

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης

Ακαδημαϊκό έτος 2010-2011

ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ:

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΩΓΙΑΤΗΣ-ΡΕΛΕ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΠΙΔΑΚΗΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΕΤΡΟΣ ΠΙΖΑΝΙΑΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:

ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ ΣΒΕΡΚΟΣ
ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΧΕΙΡΔΑΡΗ, ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ	5
1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	7
1-I Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	9
1-II Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	19
1-II-1 ΠΜΣ Ιστορική Έρευνα, Διδακτική και νέες Τεχνολογίες.....	19
1-II-2. ΠΜΣ Ιστορική Δημογραφία	24
1-II-3 ΠΜΣ Ιστορία της Πόλης και της Κτιριοδομίας.....	29
1-II-4 ΠΜΣ Μεθοδολογία Κριτικής και έκδοσης των ιστορικών πηγών.....	30
1-III Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών.....	37
2. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ.....	45
3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ.....	57
4. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ / ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥΣ / ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥΣ (ΚΠΠ) ΦΟΡΕΙΣ.....	63
5. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	67
6. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	71
7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	83
8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	85
8-I ΠΙΝΑΚΕΣ.....	89
8-II ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΟ - ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ.....	133

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ: Για την εσωτερική αξιολόγηση ακολουθήθηκαν τα κριτήρια που ορίζει ο σχετικός νόμος. Βασική επιδίωξη αποτέλεσε η αποτύπωση των δεδομένων με τη μεγαλύτερη δυνατή ευκρίνεια. Έτσι, κατά τη διαδικασία συγκεντρώθηκαν, με βάση τα ερωτήματα του εντύπου της ΑΔΙΠ, όλα τα σχετικά στοιχεία μέχρι το Δεκέμβριο του 2011, και στη συνέχεια αξιολογήθηκαν και παρουσιάστηκαν με αναλυτικό τρόπο. Η ποσοτικοποίηση των στοιχείων αποτυπώνεται σε πίνακες και διαγράμματα, μέρος το οποίων αποτελεί Παράρτημα της παρούσης έκθεσης (βλ. σελ. 85). Κατά την παρουσίαση των δεδομένων ακολουθείται ο πίνακας περιεχομένων του εντύπου της ΑΔΙΠ. Ειδικότερα, η αξιολόγηση δομείται σε 6 ενότητες: Στην 1^η ενότητα παρουσιάζονται τα στοιχεία που αφορούν στα Προγράμματα Σπουδών (Προπτυχιακά και Μεταπτυχιακά). Άμεσα συνδεδεμένο με το Πρόγραμμα Σπουδών είναι και το περιεχόμενο της 2^{ης} ενότητας, όπου αποτυπώνονται τα σχετικά με το διδακτικό έργο στοιχεία. Στην 3^η ενότητα παρουσιάζεται το ερευνητικό έργο του Τμήματος, ενώ στην 4^η οι σχέσεις του Τμήματος με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς. Η στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος κατά την επόμενη πενταετία είναι το θέμα της 4^{ης} ενότητας, ενώ η οργάνωση και λειτουργία των διοικητικών υπηρεσιών αποτυπώνεται στην 6^η ενότητα, στην οποία παρουσιάζεται και η υλικοτεχνική υποδομή του Ιδρύματος. Ακολουθούν τα γενικά συμπεράσματα που προέκυψαν από τη διαδικασία¹. Απαντήθηκαν με κριτικό τρόπο όλα τα ερωτήματα που περιέχονται στο έντυπο της ΑΔΙΠ. Στα σημεία όπου υπήρχε αλληλεξάρτηση των ερωτημάτων οι απαντήσεις δόθηκαν με συνολικό τρόπο. Όπου υπάρχουν επικαλύψεις των στοιχείων δίνονται εσωτερικές παραπομπές.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ: Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα κριτήρια της εσωτερικής αξιολόγησης, όπως διαμορφώθηκαν από την ΑΔΙΠ, παρουσιάζουν δυσκολίες ως προς την εφαρμογή τους. Και τούτο για τους εξής λόγους: α) Κατά τον καθορισμό τους δεν ελήφθησαν υπόψη οι ιδιαιτερότητες του κάθε Ιδρύματος και ειδικότερα η βασική διάκριση μεταξύ θεωρητικών και θετικών επιστημών, η οποία καθορίζει και τη σχέση του κάθε ιδρύματος με την αγορά εργασίας. Το γεγονός αυτό καθιστά την εφαρμογή ενιαίων κριτηρίων για όλες τις επιστήμες δύσκολη και σε κάποιες περιπτώσεις αδύνατη. β) Σε αρκετές περιπτώσεις τα κριτήρια που τίθενται, αν και ορθά, έρχονται σε αντίθεση με το ήδη υπάρχον θεσμοθετημένο νομικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των ΑΕΙ. Ο καθορισμός π.χ. δια νόμου της διανομής ενός συγγράμματος στους φοιτητές, υπονομεύει ουσιαστικά τα σχετικά με την βιβλιογραφία κριτήρια αξιολόγησης. γ) Σε αρκετά σημεία του ερωτηματολογίου υπάρχουν αλληλοκαλύψεις, γεγονός που υποχρεώνει το συντάκτη να επαναλάβει στοιχεία στα οποία έχει ήδη αναφερθεί.

Αδυναμίες εντοπίζονται και σε επιμέρους σημεία των κριτηρίων αξιολόγησης. Το ερωτηματολόγιο π.χ. το οποίο συμπληρώνεται από τους φοιτητές είναι ιδιαίτερα πολύπλοκο και κατά την κρίση μας δεν οδηγεί σε ασφαλή συμπεράσματα.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ: Για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της αξιολόγησης και ειδικότερα την εξαγωγή από αυτή ασφαλέστερων συμπερασμάτων κρίνεται απαραίτητο 1) τα κριτήρια που τίθενται (με τη μορφή ερωτηματολογίου) να προσαρμοστούν στα δεδομένα των ελληνικών ΑΕΙ και να ειδικεύονται ανά Ίδρυμα. Στον καθορισμό δηλαδή των κριτηρίων θα πρέπει πρωτίστως να λαμβάνεται υπόψη το επιστημονικό πεδίο το οποίο θεραπεύει το κάθε Τμήμα και το οποίο καθορίζει το παραγόμενο διδακτικό και επιστημονικό έργο. 2) Τα ερωτηματολόγια θα πρέπει σε αρκετές περιπτώσεις να αποκτήσουν σαφέστερο και λιγότερο πολύπλοκο χαρακτήρα, ώστε τα συμπεράσματα που θα προκύπτουν να είναι ασφαλή. 3) Τα κριτήρια αξιολόγησης θα πρέπει να καθορίζουν με σαφήνεια το στόχο της διαδικασίας. Τα επιμέρους ερωτήματα δεν πρέπει να αποβλέπουν μόνο στην αποτύπωση δεδομένων (σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις με ελαστικό τρόπο), αλλά από την επεξεργασία τους να προκύπτει η δυναμική και ο βαθμός εξέλιξης ενός Ιδρύματος με βάση συγκεκριμένες προδιαγραφές.

2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Το Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου είναι το μοναδικό στη χώρα το οποίο έχει ενιαίο γνωστικό αντικείμενο, χωρίς προσμίξεις με άλλα συναφή προς την ιστορία γνωστικά αντικείμενα, όπως π.χ. Αρχαιολογία, Κλασική Φιλολογία, Εθνολογία, Ανθρωπολογία, Πολιτική επιστήμη, Παιδαγωγικά, Φιλοσοφία κτλ. Ωστόσο, αρκετοί από τους επιστημονικούς αυτούς κλάδους, που μαζί με την Ιστορία αποτελούν ισότιμο τμήμα οργάνωσης του Προγράμματος Σπουδών των άλλων ομοειδών Τμημάτων ελληνικών ΑΕΙ, στο Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου συνεπικουρούν το κύριο γνωστικό αντικείμενο, δηλαδή την Ιστορία. Μέσα από την επιλογή αυτή αποφεύγεται η κλαδική απομόνωση και επιτυγχάνεται η διεπιστημονική προσέγγιση του ιστορικού παρελθόντος.

¹ Στην έντυπη μορφή της παρούσης έκθεσης δεν συμπεριλαμβάνεται ο Οδηγός του ΤΙΣ, ο οποίος κατατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ: Το Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου είναι στην πλεονεκτική θέση να φιλοξενείται σε μία ιδιαίτερα προνομιακή από γεωγραφική, αλλά και ιστορική άποψη περιοχή. Η Κέρκυρα βρίσκεται στο σταυροδρόμι που ενώνει την Ανατολή με τη Δύση και εξαιτίας της γεωγραφικής της θέσης παρουσιάζει ιδιαίτερο ιστορικό ενδιαφέρον για όλες τις περιόδους της ιστορίας, δηλαδή από τη Μυκηναϊκή Περίοδο ως τη Σύγχρονη Εποχή. Εκτός των σημαντικών αρχαιοτήτων που ανακαλύφθηκαν στην πόλη και οι οποίες χρονολογούνται ήδη στην εποχή του Β' Αποικισμού, η πόλη διαθέτει σημαντικά μνημεία της βυζαντινής και νεώτερης ιστορίας. Επιπλέον, το Παράρτημα των Γενικών Αρχείων του Κράτους που φιλοξενούνται στο Παλαιό Φρούριο εκτός από τον πλούτο του αρχειακού υλικού που περιέχει, είναι οργανωμένο με πρότυπο τρόπο.

Τα στοιχεία αυτά δημιουργούν ένα ιδανικό γεωγραφικό πλαίσιο για την ίδρυση ενός Τμήματος Ιστορίας, καθώς η ίδια η πόλη προβάλλει οπτικοποιημένη την ιστορία της.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ: Το Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1985-1986. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, είναι το μόνο αμιγώς Ιστορικό Τμήμα ελληνικού ΑΕΙ. Ο συνολικός αριθμός ενεργών φοιτητών ανέρχεται περίπου στους επτακόσιους πενήντα. Η εξέλιξη του Τμήματος τόσο από άποψη κτηριακών υποδομών, εξοπλισμού και δυναμικού μελών ΔΕΠ, όσο και από άποψη Προγράμματος Σπουδών, Έρευνας, Διεθνών σχέσεων, αλλά και δυνατοτήτων επαγγελματικής αποκατάστασης των απόφοιτων περιγράφεται συνοπτικά ως εξής: Η ίδρυσή του έγινε με γρήγορο και μη μεθοδικό τρόπο. Στην αφετηρία του δηλαδή ξεκίνησε ως ένα κτήριο με τέσσερις καθηγητές ως ακαδημαϊκό προσωπικό και με μηδενικό εξοπλισμό. Σήμερα, 25 χρόνια μετά, αποτελεί ένα ολοκληρωμένο πανεπιστημιακό Τμήμα με επαρκή εξοπλισμό και σημαντικό αριθμό μελών ΔΕΠ, οργανωμένα μεταπτυχιακά προγράμματα, ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα και μη, διεθνή προσανατολισμό και διεθνείς σχέσεις στη διδασκαλία και την έρευνα.

Όπως προκύπτει και από τα Προγράμματα Σπουδών τόσο σε προπτυχιακό, όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο, στόχος του Τμήματος είναι πρωτίστως η εξοικείωση των σπουδαστών με τη μεθοδολογία της έρευνας και της διδασκαλίας της ιστορικής επιστήμης. Τα προσφερόμενα σε όλους τους κύκλους Σπουδών μαθήματα καλύπτουν χρονικά το διάστημα από την προϊστορική περίοδο ως και την σύγχρονη εποχή. Ειδικότερα στο πρόγραμμα εκπροσωπούνται οι ακόλουθοι επιμέρους τομείς: Προϊστορία, Ιστορία των λαών της Ανατολής, Αρχαία Ελληνική Ιστορία, Ρωμαϊκή Ιστορία, Βυζαντινή Ιστορία, Μεσαιωνική Ιστορία, Ιστορία του Νέου Ελληνισμού (με έμφαση και στις δυτικές κυριαρχίες στον ελληνικό χώρο), Οθωμανική Ιστορία, Νεώτερη Ελληνική Ιστορία, Νεώτερη Ευρωπαϊκή Ιστορία, Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία, Ιστορία του Αραβικού Κόσμου, Ιστορία της Αμερικανικής Ηπείρου. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται επίσης στη διδασκαλία μαθημάτων με ειδικολογικό περιεχόμενο, όπως Οικονομική, Κοινωνική και Ρολιτισμική ιστορία, Ναυτιλιακή ιστορία, Ιστορική Γεωγραφία και Δημογραφία.

Επιπλέον, το πρόγραμμα περιλαμβάνονται μαθήματα από άλλους γνωστικούς κλάδους, οι οποίοι διασταυρώνονται με την Ιστορία τόσο σε επίπεδο πηγών όσο και σε επίπεδο επιστημονικών συμπερασμάτων. Εδώ ανήκει η διδασκαλία μαθημάτων Κλασσικής φιλολογίας, δηλαδή Αρχαία Ελληνικά και Λατινικά, Βυζαντινής και Νεώτερης Ελληνικής Λογοτεχνίας, αλλά και Φιλοσοφίας, Εθνολογίας και Ανθρωπολογίας. Με τη σύνδεση του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος με την εκπαίδευση συνδέεται η διδασκαλία των Παιδαγωγικών. Εδώ δίνεται έμφαση τόσο στη διδακτική της Ιστορίας, όσο και στην πρακτική εφαρμογή της διδασκαλίας σε συνεργαζόμενα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

ΤΟΜΕΙΣ: Με Απόφαση της 11ης ΓΣΕΣ/ 20 Μαΐου 2009 ιδρύθηκαν οι ακόλουθοι Τομείς στο Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου: (Η απόφαση εκκρεμεί προς έγκριση στο Υπουργείο Παιδείας, Διάβιου Μάθησης και Θρησκευμάτων).

1. Τομέας Αρχαιογνωστικών Σπουδών.
2. Τομέας Μεσαιωνικών και Πρώιμων Νεότερων χρόνων.
3. Τομέας Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας.
4. Τομέας Ειδολογικών – Επιστημολογικών προσεγγίσεων της Ιστορίας

ΟΜΟΤΙΜΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ/ΕΠΙΤΙΜΟΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ: Το Τμήμα Ιστορίας ανακήρυξε ομότιμους καθηγητές δύο πρώην μέλη του, ενώ αναγόρευσε δύο επίτιμους Διδάκτορες. Πρόκειται για τους:

1. Βασίλειος Σπυριδωνάκης, ομότιμος καθηγητής.
2. Ηλίας Αντωνόπουλος, ομότιμος καθηγητής.
3. Αναστάσιος, Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας, επίτιμος διδάκτορας.
4. Géza Alföldy, Καθηγητής Αρχαίας Ιστορίας του Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης, επίτιμος διδάκτορας.

1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

1-Ι ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΠΠΣ)

1-Ι.1. Ανταπόκριση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις ανάγκες της κοινωνίας.

Στόχος του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου είναι η εξοικείωση των σπουδαστών με τη μεθοδολογία της έρευνας και της διδασκαλίας της Ιστορίας. Ειδικότερα, το πρόγραμμα αποβλέπει στη διαμόρφωση ιστορικών, οι οποίοι θα διαθέτουν τη μεγαλύτερη δυνατή επιστημονική επάρκεια στο επίπεδο τόσο των πραγματολογικών γνώσεων όσο και της μεθοδολογίας. Κατά τη διδασκαλία καλύπτεται από χρονολογική άποψη το διάστημα από την Προϊστορική μέχρι και τη Σύγχρονη Εποχή, ενώ από γεωγραφική άποψη η Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία, η Ιστορία της Αμερικανικής Ηπείρου και των λαών της Εγγύς Ανατολής. Παράλληλα με τον κορμό των βασικών μαθημάτων, με στόχο την εμπάνθυνση στο γνωστικό αντικείμενο, διδάσκονται μαθήματα με ειδικό περιεχόμενο, στα οποία παρουσιάζονται/εξετάζονται μεγάλα φαινόμενα της κάθε ιστορικής περιόδου. Το πρόγραμμα πλασιώνεται επίσης με μαθήματα τα οποία αφορούν σε άμεσα συναφείς και αλληλοεξαρτώμενους με την Ιστορία επιστημονικούς κλάδους, δηλαδή την Κλασική Φιλολογία (Αρχαία Ελληνικά, Λατινικά), Αρχαιολογία, Φιλοσοφία, Εθνολογία, Ανθρωπολογία, και Παιδαγωγικά.

Το Πρόγραμμα Σπουδών οργανώνεται με γενετικό τρόπο. Πλην των εισαγωγικών μαθημάτων [Υποχρεωτικά Μαθήματα] στα οποία παρουσιάζονται τα βασικά φαινόμενα της κάθε εποχής, ιδιαίτερα μεγάλος είναι ο αριθμός των μαθημάτων τα οποία αφορούν σε ειδικές ενότητες των επιμέρους ιστορικών περιόδων. Πρόκειται για μαθήματα εμπάνθυσης που αποσκοπούν στην εξοικείωση των φοιτητών με τις πηγές της ιστορίας, τη βιβλιογραφία, τη μεθοδολογία της έρευνας και τη μέθοδο συγγραφής επιστημονικής εργασίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης εκ μέρους των σπουδαστών, γεγονός που επιτυγχάνεται με την συζήτηση κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας, τη συνεργασία μικρών ομάδων φοιτητών, τις προφορικές παρουσιάσεις εργασιών.

Τα μαθήματα ειδίκευσης ανανεώνονται σε τακτά διαστήματα προκειμένου αφενός μεν να καλυφθούν και άλλοι τομείς του αντίστοιχου πεδίου, αλλά και η διδασκαλία τους να καταστεί εκπαιδευτικά και μορφωτικά αποτελεσματικότερη. Για την πληρέστερη κατανόηση μίας ιστορικής περιόδου οργανώνονται διεπιστημονικές συνεργασίες μεταξύ των διδασκόντων, εκπαιδευτικές εκδρομές, σεμινάρια και ομιλίες. Στόχος των δράσεων αυτών είναι να προβάλλουν το ρόλο της ιστορίας ως μορφωτικού αγαθού τόσο για τον ίδιο τον ιστορικό, αλλά και για κοινωνία γενικότερα.

Με βάση τη δυνατότητα ίδρυσης Ινστιτούτου διά Βίου Μάθησης σχεδιάζεται η οργάνωση ενός σύντομου παράλληλου προγράμματος μαθημάτων (ανεξάρτητο από το πρόγραμμα σπουδών) το οποίο θα απευθύνεται κυρίως στους τεταρτοετείς φοιτητές. Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος οι σπουδαστές του Τμήματος Ιστορίας θα μπορούν να προετοιμάζονται για τις εξετάσεις του ΑΣΕΠ για την Μέση Εκπαίδευση, για διαγωνισμό στην Ανώτατη Σχολή Δημόσιας Διοίκησης, Δημοσιογραφία κ.ά.

1-Ι.1.1. Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζονται;

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών φαίνεται να ανταποκρίνεται στους στόχους του Τμήματος, αλλά και στις ανάγκες της κοινωνίας. Όπως ήδη αναφέρθηκε, επιδίωξη του είναι η κατά το δυνατό πλήρης κατανόηση των ειδολογικών και χρονολογικών ενοτήτων της Ιστορίας, η μεθοδολογική προσέγγιση των πηγών και των ιστορικών μαρτυριών και η εξοικείωση των φοιτητών με τη διδασκαλία, την έρευνα και τη συγγραφή της Ιστορίας. Για την δημιουργία μάλιστα ενός πανεπιστημιακού κλίματος καταβάλλεται προσπάθεια οι σπουδαστές να μετέχουν σε όλες τις επιστημονικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος, να λαμβάνουν μέρος κατά ομάδες στην οργάνωση ημερίδων, συνεδρίων και άλλων εκδηλώσεων του Τμήματος.

Για τον έλεγχο της ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις ανάγκες της κοινωνίας εφαρμόζονται οι ακόλουθες διαδικασίες:

α) Συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων μέσω των οποίων ελέγχεται τόσο το επίπεδο γνώσεων των σπουδαστών, όσο και η δυνατότητα κριτικής αντιμετώπισης των πηγών και της βιβλιογραφίας καθώς και η ορθότητα της μεθοδολογίας που ακολουθείται.

β) Διδακτική Πρακτική σε σχολικές μονάδες. Η διαδικασία αυτή διενεργείται στο πλαίσιο του μαθήματος «Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας» και αφορά στους φοιτητές του 8ου εξαμήνου. Οι σπουδαστές καλούνται σε πρώτο επίπεδο να παρακολουθούν την διδασκαλία του μαθήματος της Ιστορίας σε σχολικές μονάδες τόσο της Κέρκυρας, όσο και του τόπου καταγωγής τους και σε δεύτερο επίπεδο να περάσουν σε πρακτική εφαρμογή των γνώσεών τους με την ανάληψη διδασκαλίας μαθημάτων Ιστορίας στις αντίστοιχες σχολικές μονάδες.

γ) Συμμετοχή φοιτητών σε μελέτη υλικού (2002-2011). Η διαδικασία αυτή εξοικειώνει τους φοιτητές στη μελέτη αρχειακού κυρίως υλικού και πραγματοποιείται στο πλαίσιο των ακόλουθων μαθημάτων: 1) «Παλαιογραφία». Εδώ οι φοιτητές συμμετέχουν στην επεξεργασία αρχειακού υλικού που φυλάσσεται στα Γενικά Αρχεία του Κράτους -Παράρτημα Κέρκυρας. 2) «Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία». Έμφαση δίνεται στην αποδελτίωση εφημερίδων και στη δημιουργία ηλεκτρονικού αρχείου αποκομμάτων, επεξεργασία του οποίου γίνεται κατά τη διάρκεια του μαθήματος. 3) «Ναυτιλιακή ιστορία». Στό-

χος είναι η δημιουργία βάσης δεδομένων για τους ελληνικούς ναυτότοπους. 4) «Ιστορική Δημογραφία». Μελετώνται ληξιαρχικές πράξεις γεννήσεων και θανάτων στα Γενικά Αρχεία του Κράτους - Παράρτημα Κέρκυρας και σε άλλους πολιτισμικούς και κοινωνικούς φορείς. 5) Επιγραφική. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος οι φοιτητές μελετούν επιγραφικό υλικό στο Μουσείο της Κέρκυρας.

δ) Συμμετοχή των σπουδαστών στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος Ιστορίας. Οι ενδιαφερόμενοι σπουδαστές ανάλογα με τις δεξιότητές τους και τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά τους απασχολούνται κατά τους θερινούς μήνες (Ιούλιος/Αύγουστος) σε διάφορα εκπαιδευτικά και ερευνητικά κέντρα της χώρας, αλλά και σε Μουσεία, Αρχαιολογικές Υπηρεσίες, Βιβλιοθήκες, προσωπικές συλλογές, Αρχεία κλπ. Οι μέχρι τούδε συνεργαζόμενοι με το Τμήμα Ιστορίας φορείς είναι οι εξής:

- 1) Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης
- 2) Αρχαιολογικό Ινστιτούτο Θεσσαλικών Σπουδών (Βόλος)
- 3) Βιβλιοθήκη Βικελαία Ηρακλείου (Ηράκλειο)
- 4) Βιβλιοθήκη Ζωσιμαία Δημόσια Κεντρική (Ιωάννινα)
- 5) Βιβλιοθήκη Λαϊκή Καλαμάτας (Καλαμάτα)
- 6) Βιβλιοθήκη «ΚΟΡΑΗΣ» (Χίος)
- 7) Βιβλιοθήκη Δημόσια Ναυπλίου (Ναύπλιο)
- 8) Γ.Α.Κ.: Γενικά Αρχεία του Κράτους (Αθήνα)
- 9) Γ.Α.Κ. Τοπικά Αρχεία Ιθάκης (Ιθάκη)
- 10) Γ.Α.Κ. Αρχεία Νομού Κέρκυρας (Κέρκυρα)
- 11) Γ.Α.Κ. Ιστορικό Αρχείο Κρήτης (Χανιά Κρήτης)
- 12) Γ.Α.Κ. Τοπικά Αρχεία Νάξου (Νάξος)
- 13) Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Ινστιτούτο Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας (Αθήνα)
- 14) Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών (Αθήνα)
- 15) Στ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Πάτρα)
- 16) Ζ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων/Μουσείο Αρχαίας Ολυμπίας (Πύργος Ηλείας)
- 17) Η' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Κέρκυρα)
- 18) ΙΓ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Βόλος).
- 19) ΙΕ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, Διαχρονικό Μουσείο Λάρισας (Λάρισα)
- 20) ΙΣΤ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Θεσσαλονίκη)
- 21) ΙΖ' Εφορεία Προϊστορικών και κλασικών Αρχαιοτήτων (Έδεσσα)
- 22) ΙΗ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Καβάλα)
- 23) ΚΓ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Ηράκλειο)
- 24) ΚΗ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Σέρρες).
- 25) Λ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής (Αιανή Κοζάνης)
- 26) ΛΒ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας (Ηγουμενίτσα Θεσπρωτίας)
- 27) ΛΓ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Άρτα)
- 28) ΛΔ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Καρδίτσα)
- 29) ΛΣΤ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Μεσολόγγι)
- 30) 13^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (Ηράκλειο)
- 31) 21^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (Κέρκυρα)
- 32) Κέντρον Βυζαντινών Ερευνών Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
- 33) Κυπριακό Κέντρο Μελετών (ΚΥΚΕΜ) (Λευκωσία)
- 34) Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης (Θεσσαλονίκη)
- 35) Επιγραφικό Μουσείο (Αθήνα)
- 36) Μουσείο Μπενάκη/Ιστορικά Αρχεία (Αθήνα)
- 37) Ιστορικό Μουσείο Κρήτης, Οίκος Α.&Μ. Καλοκαιρινού (Ηράκλειο)
- 38) Μουσείο Κρητικής Εθνολογίας (Ηράκλειο)
- 39) Μουσείο Λαϊκής Τέχνης, Αρχοντικό Τσιτσα (Μέτσοβο)
- 40) Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο Μέσης Κέρκυρας (Κέρκυρα)
- 41) Ιστορικό-Λαογραφικό Μουσείο Λίμνης (Εύβοια)

** (Για την Πρακτική Άσκηση φοιτητών βλ. αναλυτικά κατ. σελ. 17).

Στ) Συγγραφή πτυχιακής εργασίας. Ο κάθε φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του με τη συγγραφή πτυχιακής εργασίας στο γνωστικό πεδίο που ο ίδιος επιλέγει και με τη συνεργασία του επιβλέποντα καθηγητή. Κατά την αξιολόγηση της εργασίας ελέγχεται τόσο η γνωστική επάρκεια του συγγραφέα, η μεθοδολογική προσέγγιση του θέματος, η ικανότητα σύνθεσης, κριτικής των πηγών και της βιβλιογραφίας (βλ. αναλυτικά κατ. σελ. 15).

1-1.1.2. Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζονται;

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος αντιστοιχεί σε μεγάλο βαθμό σε εκείνα άλλων ομοειδών Τμημάτων και Ιδρυμάτων του Εξωτερικού και λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες επιστημονικές και παιδαγωγικές εξελίξεις καθώς και τις απαιτήσεις του κοινωνικού συνόλου και του παρόντος ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης.

Για την κατάρτιση του Προγράμματος Σπουδών υπεύθυνη είναι η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας, η οποία ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση και ανανεώνεται σε ετήσια βάση. Έργο της Επιτροπής είναι η συγκέντρωση των προτεινόμενων από τους διδάσκοντες μαθημάτων και η ορθολογική τους κατανομή στα εξάμηνα σπουδών. Πέραν των υποχρεωτικών μαθημάτων, τα οποία καλύπτουν όλο σχεδόν το χρονικό και γεωγραφικό εύρος της ιστορικής επιστήμης, ιδιαίτερη προσπάθεια καταβάλλεται ώστε να υπάρχει ιδιαίτερη ποικιλία στα Υποχρεωτικά Επιλογής καθώς και στα Σεμιναριακά μαθήματα, τα οποία είναι δυνατόν να ανανεώνονται με πρωτοβουλία του διδάσκοντα σε ετήσια βάση.

Επιπλέον, η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών επεξεργάζεται και υποβάλλει προτάσεις προς τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος για τυχόν αλλαγές στο Πρόγραμμα Σπουδών, είτε για αναπροσαρμογή του σε περιπτώσεις διορισμού νέων διδασκόντων, άδειες μελών ΔΕΠ, συνταξιοδοτήσεις.

Κατά την αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία: Α) Συμπλήρωση ερωτηματολογίων εκ μέρους των φοιτητών. Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων ακολουθεί γενικώς την τάση μείωσης του αριθμού τους καθώς οι φοιτητές προχωρούν στα εξάμηνα διδασκαλίας. Ο μέσος αριθμός ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκε είναι 17 με ακρότατες τιμές 2 και μέγιστη τιμή 60 ερωτηματολόγια. Πρέπει επίσης να τονισθεί ότι ο μικρός αριθμός (κάτω των 10) ερωτηματολογίων οφείλεται σε κάποιες περιπτώσεις στη φύση των μαθημάτων καθώς πρόκειται κυρίως για μαθήματα σεμιναριακού χαρακτήρα. Β) Αξιολόγηση των στοιχείων της ανωτέρω έρευνας από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών και στη συνέχεια από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

1-1.1.3. Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Σπουδών δημοσιοποιείται μέσω του Οδηγού Σπουδών που εκδίδει κάθε χρόνο το Τμήμα Ιστορίας και μέσω της Ιστοσελίδας του Τμήματος στην οποία αναρτάται [www.ionio.gr].

1-1.1.4. Υπάρχει αποτελεσματική διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων; Πώς χρησιμοποιούνται τα αποτελέσματά της;

Η παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων του Τμήματος Ιστορίας γίνεται μέσω του Γραφείου Διασύνδεσης του Ιονίου Πανεπιστημίου. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης αυτής αξιολογούνται και λαμβάνονται υπόψη: α) Κατά τη διαδικασία διαμόρφωσης του Προγράμματος Σπουδών, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες επαγγελματικής αποκατάστασης και εξέλιξης των αποφοίτων του Τμήματος. β) Για την οργανική σύνδεση των αποφοίτων με το Τμήμα αποφοίτησής τους μέσω της συμμετοχής τους σε δραστηριότητες του Ιδρύματος (Ημερίδες, Συνέδρια, Ερευνητικά Προγράμματα κλπ.)

1-1.2. Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών.

1-1.2.1. Ποιο είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Ο συνολικός αριθμός μαθημάτων που απαιτείται για την απόκτηση πτυχίου ανέρχεται στα 50 (βλ. Παράρτημα, σελ. 120). Ειδικότερα το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας περιλαμβάνει 35 Υποχρεωτικά μαθήματα, τα οποία θα μπορούσαν να θεωρηθούν μαθήματα κορμού. Στόχος των μαθημάτων αυτών είναι, εκτός από τη μετάδοση πραγματολογικών γνώσεων στους σπουδαστές, δηλαδή την κριτική παρουσίαση των μεγάλων βηματισμών της Ιστορίας καθόλη τη διάρκεια της ανθρωπίνης δραστηριότητας, η εξοικείωσή τους με τη μεθοδολογία της έρευνας και της διδασκαλίας της Ιστορίας, η εξοικείωσή τους με τα μεθοδολογικά εργαλεία συναφών προς την Ιστορία επιστημονικών κλάδων, η ανάπτυξη κριτικής και συνδυαστικής ιστορικής σκέψης.

Πέραν των μαθημάτων αυτών οι σπουδαστές υποχρεούνται να επιλέξουν κατά τη διάρκεια των Σπουδών τους 4 μαθήματα σεμιναριακού ή φροντιστηριακού χαρακτήρα. Στα μαθήματα αυτά ο σπουδαστής εκτός από την υποχρεωτική παρουσία κατά το χρόνο της διδασκαλίας, οφείλει να αναλάβει συγκεκριμένη εργασία, την οποία παρουσιάζει κατά τη διάρκεια του μαθήματος, ενώ στο τέλος καταθέτει και γραπτό κείμενο. Στόχος των μαθημάτων αυτών είναι η καλλιέργεια της επιστημονικής επάρκειας

των σπουδαστών, οι οποίοι καλούνται να μελετήσουν τις πηγές και τη βιβλιογραφία που αφορούν σε συγκεκριμένο θέμα και να τις παρουσιάσουν κριτικά.

Τα υπόλοιπα μαθήματα χαρακτηρίζονται στο Πρόγραμμα Σπουδών ως υποχρεωτικά Επιλογής, με την έννοια ότι ο φοιτητής μπορεί να επιλέξει από την κάθε ιστορική περίοδο κάποια θεματική της επιλογής του. Η θεματική των μαθημάτων αυτών μπορεί να αλλάζει ακόμα και σε ετήσια βάση με πρωτοβουλία του διδάσκοντα. Στόχος των μαθημάτων αυτών είναι η εμβάθυνση σε συγκεκριμένα φαινόμενα μιας ιστορικής περιόδου. Για την παρουσίασή τους είναι δυνατός ο συγκερασμός διδακτικών μεθόδων, από καθέδρας διδασκαλία, παρουσίαση και συγγραφή εργασιών, εργασίες κατά ομάδες φοιτητών κλπ.

Στο πλαίσιο της δημιουργίας τομέων γίνεται η απαραίτητη προεργασία προκειμένου ο σπουδαστής να αποκτά, μέσω του ΠΠΣ μεγαλύτερη εξειδίκευση με την παρακολούθηση κύκλου μαθημάτων που αφορούν σε ένα γνωστικό αντικείμενο.

1-1.2.2. Πόσα μαθήματα ελεύθερης επιλογής προσφέρονται ;

Η αριθμός των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής (ΥΕ) είναι μεγάλος, όπως μεγάλη είναι και η ποικιλία των θεμάτων που καλύπτουν. Ενδεικτικά να αναφερθεί ότι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010 – 2011 ο αριθμός των ΥΕ μαθημάτων ανέρχονταν στα 53.

1-1.2.3. Ποιο είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

Το ποσοστό των Υποχρεωτικών Μαθημάτων στο σύνολο των μαθημάτων ανέρχεται σε 44,75%. Το ποσοστό των μαθημάτων υποχρεωτικής και ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων ανέρχεται σε 55,25 (Βλ. Παράρτημα, Πρόγραμμα Σπουδών σελ. 120).

1-1.2.4. Ποια είναι η ποσοστιαία σχέση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, μαθημάτων επιστημονικής περιοχής, μαθημάτων γενικών γνώσεων και μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων στο σύνολο των μαθημάτων;

Αναμένοντας την έγκριση των Τομέων του Τμήματος από το ΥΠΔΒΜΘ, όλα τα μαθήματα θεωρούνται μαθήματα υποβάθρου.

1-1.2.5. Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Τα αποτελέσματα στο σχετικό ερώτημα προέκυψαν από την επεξεργασία ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν από τους διδάσκοντες. Θα πρέπει ωστόσο να γίνει η ακόλουθη διευκρίνιση: ο τρόπος οργάνωσης της διδασκαλίας, όπως παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί, είναι ο κύριος όχι όμως και ο μοναδικός που εφαρμόζεται. Συγκεκριμένα, οι διαλέξεις δεν αποκλείουν την εκπόνηση εργασιών, το διάλογο ούτε την εργασία κατά μικρές ομάδες –πόσο μάλλον που στο Τμήμα Ιστορίας οι ομάδες των φοιτητών στα μαθήματα ιδίως της επιλογής είναι ούτως ή άλλως μικρές. Ο χρόνος κατανομής μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων και άλλων δραστηριοτήτων ποικίλει ανάλογα με τη μορφή, το γνωστικό αντικείμενο και τους στόχους του μαθήματος.

Απαντήσεις* των μελών ΔΕΠ του Τμήματος Ιστορίας για τον τρόπο πραγματοποίησης των μαθημάτων			
Κύριος τρόπος		Αριθμός απαντήσεων	Ποσοστό απαντήσεων
		59	57,28
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	42	71,19%
	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	11	18,64%
	ΜΙΚΡΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	2	3,39%
	ΜΙΚΤΗ	4	6,78%
*Τα αποτελέσματα προκύπτουν από την επεξεργασία ερωτηματολογίων τα οποία συμπληρώθηκαν από 16 διδάσκοντες. Τα ποσοστά υπολογίζονται ως προς τον συνολικό αριθμό των μαθημάτων, το σύνολο των απαντήσεων κάθε ενότητας και το συνολικό αριθμό των απαντήσεων εφόσον υπάρχουν υποκατηγορίες.			

1-1.2.6. Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Παρατηρείται επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Αρμόδια για την οργάνωση και το συντονισμό της ύλης των μαθημάτων καθώς και της διδασκαλίας τους είναι η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, η οποία συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα και καθορίζει το γενικό περιεχόμενο του κάθε μαθήματος καθώς την ορθολογική κατανομή των μαθη-

μάτων σε έτη σπουδών με βάση τις συνέχειες των ιστορικών περιόδων. Με αυτό τον τρόπο αποφεύγονται άσκοπες επικαλύψεις και κενά ύλης. Τυχόν θέματα τα οποία δεν παρουσιάζονται αναλυτικά κατά τη διδασκαλία λόγω κυρίως περιορισμένου χρόνου λαμβάνεται πρόνοια ώστε να καλύπτονται από τη σχετική βιβλιογραφία που δίνεται στους σπουδαστές.

Η έκταση της ύλης του κάθε μαθήματος καθορίζεται με τρόπο ορθολογικό και παιδαγωγικά αποδεκτό από τον κάθε διδάσκοντα, ο οποίος φροντίζει επίσης για την επικαιροποίηση και την αναπροσαρμογή της. Όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, η επανεκτίμηση, αναπροσαρμογή και επικαιροποίηση της ύλης των μαθημάτων είναι διαρκής και λαμβάνει χώρα σε ετήσια βάση.

Τα δεδομένα που αφορούν στο ανωτέρω ερώτημα εμφανίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Απαντήσεις* των μελών ΔΕΠ του Τμήματος Ιστορίας για τη Διδακτέα Ύλη			
		Αριθμός απαντήσεων	Ποσοστό απαντήσεων
Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ / ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΥΛΗΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		45	43,69%
	2009	37	82,22%
	2007-2008	7	15,56%
	2006	1	2,22%
Η ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΤΗΣ ΥΛΗΣ ΜΕ ΆΛΛΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ		42	40,78%
	Όχι	36	85,71%
	ΜΕΡΙΚΗ	4	9,52%
	Ναι	1	2,38%
	ΠΙΘΑΝΟΝ	1	2,38%
*Τα αποτελέσματα προκύπτουν από την επεξεργασία ερωτηματολογίων τα οποία συμπληρώθηκαν από 16 διδάσκοντες. Τα ποσοστά υπολογίζονται ως προς: το συνολικό αριθμό των μαθημάτων, το σύνολο των απαντήσεων κάθε ενότητας και το συνολικό αριθμό των απαντήσεων εφόσον υπάρχουν υποκατηγορίες.			

1-Ι.2.7. Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι; Ποιο είναι το ποσοστό των μαθημάτων που εντάσσονται στο σύστημα;

Το σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων εφαρμόστηκε σε προηγούμενες περιόδους από το Τμήμα Ιστορίας. Αποδείχτηκε ωστόσο ότι είναι ελάχιστα λειτουργικό ως προς την οργάνωση των Σπουδών και κυρίως ως προς τις δυνατότητες που προσφέρει στους φοιτητές. Η εφαρμογή του πλέον αντιστοιχεί στο 2% του συνόλου των μαθημάτων.

1-Ι.2.8. Πόσα μαθήματα προσφέρονται από άλλα και πόσα σε άλλα προγράμματα σπουδών; Ποια είναι αυτά;

Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης οι φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας μπορούν να επιλέξουν μέχρι δύο μαθήματα από τα άλλα Τμήματα του Ιονίου Πανεπιστημίου. Ο περιορισμένος αριθμός των μαθημάτων αυτών οφείλεται αφενός μεν στην απουσία συνάφειας των γνωστικών αντικειμένων των άλλων Τμημάτων με την επιστήμη της Ιστορίας και αφετέρου στη διδασκαλία στο ίδιο το Τμήμα μαθημάτων που προέρχονται από συναφείς με την Ιστορία επιστημονικούς κλάδους (βλ. ανωτ. σελ. 9). Όλα τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών του ΤΙΣ είναι ανοικτά στους φοιτητές των λοιπών Τμημάτων του Ιονίου Πανεπιστημίου.

1-Ι.2.9. Ποιες ξένες γλώσσες διδάσκονται στο Τμήμα; Είναι υποχρεωτικά τα σχετικά μαθήματα; Στο Τμήμα Ιστορίας διδάσκονται Αγγλικά, Γαλλικά και Γερμανικά. Για τη λήψη του πτυχίου απαιτούνται δύο ξένες γλώσσες εκ των τριών προσφερομένων, με δικαίωμα επιλογής εκ μέρους των φοιτητών. Από τις εξετάσεις των μαθημάτων ξένων γλωσσών επιπέδου Ι και ΙΙ εξαιρούνται όσοι προσκομίσουν επικυρωμένο φωτοαντίγραφο, μαζί με επίσημη μετάφραση, διπλώματος της αντίστοιχης γλώσσας επίπεδου Β1. Γίνονται αποδεκτά πτυχία που έχουν εκδοθεί από όλους τους αναγνωρισμένους από το ελληνικό κράτος φορείς.

1-Ι.3. Το εξεταστικό σύστημα.

Όλα τα μαθήματα εξετάζονται κατά τις τρεις εξεταστικές περιόδους του ακαδημαϊκού έτους. Κυρίαρχο τρόπο εξέτασης αποτελεί η γραπτή εξέταση. Εναλλακτικοί τρόποι αξιολόγησης, όπως παρουσιάζονται στον πίνακα κατωτέρω, είναι συμπληρωματικοί προς αυτόν. Στα μαθήματα π.χ. σεμιναριακού ή φροντιστηριακού χαρακτήρα η αξιολόγηση του φοιτητή βασίζεται σε γραπτή εργασία, ενώ συνεκτιμώνται η ενεργή παρουσία του κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας και η προφορική παρουσίαση της εργασίας του.

Ερώτηση προς τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιστορίας για τον τρόπο αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα		
	Αριθμός απαντήσεων	Ποσοστό απαντήσεων
Πρόοδος (ενδιάμεση εξέταση)	6	5,83%
Κατ' οίκον εργασία	21	20,39%
Προφορική παρουσίαση εργασίας	21	20,39%
Εργαστήριο ή πρακτικές ασκήσεις	3	2,91%
Άλλα	12	11,65%
Παρακολούθηση φοιτητών κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων	27	26,21%
Συστηματικά σχόλια (προφορικά ή γραπτά) προς τους φοιτητές στο μέσον του εξαμ.	41	39,81%
*Τα αποτελέσματα προκύπτουν από την επεξεργασία ερωτηματολογίων τα οποία συμπληρώθηκαν από 16 διδάσκοντες. Τα ποσοστά υπολογίζονται ως προς: το συνολικό αριθμό των μαθημάτων, το σύνολο των απαντήσεων κάθε ενότητας και το συνολικό αριθμό των απαντήσεων εφόσον υπάρχουν υποκατηγορίες.		

1-1.3.1. Εφαρμόζονται, και σε ποια έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα; [βλ. τα στοιχεία που συμπληρώνονται στον ανωτέρω πίνακα].

1-1.3.2. Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Η διαδικασία της αξιολόγησης των φοιτητών είναι δημόσια. Η διαφάνεια διασφαλίζεται με τους ακόλουθους τρόπους: Οι φοιτητές μετά από αίτημά τους έχουν την δυνατότητα πρόσβασης στα γραπτά τους καθώς και το δικαίωμα αναβαθμολόγησης εάν κρίνουν ότι έχουν αδικηθεί. Κατά την προφορική εξέταση, η οποία γίνεται δημοσίως ο διδάσκων αιτιολογεί τον βαθμό με τον οποίο αξιολογείται ο σπουδαστής. Το ίδιο ισχύει για τις προφορικές εργασίες, οι οποίες παρουσιάζονται δημοσίως. Η αξιολόγηση και η βαθμολογία των γραπτών εργασιών αιτιολογείται στον φοιτητή κατά τη συνεργασία του με το διδάσκοντα.

1-1.3.3. Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποια είναι αυτή;

Η αξιολόγηση της εξεταστικής διαδικασίας γίνεται από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών και τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Αξιολογείται η αποδοτικότητα και η αντικειμενικότητα του εξεταστικού συστήματος που εφαρμόστηκε κατά την προηγούμενη εξεταστική περίοδο και αφού λαμβάνεται υπόψη η άποψη των διδασκόντων και των διδασκομένων εφαρμόζονται οι κατάλληλες βελτιώσεις.

1-1.3.4. Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της πτυχιακής/ διπλωματικής εργασίας;

Η διαφάνεια στη διαδικασία της ανάθεσης πτυχιακής εργασίας εξασφαλίζεται με τους ακόλουθους τρόπους: α) Οι φοιτητές επιλέγουν το διδάσκοντα υπό την επίβλεψη του οποίου θα εκπονήσουν την πτυχιακή τους εργασία. β) Το θέμα καθορίζεται σε συνεργασία των δύο μερών και εμπίπτει στο γνωστικό αντικείμενο του διδάσκοντα. γ) Ελέγχεται κατά πόσον το θέμα δεν έχει δοθεί σε άλλο φοιτητή. δ) Το θέμα κατατίθεται στη Γραμματεία και κατοχυρώνεται στο συγκεκριμένο σπουδαστή.

Η διαφάνεια στη διαδικασία εξέτασης της πτυχιακής εργασίας εξασφαλίζεται: α) Με την κατάθεση της βαθμολογίας του διδάσκοντα στη Γραμματεία. β) Με τη σύνταξη εισηγητικής έκθεσης στην οποία αιτιολογείται ο βαθμός που προτείνεται και σχολιάζεται το περιεχόμενο της εργασίας. Η έκθεση επισυνάπτεται στο έγγραφο με τη βαθμολογία. γ) Με τη δημόσια παρουσίαση – υποστήριξη της πτυχιακής εργασίας [Αναλυτικά για την Πτυχιακή Εργασία βλ. επόμενο ερώτημα].

1-1.3.5. Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για την πτυχιακή/ διπλωματική εργασία; Ποιες;

Για την απόκτηση του πτυχίου είναι απαραίτητη η σύνταξη εκ μέρους των σπουδαστών Πτυχιακής Εργασίας (ΠΕ). Η ΠΕ είναι προαιρετική μόνον για όσους ενεγράφησαν πριν το ακαδημαϊκό έτος 1993-1994. Η ΠΕ αντιστοιχεί στις διδακτικές μονάδες δύο επιλεγόμενων μαθημάτων (6 δ.μ.). Μόνο στην πε-

ρίπτωση των εγγραφέντων κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1993-94 και 1994-95, η ΠΕ αντιστοιχεί σε διδακτικές μονάδες τριών επιλεγόμενων μαθημάτων (9 δ.μ.).

Για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές οι οποίες αποτελούν μέρος του εσωτερικού κανονισμού του Τμήματος και κοινοποιούνται μέσω του Οδηγού Σπουδών και της ιστοσελίδας του Τμήματος. Οι προδιαγραφές αυτές είναι οι ακόλουθες:

1. Η εργασία είναι πρωτότυπη, με την έννοια ότι αποτελεί προσωπική σύνθεση του συγγραφέα της.
2. Σκοπός της είναι να αποδείξει ο φοιτητής την εξοικείωσή του με τις πηγές και τη βιβλιογραφία και τις ικανότητές του στην ερευνητική διαδικασία.
3. Το θέμα της άπτεται του αντικειμένου της ιστορίας και των επιστημών που συνδέονται με αυτήν
4. Το θέμα της ΠΕ προτείνεται από τον φοιτητή, σε συνεννόηση με έναν από τους διδάσκοντες του Τμήματος, ο οποίος θα είναι και ο Επόπτης της εργασίας του. Η έγκριση του θέματος βρίσκεται στη διακριτική ευχέρεια του Επόπτη.
5. Η έκταση της ΠΕ δεν πρέπει να ξεπερνά τις 60 σελίδες. Ο κύριος κορμός της ανέρχεται τουλάχιστον σε 40 σελίδες. Η υπέρβαση του παραπάνω ορίου εξαρτάται από αιτιολογημένη απόφαση του Επόπτη της ΠΕ.
6. Η εσωτερική μορφή της εργασίας ακολουθεί τους διεθνείς κανόνες συγγραφής επιστημονικής εργασίας.

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕ: Η εποπτεία της πτυχιακής εργασίας γίνεται ως εξής: α) Η ΠΕ εποπτεύεται σε όλη τη διάρκεια της εκπόνησής της από έναν από τους διδάσκοντες του Τμήματος, τον Επόπτη της ΠΕ, που επιλέγεται από τον φοιτητή για να φέρει το κύριο βάρος της καθοδήγησης κατά την εκπόνηση της εργασίας. β) Ο Επόπτης της ΠΕ, σε συνεννόηση με τον φοιτητή και με βάση το θέμα και το είδος της εργασίας, μπορεί να ζητήσει τη συνεργασία άλλου διδάσκοντα του Τμήματος ή να αποταθεί σε άλλους διδάσκοντες και ερευνητές με συναφές γνωστικό αντικείμενο. γ) Σε περίπτωση που ανακύψουν σοβαρές δυσκολίες στη συνεργασία Επόπτη ΠΕ και φοιτητή, το ζήτημα παραπέμπεται στην Επιτροπή Προγράμματος. δ) Ο διδάσκων δεν υποχρεούται να αποδεχθεί την εποπτεία περισσότερων από 4-5 ΠΕ συγχρόνως.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΕ: Ο φοιτητής μπορεί να αρχίσει την ΠΕ του από την έναρξη του Ε' εξαμήνου των σπουδών του. Κατά την προκαταρκτική διαδικασία ο φοιτητής επιλέγει, καταρχήν, το θέμα και τον Επόπτη της εργασίας του, με τον οποίο έρχεται σε συνεννόηση για την αποσαφήνιση και έγκριση του θέματός του. Στη συνέχεια υποβάλλει αίτηση στη Επιτροπή Προγράμματος, μέσω της Γραμματείας, για την κατοχύρωση του θέματός του. Η Επιτροπή Προγράμματος εξακριβώνει ότι δεν έχει εκπονηθεί και δεν βρίσκεται σε εξέλιξη άλλη πτυχιακή εργασία με το ίδιο θέμα και δίνει εγγράφως την έγκρισή της. Όταν ο φοιτητής πάρει αυτή την έγκριση, μπορεί να αρχίσει την εργασία του. Μετά την κατοχύρωσή του, το θέμα είναι καταρχήν οριστικό. Αλλαγή θέματος μπορεί να αντιμετωπισθεί με σοβαρή αιτιολόγηση από τον φοιτητή και μετά από έγκριση του Επόπτη του. Αλλαγή του Επόπτη μπορεί επίσης να αντιμετωπισθεί, είτε λόγω αλλαγής του θέματος, είτε για οποιονδήποτε άλλο έκτακτο λόγο. Οποιαδήποτε αλλαγή στο θέμα αναφέρεται σε νέα αίτηση του φοιτητή για την έγκριση του νέου θέματος.

Η συνεργασία του φοιτητή με τον Επόπτη του γίνεται με διαδοχικές συναντήσεις. Στις πρώτες συναντήσεις γίνεται αποσαφήνιση της μεθοδολογίας και οργανόγραμμα της εργασίας. Ο φοιτητής παρουσιάζει δείγμα της εργασίας του, το οποίο ελέγχεται επισταμένως και βελτιώνεται από τον Επόπτη. Με βάση αυτό το δείγμα ο Επόπτης δίνει συγκεκριμένες οδηγίες. Στις επόμενες συναντήσεις ο ρόλος του Επόπτη περιορίζεται στον έλεγχο της υπόλοιπης εργασίας, στην επισήμανση τυχόν αδυναμιών και σε γενικές κατευθύνσεις. Όταν η εργασία πάρει την πρώτη ολοκληρωμένη μορφή της, υποβάλλεται για ανάγνωση και σχολιασμό στον Επόπτη. Με βάση τα σχόλιά του, ο φοιτητής δίνει την τελική μορφή στην εργασία και υποβάλλει νέο αντίτυπο. Ο Επόπτης δίνει στον φοιτητή την άδεια να υποστηρίξει την εργασία του, μόνον εφόσον κρίνει ότι θα βαθμολογηθεί τουλάχιστον με πέντε (5). Στην αντίθετη περίπτωση, επιστρέφει στον φοιτητή την εργασία για βελτίωση.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΕ: Η υποστήριξη της ΠΕ ορίζεται το νωρίτερο ένα μήνα μετά την κατάθεση του τελικού κειμένου στον Επόπτη και κατά προτίμηση κοντά σε εξεταστική περίοδο. Η ημερομηνία ανακοινώνεται από τη Γραμματεία. Πριν τη διαδικασία υποστήριξης της ΠΕ, ο φοιτητής καταθέτει δεύτερο αντίτυπο στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος, παίρνει σχετική βεβαίωση και την προσκομίζει στον Επόπτη του. Η υποστήριξη της ΠΕ έχει δημόσιο χαρακτήρα. Ο Επόπτης προσκομίζει φάκελο που περιέχει την έγκριση του θέματος από την Επιτροπή Προγράμματος, τη βεβαίωση της Βιβλιοθήκης για την κατάθεση του δευτέρου αντιγράφου και τέλος έντυπο του Πρωτοκόλλου υποστήριξης εις διπλούν. Ο φοιτητής παρουσιάζει την εργασία του και κατόπιν απαντά σε ερωτήσεις. Μετά το πέρας της ανωτέρω διαδικασίας ο Επόπτης αξιολογεί την ΠΕ. Το αποτέλεσμα ανακοινώνεται αμέσως στον υποψήφιο και κοινοποιείται εγγράφως στη Γραμματεία.

Μετά το πέρας της διαδικασίας της υποστήριξης, ο φάκελος της ΠΕ κατατίθεται στη Γραμματεία. Αρχείο ΠΕ τηρείται από τη Βιβλιοθήκη. Οι ΠΕ δεν δανείζονται αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν εντός της Βιβλιοθήκης. Φωτοαντίγραφα μέρους ή συνόλου γίνονται μόνο μετά από έγγραφη άδεια του συγγραφέα.

1-1.4. Διεθνής διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών.

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας αντιστοιχεί σε μεγάλο βαθμό στα προγράμματα ομοειδών Τμημάτων του Εξωτερικού και ιδιαίτερα των Ευρωπαϊκών χωρών. Μεταξύ των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών είναι και η μελέτη Προγραμμάτων Σπουδών άλλων Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων, προκειμένου να υπάρχει όσο το δυνατό μεγαλύτερη σύγκλιση με αυτά και επιπλέον να δοθεί στο Πρόγραμμα του Τμήματος μία διεθνής διάσταση. Ότι η διαδικασία αυτή αποδίδει προκύπτει: α) από το γεγονός ότι δεν ανακύπτουν προβλήματα με φοιτητές άλλων ομοειδών ευρωπαϊκών χωρών που παρακολουθούν το Πρόγραμμα του Τμήματός μας στα πλαίσια του Προγράμματος Erasmus και β) την ομαλή ένταξη των φοιτητών του Τμήματός μας σε προγράμματα σπουδών άλλων ομοειδών Τμημάτων της αλλοδαπής στο πλαίσιο επίσης του Προγράμματος Erasmus.

1-1.4.1. Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό;

Ανταλλαγή διδασκόντων με Πανεπιστήμια του εξωτερικού γίνεται κυρίως στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus. Επιπλέον, στα πλαίσια συγκεκριμένων μαθημάτων είναι δυνατή η πρόσκληση ειδικών σε συγκεκριμένο αντικείμενο ερευνητών, οι οποίοι παραδίδουν κύκλους μαθημάτων. Οπωσδήποτε, λόγω κυρίως οικονομικών δυσκολιών, οι δραστηριότητες αυτές είναι περιορισμένες.

Με την διδακτική διαδικασία συνδέεται άλλωστε και ο Κύκλος Ανοικτών διαλέξεων που έχει θεσμοθετηθεί από το ΤΙΣ. Ειδικότερα κάθε ακαδημαϊκό έτος το οργανώνονται ανοικτές διαλέξεις στις οποίες μετέχουν επιστήμονες προερχόμενοι τόσο από το Ιόνιο Πανεπιστήμιο όσο και από άλλα Πανεπιστήμια και τα Ερευνητικά Κέντρα της Ελλάδας και του εξωτερικού. Από το Ακαδημαϊκό έτος 2004/2005 έως και το Ακαδημαϊκό έτος 2010/2011 πραγματοποιήθηκαν 64 συνολικά διαλέξεις [Βλ. Παράρτημα: Ανοικτές διαλέξεις σελ. 89]. Είκοσι εννέα (29) έγιναν από επιστήμονες προερχόμενους από διάφορα Πανεπιστήμια και ερευνητικά Ιδρύματα της Ελλάδος, ενώ τριάντα πέντε (35) από επιστήμονες προερχόμενους από Πανεπιστήμια και ερευνητικά Ιδρύματα του Εξωτερικού. Με βάση τα ανωτέρω δεδομένα, η αναλογία του ποσοστού των προσκεκλημένων από το εξωτερικό επιστημόνων στο σύνολο των διδασκόντων για το ακαδημαϊκό έτος 2010 -2011 ανέρχεται σε 32%. Η ίδια περίπου αναλογία καταγράφεται και για τα προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη .

1-1.4.2.Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό); [Τα στοιχεία αποτυπώνονται στο Παράρτημα, σελ. 93]

1-1.4.3. Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Αν και δεν διδάσκονται συγκεκριμένα μαθήματα σε ξένη γλώσσα, λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ιστορία αποτελεί μία διεθνή επιστήμη, καταβάλλεται προσπάθεια στο πλαίσιο των μαθημάτων ξένων γλωσσών να επεξεργάζονται οι φοιτητές επιστημονικά ιστορικά κείμενα, προκειμένου να εξοικειωθούν με τη διεθνή βιβλιογραφία, τη διεθνή ορολογία και τις τάσεις που ακολουθεί η ιστορική έρευνα σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες. Επιπλέον, οι διαλέξεις ξένων επιστημόνων, αλλά και οι κύκλοι μαθημάτων ξένων ερευνητών γίνονται σε μία ευρωπαϊκή γλώσσα και ιδιαίτερα στην αγγλική.

1-1.4.4. Σε πόσα (και ποια) προγράμματα διεθνούς εκπαιδευτικής συνεργασίας (π.χ. ERASMUS, LEONARDO, TEMPUS, ALPHA) σε επίπεδο προπτυχιακών σπουδών συμμετέχει το Τμήμα;

Το Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου δραστηριοποιείται με συστηματικό τρόπο στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus. Ενδεικτικά να αναφερθεί ότι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010 – 2011 δέχτηκε έξι φοιτητές από το εξωτερικό, δύο από το Βέλγιο, δύο από την Τσεχία, έναν από την Ιταλία και έναν από τη Γερμανία. Σε ισχύ βρίσκονται είκοσι (20) διμερείς συμφωνίες με τα ακόλουθα Πανεπιστήμια. (Βλ. Παράρτημα σελ. 93)

1-1.4.5. Υπάρχουν συμφωνίες διμερούς συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού; Ποιες;

Το ΤΙΣ έχει συνάψει συμφωνίες διμερούς συνεργασίας με τα ακόλουθα Ιδρύματα: α) Παν/μιο Tres de Ferbero – Buenos Aires – Αργεντινή. β) Centre de la Méditerranée moderne et contemporaine Université de Nice Sophia – Antipolis

1-1.4.6. Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών; Ποιες; Όχι.

1-1.4.7. Εφαρμόζεται το σύστημα μεταφοράς διδακτικών μονάδων (ECTS);

Το σύστημα μεταφοράς διδακτικών μονάδων (ECTS) εφαρμόζεται από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 ως εξής:

1) η απόδοση 4 Ακαδημαϊκών Μονάδων σε όλα τα Υ και ΥΕ μαθήματα ως εξής:

50 μαθήματα Χ 4 ECTS = 200 ECTS που αναλύονται ως εξής:

1 ECTS = 25-30 ώρες φόρτος εργασίας,

Δηλαδή, 100 ώρες: 25 = 4 ECTS που προκύπτουν ως εξής:

14 εβδομάδες Χ 3 ώρες = **42** ώρες διδασκαλίας
 Συντελεστής μελέτης στο σπίτι =1
 Φόρτος εργασίας μελέτης = 1 Χ 42 = **42** ώρες.
 Φόρτος εργασίας από σύνθεση – συγγραφή εργασιών = **12** ώρες
 Παρουσίαση εργασιών – εξετάσεις = **4** ώρες
 Δηλαδή: 42 + 42 + 12 + 4 = **100** ώρες/μάθημα
 2) Πίστωση διδακτικών μονάδων και στις ξένες γλώσσες (3 ECTS ανά μάθημα)
 3) Τα μαθήματα πληροφορικής πιστώνονται 3 ECTS ανά μάθημα
 4) Η πτυχιακή εργασία πιστώνεται με 16 ECTS
 5) Πίστωση με περιορισμένο αριθμό ακαδημαϊκών μονάδων άλλων δραστηριοτήτων που συνεισφέρουν στη μάθηση και προτρέπουν τη συμμετοχή των φοιτητών στις δραστηριότητες των εργαστηρίων, πρακτικών ασκήσεων, εκδρομών και πρόσθετων σεμιναρίων του Τμήματος. Η πίστωση γίνεται ως εξής:

Μάθημα επιχειρηματικότητας:	3 ECTS
Πρόσθετα σεμινάρια:	2 ECTS
Εκδρομή με εργασία	2 ECTS
Πρακτική άσκηση	2 ECTS
Δραστηριότητες εργαστηρίων	2 ECTS (για 50 – 60 ώρες φόρτου εργασίας).

Ως εκ τούτου για τη λήψη πτυχίου απαιτούνται 240 ECTS τα οποία κατανέμονται ως εξής:

- 1) 35 Υποχρεωτικά μαθήματα: 140 ECTS
 - 2) 15 ΥΕ μαθήματα (εκ των οποίων τα 4 σεμιναριακά): 60 ECTS
 - * Ένα (1) ΥΕ μάθημα μπορεί να αντικαθίσταται από άλλες δραστηριότητες.
 - 3) Ξένες Γλώσσες – υποχρεωτική επιλογή 6 εξαμηνιαίων μαθημάτων: 18 ECTS (Για τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών)
 - 4) Πληροφορική – υποχρεωτική η επιλογή δύο εξαμηνιαίων μαθημάτων: 6 ECTS. Από τις εξετάσεις στο μάθημα της Πληροφορικής II εξαιρούνται όσοι προσκομίσουν βεβαίωση πιστοποίησης γνώσεων ηλεκτρονικών υπολογιστών από εγκεκριμένους φορείς από τον ΟΕΕΚ.
 - 5) Πτυχιακή: 16 ECTS
- ΣΥΝΟΛΟ: 240 ECTS**

1-1.4.8. Υπάρχουν και διανέμονται ενημερωτικά έντυπα εφαρμογής του ECTS;

Οι φοιτητές ενημερώνονται για την εφαρμογή του συστήματος ECTS, μέσω του Οδηγού Σπουδών και της ιστοσελίδας του Τμήματος. Τυχόν διευκρινίσεις δίνονται τόσο από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών όσο και από το Σύμβουλο Καθηγητού του έτους φοίτησης του σπουδαστή.

1-1.5. Πρακτική άσκηση των φοιτητών (ΠΠΑ) [Στην ενότητα αυτή τα ερωτήματα απαντώνται συνολικά].

Το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας (ΤΙΣ) έχει εκπαιδευτικό χαρακτήρα και πραγματοποιείται σε τρεις ετήσιους κύκλους. Η συμμετοχή στο ΠΠΑ έχει προαιρετικό χαρακτήρα και αφορά στην απασχόληση 103 συνολικά φοιτητών του ΤΙΣ σε διάφορα επιστημονικά ιδρύματα της χώρας και άλλων χωρών της ΕΕ. Η απασχόληση έχει βοηθητικό ερευνητικό χαρακτήρα και πραγματοποιείται κατά τους θερινούς μήνες Ιούλιο και Αύγουστο. Στόχος είναι η εφαρμογή των γνώσεων που αποκομίζουν οι φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους στο ΤΙΣ σε πραγματικές συνθήκες εργασίας και η σύνδεση των σπουδαστών του ΤΙΣ με την αγορά εργασίας.

Η ΠΑ εκτελείται βάσει του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας της (βλ. patis.ionio.gr), ο οποίος συντάσσεται από τριμελή επιτροπή αποτελούμενη από τον Πρόεδρο του Τμήματος Ιστορίας, τον ΕΥ του προγράμματος και ένα ακόμα Μέλος ΔΕΠ του ΤΙΣ που ορίζεται από την Γενική Συνέλευση. Ο κανονισμός περιλαμβάνει: α) Αναλυτική περιγραφή του φυσικού αντικείμενου. β) Μεθοδολογία υλοποίησης (διαδικασία επιλογής συνεργαζόμενων φορέων, επιλογής φοιτητών, τρόπος αξιολόγησης). γ) Δράσεις στο πλαίσιο της προβολής του ΠΠΑ. Ο κανονισμός ΠΑ εγκρίνεται από τον Ιδρυματικό υπεύθυνο και την Γενική συνέλευση του ΤΙΣ και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και στην κεντρική ιστοσελίδα του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης.

Κατά την διαδικασία επιλογής των ασκουμένων λαμβάνονται υπόψη τα εξής κατά αξιολογική σειρά κριτήρια: Α) Ο αριθμός των αιτήσεων που θα κατατεθούν εκ μέρους των φοιτητών σε συνάρτηση με τον αριθμό των διαθέσιμων θέσεων και με τις αντικειμενικές δυσκολίες που συνδέονται με τη γεωγραφική κατανομή των θέσεων αυτών. Β) Το εξάμηνο φοίτησης του φοιτητή: Στο ΠΠΑ δυνητικά μπορούν να συμμετέχουν οι φοιτητές που έχουν περατώσει τα δύο πρώτα έτη των σπουδών τους. Οποσδήποτε, προηγούνται οι φοιτητές των μεγαλύτερων εξαμήνων αφενός εξαιτίας της μεγαλύτερης εμπειρίας τους και αφετέρου εξαιτίας του περιορισμένου υπολοίπου χρόνου σπουδών. Γ) Ο αριθμός των ασκούμενων σε κάθε φορέα δεν πρέπει να ξεπερνά παρά σε ειδικές περιπτώσεις τα τέσσερα (4) άτομα. Δ) Τα ειδικά ενδιαφέροντα του σπουδαστή. Να σημειωθεί στο σημείο αυτό ότι αρκετές είναι οι περιπτώσεις όπου η συμμετοχή στην ΠΑ συνδέεται με την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας. Ο ελάχιστος χρόνος απασχόλησης για κάθε φοιτητή είναι ένας μήνας και ο μέγιστος δύο.

Για την επιλογή των συνεργαζόμενων φορέων λαμβάνονται υπόψη τα εξής: Η γεωγραφική κατανομή τους οφείλει να καλύπτει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας και χώρες της ΕΕ με τις οποίες το ΙΠ έχει ήδη συνάψει σχέσεις συνεργασίας. Εδώ αντιμετωπίζονται και οι σημαντικότερες δυσκολίες. Η επιλογή τους βασίζεται στη συνάφεια των ερευνητικών ενδιαφερόντων τους με αυτά του Τμήματος Ιστορίας. Πρόκειται δηλαδή για Ερευνητικά Ιδρύματα και κοινωνικούς και πολιτισμικούς φορείς που υπηρετούν με αναγνωρισμένο και διεθνή τρόπο την έρευνα της Ιστορίας ή άλλες βοηθητικές για την Ιστορία επιστήμες (π.χ. Αρχαιολογία, Επιγραφική, Παλαιογραφία, Νομισματική κλπ.) [Για τους συνεργαζόμενους φορείς στο πλαίσιο της ΠΑ βλ. ανωτ. σελ. 10].

Για την αποτελεσματική παρακολούθηση και εποπτεία των φοιτητών που λαμβάνουν μέρος στην πρακτική άσκηση του ΤΙΣ ακολουθείται η εξής διαδικασία:

Από τον επιστημονικό υπεύθυνο του Τμήματος και μετά από έγκριση της Γενικής Συνέλευσης ορίζονται ως επόπτες Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος τα οποία επιβλέπουν ομάδες φοιτητών που μετέχουν στην ΠΑ. Ο αριθμός των φοιτητών που επιβλέπει ο κάθε επόπτης δεν ξεπερνά ετησίως τους 8.

Σε συνεργασία με τον ΕΥ του ΠΠΑ του ΤΙΣ ορίζεται εκ μέρους των συνεργαζόμενων φορέων επιστημονικός ή άλλος υπεύθυνος, ο οποίος αναλαμβάνει και την άμεση επίβλεψη των ασκούμενων φοιτητών (συνέπεια στην τήρηση ωραρίου, στην πραγματοποίηση του πλάνου εργασίας κλπ.). Η επίβλεψη, εφόσον το προσωπικό του συνεργαζόμενου φορέα το επιτρέπει, είναι ατομική και μόνον σε εξαιρετικές περιπτώσεις συλλογική.

Ο επιστημονικός υπεύθυνος του Τμήματος σε συνεργασία με τους επόπτες και τους συνεργαζόμενους φορείς καταρτίζουν πλάνο εργασίας ανά φοιτητή και χρονοδιάγραμμα επιμέρους δραστηριοτήτων. Επιπλέον, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Ιδρυματικού έργου, συντάσσουν ερωτηματολόγια αξιολόγησης τα οποία συμπληρώνονται τόσο από τους φοιτητές όσο και από τους συνεργαζόμενους φορείς και στα οποία αποτυπώνεται το επίπεδο συνεργασίας.

Με βάση το πλάνο εργασίας αποτυπώνεται γραπτώς σε ημερήσια ή και εβδομαδιαία βάση με τη μορφή πεπραγμένων/ημερολογίων και σε τυποποιημένη μορφή (η οποία διαμορφώνεται από τον επιστημονικό υπεύθυνο), η πρόοδος της εργασίας.

Η ακρίβεια των ανωτέρω βεβαιώνεται με τη μορφή εκθέσεων επίδοσης εκ μέρους των επιστημονικών υπευθύνων που ορίζονται από τον συνεργαζόμενο φορέα και ελέγχεται από τον επόπτη και τον επιστημονικό υπεύθυνο του Τμήματος κατά τη διάρκεια τακτών επισκέψεων στους ανωτέρω φορείς.

Η αξιολόγηση των επωφελούμενων φοιτητών/τριών προκειμένου να έχει ποιοτικό χαρακτήρα γίνεται σε ατομικό και κατόπιν συλλογικό επίπεδο. Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η εξής: α) Ελέγχεται ο βαθμός πραγματοποίησης του πλάνου εργασίας, σύμφωνα με τα πεπραγμένα. β) Καταρτίζεται εκ μέρους του επόπτη που ορίζει ο συνεργαζόμενος φορέας συνολική έκθεση, στην οποία αποτυπώνεται ο βαθμός πραγματοποίησης του πλάνου εργασίας, επισημαίνονται αποκλίσεις, αιτιολογούνται παραλήψεις κλπ. γ) εξετάζονται οι παράγοντες που οδηγούν σε αποκλίσεις από το πλάνο εργασίας.

Στο τελικό στάδιο και με βάση τα ανωτέρω στοιχεία ο επιστημονικός υπεύθυνος καταρτίζει συνολική έκθεση στην οποία αποτυπώνονται με σαφή τρόπο ο βαθμός επίτευξης των στόχων του ΠΠΑ, η ποιότητα του παραγόμενου έργου, ο τρόπος συνεργασίας Τμήματος, Φοιτητών, Εποπτών, Φορέων. Επίσης αιτιολογούνται αποκλίσεις από το αρχικό πλάνο εργασίας ή αδυναμίες πραγματοποίησής του.

Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της ΠΑ γίνεται σε δύο στάδια. Κριτήρια αποτελούν: α) το επίπεδο συνεργασίας όλων των πλευρών (ικανοποίηση των ασκούμενων φοιτητών, ικανοποίηση των συνεργαζόμενων φορέων κλπ.), β) η ποιότητα του παραγόμενου έργου και γ) η επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων του ΠΠΑ, όπως αυτοί περιγράφονται ανωτέρω.

Το πρώτο στάδιο αξιολόγησης πραγματοποιείται με την ολοκλήρωση κάθε ετήσιου κύκλου λειτουργίας του ΠΠΑ και βασίζεται στα στοιχεία που περιέχονται στους ατομικούς φακέλους των ασκούμενων, τις εκθέσεις των εποπτών του Τμήματος και των επιστημονικών υπευθύνων των συνεργαζόμενων φορέων, στις αναφορές των επισκέψεων των Εποπτών και του ΕΥ του ΠΠΑ του ΤΙΣ και στα ειδικά ερωτηματολόγια τα οποία συμπληρώνουν τόσο οι ασκούμενοι όσο και οι συνεργαζόμενοι φορείς και στα οποία αποτυπώνεται ο βαθμός ικανοποίησης λειτουργίας του ΠΠΑ. Η επεξεργασία των δεδομένων είναι ατομική και συλλογική και αφορά όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές. Τα στοιχεία καταχωρούνται με κριτήρια ποσοτικά και ποιοτικά σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων. Στόχος των ετήσιων αξιολογήσεων είναι η βελτίωση του επόμενου ετήσιου κύκλου λειτουργίας του ΠΠΑ, δηλαδή ο εντοπισμός κρίσιμων για την υλοποίηση του προγράμματος ζητημάτων και η αποτελεσματική λύση προβλημάτων.

Το δεύτερο επίπεδο αξιολόγησης πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση και των τριών ετήσιων κύκλων της ΠΑ. Μετά την επεξεργασία των στοιχείων και με βάση επιμέρους εκθέσεις που συντάσσονται από τους επόπτες της ΠΑ ο ΕΥ συντάσσει την τελική αξιολογική έκθεση του ΠΠΑ στην οποία αποτυπώνονται αναλυτικά και με σαφήνεια όλες οι δράσεις του ΠΠΑ του ΤΙΣ, επισημαίνονται δυσκολίες και αδυναμίες κατά την εκτέλεση της πράξης και αιτιολογούνται τυχόν αποκλίσεις από το αρχικό πλάνο εργασίας. Την αξιολογική έκθεση του ΕΥ εγκρίνει ο Ιδρυματικός Υπεύθυνος του ΠΠΑ και κατόπιν η ΓΣ του ΤΙΣ.

Από τα μέχρι τούδε δεδομένα και με βάση τις κρίσεις τόσο των συμμετεχόντων φοιτητών όσο και κυρίως των συνεργαζόμενων φορέων τα αποτελέσματα της ΠΑ κρίνονται ιδιαίτερα ικανοποιητικά.

1-II Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Στο Τμήμα Ιστορίας λειτουργούν δύο διατμηματικά και δύο μονοτμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών:

1. ΠΜΣ Ιστορική Έρευνα, Διδακτική και νέες Τεχνολογίες: Διατμηματικό ΠΜΣ Τμήμα Ιστορίας και Τμήμα Πληροφορικής του Ιονίου Πανεπιστημίου. Επίσημως το ΠΜΣ συνεργάζεται με το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού και την Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία. Διευθυντής ΠΜΣ: Καθηγητής Πέτρος Πιζάνιας.

2. ΠΜΣ Ιστορική Δημογραφία (διατμηματικό σε σύμπραξη με τα Τμήματα: Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας και Στελεχών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Εκμεταλλεύσεων του Τ.Ε.Ι. Μεσολογγίου). Διευθυντής ΠΜΣ: Καθηγητής Δημήτριος Ανωγιάτης - Πελέ.

3. ΠΜΣ Ιστορία της Πόλης και της Κτιριοδομίας: Διευθυντής ΠΜΣ: Καθηγητής Δημήτριος Τσουγκράκης.

4. ΠΜΣ Μεθοδολογία Κριτικής και έκδοσης των ιστορικών πηγών: Διευθύντρια ΠΜΣ: Ελένη-Νίκη Αγγελομάτη.

1-II.1. Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ, ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

1-II.2. Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

-Τμήμα Ιστορίας Ιονίου Πανεπιστημίου.

-Τμήμα Πληροφορικής Ιονίου Πανεπιστημίου.

-Το ΠΜΣ συνεργάζεται επίσημα με το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού και την Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία.

1-II.3. Ανταπόκριση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις ανάγκες της κοινωνίας.

1-II.3.1. Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Η ανταπόκριση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος στους στόχους τόσο του Τμήματος Ιστορίας όσο και του Τμήματος Πληροφορικής είναι προφανής. Σε ότι αφορά τις ανάγκες της κοινωνίας το Μεταπτυχιακό ανταποκρίνεται με δύο τρόπους: ο ένας συνδέεται με την καλλιέργεια της ιστορικής έρευνας και ο δεύτερος με την ενσωμάτωση της Διδακτικής της Ιστορίας η οποία αφορά κυρίως εκπαιδευτικούς. Οι τελευταίοι αποτελούν συνήθως το ένα τρίτο των φοιτητών του Μεταπτυχιακού.

Οι διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης ως προς τους στόχους των δύο τμημάτων που οργανώνουν το Μεταπτυχιακό είναι ο διαρκής έλεγχος και η βελτίωση του περιεχομένου σπουδών. Ταυτοχρόνως η Συνέλευση που διοικεί το Μεταπτυχιακό αυτό έχει καθιερώσει δύο συστήματα αξιολόγησης: το πρώτο είναι η συζήτηση με τους φοιτητές των ζητημάτων που προκύπτουν στις σπουδές τους και δεύτερον κατά την διάρκεια της πραγματοποίησης της διπλωματικής τους εργασίας απαντούν σε ένα ερωτηματολόγιο που έχει συνταχθεί ειδικά ώστε να αξιολογούν οι φοιτητές ελεύθερα την λειτουργία και γενικά όλες τις παραμέτρους του Μεταπτυχιακού.

1-II.3.2. Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Με βάση τα εκάστοτε αποτελέσματα μπορεί να αναπροσαρμοστεί το πρόγραμμα, αλλά ποτέ η οποιαδήποτε αναπροσαρμογή δεν μπορεί να υπακούει σε αιτήματα πρόσκαιρα ή της μόδας και σε βάρος των θεμελιωδών επιστημονικών και ακαδημαϊκών αρχών της εκπαίδευσης σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

1-II.3.3. Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Όλα τα δεδομένα του ΠΜΣ δημοσιοποιούνται από την ιστοσελίδα του Ιονίου Πανεπιστημίου και ειδικότερα του Μεταπτυχιακού στην διεύθυνση: <http://history.ionio.gr/postgraduate/hdnt/index.html>

Σε περιληπτική μορφή τα δεδομένα του ΠΜΣ δημοσιοποιούνται επίσης και από πολλές ιστοσελίδες εκπαιδευτικού περιεχομένου, την ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας καθώς και σε ποικίλες επιστημονικές εκδηλώσεις και διαλέξεις που συχνά οργανώνονται.

1-II.3.4. Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν τίτλο Μεταπτυχιακών Σπουδών από το Τμήμα;

Αρκετοί φοιτητές του Μεταπτυχιακού είναι ήδη εργαζόμενοι, είτε στην πρωτοβάθμια και την δευτεροβάθμια εκπαίδευση, είτε σε αρχεία και βιβλιοθήκες, είτε σε άλλους θεσμούς όπως η Βουλή των Ελλήνων ή Υπουργεία, είτε ελεύθεροι επαγγελματίες που θέλουν να μορφωθούν. Όσοι δεν εργάζονται ήδη συνήθως σπουδάζουν για να αυξήσουν τα προσόντα τους αλλά και την μόρφωσή τους γενικότερα.

1-II.4. Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

1-II.4.1. Ποιο είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Δεν υπάρχουν οι παραπάνω κατηγοριοποιήσεις στο συγκεκριμένο ΠΜΣ.

1-II.4.2. Ποιο είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων/μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής/μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;

Το σύνολο των μαθημάτων είναι υποχρεωτικά.

1-II.4.3. Ποια είναι η ποσοστιαία σχέση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, μαθημάτων επιστημονικής περιοχής, μαθημάτων γενικών γνώσεων και μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων στο σύνολο των μαθημάτων;

Το Μεταπτυχιακό έχει ως βασικό άξονα σπουδών την Ιστορική επιστήμη και κέντρο βάρους την εκπαίδευση στην διαδικασία παραγωγής ιστορικής γνώσης, δηλαδή την έρευνα. Ακολουθώς ο άξονας μαθημάτων της Διδακτικής βασίζεται στην εκπαίδευση μετάδοσης κριτικής γνώσης με βάση την έρευνα. Και οι δύο άξονες στηρίζονται στην χρήση νέων τεχνολογιών αλλά και γνώσεων στατιστικής καθώς και εργαλείων ανάλυσης όπως το SPSS και άλλα απλούστερα. Ενότητα μαθημάτων με τίτλο «Νέες Τεχνολογίες» είναι οργανωμένη ώστε να μην αποτελεί αυτόνομη γνώση αλλά να υπηρετεί τις ανάγκες της ιστορικής έρευνας και της διδακτικής της ιστορίας.

Έτσι το πρόγραμμα μαθημάτων συντίθεται ως ακολούθως.

1^{ov} από σεμινάρια Ιστορίας, Διδακτικής και Νέων Τεχνολογιών τα οποία διαρκούν τα τρία πρώτα εξάμηνα.

2^{ov} εκπαίδευση στην ιστορική έρευνα με βάση πραγματικές συνθήκες ιστορικής έρευνας. Δηλαδή οι σπουδαστές εργάζονται σε ιστορικά αρχεία κάθε είδους, με πραγματικό ερευνητικό στόχο ο οποίος πρέπει να επιτυγχάνεται για τον κάθε ένα φοιτητή και φοιτήτρια με την ολοκλήρωση των τριών εκπαιδευτικών εξαμήνων. Ένα μέρος των δεδομένων που συλλέγουν οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ εντάσσεται σε μία ενιαία βάση ψηφιακών δεδομένων και μπορεί να χρησιμοποιεί ο καθένας για εργασίες ή και την διπλωματική του.

3^{ov} Εργασίες και πρακτικές ασκήσεις. Το σύνολο της διδακτικής και ερευνητικής διαδικασίας καθώς και οι εργασίες είναι υποχρεωτικά για όλους τους φοιτητές και σε όλη την διάρκεια των σπουδών τους. Στο τέλος η διπλωματική εργασία πρέπει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις ενός πλήρους επισημοποιημένου κειμένου.

Το πρόγραμμα σπουδών συγκροτείται από ένα σταθερό γενικό πλαίσιο γνωστικών αντικειμένων, τα οποία προσαρμόζονται με βάση το εκάστοτε γενικό θέμα και είναι υποχρεωτικά για την απονομή των κατά το άρθρο 3 της Υ.Α. τίτλων. Το γενικό πλαίσιο γνωστικών αντικειμένων ορίζεται ως εξής:

- Α' εξάμηνο

- 1. Μεθοδολογία της Ιστορίας και της ιστορικής έρευνας.

- 2. Η ιστοριογραφία του θέματος στο οποίο είναι αφιερωμένος ο εκάστοτε κύκλος του ΠΜΣ και η χρήση της βιβλιογραφίας σε ηλεκτρονική και συμβατική μορφή.

- 3. Η ιστορία ως κοινωνική επιστήμη και η σημασία της διεπιστημονικότητας.

- Β' εξάμηνο

- 1. Ψηφιακά και συμβατικά αρχεία: η διαχείρισή τους και η χρήση τους στην ιστορική έρευνα.

- 2. Οι υπόλοιπες πηγές της Ιστορίας (συνεντεύξεις, βιογραφίες, αντικείμενα κτλ).

- 3. Τεχνικές οργάνωσης των ιστορικών δεδομένων: πληροφορική και στατιστική επεξεργασία των πληροφοριών.

- Γ' εξάμηνο

- 1. Οι τεχνικές σύνθεσης των ιστορικών πληροφοριών ποικίλης προέλευσης και οι εφαρμογές στη Διδακτική με τις νέες τεχνολογίες.

- 2. Ιστορική ανάλυση και εφαρμογές στην Διδακτική με τα πολυμέσα.

- 3. Η ολιστική ανάλυση στην Ιστορία, η εφαρμογή της στην Διδακτική με πολυμέσα.

- Δ' εξάμηνο

- Διπλωματική εργασία.

1-II.4.4. Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Η διάρκεια των παραδόσεων σε κάθε μάθημα είναι δύο ώρες κατά το ελάχιστο. Κάθε διδάσκων μπορεί κατά την κρίση του να παρατείνει το μάθημα.

Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του ΠΜΣ «Ιστορική έρευνα, Διδακτική και Νέες τεχνολογίες» αναπτύσσεται σε δύο εκπαιδευτικούς άξονες. Κάθε άξονας καλύπτει το 50% του συνόλου των δραστηριοτήτων του ΠΜΣ :

A. Σεμινάρια, εργαστήρια και πρακτική.

A.1 Στόχος του πρώτου άξονα είναι η θεωρητική διεπιστημονική και ιστορική εκπαίδευση των φοιτητών και φοιτητριών.

A.2 Τα σεμινάρια του μεταπτυχιακού πραγματοποιούνται στην Κέρκυρα στο κτίριο του Τμήματος Ιστορίας και του Τμήματος Πληροφορικής, και εφόσον το απαιτεί η έρευνα μπορούν να πραγματοποιούνται σε επιστημονικούς θεσμούς όπως τα ΓΑΚ, το ΕΙΕ, το Εθνικό και Ιστορικό Μουσείο, σε βιβλιοθήκες και αλλού.

A.3 Η θεματολογία των σεμιναρίων ορίζεται ως το ευρύτερο θεωρητικό, χρονολογικό και θεματικό πλαίσιο της 2ης ενέργειας του μεταπτυχιακού η οποία είναι η έρευνα.

A.4 Το πρόγραμμα περιλαμβάνει διδασκαλία ιστορικής μεθοδολογίας και κοινωνικής θεωρίας αφενός, καθώς και μαθήματα νεότερης ελληνικής ευρωπαϊκής και αμερικανικής ιστορίας.

A.5 Στα σεμινάρια πραγματοποιούνται δοκιμασίες οι οποίες βαθμολογούνται κατά την κρίση του καθηγητή που τα πραγματοποιεί, και επίσης εργασίες οι οποίες μαζί με την παρουσία καθορίζουν τον εξαμηνιαίο και τον τελικό βαθμό του φοιτητή/τριας όπως ορίζεται στο άρθρο 8.

B. Η έρευνα

B.1 Ο στόχος του άξονα «έρευνα» είναι η εκπαίδευση των φοιτητών/τριών σε πραγματικές συνθήκες ιστορικής έρευνας, αντιμετώπισης των τεχνικών και ερμηνευτικών προβλημάτων, των Διδακτικών και εκπαιδευτικών εφαρμογών της κ.ο.κ. Ωστόσο, πρόκειται πάντοτε για έρευνα με αποκλειστική χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών.

B.2 Σε όλη την διάρκεια των σπουδών ο κάθε φοιτητής/τρια έχει την υποχρέωση να μετέχει στο πρόγραμμα έρευνας του μεταπτυχιακού προγράμματος. Η έρευνα πραγματοποιείται τόσο στην έδρα του ΠΜΣ όσο και σε οποιοδήποτε άλλο αρχείο ή βιβλιοθήκη της χώρας ή και ενδεχομένως στο εξωτερικό.

B.3 Η καθοδήγηση των φοιτητών/τριών μπορεί να γίνεται και από απόσταση με τη χρήση προς τούτο των κατάλληλων τεχνολογικών μέσων του Πανεπιστημίου ή και άλλων φορέων συνεργασίας στη χώρα.

B.4 Το γενικό θέμα της έρευνας αφορά ζητήματα της νεότερης και σύγχρονης ελληνικής και ευρωπαϊκής κοινωνικής και πολιτικής ιστορίας. Στο χρονολογικό πλαίσιο αυτό, κάθε φοιτητής/τρια αναλαμβάνει τη συστηματική αποδελτίωση σειρών ποικίλων αρχείων, βιβλιογραφίας κτλ. Το αποτέλεσμα της ερευνητικής εργασίας του καθενός, μετά από ελέγχους, διασταυρώσεις αλλά και συζητήσεις επ' αυτών, μετατρέπονται σε ψηφιακές πληροφορίες και εντάσσονται σε μία κοινή ηλεκτρονική βάση δεδομένων.

B.5 Η έρευνα στο ΠΜΣ πραγματοποιείται με αρχεία και κάθε είδους πηγές και δεν αφορά σε καμία περίπτωση προσομοίωση έρευνας.

B.6 Η συνολική επίδοση στον δεύτερο άξονα κρίνεται από τον Επιστημονικό υπεύθυνο του ΠΜΣ και καθορίζει τον εξαμηνιαίο και τον τελικό βαθμό όπως ορίζεται στο άρθρο 8.

1-II.4.5. Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχει επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Το διδακτικό προσωπικό σε συνεργασία με τον επιστημονικό υπεύθυνο συντονίζει την ύλη ώστε να είναι ορθολογική η έκτασή της και να μην υπάρχουν κενά ή επικαλύψεις.

1-II.4.6. Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι; Δεν εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων.

1-II.5. Το εξεταστικό σύστημα.

1-II.5.1. Εφαρμόζονται, και σε ποια έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα;

Οι φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν όλα τα μαθήματα (απουσίες επιτρέπονται μέχρι το 10% του συνόλου των διδακτικών ωρών των τριών εξαμήνων) και η παρουσία και συμμετοχή τους λαμβάνεται σοβαρά υπόψη καθώς σχετίζεται άμεσα και με τους λοιπούς τρόπους αξιολόγησης. Η βαθμολογία των φοιτητών ορίζεται κατά 40% από τις εργασίες στα μαθήματα καθώς και τις δοκιμασίες. Κατά 40% από την ιστορική έρευνα και κατά το υπόλοιπο 20% από την διπλωματική εργασία. Η βάση για όλες τις βαθμολογίες και συνεπώς για την επιτυχή αποφοίτηση είναι 7/10.

1-II.5.2. Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών επιτυγχάνεται με τη συνεργασία του εκάστοτε επιβλέποντα καθηγητή με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του ΠΜΣ.

1-II.5.3. Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποια είναι αυτή;

Δεν υπάρχει γιατί οι φοιτητές δεν δίνουν εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.

1-II.5.4. Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της μεταπτυχιακής εργασίας;

Η διαδικασία ανάθεσης της μεταπτυχιακής εργασίας γίνεται σε συνδυασμό με την επιθυμία κάθε φοιτητή/τριας από την επιτροπή που έχει ορίσει η συνέλευση. Η συζήτηση για την ανάθεση γίνεται ενώπιον όλων των φοιτητών/τριών. Την διπλωματική αναλαμβάνει μια τριμελής επιτροπή καθηγητών με ένα κυρίως υπεύθυνο ο οποίος παρακολουθεί την εξέλιξη της διπλωματικής σε όλη την διάρκεια του εξαμήνου. Στο τέλος η κάθε διπλωματική εργασία παρουσιάζεται ενώπιον όλων των μελών του ΠΜΣ.

Η Επιτροπή αξιολόγησης των Διπλωματικών εργασιών αποτελείται από τον εκάστοτε επιβλέποντα καθηγητή, τον Επιστημονικό υπεύθυνο και ένα μέλος της Επιτροπής του ΠΜΣ.

1-II.5.5. Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για τη μεταπτυχιακή εργασία;

Σε κάθε περίπτωση το θέμα της διπλωματικής εργασίας είναι υποχρεωτικά διεπιστημονικό και θα πρέπει να είναι απόληξη του θέματος της έρευνας που ο καθένας έχει αναλάβει. Η διπλωματική πρέπει να είναι της τάξης των 30-50 σελίδων, να αποδεικνύει τις αναλυτικές ικανότητες του συντάκτη της, και να είναι οργανωμένη με όλες τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την δημοσίευση ενός επιστημονικού βιβλίου.

Με τις διπλωματικές εργασίες οι φοιτητές και φοιτήτριες πρέπει να αποδείξουν ότι μπορούν να θέτουν επιστημονικά ερωτήματα και να αναζητούν ορθά τις απαντήσεις ακολουθώντας τους επιστημονικά αποδεκτούς κανόνες.

1-II.6. Επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών.

1-II.6.1. Ποια είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών;

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Τμημάτων Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών σπουδών, σπουδών Πληροφορικής των ΑΕΙ της ημεδαπής ή αντίστοιχων Τμημάτων της αλλοδαπής. Επίσης γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Διοίκησης Επιχειρήσεων, Πληροφορικής και Βιβλιοθηκονομίας των ΤΕΙ σύμφωνα με τις προβλέψεις των σχετικών νόμων για τις αντιστοιχίες των πτυχίων.

Οι εισακτέοι στο ΠΜΣ επιλέγονται κατόπιν προσωπικής συνεντεύξεως και γραπτών εξετάσεων. Οι υποψήφιοι εξετάζονται γραπτά και προφορικά ως ακολούθως :

1. Γραπτή εξέταση στην Ιστορία με βάση βιβλιογραφία την οποία ορίζει το ΠΜΣ και αναρτά στην ιστοσελίδα του. Τα γραπτά βαθμολογούνται και από τα τρία μέλη της Επιτροπής και ο τελικός βαθμός είναι ο μέσος όρος. Ο βαθμός των γραπτών αντιστοιχεί στο 20% του τελικού.

2. Προφορική συνέντευξη γενικής παιδείας ενώπιον της Τριμελούς Επιτροπής. Ο τελικός βαθμός της συνέντευξης είναι ο μέσος όρος των βαθμών των τριών μελών της Επιτροπής. Η βαθμολογία της συνέντευξης αντιπροσωπεύει το 80% του τελικού βαθμού.

1-II.6.2. Με ποια συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές;

Οι προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των υποψηφίων στις διαδικασίες επιλογής είναι:

- η επαρκής γνώση μίας τουλάχιστον ξένης γλώσσας

- η γνώση βασικών στοιχείων χρήσης προγραμμάτων επεξεργασίας κειμένων και ποσοτικών δεδομένων

- ο βαθμός (τουλάχιστον) «λίαν καλώς» στο πτυχίο ή εναλλακτικά σε μαθήματα που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα Σπουδών του ΠΜΣ.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά είναι:

- Έντυπη αίτηση

- Επικυρωμένο φωτοαντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας.

- Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα

- Επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου

- Αποδεικτικό γνώσης μίας ή περισσότερων ξένων γλωσσών ή εναλλακτικά εξέταση από την Επιτροπή του ΠΜΣ

- Προαιρετικά άλλοι τίτλοι σπουδών –πλην του πρώτου πτυχίου

- Συστατικές επιστολές, επιστημονικές δημοσιεύσεις, διακρίσεις κλπ

Η διαδικασίες επιλογής έχουν ως στόχο την εξακρίβωση της επάρκειας των υποψηφίων στον γραπτό λόγο και την συγκρότηση της σκέψης και τη γενική καλλιέργεια του υποψηφίου σε ποικίλα θέματα. Όσοι ανταποκρίνονται επαρκέστερα σε αυτά τα δύο κριτήρια επιλέγονται για φοιτητές του Μεταπτυχιακού.

Δίνεται σημασία επίσης στην αποδεδειγμένη ερευνητική πείρα σχετική με τα αντικείμενα του ΠΜΣ (έγκυρες δημοσιεύσεις, είτε βεβαιώσεις ιδρυμάτων ή επιστημονικών προγραμμάτων ή ό,τι άλλο συναφές).

Για να γίνει δεκτός στο ΠΜΣ ένας υποψήφιος απαιτείται ο τελικός βαθμός που προκύπτει από την γραπτή και την προφορική εξέταση να είναι κατά το ελάχιστο 7/10.

1-II.6.3. Ποιο είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών;
Πίνακας 7.5-. Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ).

Τίτλος ΜΠΣ:		ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ, ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ		
		2011-2013	2010-2012	2009-2011
Αιτήσεις (α+β)		82	56	50
	(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	11	7	12
	(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	71	49	38
Προσφορές		40	40	40
Εγγραφές		32	34	32
Αποφοίτοι ⁽²⁾		-	-	22

1-II.6.4. Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών;

Η διαδικασία επιλογής φοιτητών δημοσιοποιείται στη σελίδα του Ιονίου Πανεπιστημίου, στο site του ΠΜΣ και στα site των Τμημάτων που συνδιοργανώνουν το ΠΜΣ (Τμήμα Ιστορίας και Τμήμα Πληροφορικής του Ιονίου Πανεπιστημίου), σε δύο αθηναϊκές εφημερίδες, σε μία τοπική (Κερκυραϊκή) εφημερίδα καθώς και σε διάφορα site του Διαδικτύου. Τα αποτελέσματα αναρτώνται στη σελίδα του Ιονίου Πανεπιστημίου.

1-II.6.5. Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών;

Οι αιτήσεις και τα δικαιολογητικά των υποψηφίων προωθούνται στην Επιτροπή διεξαγωγής των εξετάσεων για το σχετικό έλεγχο. Την αξιολόγηση των υποψηφίων αναλαμβάνει η Επιτροπή του ΠΜΣ, μαζί με την γραμματεία του.

1-II.7. Χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

1-II.7.1. Ποιες είναι οι πηγές χρηματοδότησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Η χρηματοδότηση του Μεταπτυχιακού πραγματοποιείται με δίδακτρα που καταβάλλουν οι φοιτητές. Το ΠΜΣ αντί υποτροφίας που δεν διαθέτει, απαλλάσσει από τα δίδακτρα τρεις φοιτητές εφόσον έχουν αριστεύσει στις εξετάσεις και διαθέτουν αποδεδειγμένα χαμηλό εισόδημα.

1-II.7.2. Πώς εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Πέραν των διδασκάλων η βιωσιμότητα του Μεταπτυχιακού εξασφαλίζεται από τον βαθμό της αξιοπιστίας και γενικότερα την εγκυρότητα που μπορεί να γίνει γνωστή σε ενδιαφερόμενες ομάδες για μεταπτυχιακές σπουδές.

1-II.7.3. Πώς χρησιμοποιούνται οι πόροι που διατίθενται στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Οι πόροι του Μεταπτυχιακού προγράμματος, εκτός από το ποσοστό που παρακρατάει η Επιτροπή Ερευνών, χρησιμοποιούνται σε αμοιβές και έξοδα των διδασκόντων, σε υποτροφίες των τριών καλύτερων φοιτητών/τριών σε κάθε σειρά, σε αγορές βιβλίων, εξοπλισμού και αναλώσιμων.

1-II.8. Διεθνής διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

1-II.8.1. Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό;

Στη διδασκαλία παίρνουν μέρος 27 διδάσκοντες οι οποίοι εκτός από τα δύο τμήματα του Ιονίου πανεπιστημίου, προέρχονται από τρία ακόμη ελληνικά Πανεπιστήμια, ένα Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα και από το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού και την Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία.

1-II.8.2. Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Δεν υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών. Για να πάρουν μέρος αλλοδαποί φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν ελληνικά –όπως ισχύει με την συντριπτική πλειονότητα των προγραμμάτων σπουδών σε όλη την Ευρώπη και τις ΗΠΑ.

1-II.8.3. Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Τα μαθήματα διδάσκονται στα ελληνικά.

2. Οι πρώτοι φοιτητές του κύκλου 2010-12 προβλέπεται να αποφοιτήσουν το Φεβρουάριο του 2012. Ο κύκλος 2011-13 διανύει το 2^ο εξάμηνο σπουδών του ΜΠΣ. Γι' αυτό και δε διατίθενται ακόμη πλήρη στατιστικά στοιχεία, ως προς τις επιδόσεις, τη φοίτηση κτλ.

1-II.8.4. Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Συμφωνίες συνεργασίας υπάρχουν μόνο με ιδρύματα και φορείς του εσωτερικού. Υπάρχουν ωστόσο συνεργασίες στα πλαίσια της έρευνας με πανεπιστήμια του εξωτερικού (Πανεπιστήμιο Paris 7, École normale supérieure-Paris).

1-II.8.5. Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών; Ποιες;

Το Μεταπτυχιακό πρόγραμμα έχει οργανώσει ένα διεθνές συνέδριο πριν τρία χρόνια και έχει εκδώσει τα σχετικά κείμενα στα ελληνικά και στα αγγλικά, ενώ βρίσκονται υπό έκδοση και στα γαλλικά. Πρόκειται να οργανωθεί σχετικά σύντομα ένα ακόμη διεθνές συνέδριο.

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας-7.6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.

Τίτλος ΜΠΣ:	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ, ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ				Μέσος όρος Βαθμολογίας (Σύνολο απόφοιτων)
	Κατανομή Βαθμών (%)				
Έτος Αποφοίτησης	5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2009-2011			16	6	8,24
2010-2012					
2011-2013					
Σύνολο ⁽³⁾			16	6	8.24

1-II.1. ΠΜΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ**1-II.2.** Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του «Ιστορική Δημογραφία» συνεργάζονται, πλην του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου, τα ακόλουθα Ιδρύματα:

1. Τμήμα Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας ΤΕΙ Καλαμάτας

2. Τμήμα Διοίκησης Κοινωνικών - Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων Και Οργανώσεων ΤΕΙ Μεσολογίου.

1-II.3. Ανταπόκριση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις ανάγκες της κοινωνίας.

Το ΠΜΣ ανταποκρίνεται πλήρως στους στόχους του Τμήματος, καθώς προωθεί τη βασική έρευνα με την επεξεργασία, μελέτη και δημοσίευση πρωτογενών πηγών.

1-II.3.1. Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Ο έλεγχος πραγματοποιείται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του μεταπτυχιακού προγράμματος και τους υπεύθυνους Καθηγητές των άλλων δύο Τμημάτων.

1-II.3.2. Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται από τους διδάσκοντες και από τους φοιτητές μέσω ερωτηματολογίων. Είναι αρκετά αποτελεσματικές αφού λαμβάνονται υπόψη οι παρατηρήσεις από το Επιστημονικό Υπεύθυνο για τη λειτουργία του ΠΜΣ.

1-II.3.3. Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Με εκδόσεις του ΠΜΣ (οδηγός σπουδών), μέσω ανάρτησης στο Διαδίκτυο και με ανακοινώσεις στο Τμήμα και στη Γ.Σ. του Τμήματος.

1-II.3.4. Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν τίτλο Μεταπτυχιακών Σπουδών από το Τμήμα;

Οι απόφοιτοι του ΠΜΣ έχουν συνεχή επαφή με το ΠΜΣ, αφού συμμετέχουν σε εκδόσεις και συνέδρια, γεγονός που διευκολύνει την παρακολούθηση της επαγγελματικής τους πορείας.

1-II.4. Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

1-II.4.1. Ποιο είναι το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων στο σύνολο των μαθημάτων;

Δεν υπάρχουν οι παραπάνω κατηγοριοποιήσεις στο συγκεκριμένο ΠΜΣ.

1-II.4.2. Ποιο είναι το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων / μαθημάτων υποχρεωτικής επιλογής / μαθημάτων ελεύθερης επιλογής στο σύνολο των μαθημάτων;
Όλα τα μαθήματα έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα.

1-II.4.3. Ποια είναι η ποσοστιαία σχέση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, μαθημάτων επιστημονικής περιοχής, μαθημάτων γενικών γνώσεων και μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων στο σύνολο των μαθημάτων;
Δεν υπάρχουν οι παραπάνω κατηγοριοποιήσεις στο συγκεκριμένο ΠΜΣ.

1-II.4.4. Πώς κατανέμεται ο χρόνος μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων;

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές παρακολουθούν μαθήματα τέσσερις ώρες σε καθημερινή βάση από Δευτέρα έως Πέμπτη και την Παρασκευή γίνονται εργαστηριακά μαθήματα στατιστικών μαθημάτων και ασκήσεων.

1-II.4.5. Πώς οργανώνεται και συντονίζεται η ύλη μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχει επικάλυψη ύλης μεταξύ των μαθημάτων; Υπάρχουν κενά ύλης; Είναι ορθολογική η έκταση της ύλης των μαθημάτων; Υπάρχει διαδικασία επανεκτίμησης, αναπροσαρμογής και επικαιροποίησης της ύλης των μαθημάτων;

Το διδακτικό προσωπικό συντονίζει την ύλη σε συνεργασία με τον επιστημονικό υπεύθυνο του ΠΜΣ, γεγονός που δεν επιτρέπει την επικάλυψη ύλης. Η αναπροσαρμογή και η επικαιροποίηση της ύλης των μαθημάτων αφορά το διδακτικό προσωπικό σε σχέση πάντοτε με τον επιστημονικό υπεύθυνο.

1-II.4.6. Εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων; Πόσο λειτουργικό είναι;
Δεν εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων.

1-II.5. Το εξεταστικό σύστημα.

1-II.5.1. Εφαρμόζονται, και σε ποια έκταση, πολλαπλοί (σε είδος και χρόνο) τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών; Ποιοι συγκεκριμένα;

Η αξιολόγηση των φοιτητών επιτυγχάνεται σε τρία στάδια:

- 1ο στάδιο: Σύνταξη εργασιών από την 8η εβδομάδα των σεμιναριακών διδασκαλιών: Από τη συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών στα Σεμινάρια και την επιτυχή διεκπεραίωση των προκαταρκτικών επιμέρους εργασιών εξαρτάται η αποδοχή από τον επιβλέποντα καθηγητή του φοιτητή για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής εργασίας του ΜΔΕ. Ο φοιτητής αναλαμβάνει μέχρι και δύο εργασίες, εκ των οποίων η μία συντάσσεται στο πλαίσιο των ΕΕΕΔ και η άλλη επιλέγεται μεταξύ των ΒΣ και των ΣΕ.

- 2ο στάδιο: Ικανότητα διαχείρισης δημο-οικονομικών δεδομένων μεγάλης χρονικής διάρκειας. Η ικανότητα αυτή προκύπτει από τη βεβαιωμένη και επιτυχή συμμετοχή του φοιτητή σε μία από τις προαναφερθείσες θεματικές κατηγορίες ερευνητικών δραστηριοτήτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος.

- 3ο στάδιο: Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Εργασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 4 του Ν. 2083/1992. Η υποστήριξη γίνεται το μήνα Οκτώβριο και για όσους φοιτητές ενδεχομένως αποτύχουν ή δεν ολοκληρώσουν τη συγγραφή η υποστήριξη γίνεται τρεις μήνες αργότερα, δηλαδή τον Ιανουάριο του επομένου έτους.

3. Για την κτήση του Μ.Δ.Ε ο φοιτητής οφείλει:

α) να παρακολουθήσει και τους τρεις ως άνω κύκλους διαβαθμισμένων σεμιναριακών μαθημάτων, καθώς και τα ΕΕΕΔ, και να έχει συμπληρώσει συνολικά 166 ώρες παρακολούθησης δίωρων διδασκαλιών κατά τη διάρκεια του α' και γ' εξαμήνου και 162 ώρες παρακολούθησης δίωρων διδασκαλιών κατά τη διάρκεια του β' εξαμήνου.

β) να εκπονήσει επιτυχώς δύο προκαταρκτικές μελέτες.

γ) να αποδείξει την ικανότητά του για διαχείριση δημο-οικονομικών δεδομένων μεγάλης χρονικής διάρκειας.

δ) να εκπονήσει επιτυχώς τη Μεταπτυχιακή Εργασία.

1-II.5.2. Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών;

Η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών επιτυγχάνεται μέσω των τριμελών επιτροπών που παρακολουθούν και αξιολογούν τις εργασίες.

1-II.5.3. Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας και ποια είναι αυτή;

Δεν υπάρχει γιατί οι φοιτητές δεν δίνουν εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.

1-II.5.4. Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της μεταπτυχιακής εργασίας;

Η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της μεταπτυχιακής εργασίας γίνεται σε συνεργασία των διδασκόντων με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σε ειδική συνάντηση όπου παραβρίσκονται όλοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, ενώ η εξέταση πραγματοποιείται από την τριμελή επιτροπή και η υποστήριξη της εργασίας είναι δημόσια.

1-II.5.5. Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για τη μεταπτυχιακή εργασία; Υπάρχουν και βρίσκονται στον οδηγό σπουδών του ΠΜΣ.

1-II.6. Επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών.

1-II.6.1. Ποια είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών; Γραπτές εξετάσεις και προφορική συνέντευξη και φάκελος προσόντων των φοιτητών.

1-II.6.2. Με ποια συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές;

Προϋποθέσεις αποδοχής αποτελούν:

1.η επαρκής γνώση μίας τουλάχιστον ξένης γλώσσας,

2.η γνώση βασικών στοιχείων χρήσης προγραμμάτων επεξεργασίας κειμένων και ποσοτικών δεδομένων,

3.ο βαθμός πτυχίου «λίαν καλώς», ή/και ο βαθμός «λίαν καλώς» σε μαθήματα που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα σπουδών του ΝΜΠΣ.

Η επιλογή μεταξύ των υποψηφίων γίνεται με βάση το βιογραφικό, το βαθμό πτυχίου, τη σύνταξη ειδικού φακέλου-ερωτηματολογίου επί του αντικειμένου της Ιστορικής Δημογραφίας και την προσωπική συνέντευξη. Συνεκτιμάται η τυχόν ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου.

1-II.6.3. Ποιο είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών;

Ο μέγιστος αριθμός είναι οι 20 φοιτητές για κάθε κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών.

1-II.6.4. Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών;

Η διαδικασία επιλογής φοιτητών δημοσιοποιείται στη σελίδα του Ιονίου Πανεπιστημίου, σε τρεις αθηναϊκές εφημερίδες, σε δύο τοπικές (Κερκυραϊκές) εφημερίδες καθώς και σε διάφορα site του Διαδικτύου. Τα αποτελέσματα αναρτώνται στη σελίδα του Ιονίου Πανεπιστημίου.

1-II.6.5. Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών;

Υπάρχει τριμελής εξεταστική επιτροπή (Επιστημονικός υπεύθυνος και οι δύο υπεύθυνοι των άλλων Τμημάτων) η οποία αναλαμβάνει τη διόρθωση των γραπτών με επικαλυμμένα τα στοιχεία των υποψηφίων.

1-II.7. Χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

1-II.7.1. Ποιες είναι οι πηγές χρηματοδότησης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Από το 2004-2008 το Πρόγραμμα χρηματοδοτούνταν από το ΕΠΕΑΕΚ. Από το 2009 έως και σήμερα χρηματοδοτείται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Ιονίου Πανεπιστημίου.

1-II.7.2. Πώς εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Δεν υπάρχουν δίδακτρα στους φοιτητές. Η βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών επιτυγχάνεται μέσα από τον τακτικό προϋπολογισμό του Ιονίου Πανεπιστημίου.

1-II.7.3. Πώς χρησιμοποιούνται οι πόροι που διατίθενται στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Οι πόροι που διατίθενται στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών αφορούν στην κάλυψη εξόδων μετακίνησης και διαμονής των διδασκόντων, για την αγορά βιβλίων για τον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης του ΠΜΣ, για την κάλυψη λειτουργικών εξόδων, για επιστημονικούς συνεργάτες που ασκούν και διοικητικό έργο, και για την έκδοση συλλογικών τόμων με τίτλο: «Τετράδια Ιστορικής Δημογραφίας».

1-II.8. Διεθνής διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

1-II.8.1. Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό; Σε ποιο ποσοστό;

Υπάρχει σε ποσοστό 5%

1-II.8.2. Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών (απόλυτος αριθμός και ποσοστό);

Όχι.

1-II.8.3. Πόσα και ποια μαθήματα διδάσκονται (και) σε ξένη γλώσσα;

Τα μαθήματα διδάσκονται στην ελληνική γλώσσα.

1-II.8.4. Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με Ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;
Όχι.

1-II.8.5. Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών; Ποιες;
Όχι.

Πίνακας 7-5. Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ)

Τίτλος ΜΠΣ:		ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ			
		2010-2012	2008-2010	2006-2008	2004-2006
Αιτήσεις (α+β)		24	42	35	33
	(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	6	6	12	8
	(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	18	27	23	25
Προσφορές		20	20	20	20
Εγγραφές		15	20	20	20
Απόφοιτοι		-	13	17	14

-Πίνακας 7-6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Τίτλος ΜΠΣ:		ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ			
Έτος Αποφοίτησης	Κατανομή Βαθμών (%)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (Σύνολο απόφοιτων)
	5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2006-2007			18%	82%	8,58
2007-2008				100%	8,64
2008-2009			73%	27%	8,17
2009-2010				100%	8,90
2010-2011			66.5%	33.5%	8,05
2011-2012		50%	25%	25%	7,92
Σύνολο					8,38

Πίνακας 0-5.1. Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών
(Για το Πρόγραμμα Σπουδών του Μεταπτυχιακού βλ. Παράρτημα)

Πίνακας: Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

(Βλ. Παράρτημα, σελ. 95)

Στη θέση του Πίνακα 7-5.2:

Η δομή των μαθημάτων του ΠΜΣ «Ιστορική Δημογραφία» περιγράφεται στο άρθρο 6 του ΦΕΚ 835 τ.Β'/21-6-2005 ως ακολούθως. Συνεπώς δεν ανταποκρίνονται στη δομή του πίνακα 7-5.2 σε ό,τι αφορά το εξεταστικό σύστημα. Η πρόοδος των φοιτητών και η εξέτασή τους γίνεται με συνεχείς εργασίες σε διαφορετικά στάδια.

Άρθρο 6

Πρόγραμμα Μαθημάτων

Το Πρόγραμμα το οποίο οφείλει να παρακολουθήσει ο μεταπτυχιακός φοιτητής κατά τη διάρκεια των τριών πρώτων διδακτικών εξαμήνων έχει τη μορφή τριών κύκλων διαβαθμισμένων σεμιναριακών μαθημάτων και εργαστηρίων.

1α. Οι κύκλοι των σεμιναρίων κατανέμονται επιστημονικά ως εξής:

1 . Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

2 . Κεντρικό Σεμινάριο (Κ.Σ.)

Θέματα διδασκαλιών:

(Κάθε θέμα διδασκαλίας αντιστοιχεί σε ένα από τα παρακάτω 4-ωρα σεμινάρια)

(1) Ιστορία και Πληθυσμοί (Διεπιστημονική Ιστοριογραφία Δημογραφία, Οικονομία, Στατιστική, Τεχνικές Υπολογισμού).

(2) Μέθοδοι Έρευνας στη Διεθνή Οικονομική και Κοινωνική Εξέλιξη.

(3) Πληθυσμιακά Υποδείγματα (16ος-20ος αι.).

(4) Μακροχρόνια Μικρο - ανάλυση της Οικογένειας.

(5) Δημογραφία και Αγορές Εργασίας (19ος-20ος αι.).

(6) Παρεμβατική Πολιτική του Κράτους και Πληθυσμός.

(7) Αναδρομικό Δημογραφικό Ισοζύγιο και Προοπτικές.

- (8) Οικονομικό - ιστορική Ανάλυση της Μετανάστευσης.
(9) Πολιτισμική και Δικαιική Ανάλυση του Πληθυσμού

3 . Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

4 . Βασικά Σεμινάρια (Β.Σ.)

(Πρόκειται για δίωρες εβδομαδιαίες εισηγήσεις).

Θέματα διδασκαλιών: (Κάθε θέμα διδασκαλίας αντιστοιχεί σε ένα εβδομαδιαίο δίωρο)

(1) Ιστορία του Δικαίου και Πολιτισμική Ηθική σε Δημογραφικές Συμπεριφορές.

(2) Θεσμοποίηση της Ανοχής και Ανεκτικότητας του Ξένου στο Χριστιανικό Πολιτισμό.

(3) Μακροχρόνια Δημογραφική Έρευνα και Ανάλυση: από τις Εθνικές Στατιστικές στις Αναλύσεις Διεθνών Οργανισμών.

(4) Κριτική Ιστορία των Πηγών και Μέθοδοι Δημογραφικής Ανάλυσης

(5) Θεωρία των Δημογραφικών Σταδίων.

(6) Μεταναστεύσεις και Εγκαταστάσεις Πληθυσμών από το 18ο στον 20ο αιώνα σε κρίσιμες περιοχές του κόσμου (Βαλκάνια, Αφρική, Μέση Ανατολή).

5 . Γ΄ ΚΥΚΛΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

6 . Σεμινάρια Έρευνας (Σ.Ε.)

(Πρόκειται για δίωρες εβδομαδιαίες εισηγήσεις).

Θέματα διδασκαλιών:

(1) Οικιστικό Πλέγμα (κατανομή οικισμών στο χώρο, ανάλυση γεννητικών δεδομένων, επίδραση ασθeneιών).

(2) Βιογραφική Αναπαράσταση (ανάλυση μεταναστεύσεων, σεξουαλικότητα και ανθρώπινη αναπαραγωγή, οικογενειακά δένδρα).

(3) Γεννητικότητα και Θνησιμότητα (διάρκεια ανθρωπίνου βίου στο χώρο και το χρόνο, ελπίδα ζωής).

(4) Χριστιανικός πολιτισμός και χωρική οργάνωση του κοινωνικού και οικονομικού βίου.

(5) Επιβιώσεις και συγκαλύψεις πολιτισμικής συγκρότησης πληθυσμών και κοινωνικών ομάδων (γλώσσα, τέχνη, γενετικές σχέσεις κλπ.).

7 .1β. Εργαστήρια Εισαγωγής και Επεξεργασίας Δεδομένων (ΕΕΕΔ)

(Πρόκειται για δίωρες εβδομαδιαίες εισηγήσεις).

Θεματολογία ΕΕΕΔ:

- Ο πληθυσμός στο Χώρο και το Χρόνο: χαρτογραφικές τεχνικές και στατιστική ανάλυση πληθυσμών και γεωγραφία συμπεριφορών.

- Στατιστική και Πληροφορική στην Ιστορική Δημογραφία.

2. Κατά τη διάρκεια της φοίτησής του ο Μεταπτυχιακός Φοιτητής κρίνεται σε τρία στάδια:

- 1ο στάδιο:

Σύνταξη εργασιών από την 8η εβδομάδα των σεμιναριακών διδασκαλιών:

Από τη συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών στα Σεμινάρια και την επιτυχή διεκπεραίωση των προκαταρκτικών επιμέρους εργασιών εξαρτάται η αποδοχή από τον επιβλέποντα καθηγητή του φοιτητή για την εκπόνηση της μεταπτυχιακής εργασίας του ΜΔΕ. Ο φοιτητής αναλαμβάνει μέχρι και δύο εργασίες, εκ των οποίων η μία συντάσσεται στο πλαίσιο των ΕΕΕΔ και η άλλη επιλέγεται μεταξύ των ΒΣ και των ΣΕ.

- 2ο στάδιο:

Ικανότητα διαχείρισης δημο-οικονομικών δεδομένων μεγάλης χρονικής διάρκειας. Η ικανότητα αυτή προκύπτει από τη βεβαιωμένη και επιτυχή συμμετοχή του φοιτητή σε μία από τις προαναφερθείσες θεματικές κατηγορίες ερευνητικών δραστηριοτήτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος.

- 3ο στάδιο:

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Εργασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 4 του Ν. 2083/1992. Η υποστήριξη γίνεται το μήνα Οκτώβριο και για όσους φοιτητές ενδεχομένως αποτύχουν ή δεν ολοκληρώσουν τη συγγραφή η υποστήριξη γίνεται τρεις μήνες αργότερα, δηλαδή τον Ιανουάριο του επομένου έτους.

3. Για την κτήση του Μ.Δ.Ε ο φοιτητής οφείλει:

α) να παρακολουθήσει και τους τρεις ως άνω κύκλους διαβαθμισμένων σεμιναριακών μαθημάτων, καθώς και τα ΕΕΕΔ, και να έχει συμπληρώσει συνολικά 166 ώρες παρακολούθησης δίωρων διδασκαλιών κατά τη διάρκεια του α΄ και γ΄ εξαμήνου και 162 ώρες παρακολούθησης δίωρων διδασκαλιών κατά τη διάρκεια του β΄ εξαμήνου.

β) να εκπονήσει επιτυχώς δύο προκαταρκτικές μελέτες.

γ) να αποδείξει την ικανότητά του για διαχείριση δημο-οικονομικών δεδομένων μεγάλης χρονικής διάρκειας.

δ) να εκπονήσει επιτυχώς τη Μεταπτυχιακή Εργασία.

1-Π.1. ΠΜΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΤΙΡΙΟΔΟΜΙΑΣ.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ιστορία της πόλης και Κτιριοδομίας μετά τον 16ο αι.» του Ιονίου Πανεπιστημίου εξετάζει την ανταπόκρισή του στους στόχους του Τμήματος και τις ανάγκες της κοινωνίας με ετήσιες αναθεωρήσεις των Προγραμμάτων Σπουδών του, οι οποίες γίνονται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (ΓΣΕΣ) αλλά και από επιμέρους συνεδριάσεις της ΓΣΕΣ που συζητούν και ελέγχουν τα ειδικά θέματα που αφορούν το Πρόγραμμα καθώς και την ανταπόκρισή του στη φυσιογνωμία του Τμήματος. Στις προηγούμενες διαδικασίες περιλαμβάνονται και οι διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών. Αυτές οι διαδικασίες μέχρι στιγμής έχουν αποδειχτεί αποτελεσματικές, αν και θα επιθυμούσαμε να υπήρχε στο νόμο μεγαλύτερη δυνατότητα μικροπροσαρμογών στα προσφερόμενα μαθήματα χωρίς αναγκαστική αλλαγή της Υπουργικής Απόφασης.

Το Πρόγραμμα Σπουδών δημοσιοποιείται μέσω ειδικής ιστοσελίδας στον ιστοχώρο του Πανεπιστημίου και μέσω ανακοινώσεων στον ίδιο ιστοχώρο και η γενική του διάρθρωση είναι η παρακάτω: Στο σύνολο των 14 μαθημάτων (πλην της Διπλωματικής εργασίας), τα 6 είναι μαθήματα κορμού και τα 8 είναι μαθήματα ειδίκευσης στις δύο κατευθύνσεις του Προγράμματος. Το σύνολο των μαθημάτων διδάσκονται στα ελληνικά. Όλα τα μαθήματα είναι υποχρεωτικά, εκτός από μία περίπτωση που μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα σε δύο προσφερόμενα μαθήματα κορμού. Από τα 14 προσφερόμενα μαθήματα δύο είναι γενικών γνώσεων, δύο είναι μαθήματα υποβάθρου και τα υπόλοιπα είναι μαθήματα επιστημονικής περιοχής (Βλ. Παράρτημα, σελ. 98).

Στο αντικείμενο του συγκεκριμένου Προγράμματος δεν υπάρχουν εργαστηριακά μαθήματα. Ορισμένα μαθήματα έχουν μόνο θεωρητική διδασκαλία, ενώ στην πλειονότητα των μαθημάτων υπάρχει συνδυασμός θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων και ασκήσεων πεδίου σε επιτόπιες επισκέψεις. Τα μαθήματα έχουν διακριτά αντικείμενα και δεν παρουσιάζουν επικαλύψεις στην ύλη. Οι διδάσκοντες, στο πλαίσιο κάθε αντικείμενου, επιλέγουν κάθε φορά την ύλη που θα διδάξουν. Ουσιαστικά η ύλη κάθε μαθήματος επικαιροποιείται σε κάθε κύκλο του Προγράμματος. Όλα τα μαθήματα είναι προαπαιτούμενα, καθώς οι φοιτητές πρέπει να περάσουν όλα τα μαθήματα του ενός εξαμήνου για να προχωρήσουν στο επόμενο.

Οι φοιτητές αξιολογούνται συνδυαστικά από τη συμμετοχή τους στα μαθήματα, από τις ασκήσεις και από τις τελικές εργασίες ή διαγωνίσματα στα οποία συμμετέχουν. Ο μικρός αριθμός φοιτητών (περί τους 15 σε κάθε κύκλο) και η άμεση επαφή με τους διδάσκοντες εξασφαλίζει πλήρη διαφάνεια στη διαδικασία. Δεν υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης της εξεταστικής διαδικασίας, αλλά δεν έχει υπάρξει ποτέ καμία περίπτωση παραπόνου ή διαμαρτυρίας. Επίσης και στη διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της μεταπτυχιακής εργασίας υπάρχει πλήρης διαφάνεια. Ο φοιτητής επιλέγει και συνεννοείται με τον κύριο επόπτη για το θέμα, και στη συνέχεια με τους άλλους δύο συνεπόπτες. Υπάρχει συνεργασία σε όλη τη διάρκεια εκπόνησης της εργασίας, η οποία στο τέλος υποστηρίζεται από τον φοιτητή και βαθμολογείται από τους τρεις επιβλέποντες. Οι προδιαγραφές ποιότητας για τη μεταπτυχιακή εργασία καθορίζονται από το Νόμο και μολονότι δεν απαιτείται, στη συντριπτική πλειονότητά τους οι διπλωματικές εργασίες των φοιτητών είναι πρωτότυπες εργασίες.

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με ένα συνδυασμό εξέτασης μαθημάτων και συνέντευξης. Συνυπολογίζονται ο βαθμός πτυχίου με συντελεστή 1, η προφορική συνέντευξη από τριμελή επιτροπή με συντελεστή 2 και η γραπτή εξέταση με συντελεστή 1. Το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών είναι περίπου 75-80%.

Η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών δημοσιοποιούνται στο διαδίκτυο: στην ιστοσελίδα του Προγράμματος και στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου. Η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών διασφαλίζεται με τη συμμετοχή τριών διδασκόντων και τα αποτελέσματα ελέγχονται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης. Επίσης τα γραπτά είναι στη διάθεση των υποψηφίων.

Όσον αφορά τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών και τις πηγές της, αποκλειστική πηγή χρηματοδότησης είναι η ετήσια επιχορήγηση του Υπουργείου Παιδείας. Με την υπάρχουσα Υπουργική Απόφαση η βιωσιμότητα του Προγράμματος εξασφαλίζεται μόνο εφόσον υπάρχει η χρηματοδότηση του Υπουργείου Παιδείας. Για την επιβολή διδάκτρων θα χρειαστεί νέα Υπουργική Απόφαση, καθώς κάτι τέτοιο δεν προβλέπεται στην ισχύουσα Απόφαση.

Οι πόροι του Προγράμματος διατίθενται κατά κύριο λόγο στις εξής δαπάνες:

- ◆ Δαπάνες μετακινήσεων και ημερήσιας αποζημίωσης εξωτερικών διδασκόντων.
- ◆ Δαπάνες για συγχρηματοδότηση των φοιτητών για τις απαραίτητες –λόγω της φύσεως του Προγράμματος- εκπαιδευτικές επιτόπιες επισκέψεις.
- ◆ Δαπάνες για αγορά βιβλίων προς εμπλουτισμό της Βιβλιοθήκης.
- ◆ Δαπάνες για αναλώσιμα και γενικές δαπάνες.

Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν συμμετέχουν διδάσκοντες από το εξωτερικό, δεν υπάρχουν κάποιες διεθνείς διακρίσεις και συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού, ούτε και αλλοδαποί φοιτητές.

Τέλος, όσον αφορά στην επαγγελματική πορεία όσων απέκτησαν τίτλο Μεταπτυχιακών Σπουδών από το Τμήμα πρέπει να σημειωθεί ότι στο συγκεκριμένο ΠΜΣ η συντριπτική πλειονότητα των Μεταπτυχιακών Φοιτητών είναι ήδη επαγγελματίες (Πολιτικοί Μηχανικοί, Αρχιτέκτονες, Αρχαιολόγοι).

Το παρόν Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν θα προκηρύξει νέο κύκλο σπουδών.

Πίνακας 7-5. Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ)

Τίτλος ΜΠΣ:		ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΤΙΡΙΟΔΟΜΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ 16 ^ο ΑΙΩΝΑ				
		2007-2008	2005-2006	2004-2005	2003-2004	2002-2003
Αιτήσεις (α+β)		18	-	23	-	7 ;;;
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	6	-	5	-	
	(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	12	-	18	-	
Προσφορές		10	-	10	-	7
Εγγραφές		10	-	10	-	7
Απόφοιτοι						

Πίνακας 7-6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Τίτλος ΜΠΣ:		ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΤΙΡΙΟΔΟΜΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ 16 ^ο ΑΙΩΝΑ				
Έτος Αποφοίτησης		Κατανομή Βαθμών (%)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (Σύνολο απόφοιτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2002-2003		-	-	-	-	-
2003-2004		-	-	-	-	-
2004-2005		-	-	-	-	-
2005-2006		-	-	-	4	8,88
2006-2007		-	-	-	-	-
2007-2008		-	-	-	-	-
2008-2009		-	-	1	1	7,93
2009-2010		-	-	-	1	8,98
2010-2011		-	-	1	2	8,49
Σύνολο		-	-	2	8	8,57

1-ΙΙ.1. ΠΜΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ

Διευθύντρια ΠΜΣ: Καθηγήτρια Ελένη – Νίκη Αγγελομάτη – Τσουγκαράκη.

1-ΙΙ.2. Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Τα Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι το Τμήμα Ιστορίας Ιονίου Πανεπιστημίου.

1-ΙΙ.3. Ανταπόκριση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις ανάγκες της κοινωνίας.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ανταποκρίνεται στους στόχους του Τμήματος και τις ανάγκες της κοινωνίας, καθώς τα τελευταία σαράντα περίπου χρόνια έχει παρατηρηθεί μια σημαντική μείωση αξιόπιστων εκδόσεων νέων ιστορικών πηγών, ιδίως συνοδευόμενων από ενδελεχή ιστορική τεκμηρίωση. Αυτό ισχύει σε ποικίλο βαθμό και έκταση για όλες τις ιστορικές περιόδους από τη βυζαντινή έως και τη σύγχρονη ελληνική ιστορία. Μείωση παρουσιάζεται επίσης στην επανέκδοση πηγών, οι οποίες είχαν εκδοθεί στο απώτερο παρελθόν με αποτέλεσμα να μην πληρούν πλέον τις σημερινές επιστημονικές απαιτήσεις.

Το εν λόγω ΠΜΣ αφορά στην κριτική έκδοση, τεκμηρίωση & ιστορική αξιολόγηση των μεσαιωνικών, νεότερων και σύγχρονων πηγών και τις συνακόλουθες εκδοτικές πρακτικές. Αποσκοπεί να καταρτίσει ιστορικούς και φιλόλογους σε ένα τομέα ο οποίος τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει κάμψη, αφού

σήμερα είναι ελάχιστοι προσιτοί στους νέους ιστορικούς λόγω ελλείψεως ειδικών γνώσεων ολοένα αυξανόμενων, λόγω των προγραμμάτων σπουδών και ορισμένων ιστοριογραφικών τάσεων.

Η ειδίκευση αποσκοπεί να εξοικειώσει τους φοιτητές με τις γραπτές πηγές των προαναφερθεισών περιόδων, να τους διδάξει τρόπους τεκμηρίωσης και κριτικής τους ώστε να καταστούν ικανοί να τις αξιοποιήσουν με ορθό και σύγχρονο επιστημονικό τρόπο και τέλος να τους μυήσει στην έκδοση (και επανέκδοση) πάσης φύσεως πηγών, π.χ. χειρογράφων, εγγράφων παλαιού τύπου κτλ.

Το ΠΜΣ επιδιώκει επίσης να καταρτίσει τους εκπαιδευόμενους στις σχετικές εκδοτικές εργασίες και παραδοσιακού τύπου αλλά κυρίως στις εφαρμογές της σύγχρονης ηλεκτρονικής τεχνολογίας για την επεξεργασία και έκδοση των σχετικών πηγών, αλλά και στην εκμετάλλευση των νέων πληροφοριών για την διαχείριση των στοιχείων που θα προκύψουν από την μελέτη των πηγών. Αποσκοπεί επομένως να καλύψει ένα αυξανόμενο κενό στον χώρο της Ιστορίας και της Φιλολογίας και είναι απολύτως συμβατό με τους στόχους του Τμήματος Ιστορίας του Ι.Π., που είναι το μοναδικό αμιγώς Τμήμα Ιστορίας των Ελληνικών Πανεπιστημίων.

1-II.3.1. Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Όσον αφορά τις διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης του προγράμματος στους στόχους του Τμήματος και τις ανάγκες της κοινωνίας: Το ΠΜΣ εγκρίθηκε και λειτούργησε από το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004 στα πλαίσια της πρόσκλησης με αρ. 3940/30-04-2002 με τίτλο "Νέα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών" και ειδικότερα των έργων που εντάσσονται στις κατηγορίες πράξεων 2.2.3.α «Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών». Το 2005 δόθηκε η δυνατότητα παράτασης του φυσικού αντικείμενου με συνακόλουθη χρηματοδότηση για δύο ακόμη χρόνια. Μετά από σχετικό αίτημα στην Υπηρεσία ΕΠΕΑΕΚ, τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος Ιστορίας και τη Σύγκλητο, που αξιολόγησαν θετικά τη λειτουργία του ΠΜΣ, εγκρίθηκε η συνέχισή του και η σχετική χρηματοδότηση. Μετά τη λήξη του ανωτέρω προγράμματος ΕΠΕΑΕΚ το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 το ΠΜΣ εντάχθηκε πλέον στα λειτουργούντα Μεταπτυχιακά Προγράμματα του Τμήματος Ιστορίας και εξασφαλίστηκε η χρηματοδότησή του επειδή θεωρήθηκε ότι ήταν επιτυχές. Πέραν αυτών έχει γίνει εξωτερική αξιολόγηση του ΠΜΣ το 2008 η οποία βρίσκεται αναρτημένη στη σχετική ιστοσελίδα του: history.ionio.gr/postgraduate/methodology/.

1-II.3.2. Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Το Πρόγραμμα Σπουδών αναθεωρήθηκε το 2007 με τη νέα Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ, τεύχος Β', αρ. φ. 415/26-03-2007) ώστε να γίνουν αλλαγές που η Συντονιστική του Επιτροπή έκρινε ότι θα βελτιώσουν τη λειτουργία του με βάση την πείρα των προηγούμενων ετών. Μετά τη λήξη της ισχύουσας Υ.Α. το 2012, το Τμήμα Ιστορίας θα επανεξετάσει τα δεδομένα και θα προβεί ή όχι στις όποιες μεταβολές.

1-II.3.3. Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Σπουδών δημοσιοποιείται από την ιστοσελίδα του ΠΜΣ history.ionio.gr/postgraduate/methodology/ και στον σχετικό πίνακα ανακοινώσεων.

1-II.3.4. Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν τίτλο Μεταπτυχιακών Σπουδών από το Τμήμα;

Επίσημα δεν υπάρχει κάποια διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν τίτλο Μεταπτυχιακών Σπουδών από το Τμήμα, διότι δεν υπάρχουν οι απαιτούμενες γραφειοκρατικές υποδομές. Διατηρούνται όμως στενοί δεσμοί και υπάρχει ανεπίσημη επικοινωνία με τους περισσότερους των αποφοίτων ώστε υπάρχει μια εικόνα των δραστηριοτήτων τους.

1-II.4. Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Τα δεδομένα που αφορούν τα μαθήματα και την κατανομή τους είναι τα παρακάτω: Σε τρία εξάμηνα προσφέρονται 17 μαθήματα συνολικά και διάφορα σεμινάρια. Τα μαθήματα ορίζονται σε Υποχρεωτικά και Επιλογής. Αυτά αναλύονται ως εξής:

Στο Α' Εξάμηνο διδάσκονται 3 υποχρεωτικά μαθήματα:

1. Μέθοδοι και εργασία έρευνας (research methods).
2. Ιστορία από τις πηγές.
3. Κριτική και τεκμηρίωση των πηγών.

και 2 Επιλογής μαθήματα από τα οποία πρέπει να επιλέξουν 1 (ένα). Όσοι επιθυμούν μπορούν να παρακολουθήσουν και τα δύο. Αυτά είναι τα ακόλουθα:

1. Παλαιογραφία ελληνική και λατινική
2. Τουρκική γλώσσα και οθωμανική παλαιογραφία.

Στο Β' Εξάμηνο διδάσκονται 3 υποχρεωτικά μαθήματα:

- 1 Κριτική και τεκμηρίωση των πηγών II

2 Έκδοση πηγών - θεωρία και πράξη I (εκδοτική βυζαντινών, μεταβυζαντινών και σύγχρονων πηγών).

3 Μέθοδοι αρχειακής έρευνας.

και 2 επιλογής μαθήματα από τα οποία πρέπει να επιλέξουν 1 (ένα). Όσοι επιθυμούν μπορούν να παρακολουθήσουν και τα δύο. Αυτά είναι τα ακόλουθα:

1 Ελληνική παλαιογραφία και διπλωματική.

2 Τουρκική γλώσσα και οθωμανική παλαιογραφία.

Στο Γ' Εξάμηνο διδάσκονται 3 υποχρεωτικά μαθήματα:

1 Μέθοδοι αρχειακής έρευνας II

2 Έκδοση πηγών - θεωρία και πράξη II (εκδοτική βυζαντινών, μεταβυζαντινών και σύγχρονων πηγών).

3 Βιβλιολογία και ιστορία του βιβλίου.

και 4 επιλογής μαθήματα από τα οποία πρέπει να επιλέξουν 1 (ένα). Όσοι επιθυμούν μπορούν να παρακολουθήσουν περισσότερα του ενός.

1. Ελληνική παλαιογραφία και διπλωματική.

2 Τουρκική γλώσσα και οθωμανική παλαιογραφία.

3 Κειμενολογία.

4 Ηλεκτρονική κωδικοποίηση και εκδοτική τεκμηρίων (πρότυπα και τεχνολογία, SGML, TEI, EAD).

Γίνονται και σεμινάρια με διάφορα θέματα κάθε φορά προσφερόμενα από Έλληνες και αλλοδαπούς Καθηγητές και Ερευνητές πλην των διδασκόντων τα μαθήματα.

Παρά τη διάκριση σε υποχρεωτικά και επιλογής όλα τα προσφερόμενα μαθήματα είναι υψηλής ειδίκευσης. Οι μεταπτυχιακοί σπουδαστές διδάσκονται ό,τι χρειάζονται για να καλύψουν τις εκδοτικές ανάγκες και την τεκμηρίωση των πηγών όλων των περιόδων πλην της Κλασικής Αρχαιότητας. Περισσότερη εξειδίκευση σε μία συγκεκριμένη περίοδο αποκτούν με τη διπλωματική τους εργασία που συνίσταται στην έκδοση και τον σχολιασμό μιας ανέκδοτης ιστορικής πηγής, όχι αποκλειστικά ελληνικής, που μπορεί να ανήκει στη μεσαιωνική, νεότερη ή σύγχρονη εποχή.

Τα υποχρεωτικά μαθήματα είναι 9 και τα επιλογής 8 σε σύνολο 17 προσφερόμενων μαθημάτων. Όλα τα μαθήματα είναι εξειδικευμένα. Αν κατά περίπτωση διαπιστωθεί ότι υφίσταται ανάγκη πρόσθετης ανάπτυξης συγκεκριμένων θεματικών περιοχών στις οποίες ενδέχεται να παρουσιάσουν πρόβλημα οι φοιτητές, τότε γίνονται από τους αρμόδιους διδασκόντες πρόσθετα μαθήματα και οι φοιτητές συγγράφουν σχετικές εργασίες, αλλά αυτό παρατηρείται μάλλον σπάνια.

Σε όλα τα μαθήματα συγγράφονται εργασίες, γίνονται συστηματικές ασκήσεις παλαιογραφίας, εκδοτικής κειμένων και ιστορικής τεκμηρίωσης. Πέραν των σεμιναρίων οι φοιτητές ασκούνται κατ' αρχήν στα Αρχεία Νομού Κερκύρας αλλά και σε εκπαιδευτικά ταξίδια σε μεγάλες Βιβλιοθήκες και Αρχεία της Ελλάδας και του εξωτερικού, είτε ομαδικά είτε σε μικρές ομάδες. Σε μικρές ομάδες εργάζονται κυρίως στα Αρχεία των Πατριαρχείων Αλεξανδρείας και Ιεροσολύμων υπό την επίβλεψη του κ. Αγαμέμνονα Τσελίκι. Τα ταξίδια αυτά γίνονται τακτικά. Η δραστηριότητα αυτή φαίνεται και στη σχετική ιστοσελίδα του ΠΜΣ. Κατόπιν ειδικών συμφωνιών της Διευθύντριας του ΠΜΣ με την Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, τη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη, το Μουσείο Μπενάκη κ.α. Αρχεία και Βιβλιοθήκες, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να εργαστούν ατομικά εκεί στα τμήματα χειρογράφων και στα αρχεία από τα οποία συνήθως αντλούν το υλικό και για τις πρωτότυπες εκδόσεις πηγών στις διπλωματικές τους εργασίες.

Ο χρόνος που δαπανάται σε ταξίδια και απασχόληση σε Αρχεία και Βιβλιοθήκες κυρίως εκτός Κέρκυρας δεν είναι δυνατόν να αποτυπωθεί ποσοτικά και χρονικά διότι ποικίλλει αναλόγως με τις δυνατότητες χρηματοδότησης, τη δυνατότητα να μας δεχτούν κάτω από ειδικές συνθήκες εργασίας στους χώρους αυτούς. Μεγάλο μέρος όλων αυτών επιτελείται εκτός των μηνών κατά τους οποίους γίνονται τα μαθήματα, των οποίων η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Αυτό επηρεάζει και τη δυνατότητα των εκάστοτε φοιτητών, που συχνά προέρχονται από όλη την Ελλάδα, να εργαστούν εκτός Κερκύρας ή Αθήνας, για σταθερά διαστήματα.

Πρέπει να τονιστεί η συνεισφορά του Παλαιογραφικού Αρχείου του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τράπεζας που δια του Διευθυντή του κ. Αγαμέμνονα Τσελίκι μας παρέχει απλόχερα ποικίλο ψηφιοποιημένο υλικό από χειρόγραφους κώδικες για την άσκηση των φοιτητών στην Κέρκυρα, αλλά και τη συχνή χρηματική ενίσχυση των φοιτητών που ταξιδεύουν στα Πατριαρχεία ή και σε άλλους προορισμούς για να εργαστούν εκεί, οσάκις δεν υπάρχει η δυνατότητα κάλυψης των σχετικών δαπανών.

Η Συντονιστική Επιτροπή και η Διευθύντρια του ΠΜΣ συντονίζουν τα διδασκόμενα μαθήματα και συνεπώς την ύλη. Τα μαθήματα είναι συμπληρωματικά και παραπληρωματικά ώστε να καλύπτονται το δυνατόν καλύτερα οι διαφορετικές χρονικές περίοδοι και οι ιδιαιτερότητές τους ως προς τις πηγές της Ιστορίας και τα μεθοδολογικά προβλήματα που προκύπτουν σε κάθε περίπτωση. Έτσι, ουσιαστικό πρόβλημα επικάλυψης της ύλης δεν υπάρχει πέραν των απαραίτητων που είναι αναγκαίες για να συνδέσουν τις συμβατικές χρονικές περιόδους μεταξύ τους. Στην Ιστορία δεν υπάρχουν, ως γνωστόν, στεγανά και οι μεταβάσεις γίνονται συχνά με αδιόρατο τρόπο. Τα θέματα αυτά αναδεικνύονται στη διδασκαλία και στις εργασίες που εκπονούν οι φοιτητές. Συχνά, αποφασίζεται μεταξύ των διδασκόντων μια κοινή διαπραγμάτευση ορισμένων θεμάτων ώστε να αναδειχθούν καλύτερα οι συνέχειες και οι ασυνέ-

χειες μεταξύ των διαφόρων περιόδων. Τέλος, δίνεται έμφαση από τον κάθε διδάσκοντα στον ειδικό τρόπο έκδοσης των ποικίλων πηγών κάθε περιόδου. Η Διευθύντρια του ΠΜΣ έχει συγγράψει ειδικό εκπαιδευτικό υλικό, το οποίο και χρησιμοποιείται στα μαθήματά της για να διδαχθεί ο τρόπος έκδοσης των ιστορικών πηγών διαφόρων περιόδων αφενός και η σύνταξη επιτομών αρχαιικού υλικού αφετέρου. Το εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται ηλεκτρονικά στους φοιτητές και αποτελεί ουσιαστικά και τις οδηγίες για τη συγγραφή της πρωτότυπης διπλωματικής τους εργασίας, πέραν των ειδικών οδηγιών που δίνουν κάθε φορά οι επόπτες των εργασιών αυτών.

1-II.5. Το εξεταστικό σύστημα.

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με τους παρακάτω τρόπους: Οι φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν όλα τα μαθήματα (απουσίες επιτρέπονται μέχρι το 20% του συνόλου των διδακτικών ωρών των τριών εξαμήνων) και η παρουσία και συμμετοχή τους λαμβάνεται σοβαρά υπόψη καθώς σχετίζεται άμεσα και με τους λοιπούς τρόπους αξιολόγησης. Σε κάθε ένα από τους διδάσκοντες και σε κάθε μάθημα είναι υποχρεωμένοι να συγγράφουν εργασίες θεωρητικού και τεκμηριωτικού περιεχομένου αλλά και να κάνουν πρακτικές ασκήσεις (π.χ. στην παλαιογραφία όλων των περιόδων, στην έκδοση διαφόρων πηγών σχετικά μικρής έκτασης κλπ). Οι φοιτητές κάθε κύκλου σπουδών, επίσης, εκδίδουν συλλογικά μια ανέκδοτη ιστορική πηγή με εισαγωγή, σχόλια, ευρετήρια, γλωσσάριο. Αξιολογούνται επομένως από αυτά καθώς και από την ελεγχόμενη και επιβλεπόμενη συμμετοχή τους στην αρχαική έρευνα. Τέλος, λόγω των μεγάλων απαιτήσεων του ΠΜΣ και της ιδιαίτερης δυσκολίας που εμπεριέχει μια πρωτότυπη εργασία όπως είναι η σχολιασμένη έκδοση μιας αδημοσίευτης ιστορικής πηγής, η βαθμολόγησή της αντιστοιχεί σε εννέα (9) διδακτικές μονάδες. Διευκρινίζεται ότι ακριβώς λόγω της αυξημένης δυσκολίας της διπλωματικής εργασίας, παρέχεται στους φοιτητές άνεση χρόνου πέραν του προβλεπόμενου εξαμήνου για την ολοκλήρωσή της.

Η διαδικασία αξιολόγησης των φοιτητών διασφαλίζεται με διαφάνεια. Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται μέσω της κατάθεσης βαθμολογίας όλων των διδασκόντων στα μαθήματα των εξαμήνων και της βαθμολογίας της διπλωματικής εργασίας που επιβλέπεται από τρεις (3) διδάσκοντες του ΠΜΣ. Οι βαθμολογίες κατατίθενται στη Γραμματεία η οποία βγάζει μέσους όρους και εκδίδει τον τίτλο. Πριν από την κατάθεση, οι βαθμολογίες υπόκεινται στον έλεγχο και στην έγκριση της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ. Τέλος, η έκδοση τίτλου προϋποθέτει τον έλεγχο και την έγκριση της ΓΣΕΣ του Τμήματος Ιστορίας στην οποία υποβάλλονται όλα τα σχετικά έγγραφα.

1-II.6. Επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Το ΠΜΣ αυτό δεν προϋποθέτει εξετάσεις πλην των εισαγωγικών, είναι ερευνητικό και εκδοτικό και ως τέτοιο έχει αξιολογηθεί από εξωτερικούς αξιολογητές. Η επιτυχία της λειτουργίας του άλλωστε έχει έμπρακτα αναγνωριστεί και από το Ιόνιο Πανεπιστήμιο που έχει ήδη εκδώσει 5 βιβλία προερχόμενα από τις διπλωματικές εργασίες μεταπτυχιακών φοιτητών στη σειρά «Πηγές της Επτανησιακής Ιστορίας». Τα ως άνω ανευρίσκονται και στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ και στην ιστοσελίδα του Ι.Π.

Η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της μεταπτυχιακής εργασίας είναι η παρακάτω: Όλοι οι διδάσκοντες στο ΠΜΣ (από το Τμήμα Ιστορίας και το Τμήμα Αρχαιονομίας και Βιβλιοθηκονομίας του Ι.Π.) αναλαμβάνουν την επίβλεψη διπλωματικών εργασιών σχετικών με την ειδικότητά τους. Επειδή στο Τμήμα Ιστορίας του Ι.Π. σε ελάχιστες ειδικότητες υπάρχουν μέλη ΔΕΠ με το ίδιο γνωστικό αντικείμενο, και περισσότερα του ενός ΠΜΣ στα οποία απασχολούνται συνάδελφοι, οι δυνατότητες μεγάλων εναλλαγών στους επιβλέποντες είναι περιορισμένες. Εκτός από τα μέλη ΔΕΠ του Ι.Π., επιβλέποντες διπλωματικών εργασιών είναι και οι τρεις από τους εξωτερικούς διδάσκοντες στο ΠΜΣ. Επισημαίνεται πάντως ότι δεν υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες διαφορετικής επιλογής λόγω της εξειδικεύσεως και του φόρτου εργασιών των διδασκόντων. Λαμβάνεται όμως πάντοτε πρόνοια ώστε να αναλαμβάνουν την επίβλεψη οι πιο εξειδικευμένοι στη θεματική της πηγής που εκδίδεται και στη σχετική εκδοτική διαδικασία.

Η μεταπτυχιακή εργασία θα πρέπει να έχει συγκεκριμένες προδιαγραφές, οι οποίες διδασκονται σε όλη τη διάρκεια των μαθημάτων και ασκήσεων. Οι διπλωματικές εργασίες πρέπει να ακολουθούν όλους τους επιστημονικά αποδεκτούς κανόνες για την έκδοση του συγκεκριμένου τύπου της πηγής και διορθώνονται επανειλημμένως μέχρι να φτάσουν σε ένα βαθμό αρτιότητας αποδεκτής επιστημονικά.

Η διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών σύμφωνα με την Υπουργική απόφαση γίνεται με ένα συνδυασμό εξετάσεων στα μαθήματα της Παλαιογραφίας και Ιστορίας και προσωπικής συνέντευξης των υποψηφίων. Το ποσοστό αποδοχής των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών, στο σύνολο της χρονικής διάρκειας λειτουργίας του Προγράμματος, ανέρχεται στο 62,5 %.

Η διαδικασία, τα κριτήρια και τα αποτελέσματα της επιλογής φοιτητών δημοσιεύονται στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ και παρέχονται επίσης διευκρινίσεις σε προσωπικό επίπεδο εφόσον ζητηθούν. Οι εξετάσεις και οι συνεντεύξεις γίνονται κάθε φορά από 4 καθηγητές, τα αποτελέσματα δε υπόκεινται στην έγκριση της ΓΣΕΣ.

1-II.7. Χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Όταν έληξε η χρηματοδότηση του ΠΜΣ από το σχετικό Πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ, το Μεταπτυχιακό εντάχθηκε στο Τμήμα Ιστορίας και χρηματοδοτείται από το Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Η βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών έχει εξασφαλιστεί με Υπουργική Απόφαση μέχρι το 2012. Ήδη διανύει τον 7ο κύκλο σπουδών. Κατόπιν θα αποφασιστεί από το Τμήμα Ιστορίας η συνέχισή του ή μη και κάτω από ποιες προϋποθέσεις. Προς το παρόν με τη μικρή επιχορήγηση που λαμβάνει από το Πανεπιστήμιο μπορεί να συντηρηθεί, αλλά αρκετές προηγούμενες δραστηριότητές του έχουν περικοπεί.

Η διάθεση των πόρων στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών γίνεται με τους παρακάτω τρόπους: Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ, η οποία περικόπτεται σε συνάρτηση με τις λοιπές περικοπές χρηματοδότησης του Ιονίου Πανεπιστημίου από το ΥΠΕΠΘ, δαπανάται για τα έξοδα μετακίνησης 3 διδασκόντων (2 από Αθήνα και ενός από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων) με απαραίτητες ειδικότητες για τη λειτουργία του, π.χ. της Παλαιογραφίας. Η ωριαία αμοιβή των διδασκόντων είναι πενιχρή και κάνουν τον κόπο να έλθουν να διδάξουν επειδή τους ενδιαφέρει το έργο που γίνεται στο ΠΜΣ. Όταν υπήρχαν περισσότερα διαθέσιμα χρήματα μετακαλούνταν Καθηγητές και Ερευνητές Ερευνητικών Κέντρων για να κάνουν ειδικά σεμινάρια. Τώρα είναι πολύ αμφίβολο αν αυτό μπορεί να γίνει πλέον. Από τη χρηματοδότηση καλύπτονται επίσης τα αναλώσιμα υλικά και άλλα λειτουργικά μικροέξοδα. Ευτυχώς, το μεγαλύτερο μέρος του εκπαιδευτικού υλικού μας παρέχεται χωρίς καμιά επιβάρυνση από τις Βιβλιοθήκες και άλλα πνευματικά ιδρύματα (Εθνική Βιβλιοθήκη, Γεννάδειος Βιβλιοθήκη, Μουσείο Μπενάκη κλπ) με τις οποίες συνεργαζόμαστε. Είναι επιβεβλημένο να γίνει ειδική μνεία στην τεράστια συμβολή στον τομέα αυτόν του Παλαιογραφικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας και του Διευθυντή του κ. Αγαμέμνονα Τσελίκου που μας έχει στηρίξει ιδιαίτερα με την παροχή ανέκδοτου ιστορικού υλικού από χειρόγραφους κώδικες και έγγραφα σε ψηφιακή μορφή και σε μικροφίλμς. Τέλος, όταν υπήρχε οικονομική δυνατότητα είχαν πραγματοποιηθεί εκπαιδευτικές εκδρομές στα πλαίσια των οποίων οι συμμετέχοντες φοιτητές συνέγραψαν και ειδικές εργασίες. Στη Βενετία π.χ. επισκεφθήκαμε το Archivio di Stato di Venezia, τη Μαρκιανή και άλλες Βιβλιοθήκες. Κυρίως οι φοιτητές γνώρισαν εκ του σύνεγγυς τα χειρόγραφα και τη βιβλιοθήκη του Ελληνικού Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών της Βενετίας. Πραγματοποιήθηκε επίσης μια αντίστοιχη εκπαιδευτική εκδρομή στην Κωνσταντινούπολη με επίσκεψη, εκτός των άλλων της Πατριαρχικής Βιβλιοθήκης και της Βιβλιοθήκης της Σχολής της Χάλκης.

1-II.8. Διεθνής διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών συμμετέχουν διδάσκοντες και από το εξωτερικό. Έχουν πραγματοποιήσει σχετικά πρόσφατα σεμινάρια ο καθηγητής κ. Arnold van Gaemert από την Ολλανδία, και η καθηγήτρια και διευθύντρια των Γενικών Αρχείων της Αλβανίας κ. Nevila Nika. Τα τελευταία δύο χρόνια λόγω ελλείψεως χρημάτων δεν είναι εφικτό να προσκαλέσουμε καθηγητές από το εξωτερικό. Ως προς την συμμετοχή των αλλοδαπών φοιτητών μέχρι στιγμής έχουν παρακολουθήσει το ΠΜΣ 4 φοιτητές από την Αλβανία. Ήδη ο ένας από αυτούς εργάζεται στα Γενικά Αρχεία του Κράτους στα Τίρανα ασχολούμενος με τα ελληνικά χειρόγραφα και έγγραφα, ένας άλλος εργάζεται στην Αρχιεπισκοπή Αλβανίας και είναι σήμερα υποψήφιος για μια θέση με σύμβαση στο Τμήμα νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου των Τιράνων και υποψήφιος διδάκτορας του Τμήματος Ιστορίας του Ι.Π. Μία φοιτήτρια αναγκάστηκε να διακόψει τη φοίτησή της λόγω οικονομικών προβλημάτων, αλλά εργάζεται στο Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού στα Τίρανα και η τέταρτη βρίσκεται στην Κέρκυρα. Ήδη οι δύο πρώτοι δημοσίευσαν (με τη βοήθεια του διδάσκοντα του ΠΜΣ κ. Α. Τσελίκου) τον κατάλογο των Βυζαντινών Χειρογράφων του Γενικού Αρχείου των Τιράνων: Andi Rembeci & Sokol Çunga, me bashkëpunimin shkencor të Agamemnonas Celikas, Doreshkrime Bizantine dhe Pasbizantine në Shqipëri, Katalog I ekspozitës, Tiranë 2010.

Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους της Αλβανίας, τα οποία μας διαθέτουν αρχειακό υλικό. Μία ολοκληρωμένη διπλωματική εργασία του Αλβανού υπηκόου κ. Andi Rembeci με τίτλο «Ο κώδικας της Μητροπόλεως Κορυτσάς. έκδοση και ιστορική τεκμηρίωση, 17ος-19ος αι. και μία σε εξέλιξη του κ. Sokol Çunga, «Τα προικοσύμφωνα που περιέχονται στον κώδικα του μοναστηρίου του Αγίου Κοσμά στο Κολικόντασι της Αλβανίας (1819-1843)» προέρχονται από εκεί.

Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν διδάσκονται μαθήματα σε ξένη γλώσσα, άλλωστε το ΠΜΣ προϋποθέτει την άριστη γνώση της ελληνικής. Αποδεικνύεται δε η επιτυχία του στον τομέα αυτόν από την επάρκεια των Αλβανών μεταπτυχιακών φοιτητών που ήδη έχουν επαγγελματική απασχόληση στην Αλβανία σε τομείς που προϋποθέτουν την άριστη γνώση της ελληνικής και σε υψηλό επιστημονικό επίπεδο (βλ. και τη σχετική προαναφερθείσα δημοσίευση).

Τέλος στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις.

7-5 Πίνακες του ΜΠΣ «Μεθοδολογία Κριτικής και Έκδοσης των Ιστορικών Πηγών».

Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ)							
	2010-11	2009-10	2007-08	2006-07	2005-06	2004-05	2003-04
Αιτήσεις (α+β)	10	28	17	19	12	17	19
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	4	10	5	12	5	8	14
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	6	18	12	7	7	9	5
Προσφορές	15	15	15	15	15	15	15
Εγγραφές	7	14	9	13	11	8	15
Απόφοιτοι	5	0	0	2	1	6	10

Πίνακας **7-6**. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Τίτλος ΜΠΣ: «Μεθοδολογία Κριτικής και Έκδοσης των Ιστορικών Πηγών»					
Έτος Αποφοίτησης	Κατανομή Βαθμών (%)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (Σύνολο απόφοιτων)
	5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2003-2004	—	—	10%	90%	8,974
2004-2005	—	—	33,3%	66,6%	8,386
2005-2006	—	—	100%	—	8,33
2006-2007	—	—	50%	50%	8,98
2007-2008	—	—	—	—	—
2009-2010	—	—	—	—	—
2010-2011	—	10%	10%	80%	7,802
Σύνολο	—	10%	40,66%	71,65%	8, 4944

I.III. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου παρέχει τη δυνατότητα εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής. Στον ισχύοντα νόμο για τα Ελληνικά ΑΕΙ δεν υπάρχει θεσμοθετημένο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών, απλά ορίζεται το πλαίσιο εντός του οποίου μπορεί και πρέπει να εκπονηθεί μία διδακτορική εργασία. Σ' αυτό το πλαίσιο δίνονται και οι απαντήσεις στα ερωτήματα που ακολουθούν.

1-III.1. Ανταπόκριση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις ανάγκες της κοινωνίας.

Η οργάνωση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας ακολουθεί τις διεθνείς προδιαγραφές στον ίδιο τομέα. Στόχος δηλαδή της συγγραφής μίας διδακτορικής διατριβής είναι, ως γνωστόν, η προώθηση της έρευνας σε συγκεκριμένο γνωστικό πεδίο. Οι διατριβές που εκπονούνται στο Τμήμα προσαρμόζονται και ανταποκρίνονται στα διεθνή επιστημονικά δεδομένα τόσο από άποψη μορφής και περιεχομένου όσο και από άποψη μεθοδολογίας.

Επιπλέον, τα αντικείμενα των διδακτορικών διατριβών βρίσκονται σε συνάφεια με τα γνωστικά αντικείμενα που εκπροσωπούνται από τους διδάσκοντες του Τμήματος και προωθούν την έρευνα στους συγκεκριμένους τομείς. Να σημειωθεί ότι μεγάλος αριθμός διατριβών αφορά σε θέματα που σχετίζονται με την Ιστορία της Κέρκυρας και των Ιονίων νήσων γενικότερα. Με αυτό τον τρόπο αφενός μεν αξιοποιούνται με επιστημονικό τρόπο πηγές, οι οποίες μέχρι τώρα παρέμεναν αδημοσίευτες και ως εκ τούτου άγνωστες στο διεθνές επιστημονικό κοινό και αφετέρου παρουσιάζεται με επίσης επιστημονικό τρόπο η Ιστορία του συγκεκριμένου χώρου με αυτονόητες συνέπειες για την τοπική και όχι μόνον κοινωνία.

1-III.1.1. Υπάρχουν διαδικασίες ελέγχου της ανταπόκρισης αυτής; Πόσο αποτελεσματικές είναι; Όπως ειπώθηκε ανωτέρω, το Πρόγραμμα Διδακτορικών Διατριβών του Τμήματος Ιστορίας ακολουθεί τις διεθνώς καθιερωμένες προδιαγραφές. Το βασικό κριτήριο για την αποδοχή μιας εργασίας ως διδακτορικής διατριβής αποτελεί η πρωτοτυπία της και η αρτιότητα/πληρότητα από άποψη περιεχομένου και μορφής. Για το λόγο αυτό, σε πρώτο επίπεδο ελέγχεται πάντα από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος και από την Επιτροπή Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών η πρωτοτυπία των θεμάτων που προτείνονται για Διδακτορικές Διατριβές. Σε δεύτερο στάδιο, η εργασία παρακολουθείται σε όλα τα στάδιά της από τα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής, η οποία αναλαμβάνει την εποπτεία της Διατριβής. Σε τελικό στάδιο η εργασία αξιολογείται πάντα από επιστήμονες των οποίων το γνωστικό αντικείμενο βρίσκεται σε άμεση συνάφεια με το θέμα της διατριβής και οι οποίοι προέρχονται είτε από το Τμήμα είτε από άλλα Ιδρύματα της Ελλάδας και του Εξωτερικού.

1-III.1.2. Υπάρχουν διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης αυτού του Προγράμματος Σπουδών; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Ως μοναδικό κριτήριο για την αξιολόγηση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών λαμβάνεται η ποιότητα των διδακτορικών διατριβών που εγκρίνονται από το Τμήμα μας. Περιπτώσεις διατριβών οι οποίες αποκλίνουν από τα διεθνή ειωθότα δεν έχουν μέχρι στιγμής επισημανθεί. Αντίθετα, μετά τη δημοσίευση των σχετικών έργων παρατηρείται ότι η αναγνωστική τους αξία είναι υψηλή, οι ετεροαναφορές σε αυτές είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικές, ενώ δε λείπουν περιπτώσεις εργασιών οι οποίες διακρίθηκαν.

1- III.1.3. Πώς δημοσιοποιείται το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών δημοσιοποιείται μέσω του Οδηγού Σπουδών που εκδίδει κάθε χρόνο το Τμήμα Ιστορίας και ηλεκτρονικά μέσω της Ιστοσελίδας του Τμήματος.

1-III.1.4. Υπάρχει διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής πορείας όσων απέκτησαν Διδακτορικό δίπλωμα από το Τμήμα;

Η παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των διδασκόντων του Τμήματος γίνεται, όπως και στην περίπτωση των αποφοίτων, μέσω του γραφείου Διασύνδεσης του Ιονίου Πανεπιστημίου. Στόχοι της διαδικασίας αυτής είναι: α) Η διατήρηση του επιστημονικού διαλόγου μεταξύ του Τμήματος και των διδασκόντων του. β) Η συμμετοχή των διδασκόντων στις εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες του Ιδρύματος. γ) Η συνεργασία μεταξύ του Τμήματος και των φορέων (σε αρκετές περιπτώσεις επιστημονικών) στους οποίους απασχολούνται οι κάτοχοι του διδακτορικού διπλώματος του Τμήματος.

1-III.2. Δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών.

1-III.2.1. Προσφέρονται μαθήματα διδακτορικού κύκλου; Ποια είναι αυτά;

Στο Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου, λειτουργεί κατά τα ευρωπαϊκά πρότυπα, Σεμινάριο Υποψηφίων Διδασκόντων, στο οποίο είτε μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, είτε οι υποψήφιοι διδάκτορες παρουσιάζουν Τμήμα του Ερευνητικού τους έργου.

1-III.2.2. Προσφέρονται μαθήματα ερευνητικής μεθοδολογίας; Ποια είναι αυτά;

Η μεθοδολογία της έρευνας της Ιστορίας που ακολουθείται στο Τμήμα δεν παρεκκλίνει από τους διεθνείς επιστημονικούς κανόνες. Επειδή ωστόσο δεν αποτελεί μία διαδικασία στατική και αμετάβλητη, καταβάλλεται προσπάθεια στα σεμινάρια των υποψηφίων διδασκόντων να παρουσιάζονται οι νέοι τρόποι προσέγγισης της Ιστορίας. Πρόκειται κυρίως για την παρουσίαση της συμβολής άλλων επιστημονικών κλάδων στη έρευνα και μελέτη της Ιστορικής Επιστήμης. Η δραστηριότητα αυτή αποβλέπει στο να αποφευχθεί η κλαδική απομόνωση και να ενισχυθεί ο διεπιστημονικός διάλογος με επιστήμες οι οποίες είτε έχουν άμεση συνάφεια με την Ιστορία, όπως π.χ. Αρχαιολογία, Εθνολογία, Φιλοσοφία κλπ. είτε μπορούν να υποβοηθήσουν το έργο του Ιστορίου, όπως π.χ. η Πληροφορική, Στατιστική κλπ. Να σημειωθεί μάλιστα ότι μαθήματα μεθοδολογίας της διδασκαλίας και της έρευνας της ιστορίας διδάσκονται και σε προπτυχιακό επίπεδο.

1-III.3. Εξεταστικό σύστημα.

1-III.3.1. Υπάρχει συμμετοχή συναφών θεματικά ειδικών επιστημόνων από άλλα ΑΕΙ ή ερευνητικά Ιδρύματα στη σύνθεση των 7μελών και 3μελών επιτροπών;

Στις τριμελείς και επταμελείς επιτροπές των διδακτορικών διατριβών συμμετέχουν επιστήμονες που το ερευνητικό τους έργο έχει άμεση συνάφεια με το αντικείμενο των σχετικών εργασιών και οι οποίοι προέρχονται τόσο από άλλα ΑΕΙ και Ερευνητικά Ιδρύματα της χώρας όσο και από Πανεπιστήμια του Εξωτερικού. Επιπλέον, στις περιπτώσεις θεμάτων όπου απαιτείται διεπιστημονική συνεργασία με συναφείς προς την Ιστορία επιστημονικούς κλάδους επιλέγονται επιστήμονες από το Τμήμα καθώς και άλλα Ιδρύματα που θεραπεύουν τα σχετικά αντικείμενα.

1-III.3.2. Πώς παρακολουθείται διαχρονικά η επίδοση και η πρόοδος των υποψηφίων διδασκόντων;

Για τη συστηματική παρακολούθηση της εξέλιξης μίας διδακτορικής διατριβής ακολουθείται η εξής διαδικασία: Εκτός από τη στενή συνεργασία μεταξύ των υποψηφίων διδασκόντων και της Τριμελούς Εισηγητικής Επιτροπής που εποπτεύει την εργασία, οι υποψήφιοι διδάκτορες είναι υποχρεωμένοι να καταθέτουν σε ετήσια βάση στο Τμήμα έκθεση των πεπραγμένων και της πορείας της έρευνας της εργασίας. Η έκθεση αξιολογείται από την Τριμελή Εισηγητική Επιτροπή, η οποία εφόσον κρίνει το αποτέλεσμα ικανοποιητικό, εγκρίνει τη συνέχιση της εργασίας. Η πρόταση της Τριμελούς Επιτροπής επικυρώνεται από τη Γενική Συνέλευση.

Με τον έλεγχο της προόδου της εργασίας των υποψηφίων διδασκόντων συνδέεται και η διοργάνωση κάθε χρόνο ημερίδας, στην οποία οι υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος παρουσιάζουν Τμήμα της εργασίας. Επισυνάπτεται στη συνέχεια το Πρόγραμμα της Ε' Συνάντησης Υποψηφίων Διδασκόντων του Τμήματος Ιστορίας, η οποία πραγματοποιήθηκε την Τρίτη, 23 Νοεμβρίου 2010.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

9:30-10:00: Έναρξη

ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρία: Αναπλ. Καθηγήτρια Ευγενία Βικέλα

10:00-10:15: Ελένη Μαράντου, Λατρείες και τόποι λατρείας στην κεντρική και νότια Πελοπόννησο από τους Σκοτεινούς χρόνους ως τη Ρωμαϊκή εποχή.

10:15-10:30: Αγγελική Φουντά, Οι ιδιότητες του οίνου στο έργο των Ιπποκράτη, Διοσκουρίδη και Γαληνού.

10:30-10:45: Ελπίδα Σαλταγιάννη, Οι οχυρωμένοι οικισμοί τής Θεσπρωτίας από την Ύστερη Αρχαιότητα έως και την Οθωμανική κατάκτηση: Πρώτα συμπεράσματα.

10:45-11:00: Ευαγγελία Σπυροπούλου, «Το σώμα καταλέλουπα παρθένος, άπαις, άνυμφος, ήίθεος». Ο πρόωρος θάνατος γυναικών και η προσδοκία του γάμου στα ελληνικά επιτύμβια επιγράμματα.

11:00-11:30: ΣΥΖΗΤΗΣΗ-ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Προεδρία: Καθηγητής Δημήτριος Ανωγιάντης-Pelé

11:30-11:45: Αδαμαντία Μαρσέλου, Δημογραφικές αλλαγές και ανθρώπινες επεμβάσεις στο γεωμορφολογικό ανάγλυφο του ελλαδικού χώρου κατά τα τέλη του 19ου και τις αρχές του 20ού αιώνα.

11:45-12:00: Χαρά Ζαπανιώτη, Δημογραφικές εξελίξεις στην περιφέρεια της Αθήνας κατά τα έτη 1945-1970. Γεννητικότητα – γαμηλιότητα.

12:00-12:15: Ανδριάντα Τσιμπούκη, Πληθυσμιακές μετακινήσεις και οικονομίες σε μετάβαση στη Νοτιοανατολική Ευρώπη στα τέλη του 20ου αιώνα.

12:15-12:30: Σίμος Μποζίκης, Νέα στοιχεία για τους φορο-εισπράκτορες και τη φορολογία κατά την Επανάσταση του 1821.

12:30-13:00: ΣΥΖΗΤΗΣΗ-ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Προεδρία: Καθηγητής Νικόλαος Καραπιδάκης

13:00-13:15: Γιώργος Γαστεράτος, Ο Αρσένιος πρώτος αρχιεπίσκοπος ή μητροπολίτης Κερκύρας;

13:15-13:30: Παρασκευή Κουρή, Η δραστηριότητα της οικογένειας Καβοδίστρα-Καποδίστρια κατά τον 17ο αιώνα στην περιοχή της Λευκίμμης.

13:30-13:45: Θεοδώρα Μόσχου, Νέες καλλιεργητικές συμβάσεις στο φέουδο Μαρτσέλλο (1786–1789): Τα συμβόλαια του Ιωάννη Ανδρώνη.

13:45-14:00: Μιχάλης Νάιδος, Οι γαλατορωμαίοι επίσκοποι και η κατασκευή της εικόνας του φράγκου βασιλιά.

14:00-14:30: ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρία: Αναπλ. Καθηγητής Θεοδόσης Πυλαρινός

18:00-18:15: Αθανάσιος Γ. Λαβράνος, Επτανήσιοι ιστοριογράφοι και τα έργα τους (15ος-19ος αι.): Συνοπτική παρουσίαση και εκτιμήσεις.

18:15-18:30: Αντιγόνη Χριστοφοράτου, Η λογοτεχνική συμβολή της Κεφαλονιάς στο πλαίσιο της Επτανησιακής σχολής. Ματιές στο έργο Κεφαλονιτών λογοτεχνών.

18:30-18:45: Παρασκευή Λούντου, Σπυρίδων Δε Βιάζης: Μια ιδιάζουσα περίπτωση λογίου των Επτανήσων.

18:45-19:00: Βασιλική Παπαστελιάτου, Σκιαγράφηση της προσωπικότητας του Ελευθερίου Βενιζέλου από τους πνευματικούς ανθρώπους της εποχής του.

19:00-19:30: ΣΥΖΗΤΗΣΗ-ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Προεδρία: Αναπλ. Καθηγητής Γρηγόριος Ψαλλίδας

19:30-19:45: Ελένη Μπενέκη, «Εμπειρικούπολις»: συμβολικό κεφάλαιο και ευποιία σε μια νησιωτική κοινότητα του Αιγαίου.

19:45-20:00: Χριστίνα Βαμβούρη, Τρόποι διατήρησης της εθνικής ταυτότητας των Ελλήνων πολιτικών προσφύγων του εμφυλίου πολέμου (1946-1949) στις χώρες υποδοχής τους.

20:00-20:15: Νίκος Ε. Καραγιαννακίδης, Η Παιδόπολη Καβάλας, 1947–1950. Αποτελέσματα έρευνας και μεθοδολογικά προβλήματα.

20:15-20:30: Μάρκος Χολέβας, Ο κινηματογράφος και η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας: Από την δεκαετία του '60 στο παράδειγμα της Αμοργού και η επένδυση στην κινηματογραφική παραγωγή.

20:30-21:00: ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΠΕΡΑΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ

1-III.3.3. Πώς διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας αξιολόγησης των υποψηφίων διδασκόντων;

Με το πέρας μίας διδακτορικής διατριβής, η Τριμελής Εισηγητική Επιτροπή καταθέτει στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος Εισηγητική Έκθεση στην παρουσιάζεται με κριτικό τρόπο το περιεχόμενο και η μεθοδολογία της διατριβής και τονίζεται η συμβολή της στην προώθηση της επιστήμης. Στη συνέχεια ορίζεται ημερομηνία δημόσιας προφορικής υποστήριξης της διατριβής. Σχετική ανακοίνωση αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων και στην ιστοσελίδα του Τμήματος τουλάχιστον 8 ημέρες πριν τη διαδικασία. Η προφορική δοκιμασία διεξάγεται ως ορίζει ο σχετικός νόμος. Στο σχετικό Πρακτικό περιλαμβάνεται και η τεκμηρίωση της αξιολόγησης του κάθε μέλους της 7μελούς Επιτροπής.

1-III.3.4. Εφαρμόζονται κοινές (μεταξύ των διδασκόντων) διαδικασίες αξιολόγησης των υποψηφίων διδασκόντων;

Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης της διδακτορικής διατριβής ακολουθούνται οι διατάξεις του σχετικού νόμου.

1-III.3.5. Πώς αξιολογείται η διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων διδασκόντων;

Η διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων διδασκόντων κρίνεται επαρκής καθώς παρέχει όλα τα εχέγγυα της διαφάνειας και της αντικειμενικότητας σύμφωνα με τα ως άνω αναφερόμενα.

1-III.3.6. Πόσο διαφανής είναι η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της διδακτορικής διατριβής;

Η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της διδακτορικής διατριβής είναι διαφανής διότι αποφασίζεται μετά από ενδελεχή συζήτηση στη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύμβασης του Τμήματος. Ως επιβλέπων Καθηγητής ορίζεται κάποιο μέλος ΔΕΠ του Τμήματος, ενώ ως μέλη της Τριμελούς Επιτροπής δύο επιστήμονες οι οποίοι είτε ανήκουν στο Ίδρυμα είτε σε άλλα Ιδρύματα της Ελλάδος ή του Εξωτερικού. Προϋπόθεση για τον ορισμό τους είναι η συνάφεια των γνωστικών τους αντικειμένων με τη θεματολογία της διατριβής. Η υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής γίνεται δημόσια (βλ. αναλυτικά το ανωτ. ερώτημα).

1-III.3.7. Υπάρχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές ποιότητας για τη διδακτορική διατριβή; Ποιες;

Όπως ήδη ειπώθηκε, βασικό κριτήριο για την αποδοχή μιας εργασίας ως διδακτορικής διατριβής αποτελεί η πρωτοτυπία της και η αρτιότητα/πληρότητα από άποψη περιεχομένου, μορφής και μεθοδολογίας.

1-III.4. Επιλογή των υποψηφίων διδασκόντων.

1-III.4.1. Ποια είναι η συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής υποψηφίων διδασκόντων;

Η επιλογή των υποψηφίων διδασκόντων γίνεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύγκλησης μετά από τεκμηριωμένη πρόταση ενός μέλους ΔΕΠ (το οποίο αναλαμβάνει και την εποπτεία της διατριβής) για το επιστημονικό σκέλος της πρότασης και από τη Γραμματεία μεταπτυχιακών σπουδών για το τυπικό μέρος της υποβολής της πρότασης.

1-III.4.2. Με ποια συγκεκριμένα κριτήρια επιλέγονται;

Για την αξιολόγηση του αιτούντος λαμβάνονται υπόψη η συνάφεια των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών του με την επιστήμη της Ιστορίας και του Τμήματος και ο φάκελλος υποψηφιότητας ο οποίος περιλαμβάνει: α) Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα. β) Εμπειριστατωμένη πρόταση εκπόνησης διδακτορικής διατριβής και τεκμηριωμένη με την τρέχουσα βιβλιογραφία. γ) Ειδικό ερωτηματολόγιο που συμπληρώνεται από τον υποψήφιο περιλαμβάνει ερωτήματα που αφορούν στο επιστημονικό, ερευνητικό, συγγραφικό κλπ. έργο του υποψηφίου, σε τυχόν συμμετοχή του σε ερευνητικές ομάδες και σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα έρευνας, στη γλωσσομάθειά του και στα ευρύτερα ενδιαφέροντά του δ) Τυχόν επιστημονικές δημοσιεύσεις του αιτούντος. Παράλληλα με τα ανωτέρω δικαιολογητικά απαιτείται τεκμηριωμένη πρόταση από Μέλος ΔΕΠ του Τμήματος ότι αποδέχεται να αναλάβει το ρόλο του επιβλέποντα Καθηγητή.

1-III.4.3. Ποιο είναι το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων διδασκόντων;

Το ποσοστό αποδοχής υποψηφίων διδασκόντων είναι υψηλό και αγγίζει περίπου το 100%. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να γίνει η ακόλουθη διευκρίνιση: σύμφωνα με το Νόμο 3685/2008, άρθρο 9 εδάφιο 2, ο αριθμός των υποψηφίων διδασκόντων δεν μπορεί να ξεπερνά τους 5 ανά διδάσκοντα. Το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα μεγάλος αριθμός ενδιαφερόμενων για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής στο Τμήμα Ιστορίας να απορρίπτεται χωρίς καν να προηγηθεί εξέταση των αιτήσεών τους.

1-III.4.4. Πώς δημοσιοποιείται η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων διδασκόντων;

Η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων διδασκόντων δημοσιοποιούνται μέσω του Οδηγού Σπουδών του Τμήματος, της ιστοσελίδας του και των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών.

1-III.4.5. Πώς διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια της διαδικασίας επιλογής υποψηφίων διδασκόντων;

Η αποτελεσματικότητα και διαφάνεια στη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκόντων του Τμήματος διασφαλίζεται με τον τρόπο που περιγράφεται ανωτέρω (βλ. ερώτημα 1-III.4.1).

1-III.5. Σεμινάρια και ομιλίες

1-III.5.1. Υπάρχει γενικό σεμινάριο σε τακτή χρονική βάση (εβδομαδιαίο, μηνιαίο) όπου καθηγητές και ερευνητές στο Τμήμα παρουσιάζουν τη δουλειά τους για ενημέρωση των συναδέλφων τους, αλλά και των φοιτητών;

Το Τμήμα Ιστορίας έχει θεσμοθετήσει σε μηνιαία βάση την οργάνωση σεμιναρίου, κατά το οποίο μέλη ΔΕΠ του Ιδρύματος παρουσιάζουν Τμήμα του ερευνητικού τους έργου: Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010/2011 έλαβαν χώρα οι ακόλουθες διαλέξεις:

Επικ. Καθηγητής Ηλίας Σβέρκος (Ρωμαϊκή Ιστορία): *Varia Onomastica: Παρατηρήσεις σε ρωμαϊκά ονόματα από τη Μακεδονία* (19.05.2010).

Καθηγήτρια Τζελίνα Χαρλαύτη, "Από το Άλφα-Βήτα στο Ωμέγα της ελληνικής ναυτιλίας: Αδελφοί Βαλλιάννου και Ωνάσης. Οικογενειακές επιχειρήσεις, διεθνή δίκτυα και παγκόσμιοι θεσμοί" (24/11/2010).

Επικ. Καθηγητής Ηλίας Γιαρένης, "Το Άγιον Μανδήλιον και η πολιτική εξουσία. Ο Ιωάννης Κουρκούας και οι άλλοι στο Βυζάντιο του 10ου αι." (12/01/2011).

Λέκτορας Φωτεινή Βάκη, "Ο Hegel για τη Γαλλική Επανάσταση" (16/03/2011).

Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσονται και οι διαλέξεις του Τμήματος Ιστορίας (βλ. Παράρτημα σελ. 89) καθώς και η διοργάνωση ημερίδας Υποψηφίων Διδασκόντων (βλ. ανωτ. σελ. 38).

1-III.5.2. Υπάρχει δυνατότητα πρόσκλησης ομιλητών από άλλα παν/μία και ερευνητικά κέντρα για να δώσουν ομιλίες και να ενημερώσουν για το έργο τους; [Η απάντηση στο ερώτημα δίνεται ανωτ. σελ.].

1-III.6. Διεθνής διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών.

1-III.6.1 Υπάρχει συμμετοχή διδασκόντων από το εξωτερικό στις 7μελείς και 3μελείς επιτροπές; Σε ποιο ποσοστό;

Η συμμετοχή διδασκόντων τόσο στις 3μελείς όσο και στις επταμελείς επιτροπές των διδακτορικών διατριβών είναι δυνατή. Εφαρμόζεται προς το παρόν σε περιορισμένο βαθμό και ειδικότερα σε ποσοστό που ανέρχεται στο 2%.

1-III.6.2 Υπάρχει συμμετοχή αλλοδαπών υποψηφίων διδασκόντων;

Κατά την παρούσα χρονική στιγμή εκπονούνται οι ακόλουθες διδακτορικές διατριβές από αλλοδαπούς υποψήφιους:

3. Rembeci Andi (Αλβανία): «Οι χριστιανικές κοινότητες του Αλβανικού Νότου κατά την Ύστερη Βυζαντινή και πρώιμη μεταβυζαντινή περίοδο».

4. Sydorenko Ganna (Ουκρανία): «Τα λιμάνια της Κριμαίας τον 19^ο αιώνα. Οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη».

1-III.6.3 Παρέχεται δυνατότητα εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής σε ξένη γλώσσα;

Η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε μία ευρωπαϊκή γλώσσα είναι δυνατή μετά από έγκριση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος. Προς το παρόν εκπονούνται σε ξένη γλώσσα οι ακόλουθες διατριβές:

1. Μπλάνκα Στιάστνα, *L' espace grec à travers les Guides Bleus (Guides Joanne) (1861-2000)* (γαλλική γλώσσα).

2. Σπυρίδων Γκούνης, *Desertum et mare. Depictions of monsters and monstrous races in medieval world maps* (αγγλική γλώσσα).

1-III.6.4 Υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με ιδρύματα και φορείς του εξωτερικού;

Όλες οι συμφωνίες του Τμήματος με Ιδρύματα του Εξωτερικού στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus αφορούν και στο διδακτορικό κύκλο Σπουδών.

1-III.6.5 Παρέχονται από το Τμήμα κίνητρα στους υποψήφιους διδάκτορες για την συμμετοχή τους σε διεθνή «Θερινά Προγράμματα» (summer schools), διεθνή ερευνητικά συνέδρια, υποβολή άρθρων σε έγκριτα περιοδικά, κλπ.;

Οι υποψήφιοι διδάκτορες συμμετέχουν σε όλες τις εκπαιδευτικές και επιστημονικές δραστηριότητες του Τμήματος. Επιπλέον, τους δίνεται η δυνατότητα να συμμετέχουν σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια τα οποία διοργανώνονται είτε με πρωτοβουλία, είτε με συμμετοχή του Τμήματος μας. Στις περιπτώσεις που είναι δυνατόν καταβάλλονται και τα έξοδα μετακίνησης και διανομής. Τέλος, η υψηλή ποιότητα των εργασιών που εκπονούνται καθιστά δυνατή τη δημοσίευσή τους σε διεθνή περιοδικά.

1-III.6.6 Υπάρχουν διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών; Ποιες;

Για την ποιότητά τους διακρίθηκαν οι ακόλουθες διδακτορικές διατριβές που εκπονήθηκαν στο Τμήμα Ιστορίας:

1. Φώτης Μπαρούτσος, *Το φορολογικό σύστημα στην Κρήτη τον 16^ο αι. Η ενοικίαση των φόρων και οι επιπτώσεις της*, Κέρκυρα 1995 [Βραβείο International Society of Economical History].

2. Χρήστος Δεσύλας, *Η Τράπεζα των φτωχών. Το Monte di Pietà της Κέρκυρας (1630-1864)*, Αθήνα 2006 (Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών/Ηθικές και Πολιτικές Επιστήμες).

Πίνακας 7-7. Εξέλιξη του αριθμού αιτήσεων, προσφορών θέσεων από το Τμήμα, εισακτέων (εγγραφών) και αποφοίτων στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004	2002-2003
Αιτήσεις (α+β)	4	5	3	10	9	12	12	8	12
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	1	2	2	5	4	6	7	4	7
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	3	3	1	5	5	6	5	4	5
Προσφορές	4	5	3	10	9	12	12	8	6
Εγγραφές	4	5	3	10	9	12	12	8	6
Απόφοιτοι	7	7	5	3	1	4	2	3	6
Μέση διάρκεια σπουδών αποφοίτων	10,5	6,71	9,4	8	8	9,25	5,5	4,66	6,5

* Απόφοιτοι = Αριθμός Διδακτόρων που ανακηρύχθηκαν στο έτος που αφορά η στήλη.

2. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

2. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

2.1. Αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού.

(Για τα διαγράμματα της παρούσας ενότητας βλέπε παράρτημα σελ. 100 και εξής).

2.1.1. Υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές; Πώς εφαρμόζεται;

Η διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές έγινε με βάση διαμορφωμένα ερωτηματολόγια. Εδώ παρουσιάζεται η συνολική εικόνα που προέρχεται από την επεξεργασία των στοιχείων και αφορά στο σύνολο της διδακτικής διαδικασίας. Τα σχετικά δεδομένα αποτυπώνονται σε διαγράμματα στο Παράρτημα της παρούσης έκθεσης και περιγράφονται σε γενικές γραμμές τα εξής:

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ: Το σχετικό με τους στόχους του μαθήματος ερώτημα (βλ. διάγρ. [1]) έλαβε τις περισσότερες απαντήσεις έναντι όλων των άλλων ερωτημάτων. Στο ερώτημα απάντησε το 99,5% των ερωτηθέντων και βεβαιώνεται ότι οι στόχοι κάθε μαθήματος είναι κατανοητοί σε ικανοποιητικό και πολύ καλό επίπεδο για το 84% περίπου των φοιτητών. Την καλή εικόνα των στόχων του μαθήματος συνοδεύει η κάλυψη των στόχων των μαθημάτων (βλ. διάγρ. [2]) σε αντίστοιχο σχεδόν ποσοστό με τις απαντήσεις για τη σαφήνεια των στόχων των μαθημάτων (84%), με ελαφρά όμως υπεροχή της ικανοποιητικής παρά της πολύ καλής κάλυψης των στόχων τους. Την εικόνα αυτή οι σπουδαστές επιβεβαιώνουν από την αντίστοιχη αναγνώριση της καλής οργάνωσης της ύλης των μαθημάτων (βλ. διάγρ. [3]).

Το εκπαιδευτικό υλικό και η σχετική βιβλιογραφία δεν ανταποκρίνονται απολύτως στις προσδοκίες των σπουδαστών. Αναγνωρίζεται ότι το εκπαιδευτικό υλικό βοηθά στην κατανόηση του αντικείμενου διδασκαλίας (βλ. διάγρ. [4]), η γνώμη τους τετραμερίζεται (απαράδεκτη/μη ικανοποιητική, μέτρια, ικανοποιητική, πολύ καλή) σχετικά με τη χρονική στιγμή χορήγησης των συγγραμμάτων (βλ. διάγρ. [5]) – θέμα που υπογραμμίζεται / επαναλαμβάνεται από εκείνους που απαντούν στην τελευταία ανοικτή απάντηση – σχόλιο. Ο βαθμός ικανοποίησης από τα χρησιμοποιούμενα συγγράμματα τείνει προς το μέτριο και ικανοποιητικό (βλ. διάγρ. [6]) και τονίζεται η αρνητική εικόνα για τη βιβλιοθήκη του Τμήματος καθώς πλέον του 70% των φοιτητών κρίνει την κατάσταση από απαράδεκτη ως μέτρια (βλ. διάγρ. [7]). Να σημειωθεί ωστόσο ότι, παρά τις ελλείψεις της Βιβλιοθήκης σε υλικό και τα προβλήματα στη λειτουργία της, τα οποία οφείλονται κυρίως στην έλλειψη προσωπικού, η απάντηση στο σχετικό ερώτημα επηρεάζεται κατά την κρίση μας σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι η Βιβλιοθήκη στεγάζεται σε προσωρινό χώρο λόγω ανακαίνισης του παλαιού κτιρίου το οποίο θα μετατραπεί σε Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου.

Η σύνδεση ενός μαθήματος με άλλα φαίνεται να διχάζει τους φοιτητές: περισσότεροι από το 50% αντιμετωπίζουν θετικά τα προαπαιτούμενα (βλ. διάγρ. [8]) ενώ για τη σύνδεση με άλλα μαθήματα είναι κατά τι εντονότερη η αρνητική γνώμη των φοιτητών –τριών (βλ. διάγρ. [9]).

Οι γνώμες των φοιτητών για το βαθμό δυσκολίας των μαθημάτων διχάζονται (βλ. διάγρ. [10]). Για τα μαθήματα στα οποία απαιτείται εκ μέρους τους μεγαλύτερη συμβολή και συμμετοχή, δηλαδή φροντιστηριακά (βλ. διάγρ. [11]) και σεμιναριακά μαθήματα οι κρίσεις που διατυπώνονται είναι σε ποσοστό 80% αρνητικές (βλ. διάγρ. [12]).

Ο αριθμός των διδακτικών μονάδων κρίνει το 53,2% των φοιτητών –τριών ότι δεν ανταποκρίνεται στο φόρτο εργασίας τους (βλ. διάγρ. [13]) και έχουν καλή εικόνα για τον τρόπο βαθμολογίας (βλ. διάγρ. [14]).

Το ζήτημα των γραπτών ή προφορικών εργασιών δεν ξεπέρασε το 58% του συνόλου των απαντήσεων που δόθηκαν από τους φοιτητές. Ο χρόνος παράδοσης της εργασίας δεν δημιουργεί προβλήματα (βλ. διάγρ. [15]) καθώς και η καταληκτική ημερομηνία παράδοσης ή παρουσίας (βλ. διάγρ. [16]). Η ίδια θετική εικόνα υπάρχει για το ζήτημα της καθοδήγησης (βλ. διάγρ. [18]), το χαρακτήρα των σχολίων (βλ. διάγρ. [19]), τη δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας (βλ. διάγρ. [20]) και κατανόησης του θέματος (βλ. διάγρ. [21]). Επαναλαμβάνεται η μέτρια εικόνα που έχουν οι φοιτητές για τη βιβλιοθήκη και ειδικότερα το χαμηλό επίπεδο υποστήριξης του ερευνητικού τους έργου (βλ. διάγρ. [17]): σχεδόν 60% κρίνει ότι η κατάσταση χαρακτηρίζεται απαράδεκτη ως μέτρια, ποσοστό που βρίσκεται κοντά στις απαντήσεις του ερωτήματος (βλ. διάγρ. [7]).

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑ: Η σχέση του διδάσκοντα με το αντικείμενο διδασκαλίας του χαρακτηρίζεται ιδιαίτερα καλή: 50-70% των απαντήσεων κρίνουν την πολύ καλή προετοιμασία των διδασκόντων για την παραδοτέα ύλη των μαθημάτων (βλ. διάγρ. [22]) και την αναλυτική παρουσίαση τους (βλ. διάγρ. [24]), την υποκίνηση ενδιαφερόντων για τους φοιτητές (βλ. διάγρ. [23]) και την ενθάρρυνσή τους (βλ. διάγρ. [25]). Η εικόνα αυτή συνοδεύεται από την καλή συμπεριφορά των διδασκόντων προς τους φοιτητές (βλ. διάγρ. [29]).

Είναι χαρακτηριστικό ότι οι απαντήσεις σε όλα τα ερωτήματα της ενότητας ξεπερνούν το 96% και η χαμηλή βαθμολογία, η αρνητική δηλαδή εικόνα για το διδάσκοντα, περιορίζεται σε ποσοστό χαμηλότερο του 7%. Στις ανοικτές απαντήσεις τους οι φοιτητές σε ορισμένες περιπτώσεις αναφέρονται με εξαιρετικά κολακευτικά σχόλια για διδάσκοντες.

Σχετικά με τη συμβολή των επιστημονικών συνεργατών η γνώμη των φοιτητών διχάζεται: περισσότερο από το 45% κρίνουν ότι η συμμετοχή τους είναι από μέτρια ως απαράδεκτη. Το σύνολο όμως

των απαντήσεων που δόθηκαν σε αυτό το ερώτημα για τους συνεργάτες είναι μόλις το 29,9%. Υποθέτουμε ότι οι φοιτητές συγχέουν κατά την απάντηση αυτή τους συνεργάτες στα εργαστηριακά ή και στα σεμιναριακά μαθήματα με τους επόπτες κατά τις εξετάσεις.

ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΦΟΙΤΗΤΗ: Η παρακολούθηση δεν φαίνεται να αποτελεί προτεραιότητα των φοιτητών – τριών: οι μισοί δεν παρακολουθούν καθόλου, λίγο ή «μέτρια» τις διδασκαλίες [33]. Η απάντηση στο ερώτημα δόθηκε από το σύνολο σχεδόν των φοιτητών – τριών (96%) και ήδη όπως τονίσαμε σε προηγούμενη ενότητα οι απαντήσεις των φοιτητών σχετικά με την παρακολούθηση των μαθημάτων είναι μάλλον υπερβολικές. Συζητήσιμες είναι οι απαντήσεις περί εργαστηρίων καθώς μόλις 1/3 των φοιτητών απάντησε ότι έχει μία εικόνα, η οποία δεν είναι σαφής αφού η έννοια των εργαστηρίων ανταποκρίνεται σε άλλης μορφής οργανωτικό σχήμα.

Οι απαντήσεις γίνονται σαφέστερες στην αυτοαξιολόγηση των φοιτητών –τριών. Υποστηρίζουν ότι ανταποκρίνονται στις γραπτές εργασίες [80%] και μάλιστα σε πολύ καλό βαθμό, αντίστοιχη δε είναι η εκτίμησή τους για τη συστηματική μελέτη της ύλης: 70% και πλέον κρίνουν ότι ανταποκρίνονται σε βαθμό ικανοποιητικό και άνω. Η θέση τους αυτή συνοδεύεται τέλος από την εκτίμηση ότι μελετούν γύρω στις 4 ώρες την ημέρα, κάτι το οποίο μάλλον δεν εμφανίζεται στα μαθήματα, ή η μελέτη είναι σχετικά αναποτελεσματική. Το θέμα αυτό πρέπει να απασχολήσει αρκετά τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.

2.1.2. Πώς αξιοποιούνται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές;

Ένας από τους σκοπούς της ανωτέρω έρευνας ήταν ακριβώς η διερεύνηση της εικόνας που έχουν οι φοιτητές για τους διδάσκοντες, προκειμένου να αξιολογηθούν τα αποτελέσματά της και να οδηγήσουν σε αλλαγές και βελτιώσεις της διδακτικής διαδικασίας και σε τυχόν επικαιροποίηση του Προγράμματος Σπουδών. Οι διδάσκοντες του Τμήματος αντιμετωπίζουν τη διδασκαλία και τη μετάδοση των γνώσεων ως μία διαλεκτική διαδικασία μέσω της οποίας ελέγχεται το παλιό και όταν χρειάζεται ανανεώνεται.

2.1.3. Ποιος είναι ο μέσος εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος;

Ο ελάχιστος εβδομαδιαίος φόρτος διδασκαλίας των μελών ΔΕΠ ανέρχεται σε προπτυχιακό επίπεδο στις 6 ώρες. Όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος διδάσκουν δύο τουλάχιστον τρία μαθήματα. Επιπλέον, δύο τουλάχιστον ώρες είναι αφιερωμένες στη συνεργασία με τους προπτυχιακούς φοιτητές. Πέραν των καθηκόντων αυτών το σύνολο των μελών ΔΕΠ λαμβάνει μέρος σε ειδικά φροντιστηριακά μαθήματα, ενώ συστηματική είναι και η διδασκαλία τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

2.1.4. Πόσα από τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Όπως προκύπτει από τα Προγράμματα των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών, στη διδασκαλία των ΠΜΣ συμμετέχουν όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.

2.1.5. Υπάρχουν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες/βραβεία διδασκαλίας; Στο Τμήμα Ιστορίας δεν έχουν θεσμοθετηθεί υποτροφίες ή Βραβεία για τους διδάσκοντες.

2.1.6. Συνεισφέρουν στο διδακτικό έργο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος και σε τί ποσοστό;

Ο ρόλος των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψηφίων διδασκόντων στη διδασκαλία είναι επικουρικός. Οι Μεταπτυχιακοί φοιτητές απασχολούνται σε ποσοστό περίπου 3,53% και οι υποψήφιοι διδάκτορες σε ποσοστό 4,71%. Συνήθως λαμβάνουν μέρος στην οργάνωση και τη διδασκαλία φροντιστηριακών ή εργαστηριακών μαθημάτων, ενώ αναλαμβάνουν επίσης την καθοδήγηση των σπουδαστών για την ανέρευση βιβλιογραφίας και τη σύνταξη εργασιών.

2.2. Ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας.

2.2.1. Ποιές συγκεκριμένες διδακτικές μέθοδοι χρησιμοποιούνται;

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται με ποικίλους τρόπους με στόχο την συστηματικότερη και αμεσότερη μετάδοση της επιστημονικής γνώσης. Εκτός της από καθέδρας διδασκαλίας, η οποία χρησιμοποιείται κυρίως στις περιπτώσεις μεγάλων ακροατηρίων, γίνεται χρήση και άλλων εναλλακτικών μεθόδων διδασκαλίας, όπως η διδασκαλία και εργασία ανά μικρές ομάδες φοιτητών, φροντιστήρια και σεμινάρια, τα οποία προϋποθέτουν ενεργητική συμμετοχή των φοιτητών με σκοπό την ανάπτυξη της πρωτοβουλίας τους μέσω της προφορικής παρουσίασης και συγγραφής εργασίας.

2.2.2. Υπάρχει διαδικασία επικαιροποίησης του περιεχομένου των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων;

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω αρμόδια για την επικαιροποίηση του περιεχομένου των μαθημάτων είναι η επιτροπή σπουδών, η οποία συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα για να συζητήσει

ακριβώς θέματα όπως η επικαιροποίηση του περιεχομένου των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων. Ας σημειωθεί ότι στην επιτροπή σπουδών συμμετέχουν και εκπρόσωποι των φοιτητών και έτσι η διαδικασία αυτή λαμβάνει υπόψη τις απόψεις και τις ανάγκες των φοιτητών.

2.2.3. Ποιο είναι το ποσοστό των φοιτητών που συμμετέχουν στις εξετάσεις; [Βλ. Παράρτημα, σελ. 109]

2.2.4. Ποια είναι τα ποσοστά επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις; [Βλ. Παράρτημα, σελ. 112]

2.2.5. Ποιος είναι ο μέσος βαθμός πτυχίου;

Πίνακας 7-4. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών					
Έτος αποφοίτησης	Κατανομή βαθμών %				Μέσος όρος βαθμολογίας (Σύνολο αποφοίτων)
	5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2001-2002	9,3	44,19	46,51	0	6,95
2002-2003	4,55	34,85	60,61	0	7,08
2003-2004	5,36	58,93	35,71	0	6,77
2004-2005	1,59	68,25	30,16	0	6,78
2005-2006	3,9	63,64	32,47	0	6,78
2006-2007	0	66,18	33,82	0	6,81
2007-2008	10,53	64,21	24,21	1,05	6,73
2008-2009	6,45	75,81	17,74	0	6,63
2009-2010	3,51	77,19	15,79	3,51	6,63
2010-2011	9,52	73,02	17,46	0	6,59
Σύνολο					6,78

2.2.6. Ποια είναι η μέση διάρκεια σπουδών για τη λήψη πτυχίου;

Πίνακας 7-3. Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτητων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και διάρκεια σπουδών									
Έτος εισαγωγής	Διάρκεια σπουδών (Έτη)								Σύνολο
	K	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	≥K+6	Δεν έχουν αποφοιτήσει ακόμα	
2000-2001	6	32	25	8	3	2	1	33	110
2001-2002	7	30	20	8	1	1	1	55	123
2002-2003	11	27	18	5	2	1	0	39	103
2003-2004	10	34	12	2	1	0	0	33	92
2004-2005	24	25	12	3	0	0	0	24	88
2005-2006	10	22	11	0	0	0	0	54	97
2006-2007	13	37	0	0	0	0	0	43	93
2007-2008	8	0	0	0	0	0	0	71	79

Επεξηγήσεις: – Όπου K = Κανονική διάρκεια σπουδών (σε έτη) στο Τμήμα. (π.χ. Αν η κανονική διάρκεια σπουδών είναι 4 έτη, τότε K=4, K+1=5, K+2=6,..., K+6=10).

Το ποσοστό των σπουδαστών που ολοκληρώνει τις σπουδές του εντός του προβλεπόμενου χρόνου (4 έτη) ανέρχεται στο 10%, ενώ στο 28% ανέρχεται το ποσοστό εκείνων που αποφοιτούν με καθυστέρηση ενός έτους. Συνολικά, η μέση διάρκεια αποφοίτησης κατά την περίοδο 2000 έως το 2010 ανέρχεται σε 5,47 χρόνια. Υπερβαίνει δηλαδή κατά ενάμιση σχεδόν χρόνο την προβλεπόμενη διάρκεια σπουδών. Η μέση διάρκεια Σπουδών για τους υπόλοιπους φοιτητές οι οποίοι δεν έχουν ακόμη ολοκληρώσει τις σπουδές τους ανέρχεται στα 6,3 χρόνια, υπερβαίνει δηλαδή κατά 2,3 έτη την κανονική διάρκεια σπουδών με το άνω ποσοστό του μέσου όρου να υπερβαίνει και το διπλάσιο της επίσημης διάρκειας των σπουδών.

Το ποσοστό των φοιτητών που παρατείνει τις σπουδές του πάνω από πέντε χρόνια είναι αρκετά υψηλό. Οι αιτίες καθυστέρησης είναι ασφαλώς ποικίλες. Οι βασικότερες κατά την κρίση μας είναι η μη

υποχρεωτική παρουσία τους στα μαθήματα, η ανυπαρξία ανώτατου χρονικού ορίου στις σπουδές, η αδυναμία του Ιδρύματος, η οποία οφείλεται στο νομικό πλαίσιο να προβεί στη διαγραφή των η ενεργών φοιτητών.

2.3. Οργάνωση και εφαρμογή του διδακτικού έργου.

2.3.1. Πώς γνωστοποιείται στους φοιτητές η ύλη των μαθημάτων στην αρχή του εξαμήνου;

Η σχετική με τα μαθήματα βιβλιογραφία αναγράφεται και στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας. Ωστόσο, η συγκεκριμένη ύλη των μαθημάτων (εξεταστέα ύλη) ανακοινώνεται και διανέμεται γραπτά στους σπουδαστές κατά το πρώτο μάθημα του εξαμήνου. Επίσης αναρτάται στους πίνακες ανακοινώσεων των γραφείων των διδασκόντων καθώς και στο e-class εκάστου μαθήματος.

Ερώτηση* προς τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιστορίας για την Επικοινωνία & Καθοδήγηση των Φοιτητών / Συνεργασίες			
		Αριθμ. απαντήσεων	% απαντήσεων
ΈΧΕΤΕ ΑΝΑΚΟΙΝΩΜΕΝΕΣ ΩΡΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ;		45	43,69%
	ΝΑΙ	44	97,78%
	Όχι	1	2,22%
ΤΡΟΠΟΣ ΜΕΘΟΔΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ (Π.Χ. ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ)		44	42,72%
	ΣΥΓΓ	1	2,27%
	ΒΙΒΛ/ΤΥΠΟΣ	1	2,27%
	ΒΙΒΛΔΙΑΔ	1	2,27%
	ΣΥΜΒΟΥΛ. ΜΕΤΑΠΤ. ΦΟΙΤ	1	2,27%
	ΕΡΓΑΣ	1	2,27%
	ΒΙΒΛ/ ΑΡΧ	2	4,55%
	ΠΡΟΟΔΟΙ	3	6,82%
	ΈΡΕΥΝΑ	11	25,00%
	ΒΙΒΛ	20	45,45%
	ΧΑ	3	6,82%
		45	43,69%
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΕΚ- ΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ / ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ Η ΆΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟ- ΤΗΤΕΣ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΑ- ΡΑΓΩΓΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ	ΝΑΙ	29	64,44%
	Όχι	13	28,89%
	ΣΠΑΝΙΑ	1	2,22%
	ΧΑ	2	4,44%

*Τα αποτελέσματα προκύπτουν από την επεξεργασία ερωτηματολογίων τα οποία συμπληρώθηκαν από 16 διδάσκοντες. Τα ποσοστά υπολογίζονται ως προς: το συνολικό αριθμό των μαθημάτων, το σύνολο των απαντήσεων κάθε ενότητας και το συνολικό αριθμό των απαντήσεων εφόσον υπάρχουν υποκατηγορίες.

2.3.2. Περιγράφονται οι μαθησιακοί στόχοι των μαθημάτων και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα;

Οι μαθησιακοί στόχοι εκάστου μαθήματος περιγράφονται συνοπτικά και στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος. Μολαταύτα, στην πρώτη παράδοση ορίζεται το χρονικό και γεωγραφικό πλαίσιο, περιγράφονται οι γενικοί στόχοι του μαθήματος, σε τι δηλαδή συμβάλλει η γνώση και διδασκαλία του συγκεκριμένου γνωστικού αντικείμενου και παρουσιάζονται (ενίοτε διανέμονται και γραπτά) τα βασικά σημεία στα οποία θα δοθεί το κύριο βάρος κατά τη διάρκεια των παραδόσεων. Επιπλέον, ερμηνεύονται οι λόγοι για τους οποίους επιλέγεται το συγκεκριμένο θεματικό διάγραμμα. Να σημειωθεί ότι ανάλογα και με τις μαθησιακές δεξιότητες των σπουδαστών ή ακόμα τις δυσκολίες, είναι δυνατόν να εμπλουτισθεί ή να αναθεωρηθεί σε κάποια σημεία το αρχικό διάγραμμα.

2.3.3. Υπάρχει διαδικασία μέτρησης της επίτευξης των μαθησιακών στόχων των μαθημάτων;

Με την ολοκλήρωση των παραδόσεων διανέμεται στους φοιτητές ειδικό ερωτηματολόγιο, το οποίο συμπληρώνεται ανώνυμα και το οποίο περιέχει ερωτήματα από την επεξεργασία των οποίων προκύπτει κατά πόσον επιτεύχθηκαν οι μαθησιακοί στόχοι, κατά πόσον υπήρχαν παρεκλίσεις από αυτούς και πως κρίνεται το συνολικό αποτέλεσμα. Επίσης, στα μαθήματα στα οποία απαιτείται συμμετοχή των φοιτητών με προφορική παρουσίαση εργασιών είναι δυνατόν να διαπιστωθεί η κατανόηση των στόχων του μαθήματος από την ποιότητα της εργασίας.

2.3.4. Σε ποιο βαθμό τηρείται το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων;

Το ωρολόγιο πρόγραμμα τηρείται από τους διδάσκοντες με απόλυτη συνέπεια.

2.3.5. Είναι ορθολογική η οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος μαθημάτων;

Κατά τη συγκρότηση του ωρολογίου προγράμματος λαμβάνονται υπόψη: α) Η κατανομή των μαθημάτων ανά εξάμηνο σπουδών β) ο φόρτος εργασίας των φοιτητών και γ) Η κατανομή των μαθημάτων των διδασκόντων σε διαφορετικές μέρες. Ειδικότερα, τα μαθήματα κάθε εξαμήνου μοιράζονται σχεδόν ισοποσα σε όλες τις μέρες της εβδομάδας. Μαθήματα τα οποία προσφέρονται στο ίδιο εξάμηνο σπουδών δεν συμπίπτουν χρονικά στο ωρολόγιο πρόγραμμα.

2.3.6. Πόσα (και ποια) από τα βασικά εισαγωγικά Μαθήματα διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ/ΕΠ των δύο ανώτερων βαθμίδων;

Ο αριθμός των Εισαγωγικών ή, σύμφωνα με τη δομή του Προγράμματος του ΤΙΣ, Υποχρεωτικών μαθημάτων που διδάσκονται από Καθηγητές και αναπληρωτές καθηγητές ανέρχεται στα δεκατέσσερα (14).

Μέλος ΔΕΠ	Βαθμίδα	Θέση	Μαθήματα
Ελένη – Νίκη Αγγελομάτη - Τσουγκαράκη	Καθηγήτρια	Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, 15ος-19ος αι.	Εισαγωγή στην Ιστορία του Νέου Ελληνισμού Β' εξάμηνο
			Θεσμοί και κοινωνία του Νέου Ελληνισμού Στ' Εξάμηνο
Δημήτριος Ανωγιάτης - Πελέ	Καθηγητής	Ιστορική Γεωγραφία	Ιστορική Γεωγραφία Α' Εξάμηνο
Ευγενία Βικέλα	Καθηγήτρια	Κλασική Αρχαιολογία.	Αρχαία ελληνική τέχνη Ι και ΙΙ Γ' εξάμηνο και Δ' εξάμηνο
Νικόλαος Καραπιδάκης	Καθηγητής	Ιστορία της Μεσαιωνικής Δύσης.	Μεσαιωνική Ιστορία Ι και ΙΙ Α' και Β' εξάμηνο
			Ιστορία του Λατινοκρατούμενου ελληνικού χώρου (13ος-18ος αι.) Β' εξάμηνο
			Οικονομική Ιστορία: Από το Μεσαίωνα στη Βιομηχανική Επανάσταση Στ' εξάμηνο
Πέτρος Πιζάνιας	Καθηγητής	Νεότερη Ελληνική Ιστορία	Ιστορία της Ελληνικής Επανάστασης Ε' Εξάμηνο
Θεοδόσιος Πυλαρινός	Καθηγητής	Νεοελληνική Λογοτεχνία	Νέα Ελληνική γλώσσα και λογοτεχνία Ι και ΙΙ Β' και Γ' εξάμηνο
Τζελίνα Χαρλαύτη	Καθηγήτρια	Ναυτιλιακή Ιστορία	Ναυτιλιακή και Οικονομική Ιστορία της Ευρώπης Ε' Εξάμηνο
Γρηγόριος Ψαλλίδας	Αναπληρωτής Καθηγητής	Σύγχρονη Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία	Εισαγωγή στη νεότερη και σύγχρονη ευρωπαϊκή Ιστορία Β' Εξάμηνο
			Εισαγωγή στη Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία Γ' Εξάμηνο

2.3.7. Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διδάσκουν μαθήματα που δεν εμπίπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο;

Τα μαθήματα που διδάσκονται από τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος Ιστορίας εμπίπτουν άμεσα στο γνωστικό τους πεδίο σε ποσοστό 100%.

2.4. Εκπαιδευτικά βοηθήματα.

2.4.1. Είδη και αριθμός βοηθημάτων (π.χ. βιβλία, σημειώσεις, υλικό σε ιστοσελίδες, κλπ) που διανέμονται στους φοιτητές.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος νόμου είναι δυνατή η διανομή ενός βοηθήματος στους σπουδαστές. Λαμβάνοντας ωστόσο υπόψη ότι η χρήση ενός και μόνον εγχειριδίου καλλιεργεί τη μονομέρεια και δεν προάγει την κριτική σκέψη, στις περισσότερες περιπτώσεις δίνεται στους σπουδαστές ενδεικτική για το κάθε γνωστικό αντικείμενο βιβλιογραφία, μέρος της οποίας αναγράφεται και στον οδηγό Σπουδών του Τμήματος. Η βιβλιογραφία αυτή εμπλουτίζεται τόσο με σημειώσεις που διανέμονται στους φοιτητές, όσο και με επιλεγμένες πηγές και συμπληρωματικά βοηθήματα που αναρτώνται στο e-class. αλλά και προτεινόμενα βοηθήματα τα οποία βρίσκονται στη βιβλιοθήκη του Ιδρύματος.

Βάσεις βιβλιογραφικών και άλλων δεδομένων, αλλά και ανηρητημένη στο internet βιβλιογραφία είναι προσιτή μέσω του Εργαστηρίου Πληροφορικής.

2.4.2. Υπάρχει διαδικασία επικαιροποίησης των βοηθημάτων; Πώς εφαρμόζεται;

Κατά την επιλογή των βοηθημάτων προτείνονται τα πιο αντιπροσωπευτικά και έγκυρα βοηθήματα που αφορούν στο γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας, επισημαίνονται αδυναμίες ή ελλείψεις που τυχόν παρουσιάζουν τα προτεινόμενα βοηθήματα και χρησιμοποιείται συμπληρωματικό υλικό και βιβλιογραφία.

2.4.3. Πώς και πότε συγκεκριμένα διατίθενται τα βοηθήματα;

Η διανομή των βοηθημάτων γίνεται μέσω του συστήματος Εύδοξος και λαμβάνει χώρα κατά τον πρώτο μήνα έναρξης του εξαμήνου.

2.4.4. Ποιο ποσοστό της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα βοηθήματα;

Το ποσοστό της διδασκόμενης ύλης που καλύπτουν τα βοηθήματα δεν ξεπερνά το 50%.

2.4.5. Παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων;

Όπως ήδη αναφέρθηκε, τα διανεμόμενα συγγράμματα καλύπτουν περίπου το 50% της εξεταστέας ανά μάθημα ύλης. Για το λόγο αυτό δίνεται στους φοιτητές ειδική βιβλιογραφία είτε κατά θεματικές ενότητες είτε στο σύνολο του μαθήματος. Προσωπικές σημειώσεις των μελών ΔΕΠ αναρτώνται στο e-class ή διανέμονται στους φοιτητές κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας.

2.5. Μέσα και υποδομές.

2.5.1. Αίθουσες διδασκαλίας: [Τα σχετικά ερωτήματα απαντώνται στην ενότητα 6]

2.5.2. Εκπαιδευτικά εργαστήρια: [Για τα εργαστήρια βλ. αναλυτικά κατ. σελ. 72].

Στο Τμήμα λειτουργούν τα ακόλουθα εργαστήρια: 1) Το Εργαστήριο Πληροφορικής. 2) «Εργαστήριο Ιστορικής Τεκμηρίωσης και Έρευνας Μεσογειακού Κόσμου (ΕΡ.Ι.Τ.Ε.ΜΕ.Κ.)». 3) «Εργαστήριο Τεκμηρίωσης Σύγχρονης Ιστορίας». Η ίδρυση των εργαστηρίων 2 και 3 εγκρίθηκε κατά την 3η Συνεδρίαση της ΓΣ/5-11-2008 και αναμένεται η έγκριση της από το Υπουργείο. Προς το παρόν λειτουργούν ατύπως. Μεγαλύτερη κινητικότητα, λόγω του αντικείμενου του, παρουσιάζει το Εργαστήριο Πληροφορικής.

Σχετικά με την επάρκεια την καταλληλότητα και την ποιότητα του εργαστηριακού εξοπλισμού η εικόνα που προκύπτει είναι ιδιαίτερα θετική. Για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού και ερευνητικού του έργου το Τμήμα Ιστορίας βρίσκονται στη διάθεση των διδασκόντων: Πλήρες δίκτυο Η/Υ, εκτυπωτών, scanners, CD-ROMs, φωτοτυπικά μηχανήματα, μηχανήμα ανάγνωσης και εκτύπωσης microfilms και microfiches (reader-printer), καθώς και απλά readers, προβολείς διαφανειών, επιδιασκόπια, φωτογραφικές μηχανές, video και σύστημα προβολής σε μεγάλη οθόνη. Σ' αυτά θα πρέπει να προστεθούν σειρές αρχείων σε μικροφίλμ ή ψηφιοποιημένα σε CD με κύριο αντικείμενο την Ελληνική Επανάσταση.

Στο υπόγειο του Τμήματος Ιστορίας υπάρχει χώρος 577 τμ, ο οποίος λειτουργεί κυρίως ως χώρος αποθήκευσης εξοπλισμού.

2.5.3. Είναι διαθέσιμα τα εκπαιδευτικά εργαστήρια για χρήση εκτός προγραμματισμένων ωρών;

Τα εργαστήρια είναι συνεχώς διαθέσιμα καθώς για στη λειτουργία τους βοηθούν τόσο μεταπτυχιακοί όσο και προπτυχιακοί φοιτητές.

2.5.4. Επάρκεια και ποιότητα των χώρων και του εξοπλισμού των κλινικών [Το Τμήμα Ιστορίας δεν διαθέτει κλινικές].

2.5.5. Σπουδαστήρια: [Το Τμήμα Ιστορίας δεν διαθέτει σπουδαστήρια].

2.5.6. Προσωπικό Διοικητικής/Τεχνικής/Ερευνητικής Υποστήριξης

Η επάνδρωση των εργαστηρίων είναι ιδιαίτερα περιορισμένη. Το Εργαστήριο Πληροφορικής λειτουργεί υπό την εποπτεία ενός διδάσκοντα με σπουδές και μεταπτυχιακό τίτλο στην Πληροφορική. Τα λοιπά Εργαστήρια λειτουργούν με τη συνεργασία φοιτητών, μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψηφίων διδασκόντων. Στη στρατηγική του Τμήματος εντάσσεται η προσπάθεια ενίσχυσης των εργαστηρίων αυτών με επιστημονικό προσωπικό προκειμένου να λειτουργήσουν ως φυτώρια παραγωγής επιστημονικής γνώσης.

2.6. Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

2.6.1. Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην παρουσίαση των μαθημάτων; Πώς;

Κατά τη διδασκαλία χρησιμοποιείται συστηματικά το σύστημα power point καθώς το σύστημα διαδραστικής διδασκαλίας. Γι' αυτό το λόγο, οι αίθουσες διδασκαλίας είναι εξοπλισμένες με προτζέκτορες, όλοι οι διδάσκοντες έχουν τη δυνατότητα χρήσης laptop ή netbook. Σε όλες τις αίθουσες υπάρ-

χει δυνατότητα σύνδεσης με το διαδίκτυο. Σε μία αίθουσα είναι εγκατεστημένα τηλεόραση και διαδραστικός πίνακας, ενώ στα δύο αμφιθέατρα λειτουργεί καμπίνα διερμηνείας.

2.6.2. Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στη διδασκαλία; Πώς;

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, κατά τη διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται χρήση όλων των μέσων Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Όλα σχεδόν τα μαθήματα υποβοηθούνται από σύστημα e-class, οι παρουσιάσεις γίνονται και με τη μορφή power point, ενώ υπάρχει η δυνατότητα άμεσης ηλεκτρονικής σύνδεσης με τη βιβλιοθήκη και βάσεις δεδομένων.

2.6.3. Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην εργαστηριακή εκπαίδευση; Πώς;

Ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός των Εργαστηρίων και των Αιθουσών Μεταπτυχιακών είναι πλήρης. Κατά τη διδασκαλία των εργαστηριακών μαθημάτων παρέχονται όλες οι δυνατότητες που αναφέρονται και στην περίπτωση της διδασκαλίας.

2.6.4. Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην αξιολόγηση των φοιτητών; Πώς;

Το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος και η φύση των μαθημάτων καθιστά περιορισμένη τη χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνικών στην αξιολόγηση των φοιτητών.

2.6.5. Χρησιμοποιούνται ΤΠΕ στην επικοινωνία των φοιτητών με τον διδάσκοντα; Πώς;

Βασικό χαρακτηριστικό του Τμήματός μας είναι η άμεση σχέση των διδασκόντων με τους σπουδαστές. Εκτός από τις ώρες συνεργασίας κατά τις οποίες οι διδάσκοντες δέχονται προσωπικά του φοιτητές, όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Ιονίου Πανεπιστημίου διαθέτουν ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail). Όλες οι διευθύνσεις αναγράφονται στην κεντρική ιστοσελίδα του Τμήματος και είναι στη διάθεση των φοιτητών.

Ποιο το ύψος των επενδύσεων του Τμήματος σε ΤΠΕ κατά την τελευταία πενταετία;

Το ύψος των επενδύσεων του Τμήματος σε ΤΠΕ αναλύεται ως εξής:

Οικονομικό Έτος Ηλεκτρονικός Εξοπλισμός

2007 41.000,00

2008 17.473,14

2009 22.082,99

2010 3.715,34

2011 160,00

2.7. Αναλογία διδασκόντων/διδασκόμενων και η μεταξύ τους συνεργασία.

2.7.1. Αναλογία διδασκόντων/διδασκόμενων στα μαθήματα.

Κατά την διάρκεια των 25 χρόνων λειτουργίας του Τμήματος Ιστορίας ο αριθμός των φοιτητών που εισάγονται σ' αυτό έχει βαθμιαία υπερδιπλασιαστεί. Σήμερα ετησίως το Τμήμα δέχεται 140 φοιτητές. Η εξέλιξη των εισερχόμενων φοιτητών και φοιτητριών σε σχέση με όσους μεταγράφονται σε άλλα ΑΕΙ, και ακολούθως όσους εισέρχονται με την διαδικασία των κατατάξεων, εμφανίζεται στον πίνακα και παραστατικότερα που ακολουθεί.

Εξέλιξη του αριθμού εισακτέων στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

	2009-2010		2008-2009		2007-2008		2006-2007		2005-2006		2004-2005		2003-2004		2002-2003	
I	139	100%	138	100%	119	100%	118	100%	108	100%	106	100%	111	100%	110	100%
II	-40	-29%	-39	-28%	-45	-38%	-39	-33%	-26	-24%	-38	-36%	-35	-32%	-19	-17%
III	5	4%	5	4%	0	0%	2	2%	5	5%	2	2%	8	7%	5	5%
IV	15	11%	7	5%	5	4%	12	10%	10	9%	18	17%	8	7%	7	6%
Σύν.	119	86%	111	80%	79	66%	93	79%	97	90%	88	83%	92	83%	103	94%

I: Εισαγωγικές Εξετάσεις

II: Μετεγγραφές: αναγράφεται ο καθαρός αριθμός μετεγγραφόμενων (εισροές-εκροές προς και από το Τμήμα)

III: Πτυχιούχοι ΑΕΙ/ΤΕΙ

IV: Άλλες κατηγορίες

Από το σύνολο των 140 φοιτητών που εισάγονται ετησίως στο Τμήμα Ιστορίας, μετά τις κατατάξεις και τις μεταγραφές ο αριθμός τους μειώνεται στους 119. Με βάση αυτόν τον αριθμό η σχέση διδασκόντων (μελών ΔΕΠ και ΠΔ/407) προς τους φοιτητές είναι 1 διδάσκων προς 4,3 φοιτητές. Για το σύνολο των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας η ίδια σχέση είναι 1/16,3. Πρόκειται κατά την κρίση μας για ιδανικές αριθμητικές σχέσεις διδασκόντων προς διδασκόμενους.

2.7.2. Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα εργαστήρια.

Στα μαθήματα που πραγματοποιούνται στα εργαστήρια συμμετέχουν μικρές ομάδες φοιτητών οι οποίοι δεν ξεπερνούν τους 10. Η αναλογία δηλαδή διδασκόντων/διδασκομένων είναι 1/10.

2.7.3. Έχουν οι διδάσκοντες ανακοινωμένες ώρες γραφείου για συνεργασία με τους φοιτητές; Τις τηρούν; Αξιοποιούνται από τους φοιτητές;

Οι ώρες συνεργασίας των διδασκόντων με τους φοιτητές βρίσκονται αναρτημένες στους πίνακες ανακοινώσεων που υπάρχουν στην είσοδο των γραφείων. Επισήμως ανέρχονται στις δύο (2) εβδομαδιαίως. Η τήρηση των ωρών συνεργασίας γίνεται με συνέπεια, ενώ στην πλειονότητα των περιπτώσεων η συνεργασία πραγματοποιείται και πέραν του καθορισμένου χρόνου καθόλη τη διάρκεια της εβδομάδας.

2.8. Σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα.

Όπως επανειλημμένα έχει ειπωθεί, ένας από τους στόχους του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας είναι και η εξοικείωση των φοιτητών με τη μεθοδολογία της διδασκαλίας και της έρευνας της Ιστορίας. Στο πλαίσιο όλων των μαθημάτων παρουσιάζονται οι πηγές της κάθε ιστορικής περιόδου, τα εργαλεία της έρευνας και οι τρόποι προσέγγισης των πηγών και της βιβλιογραφίας. Για την κατανόηση της διαδικασίας γίνεται πρακτική εφαρμογή από τους σπουδαστές σε ειδικά θέματα.

Αρκετά μαθήματα στηρίζονται στη συκέντρωση, παρουσίαση και κριτική ανάλυση πρωτογενών πηγών (βλ. ανωτ. 2.2.1), ενώ τα μαθήματα σεμιναριακού και φροντιστηριακού χαρακτήρα βασίζονται στη μελέτη συγκεκριμένων πηγών και βιβλιογραφίας και στη συγγραφή και παρουσίαση εργασίας, στην οποία αναλύεται κριτικά η ιστορία της έρευνας, γίνεται μεθοδική πραγμάτευση του θέματος και διατυπώνονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την έρευνα.

2.8.1. Πώς μεθοδεύεται η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία (π.χ. αναζήτηση και χρήση βιβλιογραφίας);

Σε όλα τα μαθήματα δίνονται αναλυτικές οδηγίες στους φοιτητές σχετικές με τους τρόπους αναζήτησης και χρήσης της βιβλιογραφίας και ταυτόχρονα εκπαιδεύονται σε πραγματικό περιβάλλον έρευνας στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος. Ανά γνωστικό αντικείμενο παρουσιάζονται τα βασικά εργαλεία της έρευνας, έντυπες ή βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων (π.χ. για την Αρχαιότητα χρησιμοποιείται κυρίως η *Année Philologique*), ηλεκτρονικά αρχεία πηγών κλπ. Για τον τρόπο με τον οποίο συντάσσεται η επιστημονική εργασία, εκτός από τις οδηγίες του διδάσκοντα, παρουσιάζονται και σχετικά εγχειρίδια, τα οποία οι φοιτητές μπορούν να συμβουλευθούν.

2.8.2. Παρέχεται στους φοιτητές δυνατότητα συμμετοχής σε ερευνητικά έργα;

Η δυνατότητα συμμετοχής των φοιτητών σε ερευνητικά έργα δίνεται κυρίως στο πλαίσιο του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης, εντός του οποίου οι φοιτητές συμμετέχουν σε διάφορα ερευνητικά έργα που εκπονούνται από τα ερευνητικά κέντρα και τους οργανισμούς με τους οποίους συνεργάζεται το Ίδρυμα [βλ. αναλυτικά και σελ. 17].

2.9. Συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο.

Συνεργασίες με εκπαιδευτικά Ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού, αλλά και με πολιτικούς και κοινωνικούς φορείς υπάρχουν στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, του Προγράμματος Erasmus και του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης. Επιπλέον στο πλαίσιο της διδασκαλίας των μαθημάτων Παιδαγωγικής το Τμήμα μας συνεργάζεται με σχολικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Το Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου βρίσκεται σε άμεσο διάλογο τόσο με την τοπική, όσο και με την ευρύτερη ελληνική κοινωνία. Ο διάλογος αυτός αφορά τόσο την εκπαιδευτική όσο και την ερευνητική διαδικασία. Σχετικά με την πρώτη, οι φοιτητές εξασκούνται στο πλαίσιο της διδακτικής της Ιστορίας σε σχολικές μονάδες είτε της Κέρκυρας, είτε του τόπου καταγωγής τους (βλ. και σελ. 9), ενώ για την εξοικείωση με τις πηγές της Ιστορίας αναπτύχθηκαν συνεργασίες με τοπικούς πολιτισμικούς και κοινωνικούς φορείς (Αρχεία, Μουσεία, Εφορείες Αρχαιοτήτων, κοινωνικούς οργανισμούς). Με τακτικές και οργανωμένες επισκέψεις στους χώρους αυτούς οι σπουδαστές έρχονται σε άμεση επαφή με τις πηγές της ιστορίας και ασκούνται επιτόπου στην επεξεργασία τους.

2.10. Κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών.

2.10.1. Υπάρχει στρατηγικός σχεδιασμός του Τμήματος σχετικά με την κινητικότητα των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας;

Λαμβάνοντας υπόψη την περιφερειακή θέση του Ιονίου Πανεπιστημίου, έχει προβλεφθεί πρόσθετη χρηματοδότηση στο συνολικό προϋπολογισμό καθώς και στο ιδιαίτερο κονδύλι που αντιστοιχεί στο Τμήμα Ιστορίας, η οποία αποβλέπει αποκλειστικά στην ενίσχυση της κινητικότητας των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας. Η κινητικότητα αυτή αφορά: α) Ανταλλαγές στο πλαίσιο του Προγράμματος ERASMUS. β) Συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια. γ) Ερευνητική δραστηριότητα σε πανεπιστήμια και ερευ-

νητικά κέντρα του Εσωτερικού και κυρίως του Εξωτερικού κατά τη διάρκεια εκπαιδευτικών αδειών. Να σημειωθεί ότι οι τελευταίες, σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο, είναι ετήσιας ή εξαμηνιαίας διάρκειας.

2.10.2. Πόσες και ποιες συμφωνίες έχουν συναφθεί για την ενίσχυση της κινητικότητας του διδακτικού προσωπικού ή/και των φοιτητών;

Η κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών ενισχύεται περαιτέρω στο πλαίσιο των διμερών συμφωνιών του Τμήματος Ιστορίας με άλλα εκπαιδευτικά Ιδρύματα του Εξωτερικού. Ειδικότερα, το ΤΙΣ έχει συνάψει 18 διμερείς συμφωνίες στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus [βλ. Παράρτημα, σελ. 93] και τρεις συμφωνίες με Πανεπιστήμια χωρών εκτός ΕΕ, και ειδικότερα την Ουκρανία, Αργεντινή και Σαγκάη/Κίνα.

2.10.3. Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Ανεξάρτητα από τα προγράμματα εκπαιδευτικών ανταλλαγών, οι διεθνείς σχέσεις και συνεργασίες των μελών ΔΕΠ του Τμήματος Ιστορίας έχουν ιδιαίτερα εντατικό χαρακτήρα. Συγκεκριμένα ένα στα τρία μέλη ΔΕΠ χρησιμοποιεί μέρος ή το σύνολο της εκπαιδευτικής του αδειάς για έρευνα σε κάποιο πανεπιστημιακό ίδρυμα του Εξωτερικού. Επιπλέον, ένα στα δύο μέλη ΔΕΠ συμμετέχει ετησίως σε κάποιο διεθνές συνέδριο, ενώ ένας στους πέντε έχει διατελέσει περισσότερες από μία φορές επισκέπτης καθηγητής σε κάποιο επιστημονικό ίδρυμα του εξωτερικού, ιδίως στην Ευρώπη. Αυτή η κινητικότητα και γενικότερα η διεθνής δραστηριότητα των μελών ΔΕΠ του Τμήματος Ιστορίας, εκτός από τον εκάστοτε εξαμηνιαίο απολογισμό, προκύπτει και από τις σχετικές δημοσιεύσεις.

2.10.4. Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Ο αριθμός των μελών άλλων Ιδρυμάτων που μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία είναι ιδιαίτερα υψηλός. Στις διαλέξεις του Τμήματος συμμετείχαν 64 επιστήμονες οι οποίοι προέρχονται τόσο από την Ελλάδα, όσο και από το Εξωτερικό. Μεγάλος είναι και ο αριθμός ερευνητών που μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στα πλαίσια της διδασκαλίας μαθημάτων στα μεταπτυχιακά προγράμματα Σπουδών (βλ. Παράρτημα, σελ. 89).

2.10.5. Πόσοι φοιτητές του Τμήματος μετακινήθηκαν προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Ο δείκτης κινητικότητας των φοιτητών στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus δεν είναι ιδιαίτερα υψηλός. Κατά την τελευταία πενταετία ο αριθμός των φοιτητών του Τμήματος που μετακινήθηκαν σε Ιδρύματα άλλων χωρών ανέρχεται στους 23.

2.10.6. Πόσοι φοιτητές άλλων Ιδρυμάτων μετακινήθηκαν προς το Τμήμα στο πλαίσιο ακαδημαϊκών/ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά την τελευταία πενταετία;

Κατά την τελευταία πενταετία μετακινήθηκαν προς το Τμήμα Ιστορίας 17 αλλοδαποί φοιτητές.

2.10.7. Υπάρχουν διαδικασίες αναγνώρισης του εκπαιδευτικού έργου που πραγματοποιήθηκε σε άλλο ίδρυμα;

Η αντιστοίχιση του εκπαιδευτικού έργου των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων γίνεται μέσω του συστήματος ECTS σε όλες τις περιπτώσεις.

2.10.8. Πόσο ικανοποιητική είναι η λειτουργία και η στελέχωση του κεντρικού Γραφείου Διεθνών / Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και των συνδέσμων τους;

Το γραφείο Διεθνών / Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων ανταποκρίνεται με σχετικά ικανοποιητικό τρόπο στις ανάγκες της κινητικότητας των φοιτητών από και προς το Τμήμα μας. Οποσδήποτε στελέχωση του είναι περιορισμένη, γεγονός που σε κάποιες περιπτώσεις αυξάνει το χρόνο των διαδικασιών και της επεξεργασίας των στοιχείων.

2.10.9. Τι ενέργειες για την προβολή και ενημέρωση της ακαδημαϊκής κοινότητας για τα προγράμματα κινητικότητας αναλαμβάνει το Τμήμα;

Προκειμένου να αυξηθεί ο βαθμός της κινητικότητας των φοιτητών του Τμήματος προς άλλα Ιδρύματα στο πλαίσιο κυρίως του Προγράμματος Erasmus, επιδιώκεται η ενημέρωσή τους (ήδη κατά την τελετή υποδοχής τους στο Ίδρυμα, όσο και κατά τη διάρκεια των Σπουδών τους) και η παρότρυνσή τους να εκμεταλλευτούν τις δυνατότητες που τους παρέχει το Τμήμα για διεθνείς ανταλλαγές. Με σκοπό ακριβώς την μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή στα προγράμματα κινητικότητας το Ιόνιο Πανεπιστήμιο έχει καθιερώσει μια πρόσθετη χρηματική ενίσχυση 200 ευρώ για κάθε μετακινούμενο φοιτητή.

2.10.10. Οργανώνονται εκδηλώσεις για τους εισερχόμενους φοιτητές από άλλα Ιδρύματα;

Κατά την έναρξη του εξαμήνου και μετά την άφιξη των αλλοδαπών φοιτητών στο Τμήμα προβαίνουμε στις ακόλουθες ενέργειες μέσω των οποίων επιδιώκεται η ουσιαστική και πολύπλευρη υποστήριξή τους και η ομαλή προσαρμογή τους τόσο στο Ίδρυμα όσο και στην τοπική κοινωνία: α) Ενημερωτικές συναντήσεις με τους υπευθύνους (μέλη ΔΕΠ και διοικητικό προσωπικό) που έχει ορίσει το Τμήμα ειδικά για το σκοπό αυτό αμέσως μετά τον ερχομό τους. β) Παρακολούθηση της πορείας τους και στενή ατομική συνεργασία με μέλη ΔΕΠ.

2.10.11. Πώς υποστηρίζονται οι εισερχόμενοι φοιτητές;

Στους Σπουδαστές άλλων ευρωπαϊκών ΑΕΙ παρέχονται οι ακόλουθες διευκολύνσεις: 1) Ύπαρξη ειδικής ιστοσελίδας «ERASMUS» στην αγγλική γλώσσα. 2) Οδηγός Σπουδών στα αγγλικά. 3) Δυνατότητα εξετάσεων σε ευρωπαϊκές γλώσσες. 4) Παροχή στέγασης σε μειωμένες τιμές στα συμβεβλημένα με το Πανεπιστήμιο ξενοδοχεία και σίτισης στη φοιτητική λέσχη. 5) Ενημερωτικές συναντήσεις με τους υπευθύνους (μέλη ΔΕΠ και διοικητικό προσωπικό) που έχει ορίσει το Τμήμα ειδικά για το σκοπό αυτό αμέσως μετά την άφιξή τους. 6) Παρακολούθηση της πορείας τους και στενή ατομική συνεργασία με μέλη ΔΕΠ. 7) Άλλες παροχές που έχουν και οι Έλληνες φοιτητές, όπως φοιτητική ταυτότητα και κάρτα βιβλιοθήκης.

2.10.12. Πόσα μαθήματα διδάσκονται σε ξένη γλώσσα για εισερχόμενους αλλοδαπούς σπουδαστές;

Στο Τμήμα Ιστορίας δεν διδάσκονται μαθήματα σε ξένη γλώσσα. Ωστόσο, διανέμεται στους αλλοδαπούς φοιτητές διδακτικό υλικό και βιβλιογραφία τουλάχιστον στην αγγλική γλώσσα. Η συνεργασία των ανωτέρω σπουδαστών με τους διδάσκοντες γίνεται κατά το πρώτο τουλάχιστον διάστημα της φοίτησής τους στο Τμήμα στην αγγλική γλώσσα και εφόσον είναι δυνατόν, στη γλώσσα της χώρας από την οποία προέρχονται.

2.10.13. Υπάρχει πρόσθετη (από το Τμήμα ή/και το Ίδρυμα) οικονομική ενίσχυση των φοιτητών και των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού που λαμβάνουν μέρος στα προγράμματα κινητικότητας;

Λαμβάνοντας υπόψη το σχετικά περιορισμένο οικονομικό ύψος των υποτροφιών που δίνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus, για την οικονομική ενίσχυση των φοιτητών που λαμβάνουν μέρος σ' αυτό το Ιόνιο Πανεπιστήμιο έχει καθιερώσει πρόσθετη χρηματική ενίσχυση ύψους 200 ευρώ για κάθε μετακινούμενο φοιτητή, ενώ το αντίστοιχο ποσό για τα μέλη ΔΕΠ ανέρχεται στα 400 ευρώ. [Για την ενίσχυση των μελών ΔΕΠ βλ. κατ. σελ. 57].

2.10.14. Πώς προωθείται στο Τμήμα η ιδέα της κινητικότητας φοιτητών και μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού και της Ευρωπαϊκής διάστασης γενικότερα;

Ένας από τους βασικούς διδακτικούς στόχους του Τμήματος Ιστορίας είναι η προβολή της διεθνούς διάστασης του γνωστικού αντικείμενου που θεραπεύει. Για το λόγο αυτό δίνεται ιδιαίτερο βάρος στην προβολή της σημασίας της συνεργασίας τόσο των μελών ΔΕΠ όσο και των φοιτητών με Ιδρύματα του Εξωτερικού. Ειδικότερα, το Γραφείο Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων σε συνεργασία με τους επιστημονικούς υπευθύνους του Προγράμματος Erasmus οργανώνει ενημερωτικές συναντήσεις, ενώ σε τακτά χρονικά διαστήματα αποστέλλει προς το Τμήμα έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό, με το οποίο ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι για τις δράσεις που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος.

2.10.15. Πώς ελέγχεται η ποιότητα (και όχι μόνον η ποσότητα) της κινητικότητας του ακαδημαϊκού προσωπικού;

Για τη μετακίνηση των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος σε Ιδρύματα του Εξωτερικού, αλλά και σε Πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα της χώρας λαμβάνονται υπόψη τα ειδικά επιστημονικά ενδιαφέροντα των αιτούντων, τα οποία θα πρέπει να βρίσκονται σε άμεση συνάφεια με το Ίδρυμα υποδοχής. Επιπλέον, για τη μετακίνηση σε Ίδρυμα του Εξωτερικού, απαιτείται γνώση της γλώσσας που χρησιμοποιείται στο εν λόγω Ίδρυμα, άμεση συνεργασία με κάποιο μέλος ΔΕΠ του Ιδρύματος υποδοχής και καθορισμός με κοινή συμφωνία του προγράμματος και των υποχρεώσεων των δύο μερών. Η τήρηση των ανωτέρω όρων ελέγχεται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος με βάση την έκθεση πεπραγμένων που κατατίθεται με το πέρας της συνεργασίας.

3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

3.1. Προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος.

3.1.1. Υπάρχει συγκεκριμένη ερευνητική πολιτική του Τμήματος; Ποια είναι;

Στόχος του Τμήματος είναι κυρίως η προώθηση της βασικής έρευνας της Ιστορίας, δηλαδή η έκδοση, επεξεργασία και κριτική δημοσίευση πρωτογενών πηγών. Μέσα από τη διαδικασία αυτή αποβλέπει: α) να καταστήσει προσβάσιμο στη διεθνή επιστημονική κοινότητα αδημοσίευτο υλικό (αρχαιολογικό υλικό, επιγραφές, νομίσματα, κλπ.). β) να παράξει εργαλεία έρευνας, τα οποία θα αποτελούν έργα αναφοράς για την περαιτέρω προώθηση της ιστορικής επιστήμης.

3.1.2. Πώς παρακολουθείται η υλοποίηση της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος;

Σε τακτά χρονικά διαστήματα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος παρουσιάζουν μέρος της έρευνάς τους σε ημερίδες, διαλέξεις και συνέδρια που οργανώνονται με πρωτοβουλία του Τμήματος [βλ. και επόμενο ερώτημα].

3.1.3. Πώς δημοσιοποιείται ο απολογισμός υλοποίησης της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος;

Ο απολογισμός της υλοποίησης της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος πραγματοποιείται σε ετήσια βάση. Όλα τα μέλη ΔΕΠ συντάσσουν αναλυτική έκθεση του ετήσιου ερευνητικού τους έργου, η οποία ελέγχεται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Η ερευνητική δραστηριότητα του κάθε διδάσκοντα αναρτάται στην σχετική ιστοσελίδα στο internet.

3.1.4. Παρέχονται κίνητρα για τη διεξαγωγή έρευνας στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας; Ποια είναι αυτά;

Η χρηματοδότηση της ιστορικής έρευνας στη χώρα μας είναι περιορισμένη. Για το λόγο αυτό το Ιόνιο Πανεπιστήμιο, στο πλαίσιο της οικονομικής ενίσχυσης της έρευνας των μελών του προβλέπει την καταβολή του ποσού των 1200 ευρώ για συμμετοχή σε συνέδρια τόσο στην Ελλάδα όσο και στο Εξωτερικό. Επιπλέον, παρέχονται όλες οι δυνατότητες που ορίζει ο νόμος, όπως χορήγηση εκπαιδευτικών αδειών για έρευνα στο Εξωτερικό με διπλές αποδοχές.

3.1.5. Πώς ενημερώνεται το ακαδημαϊκό προσωπικό για δυνατότητες χρηματοδότησης της έρευνας;

Όλες οι σχετικές πληροφορίες παρέχονται από την Επιτροπή Ερευνών και αναρτώνται σε εύλογο χρόνο στην ιστοσελίδα του Ιονίου Πανεπιστημίου.

3.1.6. Πώς υποστηρίζεται η ερευνητική διαδικασία;

Η ερευνητική δραστηριότητα των μελών ΔΕΠ υποστηρίζεται σε σημαντικό βαθμό από την άρτια σχεδόν υλικοτεχνική υποδομή του Ιδρύματος και την εύρυθμη λειτουργία της διοίκησης. Επιπλέον, καταβάλλεται προσπάθεια να παρέχονται στα μέλη ΔΕΠ όλες οι δυνατότητες που ορίζει ο νόμος, όπως π.χ. η χρήση του δικαιώματος λήψης ετησίων και εξαμηνιαίων εκπαιδευτικών αδειών. Να σημειωθεί επίσης ότι στο ερευνητικό τους έργο τους τα μέλη ΔΕΠ υποβοηθούνται συχνά από υποψήφιους διδάκτορες και μεταπτυχιακούς φοιτητές, οι οποίοι αναλαμβάνουν κυρίως την αντιμετώπιση τεχνικών θεμάτων.

3.1.7. Υπάρχουν θεσμοθετημένες από το Τμήμα υποτροφίες έρευνας;

Αν και δεν υπάρχουν θεσμοθετημένες υποτροφίες έρευνας, η ερευνητική δραστηριότητα των μελών ΔΕΠ υποστηρίζεται με τον τρόπο που περιγράφεται ανωτέρω. Υποτροφίες έρευνας δίνονται ωστόσο σε μεταπτυχιακούς φοιτητές στο πλαίσιο των ΠΜΣ και σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και διδάκτορες στο πλαίσιο των ερευνητικών προγραμμάτων του Τμήματος.

3.1.8. Πώς διαχέονται τα ερευνητικά αποτελέσματα στο εσωτερικό του Τμήματος;

Τα ερευνητικά αποτελέσματα διαχέονται τόσο με διαλέξεις μελών ΔΕΠ όσο και με παρουσιάσεις ολοκληρωμένων έργων (βιβλίων, ερευνητικών προγραμμάτων κλπ.).

3.1.9. Πώς διαχέονται τα ερευνητικά αποτελέσματα εκτός Τμήματος, στην ελληνική και διεθνή ακαδημαϊκή και επιστημονική κοινότητα;

Για τη διάχυση της ερευνητικής δραστηριότητας των μελών ΔΕΠ του Τμήματος ακολουθείται η διεθνής πρακτική, ήτοι: α) Συμμετοχή των Μελών ΔΕΠ σε συνέδρια. β) Διαλέξεις Μελών ΔΕΠ. γ) Δημοσιεύσεις σε διεθνή και τοπικά περιοδικά. δ) Βιβλία. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Τμήμα Ιστορίας εκδίδει σε ετήσια βάση από το έτος 2007 και εξής επιστημονική περιοδική έκδοση με τίτλο *Ιόνιος Λόγος*, στον οποίο δημοσιεύονται μελέτες τόσο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος όσο και άλλων επιστημόνων.

3.1.10. Πώς διαχέονται τα ερευνητικά αποτελέσματα στο τοπικό και εθνικό κοινωνικό περιβάλλον; Με τον ίδιο τρόπο που περιγράφεται ανωτέρω.

3.2. Ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα.

3.2.1. Ποια ερευνητικά προγράμματα και δραστηριότητες υλοποιήθηκαν ή βρίσκονται σε εξέλιξη κατά την τελευταία πενταετία;

Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ιστορίας έχουν αναλάβει κατά την τελευταία πενταετία το συντονισμό 20 ερευνητικών προγραμμάτων. Επίσης, συμμετέχουν σε μεγάλο αριθμό προγραμμάτων που εκτελούνται σε άλλα Ιδρύματα της Ελλάδας και λιγότερο του Εξωτερικού. Από τα προγράμματα των οποίων η διαχείριση ανήκει στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο δεκατέσσερα έχουν ολοκληρωθεί, ενώ έξι βρίσκονται (ανεξαρτήτως της χρηματοδότησης) σε εξέλιξη. Από τα εν εξέλιξη Ερευνητικά Προγράμματα δύο έχουν εκπαιδευτικό, ενώ τα υπόλοιπα έχουν καθαρά ερευνητικό χαρακτήρα. Παρατίθεται κατά χρονολογική σειρά κατάλογος των ερευνητικών προγραμμάτων που εκπονήθηκαν-εκπονούνται στο ΤΙΣ:

1) Ηράκλειτος – Υποτροφίες Έρευνας με Προτεραιότητα στη Βασική Έρευνα.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθηγητής

Δ. Σοφιάδης.

Διάρκεια: 2002-2007.

2) Πυθαγόρας – Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στα Πανεπιστήμια: Ναυτιλιακή Ιστορία των Ελλήνων 2004-2006.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθηγήτρια Τζ. Χαρλαύτη.

Διάρκεια: 2004-2006.

3) Πιστοποίηση Εκπαιδευτικών Τμήματος Ιστορίας.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Επίκ. Καθηγητής

Α. Ευσταθίου.

Διάρκεια: 2004-2008.

4) Πυθαγόρας – Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στα Πανεπιστήμια: Ο Ελληνικός Χώρος και ο Ευρωατλαντικός Ανταγωνισμός

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθηγητής Δ.

Ανωγιάντης-Πελέ.

Διάρκεια: 2004-2006.

5) Πυθαγόρας- Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων στα Πανεπιστήμια: Ψηφιακό και Ιστορικό Βιογραφικό Λεξικό των Δημιουργών του Ελληνικού Κράτους (1790-1832).

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθηγητής Π. Πιζάνιας.

Διάρκεια: 2004-2006.

6) Ιστορική Έρευνα και Πληροφορική: Ψηφιακό Ιστορικό λεξικό στελεχών του 1ου ελληνικού κράτους - Ιόνιος πολιτεία 1797-1818. Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας των Ιονίων Νήσων.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθηγητής Ν. Καραπιδιάκης.

Διάρκεια: 2005-

7) Πυθαγόρας II – Ενίσχυση των Ερευνητικών Ομάδων στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο: Προβιομηχανικές Εγκαταστάσεις και Τεχνικές στα Νησιά του Ιονίου (18ος-20ος αιώνας).

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Επίκ. Καθηγήτρια Ε. Ολυμπίτου.

Διάρκεια: 2005-2007.

8) Πρακτική Άσκηση Φοιτητών Ιονίου Πανεπιστημίου, Τμήμα Ιστορίας (Γ' Φάση). Επιστημονικός Υπεύθυνος: Λέκτορας Α. Μάλλιαρης.

Διάρκεια: 2005-2008.

9) Φύλλο Πυθαγόρας II – Ενίσχυση των Ερευνητικών Ομάδων στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο: Γυναίκες και γάμος στην Κέρκυρα, Οικονομικές Δραστηριότητες και Κοινωνική Αναπαραγωγή (17ος-19ος αιώνας).

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθηγήτρια Ε.-Ν. Αγγελομάτη-Τσουγκαράκη.

Διάρκεια: 2005-2008.

10) Ανάπτυξη και Εισαγωγή Μαθημάτων Επιχειρηματικότητας και Συνοδευτικών Δράσεων στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Επίκ. Καθηγητής

Α. Ευσταθίου.

Διάρκεια: 2005-2008.

11) Οι Ελληνικοί ναυτότοποι: Ανάδειξη και διαχείριση της ναυτιλιακής κληρονομιάς του Ιονίου και του Αιγαίου.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθηγήτρια Τζ. Χαρλαύτη.

Διάρκεια: 2005-2009.

12) Πιστοποίηση Δεξιοτήτων Εκπαιδευτικών Τμήματος Ιστορίας

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Επίκ. Καθηγητής Α. Ευσταθίου

Διάρκεια: 2005-2009.

13) Ψηφιοποίηση Ιστορικού Αρχείου Εταιρειών Ομίλου ΑΤΕ.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθηγητής Ε. Πρόντζας

Διάρκεια: 2007-2009.

14) Οικονομική και Κοινωνική Ιστορίας: Θεωρητικές Αναζητήσεις και Εμπειρικές Έρευνες. Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθηγήτρια Τζ. Χαρλαύτη.

Διάρκεια: 2008-2009.

15) Η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των πόλεων-λιμανιών της Αζοφικής και οι Έλληνες 19ος-20ος αιώνας.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθηγήτρια Τζ. Χαρλαύτη

Διάρκεια: 2007-2011.

16) Πρακτική Άσκηση Ιονίου Πανεπιστημίου Τμήματος Ιστορίας.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Επίκ. Καθηγητής Η. Σβέρκος .

Διάρκεια: 2010-.

17) Πιστοποίηση ECDL

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Επίκ. Καθηγητής Α. Ευσταθίου .

18) Ψηφιακή βάση δεδομένων για Διανοούμενους του Διαφωτισμού, μέλη της Φιλικής Εταιρείας, στελέχη και μέλη της Ελληνικής Επανάστασης.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθηγητής Π. Πιζάνιας.

19) Έκδοση επιγραφικών πηγών και τεκμηρίωση της Αρχαίας Μακεδονίας.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Επίκ. Καθηγητής Η. Σβέρκος.

Διάρκεια: 2010-.

20) Μαύρη θάλασσα και πόλεις λιμάνια από τον 18ο έως τον 20ο αι. Ανάπτυξη, σύγκλιση και διασυνδέσεις με παγκόσμια οικονομία.

Επιστημονικός Υπεύθυνος: κα Α. Χαρλαύτη – Καθηγήτρια

Διάρκεια: 2010-.

3.2.2. Ποιο ποσοστό μελών ΔΕΠ/ΕΠ αναλαμβάνει ερευνητικές πρωτοβουλίες; Ερευνητικές πρωτοβουλίες αναλαμβάνει το σύνολο των μελών ΔΕΠ.

3.2.3. Συμμετέχουν εξωτερικοί συνεργάτες ή/και μεταδιδακτορικοί ερευνητές στα ερευνητικά προγράμματα;

Στο σύνολο των ερευνητικών Προγραμμάτων του Τμήματος συμμετέχουν επιστήμονες τόσο από τα λοιπά Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Ιδρύματα της χώρας όσο και επιστήμονες από διάφορα Ιδρύματα του εξωτερικού. Επιπλέον, μεγάλος αριθμός επιστημόνων εντάσσεται στα προγράμματα αυτά τμήμα ή το σύνολο της μεταδιδακτορικής τους έρευνας.

3.3. Ερευνητικές υποδομές.

Όπως σημειώνεται και σε άλλα σημεία της έκθεσης, το Τμήμα Ιστορίας διαθέτει άριστη υλικοτεχνική υποδομή, η οποία υποβοηθά σε σημαντικό βαθμό το παραγόμενο ερευνητικό έργο. Ειδικότερα, στο Τμήμα λειτουργούν, έστω και με ανεπίσημο τρόπο, τρία ερευνητικά εργαστήρια, όπου γίνεται συλλογή και μελέτη αδημοσίευτου υλικού (βλ. ανωτ. 50). Για τη λειτουργία των μεταπτυχιακών προγραμμάτων Σπουδών έχουν διαμορφωθεί ειδικοί χώροι (συνολικά τρεις), οι οποίοι λειτουργούν ως σπουδαστήρια, καθώς διαθέτουν και την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή και εξειδικευμένη βιβλιοθήκη. Οι χώροι αυτοί λειτουργούν σε καθημερινή βάση με τη βοήθεια των μεταπτυχιακών φοιτητών. Τυχόν νέες ανάγκες σε ερευνητικές υποδομές καλύπτονται τόσο από τον προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου (Τακτικό και Δημοσίων Επενδύσεων) όσο και από χρηματοδοτούμενα προγράμματα μέσω της Επιτροπής Ερευνών.

^{3.4.} Επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία.

Οι επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών ΔΕΠ /ΕΠ του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου αποτυπώνονται κατά χρονολογική σειρά και κατά κατηγορία στον ακόλουθο πίνακα. Αναλυτική παρουσίαση του ερευνητικού έργου κατά διδάσκοντα υπάρχει στο Παράρτημα σελ.

	ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Σύνολο	Ποσοστιαία κατανομή %
Δημοσιεύσεις και λοιπές εργασίες	ΒΙΒΛΙΑ/ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ	6	8	11	8	8	12	11	64	13
	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ	5	12	11	11	10	10	09	68	15
	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΧΩΡΙΣ ΚΡΙΤΕΣ	12	18	27	20	16	20	43	156	29
	ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ	2	15	7	11	8	11	10	64	14
	ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΡΙΤΕΣ	10	9	3	5	5	6	4	42	10
	ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ	12	7	18	13	14	12	11	87	19
	Σύνολο 1	47	69	77	68	61	71	88	481	
	<i>Αναλογία ετήσιας παραγωγής %</i>	12	18	20	17	16	18		100	
	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ (ΧΩΡΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΑ)	14	15	14	14	19	15	-	91	21
	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΧΩΡΙΣ ΚΡΙΤΕΣ (ΧΩΡΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΑ)	7	7	10	10	6	6	22	68	10
	ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ	5	7	7	5	8	9	12	53	9
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	25	30	28	27	19	24	26	179	35
	ΛΟΙΠΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ	14	20	31	21	9	14	1	110	25
	Σύνολο 2	65	79	90	77	61	68	61	501	
	<i>Αναλογία ετήσιας παραγωγής %</i>	15	18	20	18	14	15		100	

3.5. Αναγνώριση της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους.³

Η αναγνώριση της έρευνας των μελών του Τμήματος από τη διεθνή κυρίως κοινότητα κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητική. Τα στοιχεία αποτυπώνονται στο σχετικό πίνακα (7-11). Ορισμένες μόνον διευκρινίσεις. Ο αριθμός των ετεροαναφορών δεν είναι απόλυτος. Και τούτο διότι δεν υπάρχει μέθοδος αναζήτησης. Τα στοιχεία του πίνακα βασίζονται σε αριθμούς ετεροαναφορών που κάθε μέλος ΔΕΠ εμφανίζει για το έργο τους και γι' αυτό θα πρέπει να θεωρηθεί ως ελάχιστος.

Πίνακας 7-11. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου

	A	B	Γ	Δ	E	Z	H
2007	22		2	5	3	14	
2006	17		1	4	3	11	
2005	11		2	4	3	17	
2004	09		1	6	3	10	
2003	12			5	3	13	
Σύνολο	71		6	22	15	65	

Επεξηγήσεις:

- A: Ετεροαναφορές
- B: Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου
- Γ: Βιβλιοκρισίες
- Δ: Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων
- E: Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών
- Z: Προσκήσεις για διαλέξεις
- H: Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

3.6. Ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος.

Ο αριθμός των ερευνητικών συνεργασιών του Τμήματος με άλλα Ιδρύματα της Ελλάδας και του Εξωτερικού είναι ιδιαίτερα μεγάλος και δεν μπορεί να προσδιορισθεί με ακρίβεια. Οι συνεργασίες συνάπτονται κυρίως στα πλαίσια των ερευνητικών Προγραμμάτων τα οποία συντονίζουν ή στα οποία μετέχουν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος. Ενδεικτικά αναφέρονται εδώ τα στοιχεία που αφορούν στα δύο πρόσφατα ερευνητικά προγράμματα του Τμήματος τα οποία συντονίζουν μέλη ΔΕΠ του ΤΙΣ και που εκπονούνται στο πλαίσιο της δράσης «Θαλής». Στο Πρόγραμμα «Μαύρη Θάλασσα και πόλεις λιμάνια από τον 18^ο έως τον 20^ο αιώνα. Ανάπτυξη, σύγκλιση και διασυνδέσεις με την παγκόσμια οικονομία» (επιστημονική Υπεύθυνος: Καθηγήτρια Τζ. Χαρλαύτη) το ΤΙΣ του Ιονίου Πανεπιστημίου συνεργάζεται με τα Πανεπιστήμια Κρήτης, Θεσσαλίας και Αιγαίου, το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών, το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών καθώς και τα Πανεπιστήμια έξι χωρών που εγγίζουν τον Εύξεινο Πόντο (Τουρκία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Ουκρανία, Ρωσία και Γεωργία). Στο Πρόγραμμα «Έκδοση επιγραφικών πηγών και τεκμηρίωση της Ιστορίας της Αρχαίας Μακεδονίας» (Επιστ. Υπεύθυνος: Επίκ. Καθηγητής Η. Σβέρκος) συμμετέχουν εκτός από το Ιόνιο Πανεπιστήμιο, το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Ινστιτούτο Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας), τα Ινστιτούτα Αρχαίας Ιστορίας/Επιγραφικής και Παπυρολογίας του Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης, το Ινστιτούτο Προχωρημένων Σπουδών του Πρίνστον (Institut for Advanced Studies), το Ινστιτούτο Αρχαίας Ιστορίας, Επιγραφικής και Παπυρολογίας του Πανεπιστημίου της Βιέννης, η Kommission für Alte Geschichte (Μόναχο), το ερευνητικό κέντρο Labiana Callipolis (Κορσική). Επίσης, στο πλαίσιο του έργου Supplementum Epigraphicum Graecum (Επιστ. Υπεύθυνος: Επίκ. Καθηγητής Η. Σβέρκος) το Τμήμα μας συνεργάζεται με τα ακόλουθα Ιδρύματα του Εξωτερικού: All Souls College (Οξφόρδη), Πανεπιστήμιο Berkeley (ΗΠΑ), Institut for Advanced Studies, Πανεπιστήμιο Leiden (Ολλανδία), Πανεπιστήμιο Βιέννης.

3.7. Διακρίσεις και βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος.

[Βλ. σχετικά ανωτέρω]

3.8. Συμμετοχή των φοιτητών στην έρευνα.

Στις ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος μετέχει ικανοποιητικός αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψηφίων διδασκάλων. Ακριβή στοιχεία δεν μπορούν να δοθούν. Και τούτο διότι ο αριθμός τους, όπως και το καθεστώς συνεργασίας με το ΤΙΣ μεταβάλλεται συνεχώς. Ο αριθμός των απασχολούμενων στα δύο Προγράμματα που εκπονούνται στο πλαίσιο του έργου Θαλής ανέρχεται στους 8 μεταπτυχιακούς φοιτητές και 8 υποψηφίους διδάκτορες.

3 Πολλές από τις ερωτήσεις αυτές μπορούν να απαντηθούν συγκεντρωτικά συμπληρώνοντας τον Πίνακα 7.12.

4. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ / ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥΣ / ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥΣ (ΚΠΠ) ΦΟΡΕΙΣ

4. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ/ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥΣ/ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥΣ (ΚΠΠ) ΦΟΡΕΙΣ⁴

4.1. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΚΠΠ ΦΟΡΕΙΣ: Το Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου αποτελεί ένα ζωντανό οργανισμό ο οποίος βρίσκεται σε συνεχή διάλογο τόσο με την τοπική όσο και την ευρύτερη κοινωνία. Η συνεργασία με κοινωνικούς και πολιτιστικούς φορείς έχει ως στόχο την διάχυση της ιστορικής γνώσης και την ανάδειξη της σημασίας της ιστορικής γνώσης ως πολιτισμικού αγαθού. Αφορά τόσο στο επίπεδο της διδασκαλίας όσο και στο επίπεδο της παραγωγής επιστημονικής γνώσης. Όσον αφορά στο πρώτο επίπεδο, το Τμήμα μας προσπαθεί να λειτουργήσει ως γέφυρα σύνδεσης μεταξύ της Τριτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης καθώς συνεργάζεται στο πλαίσιο συγκεκριμένου μαθήματος («Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας») με όλες τις σχολικές μονάδες της Κέρκυρας και άλλων περιοχών της Ελλάδας: Οι φοιτητές κατά το τελευταίο εξάμηνο των Σπουδών συμμετέχουν στη διδασκαλία σε σχολικές μονάδες και εφαρμόζουν σε πρακτικό επίπεδο τις γνώσεις που απέκτησαν κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους. Ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο που καλούνται να διδάξουν, οι σπουδαστές βρίσκονται σε άμεση συνεργασία με το διδάσκοντα που θεραπεύει τον τομέα αυτόν, ενώ στο έργο τους υποβοηθούνται κατά ομάδες από μεταπτυχιακούς φοιτητές. Η ανωτέρω διαδικασία έχει ιδιαίτερα παιδαγωγικό χαρακτήρα και από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων της, τα οποία αποτυπώνονται σε ειδικά έντυπα/ερωτηματολόγια, προκύπτουν εξαιρετικά ενδιαφέροντα στοιχεία που αφορούν στις ανάγκες των σχολικών μονάδων, στα προβλήματα των σχολικών βιβλίων, στις δυσκολίες των εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στα προβλήματα των μαθητών. Τα στοιχεία αυτά αποτελούν, σε αρκετές περιπτώσεις, θέματα τόσο πτυχιακών και διπλωματικών, όσο και μεταπτυχιακών και διδακτορικών εργασιών.

Στο ερευνητικό επίπεδο το Τμήμα συνεργάζεται με κοινωνικούς και πολιτιστικούς φορείς, η δράση των οποίων συνδέεται άμεσα με το έργο του Ιστορικού. Μόνιμη και συστηματική είναι η συνεργασία με όλα τα Αρχεία της χώρας, τις Αρχαιολογικές Υπηρεσίες, τα Μουσεία, και άλλες κοινωνικές υπηρεσίες. Στις συνεργασίες συμμετέχουν ατομικά ή και συλλογικά όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.

Ο αριθμός των προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών που λαμβάνουν μέρος στις δραστηριότητες αυτές, είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Ενδεικτικά να αναφερθεί ότι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010/2011, στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης των Φοιτητών το Τμήμα Ιστορίας συνεργάστηκε με τριάντα έξι φορείς σε όλη την Ελλάδα και έλαβαν μέρος συνολικά 43 φοιτητές. Τα αποτελέσματα της συνεργασίας αυτής ανακοινώθηκαν στην ιστοσελίδα του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης του Ιονίου Πανεπιστημίου.

4.2. ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ ΜΕ ΚΠΠ ΦΟΡΕΙΣ: Η συνεργασία με κοινωνικούς και πολιτισμικούς φορείς αντιμετωπίζεται από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος με εξαιρετικό ενδιαφέρον, καθώς είναι σύμφωνη και με τους διδακτικούς και ερευνητικούς στόχους του Τμήματος και ανταποκρίνεται στην υλικοτεχνική υποδομή του. Η συνεργασία έχει αμφίδρομη μορφή. Από τη μία οι κοινωνικοί και πολιτισμικοί φορείς καθιστούν εύκολη για τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος την πρόσβαση σε αδημοσίευτο υλικό και από την άλλη το Πανεπιστήμιο φροντίζει για την κατά τα διεθνή ειωθότα μελέτη και δημοσίευσή του.

4.3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ ΜΕ ΚΠΠ ΦΟΡΕΙΣ: Τα αποτελέσματα της συνεργασίας των μελών ΔΕΠ του Τμήματος με πολιτισμικούς και κοινωνικούς φορείς δημοσιεύονται τόσο σε ανεξάρτητες μελέτες (βιβλία) όσο και σε άρθρα σε τοπικά και διεθνή περιοδικά. Επιπλέον, καταβάλλεται προσπάθεια σημαντικά αποτελέσματα και δραστηριότητες να ανακοινώνονται στον τοπικό τύπο, προκειμένου και η τοπική κοινωνία να είναι γνώστης του παραγόμενου επιστημονικού έργου στο Πανεπιστήμιο της περιοχής της. Ως σύνδεσμος μάλιστα με την κοινωνία χρησιμοποιούνται συχνά απόφοιτοι του Τμήματος, οι οποίοι επιδεικνύουν πάντα προθυμία να υποβοηθήσουν το ερευνητικό και διδακτικό έργο του Ιδρύματος στο οποίο φοίτησαν.

4.4. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΠΠ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ: Μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας αποτελούν και οι επισκέψεις των σπουδαστών σε ΚΠΠ χώρους. Και τούτο, διότι με αυτό τον τρόπο οι φοιτητές έρχονται σε άμεση επαφή με τις πρωτογενείς πηγές της Ιστορίας και γνωρίζουν το έργο που παράγεται από άλλους φορείς στον τομέα αυτό. Για την ενημέρωση μάλιστα των σπουδαστών, στο πλαίσιο των ανοικτών διαλέξεων καλούνται εκπρόσωποι διαφόρων, κυρίως πολιτισμικών, φορέων οι οποίοι παρουσιάζουν το έργο τους και ανανεώνουν με αυτόν τον τρόπο τα περιθώρια συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο.

⁴ Οι απαντήσεις στο πεδίο αυτό δίνονται με συνολικό τρόπο. Με βάση της ενότητες του ερωτηματολογίου της ΑΔΙΠ τα υποερωτήματα αντιμετωπίζονται στη μεταξύ τους συνάφεια.

4.5. ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ: Εξαιτίας του γνωστικού αντικειμένου του Τμήματος, η συνεργασία του με ορισμένους πολιτισμικούς και κοινωνικούς φορείς είναι αναγκαία και υποχρεωτική. Οι συμφωνίες συνάπτονται στο πλαίσιο κοινών ερευνητικών ενδιαφερόντων. Η συμβολή μάλιστα της Ιστορίας στην ανάδειξη της φυσιογνωμίας μιας περιοχής οδηγεί στην συμμετοχή του Τμήματος σε τοπικές και περιφερειακές δράσεις ανάπτυξης. Να αναφερθεί στο σημείο αυτό ότι το ΤΙΣ θεσμοθέτησε σειρά διαλέξεων με στόχο την σύνδεση ιδιαίτερα με την κοινωνία των Ιονίων Νήσων. Στο πλαίσιο αυτής της δράσης πραγματοποιήθηκαν πέντε (5) διαλέξεις μελών ΔΕΠ σε Κεφαλλονιά, Ζάκυνθο, Πρέβεζα και Πάτρα. Σημαντική ως προς την προώθηση της τοπικής ιστορίας υπήρξε π.χ. η συμβολή των μελών ΔΕΠ του ΤΙΣ στην οργάνωση και έκδοση του έργου «Ιόνιοι νήσοι. Ιστορία και Πολιτισμός», Αθήνα 2007, το οποίο εκτελέσθηκε υπό την αιγίδα της Περιφέρειας των Ιονίων Νήσων.

Το Πανεπιστήμιο λειτουργεί για την τοπική κοινωνία ως ο επίσημος φορέας ο οποίος προωθεί με επιστημονικό τρόπο την τοπική ιστορία. Όπως ήδη σημειώθηκε παραπάνω, μεγάλο μέρος των διατριβών που εκπονούνται στο ΤΙΣ βασίζονται σε πρωτογενές υλικό το οποίο φυλάσσεται στα Μουσεία, Αρχεία, και άλλους πολιτισμικούς και κοινωνικούς φορείς, αλλά και ιδιωτικές συλλογές της Κέρκυρας και των λοιπών Ιονίων Νήσων. Να σημειωθεί μάλιστα ότι η περιοχή αποτελεί έναν ιδιαίτερα προνομιακό από ιστορική άποψη χώρο με διάρκεια Ιστορίας από την Προϊστορική έως και την Σύγχρονη Εποχή. Το ενδιαφέρον συνεπώς για την ιστορία της δεν είναι τοπικό, αλλά αφορά τόσο τα λοιπά Ιστορικά Τμήματα της χώρας, όσο και του Εξωτερικού. Ως εκ τούτου, η συνεργασία μεταξύ του Τμήματος με άλλα ομοειδή είναι αυτονόητη και σχετίζεται τόσο με κοινά ερευνητικά προγράμματα όσο και με κοινές πρωτοβουλίες και συνεργασίες για την προώθηση της τοπικής Ιστορίας.

Τέλος, το Τμήμα Ιστορίας συμμετέχει ενεργά σε όλες σχεδόν τις πολιτισμικές εκδηλώσεις που απευθύνονται στο άμεσο κοινωνικό περιβάλλον. Μέλη ΔΕΠ κάνουν διαλέξεις ή παρουσιάζουν το έργο τους σε τοπικούς κοινωνικούς και πολιτισμικούς φορείς, συμμετέχουν σε επιτροπές που αφορούν έργα ανάδειξης του πολιτισμού της περιοχής, οργανώνουν από κοινού με εκπροσώπους των τοπικών φορέων ημερίδες, ομιλίες κλπ. Ως σύνδεσμος με την κοινωνία λειτουργούν άλλωστε οι διαλέξεις του Τμήματος, οι οποίες απευθύνονται και στο ευρύ κοινό, αλλά και οι δράσεις της κινηματογραφικής λέσχης και της θεατρικής ομάδας των φοιτητών.

5. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

5. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ⁵

Το έμφυχο δυναμικό του Τμήματος Ιστορίας ανήκει σε τρεις βασικές κατηγορίες: Στην πρώτη ανήκουν τα μέλη ΔΕΠ (23 συνολικά) (βλ. Παράρτημα, σελ. 118), τα οποία υποβοηθούνται στο έργο τους από δύο μέλη ΕΤΕΠ και δύο μέλη ΕΕΔΙΠ, τα οποία ασχολούνται με τη διδασκαλία της Γαλλικής και Γερμανικής γλώσσας. Στη δεύτερη κατηγορία ανήκει το διοικητικό προσωπικό του Τμήματος καθώς και το προσωπικό της Βιβλιοθήκης. Την τρίτη κατηγορία αποτελούν οι φοιτητές. Η αναλογία μεταξύ των τριών αυτών στοιχείων θα μπορούσε, με δεδομένα άλλων Ιδρυμάτων της χώρας, να θεωρηθεί αρκετά ικανοποιητική. Ιδιαίτερα σημαντικό θεωρείται ότι τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος εκπροσωπούν διακριτά μεταξύ τους γνωστικά αντικείμενα και οι περιπτώσεις επικαλύψεων είναι ιδιαίτερα περιορισμένες. Αν και προς το παρόν δεν υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις για τη λειτουργία του διδακτικού έργου, η σε σύντομο χρονικό διάστημα αποχώρηση μελών ΔΕΠ του Τμήματος λόγω συνταξιοδότησης, θα δημιουργήσει την ανάγκη κάλυψης των θέσεων τους. Να σημειωθεί μάλιστα ότι σχετικά μικρός είναι ο αριθμός των μελών ΕΤΕΠ και ΕΕΔΙΠ με αποτέλεσμα το ρόλο τους να αναλαμβάνουν συχνά μέλη ΔΕΠ.

Στους άμεσους στόχους του Τμήματος ανήκουν η περαιτέρω ανάπτυξη της έρευνας και η ακόμα πιο έντονη σύνδεσή της με τη διδασκαλία, η προσέλκυση ξένων φοιτητών και επιστημόνων μέσω των ερευνητικών προγραμμάτων του Τμήματος και των Μεταπτυχιακών Σπουδών, η ενίσχυση του διαλόγου με την κοινωνία. Έχει προβλεφθεί ώστε το σχέδιο ανάπτυξης και οι βασικοί του άξονες να αναγράφονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Οι βασικοί πάντως στόχοι περιγράφονται με συνοπτικό τρόπο στον Οδηγό Σπουδών.

Ειδικότερα για την επόμενη πενταετία έχουν προγραμματισθεί οι ακόλουθες δράσεις:

1. Η ανάπτυξη και στελέχωση των εργαστηρίων με το απαραίτητο επιστημονικό προσωπικό, ώστε αυτά να λειτουργήσουν ως εξειδικευμένες μονάδες έρευνας και μελέτης και ως φυτώρια παραγωγής νέων επιστημόνων.
2. Προκήρυξη θέσεων σε γνωστικά αντικείμενα τα οποία δε θεραπεύονται στο Τμήμα είτε λόγω απουσίας τους είτε λόγω συνταξιοδότησης μελών ΔΕΠ.
3. Η εξυγίανση της βιβλιοθήκης προκειμένου να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της διδασκαλίας και ιδιαίτερα της έρευνας.
4. Η περαιτέρω ανάπτυξη συνεργασιών με ομοειδή Ιδρύματα τόσο της Ελλάδος όσο και κυρίως του Εξωτερικού.
5. Η αύξηση της επιστημονικής δραστηριότητας του Τμήματος με την οργάνωση συνεδρίων, ημερίδων και επιστημονικών συναντήσεων.
6. Η αύξηση των ερευνητικών προγραμμάτων τόσο με τη συνεργασία των τοπικών φορέων, όσο και με την αξιοποίηση των κοινοτικών κονδυλίων.
7. Η περαιτέρω χρήση των νέων Τεχνολογιών στην έρευνα και την διδασκαλία.
8. Μετά την έγκριση των Τομέων από το Υπουργείο, η αναμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών με τρόπο ώστε, πέραν από ένα κοινό υπόβαθρο γνώσης που θα ισχύει για όλους τους φοιτητές, να παρέχεται υψηλή εξειδίκευση σε επιμέρους τομείς που αυτοί επιθυμούν.
9. Η περαιτέρω ανάπτυξη σχέσεων με κοινωνικούς και πολιτισμικούς φορείς.
10. Η ίδρυση Ινστιτούτου Δια Βίου Μάθησης (σύμφωνα με τον Νόμο).
11. Η επιμόρφωση μέσω του Ινστιτούτου Διά Βίου Μάθησης των αποφοίτων του ΤΙΣ του Ιονίου Πανεπιστημίου και των εκπαιδευτικών των σχολικών μονάδων των Επτανήσων.

Για όλες τις σχεδιαζόμενες δράσεις του Τμήματος έχουν συγκροτηθεί ειδικές επιτροπές στις οποίες μετέχουν όλα σχεδόν τα μέλη ΔΕΠ, μεταπτυχιακοί αλλά και προπτυχιακοί φοιτητές, καθώς και μέλη του Διοικητικού Προσωπικού. Κάθε επιτροπή παρουσιάζει το έργο της σε τακτά διαστήματα στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος, επισημαίνει τυχόν προβλήματα ως προς την υλοποίηση των συγκεκριμένων δράσεων και προτείνει τρόπους με τους οποίους μπορούν να ξεπεραστούν.

Άμεσα συνδεδεμένη με την ανάπτυξη του Ιδρύματος είναι η προσέλκυση μελών ακαδημαϊκού προσωπικού καθώς και φοιτητών υψηλού επιπέδου. Αυτό επιτυγχάνεται σε μεγάλο βαθμό μέσω της προσπάθειας διατήρησης του παραγόμενου ερευνητικού και διδακτικού έργου σε υψηλό επίπεδο, με τη διεθνή παρουσία των μελών ΔΕΠ, με τη διασφάλιση αξιόπιστων και συστηματικών όρων εργασίας, τη διαμόρφωση συνθηκών απρόσκοπτης συνεργασίας μεταξύ διδασκόντων, φοιτητών και διοικητικού προσωπικού.

Βασική αρχή για την προκήρυξη νέων θέσεων ακαδημαϊκού προσωπικού αποτελεί, όπως επανειλημμένα έχει αναφερθεί, η απουσία συγκεκριμένων και αναγκαίων για τις ιστορικές σπουδές γνωστικών αντικειμένων καθώς και η κένωση θέσεων λόγω συνταξιοδότησης ή άλλης αιτίας.

⁵ Και στο πεδίο αυτό οι απαντήσεις δίνονται με συνολικό τρόπο. Με βάση της ενότητες του ερωτηματολογίου της ΑΔΙΠ τα υποερωτήματα αντιμετωπίζονται στη μεταξύ τους συνάφεια.

6. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

6. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

6.1. Αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών.

6.1.1. Πώς είναι στελεχωμένη και οργανωμένη η Γραμματεία του Τμήματος και των Τομέων;

Τη Γραμματεία του Τμήματος στελεχώνουν οι ακόλουθοι διοικητικοί υπάλληλοι:

1. Η Προϊσταμένη Γραμματείας του Τμήματος, μόνιμη υπάλληλος ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού.

2. Δύο (2) μόνιμοι υπάλληλοι ΔΕ Διοικητικού - Λογιστικού, που ασχολούνται με τα φοιτητικά θέματα.

3. Δύο (2) υπάλληλοι με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, ο ένας εκ των οποίων ασχολείται με θέματα διδακτικού προσωπικού και ο άλλος τηρεί το πρωτόκολλο του Τμήματος. Και οι δύο ανωτέρω υπάλληλοι είναι απόφοιτοι Πανεπιστημίου.

4. Ένας (1) υπάλληλος ΔΕ με καθήκοντα κλητήρα.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εγγεγραμμένοι ενεργοί φοιτητές ανέρχονται σε 757 η αναλογία προσωπικού φοιτητών είναι $757/6 = 126,17$ φοιτητές για κάθε υπάλληλο και δεδομένου ότι με τα φοιτητικά ασχολούνται κυρίως 2 υπάλληλοι, η πραγματική αναλογία είναι $757/2 = 378,50$ φοιτητές για κάθε υπάλληλο.

Στο Τμήμα Ιστορίας δεν λειτουργούν ακόμη Τομείς. Η σχετική πράξη ίδρυσής τους έχει σταλεί στο Υπουργείο προς έγκριση.

6.1.2. Πόσο αποτελεσματικές θεωρείτε πως είναι οι παρεχόμενες υπηρεσίες και το ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας του Τμήματος και των Τομέων για την εξυπηρέτηση των αναγκών του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;

Παρά το μειωμένο προσωπικό, η Γραμματεία φαίνεται να λειτουργεί με αρκετά ικανοποιητικό και ευέλικτο τρόπο. Η συνεργασία της με τους φοιτητές γίνεται τρεις φορές την εβδομάδα (Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή) από 11 πμ. έως 1 μμ. Χάριν στο σύγχρονο σύστημα μηχανοργάνωσης των στοιχείων των φοιτητών αλλά και των μελών ΔΕΠ δεν παρατηρείται καθυστέρηση στην έκδοση των πάσης φύσεως πιστοποιητικών και βεβαιώσεων. Να σημειωθεί μάλιστα είναι οργανωμένο με τρόπο ώστε οι φοιτητές του Τμήματος να έχουν τη δυνατότητα να διεκπεραιώνουν ηλεκτρονικά διάφορα θέματα που τους αφορούν (δηλώσεις μαθημάτων, έκδοση αναλυτικής βαθμολογίας κλπ.). Η πρόσβαση των φοιτητών στο Πρόγραμμα της Γραμματείας εξασφαλίζεται μέσω προσωπικού ονόματος χρήστη και κωδικού πρόσβασης. Ο συνδυασμός της προσωπικής με την ηλεκτρονική εξυπηρέτηση καθιστά άμεση την εξυπηρέτηση των φοιτητών, ο χρόνος αναμονής είναι ελάχιστος.

Για τα μέλη ΔΕΠ και το εν γένει διδακτικό προσωπικό δεν ισχύει ωράριο λειτουργίας της Γραμματείας και αυτοί εξυπηρετούνται άμεσα.

6.1.3. Πόσο αποτελεσματική είναι η συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος με εκείνες της κεντρικής διοίκησης του Ιδρύματος; Πόσο ικανοποιητική για τις ανάγκες του Τμήματος είναι

(α) η οργάνωση και το ωράριο λειτουργίας της Βιβλιοθήκης;

(β) των Υπηρεσιών Πληροφόρησης;

Η διακίνηση των εγγράφων από το Τμήμα προς την κεντρική Διοίκηση και αντίστροφα γίνεται μέσω της υπηρεσίας του Κεντρικού Πρωτοκόλλου του Πανεπιστημίου. Στον οργανισμό διοικητικών Υπηρεσιών Ιονίου Πανεπιστημίου (ΠΔ 203/2004, ΦΕΚ Α' 177) για τις ανάγκες τεσσάρων ακαδημαϊκών Τμημάτων σε πλήρη λειτουργία καθώς και της κεντρικής διοίκησης προβλέπονται 203 θέσεις μόνιμου διοικητικού προσωπικού. Σήμερα λειτουργούν πλήρως 6 ακαδημαϊκά Τμήματα, ενώ από την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά προβλέπεται η λειτουργία ενός επιπλέον. Συνολικά στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο εργάζονται 55 μόνιμοι διοικητικοί υπάλληλοι και 33 με σύμβαση αορίστου χρόνου. Το γεγονός αυτό δυσχεραίνει σε πολύ μεγάλο βαθμό τη συνεργασία με τις κεντρικές διοικητικές υπηρεσίες, καθώς το προσωπικό δεν επαρκεί με αποτέλεσμα να καθυστερεί αρκετά η διεκπεραίωση των υποθέσεων που καταλήγουν στην κεντρική διοίκηση, όπως **οικονομικά θέματα** (διάφορες αποζημιώσεις μελών ΔΕΠ, προμήθειες πάγιου εξοπλισμού και αναλωσίμων, εισαγωγή οικονομικών θεμάτων για έγκριση στο Πρυτανικό Συμβούλιο κ.α.), **θέματα διδακτικού προσωπικού** (εξελίξεις μελών ΔΕΠ, εκλογές νέων μελών ΔΕΠ, προκηρύξεις μόνιμου διδακτικού προσωπικού κ.α.), **θέματα σπουδών** (ίδρυση εργαστηρίων, ίδρυση προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών κ.α.).

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ: Το ωράριο λειτουργίας της βιβλιοθήκης του Τμήματος έχει ως εξής: Δευτέρα 8 πμ. – 6 μμ., Τρίτη-Πέμπτη 8 πμ. – 5 πμ., Παρασκευή 8 πμ. – 2.30 μμ. Η παρούσα περίοδος είναι μεταβατική για τη βιβλιοθήκη του Τμήματος αφού έχει προσωρινά μεταστεγαστεί σε έναν μικρότερο χώρο λόγω ανακαίνισης του παλαιού κτιρίου το οποίο θα μετατραπεί σε Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου. Ο περιορισμένος χώρος δεν επιτρέπει την έκθεση όλων των βιβλίων και του έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού με αποτέλεσμα μέρος τους να φυλάσσεται σε αποθηκευτικούς χώρους. Εδώ οφείλονται κυρίως και οι αρνητικές κρίσεις που διατυπώνονται τόσο από τους φοιτητές, όσο και από τα μέλη ΔΕΠ για τη λειτουργία του χώρου.

Περιορισμένο είναι οπωσδήποτε το προσωπικό της Βιβλιοθήκης, πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζεται περιοδικά με την απασχόληση ατόμων που προσλαμβάνονται στο πλαίσιο διαφόρων προγραμ-

μάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΠΕΑΕΚ, με συμβάσεις μικρής διάρκειας ή και με ωρομίσθιους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Το γεγονός αυτό έχει ως συνέπεια το ωράριο λειτουργίας της βιβλιοθήκης να μην είναι σταθερό και κατά περιόδους να παραμένει κλειστή κατά τις απογευματινές ώρες.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ: Παρά τον μικρό αριθμό προσωπικού οι Υπηρεσίες πληροφόρησης λειτουργούν απολύτως ικανοποιητικά και έχουν συντελέσει στην ταχύτερη, αποτελεσματικότερη και ασφαλέστερη εξυπηρέτηση τόσο των φοιτητών όσο και του διδακτικού και λοιπού προσωπικού του Τμήματος.

Η Διεύθυνση Πληροφορικής και Δικτύων του Ιονίου Πανεπιστημίου διαρθρώνεται στα ακόλουθα Τμήματα:

α) Τμήμα Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών. Οι υποδομές σε υπολογιστές και λογισμικό που χρησιμοποιούνται για προπτυχιακή και μεταπτυχιακή εκπαίδευση κρίνονται σε μεγάλο βαθμό επαρκείς. Οι φοιτητές, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, έχουν τη δυνατότητα να διεκπεραιώνουν πολλά θέματα μέσω του συστήματος των δικτύων. Όλα τα μέλη ΔΕΠ διαθέτουν προσωπικό τηλέφωνο και πρόσβαση στο διαδίκτυο καθώς και προσωπική διεύθυνση στο Internet. Όλες οι εκδηλώσεις του Τμήματος αναρτώνται στην κεντρική ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου και διακινούνται μέσω του συστήματος all users.

Οι αίθουσες διδασκαλίας είναι εξοπλισμένες με προτζέκτορες, προς εξυπηρέτηση των εκπαιδευτικών αναγκών, ενώ όλοι οι διδάσκοντες έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν laptop ή netbook. Στην αίθουσα 1 υπάρχουν επιπλέον τηλεόραση και διαδραστικός πίνακας.

β) Τμήμα Πληροφοριακών Συστημάτων. Το Τμήμα Πληροφοριακών Συστημάτων παρέχει υποστήριξη στις εφαρμογές μηχανογράφησης των διοικητικών και οικονομικών υπηρεσιών του Ιδρύματος. Όσον αφορά τις εφαρμογές που λειτουργούν στο Τμήμα Ιστορίας αυτές είναι το Πρόγραμμα παρακολούθησης των φοιτητών και το πρόγραμμα του Πρωτοκόλλου. Επίσης φροντίζει για τον χειρισμό και την επίβλεψη της καλής λειτουργίας του εξοπλισμού στον οποίο εγκαθίστανται τα πληροφοριακά συστήματα, τόσο σε επίπεδο λογισμικού συστήματος όσο και σε επίπεδο λογισμικού εφαρμογών. Έχει τη φροντίδα για την ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού του Πανεπιστημίου σε θέματα που έχουν σχέση με τα πληροφοριακά συστήματα, καθώς και για την τήρηση αντιγράφων ασφαλείας των βάσεων δεδομένων που έχουν αναπτυχθεί στα πλαίσια των πληροφοριακών συστημάτων των διαφόρων υπηρεσιών του Πανεπιστημίου.

γ) Τμήμα Λειτουργίας Η/Υ. Το Τμήμα Λειτουργίας Η/Υ. Φροντίζει για παροχή τεχνικής υποστήριξης σε υλικό (hardware) και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στους χρήστες για τεχνικά θέματα.

6.1.4. Πώς είναι στελεχωμένα και πώς οργανώνονται τα Εργαστήρια ή/και τα Σπουδαστήρια του Τμήματος;

Στο Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου λειτουργεί Εργαστήριο Πληροφορικής (ΕΠ), το οποίο καταλαμβάνει χώρο 55 τμ και είναι πλήρως εξοπλισμένο με 16 Η/Υ και εκτυπωτές. Πέραν από τη συμβατική χρήση του από τους φοιτητές (για την εκπόνηση κυρίως εργασιών), το ΕΠ αναπτύσσει ποικίλες δραστηριότητες. Κατά τις πρωινές ώρες (8.00-14.30) παραμένει ανοικτό με την παρουσία υπευθύνου, ενώ κατά τις απογευματινές ώρες λειτουργεί χάριν στη συμβολή των μεταπτυχιακών φοιτητών. Το Εργαστήριο παρέχει πρόσβαση στο διαδίκτυο και γι' αυτό το λόγο χρησιμοποιείται από τους φοιτητές, για την υποβολή ηλεκτρονικών αιτήσεων προς τη Γραμματεία του Τμήματος, την ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων και συγγραμμάτων, αλλά και για την αναζήτηση βιβλιογραφίας, την ηλεκτρολόγηση και την εκτύπωση εργασιών. Επίσης παρέχει τεχνική υποστήριξη για φορητούς υπολογιστές φοιτητών περισσότερο σε επίπεδο λογισμικού (αντιμετώπιση προβλημάτων, εγκατάσταση Office και Antivirus ή επανεγκατάσταση λειτουργικού).

Επίσης το Εργαστήριο είναι υπεύθυνο για την διατήρηση δύο διαφορετικών παρουσιών του Τμήματος Ιστορίας στο Διαδίκτυο. Η πρώτη παρουσία είναι στον δημόσιο χώρο συζήτησης με διεύθυνση www.ionio.gr/history/forum. Εκεί βρίσκονται πληροφορίες για κάποια μαθήματα και αρκετές πληροφορίες για θέματα όπως φοιτητικό Internet και επιδότηση ηλεκτρονικών υπολογιστών. Η δεύτερη παρουσία είναι στο διαδικτυακό τόπο κοινωνικής δικτύωσης Facebook. Έχει δημιουργηθεί ομάδα (group) με τίτλο «Τμήμα Ιστορίας – Ιόνιο Πανεπιστήμιο». Μέχρι σήμερα απαριθμεί 197 μέλη. Εκεί υπάρχουν ανακοινώσεις για κάποιες δραστηριότητες του Τμήματος και ενημέρωση για την πορεία των εξετάσεων από τα προγράμματα του εργαστηρίου. Υπάρχουν σκέψεις για βελτίωσή του και εμπλουτισμού του περιεχομένου.

Στο χώρο του εργαστηρίου πραγματοποιούνται και τα μαθήματα Πληροφορικής σε δύο επίπεδα εξαμηνιαίας διάρκειας. Τα μαθήματα είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες της ιστορικής επιστήμης. Στον ίδιο χώρο εκτελούνται δύο προγράμματα της επιτροπής Ερευνών του Ιονίου Πανεπιστημίου: 1) Υλοποίηση προγραμματισμένων πιστοποιήσεων δεξιοτήτων στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση. (κωδ. Έργου 181). 2) Πιστοποίηση ECDL. (κωδ. Έργου 162).

Η λειτουργία του Εργαστηρίου Πληροφορικής, παρά τις ελλείψεις κυρίως σε επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού, κρίνεται σε γενικές γραμμές ικανοποιητική.

Κατά την 3η Συνεδρίαση της ΓΣ/5-11-2008 εγκρίθηκε η ίδρυση δύο εργαστηρίων στο Τμήμα. Η ανωτέρω απόφαση έχει σταλεί προς έγκριση στο Υπουργείο με το αριθμ. ΔΣΦΜ1/4732/Φ.01/25-2-

2009 έγγραφο της Δ/νσης Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου. Αναμένεται η έγκριση του Υπουργείου. Τα υπό έγκριση Εργαστήρια, τα οποία προς το παρόν λειτουργούν άτυπα με τη συνεργασία κυρίως μεταπτυχιακών φοιτητών είναι τα εξής: 1) «Εργαστήριο Ιστορικής Τεκμηρίωσης και Έρευνας Μεσογειακού Κόσμου (ΕΡ.Ι.Τ.Ε.ΜΕ.Κ.)», το οποίο εξυπηρετεί διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες σε θέματα Ιστορικών, Κοινωνικών, Οικονομικών και Πολιτισμικών προβλημάτων που χαρακτηρίζουν τις Μεσογειακές κοινωνίες. 2) «Εργαστήριο Τεκμηρίωσης Σύγχρονης Ιστορίας», το οποίο εξυπηρετεί διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες σε θέματα της Σύγχρονης Ιστορίας.

6.1.5. Πόσο αποτελεσματική θεωρείτε πως είναι η λειτουργία τους;

Όπως ειπώθηκε και ανωτέρω, η λειτουργία του Εργαστηρίου Πληροφορικής κρίνεται αρκετά ικανοποιητική, αφού η δράση του δεν περιορίζεται στη συμβατική μόνον χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, αλλά επεκτείνεται και σε άλλους τομείς.

Όσον αφορά τα δύο υπό έγκριση από το Υπουργείο εργαστήρια, αυτά ήδη λειτουργούν άτυπως υπό την εποπτεία των μελών ΔΕΠ που έκαναν την αρχική πρόταση και ασχολούνται με τη συλλογή και επεξεργασία αρχειακού και άλλου υλικού σε σχέση με το γνωστικό τους αντικείμενο. Η αποστολή τους περιγράφεται στο άρθρο 2 του σχεδίου της Υπουργικής Απόφασης και αφορά: 1) Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Τμήματος Ιστορίας, καθώς και άλλων Τμημάτων του Ιονίου Πανεπιστημίου σε θέματα που εμπίπτουν στα αντικείμενα δραστηριότητας των Εργαστηρίων. 2) Τη συνεργασία κάθε μορφής με Κέντρα Ερευνών και Ακαδημαϊκά Ιδρύματα ημεδαπής και αλλοδαπής, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι τους συμπίπτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του εργαστηρίου. 3) Τη διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων και την πρόσκληση Ελλήνων και ξένων αναγνωρισμένων επιστημόνων. 4) Την παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες κατά τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 159/1984 «Προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών από τα Πανεπιστημιακά Εργαστήρια σε ιδιώτες και κάθε νομικής μορφής οργανισμού» (Α' 53).

6.1.6. Πώς υποστηρίζονται οι υποδομές και υπηρεσίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών του Τμήματος; Πόσο αποτελεσματικές είναι;

Το Τμήμα Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών έχει τη φροντίδα για τις τηλεφωνικές συνδέσεις και τη συντήρηση των τηλεφωνικών γραμμών στις πάσης φύσεως υπηρεσίες του Ιδρύματος καθώς και τη μέριμνα για τη συντήρηση και λειτουργία των τηλεφωνικών κέντρων και την ομαλή λειτουργία των εξωτερικών γραμμών του Ιδρύματος. Το Πανεπιστήμιο διαθέτει κεντρικό δίκτυο που συνδέει όλους τους Υπολογιστές του Ιδρύματος σε ικανοποιητικές ταχύτητες. Επίσης ικανοποιητική είναι η διασύνδεση του δικτύου του Πανεπιστημίου στο διαδίκτυο. Το Ιόνιο Πανεπιστήμιο συμμετέχει στο πανεπιστημιακό διαδίκτυο GUNET. Το Τμήμα Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών έχει επίσης την ευθύνη της ομαλής λειτουργίας του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και των υπηρεσιών για απομακρυσμένη πρόσβαση χρηστών στο δίκτυο καθώς και τη ευθύνη διάθεσης των ιστοσελίδων του Ιονίου Πανεπιστημίου. Όλες αυτές οι υπηρεσίες λειτουργούν σε αρκετά ικανοποιητικό βαθμό. Να σημειωθεί ακόμη ότι λειτουργεί σύστημα τηλεδιάσκεψης και τηλεεκπαίδευσης καθώς και άλλες υπηρεσίες τηλεματικής, οι οποίες χρησιμοποιούνται από το Τμήμα Ιστορίας.

6.2. Υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας.

6.2.1. Πώς εφαρμόζεται ο θεσμός του Σύμβουλου Καθηγητή;

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος ορίζει στην αρχή εκάστου ακαδημαϊκού έτους μέλη ΔΕΠ, τα οποία αναλαμβάνουν το ρόλο της «Συμβουλευτικής Επιτροπής Φοιτητών». Συγκεκριμένα ορίζεται ένας διδάσκων για κάθε έτος Σπουδών. Καθήκον των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι η ενημέρωση των φοιτητών για όλα τα ακαδημαϊκά θέματα του Τμήματος όπως είναι η δομή και λειτουργία του Προγράμματος Σπουδών, του Προγράμματος Erasmus, των εκδηλώσεων του Ιδρύματος κλπ. Επιπλέον, οι Σύμβουλοι καθηγητές φροντίζουν με διακριτικό τρόπο για την επίλυση προβλημάτων που αφορούν είτε σε ακαδημαϊκά ζητήματα, είτε, στις περιπτώσεις που είναι δυνατόν, σε προσωπικά ή οικογενειακά θέματα.

6.2.2. Πόσο αποτελεσματικά υποστηρίζεται η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών;

Σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας στη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών κρίνεται απολύτως ικανοποιητική.

6.2.3. Υπάρχει υπηρεσία υποστήριξης των εργαζόμενων φοιτητών; Πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της;

Υπεύθυνο για την υποστήριξη των εργαζόμενων φοιτητών είναι το Γραφείο Διασύνδεσης του Ιονίου Πανεπιστημίου. Επιπλέον, σε επίπεδο Τμήματος καταβάλλεται προσπάθεια ώστε να είναι δυνατή η πρόσβαση των εργαζομένων φοιτητών τόσο στις εκπαιδευτικές όσο και στις ερευνητικές δραστηριό-

τητες του Ιδρύματος. Μέσω του συστήματος e-class παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης σε εκπαιδευτικό υλικό, πολλές εκδηλώσεις του Τμήματος, π.χ. οι διαλέξεις, λαμβάνουν χώρα σε μη «εργάσιμο χρόνο», ενώ μέσω του διαδικτύου παρέχεται η δυνατότητα άμεσης σύνδεσης των φοιτητών με το διδάσκοντα και τις λοιπές υπηρεσίες του Ιδρύματος.

6.2.4. Υπάρχει υπηρεσία υποστήριξης των περισσότερο αδύναμων φοιτητών και εκείνων που δεν ολοκληρώνουν εμπρόθεσμα τις σπουδές τους; Πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της;

Στο Ιόνιο πανεπιστήμιο παρέχεται δωρεάν στέγαση σε όλους του φοιτητές που θα το ζητήσουν στην φοιτητική εστία και σε συμβεβλημένα ξενοδοχεία. Η σίτιση παρέχεται σύμφωνα με τα κριτήρια που θέτει το Υπουργείο. Παρέχεται επίσης ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στους φοιτητές και στα τέκνα τους σύμφωνα με τα κριτήρια που θέτει το Υπουργείο.

Επίσης, για τους φοιτητές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες ως προς τις Σπουδές τους προβλέπεται η υποστήριξή τους στο πλαίσιο φροντιστηριακών και εργαστηριακών μαθημάτων, ενώ για εκείνους που έχουν ξεπεράσει τον καθορισμένο για την απόκτηση πτυχίου χρόνο (4 έτη), δίνεται η δυνατότητα, εφόσον οφείλουν λιγότερα από πέντε μαθήματα, να εξετασθούν σε αυτά σε όλες τις εξεταστικές περιόδους.

6.2.5. Παρέχονται υποτροφίες στους άριστους φοιτητές ή σε ειδικές κατηγορίες φοιτητών (πέραν των υποτροφιών του ΙΚΥ);

Στους άριστους φοιτητές του ΤΙΣ χορηγούνται οι ακόλουθες υποτροφίες: 1) 500 Ευρώ στον φοιτητή του 3^{ου} έτους με την υψηλότερη βαθμολογία. Η υποτροφία αυτή είναι χορηγία του Ομότιμου Καθηγητή του Τμήματος κ. Βασιλείου Σπυριδωνάκη. 2) Υποτροφία 1.500,00 € στο φοιτητή ο οποίος ολοκλήρωσε τις σπουδές του εντός του καθορισμένου χρόνου (4 έτη) και φέρει την υψηλότερη βαθμολογία. 3) Βραβείο Εύης Ολυμπίου: Υποτροφία 500 Ευρώ στο φοιτητή ο οποίος ολοκλήρωσε τις σπουδές του εντός του καθορισμένου χρόνου και συγκεντρώνει την υψηλότερη βαθμολογία. Η υποτροφία απονέμεται στη μνήμη της Καθηγήτρια Εύης Ολυμπίου.

6.2.6. Υπάρχει συγκεκριμένη πολιτική του Τμήματος για την ομαλή ένταξη των νεοεισερχόμενων στο Τμήμα φοιτητών; Πόσο αποτελεσματική είναι;

Η ομαλή ένταξη των νεοεισερχόμενων φοιτητών στο Τμήμα εξασφαλίζεται ως εξής: Κατά την εγγραφή τους, τους παραδίδεται φάκελος ο οποίος περιέχει τον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος, τον ατομικό κωδικό πρόσβασης στο πρόγραμμα της Γραμματείας, τη φοιτητική ταυτότητα, το δελτίο φοιτητικού εισιτηρίου, έναν χάρτη της πόλης της Κέρκυρας, άλλα χρήσιμα έντυπα και αιτήσεις για σίτιση και στέγαση για όσους επιθυμούν την δωρεάν παροχή τους. Επιπλέον το προσωπικό με προθυμία και ανθρώπινο ενδιαφέρον απαντά σε όλες τις απορίες των νέων φοιτητών, τόσο για το Πανεπιστήμιο όσο και για την πόλη της Κέρκυρας. Για την υποδοχή των νέων φοιτητών έχει καθιερωθεί και μία μικρή τελετή, λίγες μέρες μετά την έναρξη των μαθημάτων, στην οποία συμμετέχει ολόκληρη η πανεπιστημιακή κοινότητα.

6.2.7 Πώς συμμετέχουν οι φοιτητές στη ζωή του Τμήματος και του Ιδρύματος γενικότερα;

Η συμμετοχή των φοιτητών δεν περιορίζεται μόνο στην παρακολούθηση των μαθημάτων και των λοιπών επιστημονικών εκδηλώσεων του Τμήματος, όπως διαλέξεις, εκθέσεις και εκπαιδευτικές εκδρομές. Οι ίδιοι οι φοιτητές αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και οργανώνουν ποικίλες εκδηλώσεις κοινωνικού και πολιτισμικού χαρακτήρα. Κατωτέρω αναφέρονται οι εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν με πρωτοβουλία των φοιτητών στο διάστημα από το 2008-2011.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ 2008-2011

2008-2009

- Διήμερο ταινιών, 4/9-5/9/2008 (18:00-23:00)
- Προβολή ταινίας, έκθεση φωτογραφιών, ομιλία και μουσική εκδήλωση για το Πολυτεχνείο, 14 έως 17/11/2008
- Προβολή ταινίας, 27/11/2008 (21:00-23:00)
- Προβολή ταινίας, 4/12/2008 (20:00-23:00)
- Ομιλία ΠΚΣ, 6/12/2008 (18:00-21:00)
- Λαϊκό Γλέντι, 8/12/2008 (20:00-2:00)
- Προβολή DVD ενημερωτικό για πολέμους, 21/1/2009 (19:00-22:00)
- Ρεμπέτικο, λαϊκό γλέντι, 22/1/2009 (15:00-1:30)
- Προβολή ταινίας, 13/03/2009 (20:30-23:00)
- Συζήτηση για την οικονομική κρίση, 19/3/2009 (13:00-16:00)
- Συζήτηση για τις ευρωεκλογές και νεολαία, 6/4/2009 (18:00-22:00)
- Ομιλία- συζήτηση για τις φοιτητικές εκλογές, 8/5/2009 (12:00-15:00)
- Ομιλία, προβολή μικρής ταινίας, έκθεση φωτογραφιών και συναυλία για το Πολυτεχνείο 17/11/2008 (16:00-22:00)

- Ομιλία και προβολή μικρής ταινίας κατά του AIDS, 30/11-1/12/2008
- (16:00-22:00)
- Ημερίδα για το AIDS, 5/12/2008 (14:00-21:00)
- Ημερίδα για την παιδεία και το Ιόνιο Παν/μιο, 7/5/2009 (16:00-21:00)

- Ημερίδα: εξωτερική πολιτική της Ελλάδας μετά την εκλογή του Ομπάμα, 6/5/2003 (17:00-19:00)
- ΕΑΑΚ: μουσική συναυλία 22/3/2009 (21:00-12:00)
- ΕΛΜΕ-ΟΛΜΕ: «Διάλογος με την κοινωνία για την εκπαίδευση»

- Ομιλία, 10/12/2008 (18:30-19:30)
- Προβολή DVD, μνήμες αγώνος, 13/3/2009 (18:00-21:00)
- Ασέπ-Μεταπτυχιακά, 18/3/2009 (17:00-19:00)

- 23/03/2009 (20:00)
- Σχολικοί Σύμβουλοι Β' θμιας: Ημερίδα «Εκπαιδευτικοί και μαθητές», 28/4/2009 (18:30-20:30)

2009-2010

- 30/10/2009, συζήτηση για την 28η Οκτωβρίου, για την ιστορία που διδασκόμαστε (19:30-22:00)
- 16/11/2009, 17 Νοεμβρίου, πραγματική ιστορία (18:00-22:00)
- 11/12/2009, δεκεμβριανά 1944 (18:00-22:00)
- 22/1/2010, ρεμπέτικο λαϊκό γλέντι (19:00 κ.ε.)
- 23/3/2010, Μέτρα κυβέρνησης-Αντεπίθεση νεολαίας (18:00-22:00)
- 21/04/2010, Τα νέα μέτρα και η απάντηση των φοιτητών (15:00-21:00)
- 17/11/2009, επέτειος του Πολυτεχνείου (12:00-21:00)
- 4/12/2009, ένας χρόνος από το θάνατο του Αλέξη (15:00-21:00)
- 5/3/2010, χαμόγελο του παιδιού, (16:00-23:00)

- 24/11/2009, η Κέρκυρα στην κατοχή (19:30-21:00)
- 8/12/2009, 150 χρόνια από τη γέννηση του Κωστή Παλαμά (19:30-23:00)
- 16/04/2010, Αφιέρωμα στην ΕΟΚΑ -1η Απριλίου (19:00-21:30)
- 07/05/2010, Ενημέρωση για το πιστοποιητικό παιδαγωγικής επάρκειας (19:00-20:30)
- 26/2/2010, Ιστορία των Αφροαμερικάνων (12:00-14:00)
- 24/03/2010, Ομιλία της κας Ε. Αγγελομάτη στην Ιόνιο Ακαδημία «Οι γυναίκες στην Επανάσταση» (12:30)
- 25/03/2010, Ομιλία της κας Ε. Αγγελομάτη στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κέρκυρας «Ο αγώνας του '21 και η πρώτη οργάνωση του ελληνικού κράτους»
- 5/3/2010, Το πανεπιστημιακό άσυλο και οι ελευθερίες (19:30-22:30)

2010-2011

- 6/10/2010: 20:00-22:00 «Συζήτηση για την Κέρκυρα, για τις προσεχείς εκλογές»
- 25/02/2011: 21:00-2:00. Ρεμπέτικο γλέντι σε συνδυασμό με ομιλίες περί παιδείας
- 27/06-01/07/2011: Συνδιοργάνωσε το Τμήμα Πληροφορικής «IEEE symposium on Computers and Communications»
- 17/11/2010: 19:00 «Εκδήλωση για την 17 Νοέμβρη». Ομιλία και Συναυλία
- 3/12/2010: 15:00-21:00 «Best buddies». Συναυλία με φιλανθρωπικό χαρακτήρα
- 12/05/2011: 15:00-21:00. Πολυθεματική εκδήλωση
- 29/11/2010: 21:00-23:00 προβολή ταινίας

- 3/12/2010: 18:00-21:00 «Στην όξυνση της επίθεσης απαντάμε με οργάνωση και πάλη για την ανατροπή». Ομιλία
- 9/12/2010: 21:00-3:00 ρεμπέτικο γλέντι της ΚΝΕ
- 10/12/2010: 20:00-23:00 προβολή ταινίας
- 17/12/2010: 19:00-23:00 «Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος μέσα από τα σχολικά βιβλία». Ομιλία
- 01/04/2011: 18:30-22:00. Συζήτηση σχετικά με τον Νέο Νόμο Πλαίσιο
- 11/04/2011: 18:00-22:00 «Νίκος Μπελογιάννης»
- 13/05/2011: 19:00-21:00. Τακτική Συνέλευση φοιτητών- εκλογολογιστική
- 25/02/2011: 16:00-21:00 «Περί παιδείας ο λόγος»

6.2.8 Πώς υποστηρίζονται ειδικά οι αλλοδαποί φοιτητές που μετακινούνται προς το Τμήμα; (Το ερώτημα απαντάται στη σελ. 54).

6.3 Υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα.

6.3.1 Επάρκεια και ποιότητα των τεκμηρίων της βιβλιοθήκης.

Η Βιβλιοθήκη του Τμήματος Ιστορίας αποτελείται από 34.000 τόμους ελληνικών και ξενόγλωσσων βιβλίων, ανατύπων και οπτικοακουστικού υλικού, καθώς και από 430 τίτλους έντυπων επιστημονικών περιοδικών, εκ των οποίων 170 τρέχοντες. Η συλλογή πλαισιώνεται από σημαντικό αριθμό ηλεκτρονικών περιοδικών και βάσεων δεδομένων (βιβλιογραφικών, αριθμητικών και πλήρους κειμένου), διαθέσιμων στην πανεπιστημιακή κοινότητα. Από θεματική άποψη καλύπτεται όλο το φάσμα των γνωστικών αντικειμένων που ενδιαφέρουν το Τμήμα, όπως Ιστορία, Αρχαιολογία, Τέχνη, Φιλοσοφία, Φιλολογία, Οικονομία κλπ. και ενημερώνεται τακτικά με νέες εκδόσεις μετά από προτάσεις κυρίως του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος. Εκτός από τις αγορές, η συλλογή εμπλουτίζεται προσελκύοντας και σημαντικές δωρεές επιφανών επιστημόνων. Θα πρέπει ωστόσο να τονισθεί ότι στο επίπεδο τουλάχιστον παλαιών βιβλίων ή των περιοδικών με μακρά παράδοση υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις, για την κάλυψη των οποίων απαιτείται ισχυρή οικονομική βοήθεια.

6.3.2 Επάρκεια και ποιότητα κοινόχρηστου τεχνικού εξοπλισμού.

Στη διάθεση των μελών ΔΕΠ βρίσκονται 5 laptop με δυνατότητα σύνδεσης με τους προτζέκτορες των αιθουσών διδασκαλίας. Υπάρχουν 2 μεγάλα φωτοτυπικά μηχανήματα για τις σημειώσεις που δίνουν οι Καθηγητές στους φοιτητές, 1 σκάνερ, 1 δικτυακό φωτοτυπικό μηχάνημα και 2 δικτυακοί εκτυπωτές. Τα φωτοτυπικά μηχανήματα και το δικτυακό φωτοτυπικό μηχάνημα είναι αρκετά παλαιά και χρήζουν συνεχώς επισκευών. Βρίσκεται σε εξέλιξη όμως διαγωνισμός για την προμήθεια νέων που έχουν ήδη ζητηθεί.

6.3.3 Επάρκεια και ποιότητα χώρων και εξοπλισμού σπουδαστηρίων.

Το Τμήμα Ιστορίας πρόσφατα εγκαταστάθηκε σε νεόκτιστο διώροφο κτήριο, το οποίο μοιράζεται με το Τμήμα Αρχαιολογίας και Βιβλιοθηκονομίας. (Σημειώνεται ότι οι διαστάσεις όλων των χώρων που ακολουθούν δίνονται σε καθαρά τμ. Η επιβάρυνση των χώρων από τοιχοποιία, σκάλες κλπ. ανέρχεται σε περίπου 10% του συνόλου)

Το Τμήμα Ιστορίας στεγάζεται τον πρώτο όροφο του κτηρίου, συνολικού καθαρού εμβαδού 1170 τμ. Στο χώρο αυτό υπάρχουν έξι αίθουσες διδασκαλίας, μία 110 τμ, δύο 80 τμ. και τρεις 50 τμ. χωρητικότητας 80, 60 και 35 ατόμων αντίστοιχα. Οι κοινόχρηστες τουαλέτες των φοιτητών ανέρχονται στις 12 + 2 οι οποίες προορίζονται για ΑΜΕΑ. Υπάρχει 1 εργαστήριο πληροφορικής 55 τμ. και 3 αίθουσες που στεγάζουν αντίστοιχα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών έκτασης 52,25 τμ, 35 τμ και 32,50 τμ. Στο ισόγειο του κτηρίου υπάρχουν δύο αμφιθέατρα 210 και 140 τμ. χωρητικότητας 150 και 100 θέσεων αντίστοιχα, τα οποία το Τμήμα χρησιμοποιεί από κοινού με το Τμήμα Αρχαιολογίας και Βιβλιοθηκονομίας.

Οι υποδομές πάσης φύσεως του νέου αυτού κτιρίου ανταποκρίνονται, όπως είναι αναμενόμενο, στις απαιτήσεις της πανεπιστημιακής και ακαδημαϊκής διδασκαλίας, σύμφωνα με τα ισχύοντα κατασκευαστικά πρότυπα και τις ανάγκες του υφιστάμενου αριθμού των φοιτητών καθώς και του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού. Θα πρέπει όμως να σημειωθεί ότι ενδεχόμενη μελλοντική αύξηση ιδίως του αριθμού των εισακτέων και των εγγεγραμμένων παρελθόντων ετών φοιτητών στο Τμήμα θα δημιουργήσει προβλήματα στενότητας χώρου, ιδίως σε ό,τι αφορά τη διεξαγωγή των υποχρεωτικών μαθημάτων, όπου υπάρχει μεγαλύτερη προσέλευση φοιτητών στις αίθουσες διδασκαλίας καθώς επίσης και στην ταυτόχρονη πραγματοποίηση εκδηλώσεων και μαθημάτων στο χώρο των αμφιθεάτρων.

6.3.4 Επάρκεια και ποιότητα γραφείων διδασκόντων.

Ιδιαίτερα ικανοποιητική και κυρίως λειτουργική κρίνεται η επάρκεια και ποιότητα των γραφείων των Διδασκόντων Στο Τμήμα Ιστορίας υπηρετούν 23 μέλη ΔΕΠ για τα οποία υπάρχουν 24 γραφεία 18 τμ το καθένα πλήρως εξοπλισμένα με γραφεία, βιβλιοθήκες, ηλεκτρονικό εξοπλισμό (ηλεκτρονικός υπολογιστής, εκτυπωτής), τηλέφωνο. Υπάρχει ακόμη 1 γραφείο Προέδρου με Γραμματεία και χώρο υγιεινής 50 τμ., 1 γραφείο Ομότιμων Καθηγητών και Διδασκόντων του ΠΔ 407/80 18 τμ. Υπάρχουν ακόμη 2 κοινόχρηστες τουαλέτες στο χώρο των γραφείων των μελών ΔΕΠ μία για κάθε φύλο.

6.3.5 Επάρκεια και ποιότητα χώρων Γραμματείας Τμήματος και Τομέων.

Όπως ειπώθηκε και στην αρχή στο Τμήμα Ιστορίας δεν λειτουργούν ακόμη Τομείς. Η επάρκεια και ποιότητα των χώρων της Γραμματείας κρίνεται αρκετά ικανοποιητική. Η Γραμματεία του Τμήματος είναι εγκατεστημένη σε έναν χώρο 38 τμ. Σ' αυτόν εργάζονται δύο υπάλληλοι που ασχολούνται με αμιγώς φοιτητικά θέματα και ένας υπάλληλος που ασχολείται με τα θέματα διδακτικού προσωπικού. Το μπροστινό μέρος του χώρου έχει διαμορφωθεί σε θυρίδα εξυπηρέτησης των φοιτητών. Ο χώρος είναι πλήρως εξοπλισμένος με γραφεία, ντουλάπια, φωριαμούς, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, εκτυπωτές, 1 φωτοτυπικό μηχάνημα – φαξ για τις ανάγκες της γραμματείας, με πλήρες σύστημα θέρμανσης – ψύξης (air condition). Για λόγους οικονομίας χώρου μέρος του αρχείου με τους φακέλους των φοιτητών παρελθόντων ετών φυλάσσεται στο υπόγειο του κτηρίου.

Το Πρωτόκολλο του Τμήματος μαζί με τη γραμματεία μεταπτυχιακών σπουδών στεγάζονται σε έναν χώρο 33,75 τμ.. Σε αυτόν το χώρο εργάζεται ένας υπάλληλος που τηρεί το πρωτόκολλο του Τμήματος και 1 μέλος ΕΤΕΠ ο οποίος ασκεί και χρέη γραμματέα των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών. Και ο χώρος είναι επίσης πλήρως εξοπλισμένος με γραφεία, ντουλάπια, φωριαμούς, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, εκτυπωτές, 1 δικτυακό φωτοτυπικό μηχάνημα, 1 φαξ για τις ανάγκες του πρωτοκόλλου, 1 σκάνερ, με πλήρες σύστημα θέρμανσης – ψύξης (air condition), σύστημα ανακύκλωσης χαρτιού.

6.3.6 Επάρκεια και ποιότητα χώρων συνεδριάσεων.

Για τις συνεδριάσεις του Τμήματος χρησιμοποιείται αίθουσα 120 τμ. Στο ισόγειο του κτιρίου. Η αίθουσα χρησιμοποιείται από κοινού με το Τμήμα Αρχαιονομίας – Βιβλιοθηκονομίας και κρίνεται από άποψη ποιότητας και επάρκειας απολύτως ικανοποιητικός. Είναι πλήρως εξοπλισμένη με στρογγυλό τραπέζι συνεδριάσεων, τροχήλατες καρέκλες, σύστημα μικροφωνικής εγκατάστασης και σύστημα για ηχογράφηση (κασετόφωνο και cd player – recorder), σύστημα θέρμανσης-ψύξης ((air condition). Η αίθουσα, εφόσον υπάρξει η οικονομική ενίσχυση, θα εξοπλισθεί και με σύστημα τηλεδιάσκεψης.

6.3.7 Επάρκεια και ποιότητα άλλων χώρων (διδασκαλεία, πειραματικά σχολεία, μουσεία, αρχεία, αγροκτήματα, εκθεσιακοί χώροι κλπ).

Όπως ήδη αναφέρθηκε και σε κάθε ενότητα ξεχωριστά, η επάρκεια και η ποιότητα των χώρων λειτουργίας του Τμήματος Ιστορίας κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητική. Να σημειωθεί στο σημείο αυτό ότι στο ισόγειο του κτηρίου ο κοινόχρηστος χώρος έξω από τα αμφιθέατρα χρησιμοποιείται και ως χώρος εκδηλώσεων και ως εκθεσιακός χώρος. Εδώ πραγματοποιήθηκε κατά το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 Έκθεση ζωγραφικής του Κερκυραίου ζωγράφου κ. Σπ. Αλαμάνου και κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 Έκθεση φωτογραφίας με θέμα «Γυναίκες 18^{ος} – 19^{ος} αιώνες» στο πλαίσιο του ΠΜΣ Μεθοδολογία Κριτικής και έκδοσης των ιστορικών πηγών.

6.3.8 Επάρκεια και ποιότητα υποδομών ΑΜΕΑ.

Η πρόσβαση στο κτήριο του Τμήματος ΑΜΕΑ δεν παρουσιάζει προβλήματα. Στο χώρο του ισόγειου, όπου βρίσκονται και τα δύο αμφιθέατρα γίνεται άμεσα, χωρίς να παρεμβάλλονται κλίμακες ή ανισόπεδες διαβάσεις. Η άνοδος στον 1^ο όροφο όπου στεγάζεται η Γραμματεία και οι λοιπές αίθουσες διδασκαλίας γίνεται μέσω δύο ευρύχωρων ανελκυστήρων. Επίσης υπάρχουν ειδικά διαμορφωμένες τουαλέτες για άτομα με ειδικές ανάγκες.

6.3.9 Πώς εξασφαλίζεται η πρόσβαση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας σε υποδομές και εξοπλισμό του Ιδρύματος;

Το κτήριο του Τμήματος Ιστορίας παραμένει ανοιχτό όλες τις εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας από τις 8 πμ έως τις 23.00 μμ με συνεχόμενη παρουσία φύλακα. Κατά τις ημέρες αργίας η πρόσβαση στο κτήριο του διοικητικού προσωπικού και των διδασκόντων γίνεται με τη χρήση καρτών Access control (σύστημα ασφαλείας εισόδου κτιρίου του Τμήματος).

Τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας έχουν πρόσβαση σε όλες τις υποδομές και τον εξοπλισμό του Τμήματος. Για τη διαχείριση του κοινόχρηστου εξοπλισμού υπεύθυνοι είναι οι φύλακες του κτηρίου, οι οποίοι φροντίζουν για το άνοιγμα και το κλείσιμο των αιθουσών διδασκαλίας, την προμήθεια των μελών ΔΕΠ με τα κοινόχρηστα laptop, την προετοιμασία και διανομή φωτοτυπιών. Αναλώσιμο υλικό διανέμεται στους διδάσκοντες από τη Γραμματεία.

6.4. Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου).

6.4.1 Ποιες από τις λειτουργίες του Τμήματος υποστηρίζονται από ΤΠΕ;

Στο Τμήμα Ιστορίας η αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών είναι ευρεία. Όπως ήδη αναφέρθηκε, το σύστημα μηχανογράφησης της Γραμματείας όσο και του Πρωτοκόλλου είναι ιδιαίτερα λειτουργικό και ευέλικτο. Το Πρόγραμμα της γραμματείας υποστηρίζει τη διαχείριση του Προγράμματος Σπουδών, τη διαχείριση του μαθητολογίου (προσωπικά στοιχεία φοιτητών, μεταβολές, δήλωση μαθημάτων, δήλωση συγγραμμάτων, εργασίες, πρακτική άσκηση, βαθμολογία, παρακολούθηση φοιτητών ERASMUS, υποτροφίες). Το Πρόγραμμα του Πρωτοκόλλου παρακολουθεί την εισερχόμενη-εξερχόμενη αλληλογραφία και τη χρέωση εγγράφων. Έχει ακόμη τη δυνατότητα τήρησης των εγγράφων σε ηλεκτρονικό αρχείο με τη χρήση scanner.

Σε ολόκληρο το κτήριο, σε αίθουσες και γραφεία υπάρχουν υποδομές δικτύου και κεντρική μονάδα UPS. Επιπλέον το κτήριο υποστηρίζεται από σύστημα BMS, το οποίο εξασφαλίζει ηλεκτρονικά τον κεντρικό έλεγχο του κλιματισμού, της φωταγώγησης, της πυρόσβεσης, της ύδρευσης, τη λειτουργία των ανελκυστήρων και αν χρειαστεί θέτει σε λειτουργία το συναγερμό ασφάλειας του κτηρίου. Επίσης ηλεκτρονικά υποστηρίζεται και το σύστημα Access control (σύστημα ασφαλείας εισόδου κτιρίου του Τμήματος).

6.4.2 Ποιες από αυτές και πόσο χρησιμοποιούνται από τις διοικητικές υπηρεσίες, τους φοιτητές και το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος;

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω το Πρόγραμμα της Γραμματείας, εκτός από το διοικητικό προσωπικό, είναι προσβάσιμο για ορισμένες υπηρεσίες και στους φοιτητές μέσω της χρήσης κωδικού πρόσβασης. Οι υπηρεσίες δικτύου παρέχονται σε όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, είτε στα γραφεία, είτε στις αίθουσες διδασκαλίας, είτε στο Εργαστήριο Πληροφορικής.

6.4.3 Πόσα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος διαθέτουν ιστοσελίδα στο διαδίκτυο;

Δέκα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ιστορίας διαθέτουν προσωπική ιστοσελίδα στο διαδίκτυο. Ωστόσο, όλοι εκπροσωπούνται στην κεντρική ιστοσελίδα του Τμήματος, η οποία ανανεώνεται σε ετήσια βάση. Οι πληροφορίες που αναρτώνται στην ιστοσελίδα αφορούν τόσο στο διδακτικό όσο και στο ερευνητικό έργο.

6.4.4 Πόσο συχνά ανανεώνεται ο ιστότοπος του Τμήματος στο διαδίκτυο;

Ο ιστότοπος του Τμήματος στο διαδίκτυο είναι ένας «ζωντανός» χώρος που ανανεώνεται διαρκώς, παρακολουθεί σε καθημερινή βάση τη ζωή και τη δράση του Τμήματος. Αλλαγές στα Προγράμματα (Σπουδών, ωρολόγιο και προγράμματα εξεταστικών περιόδων), ενημέρωση για τους διδάσκοντες και το προσωπικό, πληροφορίες για την έρευνα και τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, πληροφορίες για τη Βιβλιοθήκη, εκδηλώσεις του Τμήματος και των φοιτητών, λοιπές εκπαιδευτικές δραστηριότητες, πληροφορίες για το πρόγραμμα Erasmus βρίσκονται σε διαρκή διαδικασία ανανέωσης.

6.5. Διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού.

6.5.1 Γίνεται ορθολογική χρήση των διαθέσιμων υποδομών του Τμήματος; Πώς διασφαλίζεται;

Προβλήματα ως προς την χρήση των διαθέσιμων υποδομών του Τμήματος δεν έχουν εντοπισθεί. Όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας επιδεικνύουν σεβασμό στη χρήση της υλικοτεχνικής υποδομής του Ιδρύματος και λαμβάνουν πρόνοια για τη διατήρηση της σε υψηλό επίπεδο. Για το λόγο αυτό η Γενική Συνέλευση του Τμήματος ορίζει κάθε χρόνο υπεύθυνο κτιρίου, ο οποίος επιβλέπει την ομαλή χρήση των υποδομών του Τμήματος, ενημερώνει για τυχόν δυσλειτουργίες και προτείνει λύσεις στα προβλήματα που ανακύπτουν.

6.5.2 Γίνεται ορθολογική χρήση του διαθέσιμου εξοπλισμού του Τμήματος; Πώς διασφαλίζεται;

Ο εξοπλισμός του Τμήματος σχεδιάστηκε με σύγχρονο τρόπο και ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της διδασκαλίας και της έρευνας. Στην προμήθειά του ελήφθησαν υπόψη οι σύγχρονες Τεχνολογίες καθώς και ο υφιστάμενος αριθμός φοιτητών, διδακτικού και διοικητικού προσωπικού. Ιδιαίτερη προσπάθεια καταβλήθηκε κατά τα τελευταία χρόνια για την ορθολογική χρήση των φωτοτυπικών μηχανημάτων, καθώς παρατηρήθηκε υπερβολική χρήση τους. Σε αυτό το πλαίσιο και για τον περιορισμό των σχετικών δαπανών, αλλά και για την προστασία των ίδιων των μηχανημάτων, η διακίνηση των εγγράφων, ενημερωτικών εγκυκλίων, προσκλήσεων σε συνεδριάσεις κλπ, γίνεται πλέον ηλεκτρονικά με σκανάρισμα των εγγράφων και αποστολή τους με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Επίσης μέρος των σημειώσεων που δίνουν οι διδάσκοντες στους φοιτητές διακινείται πλέον ηλεκτρονικά.

Η χρήση, επισκευή και συντήρηση του ηλεκτρονικού και λοιπού εξοπλισμού υποστηρίζεται από υπαλλήλους της Δ/νσης μηχανοργάνωσης και της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών, ώστε να διασφαλίζεται η συνεχής και απρόσκοπτη λειτουργία των μηχανημάτων και η αποκατάσταση τυχόν βλαβών. Παρά την έλλειψη επαρκούς προσωπικού γι' αυτό το σκοπό, σε γενικές γραμμές και με ελάχιστες καθυστερήσεις εξασφαλίζεται η καλή και αποδοτική χρήση του εξοπλισμού.

6.6 Διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων.

6.6.1 Προβλέπεται διαδικασία σύνταξης και εκτέλεσης προϋπολογισμού του Τμήματος; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;

Η σύνταξη του Προϋπολογισμού γίνεται από το αντίστοιχο Τμήμα της Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης του Ιονίου Πανεπιστημίου και η έγκρισή του είναι αρμοδιότητα του Πρυτανικού Συμβουλίου. Στο Τμήμα Ιστορίας διατίθεται κάθε χρόνο ένα ποσό από τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου για την αντιμετώπιση των λειτουργικών του αναγκών και συγκεκριμένα από τον ΚΑΕ 4121 β «Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας».

Επιπλέον δαπάνες του Τμήματος καλύπτονται και από άλλους Κωδικούς του Τακτικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου, οι κυριότεροι από τους οποίους είναι οι εξής:

1. **0711** «Οδοιπορικά έξοδα μετακίνησης για εκτέλεση υπηρεσίας στην ημεδαπή υπαλλήλων».

2. **0721** «Ημερήσια αποζημίωση μετακίνησης για εκτέλεση υπηρεσίας στην ημεδαπή υπαλλήλων».

3. **0731** «Οδοιπορικά έξοδα μετακίνησης για εκτέλεση υπηρεσίας υπαλλήλων από

την ημεδαπή στην αλλοδαπή και αντίστροφα»

4. **0732** «Ημερήσια αποζημίωση μετακίνησης για εκτέλεση υπηρεσίας υπαλλήλων από την ημεδαπή στην αλλοδαπή και αντίστροφα».

5. **0771** «Οδοιπορικά έξοδα μετακίνησης για εκτέλεση υπηρεσίας στην ημεδαπή προσώπων που δεν έχουν την υπαλληλική ιδιότητα». Απ' αυτόν τον κωδικό καλύπτονται τα έξοδα μετακίνησης εκλεκτόρων άλλων Παν/μίων και λοιπών προσκεκλημένων του Παν/μίου.

6. **0772** «Ημερήσια αποζημίωση μετακίνησης για εκτέλεση υπηρεσίας στην ημεδαπή προσώπων που δεν έχουν την υπαλληλική ιδιότητα».

7. **0781** «Οδοιπορικά έξοδα για αποστολή στην αλλοδαπή ή μετάκληση από αυτήν προσώπων που δεν έχουν την υπαλληλική ιδιότητα».

8. **0782** «Ημερήσια αποζημίωση για αποστολή στην αλλοδαπή ή μετάκληση από αυτήν προσώπων που δεν έχουν την υπαλληλική ιδιότητα»

9. **0857** «Οργάνωση συνεδρίων συμμετοχή σε συνέδρια».

10. **0891** «Εκτυπώσεις, εκδόσεις και βιβλιοδετήσεις».

11. **1381** «Προμήθεια ειδών καθαριότητας και ευπρεπισμού».

12. **1731** «Προμήθεια φωτογραφικού και φωτοτυπικού υλικού».

13. **2661** «Χορηγίες για ανασκαφές αρχαιολογικών χώρων».

14. **4121α** «Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία των εδρών εργαστηρίων, σπουδαστηρίων κλπ.», από τον οποίο καλύπτονται μεγαλύτερες δαπάνες, όπως π.χ. εκπαιδευτικές εκδρομές.

15. **4120 θ** «Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση φοιτητών στα πλαίσια των ΠΜΣ του Τμ. Ιστορίας», από τον οποίο καλύπτονται τα λειτουργικά έξοδα των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών που λειτουργούν στο Τμήμα.

Η κατανομή των δαπανών γίνεται με οργανωμένο και συστηματικό τρόπο και με στόχο την κάλυψη τόσο διδακτικών όσο και ερευνητικών αναγκών, αλλά και την κάλυψη αναγκών που αφορούν στην υλικοτεχνική υποδομή. Όλες οι δαπάνες απαιτούν έγκριση από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Η εφαρμογή του προϋπολογισμού κρίνεται ιδιαίτερα αποτελεσματική με βάση την υλοποίηση των εγκεκριμένων δαπανών, εφόσον οι σχετικές αποφάσεις συνδέονται με τις πραγματικές ανάγκες του Τμήματος και πραγματοποιούνται σε ποσοστό που φτάνει το 100%. Μικρότερες δαπάνες μέχρι του ποσού των 500,00€ μπορούν να γίνουν με Απόφαση Προέδρου του Τμήματος.

6.6.2 Προβλέπεται διαδικασία κατανομής πόρων; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται;

Όπως αναφέρθηκε, κατανομή των πόρων γίνεται από τη Γενική Συνέλευση και τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύγκλησης του Τμήματος. Δεδομένου του μικρού ποσού που έχει στη διάθεση του το Τμήμα δεν γίνεται δεσμευτική κατανομή σε διάφορες κατηγορίες δαπανών. Καταβάλλεται ωστόσο προσπάθεια προκειμένου η κατανομή αυτή να αφορά όλες τις δραστηριότητες (εκπαιδευτικές και λειτουργικές) και τις λειτουργικές ανάγκες του Τμήματος.

6.6.3 Προβλέπεται διαδικασία απολογισμού; Πόσο αποτελεσματικά εφαρμόζεται.

Ο οικονομικός απολογισμός είναι επίσης αρμοδιότητα του Τμήματος Προϋπολογισμού της Δ/σης Οικονομικής Διαχείρισης. Πραγματοποιείται κάθε χρόνο με τη λήξη του οικονομικού έτους και αποστέλλεται μέχρι τις 30 Ιουνίου για έλεγχο και έγκριση στο Υπουργείο.

Οικονομικός απολογισμός γίνεται από το Τμήμα όσον αφορά τον ΚΑΕ 4121 β «Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών του Τμήματος Ιστορίας», που είναι άλλωστε και ο βασικός κωδικός του Τμήματος, στο πλαίσιο του γενικότερου ετησίου απολογισμού του Τμήματος. Για την στήριξη της διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης των οικονομικών πόρων, ο Πρόεδρος του Τμήματος ενημερώνει συχνά τη Γενική Συνέλευση, τόσο για την πορεία υλοποίησης των δαπανών, όσο και για το υπόλοιπο το Προϋπολογισμού.

Ενδεικτικά παρατίθενται στη συνέχεια (βλέπε παράρτημα σελ. 119) οι δαπάνες του Τμήματος από τον ΚΑΕ 4121β για τα τρία προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη, οι οποίες δίνουν εικόνα τόσο για τις κατηγορίες δαπανών, όσο και την απορρόφηση του Προϋπολογισμού.

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου έχει ενιαίο γνωστικό αντικείμενο γεγονός που καθορίζει τόσο τους διδακτικούς και τους ερευνητικούς του στόχους, αλλά και τη σχέση του με την κοινωνία.

I. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

I.1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ: Στο επίπεδο του Προγράμματος Σπουδών στόχος του Τμήματος είναι πρωτίστως η εξοικείωση των φοιτητών με τη διδασκαλία και την έρευνα της Ιστορίας. Για την εξυπηρέτηση των στόχων αυτών το ΠΠΣ δομείται πάνω σε έναν κορμό Υποχρεωτικών μαθημάτων με διακριτό μεταξύ τους γνωστικό αντικείμενο. Στα μαθήματα αυτά παρουσιάζονται με κριτικό τρόπο και με τη χρήση πηγών και βιβλιογραφίας τα βασικά φαινόμενα της κάθε ιστορικής περιόδου. Παράλληλα με τα Υποχρεωτικά μαθήματα, στο ΠΠΣ προσφέρεται ένας μεγάλος αριθμός μαθημάτων εμβάθυνσης, στα οποία οι σπουδαστές εκπαιδεύονται σε πραγματικές συνθήκες έρευνας. Το πρόγραμμα εμπλουτίζεται με μαθήματα (τόσο υποχρεωτικά όσο και υποχρεωτικά επιλογής ή σεμινάρια) που προέρχονται από άμεσα συναφείς με την ιστορία επιστημονικούς κλάδους και ειδικότερα την Κλασική Φιλολογία (Αρχαία Ελληνικά, Λατινικά), Αρχαιολογία (Προϊστορική, Κλασική), Φιλοσοφία, Εθνολογία, Ανθρωπολογία και Παιδαγωγικά. Με αυτό τον τρόπο καλλιεργείται η διεπιστημονική προσέγγιση του ιστορικού παρελθόντος. Επιπλέον, συστηματικά διδάσκονται στο Τμήμα τρεις ξένες γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά και γερμανικά) καθώς και μαθήματα Πληροφορικής. Με τη διδακτική διαδικασία συνδέονται τέλος εκπαιδευτικές εκδρομές και πρακτική άσκηση σε σχολεία και κοινωνικούς και πολιτισμικούς φορείς.

Η φύση και ο στόχος των μαθημάτων καθορίζουν και τον τρόπο αξιολόγησης των σπουδαστών. Η κύρια μορφή αξιολόγησης είναι η γραπτή εξέταση. Αυτή χρησιμοποιείται κυρίως στην περίπτωση των υποχρεωτικών μαθημάτων στα οποία ο αριθμός των εξεταζομένων φοιτητών είναι υψηλός. Στα λοιπά μαθήματα χρησιμοποιούνται εναλλακτικοί τρόποι αξιολόγησης, όπως π.χ. η γραπτή και προφορική παρουσίαση εργασίας. Οι μέθοδοι που ακολουθούνται κατά τη διαδικασία αξιολόγησης κρίνονται διαφανείς και προβλήματα δεν έχουν προκύψει.

Οπωσδήποτε το ενιαίο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος και η διακριτή σχέση των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων που εκπροσωπούνται από τα μέλη ΔΕΠ καθιστούν ομαλή τη λειτουργία του Προγράμματος. Επιπλέον, δίνουν τη δυνατότητα στους σπουδαστές να εμβαθύνουν και μέσω της διεπιστημονικής προσέγγισης στην κάθε ιστορική περίοδο και με αυτό τον τρόπο να αποκτήσουν μία αρκετά σαφή εικόνα της μέχρι τούδε πορείας της επιστήμης της Ιστορίας.

I.2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΜΠΣ): Τα ΜΠΣ του Τμήματος Ιστορίας δομούνται κατά κύριο λόγο πάνω στην αρχή της διεπιστημονικής προσέγγισης της Ιστορίας. Όπως προκύπτει και από τις δημοσιεύσεις των εν λόγω ΜΠΣ, ο στόχος τους, η προώθηση δηλαδή της ιστορικής έρευνας, με τη μελέτη και κριτική έκδοση πρωτογενών κυρίως πηγών, επιτυγχάνεται σε σημαντικό βαθμό. Στη διδασκαλία συμμετέχει μεγάλος αριθμός επιστημόνων, στους οποίους ανήκουν τόσο μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του Ιονίου Πανεπιστημίου, καθώς και επιστήμονες από άλλα Ιδρύματα της χώρας. Στο επίπεδο των διδακτορικών διατριβών καταβάλλεται προσπάθεια ώστε να ακολουθούνται οι διεθνείς προδιαγραφές στον ίδιο τομέα.

II. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ (ΔΕ): Το ΔΕ του Τμήματος Ιστορίας τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο κρίνεται ως ιδιαίτερα επαρκές. Ο ελάχιστος εβδομαδιαίος φόρτος διδασκαλίας των μελών ΔΕΠ ανέρχεται στις έξι τουλάχιστον ώρες σε προπτυχιακό επίπεδο, στις οποίες θα πρέπει να προστεθεί και η διδασκαλία σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Το ωρολόγιο πρόγραμμα τηρείται με συνέπεια. Όλοι σχεδόν οι διδάσκοντες έχουν αναρτημένες ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές και κάνουν χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας. Επαρκής σε μεγάλο βαθμό είναι και η σχετική με τη διδασκαλία υλικοτεχνική υποδομή.

III. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ: Το ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος Ιστορίας και των λοιπών ερευνητών που εργάζονται σε αυτό μπορεί να θεωρηθεί ως αρκετά ικανοποιητικό. Αν και οι συνθήκες δεν είναι ιδιαίτερα ευνοϊκές, λόγω των περιορισμένων δυνατοτήτων που παρέχει η Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος, το ερευνητικό έργο των μελών του Τμήματος δεν φαίνεται να υστερεί από άποψη ποιότητας, αλλά και ποσότητας σε σύγκριση με άλλα εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδας και του Εξωτερικού. Η έρευνα διεξάγεται σύμφωνα με διεθνείς προδιαγραφές: βιβλία, δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά, συμμετοχές σε διεθνή προγράμματα, διαλέξεις κλπ. Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και η ανάληψη πρωτοβουλιών, όπως η διοργάνωση επιστημονικών συνεδρίων, ο συντονισμός διεθνών προγραμμάτων και οι συνεργασίες με Πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα τόσο της Ελλάδας και του Εξωτερικού, καθώς και η έκδοση σε ετήσια βάση επιστημονικής περιοδικής έκδοσης με τον τίτλο *Ιόνιος Λόγος*, στον οποίο δημοσιεύονται μελέτες τόσο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος όσο και άλλων επιστημόνων.

IV. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ: Το Τμήμα Ιστορίας βρίσκεται σε οργανική σύνδεση με την κοινωνία. Η τελευταία αποτελεί αφενός μεν πεδίο ερευνητικής δραστηριότητας του Τμήματος και αφετέρου πεδίο πρακτικής εφαρμογής και διάχυσης των αποτελεσμάτων της ιστορικής γνώσης. Για τούτο λόγο αυτό άλλοτε με επίσημο και άλλοτε με ανεπίσημο τρόπο το

Τμήμα Ιστορίας αναπτύσσει ποικίλες μορφές συνεργασίας με την τοπική και όχι μόνον κοινωνία. Οπωσδήποτε στο σημείο αυτό απαιτείται ακόμη αρκετή προσπάθεια ώστε και το Πανεπιστήμιο να ξεπεράσει την εν γένει εσωστρέφεια του, η οποία εξηγείται εν μέρει και από τις υψηλές απαιτήσεις του αντικειμένου που θεραπεύει, αλλά και η κοινωνία να αναγνωρίσει το ρόλο της ιστορίας ως απαραίτητου πολιτισμικού αγαθού.

Για την αμεσότερη μετάδοση της ιστορικής γνώσης και την πρακτική της εφαρμογή σε πραγματικό περιβάλλον επιστημονικής έρευνας το Τμήμα συνεργάζεται με τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (παράρτημα Κέρκυρας), αλλά και άλλους πολιτιστικούς και κοινωνικούς φορείς της πόλης και άλλων περιοχών. Στο περιβάλλον αυτό οι σπουδαστές έχουν τη δυνατότητα να έρθουν σε άμεση επαφή με τις πηγές της ιστορίας, είτε πρόκειται για έγγραφα, αρχαιολογικά ευρήματα, επιγραφές κλπ.

Άμεσα συνδεδεμένη με το διδακτικό και κατ' επέκταση επιστημονικό έργο του Ιδρύματος είναι η οργάνωση κύκλων ανοικτών διαλέξεων με προσκεκλημένους καθηγητές και ερευνητές από Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα της Ελλάδας και του εξωτερικού. Οι διαλέξεις απευθύνονται σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές, όπως επίσης και στο ευρύτερο κοινό. Επίσης το Τμήμα διοργανώνει επιστημονικά συνέδρια και συμπόσια, φιλοξενεί στους χώρους καλλιτεχνικές εκθέσεις και άλλες δραστηριότητες. Τέλος έχει μορφωτικές συμφωνίες και ανταλλαγές με πανεπιστήμια του ευρωπαϊκού χώρου, των πρώην Σοβιετικών Δημοκρατιών, και πολύ πρόσφατα με το Πανεπιστήμιο της Σαγκάης.

V. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ: Τόσο η διδασκαλία όσο και η έρευνα δεν αποτελούν στατικές διαδικασίες. Η πολιτική του Τμήματος έχει ως στόχο την αύξηση του κύρους του με στόχο να αποτελεί πόλο έλξης φοιτητών αλλά και ακαδημαϊκών υψηλής ποιότητας. Το βάρος θα πρέπει κατά την άποψή μας να δοθεί στην συστηματική οργάνωση και επάνδρωση εργαστηρίων, τα οποία θα λειτουργήσουν ως φυτώρια παραγωγής γνώσης και νέων επιστημόνων, και σε γενικότερο επίπεδο στην βελτίωση των συνθηκών έρευνας.

VI. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ: Ένα σημαντικό πλεονέκτημα του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου είναι ότι στεγάζεται σε νεότευκτο κτίριο το οποίο πληροί όλες τις σύγχρονες προδιαγραφές. Πλήρης με μικρές σχετικά ελλείψεις θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και ο εξοπλισμός του Τμήματος. Όσον αφορά το διοικητικό προσωπικό του Τμήματος επισημαίνονται τα εξής: Παρά το μικρό αριθμό των υπαλλήλων με εύρυθμο τρόπο λειτουργεί η Γραμματεία του Ιδρύματος, η οποία μέσω ενός με σύγχρονο τρόπο οργανωμένου συστήματος μηχανογράφησης ανταποκρίνεται με ευελιξία και χωρίς καθυστερήσεις στις ανάγκες του διοικητικού μηχανισμού. Λιγότερο ικανοποιητικός είναι ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας της Βιβλιοθήκης του Ιδρύματος. Τα προβλήματα αυτά ελπίζουμε ότι θα επιλυθούν με την λειτουργία του νέου κτιρίου Κεντρικής Βιβλιοθήκης το οποίο βρίσκεται υπό κατασκευή.

Συνοψίζοντας, θεωρούμε ότι το Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου παρουσιάζει μία δυναμική, η οποία εμφανίζει μία ιδιαίτερα αυξητική πορεία τα τελευταία χρόνια. Η δυναμική αυτή αφορά τόσο στο διδακτικό και ερευνητικό έργο, όσο και στο επίπεδο του ανθρώπινου δυναμικού και της υλικοτεχνικής υποδομής. Το Τμήμα Ιστορίας παρακολουθεί με συνέπεια τις διεθνείς τάσεις της ιστορικής έρευνας, τις προόδους στον τομέα των νέων τεχνολογιών και την εφαρμογή τους στη διδασκαλία και στην επιστημονική προσέγγιση του ιστορικού παρελθόντος. Επιπλέον, προσπαθεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις και τις προκλήσεις της σύγχρονης κοινωνίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

8-1

ΠΙΝΑΚΕΣ

Προγράμματα Σπουδών

Ι. ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

(ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2004/2005-): ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΩΝ

A/A	Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Ημερομηνία	Τίτλος Διάλεξης
1	Αγλαία Κάσδαγλη	Επίκουρη Καθηγήτρια / Πανεπιστήμιο Κρήτης / Φιλοσοφική Σχολή	30.11.2004	Προϊκοσύμφωνα των νεώτερων χρόνων από τον ελληνικό χώρο. Μία άσκηση συγκριτικής ιστορίας
2	Suraiya Faroqui	Καθηγήτρια / Πανεπιστήμιο Μονάχου	08.12.2004	Παρουσιάζοντας τη δύναμη, τη δόξα και την ευσέβεια του σουλτάνου; Μία συγκριτική θεώρηση
3	Ρίκα Μπενβενίστε	Αναπληρώ-τρια Καθηγήτρια / Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	18.01.2005	Σύγχρονες τάσεις στη μελέτη της θρησκευτικό-τητας στην ιστοριογραφία του Μεσαίωνα
4	Αικατερίνη Κουμαριανού	Επίτιμη Καθηγήτρια / Πανεπιστήμιο Σορβόνης	15.03.2005	Δίαυλοι επικοινωνίας στη Δυτική Ευρώπη τον 16 ^ο αι. και ο πόλεμος της Κύπρου
5	Εμμανουήλ Κριαράς	Ομότιμος Καθηγητής / Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	28.03.2005	Πως είδε Ψυχάρη και Δημοτικισμό σημαντικός μας λόγιος, ο Γεώργιος Θεοτοκάς
6	Αλέξης Ηρακλείδης	Καθηγητής / Πάντειο Πανεπιστήμιο	12.04.2005	Ελληνοτουρκικές διαφορές και Αιγαίο
7	Άγγελος Ματθαίου	Επιγραφική Εταιρεία	18.04.2015	Εισαγωγικά περί των ελληνικών επιγραφών
8	Αλέξης Πολίτης	Καθηγητής Πανεπιστήμιο Κρήτης / Φιλοσοφική Σχολή	09.05.2005	Δεν έχω ήχο, δεν έχω υλικό. Αναζητώντας τα κλειδιά της ποιητικής του Διονύση Σαββόπουλου
9	Αγγέλα Καστρινάκη	Επίκουρη Καθηγήτρια / Πανεπιστήμιο Κρήτης / Φιλοσοφική Σχολή	10.05.2010	Γυρίστε στο Βοριά τη ρότα του καραβιού. Τα ξάρτια αντέχουν. Το θριαμβευτικό «ταξίδι» της απελευθέρωσης και η πικρή «επιστροφή» 1943-1950
10	Berit Eide Johnsen	Καθηγήτρια / Agder College / Νορβηγία	19.05.2005	Νορβηγικοί Ναυτοί: Από τη Ναυτιλία στον τουρισμό
11	Marietta Ortega	Καθηγήτρια Πανεπιστήμιο Tarapaca (Χιλή)	09.03.2006	Ιθαγενείς πληθυσμοί στη σύγχρονη κοινωνία: Η περίπτωση των Ινδιάνων Αϊμάρα στη Χιλή
12	Αργυρούλα Δουλγέρη-Ιντζεσίλογλου	Διευθύντρια ΙΓ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Βόλος)	18.05.2006	Θεσσαλικές επιγραφές σε τοπικό αλφάβητο
13	Chris Carey	Καθηγητής / University College-Πανεπιστήμιο Λονδίνου	22.05.2006	1) Ο νόμος στην αρχαία τραγωδία 2) Κλασσικές και ανθρωπιστικές σπουδές στη Μ. Βρετανία
14	Gonzal Lopez-Nadal	Καθηγητής / Πανεπιστήμιο Βαλεαριδών Νήσων	31.05.2006	Privateering as a Mediterranean Maritime Enterprise during Modern Period

A/A	Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Ημερομηνία	Τίτλος Διάλεξης
15	Παρασκευάς Κονόρτας	Αναπληρωτής Καθηγητής / Πανεπιστήμιο Αθηνών/Φιλοσοφική Σχολή	08.11.2006	Ρωμαίοι, Έλληνες ή Χριστιανοί; Ζητήματα συλλογικών συνειδητήσεων την επαύριο της Άλωσης
16	Στέλλα Πριοβόλου	Καθηγήτρια / Πανεπιστήμιο Αθηνών / Φιλοσοφική Σχολή	07.12.2006	Dario Fo: Ένας σύγχρονος Goriardus Franca Rame: Μήδεια της αυτοσυνειδησίας
17	Έφη Γαζή	Επίκουρη Καθηγήτρια / Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	17.01.2007	Η ιστορία με λόγια και εικόνες: σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις για την αφηγηματικότητα και την εξεικόνιση
18	Ειρήνη Εκμεκτσόγλου	Επίκουρη Καθηγήτρια / Ιόνιο Πανεπιστήμιο/Τμήμα Μουσικών Σπουδών	21.03.2007	Η μουσική και η θεραπευτική λειτουργία της
19	Orly Merlon	Καθηγήτρια / Πανεπιστήμιο Bar Ilan, Ισραήλ	02.05.2007	Italian Jewish entrepreneurial elite in Thessalonica at the turn of the 20th century
20	Lewis R. Fischer	Καθηγητής / New Foundland University, Καναδάς	16.05.2007	The Economics of Tramp Shipping, 1850-1914: An Examination of Comparative Advantage in Maritime History
21	Peter Rhodes	Ομότιμος Καθηγητής / Πανεπιστήμιο Durham	22.05.2007	Ancient Athens: Democracy and Empire
22	Meltem Toksoz	Καθηγήτρια / Πανεπιστήμιο Bogazici, Τουρκία	24.05.2007	An overview of 19th century Ottoman Historiography: Families, Cities and Regions
23	Βασίλης Γούναρης	Καθηγητής / Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης / Φιλοσοφική Σχολή	27.11.2007	Πρότυπα βασιλεία και μεγάλες ιδέες: ελληνικές όψεις των Βαλκανίων στα τέλη του 19 ^{ου} αιώνα
24	David Starkey	Πανεπιστήμιο Hull	04.12.2007	Tarred with Same Brush? Pirates, Buccaneers and Privateersmen, 1650-1815
25	Μαρία Γεωργοπούλου	Γεννάδειος Βιβλιοθήκη	09.01.2008	Κάστρα, παλάτια, εκκλησίες και σπίτια στη Μεσαιωνική Κρήτη. Λατίνοι, Έλληνες και Εβραίοι στο Βενετσιάνικο Χάνδακα
26	Ben Taggie – Richard Clement	Πανεπιστήμιο Μασσαχουσέτης / Πανεπιστήμιο Κάνσας	21.03.2008	Discovery, new frontiers and expansion in the Luso-Hispanic World
27	Geoffrey Jones	Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ	26.03.2008	Why hasn't Global Capitalism made the whole world rich?
28	Νίκος Ροτζώκος	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	01.04.2008	Ζητήματα της Ελληνικής Επανάστασης
29	Gennady Matishov	Ρωσική Ακαδημία Επιστημών Νοτίου Ρωσίας	03.04.2008	Research in the Russian Academy of Sciences in Southern Russia

A/A	Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Ημερομηνία	Τίτλος Διάλεξης
30	Sebastian Schmidt-Hoffner	Αναπληρωτής Καθηγητής / Ινστιτούτο Αρχαίας Ιστορίας και Επιγραφικής / Πανεπιστήμιο Χαϊδελβέργης	20.05.2010	The Emperor in the Late Roman World. A new model for the Government of the Later Roman Empire
31	Δήμητρα Τσιτσικλή	Επίκουρη Καθηγήτρια/ Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης/Φιλοσοφική Σχολή	12.03.2009	Φιλιππικές Ιστορίες του Πομπήιου Τρόγου: για μια ρωμαιοκεντρική προσέγγιση της ρωμαϊκής ιστορίας
32	Mirta Lobato	Πανεπιστήμιο Μπουένος Άιρες	17.03.2009	Εργασία και ταυτότητες στην Αργεντινή κατά το δεύτερο μισό του 20 ^{ου} αιώνα
33	Sisan Kuneralp		18.03.2009	Έλληνες με ρεντικότα και φέσι: Έλληνες υπήκοοι της υψηλής Πύλης στην υπηρεσία της οθωμανικής διπλωματίας
34	Xisco Maturana	Πανεπιστήμιο Βαλεαρίδων Νήσων	09.04.2009	Ποτέ, πάντως, δεν θα γίνεις Κουβανός. Εξομολογήσεις ενός ερασιτέχνη
35	Nevila Nika	Διευθύντρια Κρατικών Αρχείων της Αλβανίας	04.05.2009	1) Παρουσίαση των αρχειακών συλλογών των Κρατικών Αρχείων Τιράνων 2) Αρχειακές συλλογές ελληνικού ενδιαφέροντος στα Κρατικά Αρχαία Τιράνων
36	Francois Hartog	Ανωτάτη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών / École des Hautes Études en Sciences Sociales	07.05.2009	Ιστορία, Μνήμη και κρίση των καιρών: Ο ρόλος του ιστορικού
37	Jean Frederic Schaub	Ανωτάτη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών / École des Hautes Études en Sciences Sociales	07.05.2009	Ιστορία της Ευρώπης και αποικιακή ιστορία: ιστοριογραφίες σε κινήτικότητα
38	Christophe Prochasson	Ανωτάτη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών / École des Hautes Études en Sciences Sociales	07.05.2009	Ο βιογράφος και ο βιογραφούμενος: σαγήνη, διαμάχες και ουδετεροποίηση
39	Παναγιώτα Τζιβάρα	Επίκουρη Καθηγήτρια / Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	13.05.2009	Κερκυραϊκά μαθητάρια 16 ^{ος} – 18 ^{ος} αιώνας: Τυπολογία και ιδιαιτερότητες
40	Σπυριδούλα Μπέλλα	Επίκουρη Καθηγήτρια Εθνικό Καπο-διστριακό Πανεπιστήμιο	14.05.2009	Χρήση και επικοινωνιακή λειτουργία των δεικτικών στοιχείων της Ελληνικής
41	Mike Edwards	Καθηγητής / Πανεπιστήμιο Λονδίνου	18.05.2009	Το παλίμψηστο του Αρχιμήδη και οι δύο νέοι λόγοι του Υπερείδη
42	Κωνσταντίνος Αγγελόπουλος	Πανεπιστήμιο Paul Valéry –Montpellier III	19.05.2009	Η εθνική ελληνική ταυτότητα μέσα από τον εικονα του «Άλλου» στα σχολικά εγχειρίδια απ το 1950 έως σήμερα
43	Ιωάννης Βικέλας	Αρχιτέκτονας	26.05.2009	Τάσεις της Αρχιτεκτονικής στον 21 ^ο αιώνα
44	Θανάσης Σφήκας	Αναπληρωτής Καθηγητής / Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	27.05.2009	Το Μάρσαλ και οι επιπτώσεις του στην Ελλάδα, 1945-1952
45	Γεώργιος Δερτιλής	Ομότιμος Καθηγητής / Πανεπιστήμιο Αθηνών	13.01.2010	Σκέψεις για την ιστορία του ελληνικού κράτους

A/A	Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Ημερομηνία	Τίτλος Διάλεξης
46	Νίκος Μοσχονάς	Διευθυντής Ινστιτούτου Βυζαντινών Ερευνών/ΕΙΕ	14.04.2010	Περιβάλλον και Βυζάντιο
47	Chris Carey	Καθηγητής / University College-Πανεπιστήμιο Λονδίνου	26.04.2010	Αναζητώντας τον Δράκοντα
48	Mariano Plotkin	Καθηγητής / Πανεπιστήμιο Tres de Febrero Μπουένος Άιρες	05.05.2010	On psychoanalysis and its history: some reflections from the south
49	B. Πεσμαζόγλου	Επικ. Καθηγητής / Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	12.05.2010	Ελλάδα, Ευρώπη και δημοσιονομική κρίση: το παρόν ως ιστορία
50	Karin Arafat	Αναπληρωτής Καθηγητής / King College Λονδίνου	12.05.2010	Από τον Ίφιτο στον ΙΦΙΤΟ: Πόλεμος και Ειρήνη στην περιγραφή της Ολυμπίας από τον Πausanias
51	Ηλίας Αρναούτογλου	Ερευνητής / Ακαδημία Αθηνών	17.05.2010	Θεμελιώδη πολιτικά δικαιώματα σύμφωνα με την Αθηναίων πολιτεία
52	Διονύσης Δρόσος	Αναπληρωτής Καθηγητής / Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων / Φιλοσοφική Σχολή	18.05.2010	Ο Hayek, οι αγορές και η δημοκρατία
53	Ιωάννης Μουρέλος	Καθηγητής / Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης / Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	26.10.2010	«Ο ιστορικός ερευνητής αντιμέτωπος με τη συνείδησή του»
54	Arnd Kerkhecker	Καθηγητής / Πανεπιστήμιο Βέρνης	30.11.2010	«Don't mention the gods: Herodotus II 39-43»
55	Dr. Andreas Hensen	Πανεπιστήμιο Χαϊδελβέργης / Ινστιτούτο Κλασικής Αρχαιολογίας	06.12.2010	«The Roman Fort and Settlement of Heidelberg: New Results of an Archaeological Research Program»
56	Murat Çizakça	Καθηγητής Πανεπιστήμιο της Kuala Lumpur	15.03.2011	«Private Sector Capital Accumulation and its Impediments in the Ottoman Economy»
57	Mustafa Hamdi Sayar	Καθηγητής Πανεπιστήμιο Κωνσταντινούπολης	28.03.2011	«Forschungen in Süd-Ost Thracien»
58	Dean Sakel	Αναπληρωτής Καθηγητής / Πανεπιστήμιο Βοσπόρου	05.04.2011	«Η βυζαντινή χρονολογική παράδοση – «Έκθεση Χρονική»
59	Samuel Fleischacker	Καθηγητής Πανεπιστήμιο Illinois-Chicago	03.05.2011	«Ο Διαφωτισμός του Ι. Καντ»
60	Dr. Sabine Rogge	Πανεπιστήμιο Münster (Institut für Interdisziplinäre Zypern-Studien)	09.05.2011	«The History of Ancient Cyprus reflected in some of its Monuments»
61	Σπύρος Κοντογιάννης	Ομότιμος Καθηγητής Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών	22.11.2011	«Τα χειρόγραφα των Μετεώρων»
62	Ιωάννης Μουρέλος	Καθηγητής Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας	29.11.2011	«Η ελληνοϊταλική κρίση του 1923. Το επεισόδιο Tellini-Κέρκυρας»
63	Ιωάννης Παπαφλωράτος	Δρ. Ιστορίας	29.11.2011	«Η ελληνοϊταλική κρίση του 1923. Το επεισόδιο Tellini-Κέρκυρας»
64	Ευάνθης Χατζηβασιλείου	Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας/ Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	06.12.2011	«Ελληνικός Ευρωπαϊσμός. Πορεία προς την ωριμότητα, 1930-1959»

1-Ι.4.1. Συμμετοχή αλλοδαπών φοιτητών

Αλλοδαποί φοιτητές											
Χώρα προέλευσης	Έτος Εισαγωγής										
	2000 - 2001	2001 - 2002	2002 - 2003	2003- 2004	2004 - 2005	2005 - 2006	2006 - 2007	2007 - 2008	2008 - 2009	2009 - 2010	2010 - 2011
Κύπρος	7	8	5	6	10	4	7	5	2	0	0
Αλβανία	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Γαλλία - Erasmus	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
Ιταλία - Erasmus	0	0	0	0	0	2	0	0	1	3	1
Ισπανία - Erasmus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Σερβία	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Βέλγιο - Erasmus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Τσεχία - Erasmus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Γερμανία - Erasmus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1

Αλλοδαποί φοιτητές (ποσοστό %)											
Χώρα προέλευσης	Έτος Εισαγωγής										
	2000- 2001	2001- 2002	2002- 2003	2003- 2004	2004- 2005	2005- 2006	2006- 2007	2007- 2008	2008- 2009	2009- 2010	2010- 2011
Κύπρος	6,36	6,5	4,85	6,52	11,4	4,12	7,53	6,33	1,8	0	0
Αλβανία	0	0	0	1,09	0	0	0	0	0	0	0
Γαλλία - Erasmus	0	0	0	0	0	1,03	0	0	0,9	0	0
Ιταλία - Erasmus	0	0	0	0	0	2,06	0	0	0,9	2,52	0,88
Ισπανία - Erasmus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,68	0
Σερβία	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,84	0
Βέλγιο - Erasmus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,68	1,75
Τσεχία - Erasmus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,75
Γερμανία - Erasmus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,88
Σύνολο	6,36	6,5	4,85	7,61	11,4	7,22	7,53	6,33	3,6	6,72	5,26

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LLP/ERASMUS 2011-13

Πανεπιστήμια υποδοχής και διαθέσιμες θέσεις για εξερχόμενους και εισερχόμενους διδάσκοντες, φοιτητές και διοικητικό προσωπικό

		Εξερχόμενοι			Εισερχόμενοι			LEVEL
	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	SM Persons// months total	STA Persons/h ours total	STT persons	SM Persons/ Months total	STA Persons/h ours total	STT persons	
1.	Universität Wien – Αυστρία	--	--	--	1x9	--	--	UG
2.	Université de Liège – Βέλγιο	1x6	1x5	--	2x8	1x5	--	UG

	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	Εξερχόμενοι			Εισερχόμενοι			LEVEL
		SM Persons// months total	STA Per- sons/h ours total	STT per- sons	SM Persons/ Months total	STA Per- sons/ho urs total	STT persons	
3.	Masaryk Univer- sity – Τσεχία	2x12	2x10	--	2x12	1x5	--	UG- PG-D
4.	Universitat de les Illes Baléares - Ισπανία	2x12	1x5	1	2x12	1x5	1	UG
5.	Universidad de Malaga – Ισπανία	2x10	1x5	1	2x10	1x5	1	UG- PG
6.	Universidad de Valladolid – Ι- σπανία	1x6	--	--	1x6	--	--	UG
7.	Universidad de Zaragoza – Ισπα- νία	1x9	1x5	--	1x9	1x5	--	UG- PG
8.	Ecole Nationale de Chartes, Γαλ- λία	2x10	1x5	--	2x10	1x5	--	PG-D
9.	Univ. Montpellier 3 – Γαλλία Archaeology Philosophy	2x18 2x18	1x5	--	2x18 2x18	1x5	--	UG- PG-D UG- PG
10.	Université de Versailles Saint- Quentin – Γαλλία	2x18	--	--	2x18	--	--	UG
11.	Universität Biele- feld – Γερμανία	3x27	--	--	2x18	--	--	UG
12.	Universität Ol- denburg – Γερ- μανία	2x10	1x8	--	2x10	1x8	--	UG- PG
13.	University of Pannonia – Ουγγαρία	2x10	1x5	1	2x10	1x5	1	UG- PG
14.	Università degli Studi di Bologna – Ιταλία	2x12	2x10	--	2x12	2x10	--	UG- PG-D
15.	Università degli studi di Napoli - Ιταλία	2x8	1x5	1	2x8	1x5	1	UG
16.	Università degli Studi di Roma 3 – Ιταλία	2x12	1x8	--	2x12	1x8	--	UG
17.	Uppsala Univer- sitet - Σουηδία	2x18	--	--	2x18	--	--	UG- PG
18.	Bogazici Univer- sity – Τουρκία	2x10	1x5	--	2x10	1x5	--	UG- PG
19.	Istanbul Univer- sity – ΤΤουρκία	2x12	2x10	--	2x10	4x20	--	UG- PG-D
20.	Sofia University- Saint Kliment Ohridski- Βουλγαρία	2x10	2x10		2x10	2x10		UG-D

SM = student mobility / STA = teachers mobility / STT= administrative staff mobility

1.5.1. Μαθήματα Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Τίτλος ΜΠΣ: «ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ»						
Μάθημα	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)	Υποχρεωτικό / Κατ'επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι / Όχι)	Διαλέξεις
Ιστορία και Πληθυσμοί (Διεπιστημονική Ιστοριογραφία @Δημογραφία, Οικονομία, Στατιστική, Τεχνικές Υπολογισμού)	http://history.ionio.gr/postgraduate/demography	22-27	Δ. ΑΝΩΓΙΑΤΗΣ-ΡΕΛΕ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Δ. ΑΝΩΓΙΑΤΗΣ-ΡΕΛΕ
Μέθοδοι Έρευνας στη Διεθνή Οικονομική και Κοινωνική Εξέλιξη	http://history.ionio.gr/postgraduate/demography	22-27	ΕΥ. ΠΡΟΝΤΖΑΣ / Κ. ΔΟΥΚΑΚΗΣ/ Α. ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	ΕΥ. ΠΡΟΝΤΖΑΣ / Κ. ΔΟΥΚΑΚΗΣ/ Α. ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ
Πληθυσμιακά Υποδείγματα (16ος-20ος αι.)	http://history.ionio.gr/postgraduate/demography	22-27	Ι. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ / Χ. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Ι. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ / Χ. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ
Μακροχρόνια Μικρο - ανάλυση της Οικογένειας	http://history.ionio.gr/postgraduate/demography	22-27	Μ. ΣΙΔΕΡΗ / Σ. ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Μ. ΣΙΔΕΡΗ / Σ. ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ
Δημογραφία και Αγορές Εργασίας (19ος-20ος αι.)	http://history.ionio.gr/postgraduate/demography	22-27	Ι. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ / Ε. ΠΡΟΝΤΖΑΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Ι. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ / Ε. ΠΡΟΝΤΖΑΣ
Παρεμβατική Πολιτική του Κράτους και Πληθυσμός	http://history.ionio.gr/postgraduate/demography	22-27	Κ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ / Χ. ΤΣΟΥΡΑΜΑΝΗΣ/Φ. ΜΗΛΙΩΝΗ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Κ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ / Χ. ΤΣΟΥΡΑΜΑΝΗΣ/Φ. ΜΗΛΙΩΝΗ
Αναδρομικό Δημογραφικό Ισοζύγιο και Προοπτικές	http://history.ionio.gr/postgraduate/demography	22-27	Κ. ΤΣΙΜΠΟΣ / Γ. ΒΕΡΡΟΠΟΥΛΟΥ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Κ. ΤΣΙΜΠΟΣ / Γ. ΒΕΡΡΟΠΟΥΛΟΥ
Οικονομικο - ιστορική Ανάλυση της Μετανάστευσης	http://history.ionio.gr/postgraduate/demography	22-27	Κ. ΜΑΥΡΕΑΣ/ Ε. ΠΟΛΙΤΗΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Κ. ΜΑΥΡΕΑΣ/ Ε. ΠΟΛΙΤΗΣ
Πολιτισμική και Δικαιική Ανάλυση του Πληθυσμού	http://history.ionio.gr/postgraduate/demography	22-27	Χ. ΤΣΟΥΡΑΜΑΝΗΣ/ Κ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Χ. ΤΣΟΥΡΑΜΑΝΗΣ/ Κ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ

Μάθημα	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)	Υποχρεωτικό / Κατ'επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι / Όχι)	Διαλέξεις
Ιστορία του Δικαίου και Πολιτισμική Ηθική σε Δημογραφικές Συμπεριφορές.	http://history.ionio.gr/postgraduate/demography	22-27	Φ. ΜΗΛΙΩΝΗ / Φ. ΟΜΠΕΣΗ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Φ. ΜΗΛΙΩΝΗ / Φ. ΟΜΠΕΣΗ
Θεσμοποίηση της Ανοχής και Ανεκτικότητας του Ξένου στο Χριστιανικό Πολιτισμό.	http://history.ionio.gr/postgraduate/demography	22-27	Χ. ΔΕΣΥΛΛΑΣ / Ν. ΤΟΜΠΡΟΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Χ. ΔΕΣΥΛΛΑΣ / Ν. ΤΟΜΠΡΟΣ
Μακροχρόνια Δημογραφική Έρευνα και Ανάλυση: από τις Εθνικές Στατιστικές στις Αναλύσεις Διεθνών Οργανισμών.	http://history.ionio.gr/postgraduate/demography	22-27	Κ. ΤΣΙΜΠΟΣ / Δ. ΑΝΩΓΙΑΤΗΣ-ΡΕΛΕ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Κ. ΤΣΙΜΠΟΣ / Δ. ΑΝΩΓΙΑΤΗΣ-ΡΕΛΕ
Κριτική Ιστορία των Πηγών και Μέθοδοι Δημογραφικής Ανάλυσης	http://history.ionio.gr/postgraduate/demography	22-27	Δ. ΑΝΩΓΙΑΤΗΣ-ΡΕΛΕ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Δ. ΑΝΩΓΙΑΤΗΣ-ΡΕΛΕ
Θεωρία των Δημογραφικών Σταδίων.	http://history.ionio.gr/postgraduate/demography	22-27	Γ. ΒΕΡΡΟΠΟΥΛΟΥ / Κ. ΚΟΜΗΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Γ. ΒΕΡΡΟΠΟΥΛΟΥ / Κ. ΚΟΜΗΣ
Μεταναστεύσεις και Εγκαταστάσεις Πληθυσμών από το 18ο στον 20ο αιώνα σε κρίσιμες περιοχές του κόσμου (Βαλκάνια, Αφρική, Μέση Ανατολή).	http://history.ionio.gr/postgraduate/demography	22-27	Δ. ΚΑΠΟΓΙΑΝΝΗΣ / Κ. ΜΑΥΡΑΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Δ. ΚΑΠΟΓΙΑΝΝΗΣ / Κ. ΜΑΥΡΑΣ
Οικιστικό Πλέγμα (κατανομή οικισμών στο χώρο, ανάλυση γεννητικών δεδομένων, επίδραση ασθενειών).	http://history.ionio.gr/postgraduate/demography	22-27	Δ. ΑΝΩΓΙΑΤΗΣ-ΡΕΛΕ / Κ. ΤΣΙΑΜΗΣ / Μ. ΜΑΝΔΥΛΑ / Κ. ΤΣΑΜΑΝΔΟΥΡΑΚΗ / Δ. ΚΟΥΤΣΟΜΑΝΗΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Δ. ΑΝΩΓΙΑΤΗΣ-ΡΕΛΕ / Κ. ΤΣΙΑΜΗΣ / Μ. ΜΑΝΔΥΛΑ / Κ. ΤΣΑΜΑΝΔΟΥΡΑΚΗ / Δ. ΚΟΥΤΣΟΜΑΝΗΣ
Βιογραφική Αναπαράσταση (ανάλυση μεταναστεύσεων, σεξουαλικότητα και ανθρωπίνη αναπαραγωγή, οικογενειακά δένδρα).	http://history.ionio.gr/postgraduate/demography	22-27	Μ. ΣΙΔΕΡΗ / Κ. ΤΣΙΜΠΟΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Μ. ΣΙΔΕΡΗ / Κ. ΤΣΙΜΠΟΣ
Γεωηθικότητα και Θνησιμότητα (διάρκεια ανθρώπινου βίου στο χώρο και το χρόνο, ελίδα ζωής).	http://history.ionio.gr/postgraduate/demography	22-27	Κ. ΚΟΜΗΣ / Δ. ΑΝΩΓΙΑΤΗΣ-ΡΕΛΕ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Κ. ΚΟΜΗΣ / Δ. ΑΝΩΓΙΑΤΗΣ-ΡΕΛΕ

Μάθημα	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)	Υποχρεωτικό / Κατ'επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι / Όχι)	Διαλέξεις
Χριστιανικός πολιτισμός και χω- ρική οργάνωση του κοινωνικού και οικονομικού βίου.	http://history.ionio.gr/ postgraduate/demography	22-27	N. ΤΟΜΠΡΟΣ/Χ. ΔΕ- ΣΥ/ΛΑΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	N. ΤΟΜΠΡΟΣ/Χ. ΔΕΣΥ/ΛΑΣ
Επιβιώσεις και συγκαλύψεις πο- λιτισμικής συγκρότησης πληθυ- σμών και κοινωνικών ομάδων (γλώσσα, τέχνη, γενετικές σχέ- σεις κλπ.).	http://history.ionio.gr/ postgraduate/demography	22-27	N. ΧΟΦΜΑΝ/ Ι. ΑΘΑ- ΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	N. ΧΟΦΜΑΝ/ Ι. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥ- ΛΟΥ
Ο πληθυσμός στο Χώρο και το Χρόνο: χαρτογραφικές τεχνικές και στατιστική ανάλυση πληθυ- σμών και γεωγραφία συμπερι- φορών.	http://history.ionio.gr/ postgraduate/demography	22-27	Δ. ΑΝΩΓΙΑΤΗΣ-ΡΕΛΕ/ Ε. ΠΟΛΙΤΗΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Δ. ΑΝΩΓΙΑΤΗΣ- ΡΕΛΕ/ Ε. ΠΟΛΙ- ΤΗΣ
Στατιστική και Πληροφορική στην Ιστορική Δημογραφία.	http://history.ionio.gr/ postgraduate/demography	22-27	Α. ΚΟΤΣΩΝΗΣ/Α. ΜΑ- ΣΩΝΙΔΗΣ/Σ. ΚΑΠΙΔΑ- ΚΗΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	ΝΑΙ	Α. ΚΟΤΣΩ- ΝΗΣ/Α. ΜΑΣΩ- ΝΙΔΗΣ/Σ. ΚΑΠΙ- ΔΑΚΗΣ

4. ΠΜΣ Μεθοδολογία Κριτικής και έκδοσης των ιστορικών πηγών: Διευθύντρια ΠΜΣ Ελένη – Νίκη Αγγελομάτη – Τσουγκαράκη.

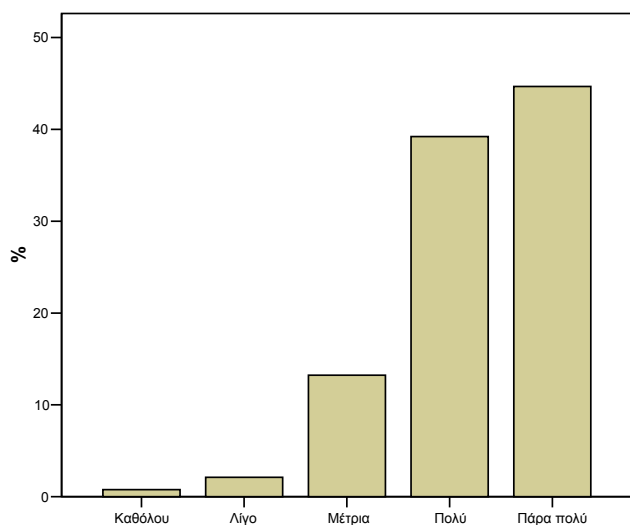
Μαθήματα ΜΠΣ: «Μεθοδολογία Κριτικής και Έκδοσης των Ιστορικών Πηγών»						
Μάθημα	Ιστότοπος	Σελίδα οδηγού σπουδών	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)	Υποχρεωτικό/Κατ' επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι/Όχι)	Διαλέξεις
Μέθοδοι και εργαλεία έρευνας (research methods)	history.ionio.gr/postgraduate/methodology/	—	Ελένη Αγγελομάτη-Τσουγκαράκη, Χαράλαμπος Γάσπαρης, Σοφία Μεργιαλή	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Ιστορία από τις πηγές	history.ionio.gr/postgraduate/methodology/	—	Ελένη Αγγελομάτη-Τσουγκαράκη, Θεοδόσης Πυλαρινός, Χαράλαμπος Γάσπαρης, Ηλίας Γιαρένης, Σοφία Μεργιαλή	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Κριτική και τεκμηρίωση των πηγών Ι.	history.ionio.gr/postgraduate/methodology/	—	Ελένη Αγγελομάτη-Τσουγκαράκη, Χαράλαμπος Γάσπαρης, Ηλίας Γιαρένης	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Παλαιογραφία ελληνική και λατινική	history.ionio.gr/postgraduate/methodology/	—	Αγαμέμνων Τσελίκας, Σπυρίδων Ασωνίτης, Βάιος Βαϊόπουλος	Κατ' επιλογήν	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Τουρκική γλώσσα και οθωμανική παλαιογραφία	history.ionio.gr/postgraduate/methodology/	—	Σοφία Λαΐου	Κατ' επιλογήν	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Κριτική και τεκμηρίωση των πηγών ΙΙ	history.ionio.gr/postgraduate/methodology/	—	Ελένη Αγγελομάτη-Τσουγκαράκη, Χαράλαμπος Γάσπαρης, Γρηγόριος Ψαλλίδας	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Έκδοση πηγών - θεωρία και πράξη Ι (εκδοτική βυζαντινών, μεταβυζαντινών και σύγχρονων πηγών)	history.ionio.gr/postgraduate/methodology/	—	Ελένη Αγγελομάτη-Τσουγκαράκη, Χαράλαμπος Γάσπαρης, Ηλίας Γιαρένης, Αθανάσιος Ευσταθίου, Γιάννης Μαυρομάτης, Θεοδόσης Πυλαρινός	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΟΧΙ

Μάθημα	Ιστότοπος	Σελίδα οδηγού Σπουδών	Διδάσκοντες (Συνεργάτες)	Υποχρεωτικό/Κατ' επιλογήν	Αξιολόγηση από φοιτητή (Ναι/Όχι)	Διαλέξεις
Μέθοδοι αρ- χειακής έρευ- νας	history.ionio.gr/postgraduate/ methodology/	—	Μαριάννα Κολυβά- Κα- ραλέκα	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Ελληνική πα- λαιογραφία και διπλωματική	history.ionio.gr/postgraduate/ methodology/	—	Αγαμέμνων Τσελίκας	Κατ' επιλογήν	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Τουρκική γλώσσα και οθωμανική παλαιογραφία	history.ionio.gr/postgraduate/ methodology/	—	Σοφία Λαΐου	Κατ' επιλογήν	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Μέθοδοι αρ- χειακής έρευ- νας II	history.ionio.gr/postgraduate/ methodology/	—	Μαριάννα Κολυβά- Κα- ραλέκα	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Έκδοση πηγών - θεωρία και πράξη II (εκδο- τική βυζαντι- νών, μεταβυ- ζαντινών και σύγχρονων πηγών)	history.ionio.gr/postgraduate/ methodology/	—	Ελένη Αγγε- λομάτη- Τσουγκαράκη, Χαραλάμπος Γάσπαρης, Γιάννης Μαυ- ρομάτης, Ηλί- ας Γιαρένης	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Βιβλιολογία και ιστορία του βιβλίου	history.ionio.gr/postgraduate/ methodology/	—	Χριστίνα Μπά- νου	Υποχρεωτικό	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Μάθημα						
Ελληνική πα- λαιογραφία και διπλωματική	history.ionio.gr/postgraduate/ methodology/	—	Αγαμέμνων Τσελίκας	Κατ' επιλογήν	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Τουρκική γλώσσα και οθωμανική παλαιογραφία	history.ionio.gr/postgraduate/ methodology/	—	Σοφία Λαΐου	Κατ' επιλογήν	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Κειμενολογία	history.ionio.gr/postgraduate/ methodology/	—	Θεοδόσης Πυ- λαρινός	Κατ' επιλογήν	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Ηλεκτρονική κωδικοποίηση και εκδοτική τεκμηρίων (πρότυπα και τεχνολογία, SGML, TEI, EAD)	history.ionio.gr/postgraduate/ methodology/	—	Γιάννης Κόκ- κωνας, Μάρι- ος Πούλος	Κατ' επιλογήν	ΝΑΙ	ΟΧΙ

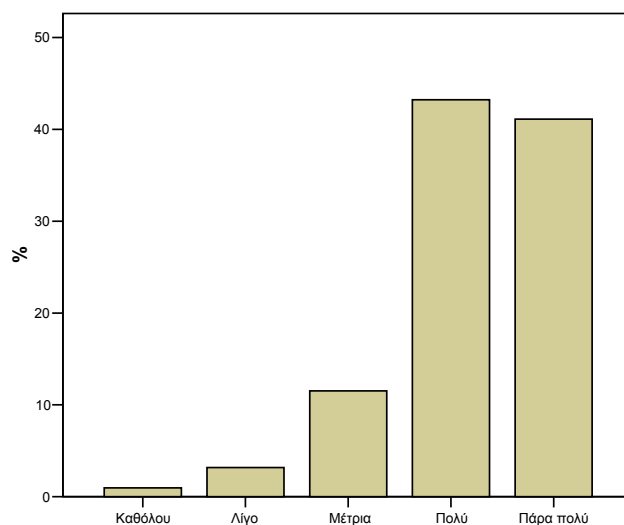
1. Διδακτικό έργο

1.1. Αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού

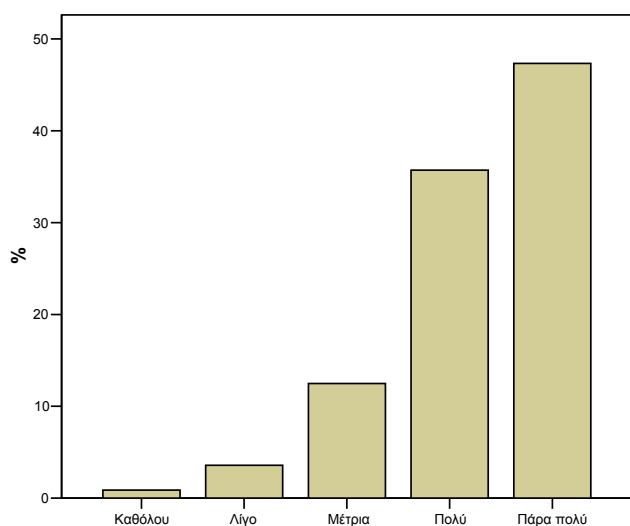
1.Οι στόχοι του μαθήματος ήταν σαφείς;

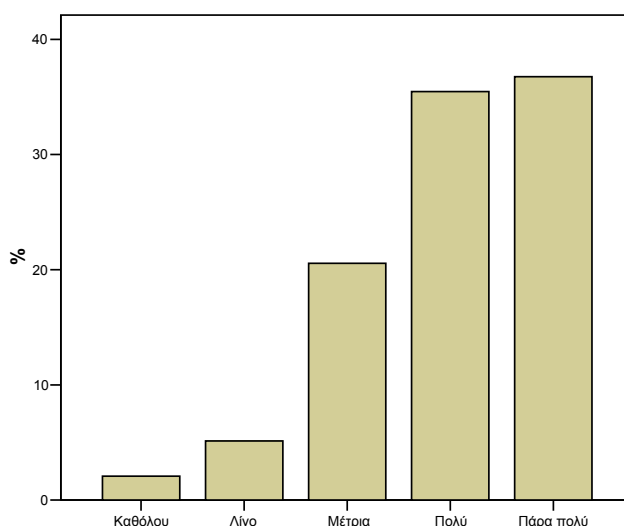
2.Η ύλη που καλύφθηκε ανταποκρινόταν στους στόχους του μαθήματος;

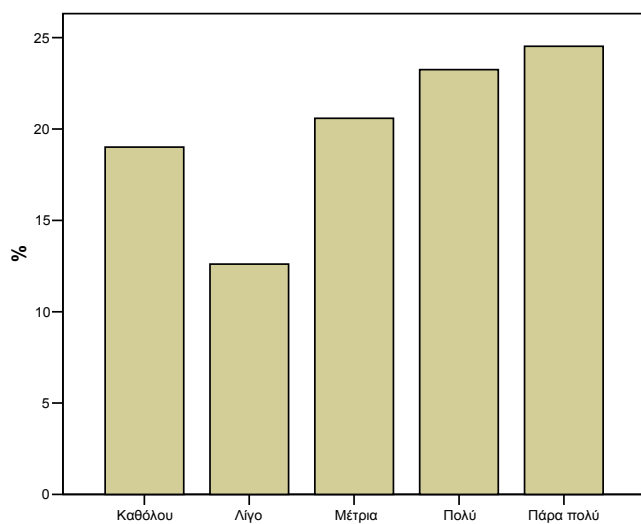
3.Η ύλη που διδάχθηκε ήταν καλά οργανωμένη;

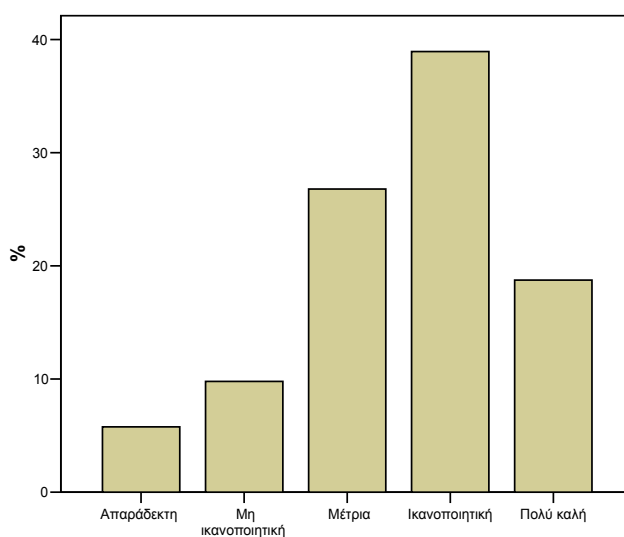
4.Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση του θέματος;

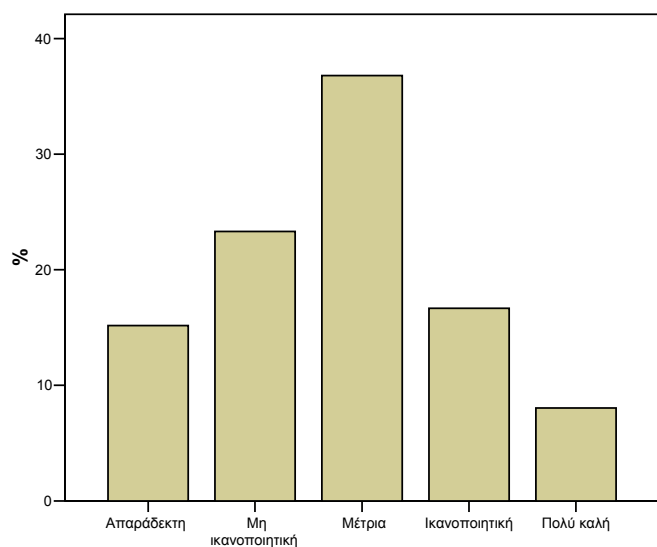
5.Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα ("σύγγραμμα", σημειώσεις, πρόσθετη βιβλιογραφία) χορηγήθηκαν εγκαίρως;

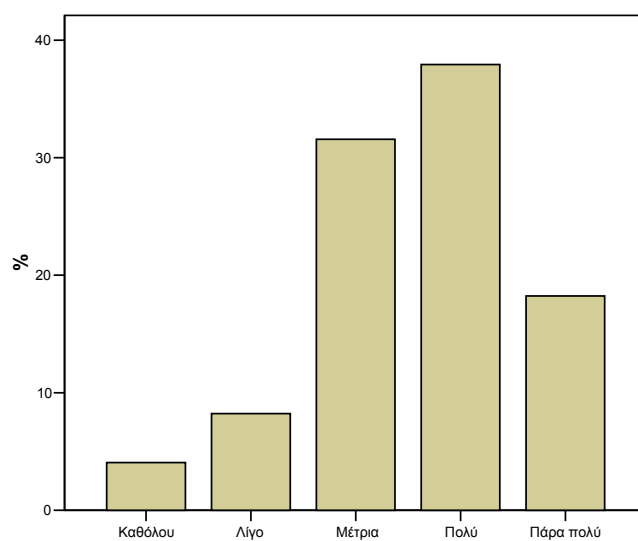
6.Πόσο ικανοποιητικό βρίσκετε το κύριο βιβλίο(α) ή τις σημειώσεις;

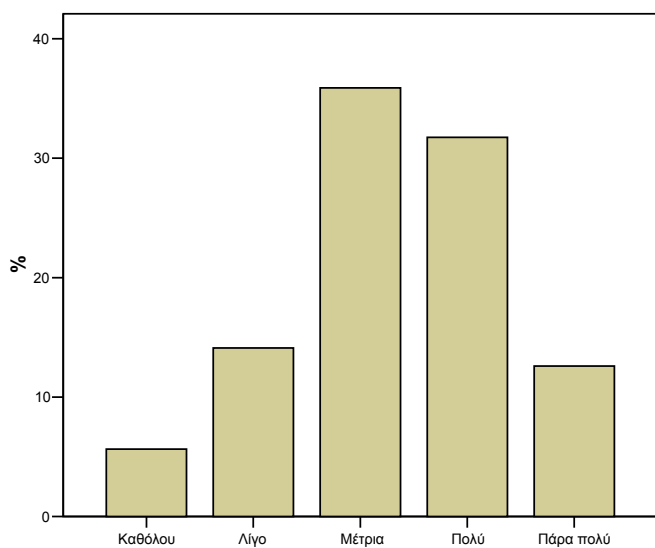
7.Πόσο εύκολα διαθέσιμη είναι η βιβλιογραφία στην Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη;

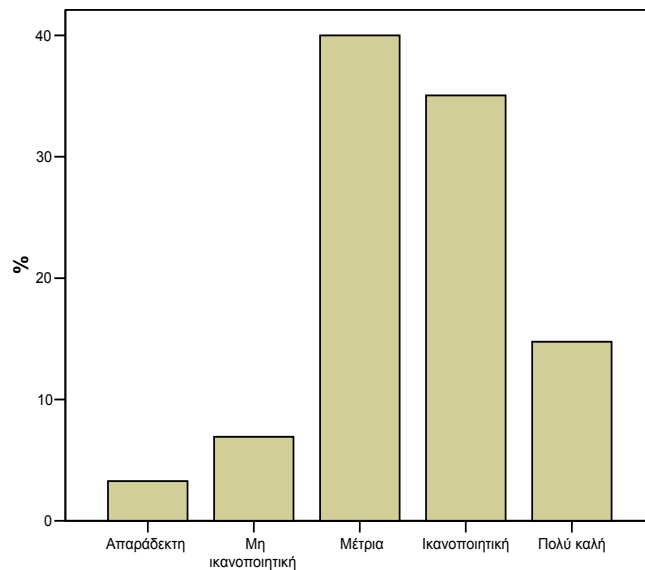
8.Πόσο απαραίτητα κρίνετε τα προαπαιτούμενα του μαθήματος;

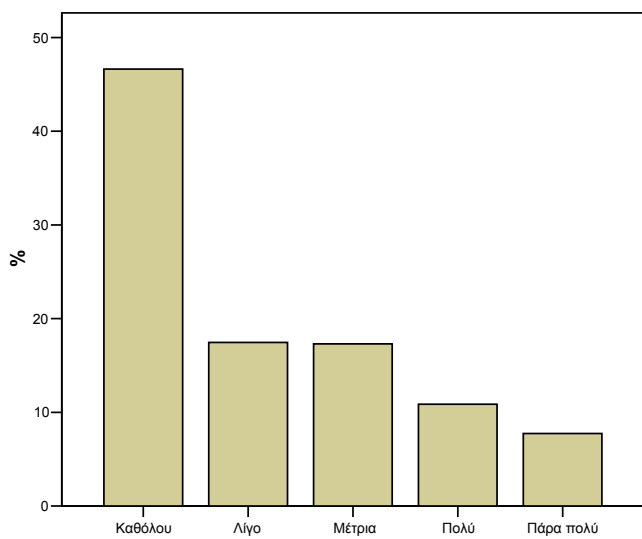
9.Χρήση γνώσεων από / σύνδεση με άλλα μαθήματα.

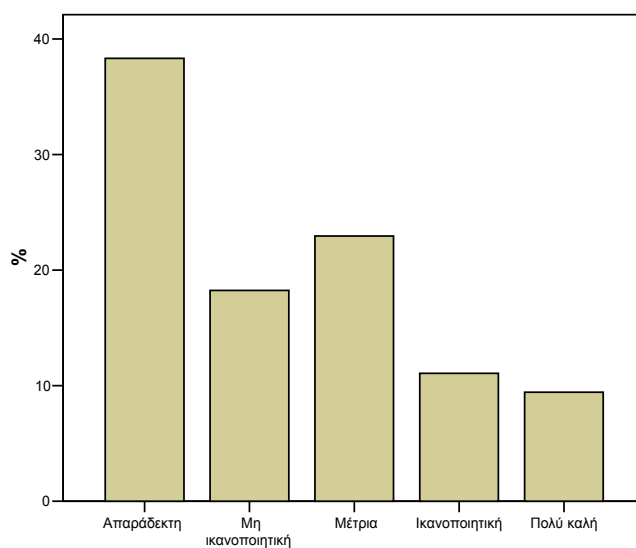
10.Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του μαθήματος για το έτος του;

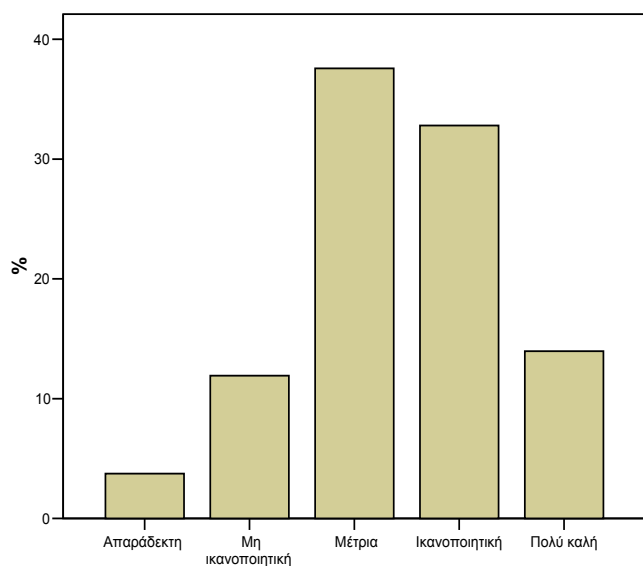
11.Χρησιμότητα ύπαρξης φροντιστηρίων.

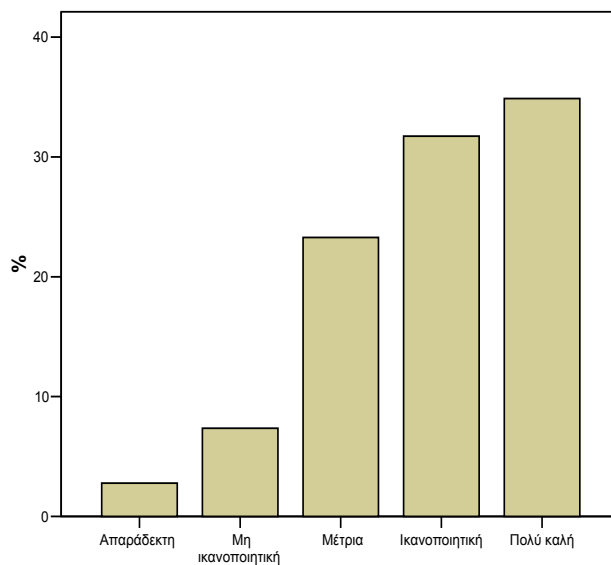
12.Αξιολόγηση ποιότητας φροντιστηρίων.

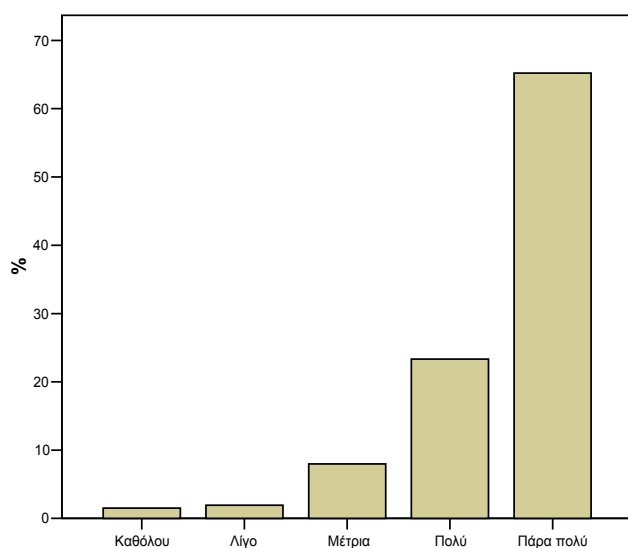
13. Πώς κρίνετε τον αριθμό Διδακτικών Μονάδων σε σχέση με τον φόρτο εργασίας;

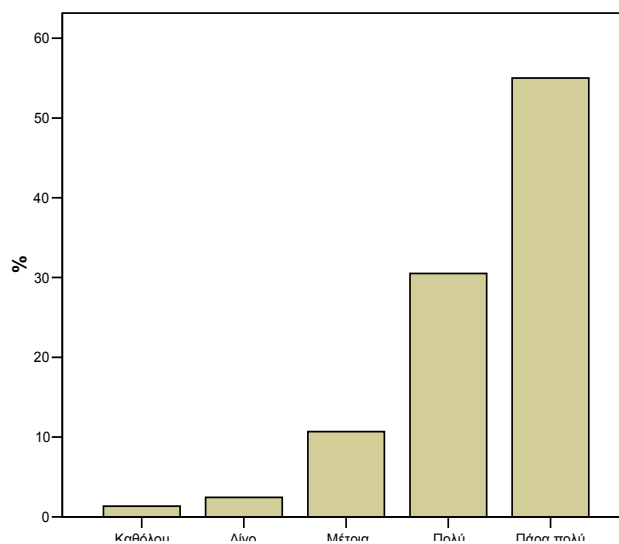
14. Διαφάνεια των κριτηρίων βαθμολόγησης.

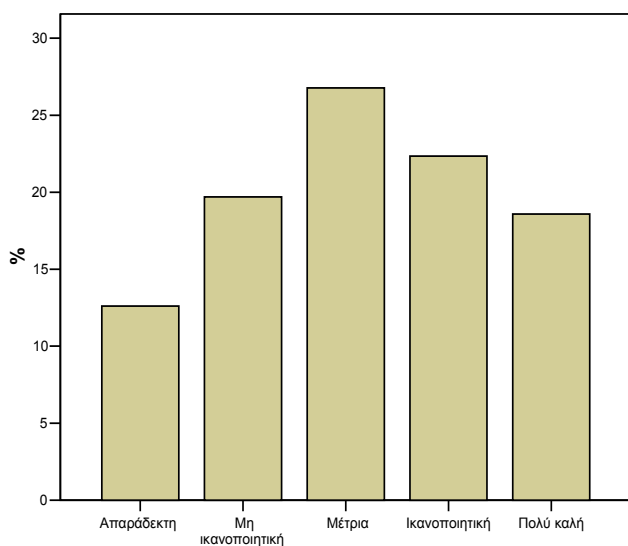
15. Το θέμα δόθηκε εγκαίρως;

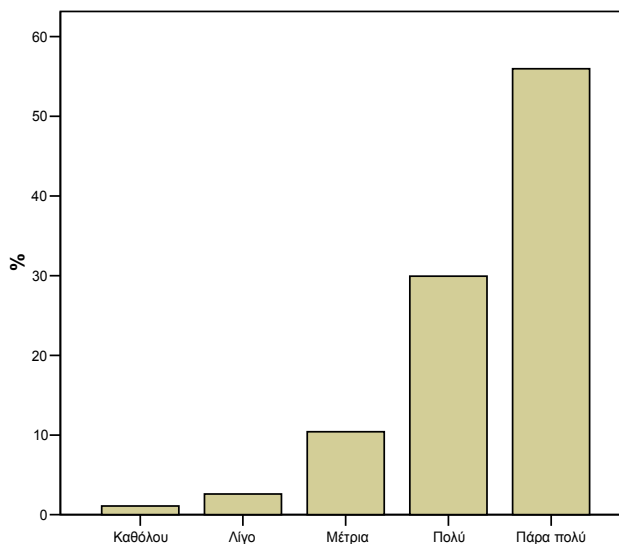
16. Η καταληκτική ημερομηνία για υποβολή ή παρουσίαση των εργασιών ήταν λογική;

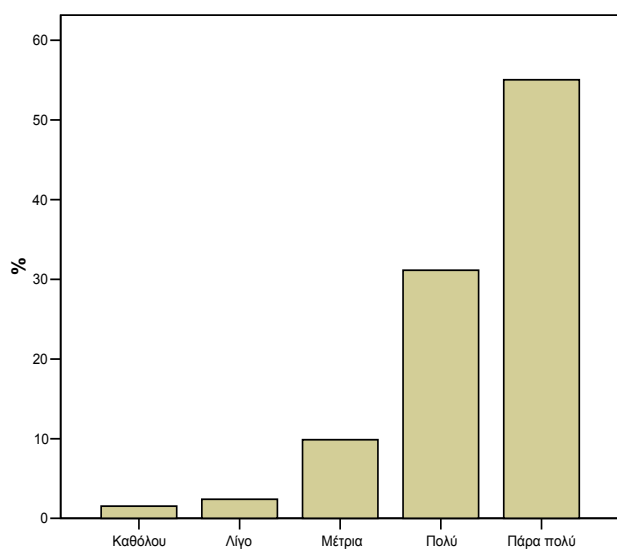
17. Υπήρχε σχετικό ερευνητικό υλικό στη βιβλιοθήκη;

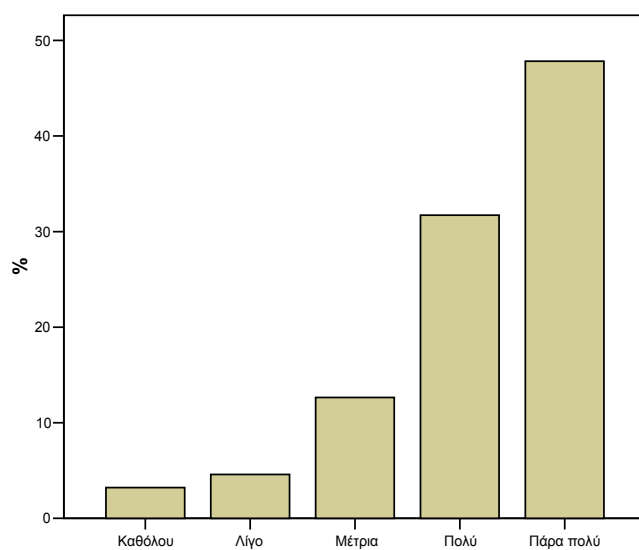
18. Υπήρχε καθοδήγηση από τον διδάσκοντα;

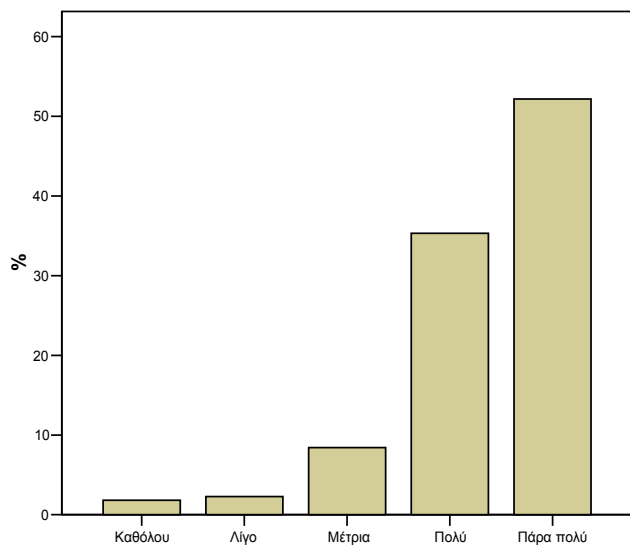
19. Τα σχόλια του διδάσκοντος ήταν εποικοδομητικά και αναλυτικά;

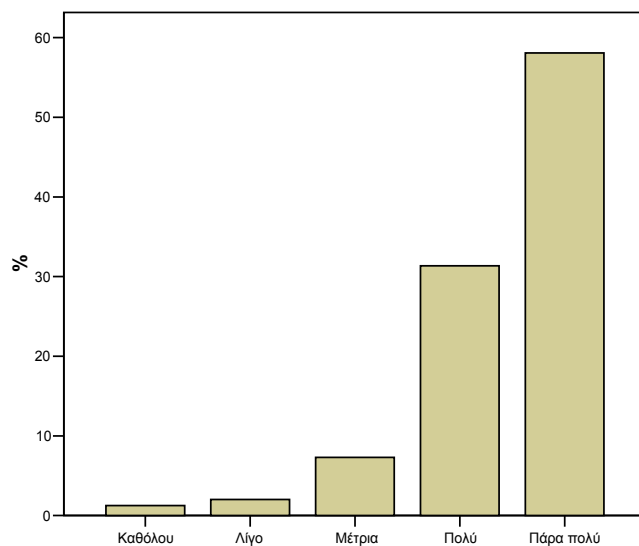
20. Δόθηκε η δυνατότητα βελτίωσης της εργασίας;

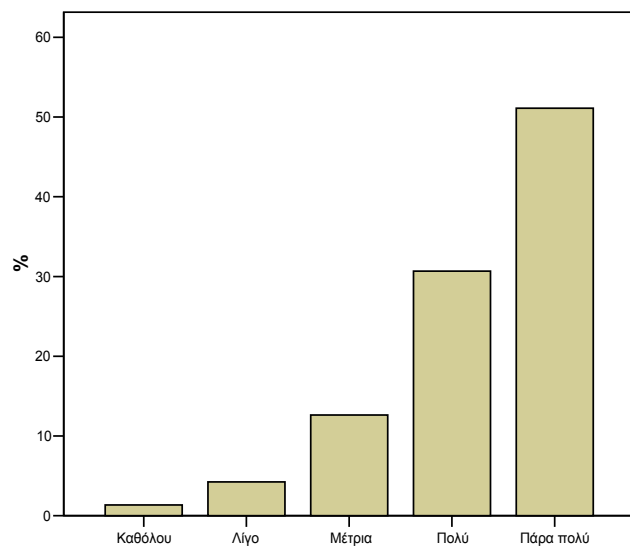
21. Η συγκεκριμένη εργασία σας βοήθησε να κατανοήσετε το συγκεκριμένο θέμα;

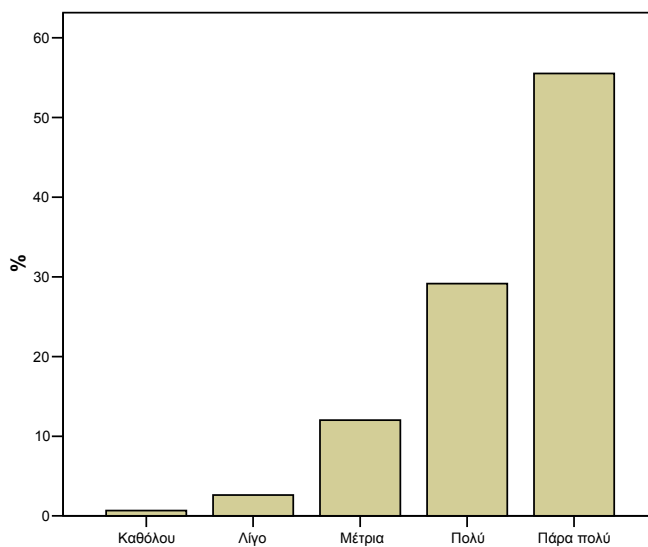
22. Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;

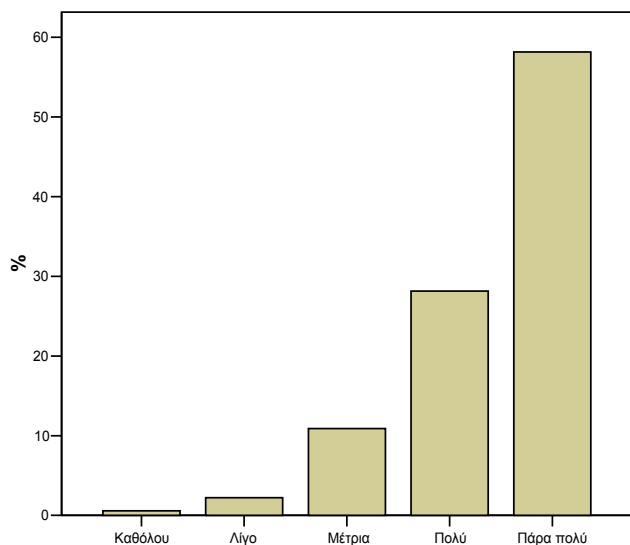
23. Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;

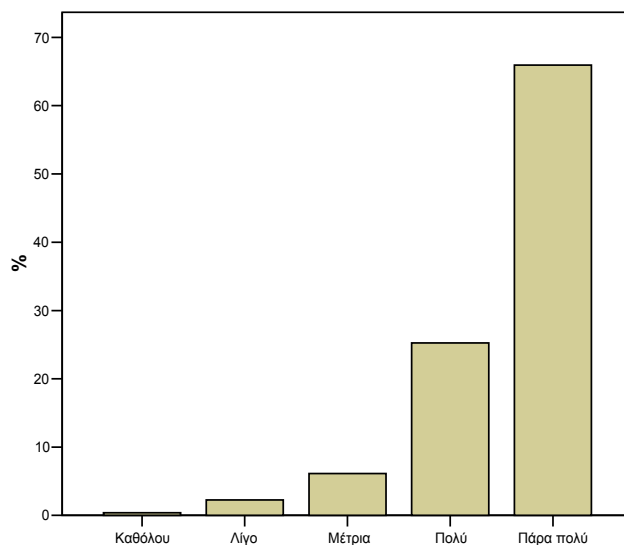
24. Αναλύει και παρουσιάζει τις έννοιες με τρόπο απλό και ενδιαφέροντα χρησιμοποιώντας παραδείγματα;

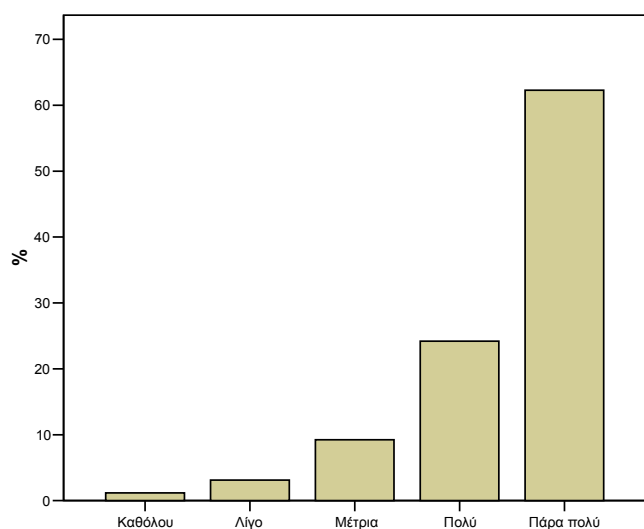
25.Ενθαρρύνει τους φοιτητές να διατυπώνουν απορίες και ερωτήσεις και να για να αναπτύξουν την κρίση τους;

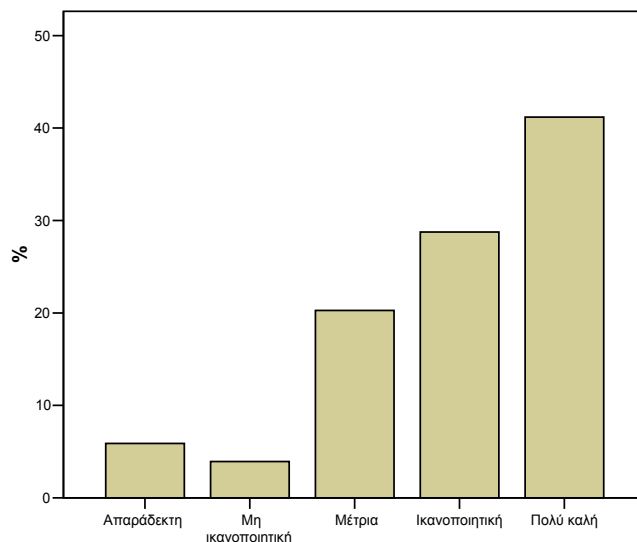
26.Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών ή εργαστηριακών αναφορών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές);

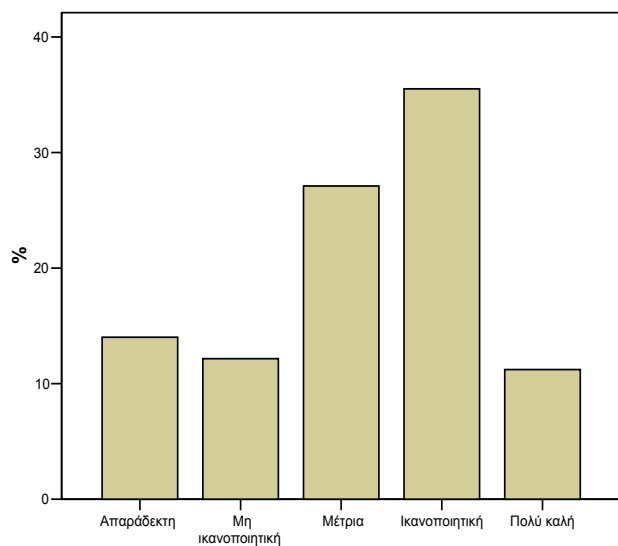
27.Είναι γενικά προσιτός στους φοιτητές;

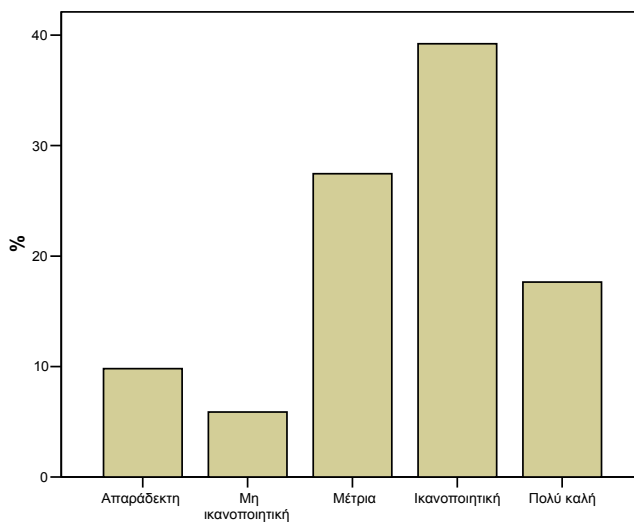
28.Πώς κρίνετε τη συμβολή του στην καλύτερη κατανόηση της ύλης;

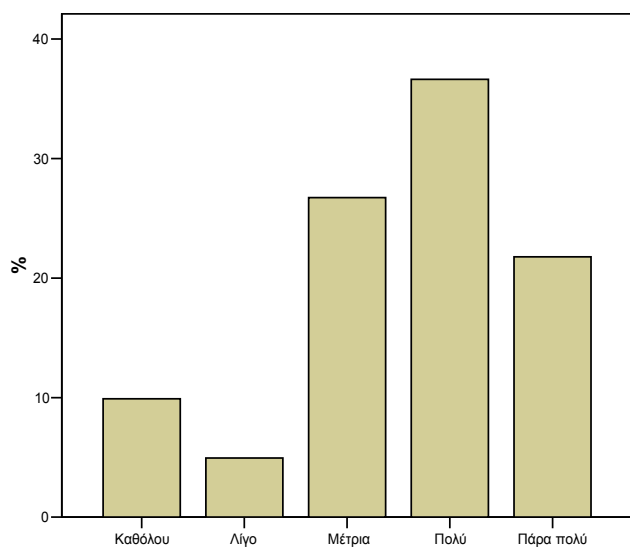
29.Πώς κρίνετε το επίπεδο δυσκολίας του εργαστηρίου για το έτος του;

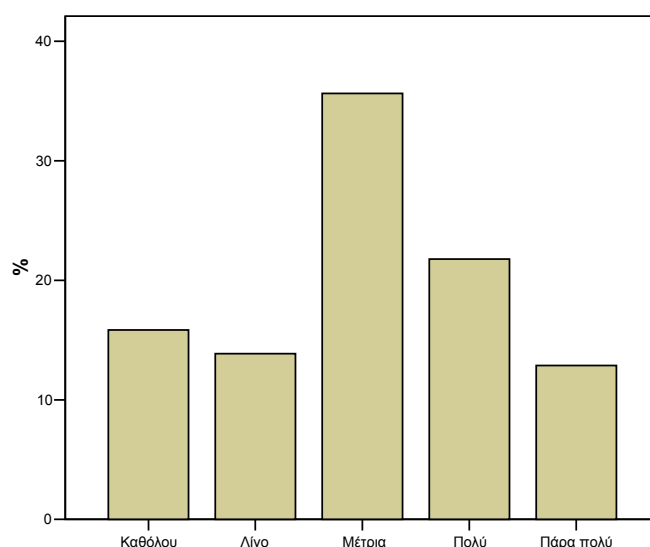
30.Είναι επαρκείς οι σημειώσεις ως προς τις εργαστηριακές ασκήσεις;

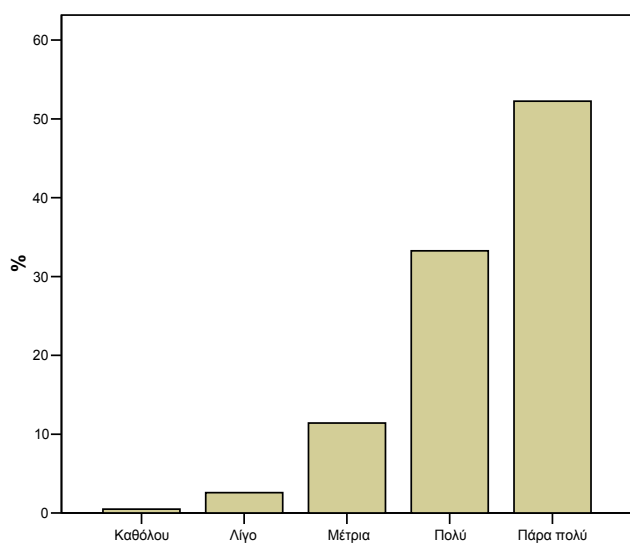
31.Εξηγούνται καλά οι βασικές αρχές των πειραμάτων / ασκήσεων;

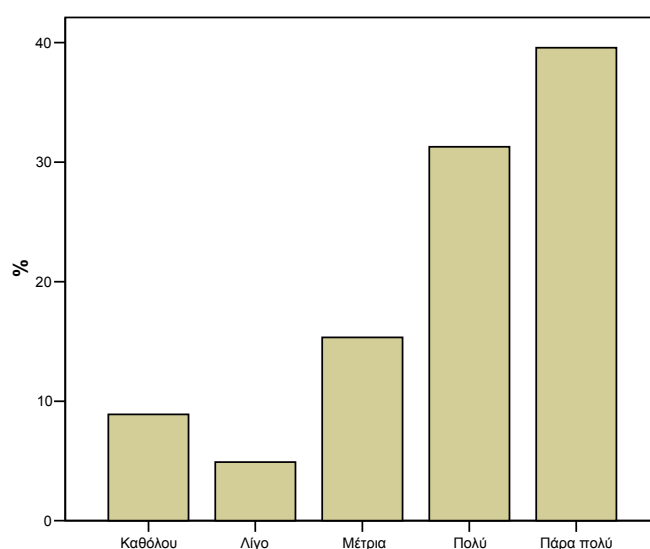
32.Είναι επαρκής ο εξοπλισμός του εργαστηρίου;

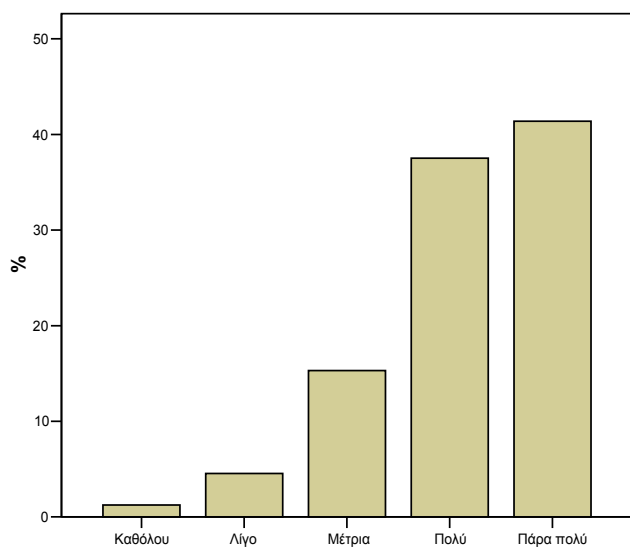
33. Φοιτητές: Παρακολουθώ τακτικά τις διαλέξεις;

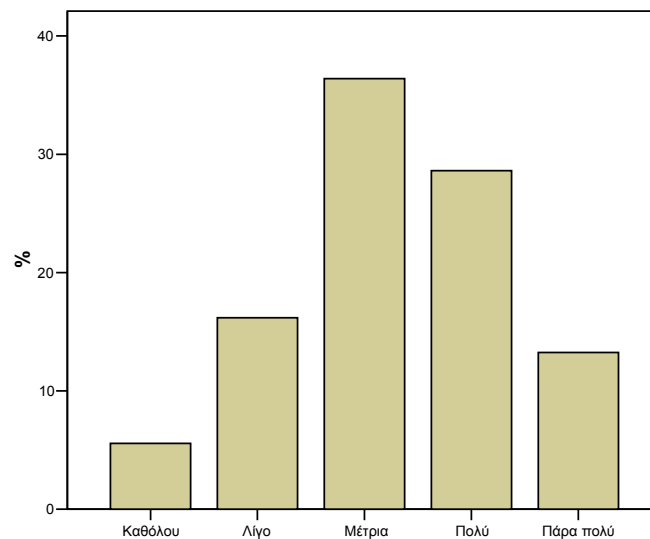
34. Φοιτητές: Παρακολουθώ τακτικά τα εργαστήρια;

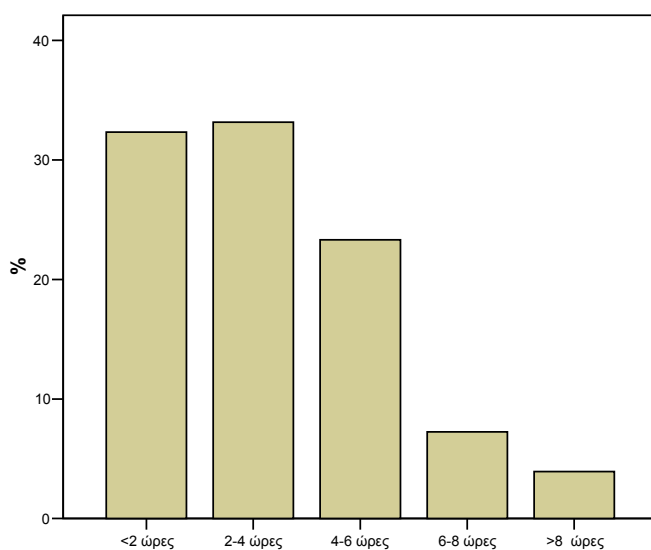
35.Φοιτητές:Ανταποκρίνομαι συστηματικά στις γραπτές εργασίες / ασκήσεις

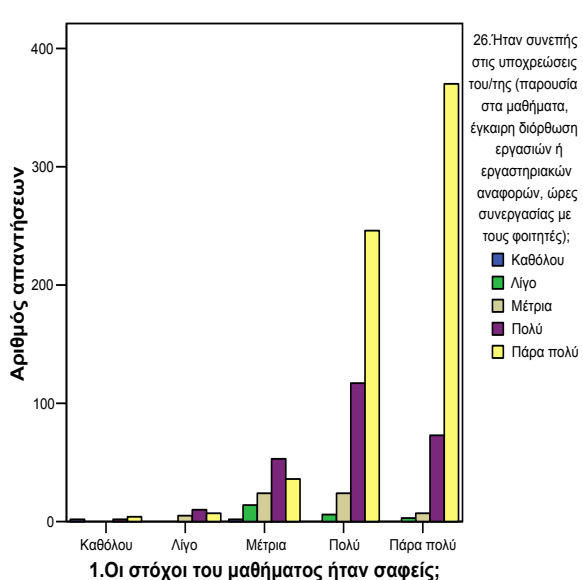
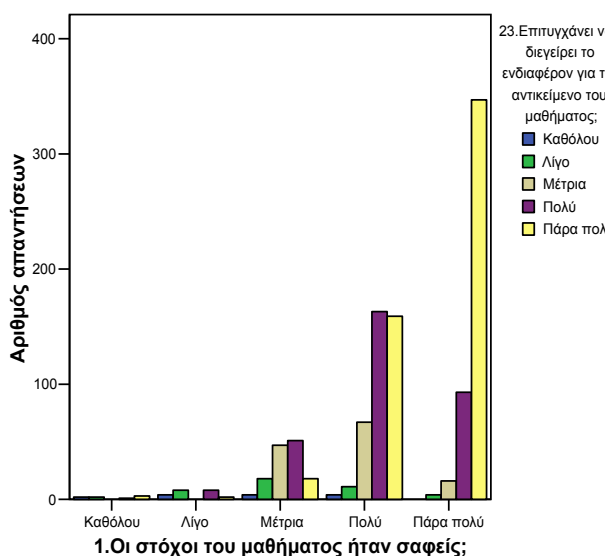
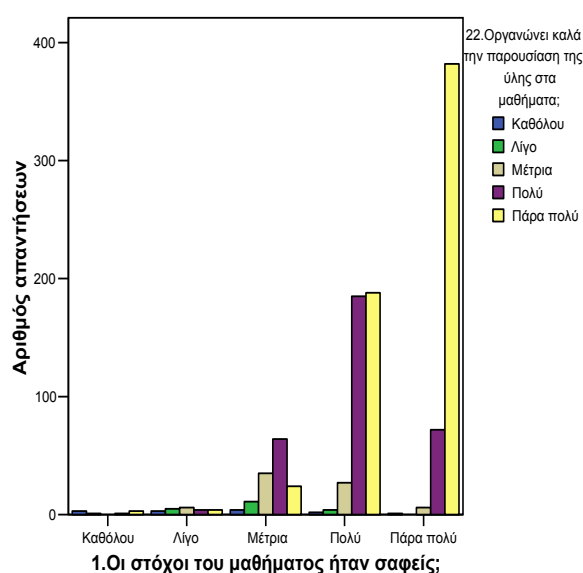
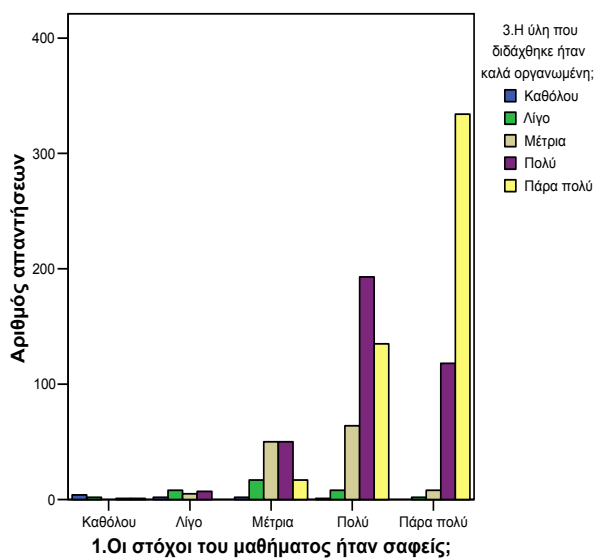
36.Φοιτητές: Μελετώ συστηματικά την ύλη.

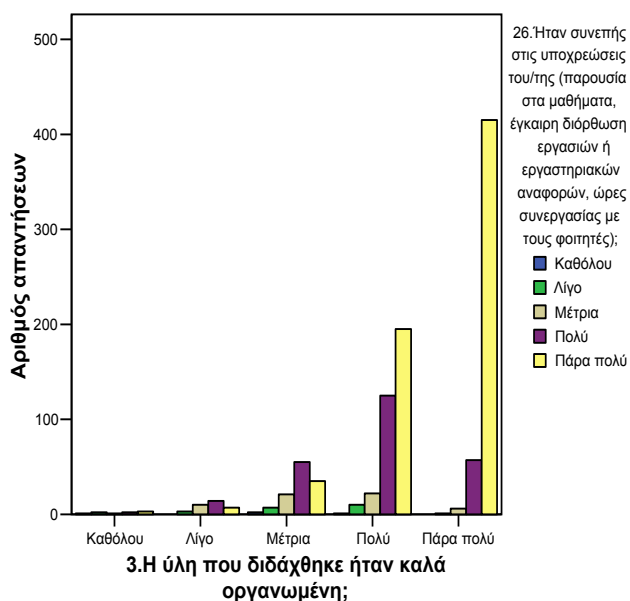
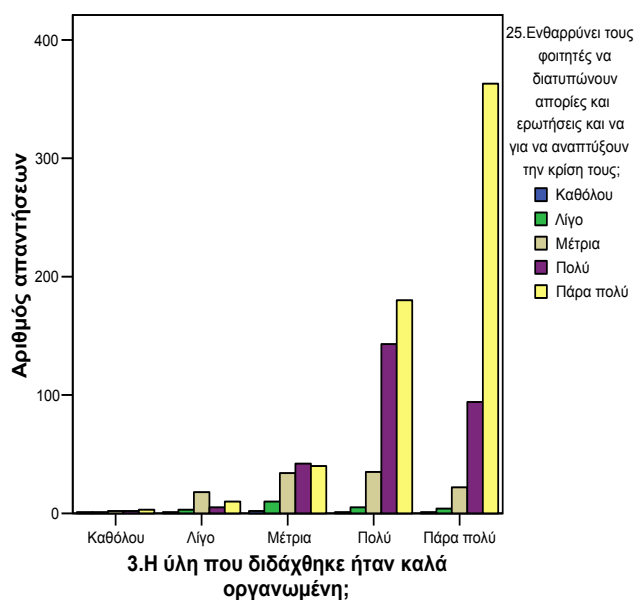
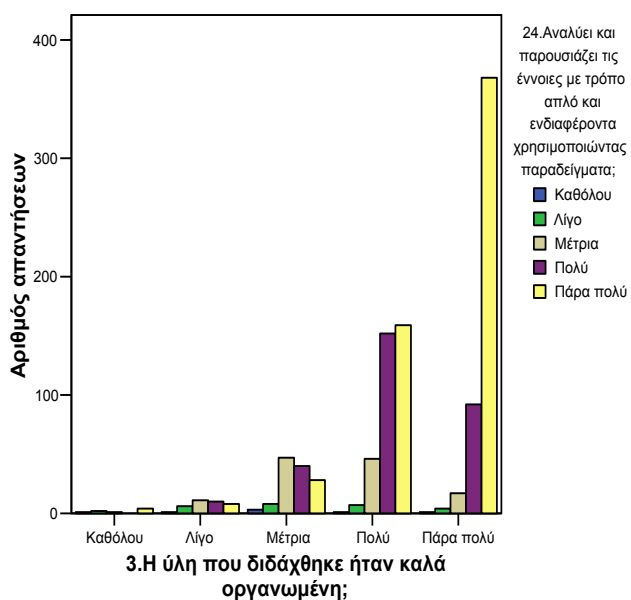
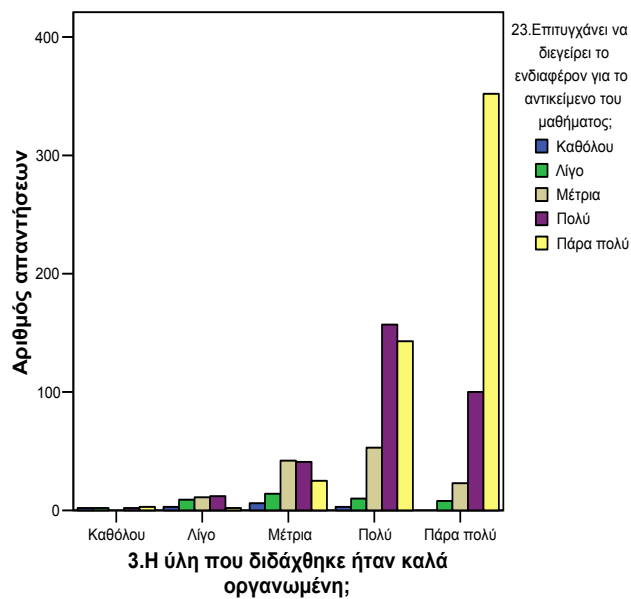
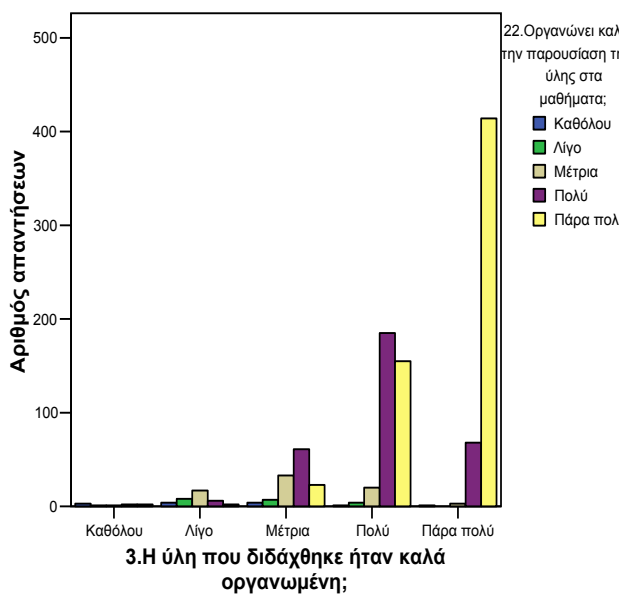

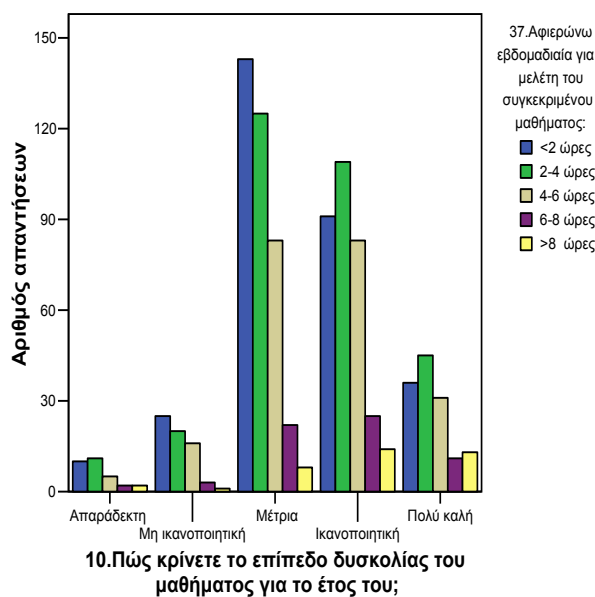
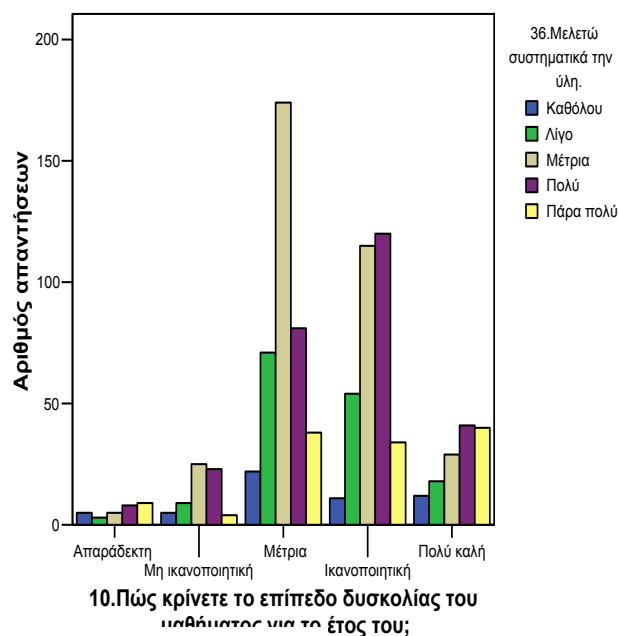
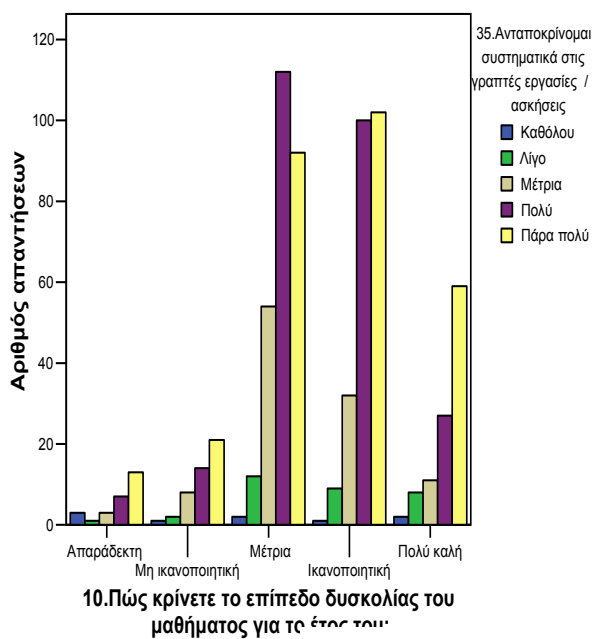
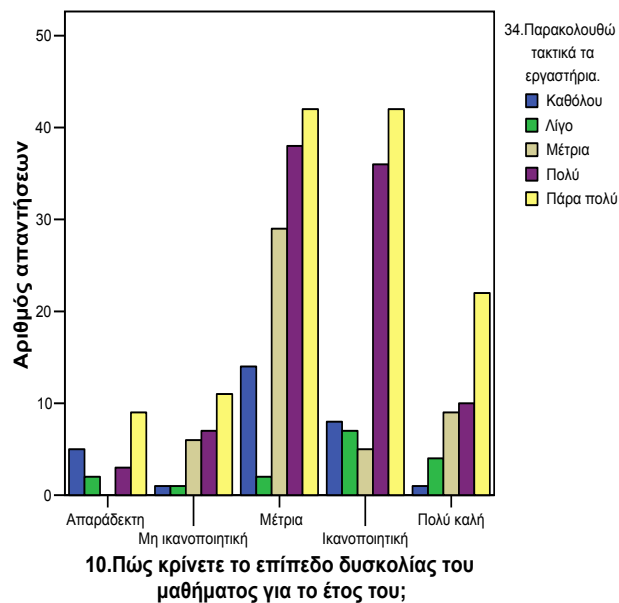
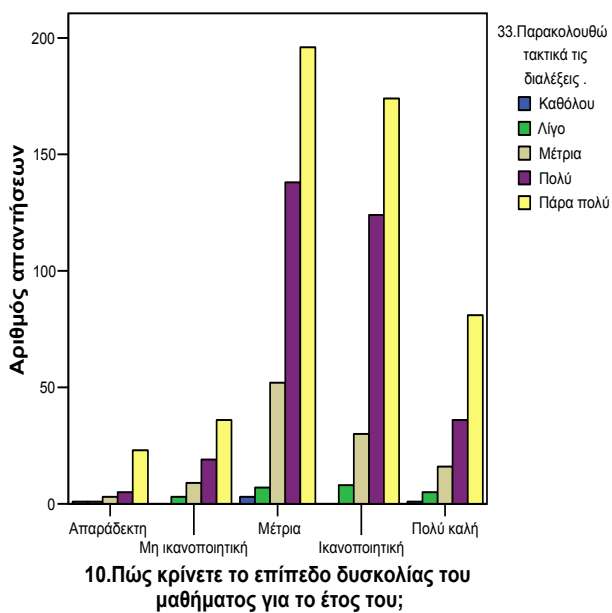
37.Φοιτητές: Αφιερώνω εβδομαδιαία για μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος:

Απαντήσεις από το ερ... μελών ΔΕΠ

2.2.1. Ποιο είναι το ποσοστό των φοιτητών που συμμετέχουν στις εξετάσεις;

Πίνακας 7 - 1.2 Μαθήματα Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών ακαδ. Έτους 2010-2011

α/α	ΜΑΘΗΜΑ	Υπόβαθρου (Υ) Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ) Γενικών Γνώσε- ων (ΓΓ) Ανάπτυ- ξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)*	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός Φοι- τητών που συμμετείχαν στις εξετά- σεις	Ποσοστό Φοιτητών που συμμε- τείχαν στις εξετάσεις
1	Εισαγωγή στην Προ- ϊστορία	Υ	431	97	22,51
2	Εισαγωγή στην Αρ- χαία Ελληνική Ιστο- ρία	Υ	384	113	29,43
3	Εισαγωγή στη Ρωμα- ϊκή Ιστορία	Υ	427	78	18,27
4	Εισαγωγή στη Βυζα- ντινή Ιστορία	Υ	382	90	23,56
5	Μεσαιωνική Ιστορία I	Υ	468	122	26,07
6	Αρχαία ελληνική γλώσσα I	Υ	497	92	18,51
7	Λατινική γλώσσα και γραμματεία I	Υ	483	104	21,53
8	Επιγραφική	Υ	96	40	41,67
9	Ιστορική Γεωγραφία	Υ	105	34	32,38
10	Πληροφορική I	Υ	268	57	21,27
11	Αγγλικά I	Υ	135	6	4,44
12	Γαλλικά I	Υ	110	29	26,36
13	Γερμανικά I	Υ	84	25	29,76
14	Μεσαιωνική Ιστορία II	Υ	421	115	27,32
15	Εισαγωγή στην Ιστο- ρία του Νέου Ελλη- νισμού	Υ	511	155	30,33
16	Ιστορία του Λατινο- κρατούμενου ελλη- νικού χώρου (13 ^{ος} - 18 ^{ος} αι.)	Υ	358	64	17,88
17	Εισαγωγή στη νεότε- ρη και σύγχρονη ευ- ρωπαϊκή Ιστορία	Υ	555	58	10,45
18	Αρχαία ελληνική γλώσσα II	Υ	425	129	30,35
19	Νέα ελληνική γλώσ- σα και Λογοτεχνία I	Υ	435	63	14,48
20	Η Τέχνη του Προϊ- στορικού Αιγαίου	Υ	22	9	40,91
21	Πληροφορική II	Υ	256	66	25,78
22	Αγγλικά II	Υ	109	35	32,11
23	Γαλλικά II	Υ	115	29	25,22
24	Γερμανικά II	Υ	78	34	43,59
25	Εισαγωγή στη Νεό- τερη Ευρωπαϊκή Ι- στορία	Υ	460	63	13,70
26	Εισαγωγή στη Νεό- τερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία	Υ	485	39	8,04
27	Αρχαία Ελληνική τέ- χνη I	Υ	363	135	37,19

α/α	ΜΑΘΗΜΑ	Υπόβαθρου (Υ) Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ) Γενικών Γνώσε- ων (ΓΓ) Ανάπτυ- ξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)*	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός Φοι- τητών που συμμετείχαν στις εξετά- σεις	Ποσοστό Φοιτητών που συμμε- τείχαν στις εξετάσεις
28	Ιστορία της Τέχνης: Από την Αναγέννηση ως τον 19 ^ο αιώνα	Υ	351	88	25,07
29	Λατινική γλώσσα και γραμματεία II	Υ	441	112	25,40
30	Νέα Ελληνική γλώσ- σα και λογοτεχνία II	Υ	390	73	18,72
31	Πολιτική Φιλοσοφία	Υ	94	54	57,45
32	Ιστορία Νεοελληνι- κής Παιδείας: Λογο- τεχνία και γλωσσικό ζήτημα	Υ	91	49	53,85
33	Πληροφορική για ιστορικούς	Υ	29	11	37,93
34	Ιστορία της Εκπαί- δευσης	Υ	73	25	34,25
35	Εισαγωγή στην επο- χή των παλαιολόγων	Υ	71	46	64,79
36	Παγκόσμια Ιστορία	Υ	18	10	55,56
37	Αγγλικά III	Υ	114	60	52,63
38	Γαλλικά III	Υ	32	5	15,63
39	Γερμανικά III	Υ	26	4	15,38
40	Αρχαία Ιστορία: Κλα- σική Ελλάδα	Υ	366	106	28,96
41	Ιστορία Βυζαντινής Παιδείας	Υ	380	93	24,47
42	Οθωμανικό κράτος: Θεσμοί και κοινωνία	Υ	430	117	27,21
43	Λατινική Γραμματεία I	Υ	118	65	55,08
44	Αρχαία Αίγυπτος	Υ	19	15	78,95
45	Αρχαία ελληνική τέ- χνη II	Υ	380	101	26,58
46	Νεοελληνική ποίηση	Υ	138	62	44,93
47	Σύγχρονη ελληνική Ιστορία	Υ	34	4	11,76
48	Κοινωνική Ανθρωπο- λογία και Ιστορία	Υ	22	9	40,91
49	Ειδικά θέματα Ιστο- ρίας της Φιλοσοφί- ας: Καντ και ωφελι- μισμός	Υ	27	19	70,37
50	Αγγλικά IV	Υ	107	61	57,01
51	Γαλλικά IV	Υ	19	2	10,53
52	Γερμανικά IV	Υ	23	3	13,04
53	Ιστορία της Ελληνι- κής Επανάστασης	Υ	302	97	32,12
54	Ναυτιλιακή και Οι- κονομική Ιστορία Ευρώπης	Υ	387	97	25,06

α/α	ΜΑΘΗΜΑ	Υπόβαθρου (Υ) Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ) Γενικών Γνώσε- ων (ΓΓ) Ανάπτυ- ξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)*	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός Φοι- τητών που συμμετείχαν στις εξετά- σεις	Ποσοστό Φοιτητών που συμμε- τείχαν στις εξετάσεις
55	Θεωρία και Ιστορία τις Εθνολογίας	Υ	332	79	23,80
56	Όψεις της καθημε- ρινότητας στην Ο- θωμανική αυτοκρα- τορία	Υ	23	13	56,52
57	Σύγχρονη Ευρωπαϊ- κή Ιστορία	Υ	16	4	25,00
58	Φίλιππος Β' και Μέ- γας Αλέξανδρος: Η πορεία προς την Ανατολή	Υ	69	39	56,52
59	Ιστορία της Τέχνης: η τέχνη του 20 ^{ου} αιώνα	Υ	26	9	34,62
60	Ειδικά θέματα νεό- τερης Ευρωπαϊκής Ιστορίας II	Υ	9	3	33,33
61	Μεσαιωνική Ιστορία: Κοινωνική και οικο- νομική ζωή	Υ	87	52	59,77
62	Σεμινάριο πρακτικής Φιλοσοφίας:Θεωρίες της Δημοκρατίας	Υ	28	21	75,00
63	Πηγές για την ιστο- ρία της Αθήνας κατά την ελληνιστική πε- ρίοδο	Υ	20	9	45,00
64	Βενετία, Βυζάντιο και Οθωμανική αυ- τοκρατορία	Υ	26	26	100,00
65	Η Βυζαντινή Διπλω- ματία της ύστερης περιόδου (1204- 1453)	Υ	84	44	52,38
66	Η αυτοκρατορία της Νίκαιας	Υ	82	58	70,73
67	Εισαγωγή στην επι- χειρηματικότητα	Υ	4	0	0,00
68	Θεσμοί και κοινωνία του Νέου Ελληνι- σμού	Υ	115	56	48,70
69	Ρωμαϊκή Ιστορία: Αυτοκρατορικοί χρό- νοι	Υ	362	108	29,83
70	Ιστορία του Βυζαντί- ου	Υ	356	91	25,56
71	Οικονομική Ιστορία: Από το Μεσαίωνα στη βιομηχανική Ε- πανάσταση	Υ	326	65	19,94
73	Ευρωπαϊκή οικονο- μική ολοκλήρωση	Υ	36	8	22,22
74	Αρχαία ελληνική γλώσσα III	Υ	12	6	50,00
75	Ιστορία των επιχει- ρήσεων	Υ	16	5	31,25
76	Ιστορία του ελληνι- στικού κόσμου(323- 31 π.Χ.)	Υ	113	63	55,75

α/α	ΜΑΘΗΜΑ	Υπόβαθρου (Υ) Επιστημονικής Περιοχής (ΕΠ) Γενικών Γνώσε- ων (ΓΓ) Ανάπτυ- ξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)*	Εγγεγραμμένοι φοιτητές	Αριθμός Φοι- τητών που συμμετείχαν στις εξετά- σεις	Ποσοστό Φοιτητών που συμμε- τείχαν στις εξετάσεις
77	Ρωμαίοι αυτοκράτο- ρες: Ιστορία και μνη- μεία	Υ	23	16	69,57
78	Λατινική Γραμματεία II	Υ	49	26	53,06
79	Θαλασσινές κοινότη- τες, Κοινωνία, Οικο- νομία, Πολιτισμός (19ος-20ος αι.)	Υ	20	9	45,00
80	Ο κόσμος του Ισλάμ από την εποχή του προφήτη Μωάμεθ έως τις αρχές του 20 ^{ου} αιώνα	Υ	90	38	42,22
81	Οικονομική Ιστορία: Από τη Βιομηχανική στην Τεχνολογική Επανάσταση	Υ	254	54	21,26
82	Ιστορική Δημογρα- φία I	Υ	270	83	30,74
83	Παιδαγωγικά I	Υ	265	75	28,30
84	Κοινωνική Θεωρία και Ιστορία	Υ	21	14	66,67
85	Πολιτική, κοινωνία και οικονομία στην Οθωμανική αυτο- κρατορία του 19 ^{ου} αιώνα	Υ	48	21	43,75
86	Αρχαία Ελληνική γλώσσα IV	Υ	26	3	11,54
87	Ελληνική Οικονομική Ιστορία (19 ^{ος} -20 ^{ος} αι.)	Υ	15	5	33,33
88	Η Οικουμενική Ιστο- ρία του Πολύβιου	Υ	14	6	42,86
90	Διδακτική: Θεωρία και πράξη της διδα- σκαλίας	Υ	303	66	21,78
91	Φιλοσοφία της Ιστο- ρίας	Υ	279	63	22,58
92	Κοινωνική Ιστορία	Υ	27	27	100,00
93	Ιστορική Δημογρα- φία II	Υ	59	26	44,07
94	Εθνολογία του υλι- κού πολιτισμού II: Διατροφή	Υ	21	16	76,19
95	Βασιλείς και πόλεις κατά την ελληνιστική περίοδο (323-31 π.Χ.)	Υ	19	6	31,58
96	Παιδαγωγικά II. Αξι- οποίηση των οπτι- κοακουστικών μέ- σων και των νέων τεχνολογιών στη δι- δακτική πράξη	Υ	20	17	85,00
96	Ιστορία του πολιτι- κού	Υ	154	99	64,29

2.2.2. Ποια είναι τα ποσοστά επιτυχίας των φοιτητών στις εξετάσεις;

Πίνακας 7 - 1.2 Μαθήματα Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών ακαδ. Έτους 2010-2011

α/α	ΜΑΘΗΜΑ	Εγγεγραμ- μένοι φοιτητές	Αριθμός φοι- τητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική & επαναληπτική εξέτα- ση		Ποσοστό φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική & επαναλη- πτική εξέταση	
				ΚΑΝΟΝΙΚΗ	ΕΠΑΝ/ΚΗ	ΚΑΝΟΝΙΚΗ	ΕΠΑΝ/ΚΗ
1	Εισαγωγή στην Προϊ- στορία	431	97	27	17	27,84	17,53
2	Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Ι- στορία	384	113	67	15	59,29	13,27
3	Εισαγωγή στη Ρωμαϊκή Ιστορία	427	78	31	39	39,74	50,00
4	Εισαγωγή στη Βυζαντι- νή Ιστορία	382	90	61	16	67,78	17,78
5	Μεσαιωνική Ιστορία Ι	468	122	33	44	27,05	36,07
6	Αρχαία ελλη- νική γλώσσα Ι	497	92	54	22	58,70	23,91
7	Λατινική γλώσσα και γραμματεία Ι	483	104	34	48	32,69	46,15
8	Επιγραφική	96	40	30	7	75,00	17,50
9	Ιστορική Γε- ωγραφία	105	34	32	3	94,12	8,82
10	Πληροφορική Ι	268	57	49	10	85,96	17,54
11	Αγγλικά Ι	135	6	6	6	100,00	100,00
12	Γαλλικά Ι	110	29	18	8	62,07	27,59
13	Γερμανικά Ι	84	25	20	14	80,00	56,00
14	Μεσαιωνική Ιστορία ΙΙ	421	115	81	13	70,43	11,30
15	Εισαγωγή στην Ιστορία του Νέου Ελληνισμού	511	155	52	49	33,55	31,61
16	Ιστορία του Λατινοκρα- τούμενου ελληνικού χώρου (13 ^{ος} - 18 ^{ος} αι.)	358	64	64	10	100,00	15,63
17	Εισαγωγή στη νεότερη και σύγχρονη ευρωπαϊκή Ιστορία	555	58	36	17	62,07	29,31
18	Αρχαία ελλη- νική γλώσσα ΙΙ	425	129	48	28	37,21	21,71
19	Νέα ελληνική γλώσσα και Λογοτεχνία Ι	435	63	38	28	60,32	44,44
20	Η Τέχνη του Προϊστορι- κού Αιγαίου	22	9	9	0	100,00	0,00

α/α	ΜΑΘΗΜΑ	Εγγεγραμ- μένοι φοιτητές	Αριθμός φοι- τητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική & επαναληπτική εξέτα- ση		Ποσοστό φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική & επαναλη- πτική εξέταση	
				ΚΑΝΟΝΙΚΗ	ΕΠΑΝ/ΚΗ	ΚΑΝΟΝΙΚΗ	ΕΠΑΝ/ΚΗ
21	Πληροφορική II	256	66	51	7	77,27	10,61
22	Αγγλικά II	109	35	35	5	100,00	14,29
23	Γαλλικά II	115	29	13	17	44,83	58,62
24	Γερμανικά II	78	34	34	2	100,00	5,88
25	Εισαγωγή στη Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	460	63	49	11	77,78	17,46
26	Εισαγωγή στη Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ι- στορία	485	39	14	15	35,90	38,46
27	Αρχαία Ελλη- νική τέχνη I	363	135	47	32	34,81	23,70
28	Ιστορία της Τέχνης: Από την Αναγέν- νηση ως τον 19 ^ο αιώνα	351	88	50	21	56,82	23,86
29	Λατινική γλώσσα και γραμματεία II	441	112	41	5	36,61	4,46
30	Νέα Ελληνική γλώσσα και λογοτεχνία II	390	73	50	29	68,49	39,73
31	Πολιτική Φι- λοσοφία	94	54	27	9	50,00	16,67
32	Ιστορία Νεο- ελληνικής Παιδείας: Λογοτεχνία και γλωσσικό ζήτημα	91	49	34	17	69,39	34,69
33	Πληροφορική για ιστορι- κούς	29	11	11	2	100,00	18,18
34	Ιστορία της Εκπαίδευσης	73	25	16	5	64,00	20,00
35	Εισαγωγή στην εποχή των παλαιο- λόγων	71	46	29	2	63,04	4,35
36	Παγκόσμια Ιστορία	18	10	10	0	100,00	0,00
37	Αγγλικά III	114	60	59	8	98,33	13,33
38	Γαλλικά III	32	5	2	3	40,00	60,00
39	Γερμανικά III	26	4	4	2	100,00	50,00
40	Αρχαία Ιστο- ρία: Κλασική Ελλάδα	366	106	52	15	49,06	14,15
41	Ιστορία Βυ- ζαντινής Παι- δείας	380	93	54	10	58,06	10,75
42	Οθωμανικό κράτος: Θε- σμοί και κοι- νωνία	430	117	32	26	27,35	22,22

α/α	ΜΑΘΗΜΑ	Εγγεγραμ- μένοι φοιτητές	Αριθμός φοι- τητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική & επαναληπτική εξέτα- ση		Ποσοστό φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική & επαναλη- πτική εξέταση	
				ΚΑΝΟΝΙΚΗ	ΕΠΑΝ/ΚΗ	ΚΑΝΟΝΙΚΗ	ΕΠΑΝ/ΚΗ
43	Λατινική Γραμματεία I	118	65	52	4	80,00	6,15
44	Αρχαία Αίγυ- πτος	19	15	15	2	100,00	13,33
45	Αρχαία ελλη- νική τέχνη II	380	101	49	22	48,51	21,78
46	Νεοελληνική ποίηση	138	62	49	17	79,03	27,42
47	Σύγχρονη ελληνική Ι- στορία	34	4	4	1	100,00	25,00
48	Κοινωνική Ανθρωπολο- γία και Ιστο- ρία	22	9	9	7	100,00	77,78
49	Ειδικά θέμα- τα Ιστορίας της Φιλοσο- φίας: Καντ και ωφελιμι- σμός	27	19	19	4	100,00	21,05
50	Αγγλικά IV	107	61	61	12	100,00	19,67
51	Γαλλικά IV	19	2	2	3	100,00	150,00
52	Γερμανικά IV	23	3	3	2	100,00	66,67
53	Ιστορία της Ελληνικής Επανάστασης	302	97	40	29	41,24	29,90
54	Ναυτιλιακή και Οικονο- μική Ιστορία Ευρώπης	387	97	36	11	37,11	11,34
55	Θεωρία και Ιστορία τις Εθνολογίας	332	79	62	30	78,48	37,97
56	Ώψεις της καθημερινό- τητας στην Οθωμανική αυτοκρατο- ρία	23	13	10	3	76,92	23,08
57	Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία	16	4	4	0	100,00	0,00
58	Φίλιππος Β΄ και Μέγας Αλέξανδρος: Η πορεία προς την Α- νατολή	69	39	21	13	53,85	33,33
59	Ιστορία της Τέχνης: η τέχνη του 20 ^{ου} αιώνα	26	9	9	5	100,00	55,56
60	Ειδικά θέμα- τα νεότερης Ευρωπαϊκής Ιστορίας II	9	3	3	0	100,00	0,00
61	Μεσαιωνική Ιστορία: Κοι- νωνική και οικονομική ζωή	87	52	51	1	98,08	1,92

α/α	ΜΑΘΗΜΑ	Εγγεγραμ- μένοι φοιτητές	Αριθμός φοι- τητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική & επαναληπτική εξέτα- ση		Ποσοστό φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική & επαναλη- πτική εξέταση	
				ΚΑΝΟΝΙΚΗ	ΕΠΑΝ/ΚΗ	ΚΑΝΟΝΙΚΗ	ΕΠΑΝ/ΚΗ
62	Σεμινάριο πρακτικής Φιλοσοφί- ας:Θεωρίες της Δημο- κρατίας	28	21	21	0	100,00	0,00
63	Πηγές για την ιστορία της Αθήνας κατά την ελληνι- στική περίο- δο	20	9	7	4	77,78	44,44
64	Βενετία, Βυ- ζάντιο και Όθωμανική αυτοκρατο- ρία	26	26	26	0	100,00	0,00
65	Η Βυζαντινή Διπλωματία της ύστερης περιόδου (1204-1453)	84	44	26	4	59,09	9,09
66	Η αυτοκρα- τορία της Νίκαιας	82	58	55	3	94,83	5,17
67	Εισαγωγή στην επιχει- ρηματικότη- τα	4	0	0	0	0,00	0,00
68	Θεσμοί και κοινωνία του Νέου Ελληνι- σμού	115	56	10	30	17,86	53,57
69	Ρωμαϊκή Ι- στορία: Αυ- τοκρατορικοί χρόνοι	362	108	41	16	37,96	14,81
70	Ιστορία του Βυζαντίου	356	91	78	16	85,71	17,58
71	Οικονομική Ιστορία: Από το Μεσαίωνα στη βιομηχα- νική Επανά- σταση	326	65	23	5	35,38	7,69
73	Ευρωπαϊκή οικονομική ολοκλήρωση	36	8	8	3	100,00	37,50
74	Αρχαία ελλη- νική γλώσσα III	12	6	6	0	100,00	0,00
75	Ιστορία των επιχειρήσε- ων	16	5	5	2	100,00	40,00
76	Ιστορία του ελληνιστικού κόσμου(323- 31 π.Χ.)	113	63	29	17	46,03	26,98
77	Ρωμαίοι αυ- τοκράτορες: Ιστορία και μνημεία	23	16	13	7	81,25	43,75
78	Λατινική Γραμματεία II	49	26	26	4	100,00	15,38

α/α	ΜΑΘΗΜΑ	Εγγεγραμ- μένοι φοιτητές	Αριθμός φοι- τητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική & επαναληπτική εξέτα- ση		Ποσοστό φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική & επαναλη- πτική εξέταση	
				ΚΑΝΟΝΙΚΗ	ΕΠΑΝ/ΚΗ	ΚΑΝΟΝΙΚΗ	ΕΠΑΝ/ΚΗ
79	Θαλασσινές κοινότητες, Κοινωνία, Οικονομία, Πολιτισμός (19ος-20ος αι.)	20	9	9	2	100,00	22,22
80	Ο κόσμος του Ισλάμ από την εποχή του προφήτη Μωάμεθ έως τις αρχές του 20 ^{ου} αιώνα	90	38	13	9	34,21	23,68
81	Οικονομική Ιστορία: Από τη Βιομηχα- νική στην Τεχνολογική Επανάσταση	254	54	30	11	55,56	20,37
82	Ιστορική Δη- μογραφία Ι	270	83	46	27	55,42	32,53
83	Παιδαγωγικά Ι	265	75	63	11	84,00	14,67
84	Κοινωνική Θεωρία και Ιστορία	21	14	14	1	100,00	7,14
85	Πολιτική, κοινωνία και οικονομία στην Οθωμα- νική αυτο- κρατορία του 19 ^{ου} αιώνα	48	21	10	0	47,62	0,00
86	Αρχαία Ελλη- νική γλώσσα IV	26	3	3	1	100,00	33,33
87	Ελληνική Οι- κονομική Ιστορία (19 ^{ος} - 20 ^{ος} αι.)	15	5	5	0	100,00	0,00
88	Η Οικουμενι- κή Ιστορία του Πολύβι- ου	14	6	6	0	100,00	0,00
90	Διδακτική: Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας	303	66	61	11	92,42	16,67
91	Φιλοσοφία της Ιστορίας	279	63	35	33	55,56	52,38
92	Κοινωνική Ιστορία	27	27	16	0	59,26	0,00
93	Ιστορική Δη- μογραφία II	59	26	22	3	84,62	11,54
94	Εθνολογία του υλικού πολιτισμού II: Διατροφή	21	16	16	4	100,00	25,00
95	Βασίλεις και πόλεις κατά την ελληνι- στική περίο- δο (323-31 π.Χ.)	19	6	5	6	83,33	100,00

α/α	ΜΑΘΗΜΑ	Εγγεγραμ- μένοι φοιτητές	Αριθμός φοι- τητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική & επαναληπτική εξέτα- ση		Ποσοστό φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική & επαναλη- πτική εξέταση	
				ΚΑΝΟΝΙΚΗ	ΕΠΑΝ/ΚΗ	ΚΑΝΟΝΙΚΗ	ΕΠΑΝ/ΚΗ
96	Παιδαγωγικά II. Αξιοποίη- ση των οπτι- κοακουστι- κών μέσων και των νέων τεχνολογιών στη διδακτι- κή πράξη	20	17	17	0	100,00	0,00
96	Ιστορία του πολιτικού	154	99	37	39	37,37	39,39

Πίνακας 7.9 Πίνακας 1-1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		2010-2011	2009-2010	2009-2008	2008-2007	2007-2006
Καθηγητές	Σύνολο	8	6	6	5	6
	Από εξέλιξη*	3	-	1	-	-
	Νέες προσλήψεις*	-	-	-	-	-
	Συνταξιοδοτήσεις*	2	-	-	-	-
	Παραιτήσεις*		1	-	-	-
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο	1	4	4	5	5
	Από εξέλιξη*	-	-	-	-	1
	Νέες προσλήψεις*	-	-	-	-	-
	Συνταξιοδοτήσεις*	-	-	-	-	-
	Παραιτήσεις*	-	-	-	-	-
***Επίκουροι Καθηγητές	Σύνολο	11	10	9	8	4
	Από εξέλιξη*	1	1	1	2	1
	Νέες προσλήψεις*	-	-	-	1	-
	Συνταξιοδοτήσεις*	-	-	-	-	-
	Παραιτήσεις*	-	-	-	-	-
****Λέκτορες	Σύνολο	3	5	6	7	7
	Νέες προσλήψεις*	-	-	-	2	1
	Συνταξιοδοτήσεις*	-	-	-	-	
	Παραιτήσεις*	-	-	-	-	
Μέλη ΕΕΔΙΠ	Σύνολο	2	2	2	2	2
Διδάσκοντες επί συμβά- σει**	Σύνολο	15	17	28	12	11
Τεχνικό προσωπικό εργα- στηρίων	Σύνολο	2	2	2	2	2
Διοικητικό προσωπικό	Σύνολο	5	5	6	6	6

* Αναφέρεται στο τελευταίο έτος

** Αναφέρεται σε αριθμό συμβάσεων – όχι διδασκόντων (π.χ. αν ένας διδάσκων έχει δύο συμβάσεις, χειμερινή και εαρινή, τότε μετρώνται δύο συμβάσεις)

*** Το ακαδ. έτος 2010-2011 (Μάιος 2011) απεβίωσε ένα μέλος ΔΕΠ στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή

**** Το ακαδ. έτος 2009-2010(Οκτώβριος 2009) λήξη θητείας ενός μέλους ΔΕΠ στη βαθμίδα του Λέκτορα

Πίνακας δαπανών 2008-2011

Οικονομικό Έτος	Προϋπολογισμός	Μικροέξοδα - αναλώσιμα	%	Διαλέξεις	%	Εκθέσεις	%	Ηλεκτρονικός Εξοπλισμός	%	Συνέδρια	%	Εξοπλισμός κτηρίου - γραφείων	%
2008	64.000,00	2218,64	3,47	9671,72	15,11	4976,73	7,78	17473,14	27,30	11000	17,19	4308,02	6,73
2009	65000	2083,98	3,21	1330,87	2,05	1300	2,00	22082,99	33,97	2000	3,08	1659,12	2,55
2010	75000-30%=52500*	4807,05	9,16	3000	5,71	449,44	0,86	3715,34	7,08	4500	8,57	980,98	1,87
2011	50000	1500	2,86	3700	7,05	0	0,00	160	0,30	4800	9,14	150	0,29

Οικονομικό Έτος	Προϋπολογισμός	Εκπαιδευτικές εκδρομές	Εκδόσεις	%	Συνδρομές	%	Μετακινήσεις εκλεχτόρων	%	Σύνολο
2008	64.000,00	Οι εκδρομές καλύπτονται από τον 4121 α', που είναι ο γενικός κωδικός του Πανεπιστημίου	14712,72	22,99					64360,97
2009	65000		4336,75	6,67	1000	1,54	500	0,77	38357,78
2010	75000-30%=52500*		4800,25	9,14	1000	1,90	500	0,95	25807,35
2011	50000		10533,5	20,06	1000	1,90	500	0,95	22343,50

* Δόγω των πρόσφατων περικοπών που επιβλήθηκαν από το Υπουργείο.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΙΟΝΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ 2010-2011

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (Υ)

ΚΩΔΙ-ΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΑΠΡ 101	Εισαγωγή στην Προϊστορία	Ε. Βικέλα	(αναπλήρωση Κ. Σμπόνια, εκπαιδευτική άδεια
ΙΑΕ 101	Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Ιστορία	Κ. Ματαράγκα	
ΙΡΩ 101	Εισαγωγή στη Ρωμαϊκή Ιστορία	Η. Σβέρκος	
ΙΒΥ 101	Εισαγωγή στη Βυζαντινή Ιστορία	Η. Γιαρένης	
ΙΜΕ 101	Μεσαιωνική Ιστορία Ι	Ν. Καραπιδάκης	
ΑΕΦ 101	Αρχαία ελληνική γλώσσα Ι	Α. Ευσταθίου	
ΛΑΦ 101	Λατινική γλώσσα και γραμματεία Ι	Β. Βαϊόπουλος	

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (ΥΕ)

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΙΣΓ 201	Ιστορική Γεωγραφία	Π.Δ.407/80 *	
ΙΑΕ 203	Επιγραφική (ελληνική-λατινική)	Η. Σβέρκος	

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΧΩΡΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΠΛΗ01	Πληροφορική Ι	Π.Δ.407/80 *	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (δεν υπολογίζεται στο βαθμό του Πτυχίου)

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

ΚΩΔΙ-ΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΞΓΑ 01	Αγγλικά Ι	Π.Δ. 407/80 *	ΔΕΝ ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΝΤΑΙ
ΞΓΛ 01	Γαλλικά Ι	**	ΣΤΟ ΒΑΘΜΟ
ΞΓΡ 01	Γερμανικά Ι	Α. Αυγέρη	ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ

Αριθμός Υ μαθημάτων: 8

Αριθμός ΥΕ μαθημάτων: 2

- *Το μάθημα θα γίνει εφόσον δοθούν οι σχετικές πιστώσεις
- ** αντικατάσταση

Δικαίωμα επιλογής ΥΕ/Σ: 2

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙ-ΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΙΜΕ 102	Μεσαιωνική Ιστορία ΙΙ	Ν. Καραπιδάκης	
ΙΝΕ 101	Εισαγωγή στην Ιστορία του Νέου Ελληνισμού	Ε. Αγγελομάτη	Απαιτείται για την εξέταση του ΙΝΕ102
ΙΝΕ 105	Ιστορία του Λατινοκρατούμενου ελληνικού χώρου (13 ^{ος} -18 ^{ος} αι.)	Π.Δ. 407/80 *	
ΙΣΕ102	Εισαγωγή στη νεότερη και σύγχρονη ευρωπαϊκή Ιστορία	Γρ. Ψαλλίδας	
ΑΕΦ 102	Αρχαία ελληνική γλώσσα ΙΙ	Α. Ευσταθίου	
ΝΕΦ 101	Νέα ελληνική γλώσσα και Λογοτεχνία Ι	Θ. Πυλαρινός	

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ- ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ

ΚΩΔΙ-ΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΑΠΡ 604	Η Τέχνη του Προϊστορικού Αιγαίου	Κ. Σμπόνιας	Σ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΧΩΡΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

ΠΛΗ02	Πληροφορική II	Π.Δ.407/80 *	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (ΔΕΝ ΥΠΟΛΟΓΙ- ΖΕΤΑΙ ΣΤΟ ΒΑΘ- ΜΟ ΤΟΥ ΠΤΥΧΙ- ΟΥ)
--------------	----------------	--------------	--

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

ΚΩΔΙ- ΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΞΓΑ 02	Αγγλικά II	Π.Δ. 407/80 *	ΔΕΝ ΥΠΟΛΟΓΙ- ΖΟΝΤΑΙ
ΞΓΛ 02	Γαλλικά II	Μπ. Στιάστνα	ΣΤΟ ΒΑΘΜΟ
ΞΓΡ 02	Γερμανικά II	Α. Αυγέρη	ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ

Αριθμός Υ μαθημάτων: 7

Αριθμός Σεμιναριακών: 1

Δικαίωμα επιλογής ΥΕ/Σ: 2

- **** Το μάθημα θα γίνει εφόσον δοθούν οι σχετικές πιστώσεις**

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΙΝΧ 101	Εισαγωγή στη Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία	Θ. Νικολαΐδης	
ΙΣΕ 101	Εισαγωγή στη Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία	Γρ. Ψαλλίδας	
ΑΚΛ 101	Αρχαία Ελληνική τέχνη I	Ε. Βικέλα	
ΑΙΤ 101	Ιστορία της Τέχνης: Από την Αναγέννηση ως τον 19 ^ο αιώνα	Π.Δ. 407/80 *	
ΛΑΦ 102	Λατινική γλώσσα και γραμματεία II	Β. Βαϊόπουλος	
ΝΕΦ 102	Νέα Ελληνική γλώσσα και λογοτεχνία II	Θ. Πυλαρινός	

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ-ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΙΦΙ202	Πολιτική Φιλοσοφία	Φ. Βάκη	
ΝΕΦ 201	Ιστορία Νεοελληνικής Παιδείας: Λογοτεχνία και γλωσσικό ζήτημα	Θ. Πυλαρινός	
ΠΛΗ03	Πληροφορική για ιστορικούς	Π.Δ.407/80 *	
ΙΕΑ 201	Ιστορία της Εκπαίδευσης	Κ. Αγγελάκος	
ΙΒΥ 202	Εισαγωγή στην εποχή των παλαιολόγων	Σ. Μεργιαλή	
ΙΝΣ 604	Παγκόσμια Ιστορία	Τζ. Χαρλαύτη	Σ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΧΩΡΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΞΓΑ 03	Αγγλικά ΙΙΙ	Π.Δ. 407/80 *	ΔΕΝ ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΝΤΑΙ
ΞΓΛ 03	Γαλλικά ΙΙΙ	**	ΣΤΟ ΒΑΘΜΟ
ΞΓΡ 03	Γερμανικά ΙΙΙ	Α. Αυγέρη	ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ

Αριθμός Υ μαθημάτων: 6

Αριθμός ΥΕ μαθημάτων: 5

Αριθμός Σεμιναριακών: 1

- * Το μάθημα θα γίνει εφόσον δοθούν οι σχετικές πιστώσεις
- ** αντικατάσταση

Δικαίωμα επιλογής ΥΕ/Σ: 2

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΙΑΕ 102	Αρχαία Ιστορία: Κλασική Ελλάδα	Κ. Ματαράγκα	
ΙΒΥ 103	Ιστορία Βυζαντινής Παιδείας	Η. Γιαρένης	
ΙΟΘ 101	Οθωμανικό κράτος: Θεσμοί και κοινωνία	Σ. Λαϊού	
ΑΚΛ 102	Αρχαία ελληνική τέχνη ΙΙ	Ε. Βικέλα	

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ-ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ

ΚΩΔΙ-ΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΙΑΕ 606	Η αρχαία Αίγυπτος	Κ. Ματαράγκα-Κ.Σμπόνιας	Σ
ΝΕΦ 301	Νεοελληνική ποίηση	Θ. Πυλαρινός	
ΙΣΕ 201	Σύγχρονη ελληνική Ιστορία	Γρ. Ψαλλίδας	
ΚΑΝ 601	Κοινωνική Ανθρωπολογία και Ιστορία	Π.Δ. 407/80 *	Σ
ΙΦΙ601	Ειδικά θέματα Ιστορίας της Φιλοσοφίας: Η γαλλική επανάσταση ως αντικείμενο φιλοσοφικού Στοχασμού	Φ. Βάκη	Σ
ΛΑΦ 201	Λατινική Γραμματεία Ι	Β. Βαϊόπουλος	

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΧΩΡΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

ΚΩΔΙ-ΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΞΓΑ 04	Αγγλικά IV	Π.Δ. 407/80 *	ΔΕΝ ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΝΤΑΙ
ΞΓΛ 04	Γαλλικά IV	Μπ. Στιάστνα	ΣΤΟ ΒΑΘΜΟ
ΞΓΡ 04	Γερμανικά IV	Α. Αυγέρη	ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ

Αριθμός Υ μαθημάτων: 4

Αριθμός ΥΕ μαθημάτων: 3

Αριθμός Σεμιναριακών : 3

- * Το μάθημα θα γίνει εφόσον δοθούν οι σχετικές πιστώσεις

Δικαίωμα επιλογής ΥΕ/Σ: 2

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

ΚΩΔΙ-ΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
INE 103	Ιστορία της Ελληνικής Επανάστασης	Π. Πιζάνιας	
INΣ 103	Ναυτιλιακή και Οικονομική Ιστορία Ευρώπης	Τζ. Χαρλαύτη	
ΕΘΝ 101	Θεωρία και Ιστορία τις Εθνολογίας	Π.Δ. 407/80 *	(αναπλήρωση της κας Ε. Ολυμπίτου, εκπαιδευτική άδεια)

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ-ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΑ

ΚΩΔΙ-ΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΙΟΘ 601	Όψεις της καθημερινότητας στην Οθωμανική αυτοκρατορία	Σ. Λαΐου	Σ
IAM 201	Ιστορία της αμερικανικής ηπείρου Ι: Από την ανεξαρτησία ως την κρίση του 1929	Μ. Δαμηλάκου	
ΙΣΕ 202	Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία	Γρ. Ψαλλίδας	
IAE202	Φίλιππος Β' και Μέγας Αλέξανδρος: Η πορεία προς την Ανατολή	Κ. Ματαράγκα	
ΑΙΤ601	Ιστορία της Τέχνης: η τέχνη του 20 ^{ου} αιώνα	Π.Δ. 407/80 *	Σ
ΙΦΙ 602	Σεμινάριο πρακτικής Φιλοσοφίας: Θεωρίες της δημοκρατίας	Φ. Βάκη	Σ
INE606	Βενετία, Βυζάντιο και οθωμανική αυτοκρατορία	Π.Δ.407/80 *	Σ
INX 303	Ειδικά θέματα νεότερης Ευρωπαϊκής Ιστορίας II	Θ. Νικολαΐδης-	
IME 201	Μεσαιωνική Ιστορία: Κοινωνική και οικονομική ζωή	Ν. Καραπιδάκης	
IBY 203	Η Βυζαντινή διπλωματία κατά την ύστερη εποχή (1204-1453)	Σ. Μεργιαλή	
IBY 305	Η αυτοκρατορία της Νίκαιας	Η. Γιαρένης	
IAE 607	Πηγές για την ιστορία της Αθήνας κατά την ελληνιστική περίοδο	Ι. Κράλλη	Σ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΧΩΡΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

ΕΠΧ 201	Εισαγωγή στην επιχειρηματικότητα	Ελεύθερης Επιλογής Π.Δ. 407/80 *	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (δεν υπολογίζεται στο βαθμό του Πτυχίου)
----------------	----------------------------------	-------------------------------------	---

- Οι φοιτητές που οφείλουν το (Υ) μάθημα «Θεσμοί και κοινωνία του Νέου Ελληνισμού» υποχρεούνται να εξεταστούν στο ίδιο μάθημα που μετατίθεται ως Υ στο ΣΤ' εξάμηνο.

Αριθμός Υ μαθημάτων: 3

Αριθμός ΥΕ μαθημάτων: 7

Αριθμός Σεμιναριακών : 5

- * Το μάθημα θα γίνει εφόσον δοθούν οι σχετικές πιστώσεις

Δικαίωμα επιλογής ΥΕ/Σ: 3

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
INE 102	Θεσμοί και κοινωνία του Νέου Ελληνισμού	Ε. Αγγελομάτη	Προαπαιτούμενο το INE101
ΙΡΩ 102	Ρωμαϊκή Ιστορία: Αυτοκρατορικοί χρόνοι	Η. Σβέρκος	
IBY 102	Ιστορία του Βυζαντίου	Η. Γιαρένης	(αναπλήρωση κας Μεργιαλή εκπαιδευτική άδεια)
ΙΝΣ 101	Οικονομική Ιστορία: Από το Μεσαίωνα στη βιομηχανική Επανάσταση	Π.Δ. 407/80 *	

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΙΑΕ 201	Ιστορία του ελληνιστικού κόσμου (323-31 π.Χ)	Ι. Κράλλη	
ΙΑΜ 202	Ιστορία της αμερικανικής ηπείρου II: Από την κρίση του 1929 έως σήμερα	Μ. Δαμηλάκου	
ΙΡΩ 607	Ρωμαίοι αυτοκράτορες: Ιστορία και μνημεία	Ευ. Βικέλα-Η. Σβέρκος	Σ

ΙΝΣ 301	Ευρωπαϊκή οικονομική ολοκλήρωση	Π.Δ. 407/80 *	
ΑΕΦ 601	Αρχαία ελληνική γλώσσα ΙΙΙ	Αθ. Ευσταθίου	Σ
ΙΝΣ 603	Ιστορία των επιχειρήσεων	Τζ. Χαρλαύτη	Σ
ΙΟΘ202	Ο κόσμος του Ισλάμ από την εποχή του προφήτη Μωάμεθ έως τις αρχές του 20 ^{ου} αιώνα	Σ. Λαΐου	
ΙΝΣ 606	Θαλασσινές κοινότητες. Κοινωνία, οικονομία, πολιτισμός (19 ^{ος} -20 ^{ος})	Τζ. Χαρλαύτη-Ε. Ολυμπίτου	Σ
ΛΑΦ 202	Λατινική Γραμματεία ΙΙ	Β. Βαϊόπουλος	

Αριθμός Υ μαθημάτων: 4

Αριθμός ΥΕ μαθημάτων: 5

Αριθμός Σεμιναριακών: 4

- * Το μάθημα θα γίνει εφόσον δοθούν οι σχετικές πιστώσεις

Δικαίωμα επιλογής ΥΕ/Σ: 3

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΙΝΣ 102	Οικονομική Ιστορία: Από τη Βιομηχανική στην Τεχνολογική Επανάσταση	Π.Δ. 407/80 *	
ΙΣΔ 101	Ιστορική Δημογραφία Ι	Π.Δ. 407/80 *	
ΙΕΑ 101	Παιδαγωγικά Ι	Κ. Αγγελάκος	

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΙΝΕ 602	Κοινωνική Θεωρία και Ιστορία	Π. Πιζάνιας	Σ
ΙΑΜ 605	Οι δύο Αμερικές: οι πολύπλευρες σχέσεις μεταξύ των Η.Π.Α. και της Λατινικής Αμερικής	Μ. Δαμηλάκου	Σ
ΙΟΘ 201	Πολιτική, κοινωνία και οικονομία στην	Σ. Λαΐου	

	Οθωμανική αυτοκρατορία του 19 ^{ου} αιώνα		
ΕΠΑ 201	Ελληνική Παλαιογραφία Ι	Π.Δ. 407/80 *	
ΙΝΣ605	Ελληνική Οικονομική Ιστορία (19 ^{ος} -20 ^{ος} αι.)	Π.Δ. 407/80 *	Σ
ΙΑΕ 605	Η Οικουμενική Ιστορία του Πολύβιου	Ι. Κράλλη	Σ
ΑΕΦ 202	Αρχαία Ελληνική γλώσσα ΙV	Α. Ευσταθίου	

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΧΩΡΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

ΕΠΧ 201	Εισαγωγή στην επιχειρηματικότητα	Ελεύθερης Επιλογής Π.Δ. 407/80 *	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (δεν υπολογίζεται στο βαθμό του Πτυχίου)
ΑΙΤ 303	Ιστορία της Τέχνης: Η Τέχνη του 19 ^{ου} αιώνα	Ελεύθερης Επιλογής Π.Δ. 407/80 *	

Αριθμός Υ μαθημάτων: 3

Αριθμός ΥΕ μαθημάτων: 3

Αριθμός Σεμιναριακών: 4

- * Το μάθημα θα γίνει εφόσον δοθούν οι σχετικές πιστώσεις

Δικαίωμα επιλογής ΥΕ/Σ: 4

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΙΕΑ 102	Διδακτική: Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας	Κ. Αγγελάκος	
ΙΦΙ 101	Φιλοσοφία της Ιστορίας	Φ. Βάκη	

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΔΑΣΚΩΝ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

IAM 606	Ιθαγενείς και ιθαγενισμοί στη Λατινική Αμερική	Μ. Δαμηλάκου	Σ
INE 603	Κοινωνική Ιστορία	Π. Πιζάνιας	Σ
ΙΣΔ 201	Ιστορική Δημογραφία II	Π.Δ. 407/80 *	
ΕΘΝ 601	Εθνολογία του υλικού πολιτισμού II: Διατροφή	Ε. Ολυμπίτου	Σ
ΙΑΕ 603	Βασιλείς και πόλεις κατά την ελληνιστική περίοδο (323-31 π.Χ.)	Ι. Κράλλη	Σ
ΙΕΑ 601	Παιδαγωγικά II. Αξιοποίηση των οπτικοακουστικών μέσων και των νέων τεχνολογιών στη διδακτική πράξη	Κ. Αγγελάκος	Σ
ΙΜΕ202	Ιστορία του πολιτικού	Ν. Καραπιδάκης	
ΕΠΑ 202	Ελληνική Παλαιογραφία II	Π.Δ. 407/80 *	

Σ: Σεμιναριακό

Αριθμός Υ μαθημάτων: 2

Αριθμός ΥΕ μαθημάτων: 3

Αριθμός Σεμιναριακών : 5

- * Το μάθημα θα γίνει εφόσον δοθούν οι σχετικές πιστώσεις

Δικαίωμα επιλογής ΥΕ/Σ: 4

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ

Ε. Αγγελομάτη (χειμερινό εξάμηνο)

Κ. Σμπόνιας (χειμερινό εξάμηνο)

Ε. Ολυμπίτου (χειμερινό εξάμηνο)

Μ. Στιάστνα (χειμερινό εξάμηνο)

Θ. Νικολαΐδης (εαρινό εξάμηνο)

Σ. Μεργιαλή (εαρινό εξάμηνο)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι φοιτητές πέραν του Η' εξαμήνου μπορούν να δηλώσουν έως και έξι (6) μαθήματα.

Δεν επιτρέπεται η λήψη περισσότερων των 4 σεμιναριακών μαθημάτων για τη λήψη του πτυχίου.

8-II

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ, ΕΤΕΠ ΚΑΙ ΕΕΔΙΠ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΟΥ ΙΟΝΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ**

ΜΕΛΗ ΔΕΠ

ΕΛΕΝΗ-ΝΙΚΗ ΑΓΓΕΛΟΜΑΤΗ ΤΣΟΥΓΚΑΡΑΚΗ (Καθηγήτρια/Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 15ος-19ος αι.)

I. ΒΙΒΛΙΑ

1. *Μητρών Α΄ Νεκροταφείου Αθηνών. Α΄ Ζώνη - Α΄ Τμήμα*, έκδ. Δήμου Αθηναίων, Αθήνα 1972 (συνεργασία με τη Δέσποινα Τσουκλίδου-Πέννα).
2. Ιωάννου Σταυριανού (1804-1887), *Πραγματεία των περιπετειών του βίου μου και συλλογή διαφόρων αντικειμένων αγνώστων έτι εν τη Ελληνική Ιστορία*, Εισαγωγή - Έκδοση - Σχόλια Ελένη Αγγελομάτη-Τσουγκαράκη, Αθήνα 1982.
3. Νικόλαος Κριτίας. *Βιογραφικά και εργογραφικά*, Αθήνα 1984-6.
4. *The Eve of the Greek Revival. British Travellers' Perceptions of Early Nineteenth Century Greece*, Routledge, London and New York 1990.
5. *Ιόνιος Ακαδημία. Το χρονικό της ίδρυσης του πρώτου ελληνικού πανεπιστημίου*, Αθήνα 1997.
6. *Τα ταξίδια του λόρδου Guilford στην Ανατολική Μεσόγειο*, Αθήνα 2000.
7. *Η προεπαναστατική Ελλάδα*, το πρώτο βιβλίο της σειράς «1821 Η Γέννηση ενός Έθνους», Σκάι Βιβλίο, Αθήνα 2010.

II. ΑΡΘΡΑ

(Επιλογή από ένα μεγαλύτερο αριθμό εκδεδωμένων εργασιών. Δεν περιλαμβάνονται επίσης Βιβλιοκρισίες και άρθρα σε Εφημερίδες).

1. «Ανέκδοτες επιστολές του Μιχ. Οικονόμου και του Θ. Φαρμακίδη (Μάρτιος.-Μάϊος 1827)», *Μνήμων* 6 (1977) σσ. 75-114.
2. «Το Α΄ Νεκροταφείο της Αθήνας πηγή για την νεώτερη ελληνική ιστορία», *Επιστημονικές ανακοινώσεις του Συλλόγου Επιστημονικού Προσωπικού της Ακαδημίας Αθηνών*, Αθήνα 1982, σσ. 133-140.
3. «Μια άγνωστη χειρόγραφη ιστορία της μονής Ταξιαρχών Αιγιαλείας», *Πρακτικά του Β΄ Διεθνούς Συνεδρίου Πελοποννησιακών Σπουδών, Παράρτημα 8 των Πελοποννησιακών*, Αθήνα 1981-2, τ. Γ΄ σσ. 65-81.
4. «Women in the Society of the Despotate of Epirus», στο: *XVI. Internationaler Byzantinistenkongress Wien, Akten II.2 Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik*, 32/2 (1982), σσ. 473-480.
5. «Μια άγνωστη ενέργεια του Ν. Θησέως, αίτηση για «Αγγλική Προστασία» της Κύπρου», *Πρακτικά του Β΄ Διεθνούς Κυπριολογικού* (20-25 Απριλίου 1982), Λευκωσία 1987, τ. Γ΄, σσ. 93-98.
6. «Οι περιηγήσεις του λόρδου Guilford στην Ελλάδα», στο: *Πρακτικά του Ε΄ Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου (Αργοςτόλι - Ληξούρι, 17-21 Μαΐου 1986)*, Αργοςτόλι 1990, σσ. 71-92.
7. «Μια πατριαρχική καταδίκη του τυπογραφείου του Πάνου Θεοδοσίου» *Ο Ερανιστής* 18 (1986) σσ. 85-95.
8. «Συμβολή στην ιστορία της οικονομικής, κοινωνικής και εκπαιδευτικής ζωής της Λάρισας κατά την Τουρκοκρατία», *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά* 3 (1990) σσ. 255-332.
9. «Η Μάνη στις αναφορές του Leake προς το Foreign Office και στο έργο του *Travels in the Morea*», *Θησαύρισμα. Αριστείον Πνευματικόν εις τον Δικαίον Βαγιακάκον, Λακωνικά Σπουδαί* 10 (1990) σσ. 339-367.
10. «Η Κρήτη στα περιηγητικά κείμενα (τέλη 17ου - αρχές 19ου αι.)», *Πρακτικά του ΣΤ΄ Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου, (Χανιά, 24-30 Αυγούστου 1986)*, τ. Γ΄, 1991, σσ.1-37.
11. «Manuscripts of Travel Literature relating to Greece, Constantinople, Asia Minor and Cyprus in the British Libraries and Archives. A Research in Progress», *Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου «Το ταξίδι στο Μεσογειακό χώρο (18^{ος}-19^{ος} αι.). Ο Gerard de Nerval και η Ανατολή»*, (Ερμούπολη, Σύρα 3-7 Ιουλίου 1988). *Vrs l' Orient par la Grèce avec de Nerval et d' autres voyageurs, textes recueillis par Loukia Drouliva et Vasso Mentzou*, στη σειρά *Littérature des voyages – Collection dirigé par François Moureau*, Paris 1993, p. 131-7.

12. Σε συνεργασία με τον Δημήτριο Τσουγκαράκη «Western Mesara in the Byzantine, Venetian and Ottoman Period», στο: L. Vance Watrous, *Cretan Exploration Project, Hesperia* 62.2 (1993), pp. 233-7 (συνεργασία με Δ. Τσουγκαράκη).
13. «Greek Women, 16th-19th centuries: the Travellers' View», *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά* 4 (1992), σσ. 321-403.
14. «Όψεις της εξωτερικής και εσωτερικής πολιτικής του Αλή Πασά», *Ο Ερανιστής* 19 (1993) σσ. 136-187.
15. «Παρατηρήσεις του W.M. Leake για την Πελοπόννησο και τα Κύθηρα. Σημειώσεις από το πρώτο ταξίδι του στην Ελλάδα», στο: *Περιηγητές και αξιωματούχοι στην Πελοπόννησο. Προς τιμήν του Sir Steven Runciman*, Μονεμβασία 1994, σσ. 251- 263.
16. «Additions and Corrections to Cod. Hierosol.2 Patriarch. 57: its Links with Cyprus and Palestine», *Bosphorus. Essays in Honour of Cyril Mango, Byzantinische Forschungen* 21 (1995) σσ. 167-180.
17. «Κοραής και Guilford», *Ο Ερανιστής* 20 (1995) σσ. 58-65.
18. «Οι οικογένειες Λικινίου και Περδικάρη. Μελέτη βιογραφική και γενεαλογική», *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά* 5(1997) σσ. 307-379.
19. «Ιερά λείψανα και οικονομικά προβλήματα. Η διάδοση της λατρείας του Αγίου Βησσαρίωνα», *Τρικαλινά* 17 (1997) σσ. 193-212.
20. «Οι αντιλήψεις των ξένων για τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό», *Ο Ερανιστής* 21 (1997) σσ. 225-247.
21. «Απόπειρες ελληνικών μεταφράσεων του μυθιστορήματος του Thomas Hope *Anastasius*», *Ο Ερανιστής* 21 (1997) σσ. 402-7.
22. «Ελληνικά περιηγητικά κείμενα (16ος-19ος αι.)», *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά* 6 (2000) σσ. 158-180.
23. «Ανέκδοτα χαράγματα και επιγραφές από ναούς και μονές της Κρήτης», *Ενθύμησις Νικολάου Μ. Παναγιωτάκη*, Ηράκλειο 2000, σσ. 681-732 (συνεργασία με Δ. Τσουγκαράκη).
24. «Η Κέρκυρα την περίοδο 1797-1864», στο: Θ. Γ. Παππάς (επιμ.), *Κέρκυρα εγχειρίδιο τοπικής ιστορίας*, Αθήνα 2000, σ. 175-190.
25. «Monasteries of Southeastern Crete in the Venetian Period», στο: *EYKOΣMIA, Studi miscellanei per il 75o di P. Vincenzo POGGI S.J.*, Roma 2003, σσ. 541-574 (συνεργασία με Δ. Τσουγκαράκη).
26. «Πληροφορίες των περιηγητών για την ελιά και το λάδι στον ελλαδικό χώρο», στο: *Η ελιά και το λάδι στο χώρο και το χρόνο*, Δημοσιεύματα του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών αρ. 20, Αθήνα 2003, σσ. 94-131.
27. «Ιστορικές πηγές του Αγώνα. Έγγραφα, απομνημονεύματα, πρώτες ιστορίες», στο: *Η Ελληνική Επανάσταση, 1821-1832, Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, τ. 3, Αθήνα 2003, σ. 371-388.
28. «Ανέκδοτα χαράγματα και επιγραφές από ναούς και μονές της Κρήτης. Β' Μέρος », *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά* 7 (2004) σσ. 143-206 (συνεργασία με Δ. Τσουγκαράκη).
29. «Η εξέλιξη των οικισμών της υπαίθρου Κέρκυρας», *Ζ' Πανιώνιο Συνέδριο. Λευκάδα 26-30 Μαΐου 2002, Πρακτικά τόμος Β', Δεύτερο Τμήμα, Ο χώρος και τα δημογραφικά μορφώματα. Οι κύριοι συντελεστές της οικονομίας*, Αθήνα 2004, σσ. 515-543.
30. «A Province under Byzantine, Venetian and Ottoman Rule, AD 400-1898», στο: *Cycles of Social Complexity in the Plain of Messara Crete*, Gotsen Institute of Archaeology, University of California Press, 2004, σσ. 359-439, 551-593 (συνεργασία με Δ. Τσουγκαράκη).
31. «Η διακίνηση των επιστολών (16^{ος}-19^{ος} αιώνες) », *Πρακτικά του Επιστημονικού Συμποσίου Νεοελληνική Επιστολογραφία (16^{ος}-19^{ος} αι.)*, Κέντρον Ερεύνης της Ιστορίας του Νέου Ελληνισμού, Αθήνα, 20-21 Μαρτίου 2003. *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά*, τ. 8 (Αθήνα 2006), σσ. 339-374.
32. «Η διαχρονία της πολιτικής γεωγραφίας της Κρήτης. Δρόμοι επικοινωνίας στο εσωτερικό και το εξωτερικό. Η περίοδος της βενετικής και οθωμανικής κυριαρχίας (μέχρι το 1821). Συνέχειες και ασυνέχειες». *Κεντρικές Εισηγήσεις. Πεπραγμένα του Θ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου*, Εταιρεία Κρητικών Ιστορικών Μελετών, Ηράκλειο 2006, σ. 87-131.
33. «The 'Berat of the Consul of Salonika», στο: E. Kolovos, Ph. Kotzagerorgis, S. Laiou, M. Sariyannis (εκδ.), *The Ottoman Empire, the Balkans, the Greek Lands: Toward a Social and Economic History. Studies in Honor of John C. Alexander*, Istanbul 2007, σσ. 49-60.

34. «Οι ποιμαντικές επισκέψεις των πρωτοπαπάδων της Κέρκυρας», *Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου «Όψεις της Εκκλησιαστικής Ιστορίας της Κέρκυρας»* (7-8 Δεκεμβρίου 2005), *Κερκυραϊκά Χρονικά*, τ. Δ' (2007), σσ. 299-308.
35. «Η κοινωνική συνείδηση ενός Κρητικού του 1574», *Θησαυρίσματα* 37 (2007), σσ. 121-153.
36. «Εργογραφία Δημητρίου Ζ. Σοφιανού», *Ιόνιος Λόγος* 1 (2007) σσ. 225-245.
37. «Το φαινόμενο της ζητείας κατά τη Μεταβυζαντινή Περίοδο», *Ιόνιος Λόγος* 1 (2007) σσ. 247-293.
38. «The Codices of the Bishoprics as a Source of Social History», στο: Maria A. Stasinopoulou – Ioannis Zelepos (εκδ.), *Griechische Kultur in Südosteuropa in der Neuzeit. Beiträge zum Symposium in memoriam Gunnar Hering (Wien, 16-18 Dezember 2004)*, *Byzantina et Neograeca Vindobonensia* 26 (2008) σσ. 135-151.
39. «Women in the War of Greek Independence», στο: Mark Mazower (εκδ.), *Networks of Power in Modern Greece. Essays in Honour of John Campbell*, Hurst and Company, Λονδίνο 2008, pp. 45-68.
40. «The revival of the Olympic Games in 19th century Greece», *Beijing Forum* 2008, pp. 1-7.
41. Δημήτρης Τσουγκαράκης – Ελένη Αγγελομάτη-Τσουγκαράκη, «Ανέκδοτα χαράγματα και επιγραφές από ναούς και μονές της Κρήτης», *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά*, 9 (2008), σσ. 293-340 (συνεργασία με Δ. Τσουγκαράκη).
42. *Pro-herbs. Χρηστικά βότανα της ελληνικής φύσης*, Ιωάννινα 2008 (ελληνικά και αγγλικά) [το ιστορικό τμήμα της διεπιστημονικής έρευνας στην οποία συμμετείχαν τα Πανεπιστήμια Ιωαννίνων, Πατρών, Χαροκόπειο και το Ιόνιο].
43. «Γεωγράφοι και οι περιηγητές για τον ευρύτερο χώρο της Ν. Αλβανίας και της Ηπείρου», *Η κοινή αρχιτεκτονική κληρονομιά των αρχοντικών σπιτιών της Ηπείρου και της Νότιας Αλβανίας*, Ιωάννινα 2008, σσ. 9-30.
44. «The archaeologists and the historian: Methodological Problems faced Historians Participating in Archaeological Surveys», στο: John Bintliff – Hanna Stöger (εκδ.), *Medieval and Post-Medieval Greece. The Corfu Papers. BAR International Series 2023*, Oxford 2009, pp. 67-72 (συνεργασία με Δ. Τσουγκαράκη).
45. «Επιστολές του Ευγένιου Βούλγαρη σε αθηναϊκούς κώδικες και Παράρτημα», στο: Ε. Αγγελομάτη-Τσουγκαράκη (επιμ.), *Ευγένιος Βούλγαρης. Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου, Κέρκυρα, 1-3 Δεκεμβρίου 2006*. Ιόνιο Πανεπιστήμιο – Εκδόσεις Κανάκη, Αθήνα 2009, σσ. 175-236.
46. «Ένα λανθάνον έργο του Kaisáριου Δαπόντε και η αγιοποίηση του Πελοποννήσιου Ιερόθεου του Ιβηρίτη», *Ιόνιος Λόγος* 2 (2010), σσ. 1-11.
47. Δημήτρης Τσουγκαράκης – Ελένη Αγγελομάτη-Τσουγκαράκη, «Η απογραφή των εκκλησιών και των μονών της Κρήτης (1635-1637)», *Πεπραγμένα του Ι' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου, Χανιά, 1-8 Οκτωβρίου 2006*, σσ. 93-116.

III. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

1. Επιστημονική Συνάντηση του Επιστημονικού Προσωπικού της Ακαδημίας Αθηνών (Αθήνα, 22-23 Νοεμβρίου 1979).
2. Β' Διεθνές Συνέδριο Πελοποννησιακών Σπουδών, Πάτρα, 25-31 Μαΐου 1980.
3. ΙΣΤ' Διεθνές Βυζαντινολογικό Συνέδριο, Βιέννη, 4-9 Οκτωβρίου 1981.
4. Β' Κυπριολογικό Συνέδριο, Λευκωσία, 20-25 Απριλίου 1982.
5. Ε' Διεθνές Πανιώνιο Συνέδριο, Κεφαλονιά, 17-21 Μαΐου 1986.
6. ΣΤ' Διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο, Χανιά, 24-30 Αυγούστου 1986.
7. Διεθνές Συμπόσιο «Το ταξίδι στον Μεσογειακό χώρο (18ος-19ος αιώνας). Ο Gerard de Nerval και η Ανατολή», Ερμούπολη, Σύρα 3-7 Ιουλίου 1988.
8. Α' Συμπόσιο Ιστορίας και Τέχνης Μονεμβασίας «Η Μονεμβασία και ο βυζαντινός και μεταβυζαντινός κόσμος», Μονεμβασία, 6-8 Σεπτεμβρίου 1988.
9. Δ' Συμπόσιο Ιστορίας και Τέχνης Μονεμβασίας «Περιηγητές και αξιωματούχοι στην Πελοπόννησο» προς τιμήν του Sir Steven Runciman, Μονεμβασία, 22-24 Ιουλίου 1992.
10. Διεθνές Συνέδριο «Νεοελληνική Παιδεία και Κοινωνία» αφιερωμένο στη μνήμη Κ.Θ. Δημαρά, Αθήνα, 29-30 Σεπτεμβρίου και 1 Οκτωβρίου 1993.

11. Δ' Συνάντηση Πεζογραφίας «Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Πεζογραφία», στα πλαίσια των ΚΘ' Δημοτηρίων (Δήμος Θεσσαλονίκης και Τομέας Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης), Θεσσαλονίκη, Οκτώβριος Νοέμβριος 1994.
12. Όμιλος Μελέτης Ελληνικού Διαφωτισμού. Επιστημονικό Συμπόσιο «Μνήμη Λέανδρου Βρανούση», Αθήνα, 10-11 Μαΐου 1995.
13. Η' Διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο, Ηράκλειο, 9-14 Σεπτεμβρίου 1996.
14. Δ' Συμπόσιο Τρικαλινών Σπουδών, Τρίκαλα, 8-10 Νοεμβρίου 1996.
15. Διεθνές Συνέδριο: Η Ρωσική παρουσία στα Επτάνησα 18ος-19ος αιώνες, Κέρκυρα, 25-29 Μαρτίου 1998.
16. Διεθνές Συνέδριο οργανωμένο από το Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου, το Πανεπιστήμιο του Durham και τη Βρετανική Σχολή Αθηνών: *New Approaches in Medieval and Modern Greece*, Κέρκυρα, 1-4 Μαΐου 1998.
17. Διεθνές Συμπόσιο Ιστορίας: *Επτάνησος Πολιτεία*, Κέρκυρα, 18-20 Μαΐου 2000.
18. Συμπόσιο «Η ελιά και το λάδι στο χώρο και το χρόνο», Πρέβεζα, 24-26 Νοεμβρίου 2000.
19. Η' Διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο, Ελούντα, 1-7 Οκτωβρίου 2001.
20. Ζ' Πανιώνιο Συνέδριο. Λευκάδα 26-30 Μαΐου 2002
21. Επιστημονικό Συμπόσιο του Κέντρου Ερεύνης του Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών «Νεοελληνική Επιστολογραφία (16^{ος}-19^{ος} αι.)», Μάρτιος 2003.
22. «Ελληνικός πολιτισμός στη Νοτιοανατολική Ευρώπη στους νεότερους χρόνους Μνήμη Gunnar Her- ing», Βιέννη 15-18 Δεκεμβρίου 2004.
23. «Οι «επισκέψεις» των Πρωτοπαπάδων της Κέρκυρας», Όψεις της Εκκλησιαστικής Ιστορίας της Κέρκυρας, Διοργάνωση του Τμήματος Ιστορίας και της Εταιρείας Κερκυραϊκών Σπουδών, Κέρκυρα, 7 και 8 Δεκεμβρίου 2005.
24. Δημήτρης Τσουγκαράκης-Ελένη Αγγελομάτη-Τσουγκαράκη, «Η απογραφή των εκκλησιών και των μονών της Κρήτης (1635-1637)», *Πεπραγμένα του Ι' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου, Χανιά, 1-8 Οκτωβρίου 2006*.
25. «Επιστολές του Ευγένιου Βούλγαρη σε αθηναϊκούς κώδικες», *Διεθνές επιστημονικ Συνέδριο «Ε γένιος Βούλγαρης: νδρας κα τ ργο του»*, Κέρκυρα, 3-6 Δεκεμβρίου 2006.
26. «Ιστορική αναδρομή της χρήσης των Αρωματικών και Φαρμακευτικών Φυτών. Η περίπτωση των Αρωματικών και Φαρμακευτικών Φυτών που απαντώνται στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων», Κέρκυρα, 5 Οκτωβρίου 2007. Ημερίδα στα πλαίσια του INTERREG IIIB-ARCHIMED: «Προστασία πόρων, διαχείριση και προώθηση οικολογικής αντίληψης για τη βιώσιμη εκμετάλλευση των βρώσιμων βοτάνων και καρυκευμάτων» (Egnatia Epirus Foundation – Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων – Πανεπιστήμιο Πατρών – Ιόνιο Πανεπιστήμιο (Τμήμα Ιστορίας) Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο - Unitre University – Maglie – Περιφέρεια Ιονίων Νήσων).
27. «Γεωγράφοι και περιηγητές του ευρύτερου χώρου της Ν. Αλβανίας και της Ηπείρου», Συνέδριο με τίτλο «Παραδοσιακή αρχιτεκτονική της διασυννοριακής περιοχής - ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά», Ιωάννινα 11-12 Οκτωβρίου 2008. INTERREG III A Στα πλαίσια του έργου: «Η κοινή αρχιτεκτονική κληρονομιά των αρχοντικών σπιτιών της Ηπείρου και της Νότιας Αλβανίας» (Πανεπιστήμια Ιωαννίνων, Ιονίου και Αργυροκάστρου).
28. «Η παρουσία της Βενετίας στον Ιόνιο χώρο τον 18^ο και 19^ο αιώνα και η αποτίμησή της στα περιηγητικά κείμενα», Διεθνές Συνέδριο: Η Αδριατική: Συγκλίσεις και αποκλίσεις (18ος- 19ος αι.), Κέρκυρα 29-30 Απριλίου 2010 (Ιόνιο Πανεπιστήμιο – Ινστιτούτ Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών της Βενετίας, Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti)

IV. ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ/ΠΡΟΛΟΓΟΙ ΣΕ ΤΟΜΟΥΣ

1. Ελευθέριος Σκιαδάς, *Ληξιαρχείον Αθηνών (1836-2006)*, Αναπτυξιακή Εταιρεία Δήμου Αθηναίων, Αθήνα 2005: Πρόλογος.
2. Αντώνιος Σπυρής νοτάριος και πρωτοπαπάς *Κερκύρων (1560-1567). Πηγές της Επτανησιακής Ιστορίας 1*, Εκδόσεις Ιονίου Πανεπιστημίου, Κέρκυρα 2007: Επιστημονική Επιμέλεια και Πρόλογος.

3. Εμμανουήλ Τοξότης νοτάριος Κερκύρας. *Πράξεις (1500-1503). Πηγές της Επτανησιακής Ιστορίας 2*, Εκδόσεις Ιονίου Πανεπιστημίου, Εκδόσεις Ιονίου Πανεπιστημίου, Κέρκυρα 2007: Επιστημονική Επιμέλεια και Πρόλογος.
4. Σπυρίδων Πλουμίδης, *Γυναίκες και Γάμος στην Κέρκυρα (1600-1864). Έμφυλες σχέσεις και οικονομικές δραστηριότητες*, Κέρκυρα 2008. (Πρόλογος σ. 9-15 ως επιστημονικής υπευθύνου της μεταδιδακτορικής έρευνας από την οποία προέκυψε το έργο).
5. Χριστίνα Μπάνου, *Διαχρονικά Γνωρίσματα της Εκδοτικής Βιομηχανίας στον Δυτικό Πολιτισμό*, Εκδόσεις Κότινος, Αθήνα 2008: Πρόλογος.
6. Νοταριακές πράξεις του κώδικα της κεφαλληνιακής οικογένειας *Τυπάλδου-Λασκαράτου (16^{ος}-17^{ος} αι.)*. Πηγές της Επτανησιακής Ιστορίας 3, Εκδόσεις Ιονίου Πανεπιστημίου, Αθήνα 2009: Επιστημονική Επιμέλεια και Πρόλογος.
7. Σπυρίδων Βερβιτζιώτης νοτάριος Κερκύρας. *Πρωτόκολλο (1741-1744). Πηγές της Επτανησιακής Ιστορίας 4*, Εκδόσεις Ιονίου Πανεπιστημίου, Κέρκυρα 2009: Επιστημονική Επιμέλεια και Πρόλογος.
8. *Επιστολές των Οικουμενικών Πατριαρχών προς τους Μεγάλους Πρωτοπαπάδες της Κερκύρας (17^{ος}-18^{ος} αιώνες)*,). Πηγές της Επτανησιακής Ιστορίας 5, Εκδόσεις Ιονίου Πανεπιστημίου, Κέρκυρα 2009: Επιστημονική Επιμέλεια και Πρόλογος.
9. Ευγένιος Βούλγαρης. *Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου, Κέρκυρα, 1-3 Δεκεμβρίου 2006*. Ιόνιο Πανεπιστήμιο—Εκδόσεις Κανάκη, Αθήνα 2009: Επιστημονική Επιμέλεια και Πρόλογος.

Υ. ΜΕΛΕΤΕΣ ΥΠΟ ΕΚΔΟΣΗ

1. «Η υπόθεση της ύψωσης της βρετανικής σημαίας στη Ζάκυνθο το 1801 μέσα από τη βρετανική προξενική αλληλογραφία», *Πρακτικά του Διεθνούς Συμποσίου Ιστορίας: Επτάνησος Πολιτεία, Κέρκυρα, 18-20 Μαΐου 2000*, Ιόνιο Πανεπιστήμιο –Κέντρο Μελετών Ιονίου.
2. «Η παρουσία της Βενετίας στον Ιόνιο χώρο τον 18^ο και 19^ο αιώνα και η αποτίμησή της στα περιηγητικά κείμενα», *Διεθνές Συνέδριο: Η Αδριατική: Συγκλίσεις και αποκλίσεις (18ος- 19ος αι.)*, Κέρκυρα 29-30 Απριλίου 2010 (Ιόνιο Πανεπιστήμιο – Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών της Βενετίας, Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti).
5. «Γεώργιος Χρυσόγονος Τραπεζούντιος: νέα στοιχεία για τον βίο και το έργο του», *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά* 10 (2011) (τυπών.).

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΝΩΓΙΑΤΗΣ ΡΕΛΕ

(Καθηγητής/Ιστορική Γεωγραφία)

(Στον κατάλογο δεν περιλαμβάνονται πρόλογοι, συμμετοχές σε συνέδρια, μαθήματα και σεμινάρια στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό, άρθρα και συνεντεύξεις σε εφημερίδες)

Ι. ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΙΤΛΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. *Voyageurs en Grèce (1800-1920): aspects économiques, démographiques et cartographiques*, Maîtrise d'Histoire, Paris IV, Sorbonne, 1981, 306 σ.
2. *Les communications terrestres dans la Péninsule Hellénique au XVIIIe siècle. (Diplôme d'Études Approfondies en Histoire Moderne et Contemporaine)*, Paris IV, Sorbonne, 1982, σ. 65.
3. *Les communications terrestres dans la Péninsule Hellénique au XVIIIe siècle* (Thèse de Doctorat de 3e cycle en Histoire et Civilisations, E.H.E.S.S.), Παρίσι 1984, τόμοι 2, 507 σ.

ΙΙ. ΒΙΒΛΙΑ-ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

4. *Connaissance de la population et des productions de la Morée à travers un manuscrit anonyme, vers 1790*, Αθήνα, 1987, 144 σ.
5. *Δρόμοι και διακίνηση στον ελλαδικό χώρο κατά τον 18^ο αιώνα*, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 1993, 250 σ.
6. *Έξι γαλλικά υπομνήματα για τα Επτάνησα και τον απέναντι ηπειρωτικό χώρο (1798-1809)*, Επιστημονικές Εκδόσεις Ιονίου Πανεπιστημίου, Αθήνα-Κέρκυρα 1993, 357 σ.

7. *Inventaire de la correspondance des consuls français à Corfou, de 1713 à 1901*, Επιστημονικές Εκδόσεις Ιονίου Πανεπιστημίου, Αθήνα-Κέρκυρα 1993, 604 σ.
8. *Inventaire de la correspondance des consuls Français à Zante (1670-1859), à Cerigo (1724-1775) et du vice-Consul à Céphalonie (1803-1806)*, Επιστημονικές εκδόσεις Ιονίου Πανεπιστημίου, Κέρκυρα 1997, 293 σ.
9. *Journal d'un voyage sur les côtes de la Mer Noire, du 28 Avril au 18 Septembre 1784, par Lafitte-Clavé*, εκδόσεις ISIS, Κωνσταντινούπολη 1998, 180 σ.
10. *Η Κέρκυρα 1830-1832 μεταξύ φεουδαρχίας και αποικιοκρατίας*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2002, σ. 550 (συνεργασία με Ευάγγελο Πρόντζα).
11. *Journal d'un officier Français à Constantinople en 1784-1788*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2004, σ. 400,
12. *F. C. H. L. ROUQUEVILLE : Η Πανώλη τύπου Orientalis*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2005, σ. 335 (συνεργασία με Βάϊο Βαϊόπουλο).
13. «Οικιστικό πλέγμα και θνησιμότητα στους Παξούς μέσα 19^{ου} –τέλος 20ού αι.» εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2011 (συνεργασία με Ιωάννα Αθανασοπούλου).

III. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ/ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

14. «Δημογραφικές πληροφορίες για την Ελλάδα από περιηγητές, 1800-1820», *ΜΝΗΜΩΝ* 10 (1982) σ. 1-28.
15. «Aperçu sur le coût du transport terrestre dans les Balkans au XVIIIe siècle (1715-1820)», στο : *Πρακτικά του IIe Colloque International d'Histoire*, 1983, τ. II, σ. 75 -112.
16. «Σχέσεις δρόμου και χωριών στη Βαλκανική χερσόνησο τον 18^ο αιώνα», *ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ*, τ. 2. Τεύχος 4, Αθήνα 1984, σ. 405-422.
17. «Intervention du transport terrestre en Grèce dans l'économie au 18e siècle», στο: *Πρακτικά του συμποσίου Les Sciences de l'Homme et de la Société du monde rural dans l'aire Méditerranéenne*, Αθήνα/Δεκέμβριος 1984, σ. 627-635.
18. «Σχέσεις μεταξύ αγροτικού και αστικού πληθυσμού στην Ήπειρο, το 1807», στο: *Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας, Ήπειρος, κοινωνία-οικονομία, Γιάννινα, 4-7 Σεπτεμβρίου 1985*, σ. 129-136 + χάρτες και διαγράμματα.
19. «Σχέσεις επτανησιακού και ηπειρωτικού χώρου κατά το 1808, μέσα από γαλλικές στρατιωτικές εκθέσεις», στο: *Πρακτικά Ε' Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου, Αργοστόλι, 17-21 Μαΐου 1986*, τ. I, σ. 373-379.
20. «Lecture historique d'une carte à travers le signifié: Les villages de nom turc dans l'espace grec au 18e et au début du 19e siècle, d'après la carte de Lapie», στο: *Πρακτικά 13^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Λειτουργικής Γλωσσολογίας, Κέρκυρα, 24-29 Αυγούστου 1986*, σ. 83-85, (σε συνεργασία με την Ε. Μπαλτά).
21. «La vie quotidienne de l'île d'Ithaque à travers deux temoignages de la fin du 18e siècle», στο: *Πρακτικά Ε' Συμποσίου Κέντρου Οδυσσειακών Σπουδών, Ιθάκη, 11-14 Σεπτεμβρίου 1987*, *Ημερίδα «Περιηγητισμός στην Ιθάκη»*, σ. 41-48.
22. «Η πρακτική της μέτρησης των αποστάσεων στον Οθωμανικό χώρο, από μαρτυρίες του 18^{ου} αιώνα», στο: *Ημερίδα μέτρα και Μετρήσεις: Από την πολλαπλότητα στην ενοποίηση, ιστορική θεώρηση*, Θεσσαλονίκη, 14/3/1988.
23. «Ιστορική Γεωγραφία», *ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΘΕΜΑΤΑ*, Αθήνα/Δεκέμβριος 1988, σελ. 220-222.
24. «Σύντομη ματιά στη Γαλλική Επανάσταση και στη διάδοση των αρχών της στον Ελληνικό χώρο», στο: *Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου: Η Γαλλική Επανάσταση στην Ελλάδα και στη Γαλλία (Γράμματα, τέχνες, ιστορία)*, Θεσσαλονίκη, 31/5-2/6/1989, σ. 307-327.
25. «Journal d'un voyage effectué par Lafitte-Clavé de Constantinople à Brousse, Nicée et Nicomédie, en 1786», *ΔΕΛΤΙΟ ΚΕΝΤΡΟΥ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ*, τ. Ζ', Αθήνα 1988-1989, σ. 75-115.
26. «Το οδικό δίκτυο της Ζακύνθου κατά τα τέλη του 18^{ου} και τις αρχές του 19^{ου} αιώνα», στο: *Πρακτικά Α' Συνεδρίου Εταιρείας Ζακυνθιακών Σπουδών, Οι οικισμοί της Ζακύνθου από την αρχαιότητα μέχρι το 1953, Ζάκυνθος, 20-22 Οκτωβρίου 1989*, σ. 255-264.

27. «Οι οικισμοί της Κεφαλονιάς στη μεγάλη χρονική διάρκεια 1583-1907, διατήρηση – εγκατάλειψη – ανανέωση», *ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ*, τ. 6, Αργοστόλι 1992, σελ. 39-86.
28. «Félix Beaujours: πρόξενος-γεωγράφος», *ΙΣΤΩΡ*, τχ. 5, Αθήνα, Απρίλιος 1993, σ. 25-62.
29. «Η εικόνα της οικονομικής ζωής της Ζακύνθου στις αρχές του 19^{ου} αιώνα, όπως αυτή προκύπτει από στοιχεία του προϋπολογισμού και των εισαγωγών και εξαγωγών του 1807», στο: *ΣΤ' Διεθνές Πανιώνιο Συνέδριο, Ζάκυνθος, 23-27/9/1997*, Τ. II, σ. 385-402.
30. «Οι Γάλλοι και ο εκδημοκρατισμός των νησιών του Ιονίου: από τον επαναστατικό ενθουσιασμό έως την επιβολή των θεσμών», στο: *Ελληνο-Ιταλική Επιστημονική Συνάντηση, Έλληνες και Ιταλοί στη δίνη του εκδημοκρατισμού: Αποδοχή και απόρριψη μίας καθεστωτικής αλλαγής (1797-1799)*, Αθήνα 1/12/1997 [Εκδόθηκε στην Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης της Σχολής Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών: «ΑΡΕΘΑΣ», Τόμος II, Πάτρα 2002, σ. 33-39].
31. «Εκτιμήσεις για τα νησιά του Ιονίου κατά την περίοδο της Ρωσικής παρουσίας, μέσα από επίσημες γαλλικές μαρτυρίες», στο: *Διεθνές Συνέδριο, Η ρωσική παρουσία στα Επτάνησα 18^{ος} – 19^{ος} αι., Κέρκυρα 25-29/3/1998*, [εκδόθηκε στο Περιοδικό "Περί Ιστορίας" της Ιονίου Εταιρείας Ιστορικών Μελετών Τ. 4, Κέρκυρα 2003, σ. 13-22].
32. "La balance commerciale des Places Vénitiennes en mer Ionienne, en 1784". *ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ*, τ. 8^{ος}, Αργοστόλι 1997, σ. 13-41.
33. «Εντυπώσεις από τη φυσική μεταβολή ενός τοπίου. Η δημιουργία της Νέας Καμένης το 1707», στο: *Επιστημονική Συνάντηση: Προσλήψεις του Ιστορικού τοπίου: Η περίπτωση των νησιών του Αιγαίου, Σαντορίνη 18-20/9/1998*.
34. «Η Γαλλική προσέγγιση του ελλαδικού χώρου μέσα από επίσημες εκθέσεις κατά το τέλος του 18^{ου} αιώνα», στο: *Περιηγητισμός: Προσεγγίσεις του Ελληνικού χώρου 15^{ος} – 19^{ος} αι.*, Αθήνα 23/4/1997. Έκδοση Ιονίου Εταιρείας Ιστορικών Μελετών, *Περί Ιστορίας*, Κέρκυρα 2001, σ. 11-67.
35. «Δύο περιγραφές χώρων: η συνειδητά παραπονημένη και η προερχόμενη από μαρτυρίες τρίτων», στο: *Διεθνές Συνέδριο, Νέες Προσεγγίσεις στη Μεσαιωνική και Νεότερη Ελλάδα*, Κέρκυρα, 1-3/5/1998 = *Κεφαλληνιακά Χρονικά* 9 (2003) σ. 97-110.
36. "Quelques informations sur la relation entre la population urbaine et la population rurale dans la péninsule hellénique en 1807 à travers un rapport "statistique" de Marmont", στο: *Mélanges offerts à Hélène Antoniadis-Bibicou*, Ecole Française d'Athènes, (υπό έκδοση).
37. «Η Δημο-οικονομική εξέλιξη των Κυθήρων (1889-1991)», *Πανελλήνιο Συνέδριο Κυθηραϊκών Μελετών, Κύθηρα 19-23 Σεπτεμβρίου 2001*.
38. «Κοινωνική Στατιστική. Από την πολιτειογραφική έρευνα στην Ακαδημαϊκή διδασκαλία», στο: *Πρακτικά Συνεδρίου: Επτάνησα 20^{ος}-21^{ος} αιώνας, Λευκάδα, 27-30 Σεπτεμβρίου 2001*, Αθήνα 2004, σ. 265-276 (συνεργασία με Ευάγγελο Πρόντζα).
39. «Βιοτικό επίπεδο και ανισότητες στα Ιόνια Νησιά», στο: *Πρακτικά Συνεδρίου: Επτάνησα 20^{ος} –21^{ος} αιώνας, Λευκάδα, 27-30 Σεπτεμβρίου 2001*, Αθήνα, 2004, σ. 194-208 (συνεργασία με Ευάγγελο Πρόντζα), .
40. «Τα νησιά του Αιγαίου μέσα από την αλληλογραφία απεσταλμένων Γάλλων Ιησουϊτών στις αρχές του 18^{ου} αιώνα», στο: *Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο: Γλώσσα, Λογοτεχνία και Πολιτισμός στο Αιγαίο*, Ρόδος, 7-9 Νοεμβρίου 2003.
41. «Τα Ιόνια Νησιά από την πολιτειογραφία στη στατιστική των πληθυσμών (18^{ος}-19^{ος} αι.)», *Ζ' Πανιώνιο Συνέδριο, Λευκάδα 26-30 Μαΐου 2002, Πρακτικά Ζ' Πανιονίου Συνεδρίου*, Τ. Β', Αθήνα 2004, σ. 389-397.
42. «Ιατρικός πληθωρισμός στην Ελλάδα των αρχών του 20ού αιώνα», στο: *32ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, Αθήνα, 9-13 Μαΐου 2006*, (συνεργασία με Α. Μαρσέλου και Λ. Βλαδίμηρο).
43. «Η θνησιμότητα στην Κέρκυρα κατά το 2^ο ήμισυ του 19^{ου} αιώνα», στο: *Η' Διεθνές Πανιώνιο Συνέδριο, Κύθηρα 21-25 Μαΐου 2006*.
44. «Γεωγραφική κατανομή ιατρικών και παραϊατρικών ειδικοτήτων, κλινικών και ιατρικών υπηρεσιών στην Ελλάδα κατά το Μεσοπόλεμο, σύμφωνα με έναν Ιατρικό Οδηγό του 1926», *Αρχαιολογία* τεύχ. 104, Σεπτ. 2007, σ.10-17 (σε συνεργασία με Α. Μαρσέλου).

45. «Παραδείγματα θνησιμότητας στον ελλαδικό χώρο κατά τη διάρκεια του 20^{ου} αιώνα», στο: *Διημερίδα Ιστορικής Δημογραφίας, Νοσηρότητα και θνησιμότητα στην Ελλάδα του 20^{ου} αιώνα: Ιατρική και δημογραφική προσέγγιση, Κέρκυρα 25-26 Σεπτ. 2009* (συνεργασία με Ι. Αθανασοπούλου).
46. «Χάρτης Ελονοσίας στην Ελλάδα (1920-1950)», στο: *Διημερίδα Ιστορικής Δημογραφίας, Νοσηρότητα και θνησιμότητα στην Ελλάδα του 20^{ου} αιώνα: Ιατρική και δημογραφική προσέγγιση, Κέρκυρα 25-26 Σεπτ. 2009* (συνεργασία με Α. Μαρσέλου), .
47. «Οικιστικό πλέγμα και θνησιμότητα στους Παξούς 1886-1971», εκδ. Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Κέρκυρα 2010 (συνεργασία με την κ. Ιωάννα Αθανασοπούλου).

IV. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΝΤΥΠΑ

48. «Ο “Φαίδων” και η φιλοσοφία του Πλάτωνα», περ, *ΔΙΑΒΑΖΩ* τεύχος 47^ο, Αθήνα, Ιανουάριος 1982, σ. 40-44.
49. «Ο F.C.H.L. Rouqueville και ο ελληνικός χώρος», *ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΑ* τ. Ζ', Αθήνα 1986, σ. 191-208.

ΚΑΡΑΠΙΔΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

(Καθηγητής/Ιστορία της Μεσαιωνικής Δύσης και μεταφορά θεσμών στην Ανατολική Μεσόγειο)
(Περιλαμβάνονται δημοσιεύσεις από το 2003 κε.)

1. Σπύρος Ασδραχάς (δνση), *Ελληνική Οικονομική Ιστορία, ΙΕ'-ΙΘ' αι.*, Μορφωτικό Ίδρυμα Τράπεζας Πειραιώς, Αθήνα 2003, τ. Α': α) “Το ανθρώπινο δίκτυ, σσ. 72- 149, β) Οι μεγάλοι τομείς. Οικονομία της υπαίθρου, οικονομία των πόλεων. Η σταθερή των τεχνικών, σσ. 151-218, γ) Οι πολιτικοί όροι του οικονομικού”, σσ. 249-288.
2. Henri Pirenne, *Οι πόλεις τον Μεσαίωνα*, μτφρ. Παντελής Μούτουλας, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2003: πρό-λογος στην ελληνική έκδοση.
3. «Τα Επτάνησα πεδίο διεθνών ανταγωνισμών», στο: Βασίλης Παναγιωτόπουλος (δνση), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003, τ. 1, σελ. 1-30.
4. «Η «ανακάλυψη των αρχείων» τον 19^ο αιώνα. Οι συναφείς επιστήμες», *Αρχαιολογία* 89 (2003) 27-35.
5. «Η Πρακτική των τεκμηρίων», *Τα Ιστορικά* 20/38 (2003) 5-27.
6. «Η Πρακτική των τεκμηρίων», *Τα Ιστορικά* 20/39 2003, 379-401.
7. «30 χρόνια ιστορικά. Η ανάγνωση ενός νεωτέρου», *Τα Ιστορικά* 20/39 (2003) 287-293.
8. «Πολιτικός πολιτισμός στα Επτάνησα κατά τη Βενετοκρατία», *Δελτίο της Αναγνωστικής Εταιρίας Κέρκυρας* 25 (2003) 35-49.
9. «Τα Επτάνησα πριν την Ένωση 1815-1864», στο: Β. Παναγιωτόπουλος (δνση), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003 τ. 3, σελ. 30-60.
10. Διονύσιος Ρώμας, *Τα Ζακυνθινά*, Εκδόσεις της Εστίας, Αθήνα 2004: Εισαγωγή-Επιμέλεια.
11. Ελαιοσοδεία : Μελέτες για τον πολιτισμό της ελιάς / Συλλογικό έργο, Αικατερίνη Πολυμέρου - Καμνηλάκη, Παναγιώτης Β. Φάκλαρης, Βασιλική Σταματοπούλου, Δέσποινα Χατζή - Βαλιάνου, Συμεών Παρχαρίδης, Δημήτρης Τσουγκαράκης, Ν. Ε. Καραπιδάκης, Ευαγγελία Μπαλτά, Ersin Gülsöy, Παναγιώτης Καμνηλάκης, Γιάννης Σακελλαράκης · επιμέλεια Αικατερίνη Πολυμέρου - Καμνηλάκη. - 1η έκδ. - Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών. (Δημοσιεύματα του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας, Αθήνα 2004.
12. «Η ιστορία σήμερα: συνοψίζοντας ορισμένα προβλήματα», *Νέα Εστία* 155/1763 (2004) 27-45.
13. «Georges Lefebvre, Η Γαλλική Επανάσταση», *Ο Πολίτης* 123 (Ιούνιος 2004) 43-49 (βιβλιοκρισία).
14. «Ιστορία της πολιτικής», *Νέα Εστία* 155/1764 (2004) 286-292.
15. «Ιστορία της ιδεολογίας. Ένας επικήδειος λόγος του 1790», *Νέα Εστία* 155/1765 (2004) 470-476.
16. «Ιστορία της θρησκευτικότητας», *Νέα Εστία* 155/1766 (2004) 636-644.
17. «Ιστορία των Σταυροφοριών», *Νέα Εστία* 155/1767 (2004) 800-806.
18. «Ιστορία της κατάθλιψης», *Νέα Εστία* 155/1768 (2004) 996-1006.
19. «Ποίηση και ιστορία», *Νέα Εστία* 56/1769 (2004) 153-164.
20. «Ιστορία της σεξουαλικότητας», *Νέα Εστία* 156/1770 (2004) 353-344.

21. «Καθυστερήσεις στην ανάπτυξη και πολιτικές ανάπτυξης στην καλλιέργεια της ελιάς και τη διακίνηση του λαδιού στη Βενετοκρατία», *Παράρτημα του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας, Ακαδημία Αθηνών*, Αθήνα 2004, 161-171.
22. «Από τις κοινότητες καλλιεργητών στο χωρίον», *Πρακτικά Ζ' Πανιονίου Συνεδρίου*, Αθήνα 2004, 417-434.
23. «Βενετοκρατία 13^{ος}-18^{ος} αι. Θεσμικά μορφώματα: πόλη χωριό», *Πρακτικά Ζ' Πανιονίου Συνεδρίου*, Αθήνα 2004, 667-669.
24. «Ιστορία και Λογοτεχνία: Οι Αρραβωνιασμένοι του Αλέξανδρου Μαντζόνι», *Νέα Εστία* 156/1771 (2004) 555-561.
25. «Ιστορία και Λογοτεχνία: Οι Αρραβωνιασμένοι του Αλέξανδρου Μαντζόνι», *Νέα Εστία* 156/1772 (2004) 721-728.
26. «Les bonnes manières au Moyen Age», *Byzantium matures. Choices, sensitivities, and modes of expression*, Christine Angelidi (εκδ.), *International Symposium, Institute for Byzantine research, Athens* 2004, 197-207.
27. «Η ιστορία των δυτικών κυριαρχιών: η παρέκκλιση από την κοινωνική ιστορία στην Εθνική. Η διάσταση μεταξύ των στοχαστών και των ιστοριογράφων της κατάκτησης», Πασχ. Κιτρομηλίδης-Τρ. Σκλαβενίτης (επιμ.), *Δ' Διεθνές Συνέδριο Ιστορίας. Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας 1833-2002*, Πρακτικά, τ. Β', Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα 2004, 573-584.
28. «Μάχες εμπροσθοφυλακής της κριτικής σκέψης», *Ιστορεΐν* 4 (2003-2004) (cd.rom)
29. «Φίλιππος Ηλιού. Προσεγγίσεις», *Τα Ιστορικά* 21/41 (2005) 400-420.
30. «Αστικές κοινότητες στη Βενετοκρατία», *Τα Ιστορικά* 22/43 (2005) 543-552.
31. «La formazione di un ceto di potere a Corfù nel XIV seceolo», *Venezia e le Isole Ionie*, Venezia, Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti, 2005, 165-177.
32. «A prefatory note», *Modern coins hoards of the numismatic museum, 15th-20th century*, Numismatic museum, Athens 2005, 23-27.
33. «Πολιτική και κοινωνία τον 13^ο αιώνα», *Νέα Εστία* 157/1774 (2005) 127-133.
34. «Πολιτική κοινωνία τον 13^ο αιώνα: ρύθμιση συγκρούσεων», *Νέα Εστία* 157/1775 (2005).
35. «Ο Άγγελος Μαρία Κουερίνι, λατινιεπίσκοπος Κερκύρας, 1723-1727, ή περί των χρήσεων της λογισσύνης», *Νέα Εστία* 157/1776 (2005) 500-509.
36. «Η εξουσία τον 13^ο αιώνα», *Νέα Εστία*, 157/1777 (2005) 689-691.
37. «Κανονιστικά κείμενα και πολιτική κοινωνία», *Νέα Εστία* 157/1779 (2005) 1119-1123
38. «Θετικοί και αρνητικοί ήρωες», *Νέα Εστία* 158/1780 (2005) 165-168.
39. «Θετικοί και αρνητικοί ήρωες II», *Νέα Εστία* 158/1782 (2005) 641-646.
40. «Η Βενετοκρατία», Βασίλης Καρδάσης (δνση), *Ιστορία των Ελλήνων. Ο Ελληνισμός υπό ξένη κυριαρχία 1453-1821*, Δομή, Αθήνα 2005, 56-98.
41. «Ελευθερία Ζέη. Ο τόπος και ο χρόνος. Το Ηράκλειο από τον 19^ο στον 20^ο αιώνα μέσα από τη συλλογή καρτ-ποστάλ του Μιχάλη Σάλλα», Μορφωτικό ίδρυμα της τράπεζας Πειραιώς, Αθήνα 2006: Πρόλογος και εισαγωγή (σ. 1-12).
42. Alphonse Dupront, «Ιστορική σημασιολογία και ιστορία», Αλεξάνδρα Σφοίνη (επιμ.), *Ιστορία των εννοιών. Διαδρομές της ευρωπαϊκής ιστοριογραφίας: Μνήμων*, Αθήνα 2006: μετάφραση.
43. «Καταδίωξη πληθυσμών και παραβίαση ασύλου», *Νέα Εστία* 159/1787 (2006) 577-582.
44. «Ο μοναχός, ο τεχνικός της εξουσίας και ο ιδεολόγος», *Νέα Εστία* 159/1790 (2006) 1191-1195.
45. «Gunnar Hering. Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα 1821-1936», *Σύγχρονα Θέματα* 94 (2006) 16-26: βιβλιοκρισία.
46. «Erudizione, ideologia e correnti intellettuali nell'Eptaneso dopo la pubblicazione dei *Primordia Corcyrae*», Angelo Maria Querini a Corfù. *Mondo greco e latino al tramonto dell'Antico Regime*, a cura di Ennio Ferraglio e Daniele Montanari, Brescia, 2006.
47. «Ο Νεωτερικός Βάκχος», *Οίνον Ιστορώ*. Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα 2006, σελ. 70-80.
48. Β. Σπυριδωνάκης, *Προβλήματα περιοδολόγησης στην Ιστορία*, Θεσσαλονίκη 2007: Πρόλογος (σ. 1-8).
49. «Βάσω Ψιμούλη, 'Ελεύθερη Ελλάδα'. Η 'Φωνή της Αλήθειας'. Ο παράνομος ραδιοφωνικός σταθμός του ΚΚΕ. Αρχείο 1947-1968», *Αρχειακά Νέα* 23 (2006) 96-97: Βιβλιοκρισία.

50. Ι. Νεράντζης, *Ιστορική Αρχαιολογία Ναυπάκτου*, Αργίνιο 2007: πρόλογος (σ. 1-12).
51. «Η κυρά της Εφέσου», *Νέα Εστία* 161/1798 (2007) 542-545.
52. «Από τον ρομαντισμό στον μακρύ Μεσαίωνα», *Νέα Εστία* 161/1799 (2007) 784-789.
53. «Κατάθλιψη και μελαγχολία: τα ερωτήματα και αποκρίσεις «Ξένου και Αληθείας» του Λεονάρδου Ντελλαπόρτα», *Τα Ιστορικά* 25/47 (2007) 275-315.
54. «Τουρκία και μειονότητες: Σπύρος Βρυώνης, ο μηχανισμός της καταστροφής. Το τουρκικό πογκρόμ της 6^{ης}-7^{ης} Σεπτ. 1955», *Τα Ιστορικά* 24/46 (2007) 244-247: Βιβλιοκρισία.
55. «La lecture à deux niveaux des documents cartographiques des XVIIe-XVIII siècles. Niveau figuratif ou litteraire ; niveau non figuratif ou scientifique et juridique», *Histoires du paysage, textes réunis et édités par Pan. Doukellis, Archaiognosia*, Athènes 2007, 109-115
56. «Ευεργέτες και ευεργετούμενοι. Ένας κόσμος μετάνοιας, φιλανθρωπίας και δωρεάς», στο: Γ. Μοσχόπουλος (επιμ.), *Επτανησιακά κληροδοτήματα 19^{ος} αι.*, Αργοστόλι 2007, 113-125.
57. «Ιστορία και λογοτεχνία», Κ. Βούλγαρης (επιμ.), *Μετά το '89. Στους δρόμους της ιστορίας και της λογοτεχνίας*, εκδ. Γαβριηλίδης, Αθήνα 2007, 130-140.
58. «Τα Επτάνησα από τον 16^ο έως τον 19^ο αιώνα», *Το Ιόνιο Πέλαγος. Χαρτογραφία και Ιστορία, 16^{ος}-19^{ος} αι.*, Αρχείο Χαρτογραφίας του Ελληνικού Χώρου. ΜΙΕΤ, Αθήνα 2007, 11-41.
59. «La culture des oliviers et la production de l'huile dans le Levant (Crète et Iles Ioniennes) pendant la domination vénitienne (XIV-XVIII s.)», στο: L. Dumond, St. Durant (εκδ.), *L'olivier dans l'Europe méditerranéenne de l'Antiquité à nos jours. Actes du colloque tenu à Montpellier les 17 et 18 mars 2006. Liame. Bulletin du Centre d'histoire de l'art des époques moderne et contemporaine de l'Europe méditerranéenne et de ses périphéries*, 20 juillet-décembre 2007, 127-139.
60. «The Monk, the Technician of Power, and the Ideologue», στο: D. Arvanitakis-Pasch. Kitomilidis (εκδ.), *The Greek World under Ottoman and Western Domination: 15th-19th Centuries*, Alexander Onassis Benefit foundation, New-York 2008, 12-17.
61. «Για την Εβραϊκή κοινότητα Κέρκυρας (14^{ος}-18^{ος} αι.)», στο: Άννα Λαμπροπούλου-Κ. Τσιγκνάκης (επιμ.), *Η Εβραϊκή παρουσία στον ελλαδικό χώρο (4^{ος}-19^{ος} αι.)*, Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών-Εταιρεία Μελέτης Ελληνικού Εβραϊσμού, Αθήνα 2008, 149-154.
62. «Η 'απουσία' του Βυζαντίου ή η απουσία της ιστορίας;», *Νέα Εστία* 164/1815 (2008) 626-642
63. «Η πολιτική διαβάζει το κρασί. Προστασία, ταξινομήσεις και προώθηση του προϊόντος στις βενετικές κτήσεις», στο: Ηλ. Αναγνωστάκης (επιμ.), *Μονεμβάσιος οίνος-Μονοβασ(ι)α-Malvasia*, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα 2008, 41-53.
64. «Se croiser, se comparer: Eric Hobsbawm, Nicolas Svoronos», στο: Liana Antonopoulou (εκδ.), *History on Stage. Texts for Eric J. Hobsbawm*, Aristotle University of Thessaloniki. Faculty of Law, Economics and Political Science, School of Economics, To Rodakio Editions, Θεσσαλονίκη 2008, 239-247.
65. «Η Λευκάδα και οι ιστορικοί της: διαβάζοντας τη Βενετοκρατία», στο: *Πρακτικά του Συνεδρίου: Η Λευκάδα και οι ιστορικοί της, 19^{ος}-20^{ος} αι.*, Λευκάδα, 5-7 Αυγούστου, 2008, Αθήνα, 2009, 93-108.
66. Φρίξου Τζιόβα, Ηχώ, Γιάννινα, 2009: Εισαγωγή (σελ. 5-8).
67. «Η Ήπειρος και το έργο του Φρίξου Τζιόβα», *Νέα Εστία* 165/1820 (2009) 628-637.
68. «Η Ήπειρος και το έργο του Φρίξου Τζιόβα», *Ηπειρωτικό Ημερολόγιο ΚΗ'* (2009) 5-17.
69. «Για τον ιστορικό Ιωάννη Παύλο Βαπτιστή Λοβέρδο Κωστή», *Κυμοθόη*, Περιοδική έκδοση συνδέσμου φιλολόγων Κεφαλονιάς-Ιθάκης, 19 (2009) 51-62.
70. «Iles Ioniennes politiques XVIe-XVIII s.», στο: Chryssa Maltezou (εκδ.), *I Greci durante la Venetokrazia: Uomini, spazio, idee XIII-XVIII secolo*. Convegno Internazionale di Studi. Venezia, Istituto Ellenico di Studi Bizantini e post-Bizantini, 2009.
71. «Ο Μεσαίωνας στον κόσμο του Ρομαντισμού», *Ρίχαρντ Βάγκνερ, Τανχώυζερ και ο αγώνας των τραγουδιστών στο Βάρτμουργκ. Μεγάλη ρομαντική όπερα σε τρεις πράξεις. Παρισινή έκδοχή 1861*, Εθνική Λυρική Σκηνή, Αθήνα 2009, 31-36.
72. «Η πολιορκία και η πτώση του Χάνδακα (1669): επικαιροποίηση της έρευνας», *Τα Ιστορικά* 26/50 (2009) 250-257.
73. Julia M. H. Smith, *Η Ευρώπη μετά τη Ρώμη. Μια νέα πολιτισμική Ιστορία 500-1000*, Αθήνα 2009: Πρόλογος στην ελληνική έκδοση.

74. *Η ζωή και του έργο του Ιωάννη Βαλαωρίτη Διοικητή της Εθνικής Τράπεζας*, Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας, 4 Αυγούστου 2008. Συλλογικό έργο, Γιώργος Κοντογιώργης, Άγγελος Α. Αντζουλάτος, Τάσος Γιαννίσης, Νίκος Ε. Καραπιδάκης, Θανάσης Καλαφάτης, Ζήσιμος Χ. Συνοδινός, Ζαχαρίας Δεμαθάς. –Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Τμήμα Χρηματοοικονομικής και Τραπεζικής Διοικητικής, Αθήνα 2009, σελ. 31-39. Προλογικό κείμενο: Γεώργιος Κατσιμπρής. Επίμετρο: Νάνος Βαλαωρίτης.]
75. «*Ουτοπία*» ή φανταστική δόμηση της κοινωνίας; Από την «*Πολιτεία του Θεού*» του ιερού Αυγουστίνου στην «*Ουτοπία*» του Τόμας Μωρ, Κοινωφελές Ίδρυμα Κοινωνικού και Πολιτιστικού Έργου-Μέγαρο Plus, Αθήνα 2010, 17 σελ.
76. «Από την πυκνή περιγραφή στην ιστορική ερμηνεία», Μ. Καραγάτσης.-*Ιδεολογία και Πολιτική*. Πρακτικά Συνεδρίου 4&5Απριλίου 2008, Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα 2010, 23-31.
77. Ν. Μπαμίδης, *Ερμηνευτικό λεξικό αρχειακής ορολογίας. Πολύγλωσσο και σχολιασμένο*. Ελληνική Αρχειακή Εταιρεία-Ιστορικό Αρχείο Εμπορικής Τράπεζας, Θεσσαλονίκη 2010: Πρόλογος (σελ. 13/14).
78. *Εκ Βουλγάρεων. Ένα ανέκδοτο οικογενειακό χρονικό του 18^{ου} αι..* Στέφανος Κωνστ. Βούλγαρις (εκδ.), Αθήνα 2010: Ιστορική εισαγωγή (σελ.11-18).
79. «Παναγιώτης Μαρίνος Δοξαράς», στο: *Πρακτικά Συμποσίου, Λευκάδα 3-5 Αυγούστου 2009: Οι αφανείς της Λευκαδίτικης ιστορίας*, Αθήνα: Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα 2010, 109-128.
80. Μαρία Παν. Παναγιωτοπούλου, *Ψηφίδες για την αρχειακή και την τοπική ιστορία της Ευρυτανίας*, Αθήνα 2010: Πρόλογος (σελ. 9-10).

ΠΕΤΡΟΣ ΠΙΖΑΝΙΑΣ

(Καθηγητής/Νεότερη Ελληνική Ιστορία)

(Στον κατάλογο δεν περιλαμβάνονται σημειώματα σε περιοδικά και εφημερίδες)

I. BIBLIA

1. *Μισθοί και εισοδήματα στην Ελλάδα 1841-1923. Το παράδειγμα των υπαλλήλων της Ε.Τ.Ε* (πρόλογος Σπύρου Ι. Ασδραχά), ΜΙΕΤ, Αθήνα 19, 324 σελ.
2. *Οικονομική ιστορία της ελληνικής σταφίδας 1851-1912. Παραγωγή, διεθνής αγορά, διαμόρφωση τιμών, κρίση, Ίδρυμα Έρευνας και Παιδείας της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος*, Αθήνα 1988, 160 σελ.
3. *Η κίνηση των τιμών εμπορευμάτων σε ελληνικές αγορές. Πειραιάς, Πάτρα, Ερμούπολη, Αθήνα (19ος-20ος αιώνες) = Mouvement des prix en Grèce XIXe début du XXs. Le Pirée, Hérmopolis, Patras*, Εκδόσεις του Μορφωτικού Ιδρύματος της Ε.Τ.Ε., Αθήνα 1991, 1.235 σελ. (σε συνεργασία με τον Γ. Ν. Μητροφάνη).
4. *Οι φτωχοί των πόλεων. Η τεχνογνωσία της επιβίωσης στην Ελλάδα τον μεσοπόλεμο*, Εκδ. Θεμέλιο, σειρά Ιστορίας, Αθήνα 1993, 200 σελ.
5. *Χρόνοι των ανθρώπων. Θεωρήσεις για την ιστορία*. Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα/Φθινόπωρο 2002, 180 σελ.
6. *Η ελληνική Επανάσταση του 1821. Ένα ευρωπαϊκό γεγονός*, Εισαγωγή-Επιμέλεια, Εκδόσεις Ιόνιο Πανεπιστήμιο-Κέδρος, Αθήνα 2009.
7. *The Greek Revolution of 1821. A European event*, Introduction/Direction, Iisis Publications, Istanbul 2011.

II. ΔΟΚΙΜΙΑ

1. *Ο μαρξισμός της ιστορικής σοσιαλδημοκρατίας*, εκδόσεις Πολύτυπο, Αθήνα 1987.

III. ΑΡΘΡΑ

1. «*Rapports de prêt et domination économique. La fondation de la Banque Nationale de Grèce 1841-1847*», *Πρακτικά του Συνεδρίου* που ανακοινώθηκε το 1986, τόμος II, σ. 451-476. Δημοσιεύτηκε στα ελληνικά στο περιοδικό *Ο Πολίτης*, (αρ. 64-65, 1983) καθώς και στην έκδοση Θέματα

- Νεοελληνικής Ιστορίας, εισαγωγή επιμέλεια Γ.Β. Δερτιλής-Κ. Κωστής, Αθήνα-Κομοτηνή 1991 με τίτλο «Δανειστικές σχέσεις και οικονομική κυριαρχία στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα»..
2. «La production agricole en Grèce au XIX siècle: Rapports et revenus», δημοσιεύτηκε αρχικά στα *Πρακτικά του Συνεδρίου* που ανακοινώθηκε σ. 468-489). Στα ελληνικά δημοσιεύτηκε με τίτλο «Αγροτική παραγωγή στον ελληνικό 19ο αιώνα: σχέσεις και εισοδήματα» στο περιοδικό *Τα Ιστορικά*, τχ. 3/1985.
 3. «Revenus paysans et rapports sociaux en Grèce au 19e siècle», *ANNALES, Economies-Sociétés-Civilisations*, τχ. 1 (1990), Janvier-Fevrier, σ. 37-53. (Πρόκειται για πλήρως επανεπεξεργασμένη έκδοχή του δημοσιεύματος αρ. 2).
 4. «Εφαρμογή της θεωρίας για τις σχέσεις του 'καπιταλιστικού κέντρου και της υπανάπτυκτης περιφέρειας' στην ελληνική ιστοριογραφία: Ν. Ψυρούκης - Κ. Τσουκαλάς», *ΜΝΗΜΩΝ* 11 (1987) 255-286.
 5. «*Surplus agricole et circulation du capital commercial en Grèce au 19e siècle*», *ANNALES, Economies-Sociétés-Civilisations* 2 (1992) Mars/Avril, (22 σελ.). Στα ελληνικά «Αγροτικό πλεόνασμα και κυκλοφορία του εμπορικού κεφαλαίου στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα», *Τα Ιστορικά* 10 (1989) 75-104.
 6. «Ακέφαλα υποκείμενα. Περιήγηση στις πολιτικές σχέσεις με οδηγό την υποκειμενικότητα», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης* τχ. 4 (1994) (31 σελ.)
 7. «Δομικά χαρακτηριστικά σχέσεων μεταξύ κομμάτων, κοινωνίας και κράτους|, στο: *Τα κόμματα μπροστά στην νέα εποχή*, Ιν. Ερ. Πο. Στ - Εκδ. Γνώση, Αθήνα 1996, σ. 226 - 235.
 8. «Ο κύκλος και το τετράγωνο. Σχετικά με την διπλή ζωή της ιστορικής πραγματικότητας», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης* τχ. 6 (1996) (σελ. 23).
 9. «Οι πολιτικοί θεσμοί και η πολιτική ελίτ από την πλευρά της κοινωνίας. Σχέσεις και αλληλεπιδράσεις», στο: *Πολίτες και πολιτικοί στην Ελλάδα σήμερα. Τα πορίσματα μιας έρευνας*, Έκδοση Ι-ΣΤΑΜΕ, Αθήνα 1997, (σελ. 48).
 10. «Απλή εμπορευματική παραγωγή και άτυπες δραστηριότητες», *Ειρμός, περιοδική έκδοση κοινωνικών επιστημών* τχ. 1 (1998) (σελ. 18).
 11. «Επανάσταση και έθνος. Μια ιστορική-κοινωνιολογική προσέγγιση του '21», στο: *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000*, 3^{ος} τόμος, 3^ο και 4^ο τχ. , Αθήνα 2003.
 12. «Ο αγροτικός κόσμος 1832-1871», στο *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000*, 4^{ος} τόμος, 5^ο , 6^ο και 7^ο τχ., Αθήνα 2004.

III. ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ:

1983. Δεύτερο διεθνές συνέδριο ιστορίας με θέμα : *Economies méditerranéennes : équilibres et inter-communications*.
1984. Ελληνογαλλικό συνέδριο με Θέμα: *Le monde rural dans l' air mediteraneenne*.
1987. Διεθνής συνάντηση στη Βουδαπέστη με Θέμα: *Problèmes du développement des périphéries de l'Europe*. Ανακοίνωση με θέμα: *Formation du profit commercial. Le cas du raisin sec*.
- 1990, Απρίλιος: Ελληνογαλλικό Συνέδριο στην Αθήνα με θέμα: *L' entreprise en Grèce et en Europe 18e - 20e siècle*. Ανακοίνωση με θέμα: *Ouvriers et journaliers précaires en Grèce de l'entre-deux-guerres*.
- 1993, Μάρτιος. Ημερίδα του σεμιναρίου Σύγχρονη Πολιτική Σκέψη, Πάντειο Πανεπιστήμιο. Ανακοίνωση με θέμα *Ακέφαλα υποκείμενα. Περιήγηση στις πολιτικές σχέσεις με οδηγό την υποκειμενικότητα*.
1995. Ευρωπαϊκό Σεμινάριο με θέμα: Μορφές άτυπης απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Αθήνα 3-6 Μαΐου. 5η Γενική Διεύθυνση και Εταιρεία Praxis. Εισήγηση με θέμα *Απλή εμπορευματική παραγωγή και άτυπες δραστηριότητες*.
1997. Οργανωτής της διεθνούς συνάντησης της Αθήνας με θέμα: *Η αριστερά στην Ευρώπη του εικοστού αιώνα. Παγκοσμιοποίηση, κράτος έθνος, κοινωνική αλληλεγγύη, τεχνολογία και πολιτισμός*, 3-4 Ιουλίου 1997, ΙΣΤΑΜΕ-Α. Παπανδρέου.
2000. Μέλος της οργανωτικής και επιστημονικής επιτροπής του ελληνογερμανικού συμποσίου με θέμα : *Οι βαυαρικές επιρροές στην Ελλάδα κατά την οθωνική περίοδο*. Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο

- Δελφών και το Ινστιτούτο Goethe της Αθήνας, Δελφοί 6-9 Μαΐου 2000. Πρακτικά εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα 2002.
- 2003-4. Μέλος της τριμελούς επιστημονικής επιτροπής του επιστημονικού συνεδρίου με θέμα: Ο αγροτικός κόσμος κατά την βενιζελική περίοδο το οποίο οργάνωσαν το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο και το Ίδρυμα Ελευθερίου Βενιζέλου. Αθήνα, Νοέμβριος του 2004.
- 2007 – Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής της Διεθνούς Επιστημονικής Συνάντησης με θέμα : Η Ελληνική Επανάσταση του 1821. Ένα ευρωπαϊκό γεγονός. Κέρκυρα 3 – 5 Μαΐου 2007.

IV. ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

1981. Σεπτέμβριος, Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού. Θέμα: “Η έρευνα για την κίνηση των τιμών των μισθών και των ημερομισθίων στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα. Πηγές και υποθέσεις εργασίας”.
1982. Μάρτιος, Ιστορικό Αρχείο-Μορφωτικό Ίδρυμα της Ε.Τ.Ε. Σεμινάρια ερευνητών. Θέμα: “Οι μισθοί των υπαλλήλων της Ε.Τ.Ε. και η κοινωνική τους σημασία τον 19ο αιώνα”.
1983. Μάρτιος, Ιστορικό Αρχείο-Μορφωτικό Ίδρυμα της Ε.Τ.Ε. Σεμινάρια ερευνητών. Θέμα: “Η σχέση μισθών, εισοδημάτων και ιεραρχίας επαγγελματικής: δημόσιοι και τραπεζικοί υπάλληλοι”.
1985. Μάρτιος, Ιστορικό Αρχείο-Μορφωτικό και Πολιτιστικό Ίδρυμα της Εμπορικής Τράπεζας. Θέμα: “Οικονομική ιστορία του 19ου αιώνα”.
1986. Ιανουάριος, CNRS Γαλλία, δύο σεμινάρια με Θέμα: “Stratification sociale, échelons hiérarchiques d'une profession et salaires”, Institut des Recherches Sociologiques Contemporaines. Υπεύθυνη ερευνήτρια Christine Delphy.
1988. Ιούνιος, CNRS, δύο σεμινάρια με Θέμα: “La production agricole et la division du travail dans la famille paysanne” στο ίδιο Ινστιτούτο.
1989. Ιούνιος, École Pratique des Hautes Études-Sorbonne: Καθ. Σπύρος Ασδραχάς, μεταπτυχιακό σεμινάριο με Θέμα: “Rapports de prêt et rapports de domination”.
1990. Τρία μεταπτυχιακά σεμινάρια με Θέμα: “Rapports de production et rapports de circulation dans une société paysanne”. Ecole des Hautes Études en Sciences Sociales-Laboratoire de Démographie Historique.
1991. Διάλεξη στο Οικονομικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης με Θέμα: “Δομές κοινωνικής καθυστέρησης στον Ελληνικό αγροτικό χώρο τον 19ο αιώνα”.
1991. Professeur invité στην École des Hautes Études en Sciences Sociales για μεταπτυχιακά σεμινάρια με γενικό θέμα: “Histoire économique et sociale grecque (19e s.)”. Καθηγητές: B. Lepetit, M. Aymard και J. Goy.
1992. Διάλεξη στο Πανεπιστήμιο Paul Valéry (Μονπελιέ), σε προπτυχιακά μαθήματα του Τμήματος Ιστορίας με θέμα: “Introduction à l'histoire grecque contemporaine”.
1993. Διάλεξη στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου με θέμα : “Οι εργάτες και οι φτωχοί στην Ελλάδα τον μεσοπόλεμο” .
1995. Εισήγηση με θέμα: “Δομικά χαρακτηριστικά σχέσεων μεταξύ κομμάτων, κοινωνίας και κράτους” στο συνέδριο του Ιν. Ερ. Πο. Στ. Στο Πάντειο Παν/μιο τον Ιούνιο του 1995 με γενικό θέμα “Τα κόμματα μπροστά στην νέα εποχή”.
1997. Εισηγητής στην εκδήλωση με θέμα «Η ελληνική κοινωνία απέναντι στην δημοκρατία, τα πολιτικά κόμματα και την πολιτική». Ανακοίνωση των βασικών πορισμάτων της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στο Ι.Στ.Α.Με -Α. Παπανδρέου (βλέπε «έρευνες»). Συνομιλητές : Μ. Γκίβαλος, Χρ. Βερναρδάκης, Κ. Σκανδαλίδης, Π. Παυλόπουλος και Α. Αλαβάνος (βλέπε παρακάτω, δημοσιεύσεις, άρθρα αρ. 7).
2000. Διάλεξη στο Ινστιτούτο Goethe της Αθήνας με θέμα «Πολιτικές και ιδεολογικές επιρροές μεταξύ Ελλήνων και Βαυαρών την οθωνική περίοδο».
2003. Διάλεξη στο Ίδρυμα Ιωάννης Καποδίστριας – Ναύπλιο, Σεπτέμβριος 2003. Θέμα : «Από την επανάσταση στην μοναρχία : η σημασία του Ι. Καποδίστρια».
2004. Διάλεξη στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών μεαφορμή την επέτειο της 25^{ης} Μαρίου με θέμα : «Η ελληνική επανάσταση».
2008. Προσκεκλημένος για διάλεξη τον Μάιο του 2008 στην École Normale Supérieure - Paris στον τομέα ιστορίας με γενικό θέμα Les Solidarités européennes révolutionnaires 19eme 20eme s.

Υ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΛΑΪΚΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Με χρηματοδότηση της ΕΡΤ ΑΕ ήμουν ο οργανωτής, Επιστημονικός υπεύθυνος και συντάκτης των κειμένων και των διαλόγων του ιστορικού ντοκιμαντέρ με θέμα : Η γέννηση του ελληνικού εθνικού κράτους 1204 – 1932. Τριλογία του Νέου Ελληνισμού. Πρόκειται για τρία επεισόδια των πενήντα λεπτών το καθένα που θα προβληθεί την Άνοιξη του 2008 από την ΕΡΤ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΟΥΓΚΑΡΑΚΗΣ
(Καθηγητής/Βυζαντινή Ιστορία)

Ι. ΒΙΒΛΙΑ

1. Εισαγωγή στη Βυζαντινή Σφραγιδογραφία, Αθήνα 2000
2. *The Life of Leontios Patriarch of Jerusalem*, εκδ. Brill, Leiden - N.York 1993.
3. *Κεκαυμένου Στρατηγικόν*, (έκδοση κειμένου, εισαγωγή, σχόλια, νεοελληνική απόδοση), Αθήνα 1993 (γ' έκδ.1996).
4. *Η Βυζαντινή Κρήτη*, Κρήτη 1990
5. *Η Ρωμαϊκή Κρήτη*, Κρήτη 1990
6. *Byzantine Crete, From the 5th Century to the Venetian Conquest*, Αθήνα 1988

ΙΙ. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

1. «Η απογραφή των εκκλησιών και των μονών της Κρήτης (1635-1637)», στο: *Πεπραγμένα Ι' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου* (Χανιά 1-8 Οκτωβρίου 2006), τ. Β/1, Χανιά 2010, σσ. 125-148 (σε συνεργασία με την Ελένη Αγγελολομάτη)
2. «The Archaeologist and the Historian. Methodological Problems Faced by Historians Participating in Archaeological Surveys», στο John Bintliff και Hanna Stoeger (εκδ.), *Medieval and Post-Medieval Greece. The Corfu Papers*, [BAR International Series 2023], 2009, pp. 67-72 (σε συνεργασία με την Ελένη Αγγελολομάτη).
3. «Ανέκδοτα χαράγματα και επιγραφές από ναούς και μονές της Κρήτης. Μέρος Γ'», *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά* 9 (2008) σσ. 293-340 (σε συνεργασία με την Ελένη Αγγελολομάτη).
4. «Μοναστήρια της Ανατολικής Κρήτης κατά τη Βενετική Περίοδο», στο Ι. Βάσσης, Στ. Κακλαμάνης, Μαρίνα Λουκάκη (επιμ.), *Παιδεία και Πολιτισμός στην Κρήτη. Βυζάντιο-Βενετοκρατία. Μελέτες αφιερωμένες στον Θεοχάρη Δετοράκη*, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης/Εκδόσεις Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης, Ηράκλειο 2008, σσ. 289-307.
5. «Ο ζωγράφος της εκκλησίας του Αγ. Δημητρίου στο Λειβαδά Σελίνου», *Ιόνιος Λόγος [Επιστημονική περιοδική έκδοση, Τμήμα Ιστορίας-Ιόνιο Πανεπιστήμιο]* τ. Α' (2007) σσ. 295-301 (Τόμος χαριστήριος στον Δημήτρη Ζ. Σοφιανό).
6. «Άγιοι και Ιεράρχες της Κέρκυρας. Παρατηρήσεις στους επισκοπικούς καταλόγους της Κέρκυρας κατά τη Βυζαντινή περίοδο», *Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου «Όψεις της Εκκλησιαστικής Ιστορίας της Κέρκυρας»* (Κέρκυρα, 7-8 Δεκεμβρίου 2005), *Κερκυραϊκά Χρονικά*, περ. Β', τ. Δ' (2007) σσ. 13-19.
7. «Η συνείδηση της ταυτότητας των κοινοτήτων της Κρήτης στη βυζαντινή εποχή και στην πρώιμη Βενετοκρατία», στο: *Πεπραγμένα Θ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου* (Ελούντα, Οκτώβριος 2001). Κεντρικές Εισηγήσεις, Ηράκλειο 2006, σσ. 25-45.
8. «A Province under Byzantine, Venetian and Ottoman Rule, AD 400-1898», στο: L. Vance Watrous, Despoina Hadji-Vallianou, Harriet Blitzer (εκδ.), *The Plain of Phaistos. Cycles of Social Complexity in the Mesara Region of Crete*, University of California Los Angeles (*Monumenta Archaeologica* 23) 2004, σσ. 359-439, 551-590 (σε συνεργασία με την Ελένη Αγγελολομάτη).
9. «Ανέκδοτα χαράγματα και επιγραφές από ναούς και μονές της Κρήτης. Μέρος Β'», *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά* 7 (2004) σσ. 143-207 (σε συνεργασία με την Ελένη Αγγελολομάτη).
10. «Η Αυτοκρατορία σε κρίση και η οπτική των συγχρόνων: μια ανάγνωση των μαρτυριών», στο Ευ. Χρυσός (εκδ.), *Η Αυτοκρατορία σε κρίση (;). Το Βυζάντιο τον 11ο αιώνα (1025-1081)*, Αθήνα 2003 (ΕΙΕ/ΙΒΕ), σσ. 274-290.

11. «Monasteries of South-Eastern Crete during the Venetian Period», στο V. Ruggieri- L. Pieralli (εκδ.), *ΕΥΚΟΣΜΙΑ, Studi Miscellanei per il 75o di Vincenzo Poggi S.J.*, 2003, σσ. 541-574 (σε συνεργασία με την Ελένη Αγγελομάτη).
12. «Venetian Crete and the Myth of Novel Ideas», *Θησαυρίσματα* 31 (2001) σσ. 43-65.
13. «Ανέκδοτα χαράγματα και επιγραφές από μονές και ναούς της Κρήτης», *Ενθύμησις Ν. Παναγιωτάκη*, Ηράκλειο 2000, σσ. 681-732 (σε συνεργασία με την Ελένη Αγγελομάτη).
14. «Για μια ιστορική γεωγραφία της Μεσαιωνικής Κρήτης. Η περίπτωση των επαρχιών Καινούργιου και Πυργιώτισσας», *Πεπραγμένα Η' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου*, τ. Β', Ηράκλειο 2000, σσ. 331-343 (σε συνεργασία με την Ελένη Αγγελομάτη).
15. «La tradizione culturale bizantina nel primo periodo della dominazione veneziana a Creta. Alcune osservazioni in merito alla questione dell' indentita culturale», *Πρακτικά Συνεδρίου "Venezia e Creta"*, Βενετία 1998, σσ. 509-522.
16. «Η Βυζαντινή Κορυφή: Κάστρον ή πόλις;», στο: *Πρακτικά Συνεδρίου: Κέρκυρα, μια μεσογειακή σύνθεση: νησιωτισμός, διασυνδέσεις, ανθρώπινα περιβάλλοντα 16ος-19ος αι.*, Κέρκυρα, 1998, σσ. 215-228.
17. «Βυζαντινά Μοναστήρια της Κρήτης», *Θησαυρίσματα* 26 (1996) σσ. 7-24.
18. «Το Ερευνητικό Πρόγραμμα: 'Τα Μοναστήρια της Ελλάδας. Α' Τα Μοναστήρια της Κρήτης'», *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά* 5 (1996) σσ. 387-402.
19. «Cultural Assimilation through Language Infiltration: Some Early Examples from Venetian Crete», *Byzantinische Forschungen* 21 (1995) σσ. 181-194.
20. «Η Λήμνος στα Βυζαντινά χρόνια», *Πρακτικά 1ου Συνεδρίου Δημάρχων του Αιγαίου*, Αθήνα 1994, σσ. 93-102.
21. «Two Cases of Mistaken Identity Among the Metropolitans of Corfu in the 12th Century», *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά* 4 (1992) σσ. 169-176.
22. «Παρατηρήσεις στον χαρακτήρα των οικισμών της βυζαντινής Κρήτης», *Πεπραγμένα 6ου Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου*, τ. Β', Χανιά 1991, σσ. 591-619.
23. «Some Unpublished Lead Seals Concerning Crete», *Revue des Études Byzantines* 48 (1990) σσ. 243-246.
24. «The Byzantine Seals of Crete», *Studies in Byzantine Sigillography* 2, Washington DC 1990 σσ. 137-152.
25. «Η σιτική πολιτική της Βενετίας στην Κρήτη τον 13ο και 14ο αι.», *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά* 3 (1990) σσ. 333-385.
26. «'Defection' and 'Separatism' in the Aegean in the 11th and 12th Centuries», *Κρητικά Χρονικά* 27 (1987) σσ. 283-297.
27. «Πληροφορίες και έγγραφα για την εκκλησία της Κρήτης από δυο κώδικες του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας», *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά* 2 (1986) σσ. 163-195.
28. «Some Remarks on the 'Cretica' of Cristoforo Buondelmonti», *Αριάδνη* 3 (1985), σσ. 88-108.
29. «Sceaux Byzantins de Crete», *Bulletin de Correspondance Hellenique* 108 (1984), σσ. 731-734.
30. «Economic and Everyday Life in Byzantine Crete Through Numismatic Evidence», *Akten, 16. Intern. Byzantin.-Congress II/3 (= Jahrbuch der Oesterreichischen Byzantinistik 32/3)*, σσ. 457-466.
31. «Ελληνικά παλαιότυπα της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Αθηνών», *Byzantinisch - Neugriechische Jahrbuecher* 22 (1979) σσ. 250-266 (σε συνεργασία με την Χρυσόθεμη Βασιλάκου).

III. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ

1. «Η ελιά και το λάδι στα βυζαντινά χρόνια/ Olive Tree and Olive Oil in Byzantine Times», στο: *Ωδή στην Ελιά / Ode to the Olive Tree*, Ακαδημία Αθηνών, Κέντρο Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας, Αθήνα 2004, σσ. 100-109.
 2. «Από τη Ρώμη στο Βυζάντιο: η ηγεμονία στην ανατολική Μεσόγειο», στο: Σπ. Ασδραχάς, Αν. Τζαμτζής, Τζελ. Χαρλαύτη (επιμ.), *Η Ελλάδα της Θάλασσας*, εκδ. Μέλισσα, Αθήνα 2004, 253-261.
- «Η Κωνσταντινούπολη στα χρόνια της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας», στο *Κωνσταντινούπολη. Η Πόλη των Πόλεων*, εκδ. Έφεσος, Αθήνα 2002, 7-40.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΡΟΝΤΖΑΣ

(Καθηγητής/Οικονομική Ιστορία)

(Ο κ. Πρόντζας έχει αποχωρήσει από το Τμήμα Ιστορίας μετά την εκλογή του στο Πάντειο Πανεπιστήμιο)

ΑΓΓΕΛΙΚΗ-ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΧΑΡΛΑΥΤΗ

(Καθηγήτρια/Ναυτιλιακή Ιστορία)

I. ΒΙΒΛΙΑ

1. *Το Παρόν και το Μέλλον της Ελληνικής Ναυτιλίας*, Μελέτη αρ. 10, Γραφείο Οικονομικών Μελετών, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 2009 (συνεργασία με Ελένη Θανοπούλου και Γιάννη Θεοτοκά) .
2. *Leadership in World Shipping: Greek Family Firms in International Business*, Palgrave/Macmillan 2009 (συνεργασία με Ioannis Theotokas).
3. *Έλληνες εφοπλιστές και ναυτιλιακές επιχειρήσεις. Οργάνωση, διοίκηση και στρατηγική*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2007 (συνεργασία με Γιάννη Θεοτοκά).
4. *Ευπόμπη. Ελληνικές Ναυτιλιακές Επιχειρήσεις 1945-2000. Οργάνωση και στρατηγική*, Ε.Λ.Ι.Α., Αθήνα 2004 (συνεργασία με Γ. Θεοτοκά).
5. *Πλωτώ. Έλληνες καραβοκύρηδες και εφοπλιστές από τα τέλη του 18^{ου} αιώνα έως τις παραμονές του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου*, Ε.Λ.Ι.Α., Αθήνα 2002/2003, (ελληνικά/αγγλικά: συνεργασία με Ελένη Μπενέκη και Μάνο Χαριτάτο).
6. *Ιστορικός νηογνώμονας, Ποντοπόρα Ιστιοφόρα και Ατμόπλοια 1830-1939*, Ε.Λ.Ι.Α., Αθήνα, 2002 (συνεργασία με Ν. Βλασσόπουλο).
7. *Η ιστορία της ελληνόκτητης ναυτιλίας, 19^{ος}-20^{ος} αι.*, Νεφέλη, Αθήνα 2001.
8. *A History of Greek-Owned Shipping. The Making of an International Tramp Fleet, 1830 to the present day*, Routledge, Λονδίνο 1996.
9. *Έλληνες Ναυτικοί και Ελληνικά Ατμόπλοια τις Παραμονές του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου*, Ναυτικό Μουσείο Αιγαίου, Αθήνα 1994.
10. *Greek Shipowners and Greece, 1945-1975. From Separate Development to Mutual Interdependence*, Athlone Press, 1993.

II. ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

11. Gelina Harlaftis, Nikos Karapidakis, Kostas Sbonias and Vaios Vaiopoulos (εκδ.), *The New Ways of History*, IB Tauris, Λονδίνο 2010
12. Maria Christina Chatziioannou and Gelina Harlaftis, (εκδ.), *Following the Nereids. Sea routes and maritime business, 16th-20th centuries*, Kerkyra Publications, Αθήνα 2006.
13. Ina Baghdiantz McCabe, Gelina Harlaftis and Ioanna Minoglou (eds), *Diaspora Entrepreneurial Networks. Five Centuries of History*, Berg Publications, Oxford 2005.
14. Σπύρος Ασδραχάς, Τάσος Τζαμτζής, Τζελίνα Χαρλαύτη (επιμ.), *Η Ελλάδα της Θάλασσας*, Εκδόσεις Μέλισσα, Αθήνα 2005.
15. Gelina Harlaftis και Carmel Vassalo (εκδ.), *New Directions in Mediterranean Maritime History*, Research in Maritime History, no. 28, International Maritime Economic History Association, St. John's, Newfoundland, Καναδάς 2004.
16. Τζελίνα Χαρλαύτη (επιμ.), *Ιστορία και Ναυτιλία, 16^{ος}-20^{ός} αι.*, Εκδόσεις Στάχυ, 2001.
17. David Starkey and Gelina Harlaftis (εκδ.), *Global Markets: The Internationalization of Sea Transport Industries since 1850s*, Research in Maritime History, no.12, International Maritime Economic History Association, St. John's, Newfoundland, Καναδάς, 1998.

III. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

1. "From Diaspora Traders to Shipping Tycoons: The Vagliano Bros.", *Business History Review*, vol. 81, no.2, Summer 2007, σελ. 237-268.
2. «Μεγιστάνες του Ιονίου: Ο οίκος των Αδελφών Βαλλιάνου», *Ιόνιος Λόγος*, Επιστημονική περιοδική έκδοση του Τμήματος Ιστορίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Κέρκυρα, 2007, σελ. 303-346.
3. "European family firms in international business: British and Greek tramp-shipping firms", *Business History*, Απρίλιος 2004, σελ. 219-255 (συνεργασία με John Theotokas).
4. "Storia marittima e storia dei porti", in *Memoria e Ricerca*, Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος, τομ. 2, 2002, σελ. 5-21.
5. «At Mercy of the Waves. Managing risk at sea in the Greek fleet of the interwar period», *The Great Circle*, no.18, 1998, σελ. 73-92.
6. «Το εμποροναυτιλιακό δίκτυο των Ελλήνων της Διασποράς και η ανάπτυξη της ελληνικής ναυτιλίας τον 19ο αιώνα: 1830-1860", *Μνήμων* 15 (1993) σελ. 69-127.
7. "Greek Shipping Offices in London in the Interwar Period", *International Journal of Maritime History*, vol.5, no. 1, Ιούνιος 1993 (Costas Chlomoudis).
8. «Ελληνική Ναυτιλιακή Ιστορία, όρια και πηγές», *Τα Ιστορικά*, τ. 8, 1991, σελ. 14-15.
9. «Εφοπλιστές και κρατικός παρεμβατισμός», *Ιστορικά*, τομ.6, τ.10, Ιούνιος 1989, σελ. 105-126.
10. "Greek Shipowners and State Intervention in the 1940s: A Formal Justification for the Resort to Flags-of-Convenience?", *International Journal of Maritime History*, vol. I, no. 2, December 1989, σελ. 37-63.

IV. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ

11. "The Greek Shipping Sector c. 1850-2000" στο Lewis R. Fischer and Even Lange (eds), *International Merchant Shipping in the Nineteenth and Twentieth Centuries: The Comparative Dimension* No. 37, Research in Maritime History, IMEHA, St. John's Newfoundland, 2008, pp. 79-103.
12. "Ottoman State Policy in Mediterranean Trade and Shipping, c.1780-c.1820: The Rise of the Greek-Owned Ottoman Merchant Fleet", στο Mark Mazower (ed.), *Networks of Power in Modern Greece*, Hurst, Λονδίνο 2008, σελ. 1-44 (συνεργασία με Sophia Laiou).
13. «Οι Έλληνες εφοπλιστές και ο Κωνσταντίνος Καραμανλής», στο Σβολόπουλος Κωνσταντίνος, Μπότσιου Κωνσταντίνα και Χατζηβασιλείου Ευάνθης (επιμ.), *Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής στον εικοστό αιώνα*, Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο, Ζάππειο Μέγαρο, 5-9 Ιουνίου 2007, Ίδρυμα «Κωνσταντίνος Καραμανλής», τομ. III, Αθήνα, 2008, σελ. 92 -112.
14. "From the Levant to the City of London: Mercantile Credit in the Greek International Commercial Networks of the Eighteenth and Nineteenth Centuries", στο Philip L. Cottrell, Even Lange and Ulf Olsson (eds), Iain L. Fraser and Monika Pohle Fraser (co-eds), *Centres and Peripheries in Banking. The Historical Development of Financial Markets*, Ashgate 2007, σελ.13-40 (συνεργασία με Maria Christina Chatziioannou).
15. «Η ακμή του ναυτεργατικού κινήματος της «Ελευθέρας Ελλάδος» στην διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου» στο Χρήστος Χατζηιωσήφ και Προκόπης Παπαστράτης (επιμ.), *Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αι.. Β' Παγκόσμιος Πόλεμος. Κατοχή-Αντίσταση 1940-45*, τομ. Γ1, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2007, σελ. 261-283.
16. «Αναζητώντας τις χώρες της επαγγελίας: ο απόδημος ελληνισμός από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα ως τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο», στο Ιωάννης Κ. Χασιώτης, Όλγα Κατσιαρδή-Hering και Ευρυδίκη Α. Αμπατζή (επιμ.), *Οι Έλληνες στη Διασπορά, 15^{ος}-21^{ος} αι.*, Αθήνα 2006, σελ. 53-74 (συνεργασία με Βασίλης Καρδάσης).
17. «Τα μεγάλα κέντρα του απόδημου ελληνισμού σήμερα. Ηνωμένο Βασίλειο και Ιρλανδία», στο Ιωάννης Κ. Χασιώτης, Όλγα Κατσιαρδή-Hering και Ευρυδίκη Α. Αμπατζή (επιμ.), *Οι Έλληνες στη Διασπορά, 15^{ος}-21^{ος} αι.*, Αθήνα 2006, σελ. 95-106.
18. «Ναυτιλία», στο Κώστας Κωστής και Σωκράτης Πετμεζάς (επιμ.), *Η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας κατά τον 19^ο αιώνα*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2006, σελ. 421-462.
19. «Η Ναυτιλιακή Ιστορία 'εν πλω και υπ'ατμόν'», στο Πασχάλης Κιτρομηλίδης και Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης (επιμ.), *Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας, 1833-2002*, Πρακτικά, τομ. Β', Αθήνα 2004, σελ. 425-445.

20. «Ιστιοφόρος Ναυτιλία. Η περίοδος της μεγάλης ακμής, 1833-1871», στο Βασίλης Παναγιωτόπουλος (επιμ.), *Ιστορία Νέου Ελληνισμού, 1770-2000*, τομ.4, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003, σελ. 105-118.
21. «Η εμπορική ναυτιλία. Η μετάβαση από τα ιστιοφόρα στα ατμόπλοια», στο Βασίλης Παναγιωτόπουλος (επιμ.), *Ιστορία Νέου Ελληνισμού, 1770-2000*, τομ.5, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003, σελ. 91-106.
22. «Ο εμπορικός στόλος. Στους πέντε ωκεανούς και τις πέντε ηπείρους», στο Βασίλης Παναγιωτόπουλος (επιμ.), *Ιστορία Νέου Ελληνισμού, 1770-2000*, τομ.6, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003, σελ. 129-138.
23. «Η Ναυτιλία στο Μεσοπόλεμο. Η εδραίωση στα χρόνια της κρίσης», στο Βασίλης Παναγιωτόπουλος (επιμ.), *Ιστορία Νέου Ελληνισμού, 1770-2000*, τομ.7, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003, σελ. 169-184.
24. «Ο ελληνικός στόλος. Η ταραγμένη δεκαετία του 1940», στο Βασίλης Παναγιωτόπουλος (επιμ.), *Ιστορία Νέου Ελληνισμού, 1770-2000*, τομ.8, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2003, σελ. 283-292.
25. «Η ελληνόκτητη ναυτιλία. Διατήρηση και διεύρυνση της ηγετικής της θέσης», στο Βασίλης Παναγιωτόπουλος (επιμ.), *Ιστορία Νέου Ελληνισμού, 1770-2000*, τόμ.10, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2003, σελ. 101-120 (συνεργασία με Γιάννης Θεοτοκάς)
26. «Maritime business during the 20th century: continuity and change», in C. Th. Grammenos (ed.), *Handbook of Maritime Economics and Business*, Lloyd's of London Press, Λονδίνο, 2002, σελ. 9-34 (συνεργασία με John Theotokas).
27. «Griechische Freibeuter und Piraten im Zeitalter der Aufklaerung», in Harmut Roder (ed.), *Piraten. Abenteuer oder Bedrohung?*, Edition Temen, 2002 (συνεργασία με Maria-Christina Chatzioannou).
28. «Greek maritime business in the nineteenth and twentieth centuries. A paradigm for comparative studies on family capitalism and diaspora networks», στο Ferry de Goey and Jan Willem Veluwenkamp (eds.), *Entrepreneurship, institutions and economic development in Europe and Asia, 1500 – 2000*, Ak-sant, Academic Publishers, Amsterdam, 2002, σελ. 71-90.
29. «International bulk trade and shipping in the Eastern Mediterranean and the Black Sea», στο Jeffrey Williamson and Sevket Pamuk (eds.), *The Mediterranean Response to Globalization*, Routledge, Λονδίνο, 2000, σελ. 233-265 (συνεργασία με Vassilis Kardasis).
30. «Στους θαλάσσιους δρόμους μεταξύ Ανατολικής και Δυτικής Ευρώπης την εποχή του Χαρίλαου Τρικούπη», Καίτη Αρώνη-Τσίχλη και Λύντια Τρίχα (επιμ.), *Ο Χαρίλαος Τρικούπης και η εποχή του. Πολιτικές Επιδιώξεις και κοινωνικές συνθήκες*, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2000, σελ. 597-609.
31. «'Μηχανή πρόσω ολοταχώς. Έναρξες ταξιδίου.' Η πορεία του στόλου των Ελλήνων κατά την διάρκεια του 20ού αιώνα», στο Βασίλης Κρεμμυδάς, *Εισαγωγή στη Νεοελληνική Οικονομική Ιστορία*, Gutenberg, Αθήνα 1999, σελ. 225-286.
32. «The Greek Shipping Enterprise: Investment Strategies, 1900-1939», στο M. Dritsas and T. Gourvish (eds.), *European Enterprise. Strategies of Adaptation*, Trochalia Publications, Αθήνα 1997, σελ. 139-159.
33. «The Maritime Historiography of Greece in Recent Decades» στο Frank Broeze (επιμ.), *Maritime History at the Crossroads*, Research in Maritime History, no.9, IMEHA, St John's, Newfoundland 1996, σελ. 135-149.
34. «Ναυσιπλοΐα και Θαλάσσιοι εμπορικοί δρόμοι στην Ανατολική Μεσόγειο, 19^{ος} και 20ός αιώνας», στο Α.Μ. Γουλιέλμος (επιμ.), *Ελληνικές Ακτές και Θάλασσες το 2000*, Πρακτικά Συνεδρίου «Ελληνικές Ακτές και Θάλασσες 2000», Πειραιάς 1996 (συνεργασία με Γιάννης Θεοτοκάς).
35. «Patterns of Ownership and Finance in the Greek-Owned Deep-Sea going fleet, 1880-1914», στο David Williams and Simon Ville (επιμ.), *Management, Finance and Industrial Relations in Maritime Industries*, Research in Maritime History, no.6, IMEHA, St John's, Newfoundland 1994, σελ.
36. «Εμπόριο και ναυτιλία τον 19^ο αιώνα. Το επιχειρηματικό δίκτυο των Ελλήνων της διασποράς: η «χιώτικη» φάση (1830-1860)», *Μνήμων* 15 (1993) σελ. 69-127.
37. «Κράτος και Εφοπλιστές στην Ελλάδα (1945-1990). Μιά άρρηκτη σχέση», στο Θ. Σακελλαρόπουλος (επιμ.), *Οικονομία και Πολιτική στην Ελλάδα*, Πληροφόρηση, Αθήνα 1992, σελ.131-168.
38. «The Role of the Greeks in the Black Sea Trade, 1830-1900», in Lewis R. Fischer and Helge W. Nordvik (εκδ.), *Shipping and Trade, 1750-1950: Essays in International Maritime Economic History*, Lofthouse Publications, Yorkshire 1990, σελ. 63-95.

V. ΛΟΙΠΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

39. «Shipping: Greece», John Hattendorf (επιμ.), *The Oxford Encyclopedia of Maritime History*, τομ.3, Oxford, 2007 σελ. 620-622.
40. «Ο οίκος των Αδελφών Ράλλη», Ιστορικά, *Ελευθεροτυπία*, 18 Σεπτεμβρίου 2003.
41. «Έλληνες Εφοπλιστές και Πειραιάς», *Πειραιάς. Ιστορία και Πολιτισμός*, ΙΔΕΑ, 2001 (συνεργασία με Γιάννης Θεοτοκάς).
42. «Aristotle Onassis», στην *Encyclopedia of Greece and the Hellenic Tradition*, 2 vols, Fitzroy Dearborn Publishers, London/Chicago, 2000
43. «Ο μύθος και η πραγματικότητα για τους Έλληνες εφοπλιστές», Ειδική Ετήσια Έκδοση «Οικονομία 2000», *Κέρδος*, Ιανουάριος 2000.
44. «Η ναυτιλιακή μας μνήμη: Η δημιουργία του Ναυτιλιακού Αρχείου Γαλαξειδιωτών Καπεταναίων», *Ναυτικά Χρονικά*, αρ.φ. 26, Απρίλιος 2000.
45. «Οι Έλληνες Εφοπλιστές», Ιστορικά, *Ελευθεροτυπία*, 23 Νοεμβρίου 2000.
46. «Το πλοίο είναι εύμορφον...», Η Ελλάδα του Εικοστού Αιώνα, 1900-1910, Επτά Ημέρες, *Καθημερινή*, 17 Οκτωβρίου 1999.

Οπτικός Δίσκος (CD)

International Maritime Economic History Association, Proceedings, 4th International Congress of Maritime History, Κέρκυρα 21-27 Ιουνίου 2004, Οπτικός Δίσκος (CD), Τζελίνα Χαρλαύτη (επιμ.), έκδοση 2005 *

VI. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

1. Αύγουστος 2009, Ουτρέχτη Ολλανδίας στο: Fifteenth International Economic History Congress, στη συνεδρία «Merchant Colonies in the Context of the International Commerce in the Early Modern Period». Ανακοίνωση με θέμα: «Merchant *Paroikies* and the International Commerce of the Greeks in the Mediterranean of the Eighteenth Century».
2. 28 Μαρτίου 2009, Οξφόρδη, Workshop με τίτλο: «Shipping and Trade from the Napoleonic Era to the Early Twentieth Century» που συνδιοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης και το Πανεπιστήμιο του Όσλο. Ανακοίνωση με τίτλο: «Business networks as global institutions: Greek maritime business 1700-2000».
3. 23-28 Σεπτεμβρίου 2008, Minnesota, Η.Π.Α., Department of History at the University of Minnesota, «Mediterranean and Its Seas 1st». Ανακοίνωση με θέμα: «The Globalization of the Eastern Mediterranean in the 18th and 19th centuries».
4. 4-6 Ιουλίου 2008, Σεμινάρια Ερμούπολης. Ανακοίνωση με θέμα «Ελληνοκεντρισμός και εγωκεντρισμός» στην θεματική «Ιστορία και Ιστορική Εκπαίδευση. Αντιπαραθέσεις για την ιστορία και την ιστορική εκπαίδευση».
5. Τρίτη 8 Ιουλίου 2008, Σεμινάρια Ερμούπολης. Παρουσίαση ερευνητικού προγράμματος Ιονίου Πανεπιστημίου ΠΕΝΕΔ 2003: «Οι ελληνικοί ναυτότοποι: Ανάδειξη και διαχείριση της ναυτιλιακής κληρονομιάς του Ιονίου και του Αιγαίου», με συμμετοχή τριών υποψηφίων διδασκόντων του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου.
6. 23-27 Ιουνίου 2008, Greenwich. Fifth International Congress of Maritime History της International Maritime Economic History Association. Εκεί συμμετείχα με: Α) Ανακοίνωση με Γιάννη Θεοτοκά, Β) Παρουσίαση αποτελεσμάτων ερευνητικού έργου Πυθαγόρα Ι, Γ) Παρουσίαση ερευνητικού έργου ΠΕΝΕΔ 2003 με τίτλο «The Maritime Centres of the Ionian and Aegean Seas, 19th century», όπου έλαβαν μέρος τέσσερις υποψήφιοι διδάκτορες του Ιονίου Πανεπιστημίου.
7. Μάιος 2008, Αθήνα. Διεθνής Επιστημονική συνάντηση (workshop) του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών «The Worlds of the Mediterranean (13th cent. to early 19th cent.): Peoples, Institutions, Exchanges». Τίτλος ανακοίνωσης: «The Eastern invasion: The Greeks in the Mediterranean trade and shipping in the 18th and early 19th c.».
8. 4-5 Απριλίου 2008, Αθήνα. Sixth Framework Programme Priority, «Citizens and Governance in Knowledge Based Society», RAMSES2, Network of Excellence, Maison Méditerranéenne des Sci-

- ences de l'Homme of Aix-en-Provence, (co-ordinator). Thematic Unit: Exchanges, Athens workshop, με θεματική «Social Groups and Practices of Trading in the Mediterranean, (17th-19th centuries)», συνδιοργάνωση των Institute for Neohellenic Research / National Hellenic Research Foundation, Centro Interdipartimentale di Studi Europei e Mediterranei / Università di Trieste, Istituto di Studi Sulle Società Mediterranee/CNR – Napoli, Dipartimento di Scienze Storiche/ Università di Bari, MMSH, TELEMME, Université de Provence (Aix-Marseille). Ανακοίνωση με θέμα: «Entrepreneurial networks in the 19th century».
9. 15 – 16 Δεκέμβριος 2007, Exeter, U.K. Διεθνής Επιστημονική συνάντηση (workshop) του Πανεπιστημίου του Exeter με θέμα «Intercultural Contacts, Multiple Identities and Shifting Allegiances: the *Caravane Maritime* and its Protagonists in the Early Modern Mediterranean». Ανακοίνωση με τίτλο: «The Ottoman-Greek and Venetian/Ionian fleet in the Western Mediterranean grain trade during the Napoleonic wars».
 10. 15-17 Νοεμβρίου 2007, Lorient Γαλλίας. Διεθνές Συνέδριο του Universite de Bretagne Sud στην Γαλλία με θέμα «La Recherche Internationale de l'Histoire Maritime: Essai d' Evaluation». Ανακοίνωση με τίτλο: «Current Research in Maritime History in Greece».
 11. 21 Οκτωβρίου 2007, Όσλο Νορβηγίας. Διεθνές Συνέδριο του Πανεπιστημίου του Όσλο, με θέμα: "International Merchant Shipping in the Nineteenth and Twentieth Centuries». Ανακοίνωση με τίτλο «Greek Shipping, 19th c.»
 12. 13-15 Σεπτεμβρίου 2007, Γενεύη Ελβετίας. Σχολιάστρια σε συνεδρία στο 11^ο Ετήσιο Συνέδριο της European Business History Association.
 13. 4 Μαρτίου 2007, Αθήνα. Ημερίδα «Κύκλοι και Κέντρα διδασκαλίας της Ιστορίας. Η παρουσία και η πρακτική», που οργάνωσε το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής, στο Κεντρικό Κτήριο Πανεπιστημίου Αθηνών στην Αίθουσα Προπυλαίων. Παρουσίαση του προγράμματος σπουδών και του εκπαιδευτικού έργου του Τμήματος Ιστορίας.
 14. 5-9 Ιουνίου 2007, Αθήνα. Συνέδριο «Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής στον Εικοστό αιώνα», στο Ζάππειο Μέγαρο. Ανακοίνωση με τίτλο: «Οι Έλληνες εφοπλιστές και ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, 1945-1975».
 15. 21-25 Αυγούστου 2006, Ελσίνκι Φινλανδίας. Fourteenth International Economic History Congress. Ανακοίνωση μαζί με Σοφία Λαΐου με θέμα: «Ottoman State , Finance and Maritime Trade: the emergence of an Ottoman- Greek fleet, 1780-1820».
 16. 9-10 Ιουνίου 2006, Κέρκυρα. Διεθνές Συνέδριο, "Economic Development of South-eastern Europe in the 19th century», Ιστορικό Αρχείο Alpha Bank και Πανεπιστήμιο Αθηνών. Ανακοίνωση με θέμα: "Maritime transport and Port Systems in South-eastern Europe».
 17. 4-7 Μαΐου 2006, Μεσσίνα – Ταορμίνια Ιταλίας. Second Mediterranean Maritime History Network. Ανακοίνωση με τίτλο: «Grain trade from Levant in the port of Genoa during the Napoleonic wars».
 18. Ιούλιος 2005, Τα Σεμινάρια της Ερμούπολης. Ανακοίνωση με θέμα: «Σύρος, το κέντρο της «διάσπαρτης πόλης» του Ιονίου και του Αιγαίου».
 19. 1-2 Οκτωβρίου 2004, Ύδρα Συνέδριο «Οικονομική Ανάπτυξη και Ελληνική Οικονομία στο 19^ο αιώνα», Τμήμα Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Αθηνών και Ιστορικό Αρχείο Alpha Bank. Ανακοίνωση με θέμα: «Ναυτιλία και οικονομική ανάπτυξη, από τη δημιουργία του ελληνικού κράτους μέχρι τους Βαλκανικούς πολέμους».
 20. 6-9 Οκτωβρίου 2004, Κωνσταντζα Ρουμανίας. 1st International Congress of Naval History. Ανακοίνωση με θέμα «Greek entrepreneurs in the river and sea trade of the Danube in the second half of the 19th century».
 21. 8-9 Οκτωβρίου 2004, Ύδρα. Ε΄ Συνάντηση Ναυτικών Μουσείων. Ανακοίνωση με θέμα: «Στα ίχνη των πλοίων».

22. 17-18 Ιουλίου 2004, Άνδρος. Συνέδριο «Ο Ανδρέας Εμπειρικός και η Άνδρος. Οι ιστορικές και κοινωνικές ρίζες», Εταιρεία Ανδρίων επιστημόνων στη μνήμη Ανδρέα Εμπειρικού, Δημοτικό Θέατρο Άνδρου. Ανακοίνωση με Ελένη Μπενέκη, «Η ελληνική ναυτιλία και οι ναυτιλιακές επιχειρήσεις της οικογένειας Εμπειρικού την εποχή των ατμόπλοιων».
23. Ιούνιος 2004, Κέρκυρα. IVth International Congress of Maritime History. Ανακοίνωση με θέμα: «Following the Nereids. The formation of Greek shipping statistics, 18th-20th centuries».
24. Νοέμβριος 2003, Ρόδος. Διεθνές επιστημονικό Συνέδριο «Γλώσσα, λογοτεχνία, πολιτισμός στο Αιγαίο» (Ρόδος, 7-9 Νοεμβρίου 2003), *Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών*. Ανακοίνωση με θέμα: «Ταξιδεύοντας στο Αιγαίο».
25. 10-13 Μαΐου 2003, Ρώμη. Istituto Italiano per l'Africa e l'Oriente. Ανακοίνωση με θέμα: «Greeks in the sea-routes of Libya».
26. 13-16 Ιουνίου 2002, Δελφοί. Συνέδριο με θέμα «Entrepreneurship in theory and in history», Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Ανακοίνωση με Μαρία-Χριστίνα Χατζηιωάννου «Greek Entrepreneurship in International & National Business in the Nineteenth & Twentieth Centuries».
27. 30 Μαΐου-1 Ιουνίου 2002, Στοκχόλμη. Conference of the European Association for Banking History e.V. Nordea & SEB, «Centres and Peripheries in Banking». Ανακοίνωση με Μαρία-Χριστίνα Χατζηιωάννου, με θέμα: «From the Levant to the City of London: Mercantile Credit in the Greek International Commercial Networks of the 18th and 19th centuries».
28. Αύγουστος 2002, Μπουένος Άιρες, Αργεντινή. Thirteenth Economic History Congress. Ανακοίνωση με θέμα: «Mapping Greek maritime diaspora».
29. Νοέμβριος 2002, Αθήνα. Τέταρτο Διεθνές Συνέδριο Ιστορίας, με θέμα «Ιστοριογραφία της Νεότερης και Σύγχρονης Ελλάδας, 1833-2002», ΚΝΕ/ΕΙΕ. Ανακοίνωση με τίτλο: «Η ναυτιλιακή ιστορία εν πλώ και υπ' ατμόν».
30. 11-14 Δεκέμβριος 2001, Perth/Freemantle Αυστραλία. Συνέδριο «Maritime History beyond 2000: Visions of Sea and Shore. An International Conference on Maritime History and Heritage». Ανακοίνωση με Maria-Christina Chadziioannou και Malcolm Tull, «Transplanting maritime traditions: from the Aegean islands to Western Australia».
31. Απρίλιος 2001, Miami Florida. 47th Business History Conference, Florida International University. Ανακοίνωση με Γιάννη Θεοτοκά με θέμα: «Global Services of European Tramp Shipping Companies in the 20th century: The British and Greek cases».
32. Νοέμβριος 2000, Βρέμη, Γερμανία. Συνέδριο με θέμα: «Pirates and Privateers», Ubersee Museum. Ανακοίνωση με θέμα: «Greek privateers and pirates in the Age of Enlightenment: Myth and Reality».
33. 3-5 Αυγούστου 2000, Esbjerg, Δανία. Third International Congress of Maritime History. Ανακοίνωση με Μαρία-Χριστίνα Χατζηιωάννου: «Corsairs and Pirates in Greek waters during the first third of the Nineteenth Century».
34. 6 Μαΐου 2000 Greenwich. Ημερίδα με θέμα: «Modern Greece and World Shipping», National Maritime Museum/Goldsmiths University. Ανακοίνωση με θέμα: «The 19th century Greek Shipping Trade».
35. 5 Φεβρουαρίου 2000, Cambridge, Workshop με θέμα «Corsairs and Pirates in the Ottoman Empire», Skilliter Centre for Ottoman Studies, Newnham College. Ανακοίνωση με τίτλο: «Corsairs and pirates in the eastern Mediterranean, 15th to 19th centuries».
36. 14-15 Ιανουαρίου 2000, Rotterdam, Διεθνές Συνέδριο «Entrepreneurship and institutions in a comparative perspective: Europe and Asia, 16th-20th century». Ανακοίνωση με θέμα: «Greek shipping business in the 19th and 20th centuries: networks, diaspora and culture».
37. 22-25 Σεπτεμβρίου 1999, Treilles, Γαλλία. Διεθνές Συνέδριο «Risques Financiers et Systeme de Credit en France et en Grece (XIXe et XXe siecles)», Fondation des Treilles. Ανακοίνωση με θέμα: «Risk and Finance in the Greek-owned fleet 1830-1914».
38. 4-6 Ιουνίου 1998, Κωνσταντινούπολη. Economic History Conference «Long Run Economic Change in the Mediterranean Basin, Πανεπιστήμιο Bogazici/Πανεπιστήμιο Harvard. Ανακοίνωση με τον Βασίλη Καρδάση: «Changes in the Eastern Mediterranean Sea-Trade, 1880-1914».

39. 28-30 Νοεμβρίου 1996, Αθήνα. Συνέδριο «Ο Χαρίλαος Τρικούπης και η Εποχή του», Πάντειο Πανεπιστήμιο. Ανακοίνωση με τίτλο: «Οι Έλληνες πέρα από τα όρια του ελληνικού κράτους: Στους θαλάσσιους δρόμους μεταξύ ανατολικής και δυτικής Ευρώπης στο τελευταίο τρίτο του 19^{ου} αιώνα».
40. 7-9 Νοεμβρίου 1996, Πειραιάς. International Conference in Quantitative Analysis, Πανεπιστήμιο Πειραιώς. Ανακοίνωση με Γιάννη Θεοτοκά, «Ναυτιλιακές Στατιστικές και Αρχειακή Έρευνα: Η περίπτωση του ελληνόκτητου στόλου, 1830-1996».
41. 5-8 Ιουνίου 1996, Άμστερνταμ. Second International Congress of Maritime History. Ανακοίνωση με θέμα: «Managing risk at sea: total losses in Greek ships and Greek shipping firms in the interwar period».
42. Νοέμβριος 1996, Πειραιάς. Συνέδριο «Ελληνικές Ακτές και Θάλασσες το 2000», Πανεπιστήμιο Πειραιώς. Ανακοίνωση με Γιάννη Θεοτοκά: «Ναυσιπλοΐα και Θαλάσσιοι Εμπορικοί Δρόμοι στην Ανατολική Μεσόγειο, 19^{ος} και 20ος αιώνας».
43. 25 Σεπτεμβρίου-2 Οκτωβρίου 1996, Οδησσός. Επιστημονικό συνέδριο «Οι Έλληνες στην Ουκρανία. 18^{ος}-20ός αιώνας, Κοινωνική ζωή, Εμπόριο, Πολιτισμός», Ίδρυμα Ελληνικού Πολιτισμού/Τμήμα Ιστορίας Πανεπιστημίου Οδησού. Ανακοίνωση με θέμα: «Ελληνικά εμποροναυτιλιακά δίκτυα στη νότιο Ρωσία, 1830-1914».
44. 19-21 Οκτωβρίου 1995, Ρέθυμνο. International Colloquium, «European Enterprise: Strategies of Adaptation and Renewal in the XXth Century», Πανεπιστήμιο Κρήτης. Ανακοίνωση με θέμα: «Patterns of Ownership and Finance in the Greek Deep-Sea Going Fleet, 1880-1914».
45. Μάιος 1992, Αθήνα. Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Η Διασπορά των Ελλήνων στη Ρωσία», Πανεπιστήμιο Αθηνών. Ανακοίνωση με θέμα: «Μαύρη Θάλασσα-Μασσαλία-Λονδίνο: άξονας εμποροναυτιλιακών δραστηριοτήτων».
46. Αύγουστος 1992, Liverpool, Μεγάλη Βρετανία. First International Maritime Congress, International Maritime Economic History Association. Ανακοίνωση με θέμα: «The Greek Shipping Offices in London in the interwar Period».
47. Αύγουστος 1992, Leuven, Βέλγιο. Tenth International Economic History Congress. Ανακοίνωση με θέμα: «The Role of the Greeks in the Black Sea (1830-1900)».

VII. ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΣΕ ΞΕΝΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

48. 10 Φεβρουαρίου 2009, Οξφόρδη, στο Visiting Fellows Colloquium του All Souls College. Σεμινάριο με θέμα: «Diaspora Family Networks, Business Groups and Global Institutions. From the Vaglianos to Onassis».
49. 5 Νοεμβρίου 2008, Cambridge Mass. Center for European Studies, Harvard University, Greek Study Group. Ομιλία με θέμα: «Leaders in the World Shipping Business: Greek Shipping Family Firms».
50. 18 Νοεμβρίου 2008, Cambridge Mass. Σεμινάριο με θέμα «From the Vagliano bros to Aristotle Onassis. International Family Networks, Business Groups and Diaspora Capitalism» στο πλαίσιο των σεμιναρίων της Business History του Harvard Business School.
51. 30 Οκτωβρίου 2008, Michigan, Η.Π.Α. Center for European Studies/European Union Center, University of Michigan. Διάλεξη με θέμα: "Mediterranean entrepreneurial diaspora networks in the Long Nineteenth Century».
52. 23-27 Ιουνίου 2008, Greenwich, U.K., Vth International Maritime History Conference της International Maritime Economic History Association. Ως Πρόεδρος της ΙΜΕΗΑ *Presidential Address* «Reaching the centre».
53. 5 Φεβρουαρίου 2008, Παρίσι, Γαλλία. Σεμινάριο στην École des hautes études en sciences sociales, με θέμα: «Allies or enemies of the state? Pirates, corsairs and privateers in the Levant seas, 1770s-1820s».
54. 23 Απριλίου 2007, Exeter, Centre for Maritime Historical Studies, University of Exeter. Διάλεξη με θέμα: «The Rise of the Greek Fleet in Mediterranean shipping and trade during the 18th c.».
55. 6-7 Ιουνίου 2006, Haifa, Ισραήλ. Διεθνές Συνέδριο «Competing Networks: Greek and Other Commercial Houses in the Mediterranean during the Long Nineteenth Century», University of Haifa. Τιμητική διάλεξη (Plenary speech) με τίτλο «Mediterranean entrepreneurial Diaspora networks during the Long Nineteenth Century».

56. 3 Οκτωβρίου 2006, Βοστώνη, Η.Π.Α., History Dpt, Fletcher School of Law and Diplomacy, Tufts University. Διάλεξη με θέμα: «The Mediterranean and Greek Diaspora Entrepreneurial Networks, 18th-19th centuries».
57. 4 Οκτωβρίου 2006, Βοστώνη, Η.Π.Α. Tufts University, Fares Center for Eastern Mediterranean Studies, υπεύθυνη καθηγήτρια Leila Fawaz. Σεμινάριο με θέμα: «Northeastern Mediterranean during the Balkan Wars».
58. 31 Μαρτίου 2005, Λίβερπουλ, Μεγάλη Βρετανία. Ομιλήτρια για την Peter Davies Lecture 2005, με θέμα: «The common business strategies of the north and south. British and Greek tramp shipping companies in the late 19th and early 20th centuries».
59. 11-14 Δεκεμβρίου 2001, Perth/Fremantle, Αυστραλία. «Maritime History beyond 2000: Visions of Sea and Shore. An International Conference on Maritime History and Heritage», University of Western Australia. Τιμητική διάλεξη (plenary lecture) με θέμα: «Maritime History since Braudel», Παρασκευή 26 Απριλίου 2002.
60. Μάρτιος 2000, Νέα Υόρκη, Η.Π.Α. «Greek Shipping in the 20th century: Myth or Reality?», the Kimon A. Doukas Lecture, Program in Hellenic Studies, Columbia University.
61. Μάρτιος 2000, Σακραμέντο Καλιφόρνιας, Η.Π.Α. «The Greek International Maritime Network in the 19th and 20th centuries: Diaspora and Culture», The Speros Basil Vryonis Center for the Study of Hellenism.
62. 1-8 Οκτωβρίου 1998, Αβάνα, Κούβα. Ομιλία με θέμα «El Auge de la Industria Naviera Griega en el siglo Veinte», στο πλαίσιο της Εβδομάδας Ελληνικού Πολιτισμού «Grecia, Luz, Civilizacion» υπό την διοργάνωση της Ελληνικής Πρεσβείας στην Αβάνα.
63. 9 Δεκεμβρίου 1995, Λονδίνο Μεγάλη Βρετανία, Σειρά διαλέξεων της British Commission for Maritime History στο King's College, University of London. Διάλεξη με θέμα: «The International Network of the Greeks in the 20th Century».

VIII. ΆΛΛΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ/ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ/ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

1. 2008. Παρουσίαση ερευνητικού προγράμματος «Οι ελληνικοί ναυτότοποι: Ανάδειξη και διαχείριση της ναυτιλιακής κληρονομιάς του Ιονίου και του Αιγαίου» με συμμετοχή τριών υποψηφίων διδασκτόρων του Τμήματος Ιστορίας, Σάββατο 26 Ιουλίου 2008, Κεφαλονιά, Οργάνωση Δήμος Λειβαθούς, Κεφαλονιά.
2. 2007. Παρουσίαση για το έργο του Robin Craig. Εκδήλωση εις μνήμην του Καθηγητή Robin Craig (Memorial Service), επίτιμου Προέδρου της Διεθνούς Εταιρείας Ναυτιλιακής Ιστορίας που οργάνωσε το University College στις 29 Νοεμβρίου 2007.
3. 2007. Ανακοίνωση με θέμα: «From Greek diaspora merchants to Shipping tycoons» στο 81st Annual International Propeller Club of the United States Maritime Industry Conference and Convention, October 2-5, 2007, Athens, Greece, «Friendships Across the Oceans, The Greek Maritime Tradition».
4. 2007. Διάλεξη στα πλαίσια των Ανοιχτών Διαλέξεων του Τμήματος «Όπου το Ιόνιο συναντά το Ιόνιο» με θέμα: «Η Ιόνιος Ναυτιλία το 18^ο αιώνα», 1η Ιουνίου 2007, Θεοφάνειος Αίθουσα Τέχνης, Πρέβεζα.
5. 2006. Διάλεξη με θέμα: «Από τα νησιά του Αιγαίου στη Δυτική Αυστραλία, ή από τα σφουγγάρια στα μαργαριτάρια», στον Δ' Κύκλο Ομιλιών, «Δρομολόγια και χώρες υποδοχής της ελληνικής διασποράς, 19^{ος} – 20ός αιώνας», στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Επιστήμης Κοινωνία, Ειδικές Μορφωτικές Εκδηλώσεις, Τρίτη 21 Μαρτίου 2006
6. 2006. Ομιλία στη Σκιάθο με θέμα: «Σκιάθος και Θάλασσα», Ναυτική Εβδομάδα, Σύλλογος Ναυτικών Σκιάθου, Δευτέρα 26 Ιουνίου 2006

7. 2006. Ομιλία στο Γαλαξίδι με θέμα: «Η Γαλαξιδιώτικη ναυτιλία την προεπαναστατική περίοδο», Ναυτική Εβδομάδα, Σύλλογος Φίλων του Μουσείου Γαλαξιδίου, Κυριακή 25 Ιουνίου 2006.
8. 2006. Ομιλία στα Μέγαρα με θέμα: «Δυτική Αττική και Εφοπλιστές», στο συνέδριο που διοργάνωσε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δυτικής Αττικής «Δυτική Αττική και Πολιτισμός», στο πλαίσιο του Προγράμματος Τουριστικής Προβολής της Δυτικής Αττικής, Κτήμα «Εύχαρις», Κυριακή 18 Ιουνίου 2006.
9. 2006. Ομιλία στο Πνευματικό Κέντρο Αθηνών στις 14 Ιανουαρίου 2006 για τον Καπετάν Άγγελο Αγγελιδάκη και το Ναυτικό Μουσείο Καρδαμύλων.
10. 2003. Παρουσίαση «Στα ίχνη των πλοίων: η δημιουργία ηλεκτρονικών αρχείων ναυτιλιακής ιστορίας από το 18^ο έως τον 20^ο αιώνα» στην Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού, Περιοδικό *Μνήμων*, 13 Μαρτίου 2003.
11. 2003. Ομιλία με θέμα: «Η γέννηση του μεγαλύτερου ναυτιλιακού κέντρου της Ανατολικής Μεσογείου» στο πλαίσιο των ομιλιών «Πειραιάς, Κοινωνία, Πόλη και Ιστορία» που οργάνωσε το Πειραιϊκό Δημοτικό Δίκτυο, «το λιμάνι της αγωνίας», Φεβρουάριος/Μάιος 2003.
12. 2003. Ομιλία με θέμα: «Ευβοϊκή Ναυτιλία», 26 Σεπτεμβρίου 2003, Δήμος Χαλκίδας.
13. 2003. Σεμινάριο με θέμα: «Στα ίχνη των πλοίων: η δημιουργία ηλεκτρονικών αρχείων ναυτιλιακής ιστορίας από το 18^ο έως τον 20^ο αιώνα», Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού, 12 Μαρτίου 2003.
14. 2002. Ομιλία με θέμα: «Βαλκανικοί Πόλεμοι και Θάλασσα», στο πλαίσιο της Έκθεσης «Το Αιγαίο των Βαλκανικών Πολέμων 1912-1913» που οργάνωσε το Υπουργείο Αιγαίου και το Ελληνικό, Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο, 27 Οκτωβρίου 2002.
15. 2002. Ομιλία με θέμα: «Η συμβολή της Εμπορικής Ναυτιλίας κατά τους Βαλκανικούς πολέμους» στην ημερίδα «90 χρόνια από την έναρξη των Βαλκανικών πολέμων», Θωρηκτό «Αβέρωφ», 19 Σεπτεμβρίου 2002. Οργάνωση Γενικού Επιτελείου Ναυτικού και Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος».
16. 2001. Διάλεξη με θέμα: «Greek Shipping in the 19th century», Βρετανική Αρχαιολογική Σχολή Αθηνών, 17 Οκτωβρίου 2001.
17. 2001. Διάλεξη με θέμα: «The Chiot shipowners in the 20th century: The archetype of Greek shipping family capitalism», Εκπαιδευτικό πρόγραμμα συνεργασίας μεταξύ ευρωπαϊκών και αμερικανικών πανεπιστημίων «Ανταπόκριση χρηστών σε νέες συγκοινωνιακές και τηλεπικοινωνιακές τεχνολογίες», Ευρωπαϊκή Επιτροπή/Υπουργείο Παιδείας Η.Π.Α. με συμμετοχή Πανεπιστημίων Αιγαίου, Νάπολης, Delft, M.I.T., Northwestern και North Carolina, 17 Αυγούστου 2001.
18. 2001. Συντονίστρια στην ημερίδα με θέμα: «Παγκοσμιοποίηση και Ελληνική Ναυτιλία» της W.I.S.T.A. Hellas, με τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας Γιώργο Ανωμερίτη, τον Πρόεδρο της Ένωσης Ελλήνων Εφοπλιστών Ιωάννη Λύρα, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ο.Λ.Π., καθηγητή Νικόλαο Ψαραύτη, τον καθηγητή του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών καθηγητή Ιωάννη Τζωάνο, και τον Πρόεδρο της Marfin, Ανδρέα Βγενόπουλο, στον Ναυτικό Όμιλο Ελλάδος, 14 Νοεμβρίου 2001.
19. 2001. Ομιλία στο Αναπτυξιακό Κέντρο και Πνευματικό Κέντρο Οινουσσών, με θέμα: «Οινούσσες. Η ανάγκη διατήρησης της ιστορικής μνήμης της ναυτιλίας», 21 Αυγούστου 2001.
20. 2001. Ομιλία στο Μπελώνειο Ίδρυμα με θέμα: «Τα ιστιοφόρα της Σαντορίνης το 19^ο αιώνα», 21 Ιουλίου 2001.
21. 2001. Συντονίστρια στη συζήτηση «Το επόμενο βήμα για την αναβάθμιση του τουρισμού: το σύγχρονο επιβατηγό λιμάνι», με Α. Ρογκάν, Α. Καμαρινάκη, Ν. Παναγόπουλο και Γ. Πατακό, στη Διεθνή Έκθεση για την κατασκευή, ανάπτυξη & διαχείριση λιμένων και Αερολιμένων «Λιμένες/Ports 2001», Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, 27-29 Σεπτεμβρίου 2001.
22. 2000. Διάλεξη με θέμα: «Αρχείο Ανδριωτών Καπεταναίων», Α' Ναυτιλιακή Συνάντηση Άνδρου, 26 Αυγούστου 2000.
23. 1999. Διάλεξη με θέμα: «Αρχείο Καπεταναίων Γαλαξιδίου», Σάββατο 18 Δεκεμβρίου 1999.
24. 1999. Διάλεξη με θέμα: «Πειρατές και Κουρσάροι στην ανατολική Μεσόγειο, 16^{ος}-19^{ος} αιώνας», Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο, 19 Μαΐου 1999.
25. 1999. Διάλεξη με θέμα: «Διεθνείς ναυτιλιακές αυτοκρατορίες 16^{ος}-18^{ος} αιώνας», Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα, Μάιος 1999.

26. 1999. Ομιλία με θέμα: «Τα Γαλαξειδιώτικα Καράβια», Διαλέξεις Ναυτικού Ομίλου Ελλάδος, Πειραιάς, 3 Μαρτίου 1999.
27. 1998. Ομιλία με θέμα: «Greek shipping in the 20th century», στην Ημερίδα του Νηογνώμονα Bureau Veritas, Ledra Marriot, Αθήνα, 15 Μαΐου 1998.
28. 1997. Ομιλία με θέμα: «A Century of Energy Transport», στο Διεθνές Συνέδριο της Intertanko, Atheneum Inter-continental, Αθήνα, 28 Μαΐου 1997.
29. 1996. Ομιλία με θέμα: «Έλληνες Ναυλομεσίτες στο Δούναβη», στο Σωματείο Μεσιτών Ναυτιλιακών Συμβάσεων, Πειραιάς, 29 Μαρτίου 1996.
30. 1996. Ομιλία με θέμα: «Τα ναυτιλιακά δίκτυα των Ελλήνων το 19^ο αι.», στη σειρά ομιλιών «Η Διεθνής Πολιτική Οικονομία της Ελληνικής Διασποράς» στο Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων του Παντείου Πανεπιστημίου, Αθήνα, 14 Μαρτίου 1996.
31. 1996. «Ο ρόλος της οικογένειας στις ναυτιλιακές επιχειρήσεις, 19ος-20ος αιώνες», στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών, μέσα στο πλαίσιο συζητήσεων με θέμα «Νεότερες προσεγγίσεις για την ιστορία των Κοινωνιών», Αθήνα, 4 Μαρτίου 1996.
32. 1991. «Εργασιακές σχέσεις στην ναυτιλία κατά το μεσοπόλεμο», Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο, 19 Μαρτίου 1991.

ΙΧ. ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

1. 2008 Συνδιοργανώτρια με την Εύη Ολυμπίτου Έκθεσης: «Οι φάροι του Ιονίου», που έγινε στις 28 Μαΐου στην Κέρκυρα, στο Τμήμα Ιστορίας στην Κέρκυρα στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο και στις 26 Ιουλίου στην Κεφαλλονιά στο Δήμο Λειβαθούς
2. 2006 Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής της Έκθεσης «Οι Έλληνες στη Διασπορά, 15^{ος}-19^{ος} αι.» στην Βουλή των Ελλήνων
3. Ιούνιος 1998 Επιστημονική Υπεύθυνη της Έκθεσης «Τα πλοία γράφουν ιστορία» που οργάνωσε το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας στο εκθεσιακό κέντρο του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς στο πλαίσιο της Διεθνούς Ναυτιλιακής Έκθεσης *Ποσειδώνια '98*
4. Ιούνιος-Ιούλιος 1997 Επιστημονική Υπεύθυνη της Έκθεσης «Κίνδυνοι της Θάλασσας», που έλαβε χώρα σε λιμεναποθήκη του Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων «Θεσσαλονίκη, Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 1997», σε συνεργασία με το Ελληνικό Τμήμα της Διεθνούς Επιτροπής για τη Διάσωση της Βιομηχανικής Κληρονομιάς
5. Ιούνιος 1994 Επιστημονική Υπεύθυνη της Έκθεσης «Έλληνες Ναυτικοί και Ελληνικά Ατμόπλοια τις Παραμονές του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου» του Ναυτικού Μουσείου Αιγαίου, που έλαβε χώρα πάνω στο ιστορικό ατμόπλοιο «Θαλής ο Μιλήσιος» στο πλαίσιο της διεθνούς ναυτιλιακής έκθεσης *Ποσειδώνια* τον Ιούνιο 1994

Χ. ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

1. 10-14 Ιουλίου 2009, Ροστώφ Ρωσίας, Διεθνές Συνέδριο «Economic and Social Development of the Azon Port-Cities and the Greeks in the Long 19th Century». Στο συνέδριο έλαβαν μέρος 17 σύνεδροι από τη Ρωσία, τη Ρουμανία και την Ελλάδα. Συνδιοργάνωση με το *Southern Scientific Centre of the Russian Academy of Sciences (SSC RAS)* και το *INE/EIE*. Συνδιοργανώτρια.
2. 10-13 Δεκεμβρίου 2008, Ρέθυμνο Κρήτης, «Διεθνές Συνέδριο Οικονομικής και Κοινωνικής Ιστορίας. Θεωρητικές αναζητήσεις και εμπειρικές έρευνες». Συνδιοργάνωση Τμήματος Ιστορίας Ιονίου Πανεπιστημίου και Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης. Στο συνέδριο έλαβαν μέρος 60 σύνεδροι από 12 πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα της χώρας και από πανεπιστήμια της Μεγάλης Βρετανίας, Γερμανίας, Γαλλίας και Τουρκίας. Συνδιοργανώτρια.
3. 3-4 Οκτωβρίου 2008, Βουκουρέστι Ρουμανίας. «Greeks in Romania in the 19th century», Διεθνές Συνέδριο του Ιστορικού Αρχείου της Alpha Bank. Στο συνέδριο έλαβαν μέρος 23 σύνεδροι από πανεπιστήμια της Ρουμανίας, Γαλλίας, Αμερικής και Ελλάδας. Κύρια οργανώτρια.
4. 14-16 Σεπτεμβρίου 2006, Κεφαλονιά. Διεθνές Συνέδριο «Shipping in the Era of Social Responsibility» προς τιμήν του Αείμνηστου Καθηγητή Βασίλη Μεταξά (1925-1996). Συνδιοργάνωση Ιονίου Πανεπιστημίου, Πανεπιστημίου Αιγαίου και Πανεπιστημίου Πειραιά. Στο συνέδριο έλαβαν μέρος

- 54 συνέδριοι από Πανεπιστήμια της Ελλάδος, Ιταλίας, Αγγλίας, Ολλανδίας, Καναδά, Η.Π.Α., Μαλαισίας. Πρόεδρος Οργανωτικής Επιτροπής.
5. 21-22 Οκτωβρίου 2005, Κέρκυρα. Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Ιστορικές σπουδές κατά την τελευταία εικοσαετία», Επετειακή Εκδήλωση για τα 20 χρόνια Τμήμα Ιστορίας Ιονίου Πανεπιστημίου, 1985-2005. Στο συνέδριο έλαβαν μέρος 18 συνέδριοι από πανεπιστήμια της Ελλάδος, Γαλλίας, Ολλανδίας, Αγγλίας, Η.Π.Α., Τουρκίας και Ισραήλ. Κύρια Οργανώτρια.
 6. 21-27 Ιουνίου 2004, Κέρκυρα. IVth International Congress of Maritime History της Διεθνούς Εταιρείας Ναυτιλιακής Οικονομικής Ιστορίας. Έλαβαν μέρος 156 συνέδριοι από 28 χώρες. Κύρια Οργανώτρια.
 7. 21-22 Σεπτεμβρίου 2001, Γενικά Αρχεία του Κράτους, Παλαιό Φρούριο της Κέρκυρας. Προσυνέδριο για Session X με θέμα «Diaspora Entrepreneurial Networks, c.1000-2000», για το XIIIth International Economic History Congress, Buenos Aires 2002. Στη συνεδρία συμμετείχαν 18 συνέδριοι από την Ελλάδα, Αγγλία, Ολλανδία, Ιταλία, Μάλτα, Ισραήλ, Μαλαισία, Κίνα, Η.Π.Α., Καναδά και Αυστραλία. Τον Αύγουστο 2002, η συνεδρία επανελήφθη στο Buenos Aires στο XIII IEHA. Κύρια Οργανώτρια.
 8. 20-22 Απριλίου 2001, Miami, Florida, Η.Π.Α., Session organizer, με θέμα «Multinational Maritime Services in the Nineteenth and Twentieth Centuries», στο Business History Conference, Annual Meeting. Στη συνεδρία συμμετείχαν 4 συνέδριοι από 4 χώρες. Κύρια Οργανώτρια.
 9. 12-14 Σεπτεμβρίου 1997, Πειραιάς, Προ-συνέδριο για το B-15 Session με θέμα «Global Markets: The Internationalization of the Sea-Transport Industries since 1850», για το XIIth International Economic History Congress. Στη συνεδρία συμμετείχαν 22 συνέδριοι από την Φιλανδία, Αγγλία, Η.Π.Α., Καναδά, Ιαπωνία, Γερμανία, Δανία, Νορβηγία, Ελλάδα, Αυστραλία. Η συνεδρία επανελήφθη στο XIIth IEHA στη Μαδρίτη της Ισπανίας τον Αύγουστο του 1998. Κύρια Οργανώτρια.

XI. ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Επιμέλεια σειράς Ναυτιλία-Εμπόριο-Οικονομία στις Εκδόσεις Αλεξάνδρεια
2. Frederic Lane, *Βενετία η Θαλασσοκράτειρα*, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια 2006
3. Geoffrey Jones, *Από έμποροι σε πολυεθνικές*, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια 2007

XII. ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ/ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΕΣ

XII.A. Παρουσιάσεις

- Παρουσίαση του βιβλίου του Geoffrey Jones, *Από Έμποροι σε Πολυεθνικές*, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια 2007, 27 Μαρτίου 2008.
- Παρουσίαση βιβλίου Athanasios A. Pallis (ed.), *Maritime Transport: The Greek Paradigm*, Research in Transportation Economics, vol. 21, Elsevier, 2007, στη Βιβλιοθήκη Κ. Λασκαρίδου, 19 Φεβρουαρίου 2007.
- Παρουσίαση του μυθιστορήματος *Η Πάνω Μεριά του Κόσμου*, της Καδιώ Κολύμβα, Εκδόσεις Αρμός 2000, στη Στοά του Βιβλίου, Τετάρτη 8 Μαΐου 2000.
- Παρουσίαση βιβλίου, *Ελληνική Επιβατική Ακτοπλοΐα 1830-1840*. του Τάσου Τζαμτζή στο Ledra Marriot, Πέμπτη 9 Δεκεμβρίου 1999.

XII.B. Δημοσιευμένες

- Για το βιβλίο Stig Tenold, *Tankers in Trouble. Norwegian Shipping and the Crisis of the 1970s and 1980s*, στο *Business History*, 50, 3, 2008, σελ. 386 – 417.
- Για το βιβλίο Jesús M. Valdaliso, *La familia Aznar y sus negocios (1830-1983). Cuatro generaciones de empresarios en la España contemporánea* στο *International Journal of Maritime History*, XIX, 2, 2007, σελ. 349-383.
- Για το βιβλίο Andrew Gibson and Arthur Donovan, *Abandoned Ocean: A History of United States Maritime Policy*, στο *International Journal of Maritime History*, XII, 2, 2000, σελ. 154-157.
- Για το βιβλίο Vassilis Kardasis, *Diaspora Merchants in the Black Sea: The Greeks in Southern Russia, 1775-1861*, στο *International Journal of Maritime History*, XIII, 2, 2001, σελ. 310-311.

Για το βιβλίο Daniel Panzac, *Les corsaires barbaresques: La fin d'une épopée 1800-1820*, στο *International Journal of Maritime History*, XIII, 1, 2001, σελ. 277-278 .

Για το βιβλίο Constantine Papathanasopoulos, *Greek Steam Company. The Impasses of Protectionism (1855-1872)*, στο *International Journal of Maritime History*, IV, 1, 1992, 274-276

Για το βιβλίο Vassilis A. Kardasis, *A. Syros: Crossroads of the Eastern Mediterranean, 1832-1857*, *International Journal of Maritime History*, III, 1, 1991, σελ. 264-267

ΕΥΓΕΝΙΑ ΒΙΚΕΛΑ

(Αναπληρώτρια Καθηγήτρια/Κλασική Αρχαιολογία)

(Στον κατάλογο δεν περιλαμβάνονται ανακοινώσεις σε συνέδρια και διαλέξεις)

Ι. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

1. "Zum Rundaltar mit archaistischem Götterzug für Dionysos in Brauron", *Boreas* 8, 1985, σελ. 41-48, πίν. 1-5 [συνεργασία με W. Fuchs: Vikela: σελ. 41-45· Fuchs: σελ. 45-48].
2. *Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae (LIMC)*, τόμ. VI,1 (1992), σελ. 437-444, s.v. "Melikertes"· τόμ. VI, 2 (1992), εικ. στις σελ. 225-228 (Vikela — Vollkommer [Vikela: Εισαγωγή, Φιλολογικές Πηγές, Βιβλιογραφία, Πλαστική και Σχολιασμός· Vollkommer: Νομίσματα, Λοιπά Έργα Καταλόγου, Σχολιασμός]).
3. "Die Weihreliefs aus dem Athener Pankrates-Heiligtum am Ilissos. Religionsgeschichtliche Bedeutung und Typologie", 16. *Beiheft Athenische Mitteilungen* (1994), σελ. I-XIII, 1-248, πίν. 40: Διδακτορική διατριβή.
4. *Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae (LIMC)*, τόμ. VII, 1 (1994), σελ. 166-169, s.v. "Pankrates" (Vikela)· τόμ. VII, 2 (1994), εικ. στις σελ. 101-103.
5. "Η επιβίωση της μινωικής ανδρικής θεότητας στους ιστορικούς χρόνους", *Αρχαιογνωσία* 8, 1993/94, σελ. 199-210, πίν. 27-28.
6. "Ein neuerworbenes Rollsiegel im Athener Nationalmuseum: Überlegungen zum Ziegenmotiv und zum Brokatstil", στο *Beschreiben und Deuten in der Archäologie des Alten Orients. Festschrift R. Mayer-Opificius* (1994), σελ. 327-334, εικ. 1-3.
7. "Attische Weihreliefs und die Kult-Topographie Attikas", *Athenische Mitteilungen* 112, 1997, σελ. 167-246, πίν. 20-31.
8. "Bemerkungen zur Ikonographie und Bildtypologie der Meter-Kybelereliefs: Phrygische Abstammung und Eigenständigkeit", *Athenische Mitteilungen* 116, 2001, σελ. 67-123, πίν. 13-23.
9. "Der Hymnus aus Palaikastro. Eine Spurensuche nach Überresten der minoischen Religion", στον κατάλογο της έκθεσης: *Im Labyrinth des Minos*, 27. 1.— 29. 4. 2001, Badisches Landesmuseum, Καρlsruhe (2001), σελ. 219-226, εικ. 183-185.
10. "Η Φρυγική Μητέρα Θεά από την Ανατολή στην Ελλάδα: προσλήψεις και μεταπλάσεις", *Αρχαιολογική Εφημερίς* 2002, σελ. 41-71, εικ. 1-17.
11. "Continuity in Greek Religion: The Case of Zeus Kretagenes", *Cretan Studies* 8, 2003, σελ. 199-216, πίν. 85-88.
12. "The Iconography of Donors on Votive Reliefs" στο *Thesaurus Cultus et Rituum Antiquorum (ThesCRA)*, τόμ. I, (2004), σελ. 284-287, εικ. στη σελ. 71.
13. "Griechische Reliefweihungen an Athena. Ikonographie der Göttin und Bildkomposition der Reliefs", *Athenische Mitteilungen* 120, 2005, 85-161.
14. "Ανασκαφή της Αρχαιολογικής Εταιρείας κατά τα έτη 1953-54. Πορίσματα της διδακτορικής διατριβής για τα αναθηματικά ανάγλυφα από το ιερό του Παγκράτη στον Ιλισό", *Δημοσίευση στο Διαδίκτυο*, κατ' ανάθεση της "Εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας".
15. «Healer Gods and Healing Sanctuaries in Attica, Similarities and Differences», *Archiv für Religionsgeschichte* 8, 2006, σελ. 41-62 πίν. I-X.
16. α) «Τα Επτάνησα στην αρχαιότητα. Σύντομο διάγραμμα από τα Προϊστορικά έως τα Ύστερα Ρωμαϊκά χρόνια» στο: *Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (έκδ.), Ιόνιοι Νήσοι. Ιστορία και Πολιτισμός*, (Αθήνα

2007), σελ. 18-41, εικ. 5-41 (δισέλιδος υπομνηματισμός των εικόνων στο τέλος του τόμου). β) «The Ionian Islands in Antiquity. A Brief Review from Prehistory down to the Late Roman times» στο: *Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (έκδ.), Ιόνιοι Νήσοι. Ιστορία και Πολιτισμός*, Αθήνα (2007), σελ. 279-283, εικ. 312-320 (μονοσέλιδος υπομνηματισμός των εικόνων στο τέλος του τόμου). Μονοσέλιδη επιλεγμένη βιβλιογραφία, ελληνική και ξένη, για τις δύο δημοσιεύσεις αρ. α) και β). στο τέλος του τόμου.

17. α) «The Worship of Artemis in Attica: Cult Places, Rites, Iconography», στο: *N. Kaltsas – A. Shapiro (εκδ.), Worshipping Women. Ritual and Reality in Classical Athens*. Κατάλογος έκθεσης, Ν. Υόρκη, Onassis Cultural Center, Δεκέμβριος 10, 2008 – Μάιος 9, 2009 (2009), σελ. 78-87. β) Λήμματα καταλόγου αρ. 43-44: Αφορούν τα ανάγλυφα: Αθήνα, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο αρ. Ευρ. 3917 και 4540.
18. α) «Η λατρεία της Άρτεμης στην Αττική: Ιεροί τόποι, Τελετές, Εικονογραφία», στο: *N. Καλτσάς – A. Shapiro (εκδ.), Γυναικών Λατρείες. Κατάλογος έκθεσης, Κοινοφελές Ίδρυμα Αλέξανδρος Ωνάσης, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, Ιούνιος 20. – Νοέμβριος 30. 2009 (2009), σελ. 78-87. β) Λήμματα καταλόγου αρ. 43-44: Αφορούν τα ανάγλυφα: Αθήνα, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο αρ. Ευρ. 3917 και 4540.*
19. «Wilhelm Dörpfeld: ο αρχιτέκτονας, ο αρχαιολόγος, ο φιλέλληνας», *Ιόνιος Λόγος* 2, 2010 σελ. 161-186.
20. «Η Ιθάκη και το άλλο Ιόνιο από την προϊστορία έως τον 5ο αι. π.Χ.: συγκλίσεις και αποκλίσεις», στο: *E. Walter-Καρύδη (επιμ.), Μύθοι, Κείμενα, Εικόνες. Ομηρικά Έπη και Αρχαία Ελληνική Τέχνη. Πρακτικά του ΙΑ΄ Διεθνούς Συνεδρίου για την Οδύσσεια, Ιθάκη 15-19. 9. 2009 (Αθήνα, 2010), σελ. 24-64.*
21. «Τα μικρά ιερά της Αθήνας», *Αρχαιολογική Εφημερίς* 2011, σελ. υπολογιστή 85 (υπό έκδοση, με βεβαίωση δημοσίευσης).
22. "Apollon, Artemis und Leto. Eine Untersuchung zur Typologie, Ikonographie und Hermeneutik der drei Gottheiten auf griechischen Weihreliefs (σελ. Υπολογιστή 443, εικόνες 69 (υπό έκδοση στο Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο της Αθήνας, με βεβαίωση δημοσίευσης).

II. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ

1. Ενημέρωση παραπομπών, φιλολογική επιμέλεια κεφαλαίων της μονογραφίας " Το ιερόν του Παγκράτους", της Α. Καλογεροπούλου, έργο μη ολοκληρωμένο λόγω θανάτου της συγγραφέως, κατ' ανάθεση της "" Εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας".
2. "Reliefvotive an Aphrodite". Άρθρο προοριζόμενο για ξένο επιστημονικό περιοδικό
3. "Η κεραμική της Βραυρώνας. Ι. Οι κρατηρίσκοι". Εισαγωγή, επιμέλεια και συμπλήρωση βιβλιογραφίας στο κατατεθειμένο στην ""Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία" χειρόγραφο της αποθανούσης L. Kahil, κατ' ανάθεση της "Εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας".

ΘΕΟΔΟΣΗΣ ΠΥΛΑΡΙΝΟΣ

(Αναπληρωτής Καθηγητής/Νέα Ελληνική Λογοτεχνία)

I. ΒΙΒΛΙΑ

1. *Το Λεύκωμα της Ειρήνης* Α. Δεντρινού, εκδ. Ειρμός, Αθήνα 1989, σελ. 166.
2. *Στέλιος Γεράνης, Ποίηση Α΄ 1943-1960 και Ποίηση Β΄ 1960-1991*, εκδ. Σοκόλη, Αθήνα 1998, τόμ. Ι σελ. 300, τόμ. ΙΙ. σελ. 373.
3. *Οι ανέκδοτες επιστολές του Κερκυραίου λαϊκού ποιητή Σπύρου Περούλη προς τον δημοτικιστή δάσκαλο και λογοτέχνη Ηλία Σταύρο (1905-1915)*, Δημοσιεύματα Εταιρείας Κερκυραϊκών Σπουδών, Κέρκυρα 1998, σελ. 109.

4. *Με λογισμό και μ' όνειρο. Ανθολόγιο λογοτεχνικών κειμένων. Ε' και Στ' τάξη Δημοτικού.* ΟΕΔΒ, Αθήνα 2001.
5. *Για τον Βαλτινό. Κριτικά κείμενα.* Εισαγωγή, Ανθολόγηση κειμένων, Χρονολόγιο: Εκδόσεις Αιγαίον, Λευκωσία 2003, σελ. 1-432.
6. *Επτανησιακή Σχολή,* Εκδόσεις Σαββάλας, Αθήνα 2003, σελ. 302.
7. *Από την επίγεια αβεβαιότητα στη συμπαντική απραξία. Νύξεις και αναστοχασμοί πάνω στην ποίηση του Ηλία Κεφάλα,* Αθήνα 2004, εκδόσεις Γαβριηλίδης, σελ. 153.
8. *Κέρκυρα,* στη σειρά «Μια πόλη στη λογοτεχνία». Εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2005.
9. *Σπύρος Νικοκάθουρας,* στη σειρά «Εκ νέου» των εκδ. Γαβριηλίδη, Αθήνα 2007.
10. *Η αλληλογραφία του νεοελληνιστή Αντρέ Μιραμπέλ με τον ποιητή Γιάννη Κουτσοχέρα.* Διεθνές Ίδρυμα Γιάννη Κουτσοχέρα και Λένας Στρέφη-Κουτσοχέρα, Αθήνα 2006 (συνεργασία με Μπλάνκα Στιάσνα).
11. *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α' Γυμνασίου.* ΟΕΔΒ, Αθήνα 2006 (σε συνεργασία με την Σ. Χατζηδημητρίου και τον Λ. Βαρελά).
12. *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α' Γυμνασίου. Βιβλίο εκπαιδευτικού.* ΟΕΔΒ, Αθήνα 2006 (σε συνεργασία με την Σ. Χατζηδημητρίου και τον Λ. Βαρελά).
13. *Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων Γ' και Δ' Δημοτικού. Στο σχολείο του κόσμου.* ΟΕΔΒ, Αθήνα 2006 (σε συνεργασία με τους: Άντα Κατσίκη-Γκίβαλου, Γιάννη Παπαδάτο, Βίκυ Πάτσιου και Δημήτρη Πολίτη).
14. *Ανθολόγιο Λογοτεχνικών Κειμένων Γ' και Δ' Δημοτικού. Στο σχολείο του κόσμου.* ΟΕΔΒ, Αθήνα 2006. Βιβλίο του δασκάλου (σε συνεργασία με τους προαναφερθέντες).
15. *Δημήτρης Ι. Σουρβίνος «ο ασκούμενος της νυκτός».* Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών, Σειρά: Κερκυραίοι δημιουργοί, Κέρκυρα 2006.
16. *Κωνσταντίνος Θεοτόκης, ο αριστοκράτης κατάδικος.* Ημερολόγιο 2007 στη σειρά «Ο λόγος των δημιουργών», εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2006.
17. *Διονυσίου Σολωμού, Η γυναίκα της Ζάκυθος.* Αθήνα 2006, Εκδόσεις Κατάρτι / Audiobooks.
18. *Φιλολογικά Νέα (1945).* Εκδόσεις Ιονίου Πανεπιστημίου, Κέρκυρα 2007. Στη σειρά «Επτανησιακά Περιοδικά – Ημερολόγια – Επετηρίδες», αρ. 2.
19. *Πρόσπερος (1949-1954).* Εκδόσεις Ιονίου Πανεπιστημίου, Κέρκυρα 2007. Στη σειρά «Επτανησιακά Περιοδικά – Ημερολόγια – Επετηρίδες», αρ. 1.
20. *Η κριτική αξιολόγηση της ποίησης του Μανόλη Πρατικάκη,* εκδ. Μελάνι, Αθήνα 2006.
21. *«Επί ποταμών Βαθυλώνος...».* Η διαπορητική ποίηση του Μάνου Λουκάκη, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 2007, σελ. 160.
22. *Λορέντσου Μαβίλη - Τα κριτικά κείμενα,* Σύλλογος προς Διάδοσιν Ωφελίμων Βιβλίων, Αθήνα 2007.
23. *Επτανησιακή Σχολή. Παιδεία – Γλώσσα – Λογοτεχνία.* Εκδ. Ηρόδοτος, Αθήνα 2007, σελ. 240.
24. *Ηλίας Αλ. Σταύρου, «Ο Κερκυραίος δημοτικιστής λογοτέχνης».* Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών, στη σειρά «Κερκυραίοι Δημιουργοί», Κέρκυρα 2008.
25. *Η Ηλιώ. Δημώδες στιχούργημα του λαϊκού ποιητή Σπύρου Περούλη από το χωριό Ποταμός της Κέρκυρας.* Εισαγωγή – έκδοση – σημειώσεις, Αργοστόλι 2008, Εταιρεία Κεφαλληνιακών Ιστορικών Ερευνών, Σειρά Μελετών και Διατριβών, αρ. 11, σελ. 128.
26. *Κωνσταντίνου Τυπάλδου Πρετεντέρη, Ποιήματα.* Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών, Κέρκυρα 2008 (συνεργασία με τη Βασιλική Σταμάτη Μπόμπου).
27. *Μεθιστορία μύθος και ιστορία στην ποίηση του Κυριάκου Χαραλαμπίδη.* Αθήνα 2007, Εκδ. Ηρόδοτος. (Το βιβλίο βραβεύτηκε με το Α' Βραβείο «Μελέτης για τη λογοτεχνία, την Ιστορία και τον Πολιτισμό της Κύπρου από μη Κύπριο συγγραφέα» (Απονομή Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας για εκδόσεις του έτους 2007, Κινηματοθέατρο Παλλάς, Λευκωσία, 17-2-2009).
28. *Ιμερτής Κύπρου έπεα. Η ποιητική κατάθεση της Κλαίρης Αγγελίδου.* Αθήνα 2008, εκδ. Καστανιώτη (σελ. 160).
29. *Ηλία Σταύρου, Τα ευρισκόμενα.* Φιλολογική επιμέλεια – Εισαγωγή: Θεοδόσης Πυλαρινός. Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών, Κέρκυρα 2009.
30. *Kyriakos Charalambides, an introduction to his poetry written and edidit by Theodosios Pylarinos.* Translated by Natasha Leriou. PEN Cyprus, Nicosia 2009.

31. Κωνσταντίνου Θεοτόκη, *Ο Φαίδωνας*. Έκδοση κειμένου – Εισαγωγή – Γλωσσάρι. Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών, Κέρκυρα 2009.
32. Διόδωρος Σικελιώτης, *Ιστορική βιβλιοθήκη*, βιβλίο 16^ο, Κέρκυρα 2009. Μετάφραση του βιβλίου και φιλολογική επιμέλεια όλου του τόμου. Η Εισαγωγή και το ερμηνευτικό υπόμνημα εκπονήθηκαν από τον Αθανάσιο Ευσταθίου.
33. *Για τον Χαραλαμπίδη. Κριτικά κείμενα*. Εισαγωγή, ανθολόγηση κειμένων Θεοδόσης Πυλαρινός, Εκδόσεις Αιγαίον, Λευκωσία 2009.
34. *Ελάσσονες τόνοι σε μείζονες κλίμακες στην ποίηση της Βικτωρίας Θεοδώρου*. Εκδ. Κεδρισός, Χανιά 2010, σελ. 128.
35. Γεράσιμου Χυτήρη, *Οι σημειώσεις ενός Κερκυραίου*. Εκδ. Γαβριηλίδης, Αθήνα 2010.
36. *Η οικογένεια Παναγιώτη Σαμαρτζή (Ο γενάρχης και τα επιφανή μέλη της)*. Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών, Κέρκυρα 2010. Σε συνεργασία με τον Απόστολο Κουρουπάκη.

II. ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΒΙΒΛΙΩΝ, ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΤΟΜΩΝ, ΕΠΕΤΗΡΙΔΩΝ

1. «Η πνευματική ζωή στην Κέρκυρα», στο: Θ. Πυλαρινός (επιμ.), *Κέρκυρα, εγχειρίδιο τοπικής ιστορίας*, Αθήνα 2000.
2. *...Ευθύς εγέμισε άνθη*, Κέρκυρα 2001, Λεύκωμα για τη λογοτεχνία στα Επτάνησα, έκδοση της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, της Ιατροχειρουργικής Εταιρείας Κερκύρας και του περιοδικού *Πόρφυρας*.
3. Φιλολογική επανέκδοση των *Απάντων* του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου. Φιλολογική επιμέλεια, Εισαγωγικό σημείωμα, Γλωσσάρι, Κριτικά κείμενα και Επίμετρο με την εκδοτική ιστορία εκάστου έργου και τις εκδοτικές περιπέτειες και αλλαγές του: α) *Αστροφεγγιά* (Εκδόσεις Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου), Αθήνα 2002, β) *Χαμοζωή* (εκδόσεις Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου), Αθήνα 2002, γ) *Αιχμάλωτοι* (εκδόσεις Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου), Αθήνα 2002, δ) *Ανθρώπινη δίψα* (εκδόσεις Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου), Αθήνα 2003, ε) *Το δαχτυλίδι με τα παραμύθια* (εκδόσεις Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου) Αθήνα 2003, στ) *Αλληλογραφία* (εκδόσεις Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου), Αθήνα 2003, ζ) *Μεθλανά ο εξαίσιος*, εκδ. Σχολής Παναγιωτόπουλου. Αθήνα 2007.
4. *Έλλη Αλεξίου, Μελετήματα*. Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, Αθήνα 2003.
5. *Λιλίκα Νάκου. Μελετήματα*, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, Αθήνα 2003.
6. *Για τον Βαλτινό*, τομίδιο για την παρουσίαση του ομώνυμου βιβλίου, με τις ομιλίες του Σάββα Παύλου, του Δημήτρη Δασκαλόπουλου και του υποφαινόμενου, στην Τράπεζα Αττικής, στις 17-5-2003, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, Αθήνα 2003.
7. *Πρακτικά 4ης Επιστημονικής Συνάντησης*, με τίτλο: «Ο στοχασμός και ο λόγος του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου», Αθήνα 2003. Επιμέλεια του τόμου (σελ. 603).
8. *Κωστής Παλαμάς Μελετήματα*, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, Αθήνα 2004.
9. *Μανόλης Πρατικάκης. Μελετήματα*, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, Αθήνα 2004.
10. *Κωνσταντίνος Θεοτόκης. Μελετήματα*, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, Αθήνα 2004.
11. *Νάσος Βαγενάς. Μελετήματα*, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, Αθήνα 2004.
12. *Ο Ελύτης στην εκπαίδευση. Ζητήματα ποιητικής – Διδακτικές προσεγγίσεις*, Εκδόσεις Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου, Αθήνα 2002. Πρακτικά 3^{ης} Επιστημονικής Συνάντησης της Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου.
13. *Η λογοτεχνία στη Μικρά Ασία*, Αθήνα 2004, Εκδόσεις Ενώσεως Σμυρναίων, σελίδες 301.
14. *Κερκυραϊκά Χρονικά*, τ. Β'. Αφιέρωμα στον Πέτρο Βράιλα Αρμένη (Κέρκυρα 2005), και συμμετοχή με τη σύνταξη της Εισαγωγής (σ. 11-12).
15. *Κερκυραϊκά Χρονικά*, τ. Γ' (περ. Β' 2006), *Τα γράμματα της οικογένειας Ανδρέα Τυπάλδου Λασκαράτου προς τον Δανό ιερέα Θεόδωρο Χάνσεν*. Προλεγόμενα στον ίδιο τόμο με εκτενή παρουσίαση της αλληλογραφίας, σ. 11-22.
16. *Αναγνωστική Εταιρία Κερκύρας*, εκδ. Γραφικές Τέχνες Γ. Δετοράκης Α.Ε.Β.Ε., Κέρκυρα 2006
17. *Αντώνιος Σπυρής, νοτάριος και πρωτοπαπάς Κερκύρων. Πρωτόκολλο (1560-1567)*. Εκδίδει ομάδα ερευνητών. Επιστημ. επιμέλεια: Ελ. Αγγελομάτη- Τσουγκαράκη – Γ. Μαυρομάτης. Φιλολ. Επιμέλεια: Θεοδ. Πυλαρινός. Εκδόσεις Ιονίου Πανεπιστημίου, Κέρκυρα 2007.

18. *Εμμανουήλ Τοξότης, νοτάριος Κερκύρας. Πρωτόκολλο, πράξεις των ετών 1500-1503*. Εκδίδει Σοφία-Αικατερίνη Πανταζή. Επιστημ. επιμέλεια: Ελ. Αγγελομάτη- Τσουγκαράκη – Γ. Μαυρομάτης. Φιλολ. Επιμέλεια: Θεοδ. Πυλαρινός. Εκδόσεις Ιονίου Πανεπιστημίου, Κέρκυρα 2007.
19. Επιστημονικός σχεδιασμός, επιμέλεια και επιστασία του δίγλωσσου τόμου της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, *Ιόνιοι Νήσοι. Ιστορία και πολιτισμός*. Αθήνα 2007.
20. *Αφιέρωμα στον Γεράσιμο Θ. Χυτήρη*. Σχεδιασμός, επιμέλεια έκδοσης. Κέρκυρα 2008, Αναγνωστική Εταιρία Κερκύρας.
21. Διόδωρος Σικελιώτης, *Ιστορική βιβλιοθήκη*, βιβλίο 16^ο, Κέρκυρα 2009.
22. *Ελληνική Αρχαιότητα και Νεοελληνική Λογοτεχνία: Πρακτικά*. Ιόνιο Πανεπιστήμιο/Τμήμα Ιστορίας, Κέρκυρα 2009,.
23. *Κερκυραϊκά Χρονικά*, τ. Ε΄, *Σολωμός – Μάντζαρος – Πολυλάς*. Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου 10-12 Νοεμβρίου 2006. Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών, Κέρκυρα 2010.
24. *Κερκυραϊκά Χρονικά*, τ. Α΄, *Αφιέρωμα στον Κώστα Δαφνή*, Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών, Κέρκυρα 2003.
25. *Κερκυραϊκά Χρονικά*, τ. Δ΄, «*Όψεις της Εκκλησιαστικής Ιστορίας της Κερκύρας*», Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου, 7-8 Δεκεμβρίου 2005, Κέρκυρα 2006.

III. ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΕΠΕΤΗΡΙΔΕΣ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ή ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΕΝΤΥΠΑ

- 1) «Το περιοδικό *Κερκυραϊκή Ανθολογία*», *Ανακύκληση*, έτος Γ΄ (1988) σ. 86-88.
- 2) «Τριάντα ανέκδοτες επιστολές και ένα ποίημα του Μάρκου Ζαβιτσιάνου για την Ειρ. Δεντρινού», *Πόρφυρας* 57-58 (1991) σ. 446-468.
- 3) «Ο Ελβετός Α. Mousson και το ταξίδι του στην Κέρκυρα και την Κεφαλλονιά το 1858», *Κεφαλληνιακά Χρονικά* 6 (1992-1994).
- 4) «Η χρονολόγηση ενός σονέτου του Κ. Θεοτόκη και η παραλλαγή μιας μετάφρασής του», *Πόρφυρας* 67-68 (1993) σ. 65-69.
- 5) «Τα περιοδικά της Κερκύρας και ο *Πόρφυρας*», στο: *Πρακτικά του Δεκάτου Τετάρτου Συμποσίου Ποίησης*, Πάτρα 1996, σ. 354-367.
- 6) «Η Κέρκυρα του 19ου αι. (ένα πρωτοποριακό και ιδιότυπο ελληνικό παράδειγμα αστικής ανάπτυξης)», *Επτάκυκλος* 4 (1996).
- 7) «Ο Στέλιος Γεράνης και το *Περιοδικό μας*», *Σαμιακή Επιθεώρηση* 12 (1996) τχ. 43.
- 8) «Από την αλληλογραφία Κ. Θεοτόκη και Ειρ. Δεντρινού», *Πόρφυρας* 80 (1997) σ. 191-226.
- 9) «Ο πολιτικός Πολυλάς (από την Ένωση και τη διοικητική αφομοίωση της Επτανήσου στην εθνική και κοινωνική ενότητα του ελληνισμού)», *Πόρφυρας* 84-85 (1998) σ. 379-385.
- 10) «Η πρόσληψη του Πολυλά από τους εκπρόσωπους της Κερκυραϊκής Σχολής», *Πόρφυρας* 84-85 (1998) σ. 508-527.
- 11) «Η περιπετειώδης ιστορία ενός αγάλματος», στο: Εφημ. *Καθημερινή*, *Επτά Ημέρες*, «Διονύσιος Σολωμός», Κυριακή 24-5-1998.
- 12) «Ο *Νουμάς* και οι Κερκυραίοι δημοτικιστές», *Δελτίο Αναγνωστικής Εταιρίας Κερκύρας* 23 (1998) 141-177.
- 13) «Γυναικεία πρόσωπα και προσωπεία στα έργα Επτανησίων πεζογράφων (Η περίπτωση των πεζογράφων της Κερκυραϊκής Σχολής)», στο: *Αφιέρωμα: Η γυναίκα στη νεοελληνική λογοτεχνία*, *Ομπρέλα* 41 (1998) .
- 14) «Ο θάνατος του Διονυσίου Σολωμού. Επικήδεια και επιμνημόσυνα κείμενα», *Περίπλους* 46-47 (1998-1999) σ. 213-219.
- 15) «Ο Λορέντζος Μαβίλης, οι Κερκυραίοι πατριώτες και η Κρήτη», *Κρητολογικά Γράμματα* 14 (1998) σ. 233-246.
- 16) «Αναζητώντας τις σχέσεις του παιδιού με τη θάλασσα στα κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας», *Διαδρομές* 54 (1999).

- 17) «Δύο Κερκυραίοι μελετητές της ζωής και του έργου του Λορ. Μαβίλη: Η Ειρήνη Α. Δεντρινού, η πρώτη κριτικός του, και ο λόγιος Θεόδωρος Μακρής», *Πόρφυρας* τχ. 91 (1999) σ. 85-94.
- 18) «Σπύρος Καββαδίας. Ένας επιστήμονας ταγμένος στην υπηρεσία της επτανησιακής πνευματικής παράδοσης», *Επτανησιακά Φύλλα*, τόμ. Κ', τχ. 4 (2000) σ. 361-364.
- 19) «Ο συντάκτης της θρησκευτικής εφημερίδος Σιών μητροπολίτης Διονύσιος (Λάτας) ως εκλαϊκευτής θεολόγος και κατηχητής», *Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου «Άγιοι και εκκλησιαστικές προσωπικότητες στη Ζάκυνθο»*, τ. Α', Αθήναι 1999, σ. 281-296.
- 20) «Ο Άγγλος γεωλόγος D.T. Ansted και το ταξίδι του στην Κεφαλλονιά το έτος 1863», *Κεφαλληνιακά Χρονικά* 7 (1995-1998).
- 21) «Ο δημοτικιστής Κερκυραίος ζωγράφος Στέλιος Δεσύλλας», *Μικροφιλολογικά* τχ. 6 (1999) σ. 20-23.
- 22) «Μια προσευχή συντριβής και ταπείνωσης της Βεατρίκης Τερτσέτη-Μάτεση», *Επτανησιακά Φύλλα* τ. Κ', τχ. 5.
- 23) «Από το *Γεροστάθη* του Λέοντα Μελά και τον *Ξένο* της Ειρήνης Δεντρινού ως τους μειλίχιους παππούδες της Λυλίκας Νάκου. Οι σεβάσμιοι γέροντες ως ήρωες-πρότυπα στα κείμενα της λογοτεχνίας για παιδιά», *Περίπλους* τχ. 49 (2000) σ. 81-94.
- 24) «Ο Δον Σάντο Ρότσι ως κήρυκας της διαχρονικής ενότητας και της εθνικής αποκατάστασης του ελληνισμού», *Πόρφυρας* τχ. 95-96 (2000) σ. 233-238.
- 25) «Μια ανέκδοτη επιστολή για τον ποιητή Ανδρέα Μαρτζώκη», *Μικροφιλολογικά* τχ. 8 (2000) 11-14.
- 26) «Το 'Βιβλίο' των υποτρόφων του Συλλόγου Μικρασιατών 'Η Ανατολή'', *Μικρασιατικά Χρονικά* 21 (2002) σ. 97-163).
- 27) «Η πνευματική ζωή στην Κέρκυρα», στο: Θ. Πυλαρινός (επιμ.), *Κέρκυρα, εγχειρίδιο τοπικής ιστορίας*, Αθήνα 2000 σσ. 233-263.
- 28) «Η λαϊκή ιατρική στη νεοελληνική λογοτεχνία», *Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου, Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Ρεθύμνης, Ρέθυμνο* 2003, σ. 501-510.
- 29) «Ο Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος και η Κέρκυρα», *Πόρφυρας* τχ. 97 (2000) σ. 503-518.
- 30) «Αντωνίου Μάτεση ανέκδοτη μαθητική μετάφραση στην ιταλική του έργου *Vitae de excellentibus ducibus* του Λατίνου συγγραφέα Κορνηλίου Νέπωτα». *Πρακτικά Στ' Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου*. Ζάκυνθος, 23-27 Σεπτεμβρίου 1997, τ. 3ος, σ. 225-238.
- 31) «Η Παιδική Λογοτεχνία ως εξισορροπητικός παράγοντας μεταξύ αυθόρμητης αγωγής και συστηματικής εκπαίδευσης», στο: Ελένη Α. Ηλία (επιμ.), *Πρακτικά του Συνεδρίου του Κύκλου του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου: Η παιδική λογοτεχνία στην εκπαίδευση*, Εκδόσεις Εργαστηρίου Λόγου και Πολιτισμού Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Βόλος 2007, σ. 93-99.
- 32) «Η λογοτεχνία στα Κύθηρα. Οι περιπτώσεις Εμμ. Στάη και Αντ. Φατσέα». Α' Διεθνές Συνέδριο *Κυθηραϊκών Μελετών 20-24 Σεπτεμβρίου 2000*. Κύθηρα: *Μύθος και Πραγματικότητα*, τ. 3ος, *Κοινωνία – Οικονομία*, Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Δήμου Κυθήρων, Κύθηρα 2003, σ. 399-419.
- 33) «Οι διασκευές για παιδιά κειμένων της λογοτεχνίας μας», *Πρακτικά της Ημερίδας, 4 Οκτωβρίου 2000, με τίτλο: «Ξαναδιαβάζοντας τους Έλληνες κλασικούς»*.
- 34) «Η λογοτεχνική παραγωγή στα Επτάνησα στα χρόνια της Επτανήσου Πολιτείας». Στο Πρακτικά του Συνεδρίου: *Επτάνησος Πολιτεία (1800-1807), το πρώτο ανεξάρτητο ελληνικό κράτος*, Αργοστόλι 2003, σ. 1045-1047.
- 35) «Οι Προσωλωμικοί», στο: ...*Ευθύς εγέμισε άνθη. Λεύκωμα για τη λογοτεχνία στα Επτάνησα, έκδοση της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, της Ιατροχειρουργικής Εταιρείας Κερκύρας και του περιοδικού Πόρφυρας*, Κέρκυρα 2001, 18-23.
- 36) «Η Κερκυραϊκή Σχολή», στο: ...*Ευθύς εγέμισε άνθη. Λεύκωμα για τη λογοτεχνία στα Επτάνησα, έκδοση της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, της Ιατροχειρουργικής Εταιρείας Κερκύρας και του περιοδικού Πόρφυρας*, Κέρκυρα 2001, σ. 76-87.
- 37) «Η λογοτεχνία στην Κέρκυρα από τα τέλη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου ως το 1960», στο: ...*Ευθύς εγέμισε άνθη. Λεύκωμα για τη λογοτεχνία στα Επτάνησα, έκδοση της Περιφέρειας Ιονίων*

- Νήσων, της Ιατροχειρουργικής Εταιρείας Κερκύρας και του περιοδικού Πόρφυρας*, Κέρκυρα 2001, σ. 136-143.
- 38) «Το Λαύρειο στη Νεοελληνική Λογοτεχνία. Από τις αλλοπρόσαλλες προσδοκίες του Αθηναίου χρυσοθήρα του Μιχαήλ Μητσάκη στο σκληρό αγώνα για την επιβίωση των Ξεριζωμένων του Βασιλή Δασκαλάκη». *Τα Εκπαιδευτικά* τχ. 67-68 (2003) σ. 10-20.
 - 39) «Εισαγωγή» στο: *Ο Ελύτης στην εκπαίδευση. Ζητήματα ποιητικής – Διδακτικές προσεγγίσεις, Πρακτικά 3^{ης} Επιστημονικής Συνάντησης της Σχολής Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου*, Εκδόσεις Σχολής Ι. Μ. Παναγιωτόπουλου, Αθήνα 2002.
 - 40) «Το παιδί στην ποίηση του Οδυσσέα Ελύτη», στον τόμο: *Ο Ελύτης στην εκπαίδευση. Ζητήματα ποιητικής – Διδακτικές προσεγγίσεις*. Εκδ. Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου, Αθήνα 2002, σ. 109-116.
 - 41) «Τα κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας ως πηγή για τη γενεαλογία και την εραλδική», *Δελτίον Εραλδικής και Γενεαλογικής Εταιρείας Ελλάδος*, τ. 11 (2001) σ. 393-399.
 - 42) «Σημείο συνάντησης των άκρων (Ο Σολωμός κοινό σημείο αναφοράς του Ψυχάρη και του Μιστριώτη)», *Πόρφυρας*, τχ. 98 (2001), σ. 655-662 = «Σολωμός και γλωσσικό ζήτημα (Ο Διονύσιος Σολωμός κοινό σημείο αναφοράς του Γιάννη Ψυχάρη και του καθηγητή Γεωργίου Μιστριώτη)», στον τόμο: *Διεθνές Συμπόσιο Διονυσίου Σολωμού (1798-1857). Διακόσια χρόνια από τη γέννηση και εκατόν πενήντα από τον θάνατό του*. (Πανεπιστήμιο Αθηνών, 7-10 Οκτωβρίου 1998), *Πρακτικά*, έκδοση του Συλλόγου «Οι Φίλοι του Μουσείου Σολωμού και Επιφανών Ζακυνθίων», Αθήνα 2003, σ. 499-510. [Βλ. διόρθωση του ονόματός μου στα *Επτανησιακά Φύλλα*, τ. ΚΓ', τχ. 5-6, σ. 1042-1043].
 - 43) «Γλωσσικές διαφορές και διαμόρφωση νέων τάσεων στα Επτάνησα στο τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα (Η περίπτωση του Κερκυραίου ποιητή Γεωργίου Μαρτινέλη, 1836-1896)», *Τεκμήριο* 3 (2001) σ. 213-238.
 - 44) «Μαρτυρίες από τα εφηβικά χρόνια του Τεύκρου Ανθία», *Μικροφιλολογικά* τχ. 9 (άνοιξη 2001) σ. 36-38.
 - 45) «Επιστολές του πατριάρχη Αθηναγόρα Α' προς την Κερκυραία συγγραφέα Ειρήνη Α. Δεντρινού», *Θαλλώ* τχ. 12 (Άνοιξη 2001) σ. 157-175.
 - 46) «Οι λαϊκές θρησκευτικές αντιλήψεις στον Ήλιο του θανάτου του Παντελή Πρεβελάκη», *Νέα Χριστιανική Κρήτη*, περ. Β', τχ. 20 (2001) σ. 245-260.
 - 47) «Οι ανέκδοτες θεατρικές μεταφράσεις του Ιωάννη Καντούνη και οι γλωσσικές θέσεις του για τη μεταγλώττιση των λογοτεχνικών κειμένων (Ζάκυνθος, τέλη 18ου αιώνα)», *Νέα Εστία* τχ. 1742 (2002) σ. 312-320.
 - 48) «Η Παιδική Λογοτεχνία στο Γυμνάσιο (εκτιμητικές σκέψεις και συνθετικές προτάσεις)», *Παιδική-Νεανική Λογοτεχνία: Το μαγικό ραβδί της Εκπαίδευσης*, Κύκλος Παιδικού Βιβλίου, Εκδ. Πατάκη, Αθήνα, σ. 141-153.
 - 49) «Τα λογοτεχνικά κείμενα ως φορέας πνευματικής καλλιέργειας του παιδιού στο έργο του Ανδρέα Λασκαράτου», στο: *Περιπλανήσεις στην Παιδική Λογοτεχνία. Μελετήματα*, Εκδόσεις Ακρίτας, Αθήνα 2003, σ. 39-68.
 - 50) «Τα κείμενα για παιδιά του Ανδρέα Λασκαράτου (1811-1901)», *Διαδρομές* τχ. 4 (χειμώνας 2001) σ. 284-287.
 - 51) *Τα γράμματα της οικογένειας Ανδρέα Τυπάλδου Λασκαράτου προς τον Δανό ιερέα Θεόδωρο Χάνσεν, Κερκυραϊκά Χρονικά*, τ. Γ' (περ. Β' 2006), σ. 11-22: Προλεγόμενα με εκτενή παρουσίαση της σχετικής αλληλογραφίας.
 - 52) «Ο Διονύσιος Σολωμός στο συγγραφικό έργο του Ανδρέα Λασκαράτου», στο: Γ. Ν. Μοσχόπουλος, *Ανδρέας Λασκαράτος 100 χρόνια από τον θάνατό του (1901-2001). Τα Πρακτικά – Επιστημονικές ανακοινώσεις του Διεθνούς Συνεδρίου και άλλες εκδηλώσεις. Αργοστόλι – Ληξούρι, 28-31 Οκτωβρίου 2001*, Αργοστόλι 2004, σ. 207-220.
 - 53) «Δύο φεμινίστριες συγγραφείς. Καλλιρρόη Παρρέν και Ειρήνη Δεντρινού», *Μικροφιλολογικά* τχ. 10 (Φθινόπωρο 2001) σ. 31-32.

- 54) Οι «Αθηναϊκές επιστολές» του Γρηγορίου Ξενοπούλου και η μύηση των νέων στη λογοτεχνία», *Αφιέρωμα στον Γρηγόριο Ξερόπουλο (1867-1951). Επτανησιακά Φύλλα*, τ. ΚΑ', 3-4 (Φθινόπωρο – Χειμώνας 2001), σ. 499-516.
- 55) «Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, ο αδικαίωτος πρωταγωνιστής». *Δελτίο Ενημέρωσης και Επικοινωνίας Σχολείου και Γονέων* τχ. 28 (Μάρτιος 2002) σ. 5-12.
- 56) «Καθρεπτισθέντες και μη καθρεπτισθέντες καθρεπτισθείτε'. Η εικόνα του Ιάκωβου Πολυλά στο βάθος του κερκυραϊκού Καθρέπτη», *Τιμητικός τόμος στον Καθηγητή Γ. Λεοντσίνη* (υπό δημοσίευση)
- 57) «Ανδρέα Εμπειρικού, Ο Μέγας Ανατολικός ή [...] Άμορφες λέξεις χθεςινές μα σήμερα σχηματισμένες / Ολόστομες καθαρές δεδηλωμένες / Μετά την υπερνίκησιν των πρώτων δισταγμών [...]', *Πόρφυρας* τχ. 101 (2001) σ. 341-348.
- 58) «Η φιλοσοφία, οι τεχνικές και οι στόχοι του νέου Ανθολογίου»: Εισήγηση στους σχολικούς συμβούλους της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης της Θεσσαλίας.
- 59) «Κερκυραίοι ιστορικοί και ιστοριογράφοι», *Αρέθας. Επιστημονική Επετηρίδα του Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Πατρών*, τ. ΙΙ, Πάτρα 2002, σ. 311-320.
- 60) «Η αποδοχή του Ανδρέα Λασκαράτου ως πνευματικής προσωπικότητας στον ευρύτερο χώρο της Επτανήσου», στο: *Ανδρέας Λασκαράτος (1811-1901). Εκατό χρόνια από τον θάνατό του*, Δημοσιεύματα Εταιρείας Κερκυραϊκών Σπουδών, Κέρκυρα 2003, σ. 23-46.
- 61) «Δύο ανέκδοτα ποιήματα του Γεωργίου Μαρτινέλη», *Μικροφιλολογικά*. τχ. 11 (άνοιξη 2002) σ. 22-24.
- 62) «Ένα επιστολικό δελτάριο από τα παιδικά χρόνια της ποιήτριας Διαλεχτής Ζευγώλη-Γλέζου στη Νάξο», *Μικροφιλολογικά* τχ. 11 (Άνοιξη 2002) σ. 38-39.
- 63) «Η Γυφτοπούλα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη: Μια ιδιόμορφη ειδολογική σύζευξη της Λογοτεχνίας με την Απολογητική», *Νέα Κοινωνιολογία* τχ. 35 (Φθινόπωρο 2002) σ. 56-62.
- 64) «Το τερπνόν μετά του ωφελίμου: Λογοτεχνικά κείμενα για τη διδασκαλία της νέας ελληνικής γλώσσας σε αλλοδαπούς, με σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα», *Διαπολιτισμική Εκπαίδευση, ελληνικά ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα*, τχ. 2 (2002) σ. 76-82.
- 65) *Πρακτικά 4ης Επιστημονικής Συνάντησης*, με τίτλο: «Ο στοχασμός και ο λόγος του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου», Αθήνα 2003: Εισαγωγή (σ. 13-46).
- 66) «Από τους αταξίδευτους της Χαμοζωής στις τερπνές περιηγήσεις του ελληνικού χώρου και τα μεγάλα ταξίδια του εξωτερικού», στο: *Πρακτικά της 4ης Επιστημονικής Συνάντησης με τίτλο: Ο στοχασμός και ο λόγος του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου*, Αθήνα 2003, σ. 143-158.
- 67) «Η αλληλογραφία του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου με τον Γ.Θ. Βαφόπουλο», στο: *Πρακτικά της 4ης Επιστημονικής Συνάντησης με τίτλο: Ο στοχασμός και ο λόγος του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου*, Αθήνα 2003, σ. 501-536 (συνεργασία με Ε. Τσιτσιμίκη).
- 68) «Η Αναγνωστική Εταιρία Κερκύρας, φιλελεύθερο φυτώριο και αειθαλές πνευματικό κέντρο», στο: *Αναγνωστική Εταιρία Κερκύρας* (εκδ. Γραφικές Τέχνες Γ. Δετοράκης Α.Ε.Β.Ε.) Κέρκυρα 2006, σ. 35-62.
- 69) «Η συλλογή φωτογραφιών της Αναγνωστικής Εταιρείας», στο: *Αναγνωστική Εταιρία Κερκύρας* (εκδ. Γραφικές Τέχνες Γ. Δετοράκης Α.Ε.Β.Ε.) Κέρκυρα 2006, σ. 126-128..
- 70) «Τρία ελληνικά μονόπρακτα. Τρεις μικρογραφίες από τον μυθιστορηματικό κόσμο του Θανάση Βαλτινού (η μετεμφυλιακή Ελλάδα σε τρία πολυσήμαντα κρυπτικά καρέ)», *Πόρφυρας* 103 (2002) σσ. 49-61.
- 71) «Ο Γεώργιος Γεμιστός-Πλήθων στον Δωδεκάλογο του Γύφτου του Κωστή Παλαμά», στο: *Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου αφιερωμένου στον Πλήθωνα και την εποχή του με τη συμπλήρωση 550 ετών από τον θάνατό του*. Μυστράς, 26-29 Ιουνίου 2002, Αθήνα-Μυστράς 2003, σσ. 385-394.
- 72) «Ευρώπη: Μια κινητή πινακοθήκη με τοπιογραφίες, προσωπογραφίες και την αυτοπροσωπογραφία του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου», *Εκπαιδευτικά* 65-66 (2002/2003) σσ. 258-266.
- 73) «Τα γλωσσάρια: Χρησιμότητα και αξιοποίησή τους στα βιβλία λογοτεχνίας», *Τεκμήριον του Τμήματος Αρχειονομίας του Ιονίου Π/μίου*, έτος 3°. Περιληπτική δημοσίευση στο βιβλίο: *Η λογο-*

- τεχνία σήμερα. Όψεις, αναθεωρήσεις, προοπτικές. Πρακτικά Συνεδρίου, Αθήνα 29, 30 Νοεμβρίου – 1 Δεκεμβρίου 2002, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2004, σ. 297-302.
- 74) «Από την απόκλιση στον αποκλεισμό: Οι ποικίλες ενδοεπτανησιακές προσλήψεις της σολωμικής ιδέας και η αρνητική αντιμετώπισή τους από τους Κερκυραίους θεματοφύλακές της». Στο: *Μνήμη Άλκη Αγγέλου. Τα άφθονα σχήματα του παρελθόντος. Ζητήσεις της πολιτισμικής ιστορίας και της θεωρίας της λογοτεχνίας. Πρακτικά Ι΄ Επιστημονικής Συνάντησης*, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, εκδ. University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2004, σσ. 111-126.
 - 75) «Εισαγωγή», στο: Θ. Πυλαρινός (επιμ.), *Έλλη Αλεξίου. Μελετήματα*, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, Αθήνα 2003, σ. ζ/θ΄.
 - 76) «Η πολυεπίπεδη γλώσσα της Έλλης Αλεξίου», στο: Θ. Πυλαρινός (επιμ.), *Έλλη Αλεξίου. Μελετήματα*, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, Αθήνα 2003, 17-38.
 - 77) «Τα αποσιωπητικά ενός “εύγλωττου” αυτογράφου της ποιήτριας Ρίτας Μπούμη-Παππά», *Μικροφιλολογικά* τχ. 12 (Φθινόπωρο 2002) σ. 29-32.
 - 78) «Ο Υμηττός στη λογοτεχνία», στο: *Πρακτικά Ι΄ Επιστημονικής Συνάντησης ΝΑ. Αττικής, Καλύβια Θορικού Αττικής (28 Νοεμβρίου – 1 Δεκεμβρίου 2002)*, Καλύβια Θορικού Αττικής 2004, Εταιρεία Μελετών Νοτιοανατολικής Αττικής, σ. 583-588.
 - 79) «Θεόδωρος Βελλιανίτης, “ταπεινός θεράπων” της Σοφίας Λασκαρίδου», *Μικροφιλολογικά* τχ. 13 (Άνοιξη 2003) σ. 30-32.
 - 80) «Κώστας Πασαγιάννης, Κερκυραίος εξ επιγαμίας», *Λακωνικά 1902-2002. Επετειακή έκδοση των 100 χρόνων του Συνδέσμου “Σύνδεσμος των εν τη Αττική Λακεδαιμονίων”*, Αθήνα 2003, σ. 523-545.
 - 81) «Η Μικρασιατική καταστροφή στη λογοτεχνία. Από τον εφιάλτη της Ιστορίας στην παραμυθία της Τέχνης», *Μικρασιατική Ηχώ*, έτος 45ο, αρ. φ. 362 [Ιάν-Φεβρ. 2003], σ. 11, 13, αρ. φ. 363 [Μάρτ. –Απρίλ. 2003], σ. 12-13 και αρ. φ. 364 [Μάιος-Ιούνιος 2003], σ. 12-14).
 - 82) «Εισαγωγή», στο: *Λιλίκα Νάκου. Μελετήματα*, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, Αθήνα 2003, σ. ζ΄-ι΄.
 - 83) «Οι άνδρες της Λιλίκας Νάκου: Η μυθιστορηματική αποκάλυψη και οι λανθάνουσες αυτοβιογραφικές και αυτοψυχογραφικές μαρτυρίες», στο: *Λιλίκα Νάκου. Μελετήματα*, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, Αθήνα 2003, σ. 23-38.
 - 84) «Η αρχαιότητα στο μυθιστορηματικό έργο της Λίτσας Ψαραύτη», στο: *Το σύγχρονο ελληνικό παιδικό-νεανικό μυθιστόρημα*, Σύγχρονοι Ορίζοντες, Αθήνα 2004, σ. 490-498.
 - 85) «Οι εν πολλαίς αμαρτίαις περιπεσόντες ιερομάρτυρες του Σωτήρη Δημητρίου», *Πόρφυρας* τχ. 108 (2003) σ. 227-243.
 - 86) «Μεταξύ Κέρκυρας και Αθηνών: Η Κατίνα Παπά ως σύνδεσμος δύο λογοτεχνικών σχολών», *Δελτίο της Αναγνωστικής Εταιρίας Κερκύρας* 25 (2003) σ. 121-165.
 - 87) «[...] πάρεξ ανίσως και ήθελε να την πλουτίσει από τα νάματα του ελληνικού πελάγους: Οι μεταφραστικοί στόχοι των Επτανησίων και ο ‘Διάλογος’ του Σολωμού», στο: *Πρακτικά Εικοστού τρίτου Συμποσίου Ποίησης, «Η μετάφραση της ποίησης»*, Πανεπιστήμιο Πατρών 4-6 Ιουλίου 2003, εκδ., «Περί Τεχνών», Πάτρα 2004.
 - 88) «Τα πρωτόγραφα δύο ποιητικών κειμένων», *Μικροφιλολογικά* τχ. 14 (Φθινόπωρο 2003) σ. 50-52.
 - 89) «Δύο άσπονδοι σολωμικοί ερίζουν: Η λιβελλογραφική διαμάχη ανάμεσα στον «Τετραμούτρη» (Πέτρο Κουαρτάνο Καλογερά) και τον «Πολυτέρα» (Ι. Πολυλά)», *Δέντρο* τχ. 129-130 (2003) σ. 16-21.
 - 90) «Ο Μεβλανά ο εξαίσιος του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου», *Journal of Oriental and African Studies* τ. 13 (2004) σ. 157-168.
 - 91) Συμμετοχή στους 4 τόμους της *Εγκυκλοπαίδειας του Ελληνικού Τύπου 1784-1974*, με τη συγγραφή πολλών εκτενών λημμάτων για περιοδικά και εφημερίδες της Επτανήσου και της Κωνσταντινούπολης. Επιμ. Λουκία Δρούλια – Γιούλα Κουτσοσπανάγου, τόμοι 1-4, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών – Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών.

- 92) «Ο Μάρκος Αυγέρης και τα *Ελεύθερα Γράμματα* του Δημήτρη Φωτιάδη», *Θέματα Λογοτεχνίας* τχ. Μαΐου-Αυγούστου 2005, σ. 180-194.
- 93) «Η εκδοτική, η δημοσιογραφική και η προσωπική συνεισφορά του Κώστα Δαφνή στην ανάδειξη της επτανησιακής λογοτεχνικής παράδοσης», *Κερκυραϊκά Χρονικά* 1 (2003) (περίοδος Β΄) σ. 45-102.
- 94) «Στέφανος Μύρτας, ο αξιότιμος κύριος Στυλιανός Σεφεριάδης», στον τόμο: *Η λογοτεχνία στη Μικρά Ασία*, Εκδόσεις Ενώσεως Σμυρναίων, Αθήνα 2004, σ. 85-111.
- 95) «Χαρτογραφώντας το *Χάρτη* ή ακολουθώντας τα βήματα των ταξιδευτών της λογοτεχνικής και της εικαστικής ουτοπίας», *Πόρφυρας* τχ. 109 (2003) σ. 456-476.
- 96) «Νίκος Τουτουντζάκης, ο απόβλητος», στο: *Η λογοτεχνία στη Μικρά Ασία*, Αθήνα 2004, Εκδόσεις Ενώσεως Σμυρναίων, σ. 259-281.
- 97) «Ο Νίκος Παππάς ως ιστορικός της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας», *Τρικαλινά* 6 (2003) σ. 31-41.
- 98) «Μια ευχαριστήρια κάρτα του Κώστα Ταχτσή προς τον Στέλιο Γεράνη», *Μικροφιλογολικά* τχ. 15 (2004) σ. 42-44.
- 99) «Οι 'έμμετρες κριτικές' του Κωστή Παλαμά για τους Επτανήσιους».
- 100) «Χρονολόγιο Μανόλη Πρατικάκης», στο: *Μανόλης Πρατικάκης. Μελετήματα*, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, Αθήνα 2004, σ. 1-6.
- 101) «Μανόλης Πρατικάκης, ο πιστός των λέξεων», στο: *Μανόλης Πρατικάκης. Μελετήματα*, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, Αθήνα 2004, σ. 69-89.
- 102) «Εισαγωγή» στο: *Κωνσταντίνος Θεοτόκης. Μελετήματα*, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, Αθήνα 2004.
- 103) «Η ποιητική ερωτική αλληλογραφία Κωνσταντίνου Θεοτόκη και Ειρήνης Α. Δεντρινού», στο: *Κωνσταντίνος Θεοτόκης. Μελετήματα*, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, Αθήνα 2004, σ. 29-42.
- 104) «Η ανέκδοτη αλληλογραφία Κωνσταντίνου Θεοτόκη και Στέφανου Ξανθουδίδη για τον *Ερωτόκριτο*», στο: *Κωνσταντίνος Θεοτόκης. Μελετήματα*, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, Αθήνα 2004, σ. 43-148.
- 105) «Κερκυραϊκά κληροδοτήματα και μέριμνα για την παιδεία (Οι έσχατες επιθυμίες των κληροδοτών για την προαγωγή της εκπαίδευσης των νέων και την καλλιέργεια των γραμμάτων)», στο: *Επτανησιακά Ιδρύματα, κληροδοτήματα (19ος αι.-1953). Η πνευματική-πολιτισμική και κοινωνική συμβολή τους. Πρακτικά συνεδρίου (Κεφαλονιά 7-9 Μαΐου 2004)*, Εταιρεία Κεφαλληνιακών Ιστορικών Ερευνών, Αργοστόλι 2007, σ. 125-140.
- 106) «Εισαγωγή» στο: *Νάσος Βαγενάς. Μελετήματα*, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, Αθήνα 2004, σ. ζ' - η'.
- 107) «Ο Νάσος Βαγενάς ως κριτικός και θεωρητικός της λογοτεχνίας», στον τόμο *Νάσος Βαγενάς. Μελετήματα*, Βιβλιοθήκη Τράπεζας Αττικής, Αθήνα 2004, σ. 83-108.
- 108) «Το ανέκδοτο ποιητικό έργο του Κερκυραίου λογοτέχνη Γεωργίου Μαρτινέλη και οι αιρετικές για την Κερκυραϊκή Σχολή θέσεις του», στο: *Η Ελλάδα των νησιών από τη Φραγκοκρατία ως σήμερα. Πρακτικά του Β' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών. Ρέθυμνο 10-12 Μαΐου 2002*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2004, τ. Α', σ. 243-254.
- 109) «Η Μικρά Ασία στην Ελληνική Παιδική Λογοτεχνία», *Ο Κύκλος του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου*, Δελτίο 2004, σ. 46-55.
- 110) «Λογοτεχνικά Πληθωνικά. Από το *Γεννήθηκα* στο *χίλια τετρακόσια δύο* του Παναγιώτη Κανελλόπουλου έως την *Ωραία κοιμωμένη* του Γιώργου Λεονάρδου», στο: *Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου Η Πελοπόννησος μετά την Δ' Σταυροφορία του 1204 (Μυστράς, 1-3 Οκτωβρίου 2004)*, Αθήνα – Μυστράς 2007, σ. 459-483.
- 111) «Η γλώσσα του Ανδρέα Λασκαράτου. Στο μεταίχμιο του όντως σοβαρού και του κυριολεκτικώς αστείου», *Κεφαλληνιακά Χρονικά* 10 (Αργοστόλι 2005) σ. 205-256.
- 112) «Δεν πήγε χαμένος ο μουσικός μου μόχθος...»: Μία ανέκδοτη επιστολή του Γεράσιμου Γρηγόρη», *Επετηρίς Εταιρείας Λευκαδικών Μελετών* 9 (2003) [2004] σ. 241-246.

- 113) «Κριτική επιστολογραφία για το έργο του Στέλιου Γεράνη *Διάλογος με τον Διονύσιο Σολωμό*», *Αργοναύτης* τχ. 5 (Σεπτ.-Οκτ. 2004) σ. 156-159.
- 114) «Μαρτυρίες για την αγροτική κοινωνία, την οικονομία και το κίνημα του 1935. Μία επιστολή με τις θέσεις του συνταγματάρχη Ευριπίδη Μπακιρτζή για την αποτυχία του κινήματος της 1^{ης} Μαρτίου του 1935», στο: Δ. Παναγιωτόπουλος-Δ. Σωτηρόπουλος (επιμ.), *Πρακτικά του Συνεδρίου: Η ελληνική αγροτική κοινωνία και οικονομία κατά τη βενιζελική περίοδο*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2007, σ. 111-127.
- 115) «Χρονολόγιο και εργογραφία του Μανόλη Πρατικάκη», *Αφιέρωμα για τον Μανόλη Πρατικάκη. Πόρφυρας* τχ. 113 (2004) σ. 327-340.
- 116) «Η Γενεαλογία», *Πόρφυρας* τχ. 113 (2004) σ. 457-481.
- 117) «Οι ελάσσονες Μικρασιάτες λογοτέχνες του β' μισού του 20ού αιώνα»: στο: *Πρακτικά 1ου Συμποσίου: Ο Ελληνισμός της Μικράς Ασίας από την Αρχαιότητα μέχρι τη Μεγάλη Έξοδο*, Έκδοση ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ., Ν. Ιωνία 2005, σ. 175-192.
- 118) «Οι πεζογράφοι της Κερκυραϊκής Σχολής: Από την αδιέξοδη εντοπιότητα στην ενότητα μιας εθνικής πεζογραφίας», στο: *Ζ' Πανιώνιο Συνέδριο Λευκάδα, 26-30 Μαΐου 2002. Πρακτικά Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών*, Αθήνα 2004, τ. Α', σ. 341-358, .
- 119) «Η λογοτεχνία στο χώρο της Μικράς Ασίας», *Η λογοτεχνία στη Μικρά Ασία*, Εκδόσεις Ενώσεως Σμυρναίων, Αθήνα 2004, σ. 15-38.
- 120) «Πρόλογος», στο: *Η λογοτεχνία στη Μικρά Ασία*, Εκδόσεις Ενώσεως Σμυρναίων, Αθήνα 2004, σ. 11-14.
- 121) «Το λόγιο θέατρο στην Κέρκυρα στα μέσα του 19ου αιώνα. Νικολάου Τιμολέοντος Βουλγάρεως, Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, τραγωδία εις πράξεις πέντε», *Αφιέρωμα: Επτανησιακό θέατρο, Πόρφυρας* τχ. 114 (2005) σ. 687-698.
- 122) Συζήτηση στον *Πόρφυρα* τχ. 114, σ. 519-534, αφιερωμένο στο Επτανησιακό θέατρο, με τον Σπύρο Ευαγγελάτο, με θέμα «Συζητώντας εφ' όλης της ύλης για το επτανησιακό θέατρο».
- 123) «Τρία ευχαριστήρια γράμματα στον ποιητή Στέλιο Γεράνη», *Μικροφιλολογικά* τχ. 17 (άνοιξη 2005) σ. 55-57.
- 124) «Εισαγωγή» στο έργο του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου, *Μεβλανά ο εξαίσιος*, εκδ. Σχολής Παναγιωτόπουλου. Αθήνα 2007.
- 125) «Ανάγνωση και διάβασμα», *Αφιέρωμα: Η τέχνη της Ανάγνωσης (η προσέγγιση και η υποδοχή του κειμένου)*, *Το Δέντρο* τχ. 139-140 (Φεβρουάριος-Απρίλιος 2005) σ. 94-97.
- 126) «Ο Εμμανουήλ Κριαράς και η επτανησιακή λογοτεχνία», *Αλκή. Τιμητικό αφιέρωμα στον καθηγητή Εμμανουήλ Γ. Κριαρά*. Εκδ. Παπαζήση, σ. 133-141.
- 127) α) «Οι γλωσσικές θέσεις του Πέτρου Βράιλα Αρμένη», *Κερκυραϊκά Χρονικά*, περίοδος Β', τ. Β', Κέρκυρα 2005, σ. 181-210. β) Αφιέρωμα στον Πέτρο Βράιλα Αρμένη, «Επικήδεια και επιμνημόσυνά τινα», *Κερκυραϊκά Χρονικά*, ό.π., σ. 267-271.
- 128) «Εισαγωγή», *Αφιέρωμα στον Πέτρο Βράιλα Αρμένη. Κερκυραϊκά Χρονικά 2* (Κέρκυρα 2005),
- 129) «Τα σημάδια ενός παραδείσιου κήπου», *Πόρφυρας* τχ. 115 (Απρ.-Ιούν. 2005) σ. 95-119.
- 130) «Μεταξύ ουρανού και γης: Οραματικές μεταμορφώσεις στη *Μεθιστορία* του Κυριάκου Χαραλαμπίδη».
- 131) «Το παραμυθόδραμα 'Ηλιώ' του λαϊκού ποιητή Σπύρου Περούλη από την Κέρκυρα».
- 132) «Εισαγωγή», στον τόμο: *Ιόνιοι Νήσοι. Ιστορία και πολιτισμός*. Αθήνα 2007, 11/12 και 271/271.
- 133) «Η επτανησιακή λογοτεχνία», στον τόμο: *Ιόνιοι Νήσοι. Ιστορία και πολιτισμός*. Αθήνα 2007 σ. 135-169 και 331-343.
- 134) «Ανατροπές στις εργασιακές σχέσεις και ταξικές μεταβολές στο έργο *Η τιμή και το χρήμα* του Κωνσταντίνου Θεοτόκη», *Η Μελέτη* 4 (2008) σ. 73-88.
- 135) «Βαθμίδες ανθολόγησης των λογοτεχνικών κειμένων: Από την πρωτογενή ανθολόγηση των συγγραφέων των σχολικών βιβλίων στην «ευέλικτη» ανθολόγηση του διδάσκοντος και σε μια μελλοντική «συνανθολογία» ή ανθολογία των μαθητών», στο: Κ. Μπαλάσκας-Κ. Αγγελάκος (επιμ.),

- Γλώσσα και λογοτεχνία στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2005, σ. 99-109.
- 136) «'Να ψάξεις να βρεις τη δική σου καρδιά!'. Το λογοτεχνικό έργο της Βησσαρίας Ζορμπά-Ραμποπούλου», *Παρουσία* τχ. 31 (2005) σ. 3-11.
 - 137) «Λογοτεχνία-Φιλολογία στις Γιορτές Λόγου και Τέχνης της Λευκάδας», στο: *50 χρόνια των Γιορτών Λόγου και Τέχνης*. Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών, Αθήνα 2006, σ. 81-167.
 - 138) «Ο λογοτέχνης Θέμος Σ. Ποταμιάνος», *Επιστημονικό Συνέδριο: Η Πύλαρος στο διάβα του χρόνου*. Αγία Ευφημία, 1-4 Σεπτεμβρίου 2005, Πρακτικά, τ. Α', σ. 297-328.
 - 139) «Η λογοτεχνία και η σχολική ανθολόγησή της», στο: *Πρακτικά συνεδρίου, Γλώσσα και λογοτεχνία στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση*, σ. 37-47.
 - 140) «Δωρεές, έρανοι και ευεργεσίες φυσικών προσώπων, συνδέσμων και σωματείων (Η περίπτωση του εμπόρου Σωτηρίου Γ. Τσαμπηρά από τον Ποταμό)», στο: Γ. Ν. Λεοντσίνης (επιμ.), *Ελληνικός ευεργετισμός και κυθηραϊκά κληροδοτήματα. Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο, Κύθηρα, 21-25 Σεπτεμβρίου 2005*, Ανοικτό Πανεπιστήμιο Δήμου Κυθήρων, Αθήνα 2008, σ. 535-543.
 - 141) «Θραύσματα από τον πόλεμο της Μικράς Ασίας στο έργο του Θανάση Βαλτινού», στο: «Σύγκρουση Ελλήνων και Τούρκων στη Μικρά Ασία, 1919-1922». Πρακτικά Β' Διεθνούς Συνεδρίου Ανατολικών και Αφρικανικών Σπουδών (Γαστούνη Ηλείας, 23-25 Σεπτεμβρίου 2005), Γαστούνη 2007, σ. 519-525.
 - 142) «Ο Τρικαλινός ποιητής Κλαύδιος Μαρκίνας», *Τρικαλινά* 26 (2006) σ. 175-186.
 - 143) «Ο καθηγητής Μαργαρίτης Ευαγγελίδης και ο Σύλλογος «Η Ανατολή», στο: *Παιδεία Εκπαίδευση στις αλγισμόνητες πατρίδες της Ανατολής. Πρακτικά 2^{ου} Συμποσίου 25, 26 και 27 Νοεμβρίου 2005*, Δήμος Νέας Ιωνίας, ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ., Ν. Ιωνία 2006.
 - 144) «Ο Θεοτόκης του Γιάννη Δάλλα», *Πόρφυρας* τχ. 119 (2006) σ. 87-92.
 - 145) «Ανέκδοτη επιστολή του Λέοντος Μακκά προς τον εξόριστο Ελ. Βενιζέλο», *Κρητολογικά Γράμματα* τ. 13 (1997).
 - 146) «Η Κατάθεση του ποιητή Τάκη Καρβέλη (Το δράμα της εφιαλτικής μνήμης και της απροσδιόριστης αναχώρησης ή ασκήσεις νηφαλιότητας και παραλλαγές πάνω στο θέμα του θανάτου)», *Πόρφυρας* τχ. 118 (2006) σ. 648-668.
 - 147) «Φιλολογικές μαρτυρίες για το μητροπολίτη Κερκύρας Αθανάσιο Πολίτη», στον τόμο: «Όψεις της Εκκλησιαστικής Ιστορίας της Κέρκυρας». Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου, 7-8 Δεκεμβρίου 2005 = *Κερκυραϊκά Χρονικά*, περ. Β', τ. Δ', σ. 167-185.
 - 148) «Από το Φυλλάδιο για το Φυλλάδιο ή περί θανάτου και κατηγοριών, ήτοι περί ρητών και αρρήτων, Φυλλάδια οκτώ», στο τόμο Ν. Βαγενάς-Γ. Κοντός – Ν. Μακρυνικόλα (επιμ.), *Με τον ρυθμό της ψυχής. Αφιέρωμα στον Γιώργο Ιωάννου*, Κέδρος, Αθήνα 2006.
 - 149) «'Το κόκκινο παλτό της Μήδειας'. Εντυπώσεις από το Μετρό της Τασούλας Καραγεωργίου», *Θέματα Λογοτεχνίας* τχ. 30 (2005) σ. 148-151.
 - 150) «Λογοτεχνικές αναφορές και αποτιμήσεις της ζωής και του έργου του Μαρίνου Αντύπα», στον τόμο των Πρακτικών «*Μαρίνος Αντύπας (1872-1907)*», Αγία Ευφημία 2009, σ. 65-80.
 - 151) «Άβλιχος Μικέλης προς Ανδρέα Λασκαράτο: Ναι στο Λύχνο, όχι στις Λυχνιές», *Μικροφιλολογικά* τχ. 19 (Άνοιξη 2006) σ. 11-13.
 - 152) «Μια επιστολή του Εμμανουήλ Κριαρά προς τον Νάκη Πιέρρη», *Μικροφιλολογικά* τχ. 19 (Άνοιξη 2006) σ. 57-58.
 - 153) «Η λογοτεχνία και η σχολική ανθολόγησή της», στο Γ. Καψάλης και Ελ. Μοσχοβάκη (επιμ.), *Γλώσσα και Λογοτεχνία στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Πρακτικά Συνεδρίου (Π.Ε.Κ.Ε.Β., 1 και 2 Απριλίου 2005)*, Χίος 2006, σ. 37-47.
 - 154) «Νεομαρτυρολογία και νεοσυναξάρια του μαχόμενου ελληνισμού», *Πνευματική Κύπρος* τχ. 41 (2005) σ. 207-211.
 - 155) «Γεώργιος Μαρτινέλης (1836-1896). Ένας εκπρόσωπος του κερκυραϊκού ριζοσπαστισμού», *Δελτίο Αναγνωστικής Εταιρίας Κερκύρας* 26 (2004) σ. 87-102.
 - 156) «Σκέψεις πάνω στη σύγχρονη Κυπριακή ποίηση». *Η Παρέμβαση* τχ. 135 (2006) σ. 21-24.

- 157) «Σχόλια στο 'Τριώδιο σιωπής για τον Ανδρέα Κάλβο' (ερμηνευτική δοκιμή και παιγνιώδης ενάσκηση)», στο: *Δέκα γραφές για τον Διονύση Σέρρα και την ποίησή του*, Ραπόρτο, Ζάκυνθος 2006, σ. 49-55.
- 158) «Η πνευματική κατάσταση στα Επτάνησα κατά την άφιξη του Ρώσου ναυάρχου Θεοδώρου Θεοδωροβίτς Ουσακώφ», στο: *Πρακτικά της διημερίδας*, Κέρκυρα 2003, σ. 44-51.
- 159) «Ένας διορατικός υμνητής του Κ.Π. Καβάφη στη Γαλλία και την Ευρώπη», *Το Δέντρο* τχ. 145-146 (2006) σ. 62-67.
- 160) «Έν πτήσει και εν πτώσει': Προφητικές συμπτώσεις και ταυτίσεις», *Αφιέρωμα στον Ηλία Λάγιο*. Αντί τχ. 874-875 (28-7-2006) σ. 42-46.
- 161) «Ο επτανησιολόγος Γιώργος Αλισανδράτος», στο συλλογικό τόμο: *Τιμή στον Γιώργο Γ. Αλισανδράτο*, Δημοσιεύματα Εταιρείας Κερκυραϊκών Σπουδών, Κέρκυρα 2005, σ. 27-45.
- 162) «Επιφάνειες, ήτοι παράδοξες φανερώσεις πανσέπτων μορφών στην ποίηση του Κυριάκου Χαραλαμπίδη», *Παρέμβαση*, τχ. 134 (2006), σ. 8-22 = Γιώργος Μύαρης (επιμ.), *Λογοτεχνικές συναντήσεις*, Σύνδεσμος Ελλήνων Κυπρίων Φιλολόγων, Λευκωσία 2009, σ. 135-169.
- 163) «Δύο άγνωστα ποιήματα του Κερκυραίου λογίου Ιωάννη Πετριτσόπουλου», *Πόρφυρας* τχ. 120 (2006) σ. 345-347.
- 164) «Η αλληλογραφία του υποναυάρχου Ιωάννη Δεμέστιχα με τον εξόριστο στη Γαλλία Ελευθέριο Βενιζέλο», *Πεπραγμένα Θ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου*, τόμος Γ1: *Νεότερη περίοδος, Ιστορία*, Εταιρεία Κρητικών Ιστορικών Μελετών, Ηράκλειο 2005, σ. 365-379.
- 165) «Έπαίχθη ο κόσμος...», *Μικροφιλολογικά* τχ. 20 (Φθινόπωρο 2006) σ. 14-16.
- 166) «Αλληλογραφία του Ελευθερίου Βενιζέλου με Κρήτες και άλλους Έλληνες πολιτικούς παράγοντες (Παρίσι, 1935)» (τυπών.).
- 167) «Η ελληνική γλώσσα στο ποιητικό έργο του Κυριάκου Χαραλαμπίδη», *Θέματα Λογοτεχνίας* τχ. 32 (2006) σ. 78-86 = Γιώργος Μύαρης (επιμ.): *Λογοτεχνικές συναντήσεις*, Σύνδεσμος Ελλήνων Κυπρίων Φιλολόγων, Λευκωσία 2009, σ. 171-190.
- 168) «Κωνσταντίνος Θεοτόκης – Νίκος Νικολαΐδης: κοινωνικές συμπτώσεις και εκλεκτικές συγγένειες», *Αφιέρωμα στον Νίκο Νικολαΐδη, Νέα Εποχή* (Κύπρου) τχ. 290, Φθινόπωρο 2006, σ. 4-17.
- 169) «Η ιδιότυπη γλώσσα του Νίκου Νικολαΐδη», στο Λ. Παπαλεοντίου (επιμ.), *Νίκος Νικολαΐδης ο Κύπριος (1884-1956). Μία επανεκτίμηση του έργου του*, Πολιτιστικές Υπηρεσίες Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού Κύπρου, εκδ. Βιβλιόραμα, Αθήνα 2007, σ. 251-264.
- 170) «Η 'Αιγιαλούσα' του Κυριάκου Χαραλαμπίδη», *Κηρήθρες* τχ. 4 (Χειμώνας 2006) σ. 74-75.
- 171) «Ex Libris», *Το Δέντρο* τχ. 151-152, Φθινόπωρο 2006, σ. 140-143.
- 172) «Η παιδαγωγική αξία και ο φωτισμός των πολλών μέσα από τα μεταφρασμένα έργα του Σαίξπηρ (η περίπτωση των μεταφράσεων από τους Επτανήσιους του κερκυραϊκού χώρου)», στο: Θ. Γραμματάς (επιμ.), *Διασκευές έργων του Σαίξπηρ για παιδιά και νέους. Θέατρο-Λογοτεχνία*, Εκδόσεις της Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου, Αθήνα 2006, σ. 151-159.
- 173) «Οι 'άγνωστοι' συγγραφείς της Παιδικής και Εφηβικής Λογοτεχνίας», *Νέα Παιδεία* τχ. 119 (2006), σ. 59-63.
- 174) «Λογοτεχνία και πολιτική. Οι Κερκυραίοι λογοτέχνες και διανοούμενοι και η συμμετοχή τους στα πολιτικά πράγματα πριν και μετά την Ένωση της Επτανήσου», στο: *Επιστημονικό Συνέδριο: Η Ένωση της Επτανήσου με την Ελλάδα, 1864-2004. Πρακτικά*, τ. Β': *Ιδεολογία-Πολιτισμός*, Βουλή των Ελλήνων-Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 2006, σ. 143-153.
- 175) «Γλωσσικές ανησυχίες και αναζητήσεις στην Κέρκυρα προ της αφίξεως του Διονυσίου Σολωμού. Η περίπτωση του Ιωάννη Πετριτσόπουλου», στο: *Πρακτικά Η' Διεθνούς Πανιονίου Συνεδρίου, Κύθηρα, 21-25 Μαΐου 2006*, τ. ΙVβ: *Επτανησιακός πολιτισμός, μέρος Β'*, Κύθηρα 2009, σ. 329-348.
- 176) «Προγραμματίζοντας την ύλη ενός τεύχους του *Πρόσπερου*», *Μικροφιλολογικά* τχ. 21 (Άνοιξη 2007) σ. 58-60.
- 177) «Βησσαριωνικά λογοτεχνικά» (Υπό δημοσίευση).
- 178) «Βιογραφικός άξονας Ευγένιου Αρανίτη», *Πόρφυρας* τχ. 122 (2007) σ. 537-565.
- 179) «Ιστορίες που άρεσαν ή περί χρόνου σκιάς», *Πόρφυρας* τχ. 122 (2007) σ. 718-725.

- 180) «Το πεζογραφικό έργο του Αντρέα Ονουφρίου», *Η Παρέμβαση* (Κοζάνης) τχ. 138 (2007) σ. 63-74.
- 181) «Όνειρα και ονειροφантаσίες: ερμηνευτική προσέγγιση της πεζογραφίας του Ηλία Κεφάλα», *Μανδραγόρας* τχ. 36 (2007) σ. 95-100.
- 182) «Ανδρέας Μ. Ανδρεάδης (1876-1935): Ο ιστορικός της οικονομίας και ο ιστορικός της λογοτεχνίας» *Η Παρέμβαση* τχ. 139 (2007) σ. 48-57 (συνεργασία με Χρήστο Π. Μπαλόγλου).
- 183) «Εύα Πάλμερ-Σικελιανού, φωνές ιερού πανικού και ακούσματα μυστικής ενότητας», *Αντί* τχ. 898, 29-6-2007, σ. 53-54.
- 184) «Ξενιστής και ξενιζόμενοι στον μεγάλο ξενώνα», στον τόμο: *Το αειθαλές παιδί*, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 2007, σ. 199-279.
- 185) «Εργοβιογραφικό σημείωμα του Κυριάκου Χαραλαμπίδη», *Πόρφυρας* τχ. 124 (2007) σ. 183-186.
- 186) «Γιατί η Κύπρος είναι η αληθινή πατρίδα της Αφροδίτης. Μία ερμηνεία του Ν. Καζαντζάκη, βασισμένη στην αιώνια πάλη του έρωτα με τον θάνατο», *Κηρήθρες* (Τρικάλων) τχ. 7 (2008) σ. 66-67.
- 187) «Διαλεκτικά παιχνίδια της γλώσσας του Ανδρέα Λασκαράτου» *Κεφαλονιά* (υπό δημοσίευση).
- 188) «Ο Σπύρος Πλασκοβίτης δοκιμιογράφος», *Πόρφυρας* (υπό δημοσίευση).
- 189) Ο Κίμων Μιχαηλίδης στον Σωκράτη Κουγέα», *Μικροφιλολογικά* τχ. 22 (Φθινόπωρο 2007) σ. 14.
- 190) «Πρόλογος» με τίτλο «Πόνος για τη μάνα γη» στη β' έκδοση του μυθιστορήματος του Ανδρέα Ονουφρίου *Η γη που μας γέννησε*, έκδ. Επιφανίου, Λευκωσία 2007, σ. 15-20.
- 191) «Ανδρέας Παστελλάς, ο ποιητής, ο κριτικός, ο φιλόλογος, ο δάσκαλος», *Θέματα Λογοτεχνίας* τχ. 38 (2008) σ. 177-199.
- 192) «Η πολύμορφη λογοτεχνική γλώσσα του Βασίλη Μιχαηλίδη», *Επετηρίδα της Μονής Κύκκου*, τ. 9.
- 193) «Εισαγωγή», στο βιβλίο: Kyriakos Charalambidis, *Μεθιστορία – Méthistoria*. Σειρά Lapithos, editions Praxandre, Besançon 2007, σ. 11-29.
- 194) «Δύο κατάδικοι με μεταφυσική αταραξία: Ο πλατωνικός Σωκράτης και ο Τουρκόγιαννος του Κ. Θεοτόκη», στο: Γ. Ανδρειωμένος (επιμ.): *Ευκαρπίας έπαινος. Αφιέρωμα στον καθηγητή Παναγιώτη Δ. Μαστροδημήτρη*, εκδ. Πορεία, Αθήνα 2007, σ. 955-986.
- 195) «Multum in parvo: Από το 'Πίστομα!' και την *Τιμή και το χρήμα* του Κωνστ. Θεοτόκη στην τιμή και την υπόληψη του 'Ασπροπόταμου' του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου», *Ιόνιος Λόγος* 1 (2007) σ. 181-191.
- 196) «Άγνωστες εκδοχές γνωστών σολωμικών ποιημάτων από το αρχείο του Αντωνίου Μάτση», *Μνήμη Διονυσίου Σολωμού. Εκατόν πενήντα χρόνια από την κοίμησή του*. Ακτή, σειρά Ελληνομνήμων 11, Λευκωσία 2007, σ. 285-292.
- 197) «Ηδονή ή αηδία», *Μικροφιλολογικά* τχ. 23 (άνοιξη 2008) σ. 8-10.
- 198) «Despite Praise: Techniques of Paradoxology and Paradoxography in the Work of Kyriakos Charalambides», *Études Helléniques / Hellenic Studies*, vol. 15, no. 2, Autumn / Automne 2007, σ. 303-318. Βλ. και μετάφραση στην ελληνική γλώσσα, στην *Πάροδο*, τχ. 37 (2010), σ. 4411-423, με τίτλο «Παρά δόξαν: τεχνικές της παραδοξολογίας και της παραδοξογραφίας στο έργο του Κυριάκου Χαραλαμπίδη».
- 199) «'Ο γκρεμισμένος Παράδεισος'. Η επίγεια θεολογία της ανθρωπιστικής ποίησης του Τάσου Λειβαδίτη», *Αφιέρωμα στον Τάσο Λειβαδίτη, Πάροδος* τχ. 18, σ. 2158-2171.
- 200) «Τα δύο γραμματοκιβώτια (κρυπτική συνομιλία δύο ποιητών για τον 'αιώνιο απόντα')», *Οδός Πανός* τχ. 140 (2008) σ. 44-48.
- 201) «Ποιητικός Στέφανος εξ Ακανθών ή Surrectio Scriptoris», *Αφιέρωμα: Νάσος Βαγενάς, Άνευ* τχ. 26 (2007) σ. 45-51.
- 202) «Ανέκδοτες μεταφράσεις έργων του Πέτρου Μεταστάσιου από τον Ζακύνθιο Ιωάννη Καντούνη (1731-1817)», *Παράθλας* 8 (2008) σ. 401-432.
- 203) «Μικέλη Άβλιχου, ποιήματα προς ομοτέχνους», *Κυμοθόη* τχ. 17 (2007) σ. 15-43.
- 204) «Greek Literature, Modern», *The Oxford Encyclopedia of Maritime History*. Εκδ. Oxford University Press, Οξφόρδη 2007, τόμ. 2, σελ. 111-113.
- 205) «Νοθεύσεις και παραλλαγές σε στίχους του Διονυσίου Σολωμού», *Προκυμαία* (Λευκάδας) τχ. 1 (2008) σ. 7-17.

- 206) «Ο Κωνσταντίνος Θεοτόκης και ο Πόντος», (υπό δημοσίευση).
- 207) «Παραμύθια κατ' όναρ και εφιάλτες του ύπαρος: Εντυπώσεις από τις συλλογές ποιημάτων της Χλόης Κουτσουμπέλη (εισαγωγή στην ποιητική της), *Η αποχώρηση της Λαίδης Κάπα και Η Λίμνη, ο Κήπος και η Απώλεια*», *Πάροδος* τχ. 19 (2008) σ. 2332-2337.
- 208) «Από το χθες στο σήμερα μετ' επιστροφής (αναζητώντας τα σημάδια του χαμένου χρόνου στον τόμο διηγημάτων του Λουκιανού Ζαμίτ, *Άνθρωποι του χθες*)» (υπό δημοσίευση).
- 209) «Περίκλειστος στο Μαύρο», *Πόρφυρας* τχ. 128 (2008) σ. 170-172.
- 210) «Ο Κ.Χ. Γρόλλιος και τα επτανησιακά γράμματα», *Πόρφυρας* τχ. 129 (2008) σ. 339-367.
- 211) «Η Έκθεση του Γαλλικού Ινστιτούτου για τον Διονύσιο Σολωμό, το 1957, και η συμβολή σ' αυτήν του Κερκυραίου λογίου Νάκη Πιέρρη», *Η Παρέμβαση* τχ. 143 (2008), σ. 13-18 (συνεργασία με Μπλάνκα Σιάστνα).
- 212) «Ότε τα δένδρα φωνήεντα ην», *Αφιέρωμα στον Γιώργο Γεωργούση, Πάροδος* τχ. 20 (2008) σ. 2429-2443,.
- 213) «Η *Ηλιώ*. Στιχούργημα του λαϊκού ποιητή Σπύρου Περούλη από τον Ποταμό της Κέρκυρας», στον τόμο: *Λαογραφία - Εθνογραφία στα Επτάνησα. Πρακτικά Συνεδρίου* (Κεφαλονιά 27-29 Μαΐου 2005) σ. 899-901.
- 214) «Το μαγικό χαλί του Τηλέμαχου Αλαβέρα», *Πάροδος* τχ. 22 (2008) σ. 2649-2658.
- 215) «Απολογητικές μαρτυρίες ποιητών για την ελληνικότητα του Φώσκολου», *Αφιέρωμα στον Ούγκο Φόσκολο, Διαβάζω* τχ. 489 (Οκτώβριος 2008), σ. 103-108,.
- 216) «Από την αλληλογραφία Λασκαράτου – Χάνσεν», *Μικροφιλογολικά* τχ. 24 (φθινόπωρο 2008) σ. 6-8.
- 217) «Πρόλογος», στο: *Ελληνική Αρχαιότητα και Νεοελληνική Λογοτεχνία. Πρακτικά*, Ιόνιο Πανεπιστήμιο/Τμήμα Ιστορίας, Κέρκυρα 2009, σ. 9-11.
- 218) «Η ελληνική αρχαιότητα και η Επτανησιακή σχολή», στο: *Ελληνική Αρχαιότητα και Νεοελληνική Λογοτεχνία. Πρακτικά*, Ιόνιο Πανεπιστήμιο-Τμήμα Ιστορίας, Κέρκυρα 2009, 235-247.
- 219) «Το λογοτεχνικό έργο της Μαρούλας Κλιάφα», *Τρικαλινά* τ. 29 (2009) σ. 53-74.
- 220) «'Η Ελλάς δεν θα λησμονήσει ποτέ την ευεργετικήν εκείνην επιρροή του ιταλισμού στα νησιά μας [...]'. Η επιλογή της ελληνικής αντί της ιταλικής γλώσσας και η αναγέννηση της ποίησης στα Επτάνησα». (υπό δημοσίευση).
- 221) «Εισαγωγή» στο: *Αφιέρωμα στον Γεράσιμο Θ. Χυτήρη*, Αναγνωστική Εταιρία Κερκύρας, Κέρκυρα 2008, σ. 13-16.
- 222) «Γεράσιμος Χυτήρης: λόγιος από ιδιοσυγκρασία, δημοσιογράφος κατά τις περιστάσεις (Η εντυπωσιακή πνευματική παραγωγή του στην εφημερίδα *Κερκυραϊκά Νέα*)», στον τόμο: *Αφιέρωμα στον Γεράσιμο Χυτήρη*, Αναγνωστική Εταιρία Κερκύρας, Κέρκυρα 2008, σ. 127-164.
- 223) «Από την αλληλογραφία του Γεράσιμου Χυτήρη», στο: *Αφιέρωμα στον Γεράσιμο Χυτήρη*, Αναγνωστική Εταιρία Κερκύρας, Κέρκυρα 2008, σ. 181-212.
- 224) «'Στις δυτικές ακτές των ελληνικών θαλασσών': έρωτας, θάνατος και ιστορική μνήμη στην πεζογραφία του Κώστα Ασημακόπουλου», *Πάροδος* τχ. 25 (2009) σ. 2924-2930.
- 225) «Ο *Δημοφών* του Μεταστάσιου σε μετάφραση του Προσολωμικού Ιωάννη Καντούνη», *Παράθλασις* 9 (2009) σ. 533-585.
- 226) «Η *Πενθερά* του Τερεντίου σε μετάφραση Αντωνίου Μάτεσι (πρώτη ολοκληρωμένη έκδοση)», *Παράθλασις* 9 (2009) σ. 499-531.
- 227) «Η ποίηση του Γιώργου Πετούση», στον τόμο: *Ευτυχισμός, τιμή στον Ερατοσθένη Γ. Καψωμένο*. Ιωάννινα 2010, σ. 471-483.
- 228) «Νίκος Τουτουντζάκης: ένας λησμονημένος βιογράφος του Καραγάτση». (υπό δημοσίευση).
- 229) «Ποίηση και κριτική: ένας σύντομος οδηγός ανάγνωσης», *Πάροδος* τχ. 23-24 (2008) σ. 2835-2837.
- 230) «Ειδολογικοί προβληματισμοί και αναζητήσεις στο έργο του Δημητρίου Βικέλα», στο: *Πρακτικά του Επιστημονικού Συνεδρίου του ΣΩΒ Δημήτριος Βικέλας. Εκατό χρόνια από το θάνατό του (11-13 Δεκεμβρίου 2008. Η Μελέτη*, τ. 5, Αθήνα 2010, σ. 91-112 .

- 231) «Ο Φώσκολος του Ανδρέα Λασκαράτου», *Ενέργειες Ανάδειξης Σύγχρονου Πολιτισμού και Ιστορικής Κληρονομιάς από το Δήμο Αργοστολίου*, τ. Β', *Ανθολογία Ιονίου Λογοτεχνίας (Πρακτικά)*, {Αργοστόλι, χ.χ.}, σ. 119-121.
- 232) «Οι θέσεις του Κεφαλονίτη ποιητή Κωνσταντίνου Τυπάλδου Πρετεντέρη για τον Αριστοτέλη Βαλαωρίτη», *Κεφαλληνιακά Χρονικά* 11 (2008) σ. 219-240.
- 233) «Τόποι, τοπία και ουτοπία: η αδιάσπαστη ενότητα του χωροχρόνου στην ποίηση του Μάρκου Μέσκου», *Πάροδος* τχ. 28 (2009) σ. 3294-3301.
- 234) «Έγγραφες μαρτυρίες από το Μικρασιατικό μέτωπο», *Μικρασιατικά Χρονικά*, 23 (Αθήνα 2009).
- 235) «Στο καθαρήριο της γραφής», *Πόρφυρας* τχ. 131 (2009) σ. 95-98.
- 236) «Από το χθες στο σήμερα μετ' επιστροφής: αναζητώντας τα σημάδια του χαμένου χρόνου στον τόμο διηγημάτων του Λουκιανού Ζαμίτ, *Άνθρωποι του χθες*», *Επτανησιακά Φύλλα* τ. ΚΗ' (2008) τχ. 3-4, σ. 757-762.
- 237) «Η πραγματεία του Αντωνίου Μάτση για τη δημοτική γλώσσα: Addenda et corrigenda», *Τεκμήριο* 9 (2010) σ. 73-104.
- 238) «Η άφιξη του Κάλβου στην Κέρκυρα» (από κοινού με τον Κώστα Καρδάμη), *Μικροφιλολογικά* τχ. 25 (Άνοιξη 2009) σ. 18-21.
- 239) «Νέα στοιχεία για την άφιξη του Κάλβου στην Κέρκυρα και τη θητεία του στην Ιόνιο Ακαδημία», *Επτανησιακά Φύλλα* τ. ΚΘ', τχ. 1-2, Άνοιξη-Καλοκαίρι 2009, σ. 301-317 (συνεργασία με Κ. Καρδάμη).
- 240) «Τα 'Πρακτικά' της Αναγνωστικής Εταιρίας Κερκύρας», στον τόμο: *Πηγές Επτανησιακής Φιλολογίας (1500-1940). Άγνωστα έργα – Φιλολογικά αρχεία – Χειρόγραφα. Πρακτικά Συνεδρίου (Κεφαλονιά 28-30 Οκτωβρίου 2006)*, Εταιρεία Κεφαλληνιακών Ιστορικών Ερευνών, Αργοστόλι 2008, σ. 689-703.
- 241) «Η ποίηση του Γιώργου Κάρτερ», στον συλλογικό τόμο: *Ο ποιητής Γιώργος Κάρτερ*, εκδ. Γαβριηλίδης, Αθήνα 2009, σ. 109-152.
- 242) «Δημοσιογραφικές και λογοτεχνικές μαρτυρίες κυπριακών εφημερίδων για τη ζωή, το έργο και τις σχέσεις του επισκόπου Κιτίου Κυπριανού με τον αρχιεπίσκοπο Ζακύνθου Διονύσιο Λάτα»: Στον τόμο: *Φιόρα τιμής για τον μητροπολίτη Ζακύνθου Χρυσόστομο Β' Συνετό*, Επιτροπή Πρωτοβουλίας για την Έκδοση Τιμητικού Τόμου, Ζάκυνθος 2009, σ. 803-819.
- 243) «Η γνωριμία των δημοτικιστών Παύλου Νιρβάνα και Μενέλαου Δ. Φραγκούδη κατά τον κατάπλου του ευδρόμου 'Ναύαρχος Μιαούλης' στην Κύπρο, το 1906: (μαρτυρίες για την αποτύπωση της λογοτεχνικής κίνησης της Κύπρου στις αρχές του 20ού αιώνα)», *Επετηρίδα Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών* 35 (Λευκωσία 2010) 123-165.
- 244) «Η διαπάλη των δύο φύλων στα έργα των Επτανήσιων πεζογράφων (1850-1920)», στο: *Πρακτικά του XIXe Colloque International des Néo-Hellénistes des Universités Francophones* (υπό δημοσίευση).
- 245) «Το σατιρικό *Μαστίγιον* του Ιωάννη Περδίου και οι 'αγγελιορεκλάμες' του», *Νέα Εποχή* τχ. 302 (Φθινόπωρο 2009) σ. 57-67.
- 246) «Τα 'άχραντα' σώματα των πόλεων», *Διαβάζω* τχ. 499 (Σεπτέμβριος 2009) σ. 89-93.
- 247) «Η πολυμορφία της λογοτεχνικής γλώσσας του Παντελή Πρεβελάκη» (υπό δημοσίευση).
- 248) «Και να 'ναι τα μελλούμενα στην άπλα σου μπροστά μου», *Η Λέξη* τχ. 187 (2006) σ. 23-38.
- 249) «Το χρήμα στην πεζογραφία των όψιμων χρόνων της Επτανησιακής σχολής (1880-1925)» (υπό δημοσίευση στη σειρά του Ιδρύματος Ουράνην).
- 250) «Οι Επτανήσιοι λόγιοι του 19ου αιώνα και οι βυζαντινές σπουδές», *Προκυμαία* τχ. 7-8 (2009) σ. 11-20.
- 251) «Ειδοποίηση του Ανδρέα Χόρβατ προς φίλους και γνωστούς», *Μικροφιλολογικά* τχ. 26 (Φθινόπωρο 2009) σ. 54-56.
- 252) «Η γυναίκα της Κύπρου στα λαογραφικού ενδιαφέροντος κείμενα της Πολυξένης Λοϊζιάδος» (τυπών. συνεργασία με Γιώτα Παρασκευά-Χατζηκώστα).

- 253) «Το συγγραφικό έργο της Πολυξένης Λοϊζιάδος», *Κυπριακή Βιβλιοφιλία* τχ. 12 (Δεκέμβρης-Φλεβάρης 2010) σ. 21-25.
- 254) «Κανονισμοί σμυρναϊκών ομίλων, συλλόγων, λεσχών και αδελφοτήτων», *Πρακτικά 4^{ου} Συμποσίου ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ., Πολιτικοί, κοινωνικοί, οικονομικοί θεσμοί των Ελλήνων της Μικράς Ασίας κατά τους νεότερους χρόνους*, σ. 141-147.
- 255) «Επιστολές για τη ζωή και το έργο της Πολυξένης Λοϊζιάδος», *Επετηρίς Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών Κύπρου* 35 (Λευκωσία 2010) 253-307.
- 256) «Η εκδοτική ιστορία της ποιητικής συλλογής *Ίριδες* της Πολυξένης Λοϊζιάδος», *Κυπριακή Βιβλιοφιλία* τχ. 12 (Δεκέμβρης-Φλεβάρης 2010) σ. 25-28.
- 257) «Ίδιοι άνθρωποι, άλλες εποχές...», *Το Δέντρο* τχ. 175-176 (Καλοκαίρι 2010) σ. 110-113.
- 258) «Εκδοτικές πληροφορίες για βιβλία και το περιοδικό *Παλλάδιον* της Πολυξένης Λοϊζιάδος», *Μικροφιλολογικά* τχ. 27 (άνοιξη 2010) σ. 6-9.
- 259) «Γλώσσα και ελληνισμός: Οι θέσεις του Πλάτωνα Δρακούλη για τη διαχρονική εμβέλεια και την οικουμενικότητα της ελληνικής γλώσσας» (τυπών.).
- 260) «Τα ελληνικά χαϊκού του Γιώργου Γεωργούση», *Αφιέρωμα Γιώργος Γεωργούσης. Θέματα Λογοτεχνίας* τχ. 42 (2009) σ. 147-154.
- 261) «΄Χειροποίητα μηχανής και χειροποίητα χειρός...΄. Η ποίηση του Βάκη Λοϊζίδη», *Άνευ* τχ. 36 (Άνοιξη 2010) σ. 89-96.
- 262) «Η ελλαδική κριτική για τη σύγχρονη κυπριακή λογοτεχνία», (υπό δημοσίευση).
- 263) «Ο σικελιανικός πόθος της ενότητας», (υπό δημοσίευση).
- 264) «Η είδηση του θανάτου του Ζαν Μωρεάς στην Κύπρο», *Περίγραμμα* τχ. 49-50 (Ιούνιος 2010) σ. 1-6.
- 265) «Στοιχεία από την τετραετία 1971-1974» (υπό δημοσίευση στην *Πάροδο*).
- 266) «Το *Περιοδικόν της Μεγάλης Ελληνικής Εγκυκλοπαιδείας*», *Εγκυκλοπαιδεία Πυρσός* (τυπών.).
- 267) «Επτανήσιοι στα *Παναθήναια*. (Ετερόκλητες συναντήσεις – συνθετικές συμπτώσεις)» (υπό δημοσίευση).
- 268) «Η Πολυξένη Λοϊζιάς και η *Εφημερίς των Κυριών* της Καλλιρρόης Παρρέν. (Μαρτυρίες για το γυναικείο ζήτημα στην Κύπρο)», *Κυπριακή Βιβλιοφιλία* τχ. 13 (Άνοιξη 2010) σ. 10-13 και τχ. 15.
- 269) «Από τα Κάστρα στις Σκάλες (λογοτεχνικές μαρτυρίες για μεταφορά πόλεων και μετακινήσεις πληθυσμών», στο: *Από το Κάστρο του Αγίου Γεωργίου στο Αργοστόλι (1757-2007). Η βενετική κυριαρχία στην Κεφαλονιά (1500-1797), Συνέδριο Ιστορίας Αργοστόλι 27-30 Σεπτεμβρίου 2007*, Δήμος Αργοστολίου, Αργοστόλι 2010, σ. 51-57.
- 270) «΄Τις η επίδρασις του Σολωμού επί της νεοελληνικής ποιήσεως;΄ Ο Διονύσιος Σολωμός και η υποτροφία του Κώστα Βάρναλη στο Παρίσι», *Ιόνιος Λόγος* 2 (2010) σ. 259-316.
- 271) «Όταν δεν ταξιδεύουν οι άνθρωποι, ταξιδεύουν οι τόποι», *Ελευθεροτυπία*-«Βιβλιοθήκη», 10-7-2010, σ. 12.
- 272) «Η ιστορική θεώρηση του λαογραφικού και γλωσσικού έργου του Ηλία Α. Τσιτσέλη (1850-1927)» (υπό δημοσίευση).
- 273) «Ο Ιάκ. Πολυλάς εκδότης του Διον. Σολωμού. (Από την εκδοτική δεοντολογία στην εκδοτική παράδοση)», *Πρακτικά του Συνεδρίου = Κερκυραϊκά Χρονικά* 5 (2010) σ. 69-80.
- 274) «Και ο βυθός του καθρέφτη μαύρος», *Πάροδος* τχ. 38 (2010) σ. 4573-4580.
- 275) «Πέτρος Βαλχάλας: Τα πρώτα ψευδώνυμα ποιητικά βήματα του Νίκου Καββαδία» (υπό δημοσίευση στη *Νέα Εποχή*).
- 276) «Η ποίηση της Ανδρεανής Ηλιοφώτου», *Κυπριακή Βιβλιοφιλία* τχ. 15 (φθινόπωρο 2010) σ. 12-15.
- 277) «΄Να με προβλέψετε πενήντα Γραμματικάς΄. Ανέκδοτη επιστολή του Νικολάου Φραγκούδη προς τον Σπυρίδωνα Δαμασκηνό στην Κέρκυρα», *Κυπριακή Βιβλιοφιλία* τχ. 15 (φθινόπωρο 2010) σ. 21-23.
- 278) «Η πρώτη δημοσίευση του “Αλητισμού”», *Κυπριακή Βιβλιοφιλία* 16 (Χειμώνας 2010/2011) 5/6.

- 279) «Το *Περιοδικόν της Μεγάλης ελληνικής εγκυκλοπαιδείας* και οι κυπρολογικού ενδιαφέροντος συνεργασίες και δημοσιεύσεις του» (υπό δημοσίευση).
- 280) «΄Ποίημα εις κυπριακήν γλώσσα΄», *Μικροφιλολογικά* τχ. 28 (φθινόπωρο 2010) σ. 25-30.
- 281) «Ο Γιάννης Ρίτσος συνεργάτης στο *Περιοδικόν της Μεγάλης Ελληνικής Εγκυκλοπαιδείας*», *Νέα Εποχή* τχ. 306 (Φθινόπωρο 2010) σ. 5-17.
- 282) «Η απόρριψη των αιτήσεων του Δημήτρη Λιπέρτη για την εγγραφή του στο Πανεπιστήμιο Αθηνών» (υπό δημοσίευση στην Ακτή).
- 283) Το *Βραχύ χρονικό* του Δημήτρη Κοσμόπουλου: «Σε χρόνο αλλοιώτικο και ξένο» (υπό δημοσίευση στη *Νέα Εστία*).

IV. ΚΡΙΤΙΚΕΣ-ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

- 1) «Νάσος Δετζώρτζης-Συνεντεύξεις και έρευνες», *Πόρφυρας* φυλ. 78 (1996) σ. 426-427.
- 2) «Η λογοτεχνία στα Δημοτικά σχολεία μας». Κριτική στο βιβλίο της καθηγήτριας Τζίνας Καλογήρου, *Τέρψεις και ημέρες ανάγνωσης. Μελετήματα για τη διδασκαλία της λογοτεχνίας στο Δημοτικό Σχολείο*, *Περίπλους*, τχ. 49, σ. 154-157.
- 3) «Ο σκιτσογράφος *Ηλίας Κουμετάκης*, Πρόλογος: Αρχέλαος-Κώστας Μητρόπουλος, Κείμενα: Δημήτρης Πόρτολος, Οδυσσέας Δημητρακόπουλος, Δημήτρης Δασκαλόπουλος, Άγρα – ΕΛΙΑ, Αθήνα 1998», *Νέα Εστία*, τχ. 1716 (1999), σ. 396-400.
- 4) «Βιωματική κριτική προσέγγιση, Γιάννης Πιπίνης, *Μανόλης Αναγνωστάκης, φανατικός πεζοπόρος της ποίησης*, εκδ. Σοκόλη, Αθήνα 1999», *Νέα Εστία*, τχ. 1721 (2000), σ. 416-419.
- 5) «Τάκης Σινόπουλος: *Χρονικό αναγνώσεων, βιβλιοκρισίες για τη μεταπολεμική ποίηση*. Φιλ. Επιμέλεια: Ευρ. Γαραντούδης και Δώρα Μέντη, εκδ. Σοκόλη 1999», *Πόρφυρας* τχ. Απρίλ.-Ιουνίου 2000, σ. 509-511.
- 6) «Φιλύρας εκ νέου, *Ρώμος Φιλύρας, μια παρουσίαση από τον Γιάννη Δάλλα*, Γαβριηλίδης, Αθήνα 1999», *Νέα Εστία* τχ. 1725 (2000) σ. 169-171.
- 7) «Γιάννης Δάλλας, *Ο κλασικισμός του Ανδρέα Κάλθου. Η αρχαία βάση και η υπέρβασή της*», *Νέα Εστία* 149 τχ. 1735 (2001) σ. 1021-1025.
- 8) «Χριστιάνα Νικοκάβουρα, *Ελύτης και Γιουνγκ. Ένας διάλογος...* εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2000», *Πόρφυρας* τχ. 100 (2001) σ. 277-278.
- 9) «Εύα Λιάρου-Αργύρη, *Η άλλη φωνή (L'autre voix)*, Διαβαλκανικό Κέντρο Πολιτισμού και Βιβλίου, Θεσσαλονίκη 2000», *Πόρφυρας* τχ. 100 (2001), σ. 278-279.
- 10) «Δημήτρης Καλοκύρης, *Τα ελιξήρια της φωνής τους*, Ύψιλον βιβλία, Αθήνα 1998», *Πόρφυρας*, τχ. 101 (2001) σ. 435-437.
- 11) «Μάρκος Ρενιέρης, *Ιστορικά μελέται. Ο Έλλην Πάπας Αλέξανδρος Ε΄...*», *Νέα Κοινωνιολογία* τχ. 39 (2004) σ. 213.
- 12) «C. Baloglou, *Georgios Gemistos-Plethon: Oekonomisches Denken in der spaetbyzantinischen Geisteswelt*, Πρόλογος B. Schefold, Athen 1998». *Journal of Oriental and African Studies* 10 (1999) σ. 171-172.
- 13) «Ο Διονύσιος Σολωμός και οι Επτανήσιοι», κριτική στο βιβλίο του Ευριπίδη Γαραντούδη, *Οι Επτανήσιοι και ο Σολωμός. Όψεις μιας σύνθετης σχέσης (1820-1950)*, Εφημ. *Η Καθημερινή*, 4-6-2002, σ. 14, στη στήλη «Βιβλίο».
- 14) «Μια πόλη στη λογοτεχνία», κριτική των βιβλίων *Βόλος* και *Πάτρα* της ομώνυμης σειράς των εκδ. «Μεταίχμιο», με επιμέλεια Κ. Ακρίβου και Κ. Λογαρά, αντίστοιχα: *Πόρφυρας* τχ. 104 (2002) σ. 300-302.
- 15) «Εκείνο το άλλο, τον εφιάλη...», κριτική της ποιητικής συλλογής: *Παραλλαγές του μαύρου* του Στάθη Κουτσούνη, *Πόρφυρας* τχ. 104 (2002) σ. 302.
- 16) «Λογοτεχνία για παιδιά - Λότη Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου, *Το μικρόβιο της ευεξίας. Γράφοντας βιβλία για παιδιά*», *Πόρφυρας* τχ. 106 (2003) σ. 608-609.
- 17) «Λογοτεχνία για παιδιά - Αγγελική Βαρελλά, *Ο Θεός αγαπά τα πουλιά*, Αθήνα 2001», *Πόρφυρας* τχ. 106 (2003) σ. 609.

- 18) «Κριτική σπουδή στον Κωνσταντίνο Θεοτόκη - Γιάννης Δάλλας, *Κωνσταντίνος Θεοτόκης. Κριτική σπουδή μιας πεζογραφικής πορείας*, Αθήνα 2001, Εκδόσεις Σοκόλη, στη σειρά «Οι δικοί μας», αρ. 3», *Πόρφυρας* τχ. 106 (2003) σ. 609-613.
- 19) «Χρήστος Μπαλόγλου, *Πληθύνει Οικονομικά Μελετήματα*, Ελεύθερη Σκέψις, Αθήνα 2001, σ. 215», *Παρνασσός* 33 (2001) σ. 468-469.
- 20) «Τα Όνειρα από μετάξι της Λίτσας Ψαραύτη» (Αθήνα 2002, Εκδόσεις Πατάκη), *Πόρφυρας* τχ. 107 (2003) σ. 148-150.
- 21) «Η ανθολογημένη από τον Διονύση Σέρρα Ποίηση της Λούλας Βάλβη-Μυλωνά», *Πόρφυρας* τχ. 110 (2004) σ. 662-664.
- 22) «Κώστας Ακρίβος, *Να μαθαίνω γράμματα... Το σχολείο στη νεοελληνική λογοτεχνία*, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2003»: Παρουσίαση στη Δημοτική Πινακοθήκη της Κέρκυρας, στις 15-12-2004. Διοργάνωση: Σύλλογος Φιλολόγων Κερκύρας (συνεργασία με Κ. Αγγελάκο).
- 23) Παρουσίαση της ποιητικής συλλογής της Τασούλας Καραγεωργίου *Το Μετρό*, στις 22 Απριλίου 2005, στην Αίθουσα Λόγου και Τέχνης της Στοάς του Βιβλίου (μαζί με τους Γ. Βέη [από κοινού παρουσίαση της *Σκληρής αφής* του Ά. Μπράτσου και το βιβλίο του Γιάννη Τζανετάκη *Βίος βαθύς*] των εκδόσεων Κέδρος).
- 24) «Ο Μιχαήλ Μητσάκης και η Κέρκυρα»: Κριτική του βιβλίου του *Εισ τον οίκον των τρελών*, με εισαγωγή Γ. Παπακώστα, εκδ. Πατάκης, *Η Καθημερινή*, αρ. φ. 25965 της 26ης Απριλίου 2005, σ. 14 («Βιβλίο»). [Βλ. αναφορά του άρθρου στο: Γ. Παπακώστας, *Υπόμνημα προς την Ακαδημία Αθηνών. Βιογραφικά – εργογραφικά*, Αθήνα 2007, σ. 66-67].
- 25) «Εισ τον οίκον των τρελών»: Κριτική του βιβλίου του Γιάννη Παπακώστα (εκδ. Πατάκης), με αναφορές στα ταξιδιωτικής φύσεως ελληνικά λογοτεχνικά κείμενα του τέλους του 19^{ου} αι., *Πόρφυρας* τχ. 115 (2005) σ. 166-168 (υπό τα αρχικά Π.Θ.).
- 26) «Στα τούνελ του μετρό»: Κριτική του βιβλίου της Τασούλας Καραγεωργίου *Το Μετρό*, Κέδρος 2004, *Πόρφυρας* τχ. 115 (2005) σ. 184-185.
- 27) «Ζωή Κανάβα, *Οι Πράξεις των Αποστόλων για παιδιά και νέους*», εκδ. Ακρίτας, 2004, *Πόρφυρας* τχ. 116 (2005) σ. 343-344.
- 28) «Το 'ζιζάνιο' Μολφέτας»: Κριτική στο βιβλίο της Ευρώπης Μοσχονά-Μαραγκάκη, *Ο σατιρικός ποιητής Γεώργιος Μολφέτας. Η ζωή και το έργο του*, Αργοστόλι 2004, *Πόρφυρας* τχ. 116 (2005) σ. 344-348.
- 29) «Γεώργιος Ν. Μοσχόπουλος, *Ηλία Α. Τσιτσέλη. Κεφαλληνιακά Σύμμικτα*, τ. 3^{ος}», *Κεφαλληνιακά Χρονικά* 10 (2005) σ. 503-505.
- 30) «Θόδωρου Γραμματά, *Το θέατρο στο σχολείο. Μέθοδοι διδασκαλίας και εφαρμογής*», Εκδόσεις Ατραπός, Αθήνα 2004, σ. 172, *Πόρφυρας* τχ. 117 (2005) σ. 501-504.
- 31) «Ταξιδεύοντας στη λογοτεχνία. Γιώργος Βέης, *Με τις Μογγόλες* (μαρτυρίες, συνεκδοχές), εκδ. Κέδρος, 2005», *Πόρφυρας* τχ. 119 (2006) σ. 215-217. [Αναδημοσίευση αποσπάσματος στο βιβλίο του Γ. Βέη, *Από το Τόκιο στο Χαρούι*, εκδ. Κέδρος, Αθήνα 2009].
- 32) «Λογοτεχνία για παιδιά. Λήδα Παναγιωτοπούλου, *Η καμήλα, ο Ισμαήλ και το μπλε πουλί*, εκδ. Κέδρος, 2005», *Πόρφυρας* τχ. 119 (2006) σ. 217.
- 33) «Μνήμη χαμένου παραδείσου» Γιώργος Μαρκόπουλος, *Ιστορικό κέντρο*, *Πόρφυρας* τχ. 120 (2006) σ. 358-360.
- 34) «Το καλό θέατρο» Θέατρο Πορεία, Peter Brook / Marie-Hélène Estienne, *The man who*. Κριτική του έργου από το θέατρο Πορεία του Δημήτρη Τάρλοου, *Πόρφυρας* τχ. 120 (2006) σ. 340-342.
- 35) «Η λαθεμένη καταμέτρηση του χρόνου»: Κριτική στο βιβλίο του Κώστα Μαυρουδή, *Στενογραφία*, εκδ. Κέδρος, Εφημ. *Η Καθημερινή*, 28-11-2006.
- 36) «Σπυρ. Γαούτσος, *Το χρονικό των Μαλτέζων καλογραιών στην Κέρκυρα*, Κέρκυρα 2007», στην Αίθουσα τελετών της Ιονίου Ακαδημίας, στις 19-5-2007 (συνεργασία με Δ. Αντωνίου).
- 37) «Ω ερασμία απλότης... Τρεις ομιλίες της Εύας Σικελιανού για την ελληνικότητα». Κριτική του βιβλίου της Ρίτσας Φράγκου-Κικίλια, στα *Επτανησιακά Φύλλα*, τ. ΚΖ', τχ. 1-2 (2007) σ. 443-446.
- 38) «Ν. Μαρτίνος, *Ο ήλιος του Μάρτη*», *Επτανησιακά Φύλλα* τ. ΚΖ', τχ. 1-2 (2007) σ. 447-451.
- 39) «Θ. Γ. Μαυρόπουλου, *Ομήρου Οδύσσεια*», *Νέα Παιδεία* τχ. 122 (2007) σ. 150-152.

- 40) «Η στρογγυλή θεά»: Κριτική στο βιβλίο του Γιώργου Μαρκόπουλου, *Εντός και εκτός έδρας, Κηρήθρες* τχ. 5 (2007) σ. 41.
- 41) «Κριτική στο βιβλίο: *Η Τελετή* του Σωτήρη Σαράκη, *Θέματα Λογοτεχνίας* τχ. 35 (2007) σ. 211-214.
- 42) «Λ. Παπαλεοντίου, *Ώψεις της ποιητικής του Κώστα Μόντη*, εκδ. Σοκόλη», *Πόρφυρας* τχ. 125 (2007) σ. 563-566. Και στην αγγλική: Lefteris Papaleontiou: *Aspects of the poetry of Costas Montis*, Athens, Sokolis, 2006, 213 pages, στο: *Études Helléniques / Hellenic Studies*, vol. 15, no. 2, Autumn / Automne 2007, σ. 422-425.
- 43) «Γ. Κάρτερ, *Κατά παντός υπευθύνου*, εκδ. Γαβριηλίδης» *Επτανησιακά Φύλλα* τ. ΚΖ', τχ. 3-4 (2007) σ. 927-931.
- 44) «Φοίβος Πιομπίνος, *Σπουδή θανάτου*», *Πάροδος* τχ. 17 (2007) σ. 2020-2023.
- 45) «Ιωάννα Παπαβασιλείου-Χαραλαμπάκη, *Λογοτεχνία, γλώσσα και εκπαίδευση*, εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2007», *Κηρήθρες* τχ. 6 (2007) σ. 82.
- 46) «Γεράσιμος Σπ. Μπάλλα και Νίκης Λάσκαρη-Μπάλλα, *Λαογραφικά Κεφαλονιάς*, τ. Α', *Λιανοτράγουδα*», *Κεφαλληνιακά Χρονικά* 11 (2008) σ. 497-498.
- 47) «Γιώργος Λεονάρδος *Ο τελευταίος Παλαιολόγος* (Αθήνα 2008), δημοσιευμένη στα *Λακωνικά* τχ. 228 (2008) σ. 54-57.
- 48) Εισαγωγικό σημείωμα στο βιβλίο του Γεράσιμου Χυτήρη, *Ιωαννίκιος Καρτάνος. Αναδρομή στις νεοελληνικές ρίζες*. Αναγνωστική Εταιρία Κερκύρας, Κέρκυρα 2008, σ. 9-14.
- 49) «Της Κρήτης...» Κριτική στο βιβλίο: της Βικτωρίας Παπαδάτου *Άρωμα Κρήτης, Πάροδος* τχ. 23-24 (2008) σ. 2810-2812.
- 50) «Σπύρος Θεριανός, *Ντυμένος επίσημα* «Ο ποιητής ως λειτουργός της αθανασίας ή ως ιερούργος της φθοράς», *Πάροδος* τχ. 33-34 (2010) σ. 3795-3800.
- 51) «Σωστικά οξύμωρα», Κριτική στο βιβλίο της Μαρίας Κουγιουμτζή *Άγριο βελούδο ...*, *Πάροδος* τχ. 33-34 (2010) σ. 3986-3988.
- 52) «Διονύσης Μουσμότης, *Ο Ξενόπουλος, ο Μαλάνος και η θεατρική Αλεξάνδρεια*, με τίτλο «Μεταξύ Αλεξανδρείας και Αθηνών (γράμματα του Γρηγορίου Ξενόπουλου στον Τίμο Μαλάνο)», *Επτανησιακά Φύλλα* τ. ΚΘ', τχ. 1-2, Άνοιξη-Καλοκαίρι 2009, σ. 247-249.
- 53) «Χρ. Μπαλόγλου, *Στοιχεία χωροταξίας και πολεοδομίας στους διαλόγους του Πλάτωνος*», *Ελληνική Φιλοσοφική Επιθεώρηση* τ. 27, τχ. 79 (Ιανουάριος 2010) σ. 67-68.
- 54) «Οι τέσσερις εποχές... *Της μικρής μας πόλης του Κώστα Θ. Φωτεινού*» (έκδοση των «σποραδικών», Κέρκυρα 2008, εκτός εμπορίου)», *Πάροδος* τχ. 33-34 (2010) σ. 3901-3903.
- 55) «Τον κόσμο τον ορίζουν η τύχη και οι προξενητές»: κριτική στην ποιητική συλλογή του Σωτήρη Σαράκη *Πάθη των φθόγγων, Πόρφυρας* τχ. 133 (Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2009) σ. 406-409.
- 56) Παρουσίαση του πρώτου τόμου (επανεκδοση των *Ευρισκομένων* του Σολωμού) του δίτομου έργου των εκδ. Αλκίνοος, Διονυσίου Σολωμού, *Τα Κερκυραϊκά*, 2009, στην Αίθουσα Τελετών της Ιονίου Ακαδημίας, στις 14-12-2009.
- 57) «Δάφνης Νικήτα, *Παραμύθια σε λευκό χαρτί με κόκκινα γράμματα*», *Η Παρέμβαση* (Κοζάνης) τχ. 150 (Φθινόπωρο 2009) σ. 91-93.
- 58) Κριτική στο βιβλίο του Χρίστου Χατζήπαπα *Το ασταθές θήμα* (υπό δημοσίευση).
- 59) Κριτική στην ποιητική συλλογή του Ν. Βαγενάς, με τίτλο «Χωρίς οβολό στα δόντια': Οι ποιητές Στη νήσο των Μακάρων του Νάσου Βαγενά», στα *Θέματα Λογοτεχνίας*.
- 60) «'Αποχρώσεις φθινοπώρου' με φόντο 'τη μαύρη πόρτα'»: Κριτική για τις ποιητικές συλλογές του Ηλία Κεφάλα, *Το δέντρο που έγνεθε στη βροχή και τραγουδούσε* και του Θανάση Μαρκόπουλου, *Μικρές ανάσες. Πόρφυρας* τχ. 137 (2010) σ. 385-388.
- 61) «Μαντώ Νταλιάνη-Καραμπατζάκη, *Παιδιά στη δίνη του ελληνικού εμφυλίου πολέμου 1946-1949, σημερινοί ενήλικες*. Έκδοση Μουσείου Μπενάκη – Εταιρείας Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου – Εκδόσεις της Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου, Αθήνα 2009». Βλ. *Δελτίο Εκπαιδευτικού Προβληματισμού και Επικοινωνίας Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου*, τχ. 45 (2010), σ. 33-34.
- 62) «Δ. Σέρρας, *Στο κοινόβιο του μοναχού μαζί...*», *Σαββατιάτικη Ελευθεροτυπία* (Βιβλιοθήκη), 4-12-2010, σ. 10.
- 63) «Κώστας Ακρίβος, *Ποιος θυμάται τον Αλφόνς*», *Πόρφυρας* τχ. 138 (2011) σ. 506-507.

V. ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

- 1) Κριτική επανέκδοση και φιλολογική επιμέλεια του βιβλίου *Ο Σμύρνης Χρυσόστομος* του Χρ. Σολωμνίδη, εκδ. Ειρμός, Αθήνα 1993.
- 2) Ανασύνθεση και φιλολογική επιμέλεια του κεφ. «Ο ελληνικός τύπος και η ελληνική λογοτεχνία» του βιβλίου του W. Miller *Ελλάδα, 100 χρόνια ελεύθερου βίου*, εκδ. Ειρμός, Αθήνα 1993.
- 3) Φιλολογική έκδοση στη *Μικρασιατική Ηχώ* (σε συνέχειες φύλλα 304-317, 1993-1995) του ανέκδοτου «Ημερολογίου εκστρατείας Μ. Ασίας» του Π. Γκρίλλα.
- 4) «Ο βυζαντινολόγος K.Krumbacher και η Πάτμος», *Η Πατμιακή φυλ.* 199-200 (1996).
- 5) «Henri Belle, Η Μεσσηνία πριν από 130 χρόνια», εφημ. *Μεσσηνιακά Νέα* φ. 15-30 (σε συνέχειες, 1996-1997).

VI. ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ & ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ

- 1) *Τα ελληνικά γράμματα. Από την σκληρή πέτρα στον σκληρό δίσκο, Πρακτικά του Α' Συνεδρίου της Εταιρείας Ελληνικών Τυπογραφικών Στοιχείων*, εκδ. Linora, Αθήνα 1998
- 2) π. Γεωργίου Δ. Μεταλληνού, *Φωτομαχικά – Αντιφωτομαχικά. Το Φως του Παναγίου Τάφου στον Διάλογο Διαφωτισμού-Ορθοδοξίας*, εκδ. Κάτοπτρο/Ιστορητής, Αθήνα 2001.
- 3) Robert Bringham, *Στοιχεία της τυπογραφικής τέχνης*, μετάφρ. Γιώργος Δ. Ματθιόπουλος, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2001.
- 4) Περιοδικό *Πόρφυρας*.
- 5) *Κερκυραϊκά Χρονικά*.
- 6) Επιμελούμαι φιλολογικά τη *Διμηνιαία Έκδοση για τη Δημιουργία και το Design* της Εταιρείας Ελληνικών Τυπογραφικών Στοιχείων. (Το τχ. Μαρτ-Απρ 2001 ήταν μετάφραση της εργασίας του Douglas C. McMurtrie, με τίτλο «Η τυπογραφική δεοντολογία που διέπει την χρήση του Guillemet, του γαλλικού συμβόλου για τα εισαγωγικά).
- 7) Ισηγόνη-Μαργαρίτας Ισηγόνη, *Η οικογένεια Μιχαλάκη Ισηγόνη της Σμύρνης*, εκδ. Τροχαλία, Αθήνα 1995: φιλολογική επιμέλεια.
- 8) Φιλολογική επιμέλεια και επιμέλεια έκδοσης του δίτομου έργου: *Ελληνισμός και Κάτω Ιταλία. Από τα Ιόνια Νησιά στην Grecia Salentina*, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Κέρκυρα 2002 (Interreg II Ελλάδα – Ιταλία).
- 9) Φιλολογική επιμέλεια του τρίτομου έργου του Βαγγέλη Αθανασόπουλου *Οι μάσκες του ρεαλισμού*, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2003.
- 10) Φιλολογική επιμέλεια στο βιβλίο *Επιστολές Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου και Εμμ. Και Αικ. Κριαρά*, εκδ. Σχολής Παναγιωτόπουλου, Αθήνα 2004.
- 11) Φιλολογική επιμέλεια και προλογικό σημείωμα στο βιβλίο του Georges Devereux, *Γυναίκα και μύθος*, Εκδόσεις Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου, Αθήνα 2005.
- 12) Φιλολογική επιμέλεια του τόμου *Διασκευές έργων του Σαίξπηρ για παιδιά και νέους. Θέατρο-Λογοτεχνία*, Εκδόσεις Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου, Αθήνα 2006.
- 13) Στο ραδιόφωνο του ΣΚΑΪ, συμμετοχή στην επετειακή εκπομπή του Νίκια Λούντζη «Το 2007 ο Σολωμός είναι ακόμα ζωντανός;»: Ομιλία για τον Σολωμό στις 26 και 27 Μαρτίου 2007.
- 14) *Ιόνιος Λόγος* 1 (2007) – 2 (2010).
- 15) Γεράσιμος Χυτήρης, *Τα λογογραφικά της Κέρκυρας Β'*, του, Κέρκυρα 2008, έκδ. της Εταιρείας Κερκυραϊκών Σπουδών: Φιλολογική και εκδοτική επιμέλεια, Πρόλογος (σ. 7/8)
- 16) Κώστας Καρδάμης, Νικόλαος Χαλικιόπουλος Μάντζαρος «Ενότητα μέσα στην πολλαπλότητα», έκδ. της Εταιρείας Κερκυραϊκών Σπουδών, Κέρκυρα 2008.
- 17) Σπ. Γ. Πλουμίδης, *Γυναίκες και γάμος στην Κέρκυρα (1600-1864). Έμφυλες σχέσεις και οικονομικές δραστηριότητες*, Κέρκυρα 2008: Φιλολογική και εκδοτική επιμέλεια.
- 18) Γιώργος Αθ. Κόκκινος, *Η άλλη όψη*, εκδ. Octavision, Αθήνα 2008.
- 19) Γεράσιμος Χυτήρης, *Ιωαννίκιος Καρτάνος. Αναδρομή στις νεοελληνικές ρίζες*. Αναγνωστική Εταιρεία Κερκύρας, Κέρκυρα 2008: φιλολογική και εκδοτική επιμέλεια.
- 20) Εμμ. Κριαράς, *Από την αλληλογραφία Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου και Εμμ. Και Αικ. Κριαρά. Τα σωζόμενα*. εκδ. Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου, Αθήνα 2008: φιλολογική επιμέλεια.

- 21) «Πρόλογος: Παρθενικές αποδομήσεις» στο: Βιργινίας Καούλα, *Περί εθνικισμού, εκλογών και άλλων κυπριακών δεινών*, Εκδόσεις Αιγαίον, Λευκωσία 2009, σ. 7-10.
- 22) Μαντώ Νταλιάνη-Καραμπατζάκη, *Παιδιά στη δίνη του ελληνικού εμφυλίου πολέμου 1946-1949, σημερινοί ενήλικες*. Έκδοση Μουσείου Μπενάκη – Εταιρείας Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου – Εκδόσεις της Σχολής Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου, Αθήνα 2009: φιλολογική επιμέλεια.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΨΑΛΛΙΔΑΣ

(Αναπληρωτής Καθηγητής/Σύγχρονη Πολιτική Ιστορία)

Ι. ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

1. *Die Einheits- und Volksfrontpolitik in der Mitte der Dreissiger Jahre (1934-1936)*, διδ. διατριβή, Λειψία 1985.
2. "Η Σοσιαλιστική Διεθνής ερμηνεύει το φασισμό (1928-1933)", *Τα Ιστορικά* 10 (1989) σ. 143-172.
3. "Για τη συγκρότηση του Σοσιαλιστικού Κόμματος Ελλάδας", *Τα Ιστορικά* 11 (1989) σ. 361-380.
4. "Η Μεγάλη Αλλαγή στην πολιτική της Γ' Διεθνούς και η σοβιετική εξωτερική πολιτική", *Τα Ιστορικά* 14/15 (1991).
5. "Μια ερμηνευτική προσέγγιση στη δράση και το έργο του Σταύρου Καλλέργη", *Ίστωρ* 9 (1996).
6. "Η αντικοινοβουλευτική εκτροπή του 1933 στην Αυστρία", *Τα Ιστορικά*, 30 (1999).
7. "Social solidarity on the periphery of the Greek kingdom: the case of *Fraternity of Workers* at Corfu", στο: Ph. Carabott (επιμ.), *Greek Society, Politics and Culture (1863-1913)*, Aldershot 1997.
8. "The Conflict between Democratisation and Nationalism in post-communist Societies in Eastern Europe: The Case of Albania and its Greek minority", στο: Th. Sfikas - C. Williams (επιμ.), *Ethnicity and Nationalism in Eastern Europe and the Balkans*, Λονδίνο 1999.
9. "Η γερμανική αντίσταση κατά του Χίτλερ", στο: *Ιστορικά της Ελευθεροτυπίας*, 2000.
10. "Οι πολιτικές δομές στην Βαυαρία του πρώτου τρίτου του 19ου αιώνα", στο: Α. Παπαγεωργίου-Βενετάς (επιμ.), *Η Οθωνική Ελλάδα και η συγκρότηση του ελληνικού κράτους*, Αθήνα 2002.
11. "Die Rezeption des deutschen Widerstands gegen Hitler in Griechenland", στο: *Der deutsche Widerstand gegen Hitler*, Darmstadt 2002.
12. «Εισαγωγή» στο: Η. Νικολακόπουλος- Α. Ρήγος-Γρ. Ψαλλίδας (επιμ.), *Ο Εμφύλιος Πόλεμος. Από την Βάρκιζα στο Γράμμο*, Αθήνα 2002.
13. «Το ΣΚ-ΕΛΔ και ο 'Τρίτος Παράγοντας' 1945-1947», στο: Η. Νικολακόπουλος - Α. Ρήγος - Γρ. Ψαλλίδας (επιμ.), *Ο Εμφύλιος Πόλεμος. Από την Βάρκιζα στο Γράμμο*, Αθήνα 2002.
14. "Η Ελληνική Διασπορά στη Νοτιανατολική Ευρώπη", στο: Α. Κόντης - Ρ. Φακιολάς (επιμ.), *Ελληνισμός της Διασποράς*, τ. Β, Πάτρα 2003.
15. "Τομές και συνέχειες στην επεξεργασία στρατηγικής του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΛΔ. 1945-47", στο: Χ. Φλάτσερ (επιμ.), *Από την 4η Αυγούστου στον Εμφύλιο: Συνέχειες και ασυνέχειες*, Αθήνα 2003.
16. "Οι δίκες της Νυρεμβέργης", *Εμφύλιος Τύπος*, τχ. 11 (2003).
17. "Verska politika okupacionih sila u Grckoj j reakcija pravoslavne crkve na njenu primenu (1941-1944)", *Tokovi Istorije* (τεύχος 3-4 / 2005) Βελιγράδι (2003) .
18. "The church-policy of the Axis-occupational forces in Greece and the reaction of the Orthodox Church (1941-1944)", στο L. Gevers & J. Bank (επιμ.), *Religion under Siege. II. Protestant, Orthodox and Muslim Communities in Occupied Europe (1939-1950)*, Leuven 2007.
19. «Εισαγωγή» στο Γρ. Ψαλλίδας (επιμ.), *«Εκλογές 1946. Σταθμός στην κοινοβουλευτική ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας»*, Αθήνα 2008.
20. «Εισαγωγή» στο Μ. Βασιλάκης (επιμ.), *Από τον Ανένδοτο στη Δικτατορία. 1961-1967*, Αθήνα 2009.
21. *Συνεργασία και Ανυπακοή. Η πολιτική της ηγεσίας της Εκκλησίας της Ελλάδος στην Κατοχή (1941-1944)*, Αθήνα 2011.

22. «Εισαγωγή» στο Ν. Καραπιδάκης-Γρ. Ψαλλίδας (επιμ.), *Γρηγόρης Φαράκος. Διαδρομές στην Ιστορία*, Αθήνα 2011 (υπό έκδοση).
23. «Εισαγωγή» στο Γρ. Ψαλλίδας (επιμ.), *Τα Ιστορικά Εκπαιδευτήρια του Οικουμενικού Ελληνισμού*, Αθήνα 2011 (υπό έκδοση).

II. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

1. The Orthodox Churches of Eastern and South-Eastern Europe in the World War II, Κέρκυρα 2004 (Πρόεδρος).
2. Εκλογές 1946. Σταθμός στην κοινοβουλευτική ιστορία της σύγχρονης Ελλάδας, Αθήνα 2006 (Πρόεδρος).
3. Από τον Ανένδοτο στη Δικτατορία. 1961-1967, Αθήνα 2008 (Πρόεδρος).
4. Τα Ιστορικά Εκπαιδευτήρια ως φορείς του Οικουμενικού Ελληνισμού, Αθήνα 2011 (Πρόεδρος).
5. Ο Ελληνικός Εμφύλιος. Από τη Βάρκιζα στο Γράμμο 1945-1949, Αθήνα 1999 (Πρόεδρος).
6. Έλληνες πρωθυπουργοί στη Γαλλία: Η ευρωπαϊκή διάσταση των ελληνογαλλικών σχέσεων, Παρίσι 2008 (Μέλος).
7. Γρηγόρης Φαράκος. Διαδρομές στην Ιστορία, Ναύπλιο 2009 (Μέλος).
8. Οι σχέσεις του Ελληνικού Πολιτισμού με τον Αιγυπτιακό Πολιτισμό, Κάιρο 2010 (Μέλος).

III. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΕ ΔΙΕΘΝΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ FORA (ενδεικτική επιλογή)

1. "Das moderne Griechenland und das moderne Zypern", Πανεπιστήμιο Λειψίας Λειψία 1984.
2. Συμπόσιο με θέμα: "The Historical Truth of 1920-1940 in the USSR", Λονδίνο 1990.
3. "Η ΕΣΣΔ στη δεκαετία του 1930 και η διεθνής κατάσταση", Αθήνα 1991.
4. "Η Ελλάδα 1936-1949. Δικτατορία - Κατοχή -Εμφύλιος: Συνέχειες και Ασυνέχειες" του Ε.Λ.Ι.Α., Αθήνα 1995.
5. "Ethnicity and Nationalism in the New Europe", Πανεπιστήμιο του Central Lancashire, Preston 1995.
6. "Greek Society, Politics and Culture in the Era of King George I.", King's College/Πανεπιστήμιο Λονδίνου, Λονδίνο 1995.
7. "Ο Ελληνικός Εμφύλιος. Από τη Βάρκιζα στο Γράμμο», Αθήνα 1999.
8. "Αθήνα-Μόναχο: Οι Βαυαροί στην οικοδόμηση του ελληνικού κράτους», Δελφοί 2000.
9. Συνδιάσκεψη για τις πολεμικές αποζημιώσεις της Γερμανίας προς την Ελλάδα, Darmstadt 2001.
10. Στα συνέδρια του European Scientific Foundation για την γερμανική κατοχή της Ευρώπης στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο: i) Trento 1999, ii) Leuven 2001, iii) Λιουμπλιάνα 2002, iv) Jachranka 2003, v) Ρώμη 2004.
11. Συνέδριο για τα 100 χρόνια από τη γέννηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή, Αθήνα 2007.
12. Συνέδριο του Δικτύου για τη Μελέτη του Εμφυλίου, Αίγινα 2007.
13. Συνέδριο του Δικτύου για τη Μελέτη του Εμφυλίου, Καβάλα 2009.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΓΓΕΛΑΚΟΣ
(Επίκουρος Καθηγητής/Παιδαγωγικά)

I. ΒΙΒΛΙΑ/ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ

1. *Η αξιολόγηση του γλωσσικού μαθήματος στις Γενικές Εξετάσεις*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων-Τμήμα ΦΠΨ, Διδ. Διατριβή, Ιωάννινα 1999.
2. *Διαθεματικές προσεγγίσεις της γνώσης στο ελληνικό σχολείο* (επιστημονική επιμέλεια-συμμετοχή με δύο κείμενα), εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2003.
3. *Η διαθεματικότητα στο σύγχρονο σχολείο και η διδασκαλία της ιστορίας με τη χρήση πηγών* (επιστημονική επιμέλεια σε συνεργασία με τον Γ.Κόκκινο), εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2004.
4. *Η Διδασκαλία της Γλώσσας και της Λογοτεχνίας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση* (επιστημονική επιμέλεια σε συνεργασία με τον Κ.Μπαλάσκα-συμμετοχή μ' ένα άρθρο), εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2005.

5. *Αποκέντρωση και Εκπαιδευτική πολιτική. Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη διοίκηση και λειτουργία των σχολικών μονάδων-Αποτύπωση τάσεων στο ευρωπαϊκό εκπαιδευτικό περιβάλλον*, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2007.
6. *A.Baudrit, Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία. Οι αρχές και η λειτουργική εφαρμογή στη σχολική τάξη* (Εισαγωγή/Επιστημονική επιμέλεια: Κ. Αγγελάκος) εκδ. Κέδρος, Αθήνα 2008.
7. ΠΟΣΔΕΠ «Οι αλλαγές στο Λύκειο και στο σύστημα πρόσβασης», Πρακτικά διήμερου επιστημονικού συνεδρίου (Επιστημονική επιμέλεια: Κώστας Αγγελάκος), εκδ. Πλέθρον, Αθήνα 2009.
8. *Πρόσωπα, ιδέες και θέματα στις Επιστήμες της Αγωγής* (Εισαγωγή-Επιστημονική Επιμέλεια Κώστας Αγγελάκος), εκδ. Κέδρος, Αθήνα 2010.

II. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ-ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. «Νέα Ελληνικά» Α΄ τάξης ΤΕΕ – 1ος κύκλος. ΟΕΔΒ 1999.
2. «Νέα Ελληνικά» Β΄ τάξης ΤΕΕ – 1ος κύκλος. ΟΕΔΒ 1999.
3. «Νέα Ελληνικά» Α΄ τάξης ΤΕΕ – 2ος κύκλος. ΟΕΔΒ 2000.
4. «Νεοελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου-Σχολικό εγχειρίδιο-Βιβλίο Μαθητή» ΟΕΔΒ-Παιδ.Ινστιτούτο, Αθήνα 2006 (συνεργασία με Ε. Κατσαρού-Α. Μαγγανά).
5. «Νεοελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου-Σχολικό εγχειρίδιο-Βιβλίο Εκπαιδευτικού» ΟΕΔΒ - Παιδ.Ινστιτούτο, Αθήνα 2006 (συνεργασία με Ε. Κατσαρού-Α. Μαγγανά).
6. «Νεοελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου-Σχολικό εγχειρίδιο-Τετράδιο Εργασιών » ΟΕΔΒ - Παιδ.Ινστιτούτο, Αθήνα 2006 (συνεργασία με Ε. Κατσαρού-Α. Μαγγανά).
7. «Ερμηνευτικό Λεξικό για το Γυμνάσιο-» ΟΕΔΒ-Παιδ.Ινστιτούτο, Αθήνα 2006 (συνεργασία με Μ. Γαβριηλίδου - Π. Λαμπροπούλου).

III.1. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ

1. «Θεσμοθετημένες μορφές επιμόρφωσης: ταχύρρυθμα προαιρετικά επιμορφωτικά προγράμματα 1995-1996», Έρευνα - Επιστημονική Επετηρίδα Π.Ι. 1999, σσ. 7-29
2. «Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των προαγωγικών εξετάσεων της Β΄ Λυκείου σχολ. έτους 1998-99», Έρευνα-Παιδαγωγικό Ινστιτούτο 2000.
3. «Η διδασκαλία του Ευρωπαϊκού πολιτισμού στην ελληνική εκπαίδευση: δείκτες σύγκλισης και αλλαγής» στο: *Η Εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα-Νέες Ορίζουσες και προοπτικές* εκδ. Λιβάνη, Αθήνα 2000.
4. «Γράφοντας ένα σχολικό βιβλίο: δυνατότητες και περιορισμοί. Ο λόγος των συγγραφέων» στον τόμο: *Διδακτικό βιβλίο και Εκπαιδευτικό υλικό στο σχολείο: Προβληματισμοί-Δυνατότητες-Προοπτικές*, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα 2005, σσ. 159-164
5. «Ο μύθος περί αξιοκρατίας στην επιλογή των στελεχών της εκπαίδευσης: η περίπτωση των Προϊσταμένων Διευθύνσεων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (2002)», *Νέα Παιδεία* τχ. 115 (Αθήνα/Σεπτέμβριος 2005) σσ. 24-41
6. «Η πρόσβαση των μαθητών στον επιστημονικό λόγο: η διδασκαλία των επιστημονικών κειμενικών ειδών ως πεδίο διεπιστημονικής συνεργασίας στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση» στον τόμο Σεμινάριο 32, ΠΕΦ Εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα /Νοέμβριος 2006, σσ. 71-82
7. «Το «Διαθεματικό» Πρόγραμμα Σπουδών και τα νέα διδακτικά εγχειρίδια της Νεοελληνικής Γλώσσας του Γυμνασίου: δείκτες στασιμότητας, συνέχειας και αλλαγής», *Πρακτικά της 26^{ης} Συνάντησης Εργασίας-Τομέας Γλωσσολογίας- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης*, Θεσσαλονίκη, Μάιος 2006, σσ.15-21
8. «Οι απόψεις των νεοδιόριστων εκπαιδευτικών για τον νέο τρόπο πρόσληψής τους στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα-έρευνα», *ΙΟΝΙΟΣ ΛΟΓΟΣ* 1 (2007) σσ. 1-14.
9. «The cross –thematic approach and the ‘new’ curricula of compulsory education (in the Greek educational system): Review of an incompatible relationship», στο: *Policy Futures in Education* 3 (2007) University of Illinois 2007.
10. «Το Πρόγραμμα Σπουδών του γλωσσικού μαθήματος στο Ενιαίο Λύκειο. Δείκτες επίτευξης και ανατροπής των στόχων του προγράμματος στη διδακτική και εξεταστική πράξη», στο: *Πρακτικά συνεδρίου του Πανμίου Αθηνών (Τμήμα ΦΠΨ-Τομέας Παιδαγωγικής)*, Αθήνα 2004, σσ. 197-208

11. «Κριτική προσέγγιση της «φιλοσοφίας» του διαγωνισμού πρόσληψης των εκπαιδευτικών. Η εξέταση των παιδαγωγικών γνώσεων και της διδακτικής κατάρτισης», εκδ. Ιονίου Παν/μίου- Τμήμα Ιστορίας 2005, σσ. 13-29.
12. «Ο διαγωνισμοί πρόσληψης των εκπαιδευτικών (ΑΣΕΠ-2000,2002,2005): Ερευνητικά δεδομένα μιας εξεταστικής «δοκιμασίας» και η «εξεταστική συμπεριφορά» των φιλολόγων», *Φιλολογική* τευχ. 96 (2006) σσ. 7-11
13. ««Η «περιπέτεια» του περιληπτικού λόγου στη διδακτική πράξη και στις Γενικές Εξετάσεις», στο: *Πρακτικά συνεδρίου της Ευαγγελικής Σχολής*, Αθήνα, 17-2-2003, σσ.63-69
14. "Specification of Faster Than Real Time Simulation (FRTS) using the Unified Modeling Language UML", Συλλογική Εισήγηση στο διεθνές συνέδριο «Current Developments in Technology-Assisted Education, University of Seville, Spain, 17-10-2006.
15. «The use of Information and Communication Technologies for problem solving in Physics and its interrelation with the concept of self-esteem» Συλλογική εισήγηση στα *Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου για τις νέες τεχνολογίες στην εκπαίδευση*, Ρόδος 2006.
16. «Η διδασκαλία των κειμενικών ειδών ως βασική διαπολιτισμική παράμετρος στη διδακτική της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας», Παιδ. Ινστιτούτο Κύπρου, Λευκωσία 2006.
17. «Ετερότητα στην εκπαίδευση» με θέμα: «Η διδασκαλία των κειμενικών ειδών στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας ως παράγοντας ιδεολογικής επικοινωνίας μεταξύ μαθητών από διαφορετικές χώρες και πολιτισμούς» ΣΕΦΚ-Πανεπιστήμιο Κύπρου, Λευκωσία 2009.
18. «Ιστορία και διαπολιτισμικότητα: Παιδαγωγικές και ιδεολογικές διαστάσεις της ένταξης της «διαθεματικότητας» στα προγράμματα σπουδών της υποχρεωτικής εκπαίδευσης» *Πρακτικά Συνεδρίου*, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα ΦΠΨ, Αθήνα 2009.
19. «Από τη Συμβατική-Γεγονοτολογική Προσέγγιση στην Κριτική Διδασκαλία της Ιστορίας με την Αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών» στο: *Workshop On Informatics In Education*, Κέρκυρα 2009.
20. «Παραγωγή, διάθεση και αξιοποίηση έντυπου και ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού στο σχολείο» στο: *Πρακτικά του διήμερου επιστημονικού συνεδρίου της ΠΟΣΔΕΠ «Οι αλλαγές στο Λύκειο και στο σύστημα πρόσβασης»*, εκδ. Πλέθρον, Αθήνα 2009.
21. «Το ηλεκτρονικό περίπτερο του Ελληνικού και Διεθνούς Τύπου στη σχολική τάξη. Η κριτική ανάγνωση της ψηφιακής έκδοσης του Ημερήσιου και Περιοδικού Τύπου ως παράγοντας επανασχεδιασμού και αναβάθμισης της γλωσσικής διδασκαλίας» στα *Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου «Νέες Τεχνολογίες και διδασκαλία της Γλώσσας»* αφιερωμένο στον Α.Τζάρτζανο, Λάρισα 2010.
22. ««Διοικητικά και συγγραφικά ναρκοπέδια στη διδασκαλία της ποίησης του Κυριάκου Χαραλαμπίδη στην ελληνική εκπαίδευση», *Πάροδος* τευχ. 37 (Λαμία 2010) σσ. 2-7.
23. Kostas Aggelakos- M. Paradia- S. Glavas- N. Mitsis- A. Kyriazis- H. Samaras 2010 *"Contribution of Information and Communication Technologies in the subject of Modern Greek Language. Exploitation report on relevant activities: Ideas and attitudes of students in Greek high schools"*, *Education and Information Technologies* 2010 (υπό δημοσίευση).
24. Kostas Aggelakos-M.Paradia-S. Glavas-N. Mitsis-A. Kyriazis-H. Samaras, *"Research and exploitation of Information and Communication Technologies relating to the instruction of the subject of Modern Greek Language in Greek high schools: Ideas and attitudes of teachers (philologists)"* Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου- -Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τομέας Γλωσσολογίας, Θεσσαλονίκη 17-18 Απριλίου 2010.
25. «Πιστοποιητικό παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας: ακροβατώντας μεταξύ αναγκαιότητας και ανεφάρμοστου» στην Πανελλήνια Διάσκεψη των Τμημάτων ΦΠΨ και Καθηγητικών Σχολών στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 2010.

III.2. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΑΛΛΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

1. «Ο νάρθηκας των αναλυτικών προγραμμάτων», Εφημ. *ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ* 25-7-2004.
2. «Η νέα γενιά οδεύει προς τον ιστορικό αναλφαβητισμό;», Εφημ. *ΤΟ ΒΗΜΑ* της Κυριακής 26-9-2004.
- 3.«Διάλογος ή δέσμευση για τα αυτονόητα;», Εφημ. *ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ* 10-10-2004.
4. "Η Ιστορία «υπό διωγμόν » στην εκπαίδευση!", Εφημ. *Επενδυτής* 24-9-2005.

IV. ΚΡΙΤΙΚΕΣ-ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

1. «Α. Γκότοβος, Μαθητικές καταλήψεις», *Λέσχη των εκπαιδευτικών* τχ. 17 (1997).
2. «Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας: Βιβλιογραφικός Οδηγός για τη Γλώσσα», *Διαβάζω* Αύγουστος 2001.
3. «Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας: Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας», *Διαβάζω* τχ. 426, 2002.
4. Α.Φραγκουδάκη, «Οι πολιτικές διαστάσεις της διαμάχης για τη γλώσσα», *Διαβάζω* τχ. 429, 2002.
5. Γ. Χάρης, «Απομυθοποίηση των γλωσσικών μύθων», *Διαβάζω* τχ. 431, 2002.
6. Γ. Κουρμούλης- Α.Συμεωνίδη, «Παλιοί και νέοι δρόμοι στη λεξικογραφία», *Διαβάζω* τχ. 439, 2003, σσ. 62-63.
7. «Συζήτηση με τον Φ.Αdrados για τον ελληνικό πολιτισμό-Κριτική του βιβλίου «Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας», *Διαβάζω* τχ.441, 2003, σσ. 36-39.
8. Π.Παπαϊωάννου-Α.Πατούνα. «Λόγος επιστημονικός για την περίληψη», *Φιλολογική* τχ.84, 2003, σσ. 84-85.
9. «Για να φιλιούνται οι πέτρες η μία με την άλλη» (Λόγος περί γλώσσας στο έργο του Σωτ. Δημητρίου), *Πόρφυρας* τχ. 108 (2003) σσ. 244-247.
10. Θεοδόσης Πυλαρινός, «Επτανησιακή Σχολή», *Φιλολογική* τχ. 86 (2004) σσ. 87
11. Γ.Ανδρειωμένος «Η σάτιρα στην εκπαίδευση: Ανδρέας Λασκαράτος και Γ. Σουρής», *Φιλολογική* τχ. 87 (2004) σσ. 10.
12. Γ. Χάρης: «Η γλώσσα, τα λάθη και τα πάθη», *Φιλολογική*, τχ. 88 (2004) σσ. 5
13. Χ. Νούτσος, «Ο δρόμος της καμήλας και το σχολείο-Η εκπαιδευτική πολιτική στην Ελλάδα-1944-1946» και Μ. Μποντίλα «Πολύχρονος να ζεις ,μεγάλε Στάλιν. Η εκπαίδευση των παιδιών των Ελλήνων πολιτικών προσφύγων(1950-1964)» *Τεκμήριον* 4 (2004) σσ. 212/213

ΒΑΪΟΣ ΒΑΪΟΠΟΥΛΟΣ

(Επικουρος Καθηγητής/Λατινική γλώσσα και γραμματεία)

I. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

1. *Λατινικά Λυκείου*, Α' τόμος, Αθήνα-Πειραιάς (εκδ. «Α. Σταμούλης») 1994, δεύτερη έκδοση-ανατύπωση 1998.
2. *Λατινικά Λυκείου*, Β' τόμος, Αθήνα-Πειραιάς (εκδ. «Α. Σταμούλης») 1994, δεύτερη έκδοση-ανατύπωση 1998.
3. *Λατινικά Β' Λυκείου*, Αθήνα (εκδ. «Α. Σταμούλης») 1998.
4. *Λατινικά Γ' Λυκείου*, Αθήνα (εκδ. «Α. Σταμούλης») 1999.
5. Συνεργασία στη μετάφραση και ανάλυση από την Καθηγήτρια κ. Στέλλα Πριόβολου των *Carmina Burana Veris et Amoris*, Αθήνα (εκδ. «Γνώση») 1994 και (εκδ. «Παπαδήμας») 1996.
6. «Ο ελεγειακός ποιητής *tenuem in umbram mutatus*», στο *Η Μίμηση στη Λατινική Λογοτεχνία*, Αθήνα 1996, σσ. 195-204.
7. *Η έννοια της ελπίδας στην ρωμαϊκή ελεγειακή ποίηση*, Διδακτορική διατριβή, Αθήνα 1999.
8. *Ο ελεγειακός ήρωας caelo missus*, Αθήνα (εκδ. «Α. Σταμούλης») 2000.
9. «Prop. I, B, II, 1, II, 13: ο ελεγειακός ποιητής σύντροφος του ελεγειακού εραστή», *Παρουσία* ΙΓ'-ΙΔ' (1998-2000), σσ. 377-396.
10. «Σπουδή θανάτου και οι απαιτήσεις της ελεγειακής αισθητικής», *Εκκλησιαστικός Φάρος* ΟΓ' (2001-2002), σσ. 253-310.
11. «*Cum tristi morbo defessa iaceres* (Tib. I, 5, 9): η «ασθενής» ερωμένη στην αυγούστεια ελεγεία», μέρος Α', *Πλάτων* 53 (2003), σσ. 263-305.
12. «*Cum tristi morbo defessa iaceres* (Tib. I, 5, 9): η «ασθενής» ερωμένη στην αυγούστεια ελεγεία», μέρος Β', *Πλάτων* 54 (2005), σσ. 135-190.

13. *Αρχίλοχος, ο βίος, η κοσμοθεωρία του, το απόσπασμα 58D (130 W)*, Αθήνα 1992.
14. *Concordia – discordia – dissensio apud Sallustium*, Αθήνα 1992.
15. *Commentarii και ιστορία*, Αθήνα 1991.
16. *Civitas – res publica apud Sallustium*, Αθήνα 1991.
17. «Η λογοτεχνική σκιά του Ησιόδου στην ελεγειακή *recusatio* της επικής στροφής», *Παρουσία* ΙΕ'-ΙΣΤ (2001-2003), σσ. 15-64.
18. «Λατινικές μεταφράσεις στο ποίημα *Τα καθ' Ηρώ και Λέανδρον* του Μουσαίου του Γραμματικού», στο *Μεταφραστική θεωρία και πράξη στη λατινική γραμματεία*, Θεσσαλονίκη (University Studio Press) 2003, σσ. 315-332.
19. «Ένας μυθικός έρωτας στις παρυφές του Αιγαίου», στο *Γλώσσα, λογοτεχνία, πολιτισμός στο Αιγαίο*, Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου (Ρόδος, 7-9 Νοεμβρίου 2003), Αθήνα 2005, σσ. 257-283.
20. «*Femineae artes* και η θεματική των *Her.* 18 και 19 του Οβιδίου», *Métis* N.S. 4 (2006), σσ. 331-352.
21. *F.C.H.L. ROUQUEVILLE, Η Πανώλη τύπου Orientalis*, εισαγωγή, κείμενο, μετάφραση, σχόλια, Αθήνα (εκδ. «Παπαζήση») 2005. Συνεργασία με τον Καθηγητή Δημήτρη Ανωγιάτη-Pelé. Βλ. βιβλιοκρισίες στα *Πελοποννησιακά*, στη *Φιλολογική*, την *Εστία*, παρουσιάσεις στις εφημερίδες *Βήμα*, *Ελευθεροτυπία*, *Εξπρές*, κ.α.
22. «Με αφορμή τις λατινικές μεταφράσεις του ποιήματος του Μουσαίου», στο *20 χρόνια Τ.Ξ.Γ.Μ.Δ.*, Επετειακός τόμος, επιμέλεια: Π. Ι. Κελάνδριας, Αθήνα («Δίαυλος») 2007, σσ. 125-147.
23. «*Femineae artes*: L'ambiance élégiaque dans les *Héroïdes* 18 et 19 d'Ovide», *Athenaeum* (96) 2008, σσ. 635-650.
24. «Πτυχές της έννοιας της έννοιας του μιάσματος και της μετάδοσης στην ελληνορωμαϊκή αρχαιότητα», *Αρχαιολογία και Τέχνες* 102 (Μάρτιος 2007), σσ. 22-31.
25. «From Egypt and Argos to Rome: Hypermestra as a Model of Roman Conjugal Ethos», *The Journal of Languages and Translation*, Volume III, Number II, Part II, A Special Issue for the Proceedings of the Fourth International Conference of the Faculty of Al-Asun, Minia University, Minia-Egypt 2007, σσ. 820-843.
26. «Στα χρόνια του πρώιμου Ανθρωπισμού: Αλδινές εκδόσεις και λατινικές μεταφράσεις λατινικών κειμένων», *Ιόνιος Λόγος* 1 (2007), Τόμος χαριστήριος στον Δημήτρη Ζ. Σοφιανό, σσ. 43-57.
27. «Ο λατινιστής Κ. Γρόλλιος και το έργο του», *Πόρφυρας* 129 (2008), σσ. 368-382.
28. «From *militia patriae* to *militia amoris*: love labour and *post obitum* remuneration (Tib. 1.3)», *Vichiana* 10 (2008), σσ. 32-50.
29. «*Sine fraude marita*: η περίπτωση της Υπερμήστρας», *Πρακτικά του Ζ' Διεθνούς Συνεδρίου Πελοποννησιακών Σπουδών*, 11-17 Σεπτεμβρίου 2005, τόμος Δ', Αθήνα 2007, σσ. 459-497.
30. «Hypermestra as seen by Ovid in *Her.* 14», *Eikasmos* XX (2009), σσ. 199-222.
31. «Ένας Βοιωτός στην ποίηση της Ρώμης του Αυγούστου», δημοσιεύεται στον τόμο των πρακτικών του Δ' Διεθνές Συνεδρίου Βοιωτικών Μελετών (Αθήνα 2009), που διοργάνωσε η Εταιρεία Βοιωτικών Μελετών (Λιβαδειά, 9-13 Σεπτεμβρίου 2000).
32. «*Exclusus amator* dans Ov. *Epist.* 18 et 19: traits du *paraclausithyron*», *Athenaeum* 98 (2010), σσ. 153-172.
33. «The notion of *contagio* in Classical Literature», στο *Farmacopea Antica e Medioevale, Atti del Convegno Internazionale di Studio, Salerno 30 Novembre – 2 Dicembre 2006*, δημοσιευμένα στη σειρά «Salerno Medica», *Annali della Scuola Medica Salernitana* 2 (2008), σσ. 45-57.

34. Έπαινος του Αρχιεπισκόπου Τιράνων, Δυρραχίου και Πάσης Αλβανίας κ. Αναστασίου. Ομιλία που εκφωνήθηκε στην τελετή της αναγόρευσης του Μακαριωτάτου σε Επίτιμο Διδάκτορα του Ιονίου Πανεπιστημίου. Δημοσιεύθηκε στο *Αναστάσιος, Αρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου και Πάσης Αλβανίας, Επίτιμος Διδάκτωρ του Τμήματος Ιστορίας, Οι ομιλίες της τελετής αναγόρευσης*, Κέρκυρα 2007, σσ. 27-42. Το ίδιο κείμενο αναδημοσιεύεται στο περιοδικό *Νέα Παιδεία* 2007.
35. «Léandre dans On., Her. 18: conformation avec les stéréotypes et dépassement de l'identité élegiaque», *Ágora* 11 (2009), σσ. 77-128.
36. «Λατινικές μεταφράσεις ελληνικών έργων στη χριστιανική Δύση», *Ιόνιος Λόγος* 2 (2010), σσ. 109-131.
37. *The New Ways of History, Developments in Historiography*, (Επιμέλεια σε συνεργασία με τους Καθηγ. Νίκο Καραπιδάκη, Καθηγ. Τζελίνα Χαρλαούτη, Επ. Καθηγ. Κωνσταντίνο Σμπόνια), London-New York (I.B.Tauris Publishers) 2010.
38. *Το Λατινοελληνικό Λεξικό του Ουλερίχου (στη Δημοτική)*. Υπό έκδοση. Μέλος της συντακτικής ομάδας υπό την Καθηγήτρια Μαρία Βουτσίνου-Κικίλια.

II. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ/ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

1. «Ο ελεγειακός ποιητής *tenuem in umbram mutatus*», στο: *Η Μίμηση στη Λατινική Λογοτεχνία*, Αθήνα 1996, στο: *Ε΄ Πανελλήνιο Συμπόσιο Λατινικών Σπουδών (Αθήνα, 5-7 Νοεμβρίου 1993)*, σσ. 195-204.
2. «Ένας Βοιωτός στην ποίηση της Ρώμης του Αυγούστου», στο: *Δ΄ Διεθνές Συνέδριο Βοιωτικών Μελετών*, που διοργάνωσε η Εταιρεία Βοιωτικών Μελετών (Λιβαδειά, 9-13 Σεπτεμβρίου 2000).
3. «Στοιχεία οικουμενικής σκέψης στο τέταρτο βιβλίο του Προπερτίου». στο: *Έβδομο Θεολογικό Συνέδριο του ΜΦΘΣ («Οικουμενικότητα – Παγκοσμιότητα»)*, Κέρκυρα, 7-10 Ιουλίου 2001).
4. «Η λατινική γλώσσα βάση των ευρωπαϊκών γλωσσών»: Εισήγηση στην ημερίδα που οργάνωσε το ΕΚΠΑ με θέμα «Η πολυγλωσσική Ευρώπη και εμείς», η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους Γλωσσών 2001, Αθήνα, 11 Νοεμβρίου 2001.
5. «Η θρησκευτική *pietas* ως στοιχείο εθνικής ανωτερότητας για τους Ρωμαίους», στο: *Όγδοο Θεολογικό Συνέδριο του ΜΦΘΣ («Ορθοδοξία, Εθνικισμός και Θρησκευτικός Φανατισμός»)*, Σύρος, 6-8 Ιουλίου 2002).
6. «Λατινικές μεταφράσεις στο ποίημα *Τα καθ' Ηρώ και Λέανδρον* του Μουσαίου του Γραμματικού», στο: *Ζ΄ Πανελλήνιο Συμπόσιο Λατινικών Σπουδών (Θεσσαλονίκη, 16-19 Οκτωβρίου 2002)*. *Μεταφραστική θεωρία και πράξη στη λατινική γραμματεία*, Θεσσαλονίκη (University Studio Press) 2003, σσ. 315-332.
7. «Μεταφράσεις ελληνικών κειμένων στη χριστιανική δύση», στο: *Ένατο Θεολογικό Συνέδριο του ΜΦΘΣ («Αρχαίος Ελληνικός Κόσμος και Χριστιανισμός»)*, Σκιάθος, 4-6 Ιουλίου 2003).
8. «Από τη *militia patriae* στη *militia amoris*: ερωτικός αγώνας και *post obitum* ανταμοιβές», στο: *Δέκατο Θεολογικό Συνέδριο του ΜΦΘΣ («Η έννοια του αγώνα: θεολογικές και φιλοσοφικές προσεγγίσεις»)*, Χίος, 25-29 Ιουνίου 2004).
9. «Ένας μυθικός έρωτας στις παρυφές του Αιγαίου», στο: *Διεθνές επιστημονικό Συνέδριο «Γλώσσα, λογοτεχνία, πολιτισμός στο Αιγαίο» (Ρόδος, 7-9 Νοεμβρίου 2003)* Αθήνα 2005, σσ. 257-283.
10. Ε΄ Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου, Κέρκυρα, 3-5 Οκτωβρίου 2003: Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής.
11. *Γλώσσα, λογοτεχνία και πολιτισμός στο Αιγαίο*, Διεθνές επιστημονικό Συνέδριο, Ρόδος, 7-9 Νοεμβρίου 2003: Μέλος της Γραμματείας.

12. «The notion of *contagio* in classical literature», στο : *Farmacopea Antica e Medioevale, Atti del Convegno tenuto a Salerno il 30 Novembre – 2 Dicembre 2006*, σσ. 45-57.
13. «*Sine fraude marita*: η περίπτωση της Υπερμήστρας», στο: Ζ' Διεθνές Συνέδριο Πελοποννησιακών Σπουδών, 11-17.9.2005.
14. «Θρησκεία και πολιτική στην αρχαία Ρώμη με βάση τις φιλολογικές πηγές. Αυγούστεια περίοδος», στο: Δωδέκατο Θεολογικό Συνέδριο του ΜΦΘΣ (Αλίαρτος, Δεκέμβριος 2006).
15. «Το έργο του λατινιστή Κωνσταντίνου Γρόλλιου». Διάλεξη στο «Σπίτι Σολωμού» ύστερα από πρόσκληση της Επιστημονικής Εταιρείας Κερκυραϊκών Σπουδών στις 17.1.2007. Δημοσιεύθηκε στο *Πόρφυρας* 129 (2008), σσ. 368-382.
16. «Tibullus in Phaeacia: from an island in the middle of the Mediterranean straight to Elysium», στο: 9^ο Διεθνές Συνέδριο της *Mediterranean Studies Association*, Genoa, May 24-27.2006.
17. Έπαινος του Αρχιεπισκόπου Τιράνων, Δυρραχίου και Πάσης Αλβανίας κ. Αναστασίου. Διάλεξη σχετικά με το έργο του τιμώμενου στην τελετή της αναγόρευσής του σε Επίτιμο Διδάκτορα του Ιονίου Πανεπιστημίου. Δημοσιεύεται σε ειδικό αφιερωματικό τόμο του Ιονίου Πανεπιστημίου και στο περιοδικό *Νέα Παιδεία* 2007.
18. «From Egypt and Argos to Rome: Hypermestra as a Model of Roman Conjugal Ethos», στο: 4th *International Conference of the Faculty of Alsun, April 2007, Minia University, Egypt*. Δημοσιεύεται στο *The Journal of Languages and Translation*, Volume III, Number II, Part II, A Special Issue for the Proceedings of the Fourth International Conference of the Faculty of Al-Alsun, Minia University, Minia-Egypt 2007.
19. «Héro dans Ov. Her. 18 et 19: un personnage é légiaque dans l'histoire d'un amour partagé», Διεθνές συνέδριο της Classical Association of Canada, Montreal May 2008.
20. «*Hic iacet Tibullus*: a soldier's commemoration, a poet's immortalization (Tib. 1.3)», *Commemoration in Antiquity*. Διεθνές συνέδριο στο Alberta University, March 2008, Edmonton, Canada.
21. «*Hypermestra pia et flebilis*: reading Ovid's Her. 14". October 2007, συνέδριο της Atlantic Classical Association, Dalhousie University, Halifax, Canada.
22. «Hypermestra as Seen by Ovid in Heroides 14", 10th Anniversary Mediterranean Studies Congress, Universidade de Évora, Évora, Portugal, May 30 - June 2, 2007.
23. «Disease and Transmissibility in the Ancient World: the Triumph of the Common Sense", 11th Annual Mediterranean Studies Association International Congress, Leuphana Universität Lüneburg, May 28 – 31, 2008.
24. «Ο Κερκυραίος λατινιστής Κωνσταντίνος Γρόλλιος». Διάλεξη με την ευκαιρία της αποκάλυψης του πορτρέτου του στην Ιόνιο Ακαδημία, Κέρκυρα 20-5-2008.
25. «Literary Sources on Religion and Politics in Augustan Rome: Foreign Deities and Roman Tradition», 12th Annual Mediterranean Studies Association International Congress, Università di Cagliari, Sardinia, Italy, May 27-30, 2009.
26. Παρουσίαση του Ιονίου Πανεπιστημίου στο 13th Annual Mediterranean Studies Association International Congress, Universidad de Salamanca, Salamanca Spain, May 26-29, 2010.
27. «Le epistole 18 e 19 di Ovidio: tradizione e novità, il caso di Leandro". Διάλεξη στο Τμήμα Κλασικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Federico II της Νάπολης, τον Νοέμβριο του 2009 έπειτα από πρόσκληση της Προέδρου του Τμήματος Prof.ssa Virarelli κατά την επίσκεψη στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus.

28. «Religione e politica nella Roma augustea». Διάλεξη στο Liceo Classico “P. Coletta” και στους κλασικούς φιλολόγους του Avellino, τον Νοέμβριο του 2009 έπειτα από πρόσκληση του Dirigente Scolastico Antonio Moccia.
29. “20th century performances of *Oedipus King*: a comparative presentation of Ninagawa’s, Taylor’s, Papavasileiou’s, and Mouzenides’ *Oedipus*”. Διάλεξη που δόθηκε στις 29 Σεπτεμβρίου 2010 στο Kyoritsu Women’s University, Tokyo.
30. “Love and marriage in Antiquity: aspects of family life in Augustan Rome”. Διάλεξη που δόθηκε στις 7 Οκτωβρίου 2010 στο Kyoritsu Women’s University, Tokyo.
31. «History and Religion at the Service of Politics in Augustan Rome: a general Approach». Διάλεξη που δόθηκε στις 21 Οκτωβρίου 2010 στο International Christian University, Tokyo. Η ίδια μελέτη παρουσιάστηκε και στο Hitotsubashi University, Tokyo στις 17 Οκτωβρίου 2010 στο πλαίσιο του workshop του Mediterranean Studies Group.
30. “Feminine personas in Ancient Greek Comedy: a general approach”. Διάλεξη που δόθηκε στις 22 Οκτωβρίου 2010 στο Kyoritsu Women’s University, Tokyo.

ΗΛΙΑΣ ΓΙΑΡΕΝΗΣ

(Επικουρος καθηγητής/Ιστορία της Βυζαντινής Παιδείας)

I. ΒΙΒΛΙΑ

1. *Η συγκρότηση και η εδραίωση της αυτοκρατορίας της Νίκαιας. Ο αυτοκράτορας Θεόδωρος Α΄ Κομνηνός Λάσκαρις*, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών – Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών, [Μονογραφίες, 12], Αθήνα 2008, σελίδες 410 (με αγγλική περίληψη). Επανεκδοση, Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη [Βυζαντινοί Αυτοκράτορες -15], Αθήνα 2010, σελίδες 373.

II. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

2. «Πτυχές της ιδεολογικής αντιπαράθεσης Νίκαιας και Ηπείρου. Ο ρόλος του χρίσματος», στο: Κ. Ν. Κωνσταντινίδης (επιμ.), *Πρακτικά Συμποσίου: Η Μεσαιωνική Ήπειρος*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2001, 99-122.
3. «Ζητήματα σχετικά με την επισκοπή Γαρδικίου Τρικάλων κατά τη βυζαντινή περίοδο», στο: Πρακτικά 3^ς Συμποσίου Τρικαλινών Σπουδών (Τρίκαλα, 8-10 Νοεμβρίου 2002), Μέρος Α΄, *Τρικαλινά* 23 (2003), 197-210 (συνεργασία με Δ. Κ. Αγορίτσα).
4. «Η ‘δυναστεία των Λασκάρεων’: Απόπειρες και ακυρώσεις. Ζητήματα εξουσίας και διαδοχής στην λεγόμενη αυτοκρατορία της Νίκαιας (1204-1261)», *Βυζαντινά* 23 (2003) 211-228.
5. «Η Δ΄ Σταυροφορία, η άλωση της Κωνσταντινουπόλεως (1204) και η συγκρότηση των κρατών της Τραπεζούντας, της Νικαίας και της Ηπείρου», στον τόμο: *Διαλέξεις II*, «Οι Φίλοι του Βυζαντινού Μουσείου Ιωαννίνων», Ιωάννινα 2004, 63-90.
6. «Ο Σελτζούκος σουλτάνος Καΐχοσρόης Α΄ (1192-1197, 1204/5-1211) μέσα από το βλέμμα των βυζαντινών λογίων. Εικόνες του άλλου και ιστορική πραγματικότητα», *Βυζαντινά* 24 (2004) 257-273.
7. «Ο Δαβίδ Κομνηνός, συνιδρυτής και στρατιωτικός ηγέτης της αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας. Ο αγώνας κυριαρχίας, η αντιπαράθεση με την Νίκαια και ο ρόλος των λογίων», *Βυζαντινά* 25/26 (2005/6) 169-189.
8. «Το χειρόγραφο αρ. 20 της Ζωσιμαίας Βιβλιοθήκης Ιωαννίνων. Ένα χρονο-λογημένο και εικονογραφημένο ελληνικό χειρόγραφο», *Ιόνιος Λόγος* 1 (2007), Τόμος χαριστήριος στον Δημήτρη Ζ. Σοφιανό, 59-73 & 354-356.

9. «Τα Ιόνια Νησιά κατά τη Βυζαντινή Περίοδο» στο: Θ. Πυλαρινός (επιμ.), *Ιόνιοι Νήσοι. Ιστορία και Πολιτισμός*, Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, Αθήνα 2007, 42-53 & 399, 413 [αγγλική συντομευμένη εκδοχή: «The Ionian Islands during the Byzantine Period», 284-287 & 423, 437].
10. «Η Μονεμβασία και η αυτοκρατορία της Νίκαιας στην περίοδο μετά την Δ΄ Σταυροφορία. Αντιλατινική δράση, Κέντρο και Περιφέρεια», στο: Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου *Η Πελοπόννησος μετά την Δ΄ Σταυροφορία του 1204*, Αθήνα – Μυστράς 2007, 81-100.
11. «Τα κράτη της Νίκαιας, της Ηπείρου και της Τραπεζούντας έως το 1230. Δράση, αντιπαραθέσεις, αντοχές και συμβιβασμοί», Ν. Γ. Μοσχονάς-Η. Γιαρένης (επιμ.), *Η Τέταρτη Σταυροφορία και ο ελληνικός κόσμος*, Κέντρο Βυζαντινών Ερευνών - Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Το Βυζάντιο Σήμερα, Αθήνα 2008, 251-267.
12. «Ο λόγιος και ο γενέθλιος τόπος. Η Τραπεζούντα με τον τρόπο του Βησσαρίωνος» [με αγγλική περίληψη], *Επετηρίς Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών* 53 (2007-2009), Αφιέρωμα εις τον Δ. Ζ. Σοφιάν, 265-280.
13. «Πρόσωπα γύρω από τον άγιο. Μνείες και σιωπές στον Βίο του οσίου Αθανασίου του Μετεωρίτη», στο Γ. Σταγέας (επιμ.), *Η Καλαμπάκα μέσα από την ιστορία της. Εισηγήσεις -Πρακτικά Γ΄ Ιστορικού Συνεδρίου Καλαμπάκας*, Καλαμπάκα 2009, Α΄ τόμος, 73-82.
14. «Η αγία Ελένη στην Κύπρο. Το θαύμα του σταυρού και η βιωματική επικύρωση ενός ανιστόρητου μύθου», *Πάροδος*, τχ. 37 (Ιούλιος 2010), 4369-4373.

III. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

15. Επιστημονική επιμέλεια και Πρόλογος στην ελληνική έκδοση του έργου της Α. Cameron (Άβεριλ Κάμερον, *Οι Βυζαντινοί*, μετάφραση Γ. Τζήμας, εκδ. Ψυχογιός, Αθήνα 2009).

IV. ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΛΕΣ & ΛΗΜΜΑΤΑ

- α. Συγγραφή του Α΄ Μέρους («Εκκλησιαστική Τέχνη») του συλλογικού τόμου *Μελέτη, Έρευνα και Καταγραφή των κοινών στοιχείων στην εκκλησιαστική μουσική, την υμνολογία και την εκκλησιαστική τέχνη Πρέβεζας και Απουλίας*, Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα INTERREG II (έκδοση Ιεράς Μητροπόλεως Νικοπόλεως και Πρεβέζης, Πρέβεζα 2000, σελ. 13-83).
- β. Συγγραφή κειμένων και προετοιμασία του φωτογραφικού υλικού για την Εκκλησιαστική Τέχνη στο CD-ROM *Εκκλησιαστική Τέχνη, Μουσική και Υμνολογία σε Πρέβεζα και Απουλία*, Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα INTERREG II (έκδοση Ιεράς Μητροπόλεως Νικοπόλεως και Πρεβέζης, Πρέβεζα 2000).
- γ. Συμβολή με το άρθρο: «Νίκαια, Τραπεζούντα και Ήπειρος» στο τεύχος «*Σταυροφορίες. 1204: Η πρώτη άλωση της Πόλης*» του περιοδικού *Ιστορικά* της εφημ. Ελευθεροτυπία (τεύχος 287, 26 Μαΐου 2005, σελ. 44-49).
- δ. «Χαμένη για χάρη της Δύσης. Η ξεχασμένη βυζαντινή αυτοκρατορία που διέσωσε τον δυτικό πολιτισμό. Ιστορία χαμένη προς χάριν των ιστοριών, ή το Βυζάντιο ως αφορμή», βιβλιοκρισία στο περιοδικό *Ηλιαία* (τεύχος 60, Νοέμβριος 2010, σελ. 52-53).
- ε. Λήμματα στην ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια *Encyclopaedia Micrasiatica Graeca* του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού.

V. ΣΥΝΕΔΡΙΑ/ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ/ΟΜΙΛΙΕΣ

1. Α΄ Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου (Ιωάννινα, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 25-27 Σεπτ. 1998), με θέμα: «*Η προ-αυτοκρατορική ιστορία της οικογένειας των Λασκάρεων*» (Περίληψη στα Πρακτικά της Συνάντησης, επιμ. Τ. Κόλιας – Ε. Τσιούρη, Ιωάννινα 1999, σελ. 152-153).

2. Β' Δημερίδα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων *Βυζαντινή Κύπρος* (Αθήνα, «Σπίτι της Κύπρου», 6-7 Νοεμ. 1998), με θέμα: «Η επιστολή του Νικολάου Μυστικού στον χαλίφη της Βαγδάτης Al-Muktadir για το ζήτημα της Κύπρου».
3. 10ο Διεθνές Συνέδριο Γενεαλογίας και Εραλδικής (Iasi, 13-16 Μαΐου 1999), με θέμα: «*Contribution to the history of the Laskareis family*».
4. Διεθνής Επιστημονική Δημερίδα «*Η Μεσαιωνική Ήπειρος*» (Ιωάννινα, Πανεπι-στήμιο Ιωαννίνων, 17-19 Σεπτ. 1999), με θέμα: «Πτυχές της ιδεολογικής αντιπα-ράθεσης Νίκαιας και Ηπείρου. Ο ρόλος του χρίσματος».
5. Ημερίδα «*Κοινά πολιτιστικά στοιχεία μεταξύ Πρέβεζας και Κάτω Ιταλίας*» (Πρέβεζα, Πνευματικό Κέντρο Ιεράς Μητροπόλεως Νικοπόλεως και Πρεβέζης, 23 Ιουνίου 2001), με θέμα: «Στοιχεία της εκκλησιαστικής τέχνης Πρέβεζας και Απουλίας. Συμβολή στην συγκριτική μελέτη της πολιτισμικής ιστορίας στον μεσογειακό χώρο».
6. Θ' Διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο (Ελούντα, 1-6 Οκτ. 2001), συμμετοχή στο *Εργαστήριο*: «Το ερευνητικό πρόγραμμα *Βενετικές πηγές της κρητικής ιστορίας* της Βικελαίας Βιβλιοθήκης Ηρακλείου», υπό την προεδρία του Καθηγητή κ. Ιωάννη Μαυρομάτη. Θέμα εισήγησης: «Ερευνητικά ζητήματα από την busta 148 του νοταρίου Μιχαήλ Μαρά» (*Γενικό-Αναλυτικό Πρόγραμμα Θ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου*, Ηράκλειο 2001, σελ. 69).
7. ΙΑ' Κύκλος Επιστημονικών Διαλέξεων των «Φίλων του Βυζαντινού Μουσείου Ιωαννίνων», Ομιλία στο Βυζαντινό Μουσείο Ιωαννίνων (13 Φεβρ. 2002), με θέμα: «Η Δ' Σταυροφορία, η άλωση της Κωνσταντινούπολης (1204) και η δημιουργία των κρατών της Τραπεζούντας, της Νίκαιας και της Ηπείρου».
8. Δ' Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου (Θεσσαλονίκη, Α.Π.Θ., 20-22 Σεπτ. 2002), με θέμα: «Η συμβολική και ιδεολογική χρήση της Ρίζας Νεμανιδών στην μεσαιωνική Σερβία» [Περίληψη στα *Πρακτικά* της Συνάντησης, επιμ. Α. Σταυρίδου-Ζαφράκα – Β. Σκοπελίτη – Ε. Χατζηαντωνίου, Θεσσαλονίκη 2003, σελ. 103-104].
9. ΣΤ' Συμπόσιο Τρικαλινών Σπουδών (Τρίκαλα, 8-10 Νοεμ. 2002), (από κοινού με τον Δ. Αγορίτσα), με θέμα: «Η επισκοπή Γαρδικίου κατά τη βυζαντινή περίοδο».
10. ΚΔ' Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο (Θεσσαλονίκη, Α.Π.Θ., 30 Μαΐου - 1 Ιουν. 2003), με θέμα: «Ζητήματα διαδοχής στην αυτοκρατορία της Νίκαιας».
11. Ε' Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου (Κέρκυρα, Ιόνιο Πανεπι-στήμιο, 3-5 Οκτ. 2003), με θέμα: «Πορτρέτα των αυτοκρατόρων της Νίκαιας. Φυσιognωμικές περιγραφές και εικαστικές αποδόσεις» [Περίληψη στα *Πρακτικά* της Συνάντησης, επιμ. Σπ. Ασωνίτης – Γ. Αθανασοπούλου, Κέρκυρα 2005, 233-235].
12. Διεπιστημονική Συνάντηση Εργασίας (Interdisciplinary Workshop) "Irruption, Interruption and Interaction: The Latin Conquest of Constantinople 1204" (Βουδαπέστη, 26-28 Φεβρ. 2004) [συνδιοργάνωση: Department of Medieval Studies and Past and Inc. Center for Historical Studies, Central European University, Budapest], με θέμα: "The First Steps in the Formation of and the Controversy between the States of Nicaea, Epirus and Trebizond (ca. 1204 - 1230)".
13. ΚΕ' Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο (Θεσσαλονίκη, Α.Π.Θ., 21-23 Μαΐου 2004), με θέμα: «Ο Σελτζούκος σουλτάνος Καΐχοσρόης Α' (Ghiyath al-Din Kaykhusraw I) στα μάτια των βυζαντινών και των δυτικών. Εικόνες του άλλου και ιστορική πραγματικότητα στο τέλος του 12ου και στην αρχή του 13ου αιώνα».
14. Διεθνές Συνέδριο «Η Πελοπόννησος μετά την Δ' Σταυροφορία του 1204» (Μυστράς, 1-3 Οκτ. 2004), με θέμα: «Οι σχέσεις των κατοίκων της Μονεμβασίας με την αυτοκρατορία της Νίκαιας στην περίοδο μετά την Δ' Σταυροφορία».

15. Ημερίδα της Εταιρείας Φίλων Παναγιώτη Κανελλόπουλου με αντικείμενο την Δ΄ Σταυροφορία (Αθήνα, 29 Νοεμ. 2004), ομιλία στην Πνευματική Εστία της Εταιρείας, με θέμα: «Αντιλατινική δράση και κρατική υπόσταση. Η συγκρότηση και τα πρώτα βήματα των κρατών της Νίκαιας, της Τραπεζούντας και της Ηπείρου».
16. ΚΣΤ΄ Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο (Θεσσαλονίκη, Α.Π.Θ., 27-29 Μαΐου 2005), με θέμα: «Ο συνιδρυτής και στρατηγός της αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας Δαβίδ».
17. Ζ΄ Συμπόσιο Τρικαλινών Σπουδών (Τρίκαλα, 11-13 Νοεμ. 2005), με θέμα: «Πτυχές του μοναχισμού της περιοχής των Τρικάλων κατά την υστεροβυζαντινή περίοδο».
18. Εορτασμός μνήμης Τριών Ιεραρχών στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Πανηγυρικός Λόγος με θέμα: «Η ιστορία της εορτής των Τριών Ιεραρχών» (Κέρκυρα, Ιόνιος Ακαδημία, 27 Ιαν. 2006).
19. Σεμινάριο Κέντρου Μελετών Ιονίου, διάλεξη με θέμα: «Το Ιόνιο ως κιβωτός ιερών λειψάνων και εικόνων. Μια ιστορική ανάγνωση» (Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 15 Φεβρ. 2006).
20. ΚΖ΄ Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο (Θεσσαλονίκη, Α.Π.Θ., 26-28 Μαΐου 2006), ανακοίνωση με θέμα: «Το Άγιον Μανδήλιον, οι αυτοκράτορες και η εξουσία στην Κωνσταντινούπολη του 10ου αιώνα».
21. 21ο Διεθνές Συνέδριο Βυζαντινών Σπουδών (Λονδίνο, 21-26 Αυγ. 2006), ανακοίνωση με θέμα: "The unction and the basileus. Patterns of imperial ideology in the exile of Nicaea" (Περίληψη στα Πρακτικά του Συνεδρίου, επιμ. E. Jeffreys, *Proceedings of the 21st International Congress of Byzantine Studies*, London 2006, τόμ. III, σελ. 20-21).
22. Διημερίδα «Βησσαρίων ο Έλλην και φιλόσοφος» (Κατερίνη, 10-11 Μαρτ. 2007), με θέμα: «Ο λόγιος και ο γενέθλιος τόπος. Η Τραπεζούντα με τον τρόπο του Βησσαρίωνος».
23. ΚΗ΄ Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο (Θεσσαλονίκη, Α.Π.Θ., 25-27 Μαΐου 2007), με θέμα: «Ο Ιωάννης Ευγενικός και η Τραπεζούντα. Ο λόγιος και η τράπεζα».
24. International Medieval Congress 2007 (Leeds, University of Leeds, 9-12 Ιουλ. 2007), με θέμα: «Nicaea in Theodore II Lascaris's Words. Between Realistic and Imaginary».
25. Γ΄ Συνέδριο Ιστορίας για την Καλαμπάκα και την περιοχή της (Καλαμπάκα, 7-9 Σεπτ. 2007), με θέμα: «Ξαναδιαβάζοντας τον Βίο του αγίου Αθανασίου του Μετεωρίτη».
26. Ζ΄ Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου (Κομοτηνή, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, 20-23 Σεπτ. 2007), παρουσίαση του ερευνητικού προγράμματος: «Το Βυζάντιο στο ελληνικό ραδιόφωνο» (Περίληψη, στα Πρακτικά της Συνάντησης, επιμ. έκδοσης Γρ. Παπαγιάννης – Μ. Παπαγιάννη, υπό έκδοση).
27. Συνέδριο Από το Κάστρο Αγίου Γεωργίου στο Αργοστόλι (1757-2007). Η βενετική κυριαρχία στην Κεφαλονιά (1500-1797) (Αργοστόλι, Κοργιαλένειος Βιβλιοθήκη, 27-30 Σεπτ. 2007), με θέμα: «Η έκδοση του καταλόγου του Βενετικού Αρχείου Κεφαλονιάς».
28. Διημερίδα «Η συμβολή των λογίων της Τραπεζούντας» (Κατερίνη, 8-9 Μαρτ. 2008), με θέμα: «Η Τραπεζούντα ως κέντρο και αντικείμενο της βυζαντινής παιδείας».
29. ΚΘ΄ Πανελλήνιο Ιστορικό Συνέδριο (Θεσσαλονίκη, Α.Π.Θ., 16-18 Μαΐου 2008), με θέμα: «Τα βυζαντινά εγκώμια της Τραπεζούντας ως πηγή πολιτικής και πολιτισμικής ιστορίας. Συγγένειες και αποκλίσεις».
30. 5ο Διεθνές Συνέδριο «Η πρόσληψη του Βυζαντίου στην Ευρώπη. Η ιστορία των Βυζαντινών Σπουδών. Από τον Hieronymus Wolff στον Karl Krumbacher» (Μυστράς, 29 Σεπτ.-1 Οκτ. 2008), με θέμα: «Το Βυζάντιο ως μέρος της διαδρομής: η ιστορική σκέψη του J. W. Zinkeisen».
31. Διημερίδα «Από το Βυζάντιο στο "μετα-Βυζάντιο". Παιδεία & Πολιτισμός στην Μικρά Ασία [15ος-18ος αιώνας] (Κατερίνη, 9 Μαΐου 2009), με θέμα: «Οι βυζαντινοί λόγιοι της ύστερης βυζαντινής περιόδου: η αγωνία και τα οράματα».

32. 12ο Διεθνές Συνέδριο Μεσογειακών Σπουδών (Κάλιαρι, 27-29 Μαΐου 2009), με θέμα: «Bessarion's Synthesis: between East and West».
33. 13ο Διεθνές Συνέδριο Μεσογειακών Σπουδών (Σαλαμάνκα, 26-28 Μαΐου 2010), με θέμα: «Cyprus between Byzantium and the Arabs (7th-10th centuries). A Condominium?».
34. Μεσημβρινό Σεμινάριο (Κέρκυρα, 12 Ιανουαρίου 2011), με θέμα: «Το Άγιον Μανδήλιον και η πολιτική εξουσία. Ο Ιωάννης Κουρκούας και οι άλλοι στο Βυζάντιο του 10ου αιώνα».

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ

(Επικουρος Καθηγητής/Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία)

I. BIBΛΙΑ

1. *A Commentary on Aischines' De Falsa Legatione, chapters 1-16*, Royal Holloway and Bedford New College, University of London, διδ. διατριβή, London 2000.
2. *Η γλώσσα των 'Περιστασιακών Ομιλιών' του Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης Ισιδώρου Γλαβά*, Θεσσαλονίκη, Βάνιας 2000.
2. *Διοδώρου Σικελιώτη Ιστορική Βιβλιοθήκη, Βιβλίο 16*, Εισαγωγή και Υπόμνημα από Αθαν. Ευσταθίου, μετάφραση από Θεοδ. Πυλαρινό, Κέρκυρα 2009 (συνεργασία με Θ. Πυλαρινό).

II. ΑΡΘΡΑ

3. «The 'Peace of Philokrates': The Assemblies of 18th and 19th Elaphebolion 346. Studying History through Rhetoric». *Historia* 53 (2004), σελ. 385-407.
4. «Eueratos or rather Eukrates, son of Strombichos in Aischines' De Falsa Legatione, 15 ? Manuscript tradition and Proper names», *BICS* Vol. 49 (2006), σελ. 69-79.
5. «Euthyna procedure in 4th c. Athens and the case *On the False Embassy*», *Dike* 10 (2009), σελ. 113-135.
6. «Επισιτισμός και εξωτερική πολιτική: Το ζωτικό ενδιαφέρον της Αθήνας για τα νησιά Ίμβρος, Λήμνος και Σκύρος κατά τον 4ο αι. π.Χ.», στο: *Πρακτικά του Συνεδρίου «Αιγαίο: Ιστορία, Πολιτισμός, Λογοτεχνία»*, Ρόδος, Νοέμβριος 2003, σελ. 10 (υπό έκδοση).
7. «Ο κώδικας 1066 της ΕΒΕ (προερχόμενος από την Ιερά Μονή Δουσίκου) και τα Γραμματικά Ερωτήματα κατά την ύστερη Βυζαντινή περίοδο», *Ιόνιος Λόγος Επιστημονική Επετηρίδα Τμήματος Ιστορίας (Τόμος-χαριστήριο στον καθηγητή Δημ. Σοφιανό)*, Κέρκυρα 2007, σελ. 75-123.
8. «Εισαγωγή στην Κλασική Ρητορεία και στο ρήτορα Λυσία», σελ. 15-29, στο βιβλίο του Γεωργίου Ράπτη, *Λυσίας. Οι Πανηγυρικοί του Λόγοι* (3ος Τόμος), Εκδ. Ζήτηρος. Θεσσαλονίκη 2004.
9. «Ποιος θα μας φυλάξει από τους φύλακες: Ο έλεγχος των δημοσίων λειτουργιών στην Αθήνα κατά την κλασική εποχή». *Εκπαιδευτική Κιβωτός* 2 (2007), σελ. 111-125.
10. «My name is Diodorus of Sicily», *Εκπαιδευτική Κιβωτός* 3 (2008), σελ. 36-45.
11. «Σοφίας Αδάμ-Μαγνήσαλη, Έλεγχος και Λογοδοσία των Αρχών στην Αθηναϊκή Δημοκρατία, Αθήνα-Κομοτηνή: Εκδόσεις Σάκκουλα, 2004», *Ελληνικά* 57 (2007), σελ. 183-189.
12. «P. Fröhlich, *Les cités Grecques et le contrôle des magistrats (IVe -Ier siècle avant J.-C.)*. École pratique des Hautes Études. Hautes Études du monde gréco-romain, 33. Geneva and Paris: Droz, 2004, σελ. xii και 634. ISBN: 2-600-00956-6», *Τεκμήριον* 6 (2006), σελ. 265-274.
13. «Ο Δημοσθένης, ο Άρπαλος και το ταμείο του Μεγάλου Αλεξάνδρου: Η δημοκρατία ελέγχουσα τους λειτουργούς της στην Αθήνα της κλασικής περιόδου». *Νέα Παιδεία*, 136 (2010), σελ. 17-34.
14. «Genus Commentariorum (Pars I)», *ΠΛΑΤΩΝ* 57 (2010-2011), σελ. 153-165.

15. «Από τον Πλάτωνα στον Κώστα Βάρναλη: Η απολογία και η αληθινή απολογία του Σωκράτη», Πρακτικά Συνεδρίου: *Ελληνική Αρχαιότητα και Νεοελληνική Λογοτεχνία*, Ιόνιο Πανεπιστήμιο Τμήμα Ιστορίας, Κέρκυρα 2009, σελ 97-110.
16. «Nunc est bibendum: Η άμπελος και ο οίνος κατά την αρχαιότητα: επισκόπηση της οινικής παραγωγής». (υπό έκδοση στα Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου για την Ιστορία του Αμπελώνα Λαρίσης, Θεσσαλονίκη 2009), σελ. 11.

III. ΛΟΙΠΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

1. *Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας για το Γυμνάσιο* (σχολικό εγχειρίδιο), σελ. 208 (εκπαιδευτικό βιβλίο).
2. A. Pickard-Cambridge, *The Dramatic Festivals of Athens*, Oxford University Press, (Επιστημονική επιμέλεια από Αθην. Αγγ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ καθώς και μετάφραση σε συνεργασία με άλλους συνεργάτες). (Υπό Έκδοση). Εκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2011.

IV. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

1. 9ο Θεολογικό Συνέδριο Τμήματος Θεολογίας Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Σκιάθος 2003: Θέμα: “Εκκλησιαστική ρητορεία και κλασική αρχαιότητα: Παρατηρήσεις στη γλώσσα δύο ησυχαστών αρχιεπισκόπων της Θεσσαλονίκης, του Γρηγορίου Παλαμά και του Ισιδώρου Γλαβά”.
2. Διεθνές Συνέδριο με τίτλο: “Αιγαίο: Ιστορία, Λογοτεχνία και Πολιτισμός», Ρόδος, 7-9 Νοεμβρίου 2003”: Επισιτισμός και εξωτερική πολιτική: Το ζωτικό ενδιαφέρον της Αθήνας για τα νησιά Ίμβρος, Λήμνος και Σκύρος κατά τον 4ο αι. π.Χ.”.
3. Διεθνές Συνέδριο με τίτλο: «The interface between Philosophy and of Rhetoric», Πανεπιστήμιο Κρήτης (Ρέθυμνο, 29-31 Οκτωβρίου 2004): “Rhetorical technique in Aischines’ speech On the False Embassy. Rhetoric and Democracy”.
4. Ιόνιο Πανεπιστήμιο και Σύνδεσμος Φιλολόγων Κέρκυρας, Δημοτική Βιβλιοθήκη Κέρκυρας, Μάιος 2005: Θέμα: “Η κλασική φιλολογία κατά τους 18ο και 19ο αι.: από το Λονδίνο στο Βερολίνο” Διήμερο Αρχαίων Ελλήνων και Βυζαντινών Συγγραφέων”.
5. Ιόνιο Πανεπιστήμιο και Σύνδεσμος Φιλολόγων Κέρκυρας, Δημοτική Βιβλιοθήκη Κέρκυρας, Μάιος 2005: “Κλασική φιλολογία και ηλεκτρονικοί υπολογιστές Διήμερο Αρχαίων Ελλήνων και Βυζαντινών Συγγραφέων”
6. Πανελλήνιο Συνέδριο για την Ιστορία του Αμπελώνα Λαρίσης: “Nunc est bibendum: Η άμπελος και ο οίνος κατά την αρχαιότητα: επισκόπηση της οινικής παραγωγής”.
7. Διεθνές Συνέδριο με τίτλο «Ελληνική Αρχαιότητα και Νεοελληνική Λογοτεχνία», Ιόνιο Πανεπιστήμιο, 30 Οκτωβρίου έως 1 Νοεμβρίου 2008: “Από τον Πλάτωνα στον Κώστα Βάρναλη: η Απολογία και η Αληθινή Απολογία του Σωκράτη”.
8. Διεθνές Συνέδριο με τίτλο «Ελληνική Αρχαιότητα και Νεοελληνική Λογοτεχνία», Ιόνιο Πανεπιστήμιο, 30 Οκτωβρίου έως 1 Νοεμβρίου 2008: “Από τον Πλάτωνα στον Κώστα Βάρναλη: η Απολογία και η Αληθινή Απολογία του Σωκράτη”.
9. Διεθνές Συνέδριο με τίτλο: «Hellenistic Oratory Conference», University of London, 2-3 Ιουλίου 2009: *The virtue of clarity (σαφήνεια) in hellenistic oratory and rhetoric: the case of [Demetrius] On Style (De elocutione or Περί Ερμηνείας)*.
10. Διεθνής διημερίδα προς τιμήν της κ. Ιωάννας Γιατρομανωλάκη με τίτλο: «Ιδιωτικός βίος και δημόσιοι ομιλητές», 17-18 Οκτωβρίου 2009: “Το ιδιωτικό και το δημόσιο στη δοκιμασία των ρητόρων στην Αθήνα των κλασικών χρόνων”.

11. International Conference «The significance of the Marathon battle to Greek civilization: historic, archaeological and literary evidence», 7-10 October 2010, University of Peloponnese, Kalamata, Greece: “The battle of Marathon in political and forensic speeches”.
12. Τα ιστορικά σχολεία της Θεσσαλίας: Οικονόμειος Σχολή Τσαριτσάνης και Σχολείο Ζαγοράς καθώς και η Ζωσιμαία Σχολή Ιωαννίνων παρουσίασαν την ιστορία τους υπό την επιστημονική εποπτεία και συμμετοχή μου στο 6ο Διασχολικό Συνέδριο Νέων, Παλαιά Βουλή Αθήνα 21-22/1/2011.

ΣΟΦΙΑ ΛΑΪΟΥ

(Επικουρη καθηγήτρια/Οθωμανική Ιστορία)

I. ΒΙΒΛΙΑ

1. *Η Σάμος κατά την οθωμανική περίοδο, 16ος-18ος αι. Πτυχές του κοινωνικού και οικονομικού βίου*, Βιβλιοθήκη Ιστορικών Μελετών 1, University Studio Press, Θεσσαλονίκη 2002.
2. *Τα οθωμανικά έγγραφα της μονής Βαρλαάμ Μετεώρων*, Κέντρο Έρευνας του Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού, Ακαδημία Αθηνών, υπό εκτύπωση.

II. ΑΡΘΡΑ

3. «Αφιερωτήρια έγγραφα των μονών της Σάμου (17ος-18ος αι.)», *Πρακτικά ΙΔ΄ Πανελλήνιου Ιστορικού Συνεδρίου* (Θεσσαλονίκη, 28-30 Μαΐου 1993), Θεσσαλονίκη 1994, σ. 203-212.
4. «Οθωμανικά έγγραφα που αφορούν την ιστορία της Σάμου, 1581-1648», *Πρακτικά συνεδρίου «Η Σάμος από τα βυζαντινά χρόνια μέχρι σήμερα*», τ. Α΄, Αθήνα 1998, σ. 195-208.
5. «Συμβολή στη λειτουργία του οθωμανικού ιεροδικείου του καζά της Σάμου», *Ελληνικά* 49 (1999) σ. 149-157.
6. «Παρατηρήσεις για την τοπογραφία και την οικιστική διάρθρωση της Σάμου το 17ο αιώνα», *Πρακτικά συνεδρίου «Η Σάμος στα νεότερα χρόνια, 17ος-20ός αι.»* (Αθήνα, 20-21 Δεκεμβρίου 1999), Αθήνα 2002, σ. 13-42.
7. «The Ottoman Reoccupation of Tenedos (1657) and the Land Redistribution: Some Preliminary Thoughts», *Περί Θράκης* 2 (2002) σ. 298-303.
8. «Alliances and Disputes in the Ottoman Periphery: The Monastery of Leimon (Mytilene) and its Social Environment in the 17th Century», *XIV. Türk Tarih Kongresi (Ankara, 9-13 Eylül 2002)*, II/II, Άγκυρα 2005, σ. 1389-1401.
9. «The Levends of the Sea in the Second Half of the Sixteenth Century: Some Considerations», *Mélanges en l'honneur d' Elizabeth A. Zachariadou Archivum Ottomanicum* 23 (2005/6) σ. 233-247.
10. «Christian Women in an Ottoman World: Interpersonal and Family Cases Brought Before the Shari'a Courts during the Seventeenth and Eighteenth Centuries (Cases Involving the Greek Community)», A. Buturovich – I. Schick (εκδ.), *Women in the Ottoman Balkans. Gender, Culture and History*, Λονδίνο 2007, σ. 243-271.
11. «Some Considerations Regarding Çiftlik Formation in the Western Thessaly, Sixteenth-Nineteenth Centuries», E. Kolovos et al. (εκδ.), *The Ottoman Empire, the Balkans, the Greek Lands: Toward a Social and Economic History. Studies in Honor of John C. Alexander*, Κωνσταντινούπολη 2007, σ. 255-277.
12. «Το δίκτυο των βακουφίων της πόλης των Τρικάλων, 15^{ος}-16^{ος} αιώνας», *Ιόνιος Λόγος* 1 (2007) σ. 125-150.
13. «Τα Τρίκαλα στα τέλη του 17^{ου} αιώνα με βάση δύο κατάστιχα κεφαλικού φόρου», *Μνήμων* 28 (2006-2007) σ. 9-28.
14. G. Harlaftis- S. Laiou, «Ottoman State Policy in Mediterranean Trade and Shipping, c.1780-c.1820: The Rise of the Greek-Owned Ottoman Merchant Fleet», M. Mazower (εκδ.), *Networks of Power in Modern Greece. Essays in Honor of John Campbell*, Λονδίνο 2008, σ.1-44 (βλ. υπόμνημα).

15. «Η ελληνική επανάσταση στην Πελοπόννησο σύμφωνα με την περιγραφή ενός Οθωμανού λογίου», στο Π. Πιζάνιας, επιμ.-εισ., *Η ελληνική επανάσταση του 1821. Ένα ευρωπαϊκό γεγονός*, Αθήνα 2009, σ. 307-319.
16. «Στρατηγικές εδραίωσης της οθωμανικής κυριαρχίας στο Αιγαίο τον 16^ο αιώνα», στο Κ. Λάμπας, Α. Αναστασόπουλος, Η. Κολοβός, επιμ., *Μνήμη Πηνελόπης Στάθη. Μελέτες ιστορίας και φιλολογίας*, Ηράκλειο 2010, σ. 11-21

III. ΛΟΙΠΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

15. «Η οθωμανική κυριαρχία. Η κοινωνική-οικονομική κατάσταση στο βακούφι της Σάμου από το 16ο έως το 18ο αιώνα», *Καθημερινή – Επτά Ημέρες*, 9 Αυγούστου 1998.
16. Χρονικό του συνεδρίου «The Provincial Elites in the Ottoman Empire», *Halcyon Days in Crete*, V, Ρέθυμνο, 10-12 Ιανουαρίου 2003, *Σύγχρονα Θέματα*, τεύχος Μαρτίου 2004.
17. «Το Αιγαίο επί Οθωμανικής αυτοκρατορίας», www.egeonet.gr. Πολιτιστική Πύλη του Αρχιπελάγους του Αιγαίου, Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού.
18. «Το γαιοκτητικό σύστημα», *Οθωμανική Αυτοκρατορία*, μέρος 1^ο, ΙΣΤΟΡΙΚΑ-Ελευθεροτυπία, 12 Μαΐου 2005.

IV. ΣΥΝΕΔΡΙΑ-ΔΙΗΜΕΡΙΔΕΣ-COLOQUIA

- 1) «An Enemy from Within: The Image of the Levends in the Second Half of the 16th Century», *4th International Congress of Maritime History*, Κέρκυρα, 21-27 Ιουνίου 2004. Επεξεργασμένη μορφή της ανακοίνωσης αποτέλεσε το άρθρο αρ. 9.
- 2) «Ottoman State, Finance and Maritime Trade: The Emergence of an Ottoman- Greek fleet, 1780-1820», Session 106, *XIV International Economic History Congress*, Helsinki, 21-25 Αυγούστου 2006.
- 3) «Η ανάπτυξη της ελληνικής εμπορικής ναυτιλίας και ο ρόλος του οθωμανικού κράτους στις αρχές του 19^{ου} αιώνα», Διημερίδα με τίτλο *Ναυτιλιακή ιστορία των Ελλήνων, 18^{ος} αιώνας*, Κέρκυρα, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, 8-9 Νοεμβρίου 2006.
- 4) «Η πόλη των Τρικάλων στα τέλη του 17^{ου} αιώνα με βάση ένα κατάστιχο είσπραξης του κεφαλικού φόρου», *1^ο Διεθνές Συνέδριο Ιστορίας και Πολιτισμού της Θεσσαλίας*, Λάρισα, 9-11 Νοεμβρίου 2006. Επεξεργασμένη μορφή της ανακοίνωσης αποτέλεσε η ανακοίνωση αρ. 13.
- 5) «Η ελληνική επανάσταση στην Πελοπόννησο σύμφωνα με την περιγραφή εντός ντόπιου Οθωμανού λογίου», *Η Ελληνική Επανάσταση του 1821. Ένα ευρωπαϊκό γεγονός*, Τμήμα Ιστορίας-Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Κέρκυρα, 3-5 Μαΐου 2007.
- 6) «Οι οθωμανικές σπουδές στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο», *Οι Τουρκικές Σπουδές Σήμερα*, Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 1-2 Ιουνίου 2007.
- 7) «Christian Women in an Ottoman World: Interpersonal and Family Cases Brought Before the Shari'a Courts during the Seventeenth and Eighteenth Centuries», *Women Facing the Law: From Byzantium to the Eve of Modern Greece. Colloquium*, Princeton University, 2 Μαΐου 2008.
- 8) «Political Processes on the Island of Samos Prior to the Greek War of Independence and the Reaction of the Sublime Porte», *Halcyon Days in Crete VII: Political Initiatives "From the Bottom Up" in the Ottoman Empire*, Ρέθυμνο, 9-11 Ιανουαρίου 2009.
- 9) «Σχέσεις μοναχών και λαϊκών κατά την οθωμανική περίοδο», *Μοναστήρια, οικονομία και πολιτική από το μεσαίωνα στους νεότερους χρόνους*, Ρέθυμνο 17-19 Δεκεμβρίου 2009.
- 10) «Οθωμανικές μαρτυρίες για τη συμμετοχή των Σαμίων στην επανάσταση του 1821», *1821, Σάμος και επανάσταση: ιστορικές προσεγγίσεις*, Σάμος 28-29 Μαΐου 2010.

ΚΑΛΟΜΟΙΡΑ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ

(Επικουρη Καθηγήτρια/Αρχαία Ελληνική Ιστορία)

I. ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

1. *Contribution à l'Étude de l'intoxication en matière politique et militaire chez les historiens grecs de la période classique*, Παρίσι 1988.
2. *Σπάρτη, Αθήνα, Θήβα (399-371 π. Χ.). Η πορεία προς τα Λεύκτρα*, Αθήνα 2011 (τυπών.).
3. "Un étrange « Proxène » chez Énée le Tacticien", *Cahiers du Centre Gustave Glotz, Revue d'Histoire Ancienne* IV, Publications de la Sorbonne, Paris, 1993, 223-227
4. "Un étrange « Proxène » à Corcyre", *Revue Archéologique* 1994 – N° 1, 111-118
5. "Μια μορφή πολεμικής απάτης στον Αινεία τον Τακτικό", *Αρχαιολογία* 68 (1998) 84-86
6. "La ruse dans la guerre", στο: P. Brun (εκδ.), *Guerres et sociétés dans les mondes Grecs, 490-322*, Éditions du Temps, Paris 1999, 21-28
7. "Quelques cas de désobéissance dans la Grèce classique", *Cahiers du Centre Gustave Glotz, Revue d'Histoire Ancienne* X, Publications de la Sorbonne, Paris 1999, 27-31
8. "Étrangers et citoyens : le maintien de l'ordre dans une cité assiégée selon Énée le Tacticien", στο: *Les Régulations sociales dans l'Antiquité*, sous la direction de Michel Moulin, Presses Universitaires de Rennes, Rennes 2006, 21-41
9. "Une «lacune» suspecte chez Diodore (XV, 45, 2): Timothée et son implication dans les affaires politiques de Zakynthos", *METIS. Revue d'anthropologie du monde grec ancien*. Philogogie – Histoire - Archéologie, N.S. 6, Paris 2008-9, 239-268.
10. "Cephalonia: The "Mysterious Island" of the Ionian Sea (5th – 2nd Century BC)", στο: *With the Adriatic in the Middle: Comparative Issues in Romanized Landscapes in Italy and Greece*, ASLD-Academic Studies, University of Leiden, Leiden 2011 (τυπών.).

II. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ-ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

1. «Από τις όχθες του Ώξου στα όρια της Κίνας και από τις στέπες της Κεντρικής Ασίας στην κοιλάδα του Γάγγη: τα Ελληνιστικά Βασίλεια της Βακτριανής και της Ινδίας»: Α' κύκλος διαλέξεων «Εθνολογικές Προσεγγίσεις - Όταν η Δύση συναντά την Ανατολή», Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης, Ιούλιος 1994.
2. «Alexander's legend through literature to film» στο: 2^ο Συμπόσιο «The Heritage of Alexander the Great Archeology, History, Philosophy, Arts», Αίγυπτος, Οκτώβριος 1996.
3. «Problèmes de pouvoir chez Énée le Tacticien», στο πλαίσιο του σεμιναρίου της Καθηγήτριας κ. Γεωργούδη στο *Centre Louis Gernet de Recherches Comparées sur les Sociétés Anciennes*, Παρίσι, Ιανουάριος 2000
4. «Le maintien de l'ordre dans une cité assiégée selon Énée le Tacticien», στο: Συμπόσιο «Y avait-il des Régulations sociales dans l'Antiquité? », *Centre d'Histoire des Régulations sociales de l'Université d'Angers (HIRES)*, 23– 24. 5. 2003.
5. «The guardians of the Ionian Sea: Korkyra, Cephallenia, Zakynthos (5th to 4th century B.C.)», στο: Διεθνές συνέδριο «11th Annual Mediterranean Studies Congress», Leuphana Universität, Lüneburg, Μάιος 28–31, 2008.
6. «Mediterranean Sea-Routes and Ports of Call (5th -3rd Century BC): The Case of Cephallenia» στο: Διεθνές συνέδριο «12th Annual Mediterranean Studies Congress», Università di Cagliari, Sardinia, Μάιος 27– 30, 2009.
7. "Ruses of War and stratagems in Classical Greek World" στο: Διεθνές συνέδριο «13th Annual Mediterranean Studies Association International Congress», Universidad de Salamanca, Spain, Μάιος 26-29, 2010.

ΣΟΦΙΑ ΜΕΡΓΙΑΛΗ

(Επικουρη Καθηγήτρια/Βυζαντινή Ιστορία)

I. BIBΛΙΑ

1. *L' Enseignement et les Lettrés pendant l' Époque des Paléologues* (Société des Amis du Peuple, Centre d' Études byzantines, Athens 1996.

II. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ

2. «Paul Lemerle (22 avril 1908 - 17 juillet 1989)», *Modern Greek Studies Yearbook* 6 (1990) 427-42.
3. «L' école Saint-Paul de l' Orphelinat à Constantinople: bref aperçu sur son statut et son histoire», *Revue des Études Byzantines* 49 (1991) 237-46.
4. «Γύρω από την πνευματική ζωή στο Δεσποτάτο του Μυστρά κατά τον 14ο αιώνα», *Βυζαντιναί Μελέται* 3 (1991) 5-23.
5. «Propos sur une étude concernant l' enseignement et les lettrés de l' époque des Paléologues», *Cahiers Balkaniques* 18 (1992) 101-14.
6. «Στα ίχνη μιας αριστοκρατικής οικογένειας του Βυζαντινού Μοριά: νέες προσωπογραφικές προσεγγίσεις γύρω από τους Μαμωνάδες της Μονεμβασίας», *Βυζαντιναί Μελέται* 5 (1993) 522-30.
7. «*Didascale* de l' Église: un titre et deux réalités», *Revue des Études Byzantines* 52 (1994) 175-85.
8. «Συμβολή στη χρονολόγηση της έριδας των Ιωάννη Αργυρόπουλου και Γεώργιου Σχολάριου» *Βυζαντινακά* 14 (1994) 453-54.
9. «Ένας Ιταλός ουμανιστής και ένας Πελοποννήσιος δάσκαλος: σχέσεις Μάρκου Αντωνίου Αντιμάχου και Ιωάννη Μόσχου», *Modern Greek Studies Yearbook* 11 (1995) 579-85.
10. «Λαθρεμπόριο πεποιθήσεων στα ύστερα χρόνια του Βυζαντίου», στο: Σ. Ν. Τρωϊάνος (επιμ.), *Έγκλημα και Τιμωρία στο Βυζάντιο*, Ίδρυμα Γουλανδρή-Χόρν, Αθήνα 1997, 157-71.
11. «Manuel Chrysoloras (ca. 1350-1415), an Ideal Model of a Scholar-Ambassador», *Byzantine Studies\Études Byzantines*, New Series, 3 (1998) 1-12.
12. «The "other half", or less than that? Ideals and realities in women's life», στο: *Byzantium, The "Constantinople and Its Legacy" Annual Lecture Series*. The Hellenic Canadian Association of Constantinople, Toronto, Ontario, Canada (February 6, 2000), 31 σελίδες.
13. «Byzantine Emperors and Holy Relics. Use, and Misuse, of Sanctity and Authority», *Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik* 51 (2001) 41-60.
14. «A Byzantine ambassador to the West and his office during the fourteenth and fifteenth centuries: a profile», *Byzantinische Zeitschrift* 94 (2001) 588-604.
15. «Το άλλο πρόσωπο της αυτοκρατορικής διπλωματίας: ο Βυζαντινός αυτοκράτορας στο ρόλο του πρεσβευτή τον 14^ο και 15^ο αι.», *Βυζαντινακά* 25 (2005/06) 235-259.
16. «An ultimate wealth for inauspicious times: Holy relics in rescue of Manuel II Palaeologus' reign», *Byzantion* 76 (2006) 264-275.
- 17- «Πειρατές και ασκητές: το φαινόμενο της πειρατείας μέσα από τα αγιολογικά κείμενα της Παλαιολόγειας εποχής», *Ιόνιος Λόγος* 2 (2010) 221-234.

III. ΛΗΜΜΑΤΑ ΣΕ ΛΕΞΙΚΑ ΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΣ

1. «Nicéphore Choumnos», *Patrimoine Littéraire Européen 5, Premières mutations de Petrarque à Chaucher (1304-1400). Anthologie en langue française* (sous la direction de Jean-Claude Polet), De Boeck Université, Bruxelles 1995, 115-6.
2. «Théodore Métochite», *Patrimoine Littéraire Européen 5, Premières mutations de Petrarque à Chaucher (1304-1400). Anthologie en langue française* (sous la direction de Jean-Claude Polet), De Boeck Université, Bruxelles 1995, pp. 156-7.
3. «Manuel Chrysoloras», *Dictionnaire Encyclopédique du Moyen Âge Chrétien*, vol. I (Paris, Éditions du Cerf, 1997), 327-28.
4. "Isidore I Boucheiras, patr.", *Encyclopaedic Prosopographical Lexicon of Byzantine History and Civilization*, vol. III (Brepols, Turnhout 2008).

5. "Θεοδώρα Θεσσαλονίκης αγία (πέθ. 892)", *Εγκυκλοπαιδικό Προσωπογραφικό Λεξικό Βυζαντινής Ιστορίας και Πολιτισμού*, Τόμος ... (Ιωλκός/Μέτρον, Αθήνα 2008).
6. "Θεοδώρα Άρτας, αγία (+ ca. 1270)", *Εγκυκλοπαιδικό Προσωπογραφικό Λεξικό Βυζαντινής Ιστορίας και Πολιτισμού*, Τόμος ... (Ιωλκός/Μέτρον, Αθήνα 2008).
7. "Θεοκτίστη Λέσβου, αγία (9^{ος} αι)", *Εγκυκλοπαιδικό Προσωπογραφικό Λεξικό Βυζαντινής Ιστορίας και Πολιτισμού*, Τόμος ... (Ιωλκός/Μέτρον, Αθήνα 2008).
8. "Θεοφανώ, αυτοκράτ. (+ 895/6)", *Εγκυκλοπαιδικό Προσωπογραφικό Λεξικό Βυζαντινής Ιστορίας και Πολιτισμού*, Τόμος ... (Ιωλκός/Μέτρον, Αθήνα 2008).
9. "Ισίδωρος Α' Βουχειράς πατρ. (1347-50)", *Εγκυκλοπαιδικό Προσωπογραφικό Λεξικό Βυζαντινής Ιστορίας και Πολιτισμού*, Τόμος ... (Ιωλκός/Μέτρον, Αθήνα 2008).

IV. ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ-ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

1. Α. Γ. Κ. Σαββίδης, *Βυζαντινή Ιστορία, III (1025-1461)*, Αθήνα, Πατάκης 2004, 278 σελ. *Byzantion* 77 (2007) 690-691.
2. (With D. J. Sahas) Marie-France Auzépy, *L'histoire des iconoclastes*. [Bilans de recherche-2.] (Paris: Association des Amis du Centre d' Histoire et Civilisation de Byzance. 2007. Pp. xv, 385. *The Catholic Historical Review* (2008) 776-777.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

(Επικουρος Καθηγητής/Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία)

I. ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ

1. *La notion de classe sociale chez F. Quesnay, A. Smith et D. Richardo, Diplôme d'Études Approfondies*, Παρίσι 1981.
2. *Machiavellisme et antimachiavellisme en France: 1572-1643*, διδ. διατριβή 1987.

II. ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

3. "Ο ευγενής, ο σοφός και ο λαός: τρία πολιτικά υποκείμενα", *Θεωρία και κοινωνία* 3 (1990) 47-54.
4. "A recherché de l'Europe: une enquête sur les manuels scolaires français", στο: J. Muchy and W. Ol-szewskiego (επιμ.), *Dylematy Tozsumisci Europejskich Pod Koniec Drugiego Tysiaclecia*, Uniwersytet Mikolaja Kopernika, Torun 1997, 315-325.
5. "Innocent Gentillet: ένας πρώιμος "εθνικιστής" στον 16ο αιώνα", *Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης* 14 (1999) 96-116.
6. "Από την ιστορία των νοοτροπιών στην αρχή της σπανιότητας των ιστορικών αντικειμένων": Εισαγωγικό δοκίμιο στον 2ο τόμο του βιβλίου Ph. Ariès, *Ο άνθρωπος ενώπιον του Θανάτου. Ο εξαγριωμένος θάνατος II*, Βιβλιοπωλείο της Εστίας, Αθήνα 1999, 11-20.
7. "Ιστορία και Ανθρωπολογία. Η δημιουργία της Ύστερης Αρχαιότητας ως μάθημα μεθόδου": Εισαγωγικό σημείωμα στο Peter Brown, *Η Δημιουργία της Ύστερης Αρχαιότητας*, Βιβλιοπωλείο της Εστίας, Αθήνα 2001, 11-19.
8. "Η εκδοτική σειρά "Δημιουργία της Ευρώπης": σκέψεις για το πώς γράφεται η Ευρωπαϊκή Ιστορία", στο: Άρης Αλεξάκης (επιμ.), *Γλωσσομεταφραστικά Σύμμεικτα-Μελέτες προς τιμήν του Γιάγκου Σιώτη*, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα 2002, 229-244.
9. *Είδωλα του Μακιαβέλλι. Η πολεμική γύρω από τον "μακιαβελλισμό" στην Γαλλία μεταξύ 1572 και 1643*, Βιβλιοπωλείο της Εστίας, Αθήνα 2003.
10. "Το ζήτημα "των δύο εθνών" στην γαλλική ιστοριογραφία από τον Φρ. Οτμάν ως τον Αυγ. Τιερρύ", *Τα Ιστορικά* 39 (2003) 401-434 και 40 (2004) 155-178.
11. "Το ζήτημα "των δύο εθνών" στο ιστοριογραφικό έργο του Φρ. Γκιζώ", *Τα Ιστορικά*.
12. "Το Δοκίμιο επί της ανισότητας των ανθρωπίνων φυλών του Αρθούρου ντε Γκομπινώ και το ζήτημα των "δύο εθνών", *Τα Ιστορικά*.

13. “Per o contro i Turchi. Il *volte face* di san Spiridione tra 1716 e 1798-99”, στο: Vera Constantini και Matthias Kappler (επιμ.), *Τιμητικός προς τιμήν του καθ. Giampiero Belingeri* (τυπών.).
14. Θ. Νικολαΐδης (επιμ.), *Κοινωνίες και άγιοι*, εκδόσεις Νήσος, Αθήνα 2009 (τυπών.).
15. *Εθνικιστική ιστοριογραφία: Η περίπτωση του Σπυρίδωνα Ζαμπέλιου*, Αθήνα 2010 (τυπών.).
16. “La Grèce moderne comme synthèse entre l’héritage classique et le christianisme. Prouesses de la dialectique dans l’œuvre historiographique de Sp. Zabelios”, στο: Constantin Angélopoulos (επιμ.), *Lieux, pratiques et discours de mémoire dans l’identité grecque et chypriote* που θα εκδοθεί από τον οίκο Presses universitaires de Montpellier (τυπών.).
17. “Il ruolo del Consiglio di Corfu nella promozione del culto di san Spiridione” στο: Aldo Pirolla (επ.), *Il Cardinale Querini*, Μπρέσα 2005 (τυπών.).
18. Θ. Νικολαΐδης (επ.), *Ο Μ. Φουκώ και οι ιστορικοί*, Νήσος, Αθήνα 2008.
19. “Πωλ Βέν και Μισέλ Φουκώ” στο: Θ. Νικολαΐδης (επιμ.), *Ο Μ. Φουκώ και οι ιστορικοί*, Νήσος, Αθήνα 2008, σσ. 30-42

III. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ-ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

1. “Sur le “pouvoir spirituel”: Comment gouverner le peuple Chrétien”: Διεθνές συνέδριο: Ethics-Policy (-ies): Local Practices and the Concern of Truth, Αίγινα 1997 (τα πρακτικά δεν δημοσιεύθηκαν).
2. “Eastern and Western monasticism: divergent trajectories”, Διάλεξη στο Πανεπιστήμιο Princeton, Οκτώβριο 1998.
3. “Réflexions preliminaries à l’ étude du protestantisme en France au XVIe siècle”: Διεθνές Συνέδριο με θέμα: *Οι πολιτικές διαστάσεις της θρησκευτικής εμπειρίας στη μεσαιωνική και νεώτερη Ευρώπη, Σύρος 15/16 Ιουλίου 2000.*
4. “La nazione greca nell’ opera storiografica di Sp. Zabelios”: Διεθνές Συνέδριο ..., *Biblioteca Querini Stampalia, Βενετία, Μάρτιος 2003.*
5. “Agiografia e antichità nelle isole Ionie al tempo del Cardinal Querini”, Συνέδριο: *Angelo Maria Querini a Corfu. Mondo Greco e latino al tramonto dell’Antico Regime* που οργανώθηκε από την Biblioteca Querinian στην Μπρέσια το Μάρτιο του 2005.
6. “Μ. Φουκώ και Π. Βέν”, *Ανακοίνωση στο Διήμερο εργαστήριο με θέμα: Ο Μ. Φουκώ και οι ιστορικοί στη Κέρκυρα*, Μάιος 2005.
7. “Le culte des saints. Approches récentes”, στο: *Historiography and Religion*. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Ιούνιος 2006.
8. “Il culto di san Spiridione a Corfù. L’appropriazione del santo da Venezia”, Σεμινάριο του European doctorate του Πανεπιστημίου Ca’ Foscari της Βενετίας. Υπεύθυνος καθηγ. Giovanni Levi.
9. “Assedi e protezione celeste”, Ανακοίνωση στο Συνέδριο: *Matthias – Werner von Schulemburg*, Κέρκυρα 2008.

IV. ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

1. Φ. Αριές, Ο άνθρωπος ενώπιον του θανάτου, τόμοι Ι/ΙΙ, Βιβλιοπωλείο της Εστίας, Αθήνα 1997/1999.
2. Π. Μπράουν, Η δημιουργία της Ύστερης Αρχαιότητας, Βιβλιοπωλείο της Εστίας, Αθήνα 2001.
3. Π. Βέν, “Η επανάσταση που έφερε ο Μ. Φουκώ στην ιστορία”, στο: *Ο Μ. Φουκώ και οι ιστορικοί*.

V. ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

1. “Η πολιτική διάσταση στο έργο του Μ. Φουκώ”, Εφημ. *Η Αυγή*, 18 Αυγούστου 1985.
2. “Η νέα Ανατολή” (παρουσίαση του βιβλίου του P. Brown, Ο κόσμος της Ύστερης Αρχαιότητας, εκδόσεις Αλέξανδρεια, Αθήνα 1998), Εφημ. *Το Βήμα*, 12 Απριλίου 1998.
3. “Marilyn Dunn: The Emergence of Monasticism. From the Desert Fathers to the Early Middle Ages, Blackwell Publishing, Oxford 2000”, *Journal of Religious History* 26 (2002) 317-319.
4. “Αλίκη Νικηφόρου (επιμ.), Η Επτάνησος Πολιτεία (1800-1807): Τα μείζονα ιστορικά ζητήματα, Κέρκυρα 2001”, *Τα Ιστορικά* 36 (2002) 248-250 (συντομευμένη εκδοχή του ίδιου κειμένου δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα *Η Καθημερινή* την 5 Μαΐου 2002).

ΕΥΔΟΚΙΑ ΟΛΥΜΠΙΤΟΥ
(Επίκουρη Καθηγήτρια/Εθνολογία)

I. ΒΙΒΛΙΑ

1. Η οργάνωση του χώρου στο νησί της Πάτμου (16ος-19ος αιώνας), Διδακτορική διατριβή, έκδ. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 2002, 340 σελ.
2. *Αρχείο του Κεντρικού Συμβουλίου της ΕΠΟΝ. Συλλογή Αρχείων Σύγχρονης κοινωνικής Ιστορίας. Κατάλογοι και Ευρετήρια*, εκδ. Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών Ε.Ι.Ε., αρ. 35, Αθήνα 2000, 264 σελ. (συνεργασία με Δ. Δημητρόπουλο).
3. *Ανθρωποι και παραδοσιακά επαγγέλματα στο Αιγαίο*, εκδ. Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, Αθήνα α' έκδοση 2003, 311 σελ., (τα κεφάλαια Σύρος, Τήνος, Κάλυμνος, Κάρπαθος, Λέρος, Σύμη, σ. 180-303 και την αντίστοιχη βιβλιογραφία. Τις σελ. 14-179 έχει γράψει η καθηγήτρια λαογραφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών Κατερίνα Κορρέ Ζωγράφου. Η εισαγωγή των σ. 15-16 είναι κοινή).
4. *Γυναίκες του Αγώνα*, στη σειρά Βασίλης Παναγιωτόπουλος (επιμ.), «Ιδρυτές της νεώτερης Ελλάδας», εκδ. Τα Νέα, Αθήνα 2010.

II. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

Παραδοσιακή Τεχνολογία και Επαγγέλματα, στο διδακτικό σύγγραμμα: «Παραδοσιακή Τέχνη και Τεχνολογία» της θεματικής ενότητας ΕΛΠ41: «Δημόσιος και Ιδιωτικός Βίος στην Ελλάδα II: Οι Νεότεροι χρόνοι», εκδ. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πρόγραμμα Σπουδών Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό, Πάτρα 2002, σ. 195-301.

III. ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ

1. Ηλίας Νικολακόπουλος - Ευδοκία Ολυμπίτου (επιμέλεια), *Αντώνης Μπριλλάκης: Διαδρομές και αναζητήσεις της Αριστεράς μετά τον Εμφύλιο. Επιλογή κειμένων, βιογραφικό σχέδιασμα*, εκδ. Λιβάνης – ΑΣΚΙ, Αθήνα 2010, 333 σελ.
2. Δημήτρης Δημητρόπουλος – Ευδοκία Ολυμπίτου (επιμέλεια), *Ψαρεύοντας στις ελληνικές θάλασσες. Από τις μαρτυρίες του παρελθόντος στη σύγχρονη πραγματικότητα*, Τετράδια Εργασίας 33, έκδ. ΙΝΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2010, 245 σελ.
3. Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Εύη Ολυμπίτου, Ιωάννα Παπαθανασίου (επιμέλεια), *Η ελληνική νεολαία στον 20ό αιώνα. Πολιτικές διαδρομές, κοινωνικές πρακτικές και πολιτιστικές εκφράσεις*, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα 2010, 469 σελ.

IV ΑΡΘΡΑ

1. «Για τις εφημερίδες τοίχου των φυλακών και των κατασκηνώσεων: από το αρχείο του Κεντρικού Συμβουλίου της ΕΠΟΝ», π. *Αρχειοτάξιο* τχ. 1, σ. 38-42 (και μερική αναδημοσίευση στο π. Αντί τχ. 782, 21/2/2003, σ. 60-61, με τίτλο «Εφημερίδες στους τοίχους των φυλακών και των κατασκηνώσεων»).
2. «Το Αρχείο του Αντώνη Μπριλλάκη», π. *Αρχειοτάξιο* τχ. 2, σ. 97-99.
3. «Τεχνικά επαγγέλματα και εργαστήρια στο Αιγαίο», επιθ. *Σύγχρονα Θέματα* τχ. 78-79, σ. 125-133.
4. «Η εισαγωγή του καταδυτικού σκάφανδρου στη σπογγαλιεία της Καλύμνου» *Τα Ιστορικά* 38 (2003) 163-186.
5. «Από την ορεινή Χώρα στην παραλιακή Σκάλα. Παρατηρήσεις για τη διαμόρφωση μιας νησιωτικής πόλης», *Ιόνιος Λόγος* 1 (2007), σ. 151-179.
6. «Transgressions des frontières maritimes. Le cas des îlots du Dodécanèse», *The Historical Revue / La Revue Historique INR/NHRF*, v. 5 (2008), σ. 181-192.

V. ΚΕΙΜΕΝΑ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ

1. «La construction du territoire: Négociation et Symbolique», *Pouvoirs locaux et espaces*, εκδ. Université de Provence, Communauté des Universités de la Méditerranée, Aix-en-Provence 1994, σ. 99-105. (από κοινού με τους F. Bruyas, M. Leybourne, St. Misconneau, L. Papastefanaki).
2. «Αγγελική Χατζημιχάλη», *Πρόσωπα του 20ού αιώνα*, εκδ. Τα Νέα – «Νέα Σύνορα», Α. Α. Λιβάνη, Αθήνα 2000, σ. 563-568.
3. «Η συγκρότηση ενός νησιωτικού οικισμού: Η Χώρα της Πάτμου κατά την περίοδο της οθωμανικής κατάκτησης», *Ιστορική Έρευνα των οικισμών της Ελλάδας – Μελετήματα και Πρώτα Αποτελέσματα Ερευνών*, Τετράδια Εργασίας ΚΝΕ/ΕΙΕ, αρ. 18, Αθήνα 2003, 133-161.
4. «Transgressions des frontières maritimes. Le cas des îlots du Dodécanèse». Το κείμενο έχει περιληφθεί σε συλλογικό τόμο που θα εκδοθεί από το Laboratoire de Démographie Historique της École des Hautes Études en Sciences Sociales (9 δακτ. σελ.).
5. «Τεχνικές και Επαγγέλματα. Μια εθνολογική προσέγγιση», *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000*, τ. 1, Αθήνα 2003, σ. 305-316.
6. «Στη στεριά», στο: Σπ. Ασδραχάς, Αν. Τζαμτζής, Τζ. Χαρλαύτη (επιστ. επιμ.), *Ελλάδα της Θάλασσας*, Αθήνα 2004, σ. 35-43.
7. «Ελληνική σπογγαλιεία», στο: Σπ. Ασδραχάς, Αν. Τζαμτζής, Τζ. Χαρλαύτη (επιστ. επιμ.), *Ελλάδα της Θάλασσας*, Αθήνα 2004, σ. 307-313.
8. «Δραστηριότητες και επαγγέλματα», στο: Σπ. Ασδραχάς, Αν. Τζαμτζής, Τζ. Χαρλαύτη (επιστ. επιμ.), *Ελλάδα της Θάλασσας*, Αθήνα 2004, σ. 217-219.
9. «Η οικογένεια Μαράτου στη Λέρο: Δραστηριότητες, σχέσεις, θέση στην τοπική κοινωνία», στο: Ένας έμπορος στη Λέρο του 19^{ου} αιώνα. Πέντε μελέτες με βάση και αφορμή το αρχείο Νικήτα Μαράτου, Αθήνα 2005, σ. 77-148 (και ανάτυπο σ. 1-72).
10. «Μια κουπίτσα λάδι όλο τον κόσμο αλείφει». Από τον παραδοσιακό πολιτισμό της ελιάς στην Πελοπόννησο», στο: «Ο δε τόπος Ελαιοφόρος». Η παρουσία της ελιάς στην Πελοπόννησο, εκδ. Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς, Αθήνα 2007, σ. 33-47.
11. «Ψαρεύοντας στο Αιγαίο τον 19^ο αιώνα», Δημήτρης Δημητρόπουλος – Ευδοκία Ολυμπίτου (επιμέλεια), *Ψαρεύοντας στις ελληνικές θάλασσες. Από τις μαρτυρίες του παρελθόντος στη σύγχρονη πραγματικότητα*, Τετράδια Εργασίας 33, έκδ. ΙΝΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2010, σ. 139-154.
12. «Αναζητήσεις και προσανατολισμοί της εθνικής ιδεολογίας: η πρώτη εικοσαετία της επιστήμης της Λαογραφίας και η δημιουργία του Λυκείου των Ελληνίδων», στο Έφη Αβδελά (επιστημ. επιμέλεια), *Το Λύκειον των Ελληνίδων. 100 χρόνια*, εκδ. ΠΙΟΠ, Αθήνα 2010, σ. 339-363.

VI. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΒΙΒΛΙΑ

1. «Το Αρχείο του Αντώνη Μπριλλάκη», στο Ηλίας Νικολακόπουλος - Ευδοκία Ολυμπίτου (επιμ.) *Αντώνης Μπριλλάκης: Διαδρομές και αναζητήσεις της Αριστεράς μετά τον Εμφύλιο. Επιλογή κειμένων, βιογραφικό σχεδιάσμα*, εκδ. Λιβάνης – ΑΣΚΙ, Αθήνα 2010, σ. 17-22.
2. «Αντώνης Μπριλλάκης: Σχεδιάσμα βιογραφίας, Μαρτυρίες και τεκμήρια από τη ζωή του (1924-1994)» στο Ηλίας Νικολακόπουλος - Ευδοκία Ολυμπίτου (επιμ.) *Αντώνης Μπριλλάκης: Διαδρομές και αναζητήσεις της Αριστεράς μετά τον Εμφύλιο. Επιλογή κειμένων, βιογραφικό σχεδιάσμα*, εκδ. Λιβάνης – ΑΣΚΙ, Αθήνα 2010, σ. 23-106.

VII. ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

1. «Το Χαλάνδρι κατά τον μεσοπόλεμο: Τεχνικές και επαγγέλματα σε μία μικρή κοινότητα της Αττικής», *Πρακτικά 8^{ου} Συμποσίου Ιστορίας και Λαογραφίας Αττικής*, εκδ. Λαογραφικό Μουσείο Αμαρουσίου, Αθήνα 2001, σ. 458-465.
2. «Παραδοσιακές τεχνικές και εργαστήρια στα νησιά του Αιγαίου. Μια πρώτη περιγραφή της παρούσας κατάστασης», *Πρακτικά 3^{ου} Συνεδρίου «Παραδοσιακές Τέχνες και Επαγγέλματα»*, εκδ. Λαογραφικό Μουσείο Στεμνίτσας, σ. 39-50.
3. «Νερόμυλοι στα Καστέλια Φωκίδας», *Πρακτικά Α' Επιστημονικού Συνεδρίου «Το Γαλαξίδι από την αρχαιότητα έως σήμερα»*, Αθήνα 2003, σ. 139-147.

4. «Ένα οδοιπορικό στη Σαρία της Καρπάθου: Ο χώρος και οι άνθρωποι», *Πρακτικά Β' Διεθνούς Συνεδρίου Καρπαθιακής Λαογραφίας*, Αθήνα 2003, 511-527.
5. «Βυρσοδεψεία στην Όλυμπο της Καρπάθου», *Πρακτικά Συνάντησης Εργασίας με θέμα «Ελληνικά Βυρσοδεψεία 19^{ος}-20^{ος} αιώνες»*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2004, 183-188.
6. «Σχεδιάζοντας το ταξίδι: Σπογγαλιευτικά συμφωνητικά και εργασιακές σχέσεις των πληρωμάτων στην Κάλυμνο, 19^{ος}-20^{ός} αι.», *Πρακτικά Β' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών με θέμα «Η Ελλάδα των νησιών από τη Φραγκοκρατία ως σήμερα»*, Αθήνα 2004, σ. 401-414.
7. «When an occupation becomes a way of life: Comments on sponge-fishing in the Dodecanese during the 19th and 20th century», *Following the Nereids. Sea routes and maritime business, 16th-20th s.*, Αθήνα 2006, σ. 183-192.
8. «Rapports techniques - société: l'introduction du scaphandre dans la pêche d'éponges grecque au 19e siècle», στο δικτυακό τόπο του Mediterranean Maritime History Network (M.M.H.N.) και υπό δημοσίευση στα *Πρακτικά* του Συνεδρίου του M.M.H.N., που πραγματοποιήθηκε στη Σικελία το 2006, με θέμα «Making Waves in the Mediterranean».
9. «Recording the Greek Industrial Heritage», υπό δημοσίευση στα *Πρακτικά* Διεθνούς Συνεδρίου του TICCIH, που πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη και το Terni [από κοινού με τους Ν. Μπελαβίλα (Ε.Μ.Π.) και Λ. Παπαστεφανάκη (Παν. Ιωαννίνων)].
10. «La pesca nell' Egeo: La pesca e il pesce nel XIX secolo», στο: R. Gertwagen, S. Raicevich et al. (εκδ.), *Il mare. Com'era. Atti del II Workshop Internazionale HMAP del Mediterraneo e Mar Nero*, Cioggia 2008, σ. 65-76.
11. «Labour: Survival and wealth in the islands of the Dodecanese (19th-20th c.)», υπό δημοσίευση στα *Πρακτικά* Συνεδρίου με θέμα «Wealth and Poverty in European Rural Societies from the Middle Ages to the present day. Standards of living, material culture and consumption patterns» που πραγματοποιήθηκε στο πανεπιστήμιο Ν. Κοπέρνικος της Πολωνίας (21-22/9/2007)
12. «Greek Sponge fishing», *Πρακτικά συνεδρίου Mediterraneo. Economia dei litorali e gestione delle risorse dall'Antichità al Novecento*, Università degli Studi di Bologna, International Summer School 2008, Città di Cattolica 2008, σ. 127-134.
13. «Αμπέλι και κρασί στον παραδοσιακό πολιτισμό της Πελοποννήσου», *Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου Οίνου ιστορώ ΙΧ. Πολυστάφυλος Πελοπόννησος*, Αθήνα 2009, σ. 223-242.
14. «Μελετώντας και διδάσκοντας υλικό πολιτισμό», στα *Πρακτικά* του Επιστημονικού Συνεδρίου με θέμα: *Η έρευνα και διδασκαλία του υλικού πολιτισμού των νεώτερων χρόνων στα ελληνικά πανεπιστήμια*, εκδ. ΕΚΠΑ, Αθήνα 2010, σ. 433-448.
15. «Ο κύκλος της καλλιέργειας και της επεξεργασίας της μαστίχας. Μια εθνογραφική προσέγγιση», υπό δημοσίευση στα *πρακτικά* του ΙΑ' Τριμήνου Εργασίας με θέμα «Μαστίχα Χίου», που διοργανώθηκε από το ΠΙΟΠ.
16. «Προβιομηχανικές και βιομηχανικές δραστηριότητες στην Κέρκυρα, 19^{ος}-20^{ός} αιώνες», υπό δημοσίευση στα *πρακτικά* του Θ' Πανιονίου Συνεδρίου, Παξοί 2010.
17. «Μπουμπουλίνα: Η θηλυκή εκδοχή της ανδρείας», υπό δημοσίευση στα *πρακτικά* των Σεμιναρίων της Ερμούπολης με θέμα: «"Με τα μάτια των άλλων". Προσλήψεις και εικόνες προσώπων που σφράγισαν τον ελληνικό 19^ο και 20^ο αιώνα», Σεμινάρια της Ερμούπολης 2010.

VIII. ΛΟΙΠΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

1. Βιβλιοκρισία στο «Στέλιος Α. Παπαδόπουλος - Διάκ. Χρυσόστομος Φλωρεντής, *Νεοελληνικό Αρχείο Ι. Μονής Ιωάννου Θεολόγου Πάτμου. Κείμενα για την τεχνική και την Τέχνη*, Αθήνα 1990», π. *Μνήμων*, τ. 14, Αθήνα 1994, σ. 338-340.
2. «Το νεοελληνικό αρχείο, πηγή για τη μελέτη της μοναστικής κοινότητας και της κοινωνίας που την περιέβαλε», *Κέντρα Ορθοδοξίας*, εκδ. Καθημερινή, Επτά Ημέρες, τ. Α', σ. 135-136. (α' δημοσίευση στην εφ. *Καθημερινή*. Επτά Ημέρες, 7/11/1994 σ. 29).
3. «Ο Αλέξανδρος Κουμουνδούρος και η εποχή του», *Ενημερωτικό Δελτίο του Κέντρου Νεοελληνικών Ερευνών του Ε.Ι.Ε.*, τχ. 20, Αθήνα 1997, σ. 21-23.
4. «Καταγραφή παραδοσιακών χειροτεχνικών επιχειρήσεων και εργαστηρίων στο Αιγαίο», *Ενημερωτικό Δελτίο του Κέντρου Νεοελληνικών Ερευνών του Ε.Ι.Ε.*, τχ. 21, Αθήνα 1998, σ. 22-23.

5. «Καταγραφή παραδοσιακών χειροτεχνικών επιχειρήσεων και εργαστηρίων στο Αιγαίο» (Απολογισμός του Ερευνητικού Έργου), *Ενημερωτικό Δελτίο του Κέντρου Νεοελληνικών Ερευνών του Ε.Ι.Ε.*, τχ. 24, Αθήνα 2000, σ. 21-23.
6. «“Σα κουνιούντανε το βουβάλι, γίνονταν σεισμός”. Η πρόβλεψη των σεισμών ανά τους αιώνες», εφ. *Τα Νέα - Πρόσωπα του 21ου αιώνα*, 2/10/1999, σ. 20-22. (Ο τίτλος του άρθρου οφείλεται στους υπεύθυνους σύνταξης της εφημερίδας).
7. «Καϊκία της Μήλου»: βιβλιοκρισία στο «Στέλιος Μπελιβανάκης, *Παλιά Μηλείκα καϊκία*, Αθήνα 1999», π. *Τα Ιστορικά*, τχ. 33, Δεκ. 2000, σ. 416-419.
8. «Η ιστορία σε τενεκέδες», εφ. *Τα Νέα - Πρόσωπα του 21ου αιώνα*, 23/6/2001, σ. 19. (Ο τίτλος του άρθρου οφείλεται στους υπεύθυνους σύνταξης της εφημερίδας).
9. «Παραδοσιακοί Τεχνίτες και Επαγγέλματα του Ξύλου στο Αιγαίο, τη Θράκη και την Κύπρο», (Παρουσίαση του Ερευνητικού Έργου), *Ενημερωτικό Δελτίο του Κέντρου Νεοελληνικών Ερευνών του Ε.Ι.Ε.*, τχ. 26, Αθήνα 2001, σ. 35.
10. «Ξέστρον, Παραδοσιακές τεχνικές και επαγγέλματα σε σύγχρονο τεχνολογικό περιβάλλον (Ξύλο και μάρμαρο στο Αιγαίο: παλιές χρήσεις και νέες προοπτικές)», (Απολογισμός του Ερευνητικού Έργου), *Ενημερωτικό Δελτίο του Κέντρου Νεοελληνικών Ερευνών του Ε.Ι.Ε.*, τχ. 26, Αθήνα 2001, σ. 34.
11. «Προκαταρκτικές δράσεις για την τεκμηρίωση της βιομηχανικής κληρονομιάς στο Αιγαίο», (Παρουσίαση του Ερευνητικού Έργου), *Ενημερωτικό Δελτίο του Κέντρου Νεοελληνικών Ερευνών του Ε.Ι.Ε.*, τχ. 26, Αθήνα 2000, σ. 36.
12. «Συνάντηση Εργασίας: Ελληνικά Βυρσοδεψεία 19ος-20ός αιώνας (Ιωάννινα 5-7 Οκτωβρίου 2001)», *Ενημερωτικό Δελτίο του Κέντρου Νεοελληνικών Ερευνών του Ε.Ι.Ε.*, τχ. 26, Αθήνα 2001, σ. 94-96.
13. «Ελληνικά Βυρσοδεψεία 19ος-20ός αιώνας», *Τα Ιστορικά*, τχ. 35, Δεκέμβριος 2001, σ. 446-449.
14. «Το αρχείο της ΕΠΟΝ και η διάσωσή του», εφ. *Η Κυριακάτικη Αυγή*, 24/2/2001, σ. 16 (από κοινού με τον Δ. Δημητρόπουλο).
15. Βιβλιοκρισία στο «Βάσω Ρόκου, *Τα βυρσοδεψεία των Ιωαννίνων, Από το εργαστήριο στο «εργοστάσιο» της βιοτεχνικής πόλης*, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2004», π. *Φηγός*, έκδ. της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ιωαννίνων, τχ. 18 (2004), σ. 198-202.
16. «Πηγές γνώσης και έμπνευσης», βιβλιοκρισία στο *Καλοκαιρινές Σαμιακές Συναντήσεις. Η μεσογειακή διάσταση ενός αιγαιακού νησιού. Πέτρα, Πηλός, Ξύλο: Παραδοσιακά υλικά και επαγγέλματα στο Αιγαίο*, Σάμος 2005, *Μεθόριος*, τχ. 17 (2005), σ. 25-28.
17. Συγγραφή λημμάτων και σχολιασμός αεροφωτογραφιών στο ερευνητικό έργο: «Αεροφωτογραφικός άτλαντας ελληνικών τοπίων. Σύγχρονα Ελληνικά Πολιτισμικά Τοπία» ([/www.greekscapes.gr](http://www.greekscapes.gr)), επιστημονικός υπεύθυνος καθ. Κωστής Χατζημιχάλης, Τμήμα Γεωγραφίας, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα 2010.
 - «Πάτμος, το μοναστήρι και ο οικισμός» (www.greekscapes.gr/index.php/2010-01-21-16-47-29/landscapescat/44/103-patmos.html)
 - «Η Όλυμπος της Καρπάθου. Εθνολογία και χώρος» ([/www.greekscapes.gr/index.php/2010-01-21-16-47-29/landscapescat/44/118-olympus-karpathou.html](http://www.greekscapes.gr/index.php/2010-01-21-16-47-29/landscapescat/44/118-olympus-karpathou.html)).
 - «Η “Δημητρούλα”, οι υδάτινοι δρόμοι και οι σταθερές του νησιωτικού χώρου» (www.greekscapes.gr/index.php/2010-01-21-16-47-29/landscapescat/64/245-ploio.html)
18. «Ένα ερευνητικό πρόγραμμα για την καταγραφή της βιοτεχνικής και βιομηχανικής κληρονομιάς των Ιόνιων νησιών». Ηλεκτρονική (www.teeker.gr) και ψηφιακή έκδοση (cd) από το ΤΕΕ Κέρκυρας των Πρακτικών της Επιστημονικής Διημερίδας με θέμα: «Η βιομηχανική κληρονομιά των Ιόνιων νησιών» που διοργανώθηκε από το ΤΕΕ Τμήμα Κέρκυρας, το Ελληνικό Τμήμα του TICCIH και το Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου (4-5/6/2010).
19. «13^ο Διεθνές Συνέδριο TICCIH στην Ιταλία. Αστικοί μετασχηματισμοί, παραγωγικές περιοχές και βιομηχανικά τοπία», *Δελτίο για τη Βιομηχανική Κληρονομιά* (εκδ. Ελληνικού Τμήματος TICCIH), τχ. 2 (2007), σ. 27-29.
20. «Φάροι και φαροφύλακες στο Ιόνιο», *Οι φάροι των Ιονίων Νήσων*, Κέρκυρα 2008, σ. 5-7.

21. “Για την ελληνική νεολαία στον 20ό αιώνα. Ένα συνέδριο των ΑΣΚΙ», *Αρχειοτάξιο* 10 (2008), σ. 232-236.

ΙΧ. ΠΡΟΛΟΓΟΙ

Πρόλογος στο βιβλίο: Λάρα Καλλίρη (επιμέλεια), *Ιστορίες. Φολέγανδρος: Η ελάχιστη κλίμακα*, εκδ. Media dell’ Arte Αθήνα 2005, σ. vii-viii.

Πρόλογος στο βιβλίο: *Αγαπητοί μας πατριώται και ευγενείς ξένοι... 19^{ος}-20ός αιώνας. Η Φολέγανδρος μέσα από το Κοινοτικό της Αρχείο*, εκδ. Media dell’ Arte Αθήνα 2006, σ. 8.

«Τα κουρμπάνια», εισαγωγικό κείμενο για τον κατάλογο των φωτογραφιών του Γιάννη Βουλγαράκη με θέμα «Η ταυροθυσία στο Μανταμάδο της Λέσβου», που πραγματοποιήθηκε για την αντίστοιχη έκθεση στο ΕΙΕ τον Μάιο του 2009.

«Σημείωμα των επιμελητών», στο Δημήτρης Δημητρόπουλος – Ευδοκία Ολυμπίτου (επιμέλεια), *Ψαρεύοντας στις ελληνικές θάλασσες. Από τις μαρτυρίες του παρελθόντος στη σύγχρονη πραγματικότητα*, Τετράδια Εργασίας 33, έκδ. ΙΝΕ/ΕΙΕ, Αθήνα 2010, σ. 9-10.

ΗΛΙΑΣ ΣΒΕΡΚΟΣ

(Επικουρος Καθηγητής/Ρωμαϊκή Ιστορία)

Ι. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

1. Συμβολή στην Ιστορία της Άνω Μακεδονίας των Ρωμαϊκών χρόνων (Πολιτική Οργάνωση-Κοινωνία-Ανθρωπωνυμία), διδ. διατριβή, Θεσσαλονίκη 2000, 241 σ. [με αγγλ. περίληψη].
2. “Μακεδονική βιβλιογραφία 1900-1990. Μέρος Α’ 1900-1945”, *Μακεδονικά* 28 (1994) 369-388.
3. “Έκρωμαϊσμός και αναφορά της καταγωγής σε επιγραφές Μακεδόνων στρατιωτών του ρωμαϊκού στρατού”, *Αρχαία Μακεδονία* 6 (1996) [1999] 1091-1100.
4. “Άγνωστοι λόγιοι από τη Μ. Ασία κατά την αυτοκρατορική εποχή”, στο: Ηλ. Κ. Σβέρκος (επιμ.), *Ε’ Πανελλήνιο Συνέδριο για τον Ελληνισμό της Μ. Ασίας. Ο Ελληνισμός της Μ. Ασίας από την Κλασσική Αρχαιότητα ως τον εικοστό αιώνα (Θεσσαλονίκη 27-29 Νοεμβρίου 1998)*, Θεσσαλονίκη 2000, 6-30.
5. “Ενεπίγραφοι ταφικοί βωμοί από τη Θεσσαλονίκη” *ΤΕΚΜΗΡΙΑ* 5 (2000) 1-34 (με αγγλ. περίληψη· συν. με Π. Αδάμ-Βελένη).
6. “Επιτάφιος στήλες από τη Θεσσαλονίκη”, στο: Ηλ. Κ. Σβέρκος (επιμ.), *Α’ Πανελλήνιο Συνέδριο Επιγραφικής (Πρακτικά): Στην μνήμη Δημητρίου Κανατσούλη*, Θεσσαλονίκη 22-23 Οκτωβρίου 1999, Θεσσαλονίκη 2001, 13-34 (με γερμαν. περίληψη· συν. με Π. Αδάμ-Βελένη).
7. “Πολιτισμική κληρονομιά και ιστορική συνείδηση: Παραδείγματα από την ιστορία της Ορεστίδος των Ρωμαϊκών χρόνων”, στο: Μ. Σανταλίδου (επιμ.), *Ορεστίδος Ιστορία. Από την Κλασσική Αρχαιότητα ως τον 20ο αι. Συνέδριο Τοπικής Ιστορίας, Άργος Ορεστικό, 9-10 Σεπτ. 2000*, Θεσσαλονίκη 2001, 19-40.
8. “Δύο νέες επιτάφιος στήλες από το ανατολικό νεκροταφείο της Θεσσαλονίκης”, *ΤΕΚΜΗΡΙΑ* 6 (2001) 1-8 (με αγγλ. περίληψη· συν. με Μ. Αυλωνίτη).
9. “Ενεπίγραφο επιτύμβιο ανάγλυφο από την περιοχή των Σερρών”, *ΤΕΚΜΗΡΙΑ* 6 (2001) 48-53 (με αγγλ. περίληψη).
10. “Δύο επιτύμβια επιγράμματα από τη Μακεδονία”, *ΤΕΚΜΗΡΙΑ* 6 (2001) 54-69 (με αγγλ. περίληψη· συν. με Κ. Σισμανίδη).
11. “Verschollene Inschriften aus Bisanthe im Archäologischen Museum von Thessaloniki”, *ΤΕΚΜΗΡΙΑ* 6 (2001) 155-158 (με ελλ. περίληψη).
12. “Eine neue Grabinschrift aus Anthemous (Galatista)”, *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik* 140 (2002) 127-128.
13. “Παρατηρήσεις σε μία νέα επιγραφή από τό territorium της ρωμαϊκής αποικίας της Κασσάνδρειας”, *ΤΕΚΜΗΡΙΑ* 7 (2002) [2003] 167-180 (με γερμ. περίληψη).
14. “Eine Grabinschrift aus Anthemous”, *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik* 163 (2007) 101-102.
15. “Αρπαλοσκύτα?”, στο: *Τόμος Χαριστήριος στον Δημήτρη Ζ. Σοφιανό. Ιόνιος Λόγος* 1 (2007) 193-201.
16. “Bemerkungen zu zwei Epigrammen”, *Classica et Mediaevalia* 59 (2008) 139-154.

17. “Μ. Ούλπιος Ιουλιανός, ηγεμών της Μακεδόνων επαρχείας”, στο: Ηλ. Σβέρκος (επιμ.), *Β΄ Πανελλήνιο Συνέδριο Επιγραφικής (Πρακτικά). Στην μνήμη της Φανούλας Παπάζογλου, Θεσσαλονίκη 24-25 Νοεμβρίου 2001*, Θεσσαλονίκη 2008, 13-30 (με γερμαν. περίληψη· συν. με Π. Αδάμ-Βελένη).
18. “Zur Neudefinition des Territoriums einer makedonischer Polis der Kaiserzeit: Der Fall von Bragynos in Krestonia”, *ZPE* 169 (2009) 163-172 (συν. με Π. Νίγδελη).
19. “Μια επιτάφια ενεπίγραφη στήλη από την Ορεστίδα”, στο: Στ. Δρούγου et al. (επιμ.), *ΚΕΡΜΑΤΙΑ ΦΙΛΙΑΣ. Τιμητικός τόμος για τον Ιωάννη Τουράτσογλου*, Αθήνα 2009, 113-119.
20. “Νέα επιτύμβια μνημεία από τη Λητή”, *Αρχαιολογική Εφημερίς* 148 (2010) 183-221 (συν. με Κ. Τζαναβάρη).
21. “Ein Bleigewicht aus Ephesos (?) in Athen”, *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik* 172 (2010) 145-147.
22. “Το επιτύμβιο του Περίτα από το Άργος Ορεστικών και τα ελληνικά ονόματα με την κατάληξη -ιανός (-ianus) στη ρωμαϊκή Ανατολή”, *Ιόνιος Λόγος* 2 (2010) 349-365.
23. “Μία νέα τιμητική επιγραφή των εφήβων από τὰ Καλίνδοια” *ΤΕΚΜΗΡΙΑ* 10 (2010) σελ. 29 (τυπών. συν. με Κ. Σισμανίδη).
24. “Antiquities from Eastern Thrace at the Archaeological Museum of Thessaloniki”, στο: M. Hamdi Sayar (εκδ.), *XIth International Congress of Thracology, Istanbul 8-12 November 2010*, Istanbul 2011, (υπό δημοσίευση) [συνεργασία με Π. Αδάμ-Βελένη-Κ. Τζαναβάρη].

II. ΣΥΜΒΟΛΕΣ ΣΤΟ SUPPLEMENTUM EPIGRAPHICUM GRAECUM

Το έργο εκπονείται υπό την εποπτεία των Καθηγ. Ά. Χανιώτη (All Souls College/Οξφόρδη/Institut for Advanced Studies), T. Corsten (Χαϊδελβέργη/Βιέννη), R. S. Stroud (Berkleley), H. W. Pleket (Leiden) και R. A. Tybout (Leiden). Συμμετέχω σ' αυτό ως Assistant Editor από τον Απρίλιο του 2001 και η συμβολή μου έγκειται στη σύνταξη λημμάτων που αφορούν κυρίως στις επιγραφές της ηπειρωτικής Ελλάδος από τη Βοιωτία έως τη Θράκη, της Μοισίας, Δακίας, Βορείου Ευξείνου Πόντου και των νήσων (πλην της Κύπρου) και στη σύνταξη ευρετηρίων και Concordances (βλ. πρόλογο εκάστου τόμου). Ενυπόγραφες παρατηρήσεις, συμπληρώσεις και διορθώσεις γίνονται στα κατωτέρω λήμματα:

1. *Supplementum Epigraphicum Graecum* XLVIII (1998) [2001]: 663, 667, 690, 708, 723, 774, 800, 805, 808, 824, 827, 828, 876, 879, 903, 919, 920, 921, 923, 925, 935, 940, 942, 945, 947, 948, 951, 954.
2. *Supplementum Epigraphicum Graecum* XLIX (1999) [2002]: 652, 669, 706, 804, 805, 806, 854, 1205, 1234.
3. *Supplementum Epigraphicum Graecum* L (2000) [2003]: 554 bis, 575, 577, 595, 605, 632, 915, 916.
4. *Supplementum Epigraphicum Graecum* LI (2001) [2005]: 622, 684, 711, 815, 859, 863-865, 873, 888, 901, 1048.
5. *Supplementum Epigraphicum Graecum* LII (2002) [2006]: 515, 592, 595, 598, 620.
6. *Supplementum Epigraphicum Graecum* LIII (2003) [2007]: 567 ter, 630.
7. *Supplementum Epigraphicum Graecum* LIV (2004) [2008]: 561, 595, 618, 1117, 1144, 1145, 1159, 1320, 1335, 1786, 1790.
8. *Supplementum Epigraphicum Graecum* LV (2005) [2009]: 628, 641, 646, 662, 673, 679, 680, 682, 689, 706, 743, 745, 752, 777 bis, 878, 905, 975, 1125, 1138, 1308, 1371, 1383, 1398, 1409, 1415, 1432, 1466, 1475, 1477, 1506, 2021.
9. *Supplementum Epigraphicum Graecum* LVI (2006) [2010]: 566, 654, 667, 686, 695, 702, 707, 708 bis, 712, 731, 741, 743, 748, 751, 754, 761, 763, 765, 767, 768, 769, 771, 773, 774, 778, 786, 795, 796, 804, 812, 975, 981, 1030, 1051-1054, 1207, 1262, 1284, 1293, 1309, 1319, 1370, 1378, 1829, 1835, 1841, 2038, 2078.

III. ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ

- * Ε΄ Πανελλήνιο Συνέδριο για τον Ελληνισμό της Μ. Ασίας. Ο Ελληνισμός της Μ. Ασίας από την Κλασσική Αρχαιότητα ως τον εικοστό αιώνα (Θεσσαλονίκη 27-29 Νοεμβρίου 1998), Θεσσαλονίκη 2000.
- * Περιοδικό *ΤΕΚΜΗΡΙΑ* 5 (2000)-8 (2006).

- * Α' Πανελλήνιο Συνέδριο Επιγραφικής. Στην μνήμη Δημητρίου Κανατσούλη, Θεσσαλονίκη 22-23 Οκτωβρίου 1999, Θεσσαλονίκη 2001.
[βλ. σχετικά και Ο. Salomies, *Arctos* 37 (2003) 274-275].
- * Β' Πανελλήνιο Συνέδριο Επιγραφικής. Στην μνήμη της Φανούλας Παπάζογλου. Θεσσαλονίκη 24-25 Νοεμβρίου 2001, Θεσσαλονίκη 2008.

IV. ΛΟΙΠΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

1. "Η Θεσσαλονίκη υπό την κυριαρχία των Ρωμαίων", *Θεσσαλονικέων πόλις*, τεύχος 4ο (Φεβρουάριος 2001) 91-102.
2. Ι. Βοκοτοπούλου, *Ηπειρωτικά και Μακεδονικά Μελετήματα II*, Αθήνα 2001, 765-817 (ευρετήρια).
3. "Η περίοδος του Μακεδονικού βασιλείου", στο: Ν. Καλογερόπουλος (επιμ.), *Κοζάνη και Γρεβενά. Ο χώρος και οι άνθρωποι*, Θεσσαλονίκη 2004, 150-154.
4. "Το δουλεμπόριο κατά την αρχαιότητα", στο: Σπ. Ασδραχάς-Αν. Τζαμτζής-Τζ. Χαρλαύτη (επιμ.), *Ελλάδα της θάλασσας*, Αθήνα 2004, 123-129.
5. "Οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις του Αυγούστου", *Ελευθεροτυπία. Ιστορικά* 294 (14 Ιουλίου 2005) 34-39.
6. "Η λατρεία του Αυγούστου", *Ελευθεροτυπία. Ιστορικά* 294 (14 Ιουλίου 2005) 40-43.
7. "Η ιστορία του Μακεδονικού βασιλείου", στο: *Ιστορία της Μακεδονίας. Ίδρυμα Μουσείου Μακεδονικού αγώνα*, Θεσσαλονίκη 2006 (ελληνικά-αγγλικά-γερμανικά). CD, www.imma.edu.gr.
8. Προλεγόμενα στο: Β. Σπυριδωνάκης, «Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, 1^{ος}-5^{ος} αι. Μύθος και πραγματικότητα», σσ. 7-14.

V. ΣΥΝΕΔΡΙΑ

1. Αρχαία Μακεδονία. 6ο Διεθνές Συμπόσιο, Θεσσαλονίκη 15-19 Οκτωβρίου 1996 (βλ. δημοσίευμα αρ. 3).
2. Ε' Πανελλήνιο Συνέδριο για τον Ελληνισμό της Μικράς Ασίας. Ο Ελληνισμός της Μικράς Ασίας από την Κλασική Αρχαιότητα ως τον εικοστό αιώνα, Θεσσαλονίκη 27-29 Νοεμβρίου 1998 (βλ. δημοσίευμα αρ. 4).
3. Α' Πανελλήνιο Συνέδριο Επιγραφικής. Στην μνήμη Δημητρίου Κανατσούλη, Θεσσαλονίκη 22-23 Οκτωβρίου 1999 (βλ. δημοσίευμα αρ. 6).
4. Ορεστίδος Ιστορία. Συνέδριο Τοπικής Ιστορίας στο Άργος Ορεστικό, 9-10 Σεπτ. 2000 (βλ. δημοσίευμα αρ. 7).
5. Στ' Πανελλήνιο Συνέδριο για τον Ελληνισμό της Μικράς Ασίας. Ο Ελληνισμός της Μικράς Ασίας από την Κλασική Αρχαιότητα ως τον εικοστό αιώνα, Θεσσαλονίκη 24-26 Οκτωβρίου 2000 [Θέμα ανακοίνωσης: "Εικόνες από την κοινωνική ζωή σε ελληνικές κώμες της Μικράς Ασίας κατά την αυτοκρατορική εποχή"].
6. Β' Πανελλήνιο Συνέδριο Επιγραφικής. Στην μνήμη της Φανούλας Παπάζογλου, Θεσσαλονίκη 24-25 Νοεμβρίου 2001 (βλ. δημοσίευμα αρ. 17).
7. Δ' Επιστημονική Συνάντηση. Η Δράμα και η περιοχή της, Δράμα 16-19 Μαΐου 2002 [Θέμα ανακοίνωσης: Τα αρχαία ελληνικά ονόματα ως στοιχείο της πολιτισμικής μας ταυτότητας: Παραδείγματα από το Νομό Δράμας].
8. Colloque International: Nommer les hommes. Onomastique et histoire dans l'Antiquité classique, École française d'Athènes, 19-21 Décembre 2002 [Θέμα ανακοίνωσης: "Namengebung und Geschichtsbewusstsein der Griechen in der römischen Kaiserzeit"].
9. Γ' Πανελλήνιο Συνέδριο Επιγραφικής, Θεσσαλονίκη 19-21 Μαρτίου 2004 [Θέμα ανακοίνωσης: "Επιγραφές από την Αρχαία Αγορά της Θεσσαλονίκης" (συν. με Π. Αδάμ-Βελένη)].
10. Griechisch-Türkisches epigraphisches Symposion: "Epigraphische Forschungen in Griechenland und in der Türkei", Epigraphisches Museum, Athen, 26.-30. Januar 2005 [Θέμα ανακοίνωσης: "Inschriften von Krestonia" (συν. με Π. Μ. Νίγδελη)].
11. Ο Μ. Foucault και οι Ιστορικοί. Διήμερο εργαστήριο, Κέρκυρα, 21/22 Μαΐου 2005 [Θέμα ανακοίνωσης: "Επαινοι των γυναικών"].
12. Ημερίδα Ελληνικής Ονοματολογικής Εταιρείας, Αθήνα, Τετάρτη 27 Ιανουαρίου 2010 [Θέμα ανακοίνωσης: Παρωνύμια προσώπων της αυτοκρατορικής εποχής εμπνευσμένα από τη λογοτεχνία].

13. XIth International Congress of Thracology, Istanbul 8-12 November 2010 [βλ. δημοσίευμα αρ. 24]. Στα Συνέδρια υπ. αρ. 6 και 9 υπήρξα Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής.

VI. ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

1. “Ονόματα και Ιστορική Συνείδηση κατά την αυτοκρατορική εποχή”, Σειρά Ανοικτών Διαλέξεων Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου, Κέρκυρα, 2 Νοεμβρίου 2004.
2. “Ταξίδια στην Αρχαιότητα: Με αφετηρία και προορισμό το Ιόνιο”, Κοργιαλένιος Βιβλιοθήκη Αργοστολίου, 8 Δεκεμβρίου 2006.
3. ““Μία νέα τιμητική επιγραφή των εφήβων από τα Καλίνδοια”, Ινστιτούτο Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (Κ.Ε.Ρ.Α./Ε.Ι.Ε.).
4. “Η πληθυσμιακή σύνθεση της Άνω Μακεδονίας κατά τα ρωμαϊκά χρόνια”, ΚΘ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων/Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας, Φλώρινα, 11 Μαΐου 2010.
5. “Varia Onomastica: Παρατηρήσεις σε ρωμαϊκά ονόματα από τη Μακεδονία”, Σεμινάριο ΤΙΣ του Ιονίου Πανεπιστημίου, Κέρκυρα, 19.05.2010.
6. “Η Μακεδονία από την Αρχαϊκή Εποχή έως την Ύστερη Αρχαιότητα”, Παρουσίαση των Πρακτικών του Συμποσίου: “Μακεδονία, από την Αρχαϊκή έως την πρώιμη Βυζαντινή εποχή. Πέντε Εισηγήσεις”, Μόναχο/Ιούνιος 2009, Κοζάνη, 11/02/2011.
7. “Όψεις της οικονομικής και κοινωνικής δράσης της ελίτ των μακεδονικών πόλεων κατά την αυτοκρατορική εποχή”, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Αθήνα 19/05/2011.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΜΠΟΝΙΑΣ

(Επίκουρος Καθηγητής/Πολιτισμοί του Αιγαίου)

I. BIBLIA

1. *Frükretische Siegel: Ansätze für eine Interpretation der sozial- politischen Entwicklung auf Kreta während der Frühbronzezeit*. British Archaeological Reports International Series 620, Tempus Reparatum, Oxford 1994.

II. ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

1. Ι. Βούρτσης-Ε. Μανακίδου-Γ. Πασχαλίδης-Κ. Σμπόνιας, *Η Έννοια του Πολιτισμού – Όψεις του Ελληνικού Πολιτισμού*, ΕΑΠ, Πάτρα 1999 (συγγραφή σελ. 103-171)
2. Α. Αραβαντινός-Θ. Βλαστός-Δ. Εμμανουήλ-Δ. Μαρίνος Κουρή-Κ. Μέμος-Γ. Σκίκος-Κ. Σμπόνιας-Θ. Τσούτσος, *Το Ανθρωπογενές Περιβάλλον*, Τομ. Β1, ΕΑΠ, Πάτρα 1999 (συγγραφή σελίδων 23-65)
3. Α. Κουκουζέλη-Ε. Μανακίδου-Κ. Σμπόνιας, *Ιστορική διαδρομή της αρχαιολογίας. Ορισμός, αντικείμενο, βασικές αρχές, κλάδοι και προβληματική*, Τομ. Α, ΕΑΠ, Πάτρα 2003 (συγγραφή σελ. 181-240).

III. ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ

1. *Reconstructing Past Population Trends in Mediterranean Europe (3000 BC - AD 1800)*. The Archaeology of Mediterranean Landscapes 1, Oxbow Books, Oxford 1999 (σε συνεργασία με τον J. Bintliff)
2. G. Harlaftis-N. Karapidakis-K. Sbonias-V. Vaiopoulos (εκδ.) *The New Ways of History, Developments in Historiography*, Tauris Publications,

IV. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ-ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

1. “Social Development, Management of Production and Symbolic Representation in Prepalatial Crete”, στο: Α. Chaniotis (επιμ.), *From Minoan Farmers to Roman Traders. Sidelights on the Economy of Ancient Crete*, Steiner, Stuttgart 1999, σελ. 25-51.
2. “Διακοινωνικές σχέσεις και συμβολική έκφραση στην προανακτορική Κρήτη”, στο: *Eliten in der Bronzezeit. Ergebnisse zweier Kolloquien in Mainz und Athen*, Monographien des RGZM 43, Mainz 1999, σελ. 1-18.

3. "Introduction in Issues to Demography and Survey", στο: J. Bintliff - K. Sbonias (επιμ.), *Reconstructing Past Population Trends in Mediterranean Europe (3000 BC - AD 1800)*, Oxbow, Oxford 1999, σελ. 1-20.
4. "Investigating the Interface between Regional Survey, Historical Demography and Paleodemography", στο: J. Bintliff - K. Sbonias (επιμ.), *Reconstructing Past Population Trends in Mediterranean Europe (3000 BC - AD 1800)*, Oxbow Books, Oxford 1999, σελ. 219-234.
5. "Regional Survey and GIS: The Boeotia Project", στο: M. Gillings - D. Mattingly - J. van Dalen (επιμ.) *Geographical Information Systems and Landscape Archaeology*, Oxbow Books, Oxford 1999, σελ. 35-54 (συνεργασία με M. Gillings)
6. "Πολιτισμικές προσεγγίσεις και ερμηνείες του παρελθόντος", στο: Ι. Βούρτσης- Ε. Μανακίδου-Γ. Πα-
σχαλίδης-Κ. Σμπόνιας, *Η Έννοια του Πολιτισμού – Όψεις του Ελληνικού Πολιτισμού*, ΕΑΠ, Πάτρα 1999, σελ. 103-171.
7. "Πληθυσμοί και περιβαλλοντικό τοπίο στον ελλαδικό χώρο και το μεσογειακό του περίγυρο", στο: Α. Αραβαντινός κ.αλ, *Εισαγωγή στο Φυσικό και Ανθρωπογενές Περιβάλλον Τομ. Β1*, ΕΑΠ, Πάτρα 1999, σελ. 23-65.
8. "Demography and ceramic analysis in regional survey", στο: R. Francovich - H. Patterson-G. Barker (επιμ.), *Extracting Meaning from Ploughsoil Assemblages*, Oxbow Books, Oxford 2000, σελ. 244-258 (συνεργασία με J. Bintliff).
9. "Specialization in the early minoan seal manufacture: craftsmen, settlements and the organization of production", στο: W. Müller (εκδ.), *Minoisch-mykenische Glyptik. Stil, Ikonographie, Function*, CMS Beiheft 6, Gebr. Mann Verlag, Berlin 2000, σελ. 277-293.
10. "Ταξίδι στο Μεσαρίτικο κάμπο την προανακτορική εποχή", στο: Α. Χανιώτης (επιμ.), *Έργα και Ημέ-
ρες στην Κρήτη από την Προϊστορία στο Μεσοπόλεμο*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηρά-
κλειο 2000, σελ. 54-74.
11. J. Bintliff-E. Farinetti-K. Sbonias-L. Sigalos, "The Tanagra Survey. Report on the 2000 Season", *Pharos* 8 (2000) 95-129.
12. "General overview of the surface artifact survey", στο: J. Bintliff et al., *The Leiden Ancient Cities of Boeotia Project: Preliminary Report of the 2001 Season*, *Pharos* 9 (2001) 34-49 (με τον John Bintliff)
13. J. Bintliff-E. Farinetti-Ph. Howard-K. Sarri-K. Sbonias, "Classical Farms, Hidden Prehistoric Landscapes and Greek Rural Survey: A Response and an Update", *Journal of Mediterranean Archaeology* 15 (2002) 259-265.
14. "Η ανάλυση και ερμηνεία των αρχαιολογικών δεδομένων", στο: Α. Κουκουζέλη-Ε. Μανακίδου-Κ. Σμπόνιας, *Ιστορική διαδρομή της αρχαιολογίας. Ορισμός, αντικείμενο, βασικές αρχές, κλάδοι και προβληματική*, Τομ. Α, ΕΑΠ, Πάτρα 2003, σελ 181-240.
15. "Accepting cultural diversity and the multiple layers of Modern Greek Identity. The implications for Cultural Resource Management in Greece", στο: P.N. Doukellis - L.G. Mendoni (εκδ.), *Perception and Evaluation of Cultural Landscapes*, Meletemata 38, Athens 2004, 117-135.
16. "Fields of wheat back to the land. A GIS environment for the study of medieval village history in central Greece", στο: *Enter the Past. Proceedings of CAA 2003*, Vienna 8-12 April 2003, BAR IS 1227, Oxford 2004, σελ. 271-275 (με την Ε. Farinetti).
17. Bintliff-E. Farinetti-K. Sbonias, "The Urban and Rural Surface Survey, στο J. Bintliff et al., *The Tanagra Project: Third Preliminary Report. The 2002 Season*", *Bulletin de la Correspondence Hellenique* vol. 2004-2005, σελ. 541-606.
18. "Η ανάγνωση του προϊστορικού τοπίου στη χώρα μιας ελληνορωμαϊκής πόλης. Η περίπτωση της αρχαίας Τανάγρας Βοιωτίας", στο: *Αρχαιολογικό Έργο Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, Πρακτι-
κά Επιστημονικής Συνάντησης*, Βόλος 2006, σελ. 579-592 (με τις Ε. Farinetti, Κ. Σαρρή).
19. "Συγκριτική Προσέγγιση των οικιστικών κατανομών στο μινωικό τοπίο: ενδείξεις στοιχείων ταυτό-
τητας και κοινωνικής πολυπλοκότητας", *Πεπραγμένα Θ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου*, Ηράκλειο 2006, σελ. 183-201.
20. "Ιστοριογραφικές παρατηρήσεις για τη μελέτη των προϊστορικών τοπίων του Ιονίου: προς μια αρ-
χαιολογία των Ιόνιων Νησιών", *Ιόνιος Λόγος* 1 (2007) σελ. 203-223.

21. "Material Remains and Past Ethnocultures in Greek Archaeology", στο: J. Bintliff-H. Stöger (εκδ.) *Medieval and Post-Medieval Greece. The Corfu Papers*, BAR IS 2023, Oxford 2009, 243-250.
22. "Diversity and Transformation. Looking for Meanings in the Prepalatial Seal Consumption and Use", στο: W. Müller (εκδ.) *Die Bedeutung der minoischen und mykenischen Glyptik*, CMS Beiheft 8, Gebr. Mann Verlag, Berlin 2010, σελ. 349-362.
23. "The seals from the cemetery at Moni Odigitria", στο: K. Branigan – A. Vasilakis (eds), *The Prepalatial Cemetery at Moni Odigitria*, INSTAP Academic Press 2010, 201-225.
25. "Ορεινά περάσματα και όρη στη μινωική Κρήτη. Η περίπτωση του Βρύσινα", *Πεπραγμένα Ι' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου*, Χανιά 1-8 Οκτωβρίου 2006, Ηράκλειο 2011 (τυπών.).
26. "Regional Elite-Groups and Seal Production and Consumption in the Prepalatial period. A Case-Study of the Asterousia Region", στο: J. Driessen – I. Schoep (εκδ.) *Back to the Beginning: Reassessing social, economic and political complexity in the Early and Middle Bronze Age on Crete*, Proceedings of a Conference, Leuven 1-2 February 2008, Leuven 2011 (τυπών.).

V. ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

- O. Rackham – J. Moody, *Η Δημιουργία του Κρητικού Τοπίου*, μτφρ Κ. Σμπόνια, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2004.

VI. ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΕΣ

- G. Barker et al., *A Mediterranean Valley. Landscape Archaeology and Annales History in the Biferno Valley*, Leicester UP, Leicester 1995, στο: *The Archaeological Journal* 1996.
- Yiannis Papadatos, *Tholos Tomb Gamma, A Prepalatial Tholos Tomb at Phourni*, *Archanes*. Philadelphia, Pennsylvania: INSTAP Academic Press, στο: *Bryn Mayr Classical Review* 2005.

VII. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΜΕ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

1. 'Regional Survey and GIS: the Boeotia Project', International Colloquium "Geographical Information Systems and Landscape Archaeology", Leicester 6-8 November 1995 (συνεργασία με M. Gillings).
2. 'Introduction to issues in demography and survey', International Colloquium 'Reconstructing Past Population Trends in Mediterranean Europe', Durham 25-26 November 1995.
3. 'Investigating the interface between regional survey, historical demography and palaeodemography', International Colloquium 'Reconstructing Past Population Trends in Mediterranean Europe', Durham 25-26 November 1995.
4. 'Demographic Trends: the contribution of regional survey data, International Colloquium 'Extracting Meaning from Ploughsoil Assemblages', Siena 1-3 December 1995 (συνεργασία με J. Bintliff).
5. Accepting diversity and the multiple layers of modern Greek identity. The implications for cultural resource management in Greece, Διεθνές Συνέδριο 'Το τοπίο ως πολιτιστικό αγαθό. Προσλήψεις και αξιολογήσεις', Ιόνιο Παν/μιο, Ζάκυνθος 16-18 Δεκεμβρίου 1996.
6. 'Διακοινοτικές σχέσεις και συμβολική έκφραση στην προανακτορική Κρήτη', στο: *Διεθνές Συνέδριο Eliten in der Bronzezeit*, Αθήνα, Απρίλιος 1996.
7. 'Perceptions of Culture and Identity in the Archaeological Image of Greece', Διεθνές Συνέδριο, Νέες Προσεγγίσεις στη Μεσαιωνική και Νεότερη Ελλάδα, Ιόνιο Παν/μιο και Βρετανική Σχολή Αθηνών, Κέρκυρα 1-3 Μαΐου 1998.
8. 'Specialization in the Early Minoan Seal Manufacture: Craftsmen, Settlements and the Organization of Production', V. Internationales Siegel-Symposium, Marburg 23-25 September 1999.
9. 'Συγκριτικές Προσεγγίσεις των οικιστικών κατανομών στο μινωικό τοπίο', Θ' Διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο, Ελούντα 1-6 Οκτωβρίου 2001.
10. 'Heterogeneity and Competition: a pathway to social complexity in Late Prepalatial Mesara', Εργαστήριο 'Κοινωνικές δομές και διοικητική οργάνωση της Ύστερης Προανακτορικής Κρήτης', Θ' Διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο, Ελούντα 1-6 Οκτωβρίου 2001.

11. 'A GIS approach to the settlement and economic history of Ottoman Boeotia (Central Greece)', 8th European Association of Archaeologists (EAA) Annual Meeting, Thessaloniki 14-19 September 2002 (συνεργασία με E. Farinetti).
12. 'Understanding the Minoan Landscape: the use of ethnographic analogy in a microregional context', International Conference 'Settlers and Settlements in Greece, 9000-1000 BC', University of the Aegean, Rhodes, 7-11 October 2002.
13. 'A GIS environment for the study of Medieval village history in Central Greece', Enter the Past. The E-way into the four Dimensions of Cultural Heritage, 30th Computer Applications in Archaeology (CAA) Conference, Wien, 8-12 April 2003 (συνεργασία με E. Farinetti) .
14. 'Η ανάγνωση του προϊστορικού τοπίου στη χώρα μιας ελληνορωμαϊκής πόλης. Η περίπτωση της αρχαίας Τανάγρας Βοιωτίας', 1^ο Αρχαιολογικό Έργο Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, Παν/μιο Βόλου, 27-2 2003-2.3 2003 (συνεργασία με E. Farinetti και K. Sarri) .
15. 'A geomorphological window in the prehistoric landscape of ancient Tanagra', Archaeological Survey Meeting Group, Amsterdam, 28-29 November 2003 (συνεργασία με E. Farinetti).
16. 'GIS, ethnicity and the social transformation of space: a case study from post-medieval central Greece', European Association of Archaeologists, 10th Annual Meeting, Lyon France, 8-11 September 2004.
17. 'Κατοίκηση και χρήσεις γης σε ένα αγροτικό μικροπεριβάλλον: το παράδειγμα του Ασωπού Ταναγρικής από την προϊστορία ως τους ελληνορωμαϊκούς χρόνους', Ε' Διεθνές Συνέδριο Βοιωτικών Μελετών, Θήβα 16-19 Σεπτεμβρίου 2005.
18. 'Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, εθνότητες και κοινωνικο-οικονομικοί μετασχηματισμοί του χώρου: μία μελέτη περίπτωσης από την Οθωμανική Βοιωτία', 2ο Αρχαιολογικό Έργο Θεσσαλίας Στερεάς Ελλάδας, Βόλος 16-19 Μαρτίου 2006.
19. 'Όρεινά περάσματα και όρη στη Μινωική Κρήτη. Η περίπτωση του Βρύσινα', Ι' Διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο, Χανιά 1-8 Οκτωβρίου 2006.
20. "On-site and off-site archaeology in the Ionian. Some methodological remarks, in the example of Paliki Survey Project, Kefalonia", στο *Survey in the Central Ionian Islands – The last 10 Year*, Irish Institute of Hellenic Studies at Athens, Athens 25.5.2007
21. 'Regional elite-groups, seal production and consumption at the end of the pre-palatial period in the example of a regional context at Asterousia mountains', στο J. Driessen – I. Schoep (eds) *Back to the Beginning: Reassessing social, economic and political complexity in the Early and Middle Bronze Age on Crete*, Proceedings of a Conference, Leuven 1-2 February 2008.
22. VIth International Seal Symposium: 'Die Bedeutung der minoischen und mykenischen Glyptik', Marburg, 9th to the 12th of October 2008 (ανακοίνωση με θέμα: Diversity and Transformation. Looking for meanings in the Prepalatial Seal Production and Use)
23. 'Investigating the prehistoric landscape of Minoan Crete: Two case studies from southern and western Crete (The Trypiti and Vrysinas Surveys)', International Survey Meeting, University of Amsterdam, 21-22 November 2008
24. 'Comparative issues in archaeological field survey in the Asterousia region, Crete', International Round Table, University of Sheffield, 29-31 Ιανουαρίου 2010.

VIII. ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

1. 'Minoan Seals: function and their social and economic meaning', University of Durham, Department of Archaeology, 20th May 1993.
2. 'Social Development, Management of Production and Symbolic Representation in Prepalatial Crete', University of Cambridge, McDonald Institute for Archaeological Research, April 1994.
3. 'Η ανάγνωση του τοπίου στη χώρα της αρχαίας Τανάγρας: αγροτικές δομές και χρήση του χώρου', Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Ιστορίας, 21 Απριλίου 2004.

4. 'Surveying in a Mountainous Landscape. Vrysinas on Western Crete as a Case Study', co-organizes series 'Archaeological Survey Meetings', Finnish Institute at Athens, 13.2.2007.
5. 'Ανιχνεύοντας τη δυναμική μιας περιφερειακής ζώνης. Ενδείξεις από τη σφραγιδογλυφία και την οικιστική στα Αστερούσια όρη της Εποχής του Χαλκού', Μινωικό Σεμινάριο, Αρχαιολογική Εταιρεία, 23 Δεκεμβρίου 2009.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΒΑΚΗ

(Λέκτορας/Ιστορία της Φιλοσοφίας)

I. BIBΛΙΑ

1. F. Vaki, *Marx and Habermas on the Paradigm of Production: Towards a re-interpretation of the narrative foundations of critical Theory*, University of Essex, Essex 2002.

II. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ

2. «Εργασία ή Γλώσσα; Προς μια επανερμηνεία των κανονιστικών θεμελίων της Κριτικής Θεωρίας», *Νέα Κοινωνιολογία*, τεύχος 37, φθινόπωρο 2003, σσ. 95-109.
3. «Adorno contra Habermas and the claim of critical theory as immanent critique», *Historical Materialism* τεύχος 13.4, Δεκέμβριος 2005, σσ. 79-120.
4. «Η Αυτοκρατορία και οι εχθροί της», *Ουτοπία* 71 (Οκτώβρης 2006) σσ. 43-61.
5. «Διαλεκτικές του Διαφωτισμού» στον γερμανικό ιδεαλισμό: ο Καντ και οι επίγονοι», *Δευκαλίων*, τ. 24/1, Ιούνιος 2006, σσ. 87-108.
6. «Ο υλισμός του Φύουερμπαχ-ο υλισμός του Μαρξ», *Αξιολογικά, τόμος-αφιέρωμα στον Φύουερμπαχ*, τεύχος 18, Νοέμβρης 2007, σσ. 49-159.
7. «Κριτική θεωρία της ηθικής: Horkheimer, Habermas και Adorno», *Αξιολογικά τόμος-αφιέρωμα στον Αντόρνο*, τεύχος 20, Δεκέμβριος 2008, σσ. 25-47.
8. «Αφιέρωμα στον Habermas, *Cogito* 9 (Ιανουάριος 2009) 104-107.
9. «A. Smith and Immanuel Kant: From the impartial Spectator to the Universal Legislator», *Adam Smith Review* 2011 (υπό έκδοση).
10. «Marcuse on Marx: A Left Heideggerian?», *Philosophical Inquiry* 2011 (υπό έκδοση)
11. «Απόλυτη ελευθερία και τρόμος: η κριτική του Hegel στη Γαλλική Επανάσταση», *Μνήμων* 2011 (υπό έκδοση).

II. ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΧΩΡΙΣ ΚΡΙΤΕΣ

12. «Η Διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του πολίτη δύο αιώνες μετά: μερικές σκέψεις», *Διάπλους* τεύχος 25, Απρίλιος/Μάιος 2008, σσ. 56-58.
13. «Το ηθικό υποκείμενο στον σκωτικό Διαφωτισμό: Francis Hutcheson και Adam Smith», *ΙΟΝΙΟΣ ΛΟΓΟΣ* 2 (2010) 133-146.
14. «Ευρωπαϊκός Διαφωτισμός και ελληνική επανάσταση» *ΙΟΝΙΟΣ ΛΟΓΟΣ* 3 (2011) (υπό έκδοση).

III. ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΙ ΤΟΜΟΙ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ

15. «Η κριτική θεωρία ως αρνητική διαλεκτική: η μετακριτική του Αντόρνο στον γερμανικό ιδεαλισμό», στο: Κ. Καβουλάκος (επιμ.), *Κριτική θεωρία: Παράδοση και προοπτικές*, εκδόσεις «Νήσος», Αθήνα 2004, σσ. 107-125.
16. «Εθνικό κράτος, μεταεθνικοί αστερισμοί και δημοκρατία: ο Καντ μετά τον Habermas;» στο: Β. Φιοραβάντες (επιμ.), *Τέχνη, πολιτισμός, παγκοσμιοποίηση*, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2008, 291-329.
17. «Ο Διαφωτισμός εναντίον της αυτοκρατορίας: η έννοια του έθνους στους Καντ και Χέρντερ», στο: Π. Πιζάνιας (επιμ.), *Η Ελληνική επανάσταση του 1821: Ένα ευρωπαϊκό γεγονός*, εκδ. Κέδρος, Αθήνα 2009, 81-93.
18. «Hope and the Philosophies of History», στο: John L. Hocheimer (επιμ.), *Hope in the 21st century* (ηλεκτρονική έκδοση) σ. 3-14.

19. «Hope in Theory and Praxis: From Adorno's Negative Dialectics to Benjamin's 'Divine Violence'», στο: Janet Horrigan και Ed Wiltse (επιμ.), *Hope against Hope. Philosophies, Cultures and Politics of Possibility and Doubt*, Rodopi Press, Amsterdam/Νέα Υόρκη 2010, σ. 75-97.
20. «What we are allowed to hope: Kant's Philosophy of History», στο: Howard Lloyd Williams (επιμ.), *Τόμος-αφιέρωμα στην φιλοσοφία της ιστορίας του I. Kant*, University of Wales Press 2011 (υπό έκδοση).

IV. ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

21. «Η γνώση ως εμπόρευμα: κριτική της άυλης εργασίας», στο: *Πρακτικά του συνεδρίου Κοινωνία της Γνώσης: Μύθος και πραγματικότητα*, Τομέας Φιλοσοφίας του Παν/μιου Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2006, σελ. 13-24.
22. «Η υποδοχή των ιδεών του Διαφωτισμού στη σύγχρονη Ελλάδα: κριτική επισκόπηση του έργου των Κονδύλη και Ψυχοπαίδη», στο: *Πρακτικά του συμποσίου, Μύθοι και ιδεολογήματα στη σύγχρονη Ελλάδα. Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού πολιτισμού και γενικής παιδείας της Σχολής Μωραΐτη Σεπτεμβρης 2006*, Αθήνα 2006, σελ. 183-198.

V. ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

«Επιστροφή στον Αντόρνο», *Σύγχρονα Θέματα*, τεύχος 90, Αθήνα 2005.

VI. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ/ΟΜΙΛΙΕΣ

1. «Experiencing Modernity: Some Critical Remarks», στο: Διεθνές συνέδριο εις μνήμην του Walter Benjamin στο Amsterdam τον Ιούλιο του 1997.
2. «The End of Utopia?», στο: Διεθνές συνέδριο με τίτλο, *The Legacy of the Frankfurt School* στο Salford (Αγγλία) τον Μάρτιο του 1998.
3. «Habermas's Theory of Discourse Ethics»: Σεμινάριο του Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου του Essex (Ιανουάριος 1997).
4. «Marx's Critique of Capitalism in the 1844 Manuscripts: A Philosophy of the Subject or an Ontology of Social Relations»: Σεμινάριο του Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου του Essex (Φεβρουάριος 2000).
5. «Marx and Habermas on Intersubjectivity»: Γαλλογερμανικό Colloquium με θέμα *Intersubjectivity*, στο Evian-les-Bains της Γαλλίας, 15-21 Ιουλίου, 2001.
6. «Philosophy as Metacritique: Some Remarks on Adorno's Negative Dialectics»: Συνέδριο με θέμα *Philosophy as...*, Λονδίνο, 28-30 Νοεμβρίου 2002.
7. «Η Αυτοκρατορία και οι εχθροί της: Μερικές σκέψεις για την «Αυτοκρατορία» των A. Negri και M. Hardt»: Συνέδριο με θέμα: *Αυτοκρατορίες, παλιές και νέες*, που διοργάνωσε το περιοδικό *Ιστορεΐν* στο Βόλο, 28-30 Ιουνίου 2003.
8. «Σύστημα και αντισύστημα: η αρνητική διαλεκτική της ηθικής στον Αντόρνο»: Ημερίδα για τα 100 χρόνια από την γέννηση του T. Αντόρνο που διοργάνωσε το περιοδικό *Αξιολογικά* και ο τομέας θεωρίας του τμήματος πολιτικής επιστήμης και ιστορίας στο Πάντειο πανεπιστήμιο στις 2 Δεκεμβρίου του 2003.
9. «Κριτική θεωρία της ηθικής»: Σεμινάριο θεωρίας και επιστημολογίας των κοινωνικών επιστημών που διοργάνωσε ο καθηγητής του Παν/μίου Αθηνών, κ. Κοσμάς Ψυχοπαίδης (5 Φεβρουαρίου 2004).
10. «Η γνώση ως εμπόρευμα: κριτική της «άυλης εργασίας»»: Συνέδριο με θέμα: *Κοινωνία της γνώσης: Μύθος και πραγματικότητα* που διοργάνωσε το ίδρυμα *Σάκης Καράγιωργας* σε συνεργασία με τον Τομέα Φιλοσοφίας του τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων στις 4-5 Απριλίου 2005.
11. «Ο «μύθος» του Διαφωτισμού και ο Διαφωτισμός του «μύθου»: η διαλεκτική του Διαφωτισμού στον Hegel και την κριτική θεωρία»: Πρώτο πανελλήνιο συνέδριο πολιτικής ψυχολογίας με θέμα: *Μύθοι, Ιστορία, μέσα μαζικής ενημέρωσης: Ιστορικοί, πολιτικοί και ψυχικοί σχηματισμοί*

- που διοργάνωσε το τμήμα Ψυχολογίας του Παν/μίου Κρήτης σε συνεργασία με τον Γερμανικό Επαγγελματικό Σύνδεσμο Ψυχολόγων (B D P) στο Ρέθυμνο στις 19-22 Μαΐου 2005.
12. «Hope and Philosophies of History»: Διεθνές συνέδριο με θέμα: *Hope: Probing the Boundaries*, στην Πράγα στις 8-10 Αυγούστου του 2005.
 13. «Η ερμηνεία του Διαφωτισμού: ντεσιζιονισμός και κανονιστική θεωρία»: Συνέδριο με θέμα: *Η φιλοσοφία σήμερα (στη μνήμη του Κοσμά Ψυχοπαίδη)* που διοργάνωσε το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών: «Φιλοσοφία: Γνώση, Αξίες και Κοινωνία» του τμήματος φιλοσοφικών και κοινωνικών σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Παν/μίου της Κρήτης στο Ρέθυμνο (18-20 Νοεμβρίου 2005).
 14. «Η υποδοχή των ιδεών του Διαφωτισμού στη σύγχρονη Ελλάδα: κριτική επισκόπηση του έργου των Κονδύλη και Ψυχοπαίδη»: Συμπόσιο με θέμα: *Μύθοι και ιδεολογήματα στη σύγχρονη Ελλάδα*, που διοργάνωσε η Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού πολιτισμού και γενικής παιδείας της Σχολής Μωραΐτη στις 23-24 Νοεμβρίου του 2005.
 15. «History and Nature in the Eighteenth Century: The Idea of Progress in Condorcet and Turgot»: Διεθνές συνέδριο με θέμα: *The Eighteenth Century Now: Recent and Future Directions* που διοργάνωσαν οι British Society of the Eighteenth Century Studies και Centre of the Eighteenth Century Studies (York) (23-24 Ιουνίου 2006).
 16. «Adorno on History»: Δεύτερο διεθνές συνέδριο: *Hope: Probing the Boundaries*, Mansfield College, Oxford, Αγγλία (Σεπτέμβριος 2006).
 17. «Εθνικό κράτος, μεταεθνικοί αστερισμοί και δημοκρατία: ο Kant μετά τον Habermas»: Σεμινάριο θεωρίας και επιστημολογίας των κοινωνικών επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών «Κοσμάς Ψυχοπαίδης» που διοργανώνουν οι καθ. Ν. Πετραλιάς, Μ. Αγγελίδης και Ι. Πατέλης στις 15 Μαρτίου 2007.
 18. «Ο Διαφωτισμός εναντίον της αυτοκρατορίας: η έννοια του έθνους στους Καντ και Χέρντερ»: Διεθνή επιστημονική συνάντηση του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών «Ιστορία και τεκμηρίωση», Η Ελληνική επανάσταση του 1821: Ένα ευρωπαϊκό γεγονός. Ιόνιο Πανεπιστήμιο, τμήμα Ιστορίας, Κέρκυρα 3-5 Μαΐου 2007.
 19. «Απόλυτη ελευθερία και τρόμος: η κριτική του Χέγκελ στην Γαλλική επανάσταση»: Συνέδριο με θέμα: *200 χρόνια από την Φαινομενολογία του πνεύματος*, που διοργανώνει ο τομέας Φιλοσοφίας του Παν/μίου Ιωαννίνων στις 14-15 Φεβρουαρίου 2008.
 20. «Hobbes and the Frankfurt School»: Εργαστήριο (workshop) "Hobbes" στο πλαίσιο της πέμπτης διεθνούς συνάντησης με τίτλο: "Workshops in Political Theory" που διοργανώνει ετησίως το Manchester Metropolitan University στο Manchester (10-12 Σεπτεμβρίου 2008).
 21. «Passions and Sentiments in the Scottish Enlightenment»: Εργαστήριο (workshop) "Passion and Emotion: the History, the Neglect and Re-emergence of a political Idea" στο πλαίσιο της πέμπτης διεθνούς συνάντησης με τίτλο: "Workshops in Political Theory" που διοργανώνει ετησίως το Manchester Metropolitan University στο Manchester (10-12 Σεπτεμβρίου 2008).
 22. «Το ηθικό υποκείμενο στον σκωτικό Διαφωτισμό»: 11^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φιλοσοφίας της Ελληνικής Φιλοσοφικής Εταιρείας σε συνεργασία με το τμήμα Φιλοσοφίας του Παν/μίου Πατρών με τίτλο: *Η έννοια του Υποκειμένου και οι μετασχηματισμοί της* (Πάτρα 17-19 Οκτωβρίου 2008).
 23. «Critique of Violence criticized: Reflections on Walter Benjamin's dialectical images of insurrection»: Διεθνές συνέδριο με τίτλο: *Images of a Demystified World: Critical Theory* που διοργάνωσε το John Cabbot University στην Ρώμη (13-15 Μαΐου 2009).
 24. «National State, Postnational Constellations and democracy: Kant after Habermas?»: *European Consortium of Political Theory* (Potsdam 10-12 Σεπτεμβρίου 2009).
 25. «A. Smith and Immanuel Kant: From the impartial Spectator to the Universal Legislator»: Διεθνές συνέδριο με τίτλο: *Ο A. Smith και ο σκωτικός Διαφωτισμός* που οργάνωσε το Πανεπιστήμιο Αθηνών σε συνεργασία με τον τομέα Φιλοσοφίας του τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. (Αθήνα 18-20 Δεκεμβρίου 2009).

26. «Marcuse on Marx: A Left Heideggerian?»: Ετήσιο Διεθνές Συνέδριο που συνδιοργάνωσαν η Ευρωπαϊκή Εταιρεία Φιλοσοφίας (Society of European Philosophy) και το Φόρουμ Ευρωπαϊκής Φιλοσοφίας (Forum of European Philosophy) στη Ρώμη (7-10 Ιουλίου 2010).
27. «Towards a Critical Theory of Morality: Horkheimer and Adorno»: Διεθνές συνέδριο με τίτλο *Critical Theory and Justice* στη Ρώμη 9-11 Μαΐου 2011.
28. «The Invisible Hand and the Teleology of Nature: Smith and Kant on Progress»: Διεθνές συνέδριο με τίτλο *The Arts and Sciences of Progress* (διοργανωτές: Eighteenth Century Scottish Studies Society και Research Institute for Irish Scottish Studies) στο Aberdeen 7-10 Ιουλίου 2011.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΗΛΑΚΟΥ

(Λέκτορας/Ιστορία της Αμερικανικής Ηπείρου)

I. ΒΙΒΛΙΑ

1. *Η ελληνική μετανάστευση στην Αργεντινή: διαδικασίες συγκρότησης και μετασχηματισμοί μιας μεταναστευτικής κοινότητας, 1900-1970*, Ιστορικό Αρχείο Εμπορικής Τράπεζας, Αθήνα 2004.

II. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ

1. «Inmigrantes griegos en Buenos Aires: el caso de los golosineros» (Έλληνες μετανάστες στο Μπουένος Άιρες: η περίπτωση των ζαχαροπωλών), *Estudios Migratorios Latinoamericanos (EML)*, 48 (Αύγουστος 2001) 329-368.
2. «Η εικόνα του γκάουτσο στην αργεντινή κοινωνία: ιδεολογικές χρήσεις και ιστοριογραφικές προσεγγίσεις», *Μνήμων* 24 (2002) 29-69.
3. «Belleza femenina, estética e ideología. Las reinas del trabajo durante el peronismo» (Γυναικεία ομορφιά, αισθητική και ιδεολογία. Οι βασίλισσες της εργασίας την εποχή του περονισμού), *Anuario de Estudios Americanos*, 61: 1 (2004) 233-277. Το άρθρο γράφτηκε σε συνεργασία με τις Mirta Lobato και Lizel Tornay.
4. «Μετανάστευση και αστικοποίηση: η εγκατάσταση των ευρωπαϊκών μεταναστών στην πόλη του Μπουένος Άιρες (1880-1920)» *Μνήμων* 26 (2004) 95-131.
5. «Μικρασιάτες πρόσφυγες στην Αργεντινή: μεταναστευτικές διαδρομές και στοιχεία ταυτότητας», *Ιστορικά* 42 (Ιούλιος 2005) 177-202.
6. «Migración, comercio y moral en los márgenes del mundo salitrero. Oficina Chacabuco», 1924-1940 (Μετανάστευση, εμπόριο και ηθική στην περιφέρεια του νίτρου. Εταιρεία Chacabuco, 1924-1940), *Estudios Migratorios Latinoamericanos*, 62 (2007) 85-128.
7. «Η ιστορική μνήμη ως πολιτικό διακύβευμα: η ιστορία της επετείου της 'φυλής' στη Λατινική Αμερική και το αφήγημα της ισπανικής 'κατάκτησης'», *Ιόνιος Λόγος*, 2, 2010.

III. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑ

1. «Las reinas del trabajo bajo el peronismo» (Οι βασίλισσες της εργασίας την εποχή του περονισμού), στο: Mirta Lobato (επιμ.), *Cuando las mujeres reinaban. Belleza, virtud y poder en la Argentina en el siglo XX* (Τότε που βασιλεύαν οι γυναίκες. Ομορφιά, αρετή και εξουσία στην Αργεντινή του 20ού αιώνα), Μπουένος Άιρες, Biblos, 2005, σ. 77-120 (το κεφάλαιο γράφτηκε σε συνεργασία με τις Mirta Lobato και Lizel Tornay).
2. «Ο Ελληνισμός της Κεντρικής και Νοτίου Αμερικής», στον συλλογικό τόμο *Οι Έλληνες στη Διασπορά, 15^{ος} – 21^{ος} αιώνας*, Αθήνα, Βουλή των Ελλήνων, 2006, σ. 291- 300.
3. Διάφορα λήμματα στην *Εγκυκλοπαίδεια του ελληνικού τύπου. 1784-1984*, Αθήνα, ΕΙΕ, 2009.
4. «Working-Class Beauty Queens under Peronism», στο: Matthew B. Karush and Oscar Chamosa (eds.), *The New Cultural History of Peronism: Power and Identity in Mid-Twentieth Century Argentina*, Durham, Duke University Press, 2010. Το κεφάλαιο γράφτηκε σε συνεργασία με τις Mirta Lobato και Lizel Tornay.
5. «Σκέψεις γύρω από την ιδέα της Λατινικής Αμερικής και ένα προτεινόμενο αφήγημα της ιστορίας της. Με αφορμή του τα εννιά άρθρα του παρόντος τόμου», στο: *Θέματα και τάσεις της σύγχρο-*

νης λατινοαμερικανικής ιστοριογραφίας, Αθήνα, Ε.Μ.Ν.Ε. Μνήμων, Σειρά Θεωρία και Μελέτες Ιστορίας, 2010, σ. 9-80.

IV. ΚΕΙΜΕΝΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΑ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

1. «Historia y memoria. Trabajadoras de una industria textil. Representaciones en conflicto», *Πρακτικά του VII Congreso Internacional de Historia Oral: Las voces de la historia en el nuevo siglo*, Guajuato, México, 2007 (Σε συνεργασία με τη Lize Tornay).
2. «Ανάμεσα στον Μανιαδάκη και στον Περόν: οργανώσεις νεολαίας της ελληνικής παροικίας στο Μπουένος Άιρες», στο συλλογικό τόμο *Η ελληνική νεολαία στον 20ό αιώνα. Πολιτικές διαδρομές, κοινωνικές πρακτικές και πολιτιστικές εκφράσεις*, Αθήνα, Θεμέλιο, 2010.
3. «Del Mediterráneo a Sudamérica: el lugar y la contribución de los inmigrantes del Sur de Europa en los relatos nacionales de los pueblos del Cono Sur americano», *Πρακτικά του XIII Congreso de la FIEALC (Federación Internacional de Estudios sobre América Latina y el Caribe): América Latina y El Mediterráneo: Ideas en contacto* (υπό έκδοση).
4. «Απελευθερωτής λαών, αυταρχικός ηγέτης ή ουτοπικός οραματιστής; Προσλήψεις του Μπολίβαρ από τον 19^ο αιώνα μέχρι σήμερα», στο συλλογικό τόμο *Με τα μάτια των άλλων: προσλήψεις και εικόνες προσώπων που σφράγισαν τον ελληνικό 19^ο και 20ό αιώνα. Πρακτικά σεμιναρίων της Ερμούπολης 2010* (υπό έκδοση).
5. «History, National Memory and Politics in the Celebrations for the Bicentenary in Argentina and Mexico», *Πρακτικά συνεδρίου με θέμα «1810-2010: 200 χρόνια από τα επαναστατικά κινήματα για την Ανεξαρτησία της Λατινικής Αμερικής»* που συνδιοργάνωσαν το τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και το Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου, Ρέθυμνο, Νοέμβριος 2010 (υπό έκδοση).

V. ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ

1. Επιστημονική επιμέλεια (επιλογή άρθρων, μετάφραση των εννέα άρθρων και εισαγωγή) του τόμου *Θέματα και τάσεις της σύγχρονης λατινοαμερικανικής ιστοριογραφίας*, Ε.Μ.Ν.Ε. Μνήμων, Σειρά Θεωρία και Μελέτες Ιστορίας, Αθήνα, 2010.
2. Επιμέλεια και μετάφραση των Πρακτικών του Συνεδρίου με θέμα «1810-2010: 200 χρόνια από τα επαναστατικά κινήματα για την Ανεξαρτησία της Λατινικής Αμερικής» που συνδιοργάνωσαν το τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και το Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου (Ρέθυμνο, 19 και 20 Νοεμβρίου 2010).

ΙΩΑΝΝΑ ΚΡΑΛΛΗ

(Λέκτορας/Ιστορία του Ελληνιστικού κόσμου)

I. ΒΙΒΛΙΑ

1. *Early Hellenistic Athens: Leadership and Diplomacy*, University College, διδ. Διατριβή, Λονδίνο 1996.

II. ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ

1. Επιμέλεια του τόμου *Θέατρο και κοινωνία στη διαδρομή της ελληνικής ιστορίας. Μελέτες από μια ημερίδα προς τιμήν της Άννας Ραμού-Χαψιάδη*, εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2009

III. ΑΡΘΡΑ

1. «Attitudes to Hellenistic Athens: to sneer or revere?», στο: *Διεθνές Συνέδριο: The Eye-shore of Aigina, Αίγινα, 9-11 Σεπτεμβρίου 2010* (Υπό δημοσίευση. 9000 λέξεις).
2. «The Panhellenic Games in the Political Agenda of Hellenistic Leaders», στο: *Διεθνές Συνέδριο: Πόλεμος, Ειρήνη και Πανελλήνιοι Αγώνες*, Διεθνές Ινστιτούτο Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας 'ΣΩΣΙΠΟΛΙΣ', Ολυμπία 26 Ιουνίου-3 Ιουλίου 2005. Υπό δημοσίευση, 8000 λέξεις)
3. «Aspects of Athenian military organization under the Antigonids (262-229 B.C.): continuity or change?», *Athenaeum* 94 (2006) 543-63.

4. «The date and context of divine honours for Antigonos Gonatas – a suggestion», στο O. Palagia και S. V. Tracy (επιμ.), *The Macedonians in Athens, 322-229 B.C., Proceedings of an International Conference held at the University of Athens, May 24-26 2001*, Οξφόρδη 2003, 61-6.
5. «Athens and the Hellenistic kings: the language of the decrees», *Classical Quarterly* 50 (2000) 113-32.
6. «Athens and her leading citizens in the early Hellenistic period (338 B.C. – 261 B.C.): The evidence of the decrees awarding the highest honours», *Αρχαιολογία* 10 (1999-2000), 132-63.

III. ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

- Βιβλιοκρισία του E. Culasso Gastaldi, *Le prossenie ateniesi del IV secolo a.C. Gli onorati asiatici* (Fonti e studi di Storia Antica 10.) *Alessandria: Edizioni dell Orso*, 2004, στο *Classical Review* 2006.
- Βιβλιοκρισία του L. R. Cresci, F. Gazzano, D. P. Orsi, *La retorica della diplomazia nella Grecia antica e a Bisanzio (Rapporti Interstatali nell' antichità 2.) Ρώμη* 2002, στο *Classical Review* 55.1 (2005) 304-6.
- Βιβλιοκρισία του L. Piccirilli, *L' invenzione della diplomazia nella Grecia antica (Rapporti interstatali nell' Antichità 1.) Ρώμη* 2002, στο *Classical Review* 54.1 (2004) 141-2.

IV. ΛΟΙΠΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

- «Μορφές κοινωνικής πολιτικής στην αρχαϊκή και κλασική Αθήνα», στο: Κ. Δικαίος, επιμ., *Ιστορία των μορφών της κοινωνικής πολιτικής και της κοινωνικής πρόνοιας*, εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 2011, σσ. 66-95.
- Συμβολή (8 λήμματα, 5000 λέξεις) στο: R. Bagnall, K. Brodersen, C. Champion, A. Erskine, Sabine Hübner (επιμ.), *Wiley – Blackwell's, Encyclopedia of Ancient History* (13τομο) υπό δημοσίευση, άνοιξη 2011 ISBN 9781405179355 (και ηλεκτρονικά).
- Συμβολή (13 λήμματα) στο: L. Foxhall, D. Mattingly, G. Shipley, J. Vanderspoel (επιμ.), *Cambridge Guide to Classical Civilization*, Καίμπριτζ 2005.
- «Η ελληνιστική Αθήνα του Christian Habicht: ογδόντα πέντε χρόνια μετά την ελληνιστική Αθήνα του W. S. Ferguson», *Ιστορικά* 31 (1999), 419-434.

V. ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

- G. E. M. De Ste Croix, *Ο χριστιανισμός και η Ρώμη. Μελέτες για την ιστορία του πρώιμου χριστιανισμού*, εκδ. MIET, Αθήνα 2005 (επιμ. Δ. Ι. Κυρτάτας)
- S. Hodkinson, *Property and Wealth in Classical Sparta* [Λονδίνο/Σουόνσι 2000], εκδ. Πατάκη, Αθήνα 2004 (επιμ. Σ. Κωνσταντινίδη)
- Averil Cameron, *The Later Roman Empire* [Χάρβαρντ 1993], εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2000.
- Στο Δ. Ι. Κυρτάτας και Χλόη Μπάλλα (επιμ.), *Η Μετάδοση της Γνώσης στην Αρχαιότητα*, Αθήνα 1999, σσ. 115-31, 137-61: Geoffrey de Ste Croix, «A worm's eye-view of the Greeks and Romans and how they spoke: martyr-acts, fables, parables and other texts», *Latin Teaching* XXXVII.4, 1984, 16-30· και Keith Hopkins, «Conquest by book», στο M. Beard & άλλοι, *Literacy in the Roman World*, Ann Arbor 1991, 133-58.

ΜΕΛΗ Ε.Ε.ΔΙ.Π.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΥΓΕΡΗ
(Γερμανική γλώσσα)

Ι. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ/ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΟ

Karl Valentin: Μεταφράσεις κειμένων για τις παραστάσεις του θεάτρου Βαφείο, Αθήνα 2002.
“Rainer Maria Rilke: Μεταφράσεις ποιημάτων”, *Μανδραγόρας* 27 (

Δρ. ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΣΑΠΗΣ

Ι. ΒΙΒΛΙΑ

1. *Ήχοι και απόηχοι. Κοινωνική ιστορία του ροκ εν ρολ φαινομένου στην Ελλάδα, 1956-1967*, Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς/ ΕΙΕ/ΙΝΕ, Αθήνα 2007, σελ. 462 (ISBN 978 -960 -7138 - 39 -2).
2. *Το «πρόβλημα – νεολαία». Μοντερνισμός, Παράδοση και νεολαία στη Μεταπολεμική Ελλάδα, 1964 – 1974*, Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς/ ΕΙΕ/ΙΝΕ, σελ. 650 Α4, (υπό έκδοση).

ΙΙ. ΑΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ:

Έλληνες επιχειρηματίες... εν δράσει. Ημερολόγιο 2007, Εκδόσεις Κέρκυρα, Αθήνα 2006, σελ. 152.

ΙΙΙ. ΚΕΙΜΕΝΑ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ

1. «Η αποκατάσταση των προσφύγων στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου: το γενικό περίγραμμα», στο: *Πέρα από την Καταστροφή: Μικρασιάτες πρόσφυγες στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου*, Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, Αθήνα 2003, σελ. 19-40.
2. «Δημόσια υγεία, πρόσφυγες και κρατική παρέμβαση στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου», στο: *Πέρα από την Καταστροφή: Μικρασιάτες πρόσφυγες στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου*, Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, Αθήνα 2003, σελ. 41-73.
3. «Αντιπαραθέσεις ανάμεσα σε γηγενείς και πρόσφυγες στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου» στο: *Πέρα από την Καταστροφή: Μικρασιάτες πρόσφυγες στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου*, Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, Αθήνα 2003, σελ. 104-126.
4. «Η πολιτική συμπεριφορά των προσφύγων στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου», στο: *Πέρα από την Καταστροφή: Μικρασιάτες πρόσφυγες στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου*, Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, Αθήνα 2003, σελ. 127- 147.
5. «“Εισήλθαν εις το σπίτι μας...”: κοινωνικές προϋποθέσεις των αντιπαραθέσεων ανάμεσα σε γηγενείς και πρόσφυγες τον Μεσοπόλεμο», *Η Ελληνική αγροτική κοινωνία και οικονομία κατά την βενιζελική περίοδο. Πρακτικά Συνεδρίου*, Αθήνα 2007, σελ. 303-319.
6. «Το κόμμα της Ενιαίας Δημοκρατικής Αριστεράς και η “ζούγκλα του ροκ εν ρολ”», *Δρόμοι της νεολαίας στη δεκαετία του ‘60: πολιτικές δράσεις και πολιτισμικές παρεμβάσεις. Πρακτικά Α΄ Συνεδρίου*, Αθήνα 2006, σελ. 235- 243.
7. «Προσλήψεις του παρελθόντος από την δικτατορία της 21^{ης} Απριλίου: η έννοια της “ανδρείας” και η διαχείριση του 1821», *Πρακτικά συνεδρίου Η Ελληνική Επανάσταση του 1821: ένα Ευρωπαϊκό γεγονός*, σελ. 389- 406.
8. «Οι “σύγχρονοι εκ Δύσεως επιδρομείς” και το “νεωτεριστικό των πνεύμα”». Η επαναφορά της νεολαίας στην ελληνορθόδοξη παράδοση ως αντίδραση στο μοντερνισμό (1964-1974)», στο: *Πρακτικά συνεδρίου: Η ελληνική νεολαία στον 20ό αιώνα. Πολιτικές διαδρομές, κοινωνικές πρακτικές και πολιτιστικές εκφράσεις*, σελ. 281- 292.
9. «Από την Καταστροφή στην ενσωμάτωση: στοιχεία για μια κοινωνική ιστορία του προσφυγικού ζητήματος τον Μεσοπόλεμο», Α. Λιάκος-Ε. Γαζή, *Προβλήματα της Νεοελληνικής Ιστορίας*, Εκδόσεις Νεφέλη, σελίδες 40 Α4 (τυπών.).

10. «Περί της “Πολιτικής Αγωγής” των νέων. Ένα εγχείρημα για τον πολιτικό φρονηματισμό της “ανεξέλεγκτης νεολαίας” στη διάρκεια της Δικτατορίας των Συνταγματαρχών», *Τιμητικός Τόμος στον Καθηγητή Γιάννη Γιαννουλόπουλο*, σελίδες 15 Α4 (τυπών.).
11. «Perceptions of the past by the dictatorship of April 21st: the concept of “bravery” and the exploitation of 1821», *The Greek Revolution of 1821*, The ISIS Press, σελίδες 7 Α4 (τυπών.).
12. «Κινήματα αμφισβήτησης, θρησκευτικό συναίσθημα και Εκκλησία στην Ελλάδα των συνταγματαρχών», στο: *Πρακτικά Β΄ Συνεδρίου νέων ερευνητών: Θρησκεία και Πολιτική*, σελ. (Α4) 7 (τυπών.).

IV. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ:

1. «Το baby boom στη διάρκεια της μεταπολεμικής περιόδου: γένεση και προοπτικές», *Τετράδια Ιστορικής Δημογραφίας* 3 (Μάιος 2010), έκδοση του ΠΜΣ «Ιστορική Δημογραφία» του Τμήματος Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου, σελ. 291- 318.
2. «“Μια νεολαία με καταλυτικές διαθέσεις”. Σκέψεις για τη συγκρότηση του ελληνικού Αντι-ροκ κινήματος, 1964-1974», *Αναδρομές. Περιοδικό Εταιρείας Μελέτης της Ιστορίας της Αριστερής Νεολαίας (EMIAN)* 1, σελ. (Α4) 9 (τυπών.).

V. ΑΛΛΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ:

1. «Ινστιτούτο Luigi Sturzo», *Αρχειακά Νέα* 19 (2001), σελ. 35- 36.
2. «Η μελέτη των sixties στο διαδίκτυο: αρχειακοί φορείς και έρευνα», *Αρχειακά Νέα* 20 (Φεβρουάριος 2002) σελ. 18- 21.
3. «The swinging sixties: φωτογραφικά αρχεία για την ιστορία του ροκ εν ρολ χορεύουν στο διαδίκτυο», *Αρχειακά Νέα* 23 (Δεκέμβριος 2006) σελ. 68-72.
5. «Ο τεντιμποϊσμός», *Αυγή*: 14 Αυγούστου 2005.
6. «Ροκ΄ ν΄ ρολ και αμφισβήτηση», *Το Κυριακάτικο Βήμα*: 30 Μαρτίου 2008.
<http://www.tovima.gr/default.asp?pid=2&artid=187733&ct=114&dt=30/03/2008>.
- 7/ «Τα ποδοσφαιρικά πάθη και η ανατομία τους», παρουσίαση του βιβλίου των Παντελή Κυπριανού-Μανώλη Χουμεριανού, *Ανατομία των ποδοσφαιρικών παθών*, εκδ. Διόνικος, Αθήνα 2009. *Το Κυριακάτικο Βήμα*: 11 Ιουλίου 2010.
<http://www.tovima.gr/default.asp?pid=46&ct=56&artId=308802&dt=11/07/2010>.

ΜΠΛΑΝΚΑ ΣΤΙΑΣΤΝΑ

(Γαλλική Γλώσσα)

I. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

1. Le Français à travers l’histoire de France, Niveau moyen et avancé (Τα Γαλλικά μέσω της Ιστορίας της Γαλλίας, μεσαίο και προχωρημένο επίπεδο), *University Studio Press*, Θεσσαλονίκη, 2001, σελ. 350
2. Le Français à travers l’histoire de France-Guide du Livre, περιοδικό *COMMUNICATION* 72/Οκτ.-Νοέμβρ.2001, Θεσσαλονίκη, σελ.40-41.
3. L’EURO-la monnaie des Européens, fiche pédagogique, περιοδικό *CONTACT* 17/Μάρτιος 2002, Αθήνα, σελ.18-19.
4. « L’Interculturel » dans les manuels français d’apprentissage du FLE, περιοδικό *CONTACT* 21 Μάρτιος 2003, Αθήνα, σελ. 30-31.
5. Expressions imagées comme témoins de contact entre les peuples, περιοδικό *COMMUNICATION* 78/Απρίλιος 2003, Θεσσαλονίκη, σελ. 24-28.
6. L’Europe élargie, περιοδικό *COMMUNICATION*, 83/Ιούλιος 2004, Θεσσαλονίκη, σελ.25-27.
7. L’Europe élargie, fiche pédagogique, περιοδικό *COMMUNICATION* 83/Ιούλιος 2004, Θεσσαλονίκη, σελ.28-30.
8. Quelques réflexions au sujet de l’acquisition de la compétence interculturelle, περιοδικό *CONTACT* 28/Δεκέμβριος 2004, Αθήνα, σελ. 28-31.

9. “Η αλληλογραφία του νεοελληνιστή Αντρέ Μιραμπελ με τον ποιητή Γιάννη Κουτσόχερα”, έκδ. Διεθνές Ιδρυμα Γιάννη Κουτσόχερα και Λένας Στρέφη-Κουτσόχερα, Αθήνα 2006, σελ.148 (συνεργασία με Θ. Πυλαρινό).
10. “Η Έκθεση του Γαλλικού Ινστιτούτου για τον Διονύσιο Σολωμό, το 1957, και η συμβολή σ’αυτήν του Κερκυραίου λογίου Νάκη Πιέρρη”, *Η Παρέμβαση* τχ. 143 (2008) σελ.13-18.
11. COMENIUS, περιοδικό *COMMUNICATION*, 99/Μάϊος 2008, Θεσσαλονίκη, σελ. 27-30.
12. “Ιατρικές συμβουλές στους επισκέπτες της Ελλάδας στο τέλος του 19ου και αρχές 20^{ου} αιώνα”, έκδ. ΠΜΣ Ιστορικής Δημογραφίας του Τμήματος Ιστορίας του Ιόνιου Πανεπιστημίου, Κέρκυρα 2010, σελ. 249-262.

II. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

1. *Les implicites socioculturels dans les articles de presse exploités en classe de FLE*, 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καθηγητών Γαλλικής, Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα, 2004.
2. @-παπάκι-ζαβινάτς, Διεθνές Συνέδριο με θέμα: «Η γλώσσα σε έναν κόσμο που αλλάζει», Πανεπιστήμιο Αθηνών, Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών, Αθήνα 2005.
3. Quelques expériences de l’enseignement du français à des étudiants en histoire: choix des supports et activités didactiques, Διεθνές Συνέδριο PROFILINGUA 2009, Πανεπιστήμιο της Δυτικής Βοημίας, Πίλζεν, Τσεχική Δημοκρατία, 2009
4. L’image de la Grèce dans les guides-Joanne, Guides Bleus (1861-1956): témoignage historique, Ημερίδα με θέμα: “Les guides de voyage: un patrimoine et un objet d’études”, διοργάνωσε Le Pôle Sciences de la Ville de l’Université Paris 7 Denis Diderot μαζί με το Centre Gabriel Naudé de l’ENSSIB, σε συνεργασία με τη Direction Générale des Patrimoines du ministère de la Culture et de la Communication (Γενική Διεύθυνση Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού και Επικοινωνίας της Γαλλίας), Λυών, Γαλλία, 2010.

